

Raftul
Denisei

Kate Morton

Casa
de lângă lac

roman

book

HUMANITAS
fiction

KATE MORTON
THE LAKE HOUSE

Copyright © Kate Morton 2015
All rights reserved.

© Humanitas fiction, 2017, pentru prezenta
versiune digitală

ISBN 978-606-779-193-8 (epub)

editura HUMANITAS FICTION

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51

www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro

Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro

Comenzi telefonice: 0372 743 382; 0723 684 194

Kate Mor

---

*C*asa
de lângă la

Traducere din engleză și note de
SÎNZIANA DRAGOȘ

Cornwall, august 1933

Ploaia se întetise de-acum și poala rochiei îi era împrôscată cu noroi. Avea să o ascundă mai apoi, căci nu trebuia să se afle că ieșise din casă.

Luna era acoperită de nori, un noroc nesperat, așa că și-a croit drum prin beznă cât a putut de iute. Săpase groapa ceva mai devreme, dar numai așa, sub vâlul întunericului, putea să termine treaba începută. Picăturile de ploaie desenau rotocoale pe luciul pârâului cu păstrăvi, bătând darabana pe maluri. Ceva a țâșnit de sub ferigile din apropiere, dar ea a mers mai departe fără șovăială. Cutreierase prin pădure toată viața și cunoștea drumul ca-n palmă.

Atunci, când se petrecuse, ar fi vrut să mărturisească, și poate, la început, așa ar fi făcut. Dar scăpase ocazia și oricum era prea târziu. Prea multe se întâmplaseră: căutările, polițiștii, articolele din ziare care solicitau informații. Nu mai avea cui spune, nu mai era nimic de îndreptat și nici nu mai putea fi iertată. Tot ce îi mai rămânea era să îngroape dovezile.

A ajuns la locul pe care îl alesese. Pusese cutia într-un sac ce atârna neașteptat de greu și a fost o ușurare să-l lase jos. A îngenuncheat și a dat la o parte ferigile și ramurile de deasupra ascunzișului. Mirosul de pământ îmbibat de apă, de șoarece de pădure, de ciuperci și de vegetație descompusă era copleșitor. Tatăl ei îi spusese cândva că prin pădurile acelea cutreieraseră generații de-a rândul, care erau de-acum adânc îngropate sub pământul greu. Ea știa prea bine că era mulțumit să creadă asta. Își găsea mângâierea în continuitatea naturii, în credința că statornicia unui trecut îndelungat avea puterea să aline tulburările prezentului. Și poate că, în unele cazuri, așa era, dar nu de data aceasta, nu acest fel de întâmplări nenorocite.

A coborât sacul în groapă și, pentru o clipă, luna a părut a se întrezări după un nor. Și-a înfrânat lacrimile ce stăteau s-o podidească în timp ce umplea groapa cu pământ. A plânge în momentul și în locul acela era o alinare pe care nu voia să și-o îngăduie. A netezit pământul de deasupra gropii, bătătorindu-l cu palmele și călcându-l apăsat cu cizmele până când și-a pierdut răsufierea.

Gata! Se terminase!

I-a trecut prin minte că ar fi trebuit să spună ceva înainte de a pleca din locul acela singuratic. Ceva despre moartea inocenței, despre remușcarea adâncă ce avea să o însoțească mereu, dar nu a spus nimic. Ba chiar s-a simțit rușinată de acest gând.

Apoi a luat-o repede înapoi prin pădure, ocolind cu grijă pavilionul pentru bărci și amintirile lui. Când s-a apropiat de casă, se crăpa de ziuă și ploaia se mai oprise. Apa lacului clipocea lovind malurile și ultimele privighetori își înălțau cântul de rămas-bun. Silviile cu cap negru și lăcarii începeau să se trezească și un cal necheza în depărtare. Nu avea de unde să știe, dar acele sunete aveau să o urmărească mereu, din locul și din clipa aceea, năpădindu-i deopotrivă visele plăcute și coșmarurile, amintindu-i mereu ce făcuse.

2

Cornwall, 23 iunie 1933

Lacul se vedea cel mai bine din salonul Mulberry, dar Alice a hotărât că și fereastra din baie era bună. Domnul Llewellyn se afla încă dinaintea șevaletului său, lângă pârâu, dar ea știa că pleca întotdeauna devreme ca să se odihnească și nu avea chef să îl

întâlnească. Bătrânul era inofensiv, dar excentric și neajutorat, mai ales în ultima vreme, și se temea că prezența ei neașteptată în camera lui ar fi fost greșit înțeleasă. Alice și-a încrețit nasul. Când era mai mică, îl iubise enorm, și el pe ea. Acum, la șaisprezece ani, totul i se părea curios, și poveștile pe care i le spunea, și schițele pe care i le desena și pe care ea le păstrase cu sfințenie, chiar și aura aceea de miracol pe care o el o răspândea în jur ca pe o melodie. Oricum baia era mai aproape decât salonul Mulberry și fiindcă, în câteva clipe, Mama avea să vadă că nu sunt flori în încăperile de la etajul întâi, Alice nu mai putea să piardă timp urcând scările. Și, în timp ce un stol de servitoare traversa în zbor holul fluturând cârpe de praf, ea s-a strecurat pe ușă și s-a îndreptat grăbită spre fereastră.

Dar el unde era? Alice a simțit un nod în stomac, trecând, într-o clipă, de la încântare la disperare. Cu palmele calde apăsate pe geam, scruta peisajul ce i se dezvăluia afară: trandafirii roz și crem, cu petalele lucioase de parcă ar fi fost lustruite, piersicile minunate atârând de crengi întinse peste zidul umbros al grădinii, lacul lung și argintiu sclipind în lumina dimineții. Întregul domeniu fusese aranjat și

împodobit să atingă o perfecțiune fără seamăn, și totuși era atâta agitație peste tot.

Muzicienii angajați își potriveau scaunele aurite pe podiumul orchestrei și, în timp ce furgonetele ce aduceau mâncarea virau pe aleea de la intrare, stârnind praful, cortul pe jumătate înălțat flutura în adierea vântului de vară. Singurul punct fix în toată această frenezie era Bunica deShiel, care stătea—mică și cocoșată— pe băncuța de grădină de fier forjat din fața bibliotecii, cufundată în păienjenișul ei de amintiri, fără să dea nici o atenție ghirlandelor de becuri rotunde care erau agățate în copacii din jurul ei.

Alice a tras brusc aer în piept.

Uite-l! El era!

Chipul i s-a luminat de un zâmbet pe care nu și l-a putut înfrâna. Copleșită de bucurie, l-a zărit pe mica insulă din mijlocul lacului, ducând un buștean pe umăr. Dintr-o pornire nesăbuită a ridicat instinctiv mâna să-i facă semn, dar el nu se uita spre casă. Și chiar dacă s-ar fi uitat, tot nu i-ar fi răspuns. Amândoi știau prea bine că trebuie să se poarte cu grijă.

A apucat cu degetele o șuviță de păr care îi cădea mereu pe lângă ureche și a început să o răsucească,

iar și iar. Îi plăcea să-l privească așa, pe furiș. O făcea să se simtă puternică, nu ca atunci când se aflau împreună, când ea îi ducea limonadă în grădină sau când reușea să se strecoare ca să-l surprindă lucrând în vreun colț mai îndepărtat al domeniului, când el o întreba despre romanul ei, despre familia și viața ei, iar ea îi povestea de toate și îl făcea să râdă, străduindu-se să nu se înece în apele adânci ale ochilor lui verzi, smălțați cu auriu.

L-a privit încordându-se sub greutatea bușteanului înainte de a-l așeza în stivă, peste ceilalți. Era puternic și asta îi plăcea. Nu-și dădea seama de ce, dar acest lucru o atingea într-un colț adânc și tainic al ființei ei. Își simțea obrazii fierbinți: se înroșise.

Alice Edevane nu era timidă. Mai cunoscuse ea băieți și până atunci. E drept, nu prea mulți— în afară de balul tradițional de la mijlocul verii¹, părinții ei erau extrem de retrași, preferând să-și petreacă timpul singuri—, dar ea reușise, uneori, să mai schimbe câte o vorbă pe furiș cu flăcăii din sat sau cu fiii lucrătorilor de pe moșie, care își îndesau șepcile pe cap, își plecau ochii și umblau pe domeniu în urma taților lor. Dar asta era... ei, asta era ceva cu totul *altfel* și își dădea seama cât de emoționant suna,

atât de teribil de asemănător cu ceea ce ar fi putut spune sora ei mai mare, Deborah, dar chiar așa era.

Îl chema Benjamin Munro. I-a pronunțat numele în șoaptă: Benjamin James Munro, în vârstă de douăzeci și șase de ani, venit de la Londra. Nu avea pe nimeni, muncea din greu, era scump la vorbă. Se născuse în comitatul Sussex și crescuse în Orientul Îndepărtat, fiindcă era fiul unor arheologi. Îi plăceau ceaiul verde, mirosul de iasomie și zilele dogoritoare când se adunau nori de ploaie.

Nu de la el aflate toate acestea. Căci nu era dintr-acei bărbați lăudăroși care să trâmbițeze despre reușitele sale de parcă fetele nu ar fi fost decât niște chipuri drăgălașe proptite între două urechi dornice să asculte. Ea, în schimb, l-a studiat, a spicuit de ici, de colo și, când s-a ivit momentul prielnic, s-a strecurat în hambar și s-a uitat în registrul grădinarului-șef. Lui Alice i-a plăcut întotdeauna să facă pe detectivul și, printre paginile cu însemnările atente despre plante ale domnului Harris, a dat de cererea de angajare a lui Benjamin Munro. Textul era scurt, cu un scris pe care Mama l-ar fi criticat, iar Alice l-a parcurs în întregime, memorând părțile importante, impresionată de felul în care cuvintele căpătau adâncimea și culoarea imaginii pe care ea și-

o crease și o păstra cu drag, ca pe o floare presată între paginile unei cărți. Asemenea florii pe care i-o dăduse el luna trecută. „Uite, Alice, este prima gardenie de anul ăsta!“ Codița florii era verde și fragilă în palma lui lată și puternică.

A zâmbit amintindu-și momentul și a vârât mâna în buzunar să mângâie coperta netedă de piele a carnetului ei. Era un obicei din copilărie, cu care o înnebunise pe maică-sa, de când primise cadou primul carnețel la opt ani, de ziua ei. Cât de mult iubea caietelel acela maroniu! Ce deștept fusese Tati când i-l alesese. Și el ținea un jurnal, i-a mărturisit el cu o seriozitate pe care Alice o admirase și o apreciasse. Sub privirea atentă a Mamei, și-a scris atent numele întreg— Alice Cecilia Edevane— pe linia de culoare sepia de pe frontispiciu și, pe dată, a simțit că devenise cu-adevărat o persoană.

Mamei nu-i plăcea obiceiul ei de a-și mângâia carnetul în buzunar, căci o făcea să pară „vicleană, netrebnică“, o caracterizare ce nu o deranja pe Alice câtuși de puțin. Dezaprobarea Mamei era chiar un câștig; oricum, Alice ar fi continuat să își mângâie carnețelul chiar dacă acest fapt nu ar fi provocat acea încruntare ușoară pe chipul drăgălaș al doamnei Eleanor Edevane. O făcea pentru că acel carnețel era

piatra ei de încercare, un simbol al personalității ei. Era de altfel și cel mai apropiat confident al ei și, prin urmare, un bun cunoscător al lui Ben Munro.

Trecuse aproape un an de când dăduse prima dată cu ochii de el. Ajunsesse la Loeanneth spre sfârșitul verii anului 1932, în timpul acelei perioade minunate, calde și uscate, când, după toată agitația balului de la mijlocul verii, nu mai aveau nimic de făcut decât să se lase toropiți de dogoarea adormitoare. O liniște divină, molatică se pogorâse peste domeniu și chiar și Mama— îmbujorată și gravidă în luna a opta— își desfăcuse nasturii de perla de la manșete și își suflecuse mânecile de mătase până la coate.

Alice stătuse toată ziua în leagănul de sub salcie, balansându-se leneș și cugetând la Problema ei Esențială. Dacă ar fi fost atentă, ar fi auzit răzbătând de peste tot sunetele specifice vieții de familie: Mama râzând împreună cu domnul Llewellyn în depărtare, pe când vâslele bărcii loveau apa în ritm molcom; Clemmie mormăind pentru sine în timp ce se rotea cu brațele întinse prin iarbă; Deborah povestindu-i Doicii Rose toate scandalurile petrecute recent la Londra— dar pe Alice nu o interesa decât să

se asculte pe sine și nu auzea nimic altceva decât bâzâitul molcom al insectelor.

Ea rămăsese în același loc mai bine de o oră și nici nu băgase de seamă pata de cerneală neagră de la stiloul ei cel nou, care se întindea pe rochia albă de bumbac, când el a apărut din crângul întunecat îndreptându-se spre aleea arsă de soare. Pe un umăr ducea un sac din pânză de cort, iar în mână ținea ceva ce părea a fi o haină și înainta cu pași hotărâți, apăsați, într-un ritm ce a făcut-o să-și încetinească legănatul. L-a urmărit apropiindu-se, frecându-și fața de frânghia leagănelui, pe când se străduia să vadă printre crengile aplecate ale salciei.

Nu aveai cum să apari la Loanneth așa, din întâmplare, printr-o ciudățenie a geografiei. Domeniul se afla într-o vâlcea înconjurată de păduri dese, împânzite de tufișuri, precum casele din povești. (Și din coșmaruri, după cum s-a dovedit mai apoi, deși, la vremea aceea, Alice nu avea nici un motiv să se gândească la asta.) Era locul lor însorit, căminul a numeroase generații din familia deShiel, casa străveche a mamei ei. Și dintr-odată a apărut el, un străin, risipind vraja acelei amiezi.

Alice avea o înclinație înnăscută către a-și vârî nasul— i se spusese asta toată viața, iar ea o luase ca

pe un compliment— și era o trăsătură pe care intenționa să o folosească bine, dar în ziua aceea interesul ei era stârnit mai degrabă de plictiseală și de o dorință bruscă de a-și ocupa mintea cu altceva decât de curiozitate. Toată vara lucrase din greu la un roman de pasiune și mister, dar cu trei zile în urmă, se oprise. De vină era eroina ei, Laura, care, după multe capitole dedicate bogatei ei vieți sufletești, refuza acum să mai colaboreze. După apariția unui domn înalt, brunet, arătos, purtând numele atât de potrivit de lord Hallington, ea își pierduse dintr-odată toată inteligența și vloga, ofilindu-se de tot.

Ei bine, s-a hotărât Alice, în timp ce îl privea pe tânăr înaintând pe alee, Laura va trebui să mai aștepte. Mai erau și altele de făcut.

Un pârâu îngust străbătea zglobiu domeniul, bucurându-se o vreme de soare înainte de a-și croi hotărât calea spre pădure, iar un pod de piatră—moștenire de la vreun unchi îndepărtat— îi unea malurile permițând accesul la moșia Loeanneth. Ajuns la pod, străinul s-a oprit. S-a întors încet cu fața spre partea din care venise, părând a se uita la ceva ce ținea în mână. O bucată de hârtie? O sclipire de lumină? Ceva din mișcarea capului său, privirea

ce șovăia asupra pădurii dese trădau o șovăială și Alice și-a mijit ochii. Era scriitoare, se pricepea la oameni, știa să citească slăbiciunile. Ce hotărâre nu putea lua, și de ce? El s-a întors la loc, punându-și palma streășină la ochi să vadă mai bine drumul mărginit de ciulini ce ducea la casa străjuită de garda ei credincioasă de tise. Nu s-a clintit și părea să nu facă nimic altceva decât să respire, iar apoi, sub privirea ei, și-a lăsat jos sacul și haina, și-a potrivit mai bine pe umeri bretelele pantalonilor și a oftat adânc.

În clipa aceea, Alice a avut una dintre străfulgerările ei. Habar nu avea de unde îi venea putința aceasta de a citi în mintea oamenilor, dar se pomenea cu ideile acestea pe neașteptate și bine conturate. Uneori *știa* pur și simplu anumite lucruri. Cu alte cuvinte: acesta nu era un loc dintre cele cu care era el obișnuit. Însă era gata să-și înfrunte destinul și— deși o parte a minții lui îl îndemna să se întoarcă și să-și vadă mai departe de drum, înainte de a fi ajuns propriu-zis la destinație— nu putea, *nu avea cum* să dea cu piciorul sorții. Ideea era incitantă și Alice s-a pomenit strângând mai tare frânghia leagănului, iar gândurile au început să dea buzna, în timp ce urmărea mișcările străinului.

El și-a luat haina în mână și și-a săltat sacul pe umăr, continuându-și drumul către casa ce nu se zărea încă. Înfațișarea lui dârză i-ar fi lăsat să creadă pe cei care l-ar fi privit superficial că era hotărât și că avea o misiune lipsită de complicații. Alice și-a îngăduit un zâmbet ușor, plin de satisfacție, înainte de a-i veni în minte un gând uimitor de limpede ce aproape că a făcut-o să cadă din leagăn. În clipa în care a observat pata de cerneală de pe rochie, a găsit soluția la Problema ei Esențială. Era atât de simplă! Confruntată și ea cu apariția străinului misterios, Laura— de asemenea înzestrată cu un spirit de observație mai ascuțit decât al altora— va pătrunde, cu siguranță, dincolo de fațadă și îi va descoperi taina teribilă, trecutul încărcat de vinovăție și, într-o clipă de liniște, când va îl va încolți, îi va șopti...

—Alice?

Revenind în baia de la Loanneth, Alice a tresărit, lovindu-se cu obrazul de fereastră.

—Alice Edevane! Unde ești?

A aruncat o privire către ușa închisă din spatele ei. Amintirile plăcute de astă vară, senzația amețitoare a florilor dragostei, primele zile ale relației cu Ben și influența pregnantă a acesteia asupra scrisului ei, toate s-au risipit într-o clipită. Clanta de bronz a ușii

se clătina ușor în ritmul pașilor din hol și Alice și-a ținut răsufierea.

Mama fusese un pachet de nervi toată săptămâna. Era ceva obișnuit la ea. Să fie gazdă nu era unul dintre talentele ei înnăscute, dar balul de la mijlocul verii era o tradiție de seamă a familiei deShiel și, cum Mama îl iubise enorm pe tatăl ei, Henri, balul se ținea în fiecare an în amintirea lui. Întotdeauna se ambala strașnic— așa era firea ei—, dar anul acesta era mai rău ca de obicei.

—Știu că ești acolo, Alice! Te-a văzut Deborah acum câteva clipe!

Deborah: sora cea mare, model de perfecțiune, amenințarea cea mai teribilă. Alice a scrâșnit din dinți. De parcă nu ar fi fost de ajuns ca mama ei să fie faimoasa și lăudata Eleanor Edevane, mai avusese și norocul să vină pe lume după o soră mai mare care era aproape la fel de grozavă. Frumoasă, deșteaptă, logodită cu cea mai bună partidă din sezonul acela... Slavă Domnului că următoarea soră, Clementine, era așa o ciudățenie de fată, încât prin comparație până și Alice părea aproape normală.

Pe când Mama o pornea grăbită mai departe, cu Edwina lipăind în urma ei, Alice a crăpat puțin fereastra, lăsând să-i mângâie fața adierea caldă a

vântului, îmbălsămată de mireasma ierbii proaspăt cosite și de sarea mării. Edwina era singura ființă (și dacă te gândeai, era de fapt un *golden retriever*, nu o persoană de-adevăratelea) care o putea suporta pe Mama când era în această dispoziție. Până și bietul Tata se refugiase în pod cu câteva ore mai înainte, bucurându-se, fără îndoială, de tovărășia tăcută și prielnică a importantelor sale lucrări de istorie naturală. Problema era că Eleanor Edevane era o perfecționistă desăvârșită și fiecare amănunt legat de balul de la mijlocul verii trebuia să se ridice la înălțimea standardelor ei. Deși ascunsese acest lucru sub o spoială de indiferență încăpățânată, Alice fusese mult timp mâhnită că nu avea să se ridice la nivelul așteptărilor mamei sale. Se uita în oglindă și o apuca disperarea văzându-și trupul deșirat, părul banal, de culoarea șoarecelui, cunoscându-și preferința pentru personaje mai degrabă imaginare decât reale.

Dar acum nu mai era. Alice a zâmbit când Ben a mai aruncat un buștean peste ceea ce se transforma într-un rug înalt. Nu o fi ea fermecătoare ca Deborah și nici nu a fost imortalizată ca Mama drept personaj al unei mult iubite cărți pentru copii, dar acum nu mai conta. Era cu totul altceva. „Tu ești o adevărată

povestitoare, Alice Edevane“, îi spusese Ben într-o după-amiază târzie, pe când pârâul clipocea răcoros, iar porumbeii se întorceau să se culce. „Nu am mai întâlnit niciodată pe cineva cu o imaginație atât de bogată și cu idei atât de bune.“ Vocea lui era blândă și privirea aprinsă. Alice se percepea pe sine prin ochii lui și îi plăcea ce vedea.

Vocea Mamei s-a auzit lângă ușa băii, zicând ceva despre flori, înainte de a dispărea după colț.

—Da, Mamă scumpă, a mormăit Alice, cu un aer superior, plin de încântare, nu te agita așa, să nu-ți cadă chiloții-n vine!

Ce sacrilegiu ispitor era să pomenească de lenjeria intimă a lui Eleanor Edevane, și Alice și-a strâns buzele ca să nu izbucnească în râs.

A aruncat o ultimă privire spre lac și a ieșit iute din baie, traversând holul în vârful picioarelor până în dormitorul ei, pentru a scoate de sub saltea dosarul prețios. A fost cât pe ce ca în graba ei să se împiedice într-un colț zdrențuit al covorului roșu Baluch² pe care străbunicul Horace îl trimisese acasă dintr-una din peregrinările sale aventuroase prin Orientul Mijlociu, apoi Alice a luat-o pe scări, sărind câte două trepte deodată, a înșfăcat un coș de pe

masa din hol și s-a năpustit afară în lumina puternică a zilei.

Și trebuie spus că vremea era perfectă. Alice nu s-a putut stăpâni să nu fredoneze pe când se îndepărta pe aleea pietruită. Coșul se umpluse aproape pe jumătate, deși nu ajunsese încă la pajiștile cu flori de câmp, acolo unde creșteau cele mai frumoase și mai neașteptate specii, în comparație cu cele de grădină, prezentabile, dar plicticoase, însă Alice pândea momentul potrivit. Se străduise întreaga dimineață să o evite pe mama ei, așteptând până când domnul Harris s-ar fi dus să-și ia masa de prânz ca să-l poată prinde pe Ben singur.

Când îl văzuse ultima dată, el îi spusese că avea să-i dea ceva, iar Alice a râs. El i-a aruncat acel zâmbet al lui abia schițat care îi făcea genunchii să i se înmoaie și a întrebat-o:

—Ce e așa de nostim?

Și Alice și-a îndreptat spatele să pară mai înaltă și i-a spus că întâmplător și ea avea să-i dea ceva.

S-a oprit îndărătul celei mai mari tise de la capătul aleii pietruite: fusese împrejmuită cu grijă pentru petrecere, coroana îi era proaspăt tăiată, și Alice a aruncat o privire de după trunchiul ei. Ben se afla încă pe insulă, iar domnul Harris era tocmai la

capătul celălalt al lacului, unde îl ajuta pe fiul său, Adam, să pregătească buștenii ce urmau să fie trecuți dincolo cu barca. Bietul Adam! Alice îl privea cum se scărpină după ureche. Cândva fusese mândria familiei lui, după cum povestea doamna Stevenson, puternic, bine-făcut și isteț, dar, în lupta de la Passchendaele, l-a lovit în cap o schijă și l-a lăsat tâmp pe viață. Războiul era ceva groaznic, zicea bucătăreasa lovind cu sucitorul o bucată imaculată de aluat de pe masa din bucătărie, „să răpească un flăcău ca ăsta, atât de promițător, să-l mestece și să-l scuipe ca pe-o jucărie stricată, de nici nu mai zici că e el“.

Singura parte bună era, după cum spunea doamna Stevenson, că Adam nu se sinchisea de această transformare, ci părea mai degrabă ușurat. „Că nu se-ntâmplă mereu așa“, ținea ea să adauge întotdeauna, dându-și în vileag adâncul ei pesimism scoțian, „că doar mulți s-au întors vlăguiți de orice fel de veselie“.

Tata fusese cel care insistase ca Adam să fie angajat la moșie. „Aici are de lucru pe viață“, îl auzise spunându-i domnului Harris, cu vocea spartă din pricina emoției. „Ți-am mai spus și altă dată,

tânărul Adam va avea aici de lucru oricât va avea nevoie.“

Alice a auzit un zumzet ușor lângă urechea stângă, o adiere abia perceptibilă în dreptul obrazului. Cu coada ochiului a zărit o libelulă care îi dădea târcoale. Era o specie rară, cu aripi galbene, și s-a simțit invadată de un freamăt cunoscut. Și l-a închipuit pe Tata în birou, ascunzându-se de Mama, cuprinsă de febra pregătirilor pentru bal. Dacă ar fi fost îndemânică, Alice ar fi putut s-o prindă și să i-o ducă sus pentru colecția lui, să se bucure de plăcerea pe care știa că i-ar fi produs-o acest dar și să simtă cum crește în ochii tatălui ei, așa cum se simțea când era mică, când privilegiul de a fi cea aleasă— cea căreia i se permitea să intre în prăfuita încăpere a cărților de știință, a mănușilor albe și a vitrinelor— era îndeajuns pentru a o face să treacă peste groaza de acele argintii și sclipitoare.

Dar acum nu era, de bună seamă, vreme de așa ceva. Chiar și ideea aceasta era de ajuns ca să îi distragă atenția. Alice s-a încruntat. Timpul avea ciudatul obicei să se scurgă cu repeziciune când gândurile ei erau acaparate de ceva. S-a uitat la ceas. Aproape douăsprezece și zece. Mai erau douăzeci de minute până când grădinarul-șef avea să se ducă în

magazie ca să-și mănânce sendvișul cu brânză și murături, după cum îi era tabietul, iar apoi să studieze atent paginile de ziar consacrate curselor de cai. Omul nu se abătea de la programul lui, și Alice admira acest lucru.

Dând uitării libelula, a traversat în grabă poteca și a ocolit lacul pe furiș, ferindu-se să traverseze peluza ca să nu dea de oamenii care măturau pe lângă drăcia aceea complicată care scotea focul de artificii, ținându-se tot prin umbră până când a ajuns la Grădina Scufundată. S-a așezat pe treptele încinse de soare ale vechii fântâni și și-a pus coșul alături. Era punctul de observație cel mai potrivit, s-a gândit. Gardul viu de păducel din preajmă o ascundea, însă îi permitea să vadă destul de bine printre frunze pontonul cel nou.

Pe când aștepta să-l prindă singur pe Ben, Alice se uita la două ciori care se roteau pe cerul de deasupra ei, albastru ca marea. Privirea i-a alunecat apoi asupra casei, unde niște bărbați cocoțați pe scări împleteau ghirlande uriașe de verdeață pe fațada de cărămidă, în timp ce servitoarele legau de streșini, cu fire subțiri, lampioane delicate de hârtie. Soarele lumina rândul de sus al ferestrelor cu vitralii, iar conacul familiei, dichisit și îngrijit, strălucea ca o

bătrână încărcată de bijuterii, pregătită să meargă la operă, o dată pe an.

S-a simțit pe neașteptate copleșită de un val de afecțiune. De când se știa, avusese sentimentul că grădina și conacul Loeanneth existau și trăiau pentru ea altfel decât pentru surorile ei. În timp ce Deborah era atrasă de Londra, Alice nu se simțea nicăieri mai fericită, mai împlinită decât aici, așezată pe malul pârâului cu degetele de la picioare înmuiate în undele lui line, întinsă în pat înainte de revărsatul zorilor, ascultând lăstunii gălăgioși care-și făcuseră cuibul deasupra ferestrei ei, ori dând ocol lacului, cu carnetul strâns sub braț.

Pe la șapte ani înțeleșese că avea să crească și că, așa cum se cade, adulții nu mai locuiesc în casele părinților. Atunci a simțit că i se deschide în suflet o prăpastie de groază existențială și a început să-și incrusteze numele oricând și oriunde avea ocazia: pe stejarul tare al cercevelelor ferestrelor din salon, pe chitul lucios dintre dalele din camera cu arme, pe tapetul cu Hoțul de căpșune³ din holul de la intrare, de parcă astfel de mici gesturi ar fi legat-o cumva de acel loc într-un fel mai profund și mai durabil. Când Mama a descoperit acest mod deosebit de a-și exprima dragostea, Alice a rămas fără desert o vară

întreagă, o pedeapsă pe care ar fi îndurat-o bucuroasă dacă nu ar fi fost asociată cu nedreptatea de a fi considerată vandalism nesăbuit. „S-a mai pomenit ca vreunul dintre copiii mei să se poarte cu atâta nesocotință deșăntată, să facă o faptă atât de urâtă și de lipsită de judecată?“ Rușinea pe care a simțit-o și deznădejdea de a se pomeni descrisă în felul acela, de a-și vedea nevoia pătimașă de posesiune redusă la o prostie oarecare au fost nespuse de adânci.

Dar deja nu mai conta. Și-a întins picioarele să-și privească degetele și a oftat mulțumită peste măsură. Asta fusese demult, trecuse, o idee copilărească. Soarele se revărsa poleind frunzele verzi, strălucitoare. Ascunsă între crengile unei sălcii din apropiere, o silvie scotea triluri stridente și două rațe sălbătice se luptau pentru un melc deosebit de gustos. Orchestra repeta o melodie de dans și muzica răzbătea până dincolo de lac. Ce noroc să fie o zi așa de frumoasă! După săptămâni întregi de frământări, după ce se studiaseră revărsatul zorilor și fuseseră consultați *Cei care Ar Trebui să Știe*, soarele se ridicase semeț, alungând orice nor rătăcit, așa cum se cuvenea în ajunul sărbătorii. Seara urma să fie

călduță, vântul să adie ușor, iar petrecerea— la fel de reușită ca întotdeauna.

Alice simțise magia mijlocului verii cu mult înainte să fi împlinit vârsta când i se permitea să vină la petrecere, încă de când Doica Bruen o aducea jos împreună cu cele două surori ale ei, îmbrăcate în rochițele cele mai frumoase, și le îmboldea să se alinieze ca să fie prezentate oaspeților. Petrecerea era abia la început, iar oamenii mari, eleganți, se purtau cu o bună-cuviință reținută, așteptând înserarea. Dar mai târziu, când de mult ar fi trebuit să doarmă, Alice aștepta să audă cum răsuflarea Doicii devine tot mai adâncă și mai domoală, iar apoi se strecura până la fereastra camerei copiilor, unde se așeza în genunchi pe un scaun ca să vadă felinarele strălucind în noapte asemenea unor fructe coapte, focul mistuitor care părea să plutească pe apa argintată de lună, o lume fermecată în care locurile și oamenii erau *aproape* așa cum și-i amintea ea, dar nu tocmai la fel.

Însă de data aceasta avea să se afle printre ei. Urma o noapte foarte specială. Alice a zâmbit, înfiorându-se ușor de nerăbdare. S-a uitat din nou la ceas, apoi a scos dosarul pe care îl ascunsese în coș și l-a deschis scoțând la iveală conținutul lui prețios. Era unul din

cele două exemplare pe care le bătuse cu greu la mașina ei portativă Remington, ultima ei producție, rezultatul muncii ei de un an întreg. Avea o singură greșeală în titlu, unde bătuse un „y“ în loc de „u“, dar altminteri era perfect. Lui Ben nu avea să-i pese. El avea să fie primul care să-i spună că era mult mai important să-i trimită exemplarul curat lui Victor Gollancz. După publicare, lui avea să-i dea primul volum ieșit de sub tipar, cu un autograf chiar sub dedicație.

Adio, pui de presură, Alice a pronunțat titlul în șoaptă, bucurându-se de fiorul pe care i-l dădeau cuvintele. Era foarte mândră de intrigă: era cea mai bună poveste a ei și era convinsă că avea să-i fie publicată. O adevărată poveste polițistă. După ce studiase prefața cărții *Cele mai bune povești polițiste*, își deschisese carnetul și făcuse o listă cu toate regulile genului expuse de domnul Ronald Knox⁴. Și-a dat seama ce greșeală făcuse încercând să amestece două genuri distincte, s-a descotorosit de Laura și a luat-o de la început, închipuind, în schimb, o reședință la țară, un detectiv și o droaie de suspecți pe cinste. Greu a fost să întrețină misterul, să facă în așa fel încât să nu dezvăluie făptașul. Atunci a decis că îi trebuia o placă de rezonanță,

adică un fel de Watson pentru Holmes al ei. Din fericire, l-a găsit. Și a descoperit mai mult decât atât.

Pentru B.M., tovarăș la crimă, complice în viață.

A mângâiat dedicația cu vârful degetului. De cum avea să fie publicat romanul, toată lumea avea să afle despre ei doi, dar lui Alice nu-i păsa. O parte a sufletului ei abia aștepta. De atâtea ori fusese cât pe ce să-i mărturisească lui Deborah sau chiar lui Clemmie, atât era de nerăbdătoare să fie rostit acest lucru, dar se ferise să stea de vorbă cu Mama, care avea suspiciunile ei, precum bine știa Alice. Dar se cuvenea, într-un fel, să afle cu toții atunci când aveau să citească prima ei carte publicată.

Cartea se născuse din discuțiile ei cu Ben; n-ar fi putut s-o scrie fără el și acum, după ce pescuise ideile din aer și le dăduse viață așternând cuvintele pe hârtie, simțea că luase ceva imaterial, o simplă posibilitate, și îi dăduse substanță. Alice nu-și putea stăpâni sentimentul că, oferindu-i acest exemplar al manuscrisului, făcea ca promisiunea ce plutea nerostită între ei să devină mai reală. În familia Edevane promisiunile erau importante. Era ceva ce ele, fetele, învățaseră de la Mama, o expresie ce îi rămăsese întipărită în minte din fragedă copilărie: nu

trebuie să faci promisiuni dacă nu ești în stare să le respecti.

Din partea cealaltă a gardului viu răzbăteau voci și Alice a strâns instinctiv manuscrisul la piept. Întâi a ascultat cu luare-aminte și apoi s-a repezit la gard să se uite printr-o mică deschizătură printre frunze. Ben nu se mai afla pe insulă și barca era din nou la ponton. Alice i-a zărit pe cei trei bărbați stând împreună lângă stiva de bușteni. L-a privit pe Ben cum bea apă din bidonul metalic, uitându-se cu atenție la mărul lui Adam ce i se mișca atunci când înghițea, la tuleiele bărbii de pe obraz, la buclele părului închis la culoare care îi atingeau gulerul. Cămașa i se umezise de sudoare și Alice a simțit un nod în gât: îi plăcea mirosul lui, era atât de natural și de animalic.

Domnul Harris și-a ridicat geanta de scule și le-a mai dat niște instrucțiuni înainte de a pleca, iar Ben a încuviințat din cap, schițând un zâmbet. Alice a zâmbit și ea, privind cu nesaț gropița din obrazul lui stâng, umerii vânjoși, brațul dezgolit care-i strălucea în soarele puternic. El și-a îndreptat spatele dintr-odată, atent la un zgomot ce venea mai de departe. I-a urmărit privirea care se muta de la domnul Harris

către ceva ce se mișca în grădinile pline de vegetație din spate.

Printre tulpinile învâlmășite de crini de stepă și verbină, Alice a zărit o mică siluetă abia vizibilă care își croia drum topăind cutezător spre casă. Theo. Apariția frățiorului ei mai mic i-a sporit zâmbetul, dar umbra mare și întunecată ce se profila în spatele lui i l-a stins pe loc. Acum înțelegea de ce se încruntase Ben, și ea simțea același lucru în legătură cu Doica Bruen. Nu o putea suferi deloc, căci nimeni nu putea nutri afecțiune față de persoane cu apucături despotice. De ce fusese dată afară dulcea și drăgălașa Doică Rose, nu înțelegea nimeni. Se vedea cât de la o poștă că ținea la Theo, de fapt îl iubea la nebunie, și nu era nimeni care să nu o placă. Până și Tata fusese văzut sporovăind cu ea în grădină, în timp ce Theo alerga după rațe, iar Tata era un foarte fin judecător al caracterelor oamenilor.

Totuși, ceva îi intrase Mamei în cap. Cu două săptămâni în urmă, Alice o văzuse certându-se cu Doica Rose în fața camerei copiilor, schimbând pe șoptite vorbe înfierbântate. Disputa se referea la Theo, dar Alice se aflase supărător de departe pentru a auzi ce își spuneau. Apoi Doica Rose a dispărut și a fost scoasă de la naftalină și pusă la treabă Doica

Bruen. Alice crezuse că au scăpat de zgrițuroaica bătrână cu bărbia ei păroasă și sticla cu ulei de ricin. Într-adevăr, simțise întotdeauna o oarecare undă de mândrie personală auzind-o pe Bunica deShiel povestind cum nesupusa Alice reușise să o înfrunte pe bătrâna doică. Dar acum apăruse din nou, mai tâfnoasă ca niciodată.

Alice încă se mai gândea cu părere de rău la Doica Rose, când și-a dat seama că nu mai era singură în partea aceea a gardului. În spatele ei a trosnit o crenguță și a tresărit brusc, răsucindu-se.

—Domule Llewellyn! a exclamat ea, văzând silueta cocoșată cu șevaletul sub un braț și un bloc de desen mare sub celălalt. M-ați speriat.

—Iartă-mă, Alice dragă. Se vede că nu sunt în stare să mă apropii pe furiș. Speram că am putea să stăm un pic de vorbă.

—Acum, domnule Llewellyn?

În ciuda afecțiunii ei pentru bătrân, abia și-a stăpânit o senzație de iritare. El nu părea să înțeleagă că trecuseră de mult zilele în care Alice stătea lângă el să-l privească desenând, când mergeau împreună cu barca sau îi destăinuia toate tainele ei de copil în timp ce pândeau zânele. Odinioară îi fusese fără îndoială foarte apropiat, prieten de neprețuit când era

mică și îndrumător când a început să scrie. De câte ori nu alergase la el să-i citească vreo povestioară pe care o însăilase, iar el făcea o mare tevatură comentând-o cu entuziasm. Dar acum, la șaisprezece ani, avea alte preocupări, lucruri pe care nu i le mai putea împărtăși.

—Vedeți, sunt destul de ocupată.

Privirea lui s-a îndreptat spre deschizătura din frunziș și Alice și-a simțit obrazii încinși de o căldură neașteptată.

—Supraveghez pregătirile pentru petrecere, a adăugat ea prompt, iar când domnul Llewellyn a zâmbit într-un fel care sugera că știa exact pe cine urmărea ea și de ce, a adăugat: Și am și de cules flori pentru Mama.

El a aruncat o privire la coșul ei azvârlit cât colo, în care florile se ofiliseră în dogoarea amiezii.

—Trebuie neapărat să fac asta.

—Sigur, a spus el, încuviințând din cap. Și în mod normal nu mi-ar trece prin cap să te întrerup, când ești atât de ocupată să ajuți la pregătiri. Dar am ceva destul de important de discutat cu tine.

—Mi-e teamă că nu am timp chiar deloc.

Domnul Llewellyn a părut neobișnuit de dezamăgit, iar Alice s-a gândit că în ultima vreme

părase destul de posomorât. Nu chiar deprimat, dar totuși absent și trist. A băgat de seamă că avea nasturii de la vestă încheiați strâmb și eșarfa de la gât îi era cam ponosită. S-a simțit năpădită de un val neașteptat de milă și i-a făcut semn cu capul spre blocul de desen, încercând să-l îmbuneze.

—E foarte frumos!

Și chiar era. Nu știa să-l mai fi desenat pe Theo până atunci, iar asemănarea era neobișnuită, surprinsese liniile copilărești ale obrazilor rotunzi și ale buzelor pline, ochii mari, privirea încrezătoare. Domnul Llewellyn, dragul de el, știusese întotdeauna să vadă tot ce era mai bun în ei toți.

—Ce-ar fi să ne vedem poate după ceai? i-a propus ea cu un zâmbet încurajator. Cândva înainte de petrecere?

Domnul Llewellyn și-a strâns mai tare blocul și s-a încruntat ușor gândindu-se la ce-i spusese Alice.

—Dar ce-ar fi chiar la focul de la noapte?

—Veniți și dumneavoastră?

Asta era o mare surpriză. Domnul Llewellyn nu era un om de lume și de obicei se străduia din răspuțeri să evite invitații— mai ales pe cei care voiau cu tot dinadinsul să-l întâlnească pe *el*. Deși o adora pe Mama, nici ea nu reușise vreodată să-l momească să

vină la vreun bal de vară până atunci. Valoroasa ediție princeps a volumului *Pragul vrăjit al lui Eleanor* avea să fie expusă la loc de cinste, ca întotdeauna, și toată lumea avea să se dea în vânt să-l cunoască pe autor. Nu se săturau niciodată să îngenuncheze lângă gardul viu ca să caute vârful îngropat al vechiului stâlp de piatră. „Uite, Simeon, îl văd! Țsta e ivărul de alamă de pe hartă, exact ca-n carte!“ Și habar nu aveau că tunelul fusese ferecat de ani de zile tocmai ca să fie ferit de cercetările oaspeților curioși ca ei.

În mod normal, Alice l-ar fi descusut mai departe, dacă un hohot de râs ce venea de cealaltă parte a gardului, urmat de un îndemn prietenesc, nu i-ar fi reamintit scopul pentru care se afla acolo:

—Lasă, Adam! Haide, du-te cu tatăl tău să mănânci, nu-i nevoie să-i ridici pe toți dintr-odată!

—Bine, a spus ea, atunci pe diseară, la petrecere.

—Pe la unsprezece și jumătate, să zicem, sub boltă?

—Da, da!

—E ceva important, Alice.

—Unsprezece și jumătate, a repetat ea, cu o ușoară nerăbdare. Am să fiu acolo.

Dar el nu a plecat, de parcă înlemnise pe loc, cu o figură sumbră și melancolică, privind-o drept în față, ca și cum ar fi încercat să-i memoreze trăsăturile.

—Domnule Llewellyn?

—Îți mai amintești când am mers cu barca de ziua lui Clemmie?

—Da, da, a fost o zi minunată. Ce plăcere!

Alice s-a aplecat dinadins să-și ia coșul de pe treptele fântânii, iar domnul Llewellyn a părut a fi înțeles aluzia, căci atunci când ea s-a ridicat, el dispăruse.

Alice s-a simțit cuprinsă de o părere de rău nedefinită și a oftat adânc. Presupunea că, fiindcă era îndrăgostită, încerca așa, un fel de milă generală pentru oricine nu era în pielea ei. Bietul domn Llewellyn! Cândva crezuse că e vrăjitor, dar acum nu-l vedea decât ca pe un om cocârjat și trist, îmbătrânit înainte de vreme, încremenit în hainele și obiceiurile victoriene pe care nu voia să le mai schimbe. În tinerețe avusese o cădere psihică— acesta trebuia să fie un secret, dar Alice știa o mulțime de lucruri pe care nu s-ar fi convenit să le afle. Povestea se întâmplase demult, când Mama era mică și domnul Llewellyn era prietenul apropiat al lui Henri deShiel. Renunțase la viața lui profesională din

Londra și atunci i-a apărut cartea *Pragul vrăjit al lui Eleanor*.

Dar ce anume îi produsese căderea, Alice nu avea știință. Așa că i-a trecut vag prin minte că ar trebui să afle, dar nu în ziua aceea, nu era momentul potrivit. Nu mai era timp și pentru trecut tocmai acum când viitorul o aștepta dincolo, de partea cealaltă a gardului. A mai aruncat încă o privire, Ben era singur și își aduna sculele, gata să străbată grădina până acasă, ca să-și ia și el prânzul. Alice l-a dat imediat uitării pe domnul Llewellyn. Și-a ridicat fața spre soare, bucurându-se de adierea care-i mângâia obrajii. Ce bucurie să trăiască această clipă. Era de neînchipuit că putea altcineva, altundeva, să fie mai fericit. Apoi s-a dus spre ponton, cu manuscrisul în mână, îmbătată de senzația ademenitoare că se află dinaintea unui viitor strălucit.

3

Cornwall, 2003

Soarele pătrundea printre frunze și Sadie alerga cu atâta avântare că plămâni îi dădeau ghes să se oprească. Dar a continuat totuși, mai iute,

bucurându-se de starea de bine pe care i-o dădeau propriii pași, loviturile ritmice, ecoul slab al pământului ud, acoperit de mușchi, și al lăstărișului des, strivit în picioare.

Câinii se făcuseră deja nevăzuți pe poteca îngustă, amușinând cu boturile în pământ, prelingându-se ca niște picături de melasă printre rugii sclipitori de pe margini. Probabil că ei erau și mai bucuroși ca ea că ploaia încetase, în fine, și că erau liberi. Sadie rămăsese surprinsă cât de mult îi plăcea compania lor. Când bunicul i-a propus prima dată să-i ia și pe ei, la început s-a împotrivit, dar Bertie— deja îngrijorat de apariția ei neașteptată („De când îți iei tu vacanță?”)— s-a dovedit la fel de încăpățânat cum îl știa. „Pădurile astea sunt destul de adânci pe alocuri și tu nu le cunoști. Nu-i mare lucru să te rătăcești.” Dar când i-a venit ideea să-l roage pe unul dintre băieții din sat să vină cu ea „ca să-i țină de urât”, privind-o într-un mod care arăta că era gata să-i pună întrebări la care ea nu voia să răspundă, Sadie a acceptat pe dată să ia câinii cu ea.

Întotdeauna alerga singură. Făcuse asta cu mult înainte să apară cazul Bailey și să se aleagă praful de viața ei de la Londra. Unii oameni alergau ca să facă mișcare, alții alergau de plăcere, dar Sadie alerga de

parcă ar fi încercat să fugă de propria moarte. Așa îi spusese un iubit al ei mai demult. Și i-o spusese acuzator, aplecat de mijloc, încercând să-și recapete răsuflarea în centrul parcului Hampstead Heath. Sadie ridicase din umeri a mirare, întrebându-se ce oare să fi fost rău în asta, și și-a dat seama pe loc, cu surprinzător de puțin regret, că relația lor nu avea cum să meargă.

O pală de vânt a mișcat ramurile, împrăștiindu-i pe obraji stropii ploii din noaptea precedentă. Sadie a scuturat din cap fără să încetinească pasul. Pe marginea potecii începuseră să apară trandafirii sălbatici, care își făceau datoria de a înflori an de an printre rugi și trunchiuri căzute. Ce bine că mai erau și astfel de lucruri! Era o dovadă că pe lume existau încă frumusețe și bunătate, așa cum spuneau poeziile și alte platitudini. În meseria ei era ușor să piardă din vedere aceste amănunte.

Tot mai apărea câte ceva în ziarele de weekend de la Londra. Sadie zărise niște rânduri peste umărul unei persoane pe când lua micul dejun împreună cu Bertie la Harbour Cafe. Adică micul dejun îl lua doar ea, căci el bea doar un fel de suc verde cu miros de iarbă. Era doar o notă scurtă, pe o singură coloană, în pagina a cincea, dar numele lui Maggie

Bailey i-a atras ca un magnet privirea și s-a oprit brusc din vorbă, scrutând avidă literele mărunte. Nu a aflat nimic nou, ceea ce însemna că nu survenise nici o schimbare. Și de ce să se fi întâmplat așa ceva? Cazul era închis. Articolul era semnat de Derek Maitland. Se agăța de povestea asta ca dulăul de osul vecinului, așa era felul lui. Oare nu din acest motiv îl și alesese ea, atunci?

Sadie a tresărit când Ash a țâșnit din spatele unui pâlț de copaci, tăindu-i calea cu urechile clăpăuge mișcându-i-se, cu botul căscat a rânjet larg și umed. S-a străduit să nu rămână prea mult în urma lui, strângându-și pumnii până și-a simțit unghiile în palmă și a iuțit pasul și mai tare. Nu ar fi trebuit să citească ziarele. Ar fi trebuit să „ia o pauză“ ca să-și limpezească gândurile și să aștepte ca la Londra să se liniștească lucrurile. Țsta fusese sfatul lui Donald. Își dădea seama că voia să o ferească de consecințele propriei neghiobii, ceea ce era frumos din partea lui, dar, de fapt, era prea târziu.

La vremea aceea știrea apăruse peste tot, în ziare și la emisiunile de la televizor, și nebunia nu se domolise nici în săptămânile următoare, ba chiar se amplificase destul de mult, de la articolele ce relatau comentariile lui Sadie până la supozițiile răutăcioase

despre lupte interne în cadrul Poliției Metropolitane, cu aluzii la diverse mușamalizări. Evident că Ashford era furios. Șeful nu scăpa niciodată ocazia să-și trâmbițeze convingerile despre loialitate, trăgându-se de betelia pantalonilor pătați la masa de prânz și servindu-le detectivilor adunați o rafală de îndemnuri stropite cu salivă: „Nimic nu e mai rău ca un ciripitor, mă-nțelegeți? Aveți o plângere, o țineți în instituție. Nimic nu e mai dăunător pentru secție decât polițaii care ciripesc pe la străini“. Și-atunci făcea aluzie la cei mai răi dintre străini, ziaristii, iar bărbia lui Ashford tremura de forța urii sale: „Niște vampiri cu toții!“

Slavă Domnului că nu știa că Sadie fusese cea care ciripise. Donald o salvase, ca și atunci când făcuse primele greșeli. „Ăsta-i rostul partenerilor“, îi respinsese el cândva mulțumirile stângace, ursuz ca de obicei. Și rămăsese ca o glumă a lor, referitoare la scăpările mărunte din conduita ei, căci altminteri era extrem de pedantă, dar această ultimă încălcare a regulilor era altceva. În calitate de ofițer superior de investigații, Donald răspundea de acțiunile subordonatului său și, dacă a uita să-ți aduci ceva de scris la o discuție merita o dojană

blândă, a lăsa să-ți scape afirmația că poliția a făcut o investigație de mântuială era cu totul altceva.

De îndată ce a izbucnit toată povestea, Donald a știut că ea era sursa. O scosese la o bere la cârciuma The Fox and Hounds⁵ și a sfătuit-o, fără să lase loc de proteste, să plece din Londra. Să-și ia concediul la care avea dreptul și să se țină cât mai departe până când avea să își scoată din cap ceea ce o frământa.

—Nu glumesc deloc, Sparrow, i-a spus el, ștergându-și spuma berii de pe mustața sură și țepoasă. Nu știu ce te-a apucat în ultima vreme, dar Ashford nu e prost, o să stea cu ochii pe tine ca un vultur. Bunicul tău locuiește în Cornwall, nu-i așa? Pentru binele tău— pentru binele nostru, al amândurora— du-te la el și nu veni înapoi până nu îți limpezești mintea.

Un buștean i-a ieșit în cale pe neașteptate și Sadie a sărit peste el, zgâriindu-și vârful adidasului. Adrenalina îi circula prin vene ca un sirop fierbinte, împingând-o să alerge și mai avântat. „Nu veni înapoi până nu îți limpezești mintea.“ Ușor de spus, greu de făcut. Poate că Donald nu avea habar care era cauza lipsei ei de atenție și a boacănei făcute, dar Sadie știa prea bine. A văzut dinaintea ochilor plicul vârât în noptiera camerei de oaspeți din casa lui

Bertie: hârtia frumoasă, scrisul cu înflorituri, șocul teribil al mesajului. Socotea că necazurile ei începuseră în seara aceea, cu șase săptămâni în urmă, când călcase pe blestemata aceea de scrisoare lăsată pe preșul de la intrarea în apartamentul ei de la Londra. La început fuseseră doar mici greutateți de concentrare, din când în când, mici greșeli ușor de acoperit, dar apoi a apărut cazul Bailey, fetița aceea fără mamă, și bum! A izbucnit furtuna perfectă.

Cu o ultimă sforțare, Sadie a alergat până la ciotul cel negru, punctul de unde se întorcea de obicei. Nu a încetinit până nu a ajuns la el, aplecându-se să-i atingă vârful umed și colțuros, ca apoi să se lase moale, cu podul palmelor pe genunchi, încercând să-și recapete răsuflarea. Diafragma i se zbătea și privirea îi era împăienjenită. Simțea durere și asta o bucura. Ash adulmeca prin preajmă, mirosind capătul unui buștean acoperit de mușchi care se iveau din povârnișul abrupt și noroios. Sadie a băut lacom apă din sticlă și apoi i-a turnat și câinelui în gura căscată. I-a mângâiat blana întunecată, netedă și lucioasă dintre urechi.

—Unde e fratele tău? a întrebat ea, iar Ash și-a ridicat capul și a privit-o țintă cu ochii lui inteligenți. Unde e Ramsay?

Sadie a scrutat vegetația deasă și încâlcită din jur. Ferigile se căzneau să iasă la lumină, desfăcându-și frunzele de pe tulpinile lor spiralate. Parfumul dulce de caprifoi se amesteca cu izul de pământ reavăn, după averea care abia se oprise. O ploaie de vară. Întotdeauna îi plăcuse mirosul acela, mai ales de când Bertie îi spusese că era produs de un fel de bacterie. Asta dovedea că din ceva rău putea ieși ceva bun, dacă se iveau condiții prielnice. Sadie avea un motiv întemeiat să creadă că acest lucru era posibil.

Pădurea era într-adevăr foarte deasă și, căutându-l pe Ramsay, Sadie se gândea că Bertie avusese dreptate. Era posibil să te rătăcești într-un asemenea loc. Asta nu i se putea întâmpla ei fiindcă era însoțită de câini, mirosul lor era antrenat ca să găsească drumul spre casă, dar i se putea întâmpla altcuiva, unei fete naive din vreo poveste. O astfel de fată, cu capul plin de idei romantice, ar fi putut cu ușurință să se aventureze prea departe într-o pădure ca asta și să se rătăcească.

Sadie nu știa prea multe povești, în afara celor foarte cunoscute. Era una dintre lipsurile pe care își dădea seama că le are în comparație cu cei de seama ei (poveștile, studiile, dragostea părintească). Până și

în dormitorul micuței Bailey, deși modest mobilat, se afla un raft cu cărți și un volum ferfenițit cu povești de Frații Grimm. Dar în copilăria lui Sadie nu existaseră basme spuse duios care să înceapă cu „A fost odată ca niciodată...“: mama ei nu era genul care să vorbească șoptit, iar tatăl nici atât, ambii împărtășind același dispreț față de tot ce era imaginar.

Cu toate acestea, Sadie, în calitatea ei de cetățean al lumii, aflase suficiente lucruri ca să știe că în povești oamenii mai și dispăreau și că de obicei asta se întâmpla în păduri dese și întunecate. Dar oamenii se evaporau și în viața reală. Pe-asta o știa din experiență. Unii se pierdeau din întâmplare, alții fiindcă așa voiau ei: cei dispăruți nu erau totuna cu cei care-și luau lumea în cap, cei care nu doreau să fie găsiți. Oameni asemenea lui Maggie Bailey.

—A dat bir cu fugiții, spusese Donald chiar de la început, din ziua când o găsiseră pe micuța Caitlyn singură în apartament, cu mai multe săptămâni înainte de a găsi biletul care dovedea că avusese dreptate. Răspundere prea mare. Copii, lipsuri materiale, viața... dac-aș avea câte-o liră pentru fiecare caz ca ăsta pe care l-am văzut...

Dar Sadie nu voise să creadă teoria asta. Și-a construit varianta ei, făcând presupuneri fantastice despre scenarii criminale, dintr-acelea ce se găseau doar în romanele polițiste, susținând că o mamă nu și-ar părăsi copilul așa, dintr-odată, bătând mereu câmpii despre nevoia de a mai cerceta încă o dată dovezile, doar-doar aveau să descopere indiciul esențial care le scăpase.

—Cauți ceva ce n-o să găsești niciodată, îi spusese Donald. Uneori, Sparrow— nu întotdeauna, fir-ar să fie, numai uneori—, lucrurile chiar sunt atât de simple pe cât par.

—Așa ca tine, vrei să zici.

—Măgăriță ce ești! a râs el, și-apoi tonul i s-a mai îmblânzit, devenind aproape patern, ceea ce pentru Sadie era mult mai rău decât dacă ar fi început să țipe la ea: Li se-ntâmplă și celor mai buni dintre noi doi. Faci meseria asta multă vreme și până la urmă se ivește un caz care îți intră la suflet. Asta înseamnă că ai suflet, dar nu și că ai dreptate.

Respirația i se mai potolise, dar tot nu dădea cu ochii de Ramsay. L-a strigat și a auzit ecoul întorcându-se din cotloane umede și întunecate: Ramsay... Ramsay... Ramsay... ultimul sunet stingându-se în depărtare. Dintre cei doi câini,

Ramsay era cel mai rezervat și i-a trebuit ceva timp ca să-i câștige încrederea. Că era sau nu era corect, tocmai din pricina asta pe el îl plăcea cel mai mult. Sadie se ferise întotdeauna de afecțiunea ușor câștigată. Era o trăsătură de caracter pe care o văzuse și la Nancy Bailey, mama lui Maggie; și din pricina asta credea că se apropiaseră. Se numea *folie à deux* sau nebunie împărtășită, adică două persoane cu mintea sănătoasă de altfel, care se încurajează una pe alta să creadă în aceeași iluzie. Sadie își dădea seama că exact asta făcuseră ea și Nancy Bailey, fiecare susținuse fantezia celeilalte, convingându-se reciproc că în dispariția lui Maggie era mai mult decât se vedea la o primă privire.

Și chiar a fost *o nebunie*. Zece ani în poliție, cinci ca detectiv, și tot ce învățase s-a dus pe apa sâmbetei în clipa în care a văzut-o pe fetița rămasă singură în apartamentul ăla îmbâcsit; frumoasă și fină, luminată din spate, în așa fel încât părul ei blond și ciufulit părea o aură, cu ochii larg deschiși care-i studia cu atenție pe cei doi adulți care tocmai dăduseră buzna pe ușa de la intrare. Sadie fusese cea care se îndreptase spre ea, luând-o de mână și spunându-i, cu o voce veselă și limpede pe care nu și-o recunoștea:

—Bună, scumpo, ce ai tu acolo pe pijama? Cum o cheamă?

Vulnerabilitatea copilei, nesiguranța și slăbiciunea ei au izbit-o din plin chiar în locul pe care Sadie îl ținea de obicei la adăpost de orice emoție. În zilele următoare, a simțit în palme urma mâinilor mici ale fetiței, iar noaptea, când încerca să adoarmă, auzea vocea aceea plăpândă, tânguitoare spunând: „Mami? Unde e mama mea?” Și-o mistuia nevoia arzătoare de a îndrepta lucrurile, de a-i aduce mama înapoi, iar Nancy Bailey s-a dovedit a fi perechea perfectă. Nancy avea o scuză pentru a se agăța de iluzii și era de înțeles disperarea cu care încerca să găsească justificări pentru purtarea nemiloasă a fiicei ei, ca să micșoreze spaima micuței nepoate care fusese părăsită în felul acela și ca să-și diminueze propria vină („dacă n-aș fi fost plecată cu prietenele mele în săptămâna aceea, aș fi găsit-o chiar eu mai repede“), dar Sadie ar fi trebuit să aibă mai multă judecată. Întreaga ei carieră, întreaga ei *viață*, de când devenise adult, fuseseră clădite pe judecată.

—Ramsay! a strigat iarăși.

Și, din nou, nimic altceva decât liniștea, tulburată doar de foșnetul frunzelor și de apa ce se scurgea printr-un șanț umplut de ploaie. Zgomotele naturii

aveau un fel anume de a te face să te simți și mai singur. Sadie și-a ridicat brațele deasupra capului. Nevoia de a lua legătura cu Nancy o resimțea ca pe o durere fizică, ca pe o greutate în piept, ca pe niște degete încleștate și umede care-i strângeau plămâni. Propria ticăloșie o putea suporta, dar rușinea care o năpădea când se gândea la Nancy era zdrobitoare. Și totuși simțea nevoia disperată să își ceară scuze, să-i explice că fusese o eroare de gândire, că nu avusese niciodată intenția să-i înșele așteptările. Donald o cunoștea prea bine:

—Și, Sparrow, bagă de seamă, îi spusese înainte să plece în Cornwall, nici să nu-ți treacă prin cap să iei legătura cu bunica!

—Ramsay, unde ești, băiatule? a strigat și mai tare.

Sadie și-a încordat auzul, ascultând: o pasăre speriată, fâlfâitul aripilor grele pe sub bolta înaltă a copacilor. Prin hățișul de ramuri privirea i-a fost atrasă de un avion, un mic punct alb ce străbătea albastrul palid al cerului. Avionul zbura spre est, către Londra, și ea îl privea cu un ciudat sentiment de dezrădăcinare. Era greu de acceptat că iureșul vieții, al vieții *ei*, continua și fără ea.

Nu primise nici o veste de la Donald de când plecase. Și nici nu se aștepta să primească vreuna,

cel puțin nu încă. Abia trecuse o săptămână, iar el insistase ca ea să-și ia concediu o lună întreagă.

—Dar aş putea să mă întorc mai devreme, dacă aş vrea, nu-i așa? l-a întrebat ea pe funcționarul de la serviciul de personal, iar fâstâceala tânărului arăta clar că era prima dată când i se punea această întrebare.

—Să nu îndrăznești... a mârâit Donald după aceea. Nu care cumva să te văd pe-aici înainte să fii pregătită, că, zău, nu glumesc, Sparrow, mă duc direct la Ashford!

Și era convinsă că așa ar fi făcut. Se apropia de pensionare și nu avea de gând s-o lase pe subalterna cea țăcănită să-i strice planurile. Neavând de ales, Sadie și-a făcut bagajele și-a pornit-o spre Cornwall cu coada între picioare. I-a lăsat lui Donald numărul de telefon al lui Bertie, spunându-i că semnalul de mobil era destul de slab și sporadic acolo și-a sperat că avea să o cheme înapoi.

Un mârâit ușor s-a auzit de lângă ea și a privit în jos. Ash rămăsese încremenit ca o statuie, cu privirea pierdută spre pădure.

—Ce-ai pățit, băiatule? Nu-ți place mirosul celor care-și plâng de milă?

Și-a ciulit urechile, blana de pe gât i s-a zbârlit, dar nu și-a clintit privirea. Apoi a auzit și Sadie, un zgomot în depărtare: Ramsay lătra— poate nu chiar a pericol, dar oricum neobișnuit.

De când fusese adoptată de câinii aceștia, Sadie se simțea cuprinsă de un sentiment matern ce nu-i stătea în fire, ușor stânjenitor. Când Ash a slobozit încă un mârâit adânc, a înșurubat capacul sticlei cu apă.

—Haide atunci, a spus ea, lovindu-și coapsa. Haide să-l găsim pe fratele ăla al tău.

Cât locuiseră la Londra, bunicii ei nu avuseseră câini; Ruth era alergică. Dar după ce a murit ea, Bertie s-a retras în Cornwall și a început să-și iasă din ritm.

—Îmi place aici, i-a spus el lui Sadie la telefonul care țiuia. Îmi fac de lucru în timpul zilei. Serile sunt foarte liniștite, totuși uneori mă pomenesc că mă contrez cu televizorul. Mai rău, am bănuiala că eu sunt cel care pierde.

Încerca să glumească, dar Sadie i-a simțit tremurul vocii. Bunicii ei se iubiseră încă din adolescență. Tatăl lui Ruth aprovizionă magazinul părinților lui Bertie din Hackney și de-atunci fuseseră nedespărțiți. Durerea bunicului era vizibilă și Sadie

ar fi vrut să-i poată spune ceva care să i-o aline. Dar ea nu s-a priceput niciodată la cuvinte, așa că în schimb i-a sugerat că ar avea mai mult noroc dacă s-ar certa cu un labrador. El a râs și i-a spus că o să se mai gândească. A doua zi s-a dus la adăpostul de animale. Și, după cum era de așteptat, a venit acasă nu cu unul, ci cu doi câini și cu o pisică țâfnoasă pe deasupra. Din ceea ce băgase de seamă în săptămâna de când se afla în Cornwall, toți patru formau acum o familie destul de mulțumită, chiar dacă pisica își petrecea mai tot timpul ascunsă după canapea. Bunicul părea fericit, așa cum nu mai fusese de când se îmbolnăvisese Ruth. Nici nu se punea deci problema să nu se întoarcă acasă cu ambii câini.

Ash alerga înaintea ei și Sadie se străduia să nu-l piardă din ochi. A băgat de seamă că vegetația se schimba, aerul devenea mai puțin dens. Pe sub copacii tot mai rari, tufișurile profitaseră de lumina soarelui și se îndesiseră în voie. Crengile i se agățau de tivul șortului pe când se străduia să străbată hățișurile. Dacă ar fi avut o imaginație mai bogată, și-ar fi putut închipui că încercau să o oprească.

A urcat cu greu povârnișul, ocolind niște bolovani mari risipiți ici și colo, până când a ajuns în vârf și s-a pomenit la marginea pădurii. Sadie s-a oprit,

cercetând peisajul ce i se desfășura dinaintea ochilor. Nu ajunsese niciodată atât de departe. La picioarele ei se întindea un câmp cu ierburi înalte și în depărtare abia se zărea un gard cu ceva ce părea a fi o poartă dărăpănată. Și dincolo de el, aproape la fel, o altă întindere cu ierburi întreruptă pe alocuri de copaci uriași cu frunziș bogat. Sadie a tras aer în piept. În mijlocul câmpului, o siluetă de copil, o fetiță care stătea singură, luminată din spate, și căreia nu-i putea vedea chipul. A deschis gura să o strige dar când a clipit, copila a dispărut, risipindu-se într-o pată de lumină alb-gălbuie.

Și-a scuturat capul. Își simțea mintea obosită. Și ochii la fel. Neapărat trebuia să-și facă un examen oftalmologic.

Ash, care i-o luase cu mult înainte, s-a oprit și a lătrat nerăbdător către ea, socotind că nu avansase suficient. Sadie a luat-o pe câmp după el, ignorând senzația ușor neplăcută că făcea ceva nepotrivit. Senzația nu era obișnuită. De obicei, Sadie nu-și bătea capul cu chestii dintr-astea, dar problemele de la serviciu din ultima vreme o speriaseră. Iar ei nu-i plăcea să fie speriată. Spaima și vulnerabilitatea erau prea apropiate pentru gustul ei. Cu ani în urmă hotărâse că problemele se înfruntă, nu se ocolesc.

Când a ajuns în dreptul porții a văzut că era din lemn, decolorată de soare, crăpată, și atârna atât de coșcovită, încât era clar că stătea așa de foarte mult timp. O plantă agățătoare cu flori ca niște trompete mov se răsucise și se înnodase atât de tare în jurul stâlpilor, încât Sadie a fost nevoită să se strecoare printr-o gaură din lemnul porții. Liniștit că stăpâna lui îl urma, Ash a slobozit un lătrat entuziasmat și-a rupt-o la fugă, pierzându-se în depărtare.

Iarba înaltă îi atinge genunchii goi, gâdilându-i acolo unde sudoarea se uscase. Era ceva în neregulă cu locul acela. Încă de când se strecurase prin spărtura din poartă o cuprinsese un sentiment ciudat, o senzație inexplicabilă că lucrurile nu erau tocmai cum ar fi trebuit să fie. Sadie nu credea în presentimente— nu avea nimeni nevoie de un al șaselea simț dacă celelalte cinci funcționau bine — și cu siguranță exista o explicație pentru această ciudățenie. Trecuseră deja zece minute de când tot înainta când și-a dat brusc seama despre ce era vorba. Câmpul era pustiu. Nu lipseau pomii, iarba sau păsările, acestea se găseau din belșug, altceva lipsea. Nu se vedeau pe nicăieri tractoare care să se învârtă de colo-colo, nici țărani care să repare

gardurile și nici vite care să pască, ceea ce era neobișnuit prin părțile acelea.

Sadie a privit în jur, căutând ceva care să-i infirme senzația. Nu prea departe se auzea o apă curgând și o pasăre, poate un corb, o pândea de pe o creangă din apropiere. Un întreg cuprins de ierburi înalte și foșnitoare și, pe ici, pe colo, câte un copac încovoiat, dar nici țipenie de om cât vedeai cu ochii.

Cu coada ochiului a zărit o umbră neagră și a tresărit. Pasărea își luase zborul de pe creangă și țâșnea drept spre ea. Sadie s-a ferit ca să nu o lovească și în mișcare s-a împiedicat de ceva. A căzut, sprijinindu-se în palme, cu genunchii într-o baltă noroioasă de sub o salcie enormă. S-a uitat în urmă enervată și-a văzut că piciorul stâng i se prinsese într-o bucată de funie mucegăită.

Sfoară.

S-a uitat în sus, mânată de instinct, ori poate și de vocea experienței— un amestec înspăimântător de scene din investigațiile unor crime mai vechi. Legat de ramura cea mai groasă a copacului atârna un capăt al frânghiei roase, ce abia se distingea pe scoarță. Lângă Sadie atârna un alt capăt, de care stătea agățată o bucată putrezită de lemn. Nu era deci un laț de spânzurătoare, ci un leagăn.

S-a ridicat, și-a șters genunchii plini de noroi și a început să se învârtă încet în jurul frânghiei atârinate. Această relicvă a unei lumi în care fuseseră cândva copii, prezentă în locul acela pustiu, avea ceva tulburător, dar nu-i mai putea acorda atenție, fiindcă Ash o luase din nou la fugă, grija lui trecătoare pentru Sadie fiind înlocuită de nevoia imperioasă de a-și găsi fratele.

Aruncând o ultimă privire spre funii, Sadie a pornit-o după el. De data aceasta însă a început să vadă lucruri care îi scăpaseră mai înainte: un șir de tise sălbătice formau un gard, neîngrijit și crescut peste măsură, dar cu înfățișare de gard totuși; în partea nordică, între două pajiști pline de flori de câmp se ivea ceva ce semăna cu un pod. Poarta ruptă prin care trecuse nu mai părea acum o despărțitură rudimentară între două spații neumblate, ci un hotar greu de distins între civilizație și sălbăticie. Ceea ce însemna că bucata de pământ pe care o traversa nu era un câmp necultivat, ci o grădină. Sau, cel puțin, asta fusese cândva.

Din partea cealaltă a gardului de tise a răzbătut un scheunat și Ash a lătrat cu putere înainte de a se face nevăzut printr-o gaură din gard. Sadie a făcut la fel, dar s-a oprit brusc când a ajuns în partea cealaltă.

Înainte ei se vedea o întindere sinilie de apă sclipitoare ca sticla în poiana încremenită. Lacul era înconjurat de sălcii și în mijlocul lui se înălța un morman de pământ, un fel de insulă. Peste tot mișunau rațe, lișițe și potârnicchi și se simțea un miros greu și reavăn. O încerca o senzație tulburătoare, stranie, de păsări care pândesc— de ochi întunecați și lucioși.

Ramsay a urlat din nou și Sadie a pornit-o după sunet de-a lungul malului umed, alunecos din pricina găinașului de păsări adunat în zeci de ani. Pășea atentă, mergând pe sub copaci. Ash lătra și el, alarmat, de pe partea cealaltă a lacului, stând pe un ponton de lemn, cu botul ridicat spre cer.

Sadie a dat la o parte pletele unei sălcii plângătoare, aplecându-se ca să se ferească de un clopot ciudat de sticlă, atârnat de un lanț ruginit. Înaintând, a mai dat de încă patru la fel, acoperite de murdărie și pline de pânze țesute de generații de păianjeni. A atins ușor cu mâna marginea unuia, admirându-i aspectul neobișnuit și întrebându-se la ce ar fi putut folosi. Păreau niște fructe stranii, așa cum atârnav printre frunze.

Când a ajuns la ponton, a văzut că Ramsay își prinsese o labă din spate într-o gaură din lemnul

putrezit. Era tare speriat. S-a îndreptat spre el iute, dar călcând cu grijă pe scânduri. A îngenuncheat, mângâindu-i urechile ca să-l liniștească. Nu avea nici o rană serioasă și s-a gândit cum să facă să-i scoată laba. Până la urmă, nu a găsit altă metodă mai bună decât să-l apuce strâns și să tragă. Ramsay nu a fost prea recunoscător, și-a înfipt ghearele labelor din față în lemn și a lătrat supărat.

—Știu, știu eu bine, a mormăit Sadie, unii dintre noi nu se prea lasă ajutați.

În cele din urmă a reușit să-l elibereze, apoi s-a trântit pe spate să se odihnească, în timp ce câinele, ciufulit tot, dar nevătămat, a fugit cât mai departe de ponton. Sadie a închis ochii și a izbucnit în râs când Ash i-a lins recunoscător gâtul. În minte îi încolțea un gând firav că scândurile pontonului ar fi putut să se prăbușească în orice clipă, dar era prea obosită ca să-i dea vreo atenție.

Soarele urcase pe cer și începuse să ardă, iar mângâierea razelor lui era binefăcătoare. Sadie nu era nicidecum o fire contemplativă, dar în clipa aceea a înțeles ce înseamnă să meditezi. A scos un oftat de ușurare, deși acesta ar fi fost ultimul cuvânt pe care l-ar fi ales ca să-și descrie starea de spirit din ultima perioadă. Își auzea propria respirație și își

simțea pulsul sub pielea subțire a tâmpiei, de parcă ținea la ureche un ghioc din care răzbătea vuietul oceanului.

Fiindcă își ținea ochii închiși, lumea înconjurătoare era alcătuită numai din sunete: clipocitul apei care se lovea de pilonii de sub ea, pleoscăitul și bălăceala rațelor pe când se lăsau din zbor pe luciul lacului, scândurile de lemn care pârâiau de dogoare. Ciulind urechile, Sadie auzea tot mai bine un zumzet constant, ca și cum sute de motoare minuscule s-ar fi pornit să huruie laolaltă. Era un sunet specific verii, greu de definit la început, dar până la urmă și-a dat seama; insecte, al naibii de multe insecte.

Sadie s-a ridicat, clipind din pricina soarelui puternic. Până când s-a obișnuit cu lumina, totul a fost de culoare albă. Frunzele de nufăr sclipeau, asemenea unor dale în formă de inimă, iar florile se înălțau către cer ca niște mâini delicate ce se străduiau să prindă ceva. Zburau pe lângă ele mii de micuțe vietăți înaripate. Era deja în picioare și tocmai voia să-și strige câinii când i-a atras atenția ceva de pe partea cealaltă a lacului.

În mijlocul unei poieni scăldate de soare se înălța o casă. Era de cărămidă, cu două mansarde gemene sub acoperișul ascuțit și ușa de la intrare ascunsă sub

un portic. Mai multe hornuri se înălțau pe acoperișul de țiglă și ferestrele cu vitralii ale celor trei etaje parcă făceau conspirativ cu ochiul în soare. O plantă agățătoare cu frunze verzi năpădise lacomă fațada de cărămidă și numeroase păsărele se zbenguiau printre crenguțele ei, dând impresia unei vânzoleli continue. Sadie a fluierat încetișor:

—Ce caută o mare doamnă ca tine într-un loc de felul ăsta?

Rostise vorbele abia șoptit, dar vocea îi suna străină și dezagreabilă, iar tonul glumeț părea forțat, o imixtiune în exuberanța naturală a grădinii.

Parcă atrasă de un magnet, Sadie a pornit-o spre casă, pe lângă lac. Rațele și celelalte păsări sălbatice nu păreau deranjate de ea, moțaiala lor împletindu-se cu căldura zilei și cu umezeală pentru a spori senzația de atmosferă suprasaturată.

Când a ajuns pe partea cealaltă a băgat de seamă o potecă, năpădită de mărăcini încâlciți, care ducea până la intrare. A râcâit cu vârful adidasului. Piatră. Fusesse probabil roz-cafenie cândva, ca toată piatra folosită în construcțiile din zonă, dar timpul și lipsa de îngrijire o înnegriseră.

Pe măsură ce înainta, își dădea seama că, asemenea grădinii, și casa fusesse lăsată în paragină. Din

acoperiș lipseau țigle, unele dintre ele zăcând risipite pe unde căzuseră, iar câteva geamuri de la etajul de sus erau sparte. Cele rămase întregi erau acoperite cu un strat gros de murdărie de păsări și din pervazuri stalactite albe se lăsau în jos pe frunzele lucioase.

Ca și cum ar fi vrut să-și dovedească stăpânirea asupra grămezilor impresionante de găinaț, o pasăre micuță și-a luat zborul de după un geam spart, țâșnind în jos, după care și-a schimbat brusc direcția, trecând rapid pe lângă urechea lui Sadie. Ea a tresărit, dar nu s-a dat înapoi. Păsărelele acelea micuțe pe care le zărise și pe malul lacului erau peste tot, intrau și ieșeau din ascunzișurile întunecate ale plantei agățătoare, părând a se chema una pe alta cu gânduriri insistente. Și nu erau doar păsări, frunzișul colcăia de insecte de tot felul— fluturi, albine și altele pe care nu le recunoștea— dând clădirii un aspect de efervescentă, în contradicție cu starea ei jalnică.

S-ar fi putut crede cu ușurință că acea casă era goală, dar Sadie văzuse în misiune destule case aparținând unor bătrâni ca să știe că o casă aparent părăsită ascundea adesea o poveste tristă. Un ciocănel de alamă fără luciu, în formă de cap de vulpe, era agățat de ușa dărăpănată de lemn și a dat

să-l apuce, dar a lăsat iute mâna jos. Ce-ar fi avut de spus dacă răspundea cineva? Sadie și-a îndoit degetele unul câte unul, gândindu-se. Nu avea nici un motiv să fie acolo. Nici o scuză. O amendă pentru încălcarea proprietății era tot ce-i mai trebuia. Dar a alungat repede acest gând, știa că-și face griji inutil. Casa din fața ei era părăsită. Era greu de explicat, dar avea un aer, o aură care arăta asta. Știa, pur și simplu.

Și deasupra ușii se afla un vitraliu: patru siluete în veșminte lungi, fiecare într-un cadru zugrăvind câte un anotimp. Nu era un tablou religios, după câte își dădea seama Sadie, dar efectul era asemănător. Desenul avea o solemnitate— un fel de pietate, bănuia ea— care o făcea să se gândească la vitraliile din biserici. Sadie a tras mai aproape de ușă lada mare și murdară în care se plantau cândva flori, pe marginea căreia s-a cocoțat cu băgare de seamă. Printr-o porțiune ceva mai mare de geam curat a deslușit ceva ce semăna cu un hol cu o masă ovală în mijloc. În mijlocul acesteia se afla un vas de porțelan chinezesc, pictat cu flori pe margini și— s-a căznit ea să vadă— cu un model auriu șters șerpuiind pe mâner. Câteva ramuri subțiri, țepoase, poate de salcie, erau așezate la întâmplare, și pe masă erau împrăștiate

frunze uscate. De o rozetă de stucatură din tavan atârna un candelabru de sticlă ori de cristal, oricum ceva scump, și o scară mare cu un covor roșu zdrențuit se arcuia în sus, spre fundul încăperii. Pe peretele din stânga se vedea o oglindă rotundă, atârnată lângă o ușă închisă.

Sadie a sărit de pe ladă. În fața porticului, de-a lungul întregii fațade a casei, se întindea o grădină ce fusese cândva frumos orânduită și s-a chinuit să o străbată, cu spinii agățându-i-se de bluză. Simțea un miros puternic, dar plăcut— pământ reavăn, frunze putrede, flori abia ieșite în lumina soarelui— și bondari mari și dolofani umblau de colo-colo să adune polenul dintr-o puzderie de floricele roz și albe. Mure: Sadie s-a mirat că îi venise această idee. Erau flori de mur, peste câteva luni tufișurile aveau să fie pline de fructe coapte.

Când a ajuns la fereastră, Sadie a băgat de seamă că ceva fusese scrijelit pe cercevea, niște litere, un A și poate și un E, stângaci incrustate acolo și acoperite acum cu mușchi verde închis. A atins cu degetele scrijeliturile adânci întrebându-se într-o doară cine ar fi putut să le facă. Din tufișurile dese crescute sub fereastră ieșea o bucată curbată de fier și, dând crengile la o parte, Sadie a descoperit rămășițele

ruginite ale unei bănci. A privit peste umăr la jungla pe care tocmai o traversase. Îi era greu să-și imagineze că odinioară cineva stătuse confortabil pe băncuța aceea, admirând ceea ce trebuie să fi fost o grădină foarte bine întreținută. I-a revenit din nou acea senzație ciudată, parcă de rău augur, dar n-a luat-o în seamă. Ea se ocupa de fapte, nu de senzații și, după întâmplările din ultima vreme, era bine să țină minte asta. Cu mâinile făcute streășină în dreptul ochilor, s-a uitat înăuntru.

Camera era întunecată, dar pe măsură ce-și mija privirea, începea să distingă anumite obiecte: un pian mare într-un colț, lângă ușă, o canapea în mijloc cu două fotolii dinaintea ei, un șemineu pe peretele din spate. Sadie a avut din nou acel sentiment cunoscut, plăcut pe care îl încerca atunci când descoperea viața altcuiva. Considera că astfel de momente erau o recompensă a meseriei ei, chiar dacă adesea vedea lucruri urâte; întotdeauna o fascinase felul în care trăiau alți oameni. Și, deși acesta nu era scena unei crime și ea nu era un detectiv în exercițiul funcțiunii, a început automat să-și înregistreze observațiile în minte.

Pereții, acoperiți cu un tapet șters, cu modele înflorate mov-verzui, erau plini de rafturi îndoite sub

greutatea a mii de cărți. Deasupra șemineului stătea de pază un portret mare al unei femei cu nasul fin și cu un zâmbet tainic. Pe peretele alăturat se afla un glasvand mărginit de draperii groase de damasc. Cândva dădea cu siguranță spre grădină și soarele se revărsa prin ochiurile lui în diminețile frumoase, ca aceasta, aruncând pe covor pete calde și strălucitoare de lumină. Dar nici vorbă de așa ceva acum. Un hățiș zdravăn de iederă lăsa înăuntru doar puncte mici de lumină. Lângă glasvand se afla o masă îngustă de lemn cu o fotografie într-o ramă elegantă. Era prea întuneric ca să vadă pe cine înfățișa și chiar dacă lumina ar fi fost mai bună, tot nu ar fi putut s-o vadă prea bine din pricina unei cești demodate de ceai, așezată pe farfurioară, ce-i stătea dinainte.

Sadie și-a mușcat buzele, gândindu-se. Luând în considerare capacul deschis al pianului, pernele răvășite de pe canapea, ceașca de ceai de pe masă, încăperea lăsa oarecum impresia că cel ce fusese acolo ultima dată tocmai ieșise și urma să se întoarcă dintr-o clipă într-alta. Dar, în același timp, lumea aceea de dincolo de geam părea misterios, permanent încremenită. S-ar fi zis că e înghețată, cu tot conținutul suspendat, ca și cum aerul, cel mai neînduplecat dintre elemente, ar fi fost ferecat pe

dinafară, cu neputință de respirat înăuntru. Mai era și altceva. Ceva care lăsa impresia că încăperea stătuse așa vreme îndelungată. La început, Sadie a crezut că își forțase ochii prea tare, dar apoi și-a dat seama că aspectul împâclit al camerei se datora prafului.

Cât de gros era stratul vedea mai bine pe biroul de sub fereastră, unde o rază de soare scotea la iveală depunerea de pe fiecare obiect: de pe călimară, de pe abajurul lămpii și de pe cărțile deschise aruncate la întâmplare. Atenția i-a fost atrasă de o coală de hârtie, un desen reprezentând un copil, un chip frumos, cu ochi mari, serioși, cu buze moi și cu părul care îi cădea pe ambii obraji, încât el (sau ea, era greu de spus) arăta mai degrabă a spiriduș de grădină decât a copil adevărat. A băgat de seamă că desenul era murdărit pe alocuri, cerneala neagră se întinsese, liniile groase erau estompate, iar în colțul de jos scria ceva... o semnătură și o dată, *23 iunie 1933*.

Un zgomot puternic din spatele ei a făcut-o să tresară și să se dea cu capul de geam. Cei doi câini negri au dat buzna gâfâind printre rugi, amușinându-i picioarele.

—Vă e foame, nu-i așa? i-a întrebat ea, în timp ce un bot umed și rece îi căuta în palmă.

Chiar și stomacul lui Sadie a confirmat ideea, scoțând un zgomot slab.

—Haideți, atunci! i-a îndemnat ea, coborând de la fereastră. Haideți acasă!

Sadie a mai aruncat o privire către casă înainte de a porni după câini printre tisele sălbăticate. Soarele intrase după un nor și ferestrele nu mai azvârleau scânteii spre lac. Casa luase o înfățișare posomorâtă, asemenea unui copil răsfățat care se bucurase să fie centrul atenției și acum nu-i plăcea deloc să nu fie băgat în seamă. Până și păsările erau mai neobrăzate ca până atunci, împânzind poiana încețoșată cu strigăte ce răsunau înspăimântător, ca niște hohote de râs, și corul insectelor se auzea tot mai tare în căldura crescândă a zilei.

Suprafața netedă a lacului sclipea misterios, cenușiu și dintr-odată Sadie s-a simțit ca un oaspete nepoftit, așa cum era, de fapt. Greu de spus ce o făcea să fie atât de sigură, dar, aplecându-se să treacă prin gaura din poartă și îndemnând câinii s-o ia spre casă, și-a dat seama— cu senzația aceea din stomac specifică unui detectiv adevărat, pe care spera că și-a însușit-o— că în locul acela se întâmplase ceva teribil.

Cornwall, octombrie 1932

Fetele râdeau și, de bună seamă, au țipat de bucurie când a trecut razant pe deasupra capului Mamei. Alice și-a plesnit palmele de emoție, în timp ce Clementine alerga tropăind după micul planor.

—Aveți grijă doar să nu-l aruncați prea aproape de copil, le-a atras atenția Mama, atingându-și coafura să se asigure că fiecare agrafă era la locul ei.

Dacă auzise sau nu ce i se spusese, lui Clemmie nu părea să-i pese. Alerga de rupea pământul, cu mâinile ridicate, cu fusta umflată de vânt, gata să prindă aeromodelul la cel mai mic semn că s-ar fi prăbușit.

Un cârd de rațe curioase a ieșit lipăind din lac să vadă toată agitația și acum se împrăștia într-un iureș de pene și măcăieli supărate, în timp ce planorul ateriza în mijlocul păsărilor, cu Clemmie gonind după el.

Tata zâmbea, ridicând din când în când privirea din cartea de poezii pe care o citea.

—Frumoasă aterizare! a strigat el din scaunul lui de lângă lada cea mare și veche cu flori. Absolut minunată!

Planorul fusese ideea lui. Văzuse o reclamă într-o revistă și l-a comandat imediat, din America. Ar fi trebuit să fie un secret, dar Alice știa de el de luni de zile— ea ghicea întotdeauna cu mult timp înainte ce cadouri aveau să primească; într-o seară, prin primăvară, îl văzuse arătând reclama și spunând: „Uită-te la ăsta, n-ar fi grozav pentru ziua lui Clemmie?”

Mama nu a fost la fel de entuziasmată, întrebându-l dacă într-adevăr era convins că un aeromodel de lemn era cel mai potrivit cadou pentru o fată de doisprezece ani, dar Tata a zâmbit și a răspuns că nu era o fată de doisprezece ani obișnuită. Și câtă dreptate avea: Clemmie era cu siguranță altfel. „Fiul pe care nu ne-a fost dat să-l avem“, îi plăcea Tatei să spună, înainte de nașterea lui Theo. Și avusese dreptate și cu planorul. La masă, după prânz, Clemmie sfâșiasse hârtia de împachetat și ochii i se măreau pe măsură ce darul ieșea la iveală și apoi a țipat de bucurie. A țâșnit de pe scaun și, în graba ei de a ajunge la ușă, a tras și fața de masă după ea.

—Vai, Clemmie, nu... a implorat-o Mama, întinzând mâinile să prindă o vază gata să cadă. N-am terminat încă, a urmat ea uitându-se rugător la

ceilalți. Haideți să nu mergem afară. Mă gândeam că poate ar fi bine să jucăm mima⁶ în bibliotecă...

Dar era destul de greu să mai faci o petrecere aniversară când oaspetele de onoare fugise de la locul faptei și, spre supărarea evidentă Mamei, nu mai aveau ce face decât să plece toți de la masa aranjată cu atâta grijă și să transfere în grădină restul activităților festive.

Și întreaga familie, chiar și domnul Llewellyn, și Bunica, până și Doica Rose, s-a împrăștiat pe peluza de la Loemanneth, în vreme ce umbrele prelungi ale amiezii începeau să se întindă peste iarba de un verde închis. Era o zi minunată și, deși era toamnă, nu era încă frig. Clematitele mai erau încă în floare agățate de zidurile casei, păsărelele ciripeau zburătăcind prin poiană, și până și bebelușul Theo fusese scos afară într-un coșuleț.

Pe câmpurile din vecinătate, un fermier dăduse foc ierburilor și mirosea minunat. Alice se bucura întotdeauna de mirosul acela, căci îi amintea de schimbarea anotimpului și, uitându-se la Clemmie cum se juca cu planorul ei de lemn, cu soarele încălzindu-i ceafa și cu pământul răcoros sub picioare, a avut pentru o clipă o senzație paradiziacă, de profundă fericire.

Și-a scos carnetul din buzunar, grăbindu-se să noteze totul despre acea stare, despre ziua aceea și despre cei prezenți, mușcând capătul stiloului pe măsură ce privirea îi aluneca peste casa scaldată de soare, peste sălcii, lacul sclipitor și trandafirii galbeni care se cățarau pe poarta de fier. Arăta ca o grădină dintr-o carte de povești— dar chiar *era* dintr-o carte de povești— și lui Alice îi plăcea tare mult. Nu avea să plece niciodată de la Loeanneth. Niciodată. Își închipuia cum avea să îmbătrânească în acel loc. O femeie bătrână și fericită, cu părul lung și niște pisici— da, cu siguranță trebuia să aibă câteva pisici ca să-i țină de urât. (Și Clemmie o să mai vină și ea, dar nu și Deborah, ea are să fie mult mai fericită la Londra, în casa ei impunătoare, cu un soț bogat și o droaie de servitoare care să-i aranjeze hainele...).

Era una dintr-acele zile, se gândea Alice, scriind de zor, mulțumită, când toți se simțeau la fel de bine. Tata făcuse o pauză de la studiile lui, domnul Llewellyn își scosese haina lui scortoasă și umbla de colo-colo în vestă și cămașă, Bunica deShiel părea aproape veselă, moțând sub salcie. Singura excepție vizibilă era Mama, dar cum ei nu-i plăcea niciodată

să i se dea planurile peste cap, era de așteptat o oarecare manifestare tăioasă de nemulțumire.

Până și Deborah, care de obicei nu se dădea în vânt după jucării, considerându-se adultă și cu maniere de domnișoară, s-a molipsit de entuziasmul lui Clemmie. Asta a enervat-o fără îndoială, așa că a ținut morțiș să stea singură pe o băncuță sub fereastra bibliotecii și, când catadicsea să vorbească, o făcea la repezeală, de parcă ar fi avut într-adevăr ceva mult mai bun de făcut și ei trebuiau să se socotească norocoși că decisese să-i onoreze cu prezența ei.

—Ia vezi dacă-l poți face să se rotească, a strigat ea până la urmă, ridicând cutia în care fusese ambalat planorul. Scrie aici că dacă ții elasticele corect îl poți face să se răsucească.

—Ceaiul e gata, a anunțat Mama, tonul ei critic înăsprindu-se pe măsură ce lucrurile luau un alt curs decât cel pe care îl plănuise ea. Ceainicul e pregătit, dar se răcește repede.

Mâncaseră mult la prânz și nimeni nu prea mai avea chef de ceai, dar domnul Llewellyn era un prieten credincios, străduindu-se să se conformeze și să accepte ceașca și farfurioara pe care Mama i le vâra în mâini.

Spre deosebire de el, Deborah nici nu a luat în seamă invitația și a strigat:

—Haide, Clemmie, mai repede, mai trage-l odată!

Clemmie, care își fixa planorul în cordonul de satin al rochiei, nu i-a răspuns. Și-a îndesat poalele rochiei în chiloți și și-a dat capul pe spate ca să se uite la vârful paltinului.

—Clemmie, a strigat-o Deborah, mai autoritară.

—Îmi dați o mână de ajutor? s-a auzit răspunsul surorii mai mici.

Deși era ocupată să-l îmbuibe pe domnul Llewellyn cu prăjituri, Mama pândea ca de obicei orice semn de pericol și a replicat, fără să scape vreo firimitură pe jos:

—Nu, Clemmie. Nici vorbă de așa ceva!

Și s-a uitat către Tata sperând că avea să o susțină, dar el era din nou cu ochii în carte, cufundat în lumea lui Keats.

—Las-o să se suie, a liniștit-o domnul Llewellyn, nu e nici un pericol.

Deborah nu a mai rezistat chemării acelei amiezi, a azvârlit cutia pe băncuța pe care stătea și a luat-o la fugă spre copac. Doica Rose s-a lăsat și ea ademenită să își împreuneze palmele ca să facă un scăunel pe care să se ridice Clemmie. După o mică

ezitare și câteva încercări nereușite, s-a făcut nevăzută printre ramurile de jos ale copacului.

—Fii atentă, Clementine, a strigat Mama, apropiindu-se de locul faptei. Te rog să fii atentă!

Și se foia sub copac, oftând exasperată, străduindu-se să vadă cum se cățara Clementine prin frunzișul des.

În cele din urmă s-a auzit un chiot triumfător și a apărut un braț care făcea semne din vârful copacului. Alice se căznea să vadă mai bine, orbită de strălucirea soarelui de amiază, și a zâmbit larg când sora ei mai mică s-a așezat la baza celei mai de sus ramuri și și-a scos planorul de unde-l legase strâns. Clemmie a strâns firele elastice, și-a ridicat brațul, asigurându-se că are cel mai bun unghi și apoi... lansarea!

Planorul a zburat ca o pasăre, străbătând cerul albastru palid, coborând ușor în jos ca apoi să-și revină, când viteza vântului s-a mai domolit și s-a micșorat presiunea asupra cozii și partea din spate s-a putut ridica din nou.

—Uitați-vă! a strigat Clementine, uitați-vă acum!

Planorul a făcut un ocol întins, pe deasupra lacului, atât de spectaculos încât până și domnul Harris și

noul grădinar s-au oprit din treabă lângă ponton și și-au ridicat ochii spre cer.

Toți au izbucnit în aplauze când planorul și-a terminat evoluția și și-a văzut mai departe de drum, trecând peste apă și aterizând cu o alunecare ușoară pe pajiștea netedă de lângă fântâna de dincolo de lac.

În timp ce micul avion se rotea pe deasupra lor, lumea întreagă părea că încremenise, încât Alice a auzit cu surprindere că micuțul plângea. Bietul puișor! Cu toată tevatura, îl uitaseră în coșulețul lui. Obișnuită să se considere un observator, Alice s-a uitat în jur, așteptând să reacționeze cineva, dar și-a dat seama că ea era singura liberă să sară în ajutor. Tocmai era gata să pornească spre coșulețul lui Theo când a văzut că Tata ajunsese la el înaintea ei.

Unii tați ar fi considerat că a se ocupa de un bebeluș nu era de datoria lor, sau cel puțin așa credea Alice, dar Tata nu era așa. El era cel mai cumsecade tată din lume, blând și bun și foarte, foarte deștept. Era pasionat de natură și de știință și chiar scria o carte despre pământ. De mai bine de zece ani tot scria la opera lui și (deși ea nu ar fi recunoscut fățiș) dacă ar fi putut, acesta ar fi fost singurul lucru pe care l-ar fi schimbat la el. Se bucura că era deștept și era, bineînțeles, mândră de

el, dar își petrecea prea mult timp în tovărășia cărții aceleia. Ar fi preferat să stea mai mult cu ele.

—Alice!

O striga Deborah și ceea ce voia să-i spună trebuie să fi fost destul de important, căci uitase să-și arboreze aroganța obișnuită.

—Alice, vino repede! Domnul Llewellyn ne plimbă cu barca!

Barca! Extraordinar! Așa o desfătare rară— barca fusese a Mamei în copilărie și, prin urmare, era considerată o vechitură *de nefolosit*. Alice a zâmbit fericită, inima a început să-i dănțuiască și amiaza i s-a părut brusc mai strălucitoare. Chiar că era cea mai grozavă zi din câte fuseseră vreodată!

5

Cornwall, 2003

—Ne-am întors!

Sadie și-a azvârlit din picioare adidașii plini de noroi în micul hol de la intrarea casei bunicului, împingându-i spre perete cu vârful piciorului. În căsuța cocoțată pe faleza stâncoasă mirosea a ceva cald și probabil gustos, iar stomacul ei, privat de micul dejun, a dat semne de nerăbdare.

—Hei, Bertie, nici n-o să-ți vină să crezi ce-am găsit, a strigat ea, zăngănind o cutie de biscuiți pentru căței pe care a scos-o de sub cuierul de haine... Bunicule!

—Sunt în bucătărie, s-a auzit vocea lui.

Sadie a mai mângâiat o dată câinii hămesiți și a intrat.

Bunicul se afla la masa rotundă de lemn, dar nu era singur. O femeie micuță și energică cu părul alb tuns scurt și cu ochelari stătea de partea cealaltă a mesei cu o cană în mână și a salutat-o cu un zâmbet vesel.

—Vai, scuzați-mă, a spus Sadie, nu mi-am dat seama...

—Ceainicul e încă fierbinte, scumpo, a zis bunicul, respingându-i scuzele cu o fluturare a mâinii. Nu vrei să-ți torni și tu o ceașcă și să vii lângă noi? Doamna este Louise Clarke, de la spital, și a venit să adune jucării pentru Festivalul Solstițiului. A fost așa de drăguță că ne-a adus niște tocană pentru cină, a urmat el, în timp ce Sadie o saluta și ea zâmbind.

—Măcar atât pot face și eu, a răspuns Louise, ridicându-se pe jumătate ca să strângă mâna întinsă de Sadie.

Era îmbrăcată cu niște blugi spălăciți și pe tricoul ei, care era verde, la fel ca rama ochelarilor pe care îi

purta, scria: *Se întâmplă și miracole!* Avea un chip care părea luminat dinăuntru, de parcă ar fi dormit mai bine decât restul lumii; prin comparație cu ea, Sadie se simțea prăfuită, șifonată și morocănoasă.

—Ce treabă grozavă face bunicul dumitale, cioplește așa de frumos! Standul spitalului va fi minunat anul acesta. Ce noroc pe noi!

Sadie era cu totul de acord, dar știind cât de mult ura bunicul să fie lăudat în public, nu a spus nimic. L-a sărutat, în schimb, pe vârful capului chel, în timp ce se strecura prin spatele scaunului său.

—Atunci va trebui să pun biciul pe el să se țină de treabă, a spus ea după ce s-a așezat pe scaun. Tocana aceea miroase grozav.

Louise a zâmbit mândră.

—Am eu rețeta mea secretă— linte și dragoste.

S-ar fi găsit o mulțime de replici la asta, dar Sadie nici nu a apucat să se gândească la vreuna, că Bertie a sărit să spună:

—Sadie a venit tocmai de la Londra ca să stea cu mine o vreme.

—În vacanță, ce frumos! O să mai fii pe-aici peste două săptămâni, când începe festivalul?

—S-ar putea, a răspuns Sadie, evitând privirea bunicului.

Mai înainte, când o întrebase ce planuri avea, ea fusese mai mult decât evazivă: „Văzând și făcând“, îi răspunsese.

—Lași soarta să decidă, a urmat Louise aprobator.

—Cam așa ceva.

Bertie a ridicat din sprâncene, dar s-a răzgândit și n-a mai insistat. În schimb a întrebat-o arătând cu capul spre hainele ei pline de noroi:

—Cu cine te-ai luptat?

—Ehe, să-i vezi pe ceilalți!

Louise a făcut ochii mari.

—Nepoata mea aleargă, i-a explicat Bertie. E una dintre persoanele alea ciudate cărora le place să se chinuie. Vremea de săptămâna asta i-a produs claustrofobie și atunci a luat-o la goană pe potecile din preajmă.

—Așa se întâmplă cu nou-veniții, a râs Louise, ceața îi poate apăsa destul de tare pe cei care nu sunt obișnuiți cu ea.

—Dar vă raportează cu bucurie că azi nu e ceață, a spus Sadie, tăindu-și o bucată groasă din pâinea dospită făcută zilnic de Bertie. E senin afară.

—Asta-i bine, a completat Louise, sorbind ultima picătură de ceai. La spital mă așteaptă treizeci și doi de copii care ard de nerăbdare să meargă la un picnic

pe malul mării. Dacă mai amânăm o dată, mă pomenesc cu o revoltă în toată regula.

—Stai să te ajut cu astea, s-a oferit Bertie. Nu vreau să le dăm micilor pacienți motive de revoltă.

În timp ce el și Louise împachetau în prosoape de hârtie jucăriile sculptate de el, așezându-le cu grijă într-o cutie de carton, Sadie își ungea o felie de pâine cu unt și gem. De-abia aștepta să-i povestească bunicului despre casa pe care o descoperise în pădure. Aspectul ei ciudat și părăsit o obseda și nu a fost prea atentă la finalul discuției lor despre cineva din comitetul de organizare, o persoană numită Jack.

—Lasă că mă duc eu pe la el, spunea Bertie, și-o să-i duc și o tartă de-aia cu pere care-i place atât de mult, să vezi dacă nu-l conving.

Sadie a privit pe geamul de la bucătărie, dincolo de grădina bunicului, către portul unde zeci de bărci de pescuit săltau pe marea vălurită ca o catifea. Era remarcabil cât de repede reușise Bertie să-și găsească locul în noua comunitate. La un an și câteva luni de când se mutase în Cornwall, își făcuse deja legături atât de trainice, de parcă ar fi locuit acolo întreaga viață. Sadie nu știa numele vecinilor din blocul în care locuia de șapte ani.

S-a așezat la masă, chinându-se să-și amintească dacă pe vecinul de sus îl chema Bob sau Todd sau Rod, dar gândul ăsta și-a luat zborul când l-a auzit pe Bertie întrebând-o:

—Hai, Sadie scumpo, spune-ne ce ai descoperit. Arăți de parcă ți s-au înecat corăbiile. Ce s-a întâmplat? Ia spune, a îmbiat-o el, oprindu-se din împachetat.

Ea și-a dat ochii peste cap, chipurile sâcâită, dar de fapt cu afecțiune. Bertie se îngrijora prea tare, mai ales când era vorba de Sadie. Așa făcea de când murise Ruth.

—Vreo comoară ascunsă? Ne îmbogățim?

—Nu, din păcate.

—Prin părțile astea, nu se știe niciodată, a spus Louise, cu toate tunelurile alea ale contrabandiștilor săpate de-a lungul țărmului. Ai alergat în jurul promontoriului?

—Nu, prin pădure, le-a răspuns ea, explicându-le pe scurt cum îl pierduseră pe Ramsay și a trebuit să se abată de la cărare ca să-l caute.

—Sadie....

—Știu, bunicule, pădurea e deasă și eu sunt o orășeancă neștiutoare, dar îl aveam pe Ash cu mine și bine am făcut că ne-am dus după el, fiindcă l-am

găsit cu laba prinsă într-o gaură dintr-un ponton vechi.

—Un ponton? În pădure?

—Nu chiar în pădure, într-o poiană, lângă un fel de conac. Pontonul e pe malul unui lac în mijlocul unei grădini incredibile, sălbătică de tot. Ce ți-ar mai plăcea! Erau acolo sălcii și garduri verzi uriașe și cred că trebuie să fi fost absolut spectaculoasă la vremea ei. Era și o casă... părăsită.

—A... casa Edevane, a spus Louise abia auzit. Loeanneth.

Auzindu-l pronunțat, numele părea o vrajă șoptită, asemenea atâtor cuvinte din limba cornică⁷, și Sadie și-a amintit senzația stranie pe care o avusese din cauza insectelor, de parcă întreaga casă ar fi pulsat de viață.

—Loeanneth, a repetat ea.

—Înseamnă „casa de lângă lac“.

—Da... a răspuns Sadie, amintindu-și lacul înnămolit și stolurile de păsări stranii. Da, asta e! Dar ce s-a întâmplat acolo?

—Ceva îngrozitor, a început Louise, clătinând abătută din cap. Demult, prin anii '30... înainte să mă fi născut eu. Mama vorbea despre asta— mai ales când voia să ne sperie pe noi, copiii, ca să nu

colindăm prea departe. De acolo a dispărut un copil în noaptea unei mari petreceri. Povestea a făcut mare vâlvă la vremea respectivă, era o familie bogată și s-a scris mult în presa națională. S-a făcut o mare anchetă, au venit și șefii cei mari ai poliției de la Londra. Dar n-a ajutat la nimic. Bietul copil, era doar un băiețel, a oftat ea, punând ultima jucărie în cutie și închizând capacul.

—N-am auzit niciodată de cazul ăsta.

—Sadie lucrează la poliție, i-a explicat Bertie. E detectiv, a urmat el, cu o doză de mândrie care a făcut-o pe Sadie să se crispeze.

—Ei, asta s-a întâmplat demult, a spus Louise. Deși, cam la zece ani, se mai tulbură apele. Se mai găsește careva să cheme poliția zicând că a găsit o urmă, care nu duce nicăieri, ori mai apare câte cineva de te miri unde care susține că e băiatul dispărut. Dar povestea nu ajunge decât în ziarele locale.

Sadie și-a amintit biblioteca plină de praf, cărțile rămase deschise pe birou, desenul, portretul de pe perete. Lucruri atât de personale care trebuie să fi fost importante pentru cineva.

—Dar cum de-i pustie casa aceea?

—Familia a plecat, pur și simplu. Au încuiat ușile și s-au dus la Londra. Și-n timp, lumea a uitat cu totul de ea. A devenit Frumoasa noastră din pădurea adormită. E ascunsă acolo în pădure, nu e un loc de care să te apropie fără vreun motiv anume. Se zice că era o minunăție cândva, cu o grădină frumoasă și un lac mare. Un adevărat rai. Dar s-a dus totul de râpă când a dispărut băiețelul, ca și cum n-ar fi fost.

Bertie a tras aer în piept bucuros nevoie mare, plesnindu-și ușor palmele.

—Ei, da! Așa ceva mă și așteptam să găsesc când m-am mutat în Cornwall!

Sadie s-a încruntat, surprinsă de reacția bunicului ei, care de obicei era un om foarte pragmatic. Era desigur o poveste romantică, dar instinctul ei de polițist nu se lăsa cu una, cu două. Nimeni nu dispărea așa, ca și cum n-ar fi fost. Fără să comenteze reacția lui Bertie, i s-a adresat lui Louise:

—Și ancheta ... a scos la iveală suspecți, de bună seamă?

—Așa cred, dar n-a fost nimeni condamnat. Un mister total, din câte îmi amintesc. Nici un indiciu clar. S-a organizat o căutare foarte amănunțită, presupunându-se că băiețelul s-a rătăcit, pur și simplu, dar nu i-au dat în nici un fel de urmă.

—Și familia nu s-a mai întors niciodată?

—Nu.

—Și nici nu au vândut casa?

—Eu știu că nu.

—Ciudat, s-a mirat Bertie, s-o lase așa, de izbeliște, încuiată și părăsită, atâta vreme!

—Trebuie să le fi fost foarte greu, a urmat Louise, cu toate amintirile. Nici nu-ți poți închipui cum e să-ți pierzi un copil. Câtă durere, câtă neputință! Înțeleg foarte bine de ce au fugit de acolo și s-au hotărât să o ia de la capăt într-altă parte. Ca să uite totul.

Sadie a mormăit a încuviințare. Dar nu a mai adăugat că, după câte văzuse ea, oricât de departe ai fugi, oricât ai încerca să o iei de la capăt într-altă parte, trecutul tot te prinde din urmă.

În seara aceea, în camera pe care Bertie o aranjase pentru ea la etajul întâi, Sadie a scos din nou plicul, așa cum făcuse și cu o seară în urmă, și în cea de dinainte. Dar nu a mai citit scrisoarea dinăuntru. Nu mai era nevoie, de săptămâni întregi o învățase pe dinafară. A atins cu degetul cel mare scrisul cu litere de o șchioapă de pe plic: **NU ÎNDOIȚI. CONȚINE O FOTOGRAFIE.** I se întipărise în minte și fotografia. Dovada. Proba concretă a faptei sale.

Câinii se foiau la capătul patului și Ramsey gemea în somn. Sadie l-a mângâiat să-l liniștească.

—Haide, haide, bătrâne, o să fie totul bine, ai să vezi!

Și i-a trecut prin minte că spusese asta și pentru ea, nu numai pentru el. Cincisprezece ani i-au trebuit trecutului s-o prindă din urmă. Cincisprezece ani în care se străduise să meargă drept, fără să se mai uite în urmă. Incredibil cum, după toate eforturile de a ridica o barieră între trecut și prezent, o scrisoare a fost de-ajuns să o dărâme. Dacă închidea ochii, se vedea limpede pe sine, la șaisprezece ani, așteptând cocoțată pe gardul jos de cărămidă al casei îngrijite a părinților ei. Parcă vedea și rochia ieftină de bumbac cu care era îmbrăcată, stratul gros de ruj strălucitor și ochii conturați din belșug cu dermatograf. Își amintea cum și-i făcuse, ținând în mână ciotul murdar de creion, cum i se reflecta chipul în oglindă și ea simțea dorința de a-și face contururi atât de groase, încât să o ascundă cu totul.

Veniseră să o ia un bărbat și o femeie pe care nu-i cunoștea— erau cunoștințe de-ale bunicilor ei, atât i se spusese. El rămăsese în mașină, lustruind volanul cu o cârpă, în timp ce ea— dată cu ruj corai țipător și plină de eficiență—a coborât și s-a îndreptat spre ea.

—'Neața, i-a strigat ea, cu veselia stridentă a cuiva care știe că face o faptă bună și e mândru de asta. Tu ești Sadie, nu?

Sadie stătuse acolo toată dimineața, gândindu-se că nu avea rost să rămână în casa goală, incapabilă să se gândească unde în altă parte s-ar fi putut duce. Când asistenta socială cu părul vopsit cu henna îi spusese unde și când să aștepte, pentru o clipă îi trecuse prin minte să șteargă putina. Dar știa care era cea mai bună alegere. O fi fost ea nesăbuită— după cum nu mai conteneau să-i spună părinții ei— dar nu era proastă.

—Sadie Sparrow? a insistat femeia, cu broboane mici de sudoare pe peful galben de pe buza de sus.

Sadie nu i-a răspuns, capacitatea ei de supunere avea limite. A strâns din buze, prefăcându-se foarte interesată de un stol de grauri care se avântau spre cer.

Femeia, în schimb, nu s-a dat bătută.

—Eu sunt doamna Gardiner, iar cel din mașină este domnul Gardiner. Bunica ta, Ruth, ne-a rugat să venim să te luăm, că nici ea și nici bunicul tău nu conduc mașina, iar noi am fost bucuroși să o ajutăm. Suntem vecini și se întâmplă să avem drum pe aici destul de des.

Văzând că Sadie nu spune nimic, a arătat cu capul, mai bine zis cu coafura ei aranjată cu fixativ, către sacoșa cu logoul British Airways pe care o adusese tatăl lui Sadie cu un an în urmă dintr-o călătorie de afaceri făcută la Frankfurt.

—Asta e tot ce ai?

Sadie a strâns baierile sacoșei pusă alături pe zidul de cărămidă și a tras-o lângă ea.

—Nu ai bagaj mult. Asta o să-i placă domnului Gardiner.

Femeia a dat să gonească o muscă din dreptul nasului și Sadie s-a gândit la Peter Iepurașul⁸. Dintre toate lucrurile care ar fi putut să-i treacă prin minte în momentul în care își părăsea casa pentru totdeauna, să se ivească tocmai un personaj dintr-o carte pentru copii ! Ar fi putut să fie nostim, doar că în momentul acela Sadie nu-și închipuia că ceva ar mai fi putut să fie nostim vreodată.

Nu a vrut să facă un gest lacrimogen ca acela de a se întoarce să privească la casa în care trăise toată viața, așa că, în timp ce domnul Gardiner urnea vehiculul cel mare de lângă bordură, privirea ei neîncrezătoare s-a abătut într-o parte. Acasă nu era nimeni și nici un lucru pe care să nu-l fi văzut de mii de ori până atunci. La fereastra casei vecine s-a tras

puțin o perdeă subțire și-apoi a revenit la loc, ca un semnal oficial că scurtul incident al plecării lui Sadie s-a încheiat și că monotonia vieții suburbane putea să se scurgă mai departe. Mașina domnului Gardiner a cotit la capătul străzii, și au pornit-o spre vest, către Londra, spre un nou început în casa bunicilor pe care abia dacă îi cunoștea și care acceptaseră să o ia la ei fiindcă nu avea unde să se ducă.

De sus răzbăteau niște bufnituri înfundate și Sadie și-a alungat amintirile, clipind în lumina difuză, înapoi în dormitorul alb, cu tavanul înclinat și cu o lucarnă ce dădea spre oceanul întins și întunecat. Pe perete atârna un singur tablou, aceeași gravură înrămată pe care Ruth i-o pusese deasupra patului la Londra: o mare frământată de furtună, un val uriaș care amenința să înghită trei bărcuțe de pescari. „Am cumpărat-o în luna noastră de miere, îi povestise ea lui Sadie într-o seară. Mi-a plăcut de cum am văzut-o... tensiunea sugerată de valul acela uriaș, surprins chiar în clipa când stă să se prăvălească. Pescarii curajoși, îndemânatici, cu capetele drepte care se luptă din răputeri pentru viața lor.“ Sadie a priceput încotro bătea, Ruth nu a trebuit să-i spună mai multe.

Încă o bușitură. Bertie urcase din nou în pod.

În săptămâna de când venise la Seaview Cottage⁹, Sadie pricepuse cum stăteau lucrurile. Ziua, bunicul ei erau ocupat cu prietenii lui cei noi, cu grădina și cu nesfârșitele pregătiri pentru festivalul ce se apropia, dar noaptea era cu totul altfel. Uneori, după cină, Bertie urca pe scara șubredă a podului să caute o anume tigaie, sau un tel ori chiar o carte de bucate de care avea nevoie neapărat. La început se auzeau tot felul de bufnituri, pe măsură ce răscolea printre cutiile rămase de la mutare și, apoi zgomotele se răreau și printre scânduri străbătea un miros dulceag și dens de fum de pipă.

Pricepuse ce făcea el acolo. Bertie dăduse o parte din hainele lui Ruth la Oxfam¹⁰, dar mai erau încă o mulțime de cutii pline cu lucruri de care nu se putea despărți. Erau obiecte pe care le adunaseră o viață întreagă și el avea grijă de ele, ca un curator. „Lasă-le acolo, că stau bine“, a repezit-o el pe Sadie când s-a oferit să-l ajute să le aranjeze. Apoi a adăugat, de parcă i-ar fi părut rău că fusese atât de tăios: „Nu supără pe nimeni ... îmi face plăcere să mă gândesc că mai e ceva de-al ei aici, sub același acoperiș.“

Fusese foarte surprinsă când bunicul i-a spus că a vândut casa și că se mută în Cornwall. În toți anii cât fuseseră căsătoriți, el și Ruth trăiseră în aceeași casă,

pe care Sadie o iubea enorm, fusese raiul pe pământ pentru ea. Își închipuise că el avea să rămână acolo pentru totdeauna, că n-ar fi fost posibil să plece din locul unde atâtea amintiri plăcute se perindau prin colțurile prăfuite, ca niște imagini derulate de un proiector. Dar, la urma urmei, Sadie nu iubise niciodată pe cineva cu dăruirea pe care o avuseseră Bertie și Ruth unul pentru celălalt, așa că nu avea cum să știe ce simțea el. Se părea că mutarea aceea era ceva ce ei plănuseră împreună de ani de zile. Încă de pe când era tânăr, un client de-al lui îi băgase lui Bertie ideea asta în cap, povestindu-i despre vremea frumoasă din vest, despre grădinile minunate, aerul sărat, marea și tradițiile bogate de acolo. „Dar nu am mai apucat“, i-a spus el trist la câteva săptămâni după înmormântare. „Mereu îți închipui că ai timp destul până când, într-o bună zi, îți dai seama că s-a scurs tot“. Când Sadie l-a întrebat dacă nu-i era dor de Londra, el a ridicat din umeri și a răspuns că îi era dor, acolo fusese casa lui, acolo se născuse și crescuse, o întâlnise pe soția lui și întemeiaseră o familie. „Dar asta a fost în trecut, scumpa mea. O să le port pe toate în suflet, oriunde m-aș duce. A face ceva nou, totuși, ceva ce eu și

Ruth plănuiserăm să facem... e ca și cum i-aș da și ei șansa să aibă un viitor.“

Sadie și-a dat brusc seama că aude pași apropiindu-se pe hol, apoi a auzit o bătaie în ușă. A ascuns repede plicul sub pernă.

—Intră!

S-a deschis ușa și a apărut Bertie cu o formă de tartă în mână.

Ea a zâmbit forțat, cu inima zbătându-i-se în piept, de parcă ar fi fost vinovată de o indiscreție.

—Ai găsit ce căutai?

—Asta era! Măine am să fac faimoasa mea prăjitură cu pere, a urmat el, încruntându-se ușor. Dar mi-am dat seama că nu am nici o pară.

—Nu mă pricep eu, dar cred că asta poate fi o problemă.

—Ai putea să iei tu niște pere din sat mâine-dimineață?

—Stai un pic... trebuie să-mi verific agenda mai întâi...

—Mulțumesc, scumpo, a răspuns el râzând.

Apoi a mai rămas acolo, șovăind în pragul ușii, și Sadie și-a dat seama că mai avea ceva de spus. Așa și era.

—Am mai găsit și altceva acolo.

A scos din formă o carte cu colțurile îndoite și-a ridicat-o ca să-i arate coperta.

—Aproape nouă, nu?

Sadie a recunoscut-o pe dată. Era ca și cum ar fi deschis ușa pe neașteptate ca să dea de un prieten vechi, dintr-aceia cu care ai trecut printr-o perioadă extrem de grea și de dureroasă. Nu-i venea să creadă că Ruth și Bertie o păstrasera. Era greu de crezut ce importanță avusese acea carte de enigme în viața ei pe vremea aceea, atunci când a venit prima dată la ei. S-a închis în camera de oaspeți din casa bunicilor— o cameră mică aflată deasupra magazinului, pe care Ruth o aranjase special pentru ea — și-a parcurs-o cu religiozitate pe toată, pagină cu pagină, de la cap la coadă.

—Le-ai dezlegat pe toate, nu-i așa? a întrebat-o Bertie.

—Da, a răspuns ea, emoționată de mândria din vocea lui. Pe toate.

—Și nu te-ai uitat la răspunsurile de la sfârșit.

—Sigur că nu.

S-a uitat la resturile zdrențuite de hârtie de la sfârșitul cărții, de unde rupsese paginile cu răspunsuri ca să nu poată, să nu aibă cum să fie tentată. Asta era ceva foarte important pentru ea.

Răspunsurile trebuiau să vină din capul ei, reușitele ei să fie adevărate și complete, dincolo de orice bănuială. Încerca, desigur, să dovedească ceva. Că nu era proastă sau netrebnică, nu era o „oaie neagră“, indiferent ce ar fi crezut părinții ei. Că, oricât de grele ar fi fost problemele, puteau fi rezolvate, că indiferent cât de mare ar fi fost valul, pescarii aveau să supraviețuiască.

—Ruth mi-a cumpărat-o.

—Așa este.

La vremea aceea fusese darul cel mai potrivit, deși Sadie se suspecta că nu fusese prea recunoscătoare. Nu-și mai aducea aminte ce spusese când i-o dăduse bunica ei. Nimic, probabil nu era prea vorbăreață pe vremea aceea. O mucoasă de șaisprezece ani, toată numai neobrăzare și dispreț monosilabic față de oricine și orice, mai ales față de rudele necunoscute care își făcuseră apariția s-o salveze.

—Oare de unde a știut?

—Așa era ea, bună, blândă și deșteaptă. Pătrundea în sufletul oamenilor chiar dacă ei se străduiau din răsputeri să se ascundă.

Bertie a zâmbit și amândoi s-au prefăcut a nu băga de seamă că ochii lui s-au umezit vorbind despre Ruth.

—S-ar putea să mai ai nevoie de una de-asta cât stai pe-aici. Poate să-ți iei vreun roman de citit. Că doar asta fac oamenii în vacanță.

—Zău?

—Așa am auzit.

—Atunci poate că așa am să fac.

El a ridicat o sprânceană; era curios să știe de ce venise, dar o cunoștea prea bine ca să știe că nu trebuie să forțeze nota.

—Ei bine, atunci ar fi timpul să mă duc la culcare. Nimic nu-i mai bun ca aerul de mare, nu?

Sadie a încuviințat din cap, i-a urat noapte bună, dar, după ce el a închis ușa, și-a dat seama după zgomotul pașilor lui că se ducea tot în pod, nu înspre dormitorul lui.

Și în timp ce fumul de pipă trecea printre scândurile tavanului și câinii dormeau tresărind lângă ea, iar bunicul se lupta cu trecutul lui sus, în pod, Sadie a frunzărit cartea. Era o simplă culegere de ghicitori și enigme, nimic sofisticat, dar o salvase. Nu avusese habar că era deșteaptă până când bunica nu-i dăduse cartea aceea. Nu știuse că se pricepea să dezlege enigme și nici că rezolvarea lor putea să-i producă genul acela de bucurie pe care unii copii o simt când chiulesc de la școală. Dar s-a dovedit că

era deșteaptă, așa că o ușă se deschisese și viața i se rânduise pe un fâgaș pe care nu și l-ar fi închipuit. Crescuse și depășise necazurile adolescenței, își găsise o slujbă cu enigme adevărate de rezolvat și cu consecințe care depășeau cu mult niște biete frustrări intelectuale dacă dădea greș.

Să fi fost oare o coincidență, se întreba ea, că Bertie îi adusese în seara aceea cartea care era atât de pregnant legată de trecut? Sau ghicise oare că vizita ei se lega de întâmplările din urmă cu cincisprezece ani care o determinaseră să vină să locuiască cu el și cu Ruth?

Sadie a scos din nou plicul, uitându-se cu atenție la scrisul îngrijit, la numele și adresa ei trecute acolo ca o acuzație. Scrisoarea dinăuntru era propria bombă cu efect întârziat, al cărei ceas ticăia de zor în timp ce se străduia să o dezamorseze. Trebuia să o dezamorseze. Stricase totul și avea să strice și mai departe, dacă nu era rezolvată. Ce n-ar fi dat să nu fi primit niciodată blestemăția aceea. De ce nu o scăpase poștașul pe jos, ca să o sufle vântul și s-o apuce vreun câine, s-o roadă până nu ar mai fi rămas nimic din ea? Sadie a oftat necăjită și a vârât plicul în cartea cu enigme. Nu era naivă, știa că nu există nimic *drept*. Oricum, se simțea tare nefericită în timp

ce închidea cartea și o pune la o parte. Nu era corect ca viața cuiva să fie dată peste cap de două ori de aceeași greșeală.

Soluția i-a încolțit în minte tocmai în timpul somnului. Adormise și, așa cum i se întâmpla adesea, o visa iar pe fetița aceea, în pragul ușii, luminată din spate, cu mâinile întinse, strigându-și mama. A deschis larg ochii, trezindu-se brusc. Răspunsul (la toate problemele ei— așa i se părea în limpezimea nopții) era atât de simplu că nu îi venea să creadă că îi luase șase săptămâni să-l găsească. Tocmai ea, care se mândrea că putea rezolva orice problemă. Ar fi vrut ca scrisoarea să nu-i fi parvenit... și cine ar fi putut să susțină că o primise? Sadie a dat plapuma la o parte și a scos plicul din cartea de enigme, căutând un pix pe noptieră. *Destinatar necunoscut la această adresă*, a scris ea în grabă pe plic, atât de hotărâtă că literele i-au ieșit mai ascuțite ca de obicei. *A se înapoia expeditorului*. Și-n timp ce studia cele scrise, a scos un oftat adânc de ușurare. Umerii i s-au îndreptat. Luptând cu dorința de a privi fotografia încă o dată, a lipit plicul la loc cu mare băgare de seamă, încât nimeni nu și-ar fi dat seama că fusese deschis.

A doua zi, dimineața devreme, când Bertie și câinii încă mai dormeau, Sadie și-a pus echipamentul de alergat și-a pornit-o în goană cu scrisoarea în mână pe străzile întunecate și tăcute. A azvârlit-o în singura cutie poștală din sat ca să o facă să dispară înapoi la Londra.

Sadie nu-și putea stăpâni un zâmbet în timp ce alerga de-a lungul promontoriului. Tălpile ei loveau pământul cu o energie sporită și, pe când soarele răsărea auriu pe cerul roșiatic, ea se reconforta convingându-se că toată povestea atât de neplăcută se terminase o dată pentru totdeauna. Din toate punctele de vedere, era ca și cum scrisoarea nu ajunsese niciodată la ea. Nu mai era nevoie ca Bertie să afle adevăratul motiv al vizitei ei neașteptate și s-ar fi putut întoarce la lucru. Eliberată de conținutul acelei scrisori care îi întunecase judecata, putea să scape pentru totdeauna de cazul Bailey și de soiul acela de nebunie care o apucase. Singurul lucru pe care îl mai avea de făcut era să-i spună și lui Donald.

Când mai târziu a ieșit din nou, ca să cumpere perele cerute de Bertie, Sadie a luat-o pe drumul cel mai lung spre sat, peste stâncă, spre postul de observație și apoi în jos, pe poteca abruptă dinspre apus care dădea pe terenul de joacă. Acesta era, fără

îndoială, un ținut foarte frumos. Sadie înțelegea de ce se îndrăgostise Bertie de el.

—Mi-am dat seama imediat, i-a spus el, cu un entuziasm renăscut, neașteptat. Locul ăsta are ceva care m-a atras!

Credea cu atâta convingere că interveniseră niște forțe misterioase, că mutarea lui fusese „menită“, că Sadie nu a mai avut altceva de făcut decât să zâmbească, clătinând din cap, fără să-i mai spună că ar putea exista oameni, puțini ce-i drept, care să simtă că viața de aici nu i-ar atrage câtuși de puțin.

Și-a scos monedele din buzunar și le-a zornăit în palmă, nerăbdătoare. Telefoanele mobile nu prea aveau semnal în sat, dar în parc era o cabină telefonică și avea să se folosească de prilejul de a nu se afla în raza auditivă a lui Bertie. A introdus monedele în fanta telefonului și a așteptat, lovindu-și ușor buzele cu degetele.

—Raynes, s-a auzit în telefon vocea lui morocănoasă.

—Donald, Sadie la telefon.

—Sparrow? Nu se aude mai deloc. Cum e în vacanță?

—Grozav, grozav! Odihnitor..., a șovăit ea, căci i s-a părut că așa se cuvenea să se refere la o vacanță.

Legătura telefonică era proastă, se auzeau mici trosnituri. Cum nici unul dintre ei nu era genul care să sporovăiască vrute și nevrute, s-a hotărât să treacă direct la subiect.

—Uite ce-i, m-am gândit foarte mult și sunt gata să vin înapoi.

Liniște deplină!

—Înapoi, adică la lucru.

—Dar n-a trecut decât o săptămână!

—Dar mi-a prins foarte bine. Știi tu, aerul de mare și alte d-astea...

—Am crezut că m-am exprimat foarte clar, Sparrow. Patru săptămâni, fără discuție.

—Știu, Don, dar, uite...

Sadie s-a uitat peste umăr și a văzut o femeie care dădea un copil în leagăn. Și-a coborât vocea.

—Știu că nu m-am purtat cum trebuie. Am luat-o pe o pistă greșită, m-am ambalat prea tare și am lucrat prost. Ai avut dreptate, se mai întâmpla și altceva atunci, ceva personal, dar s-a terminat acum, am rezolvat și...

—Stai un pic...

Sadie a auzit și pe altcineva vorbind de partea cealaltă. Donald a mormăit un răspuns înainte de a i se adresa iar.

—Auzi, Sparrow, se-ntâmplă ceva pe-aici, i-a spus el.

—Ce? Vreun caz nou?

—Nu mai pot vorbi.

—Da, sigur că da, tocmai îți spuneam, sunt gata să...

—Nu se aude bine, mai sună-ne peste câteva zile, ce zici? Cândva săptămâna viitoare. Să stăm de vorbă ca lumea.

—Da, dar eu...

Sadie a înjurat în receptor când telefonul s-a închis la capătul celălalt și a căutat în buzunar alte monede. A format din nou numărul, dar a intrat robotul. A mai așteptat câteva secunde și a încercat încă o dată. Tot robotul. Nu a lăsat nici un mesaj.

A rămas o vreme așezată pe o bancă lângă locul de joacă. Doi pescăruși se ciorovăiau pe o grămăjoară de cartofi prăjiți aruncați într-o bucată de ziar. Copilul din leagăn plângea, iar lanțurile scârțâiau ținându-i isonul. Sadie se întreba dacă ar fi fost cu puțință ca Donald să nu-i fi răspuns intenționat la apeluri. Sigur că așa făcuse. Apoi, cu monedele în mână, s-a dus la cabina telefonică, gândindu-se dacă ar mai fi putut să sune pe altcineva. Dar și-a dat seama că nu avea pe cine. Și-a ridicat de câteva ori

genunchii la piept, nerăbdătoare. Simțea o nevoie dureroasă de a se întoarce la Londra— unde era utilă și unde avea și altceva de făcut decât să cumpere pere. Copilul din leagăn urla din răspuțeri de-acum, zbatându-se, nelăsând-o pe mama lui să-i șteargă fața mânjită. Lui Sadie îi venea și ei să facă la fel.

—Vi-l dau ieftin, i-a spus femeia când a trecut pe lângă ea, cu tonul prefăcut al părinților care spun în glumă că vor să scape de copiii lor.

Sadie a schițat un zâmbet și a mers mai departe către sat, unde a pierdut mai mult timp decât se cuvenea să aleagă perele, studiindu-le una câte una ca pe niște infractori aliniați, apoi a plătit la casă și-a pornit înapoi.

Mai trecuse și altă dată pe lângă bibliotecă, o clădire de cărămidă ce se afla pe Strada Mare, între casa bunicului și sat nu era alt drum, dar nu se gândise să intre. Nu era genul ei să meargă pe la biblioteci. Prea multe cărți, prea multă liniște. Acum totuși... aranjamentul din vitrină a făcut-o să se oprească brusc. Era o piramidă făcută din cărți polițiste, cu coperte negre și cu numele A.C. Edevane scris cu litere groase, argintii. Numele autoarei îi era cunoscut, desigur. A.C. Edevane era unul dintre puținii autori ale căror romane polițiste le

citeau și polițiștii și devenise o mândrie națională. Când Louise pomenise despre familia Edevane și despre casa lor de lângă lac, Sadie nu făcuse legătura. Însă uitându-se la afișul de deasupra cărților— AUTOR LOCAL PUBLICĂ CEL DE-AL CINCIZECILEA ROMAN— a năpădit-o emoția aceea unică pe care o simți când vezi că se leagă două lucruri aparent diferite.

Sadie a intrat în clădire fără să mai stea pe gânduri. Un om mărunțel și foarte amabil cu un ecuson cu numele lui agățat de pieptul cămășii i-a ieșit în întâmpinare, asigurându-o că aveau o secțiune de istorie locală, întrebându-o dacă putea să o ajute cu ceva anume.

—De fapt, a început Sadie, lăsând jos plasa de ață cu perele, cred că da. Aș avea nevoie să găsesc tot ce se poate despre o casă. Și despre un caz vechi de anchetă polițienească. Și, dacă tot sunt aici, aș vrea să-mi recomandați romanul de A.C. Edevane care vă place dumneavoastră cel mai mult.

Lui Peter era cât pe-aici să-i cadă pachetul din mână în timp ce alerga după autobuz. Din fericire, neîndemânarea lui de-o viață îl învățase totuși să nu lase lucrurile să-i scape și a reușit să-l apuce strâns cu cotul, fără să-și încetinească pasul. Și-a scos abonamentul din buzunar dându-și părul la o parte din ochi și a țintit singurul loc gol din autobuz.

—Scuzați, a spus el, fără să se adreseze cuiva anume, croindu-și drum pe culoarul dintre scaune, în timp ce autobuzul a pornit opintindu-se. Vă rog să mă scuzați. Iertare. Pardon.

Femeia cu buzele strânse a nemulțumire așezată pe locul de la geam s-a încruntat și mai tare, citind ziarul *The Times*, când autobuzul a luat o curbă și Peter s-a prăbușit pe locul de alături. Ea s-a foit, trăgându-se într-o parte, și a scos un oftat mic, dar accentuat, ca să-și arate supărarea, lăsând să se înțeleagă că el produsese o tulburare și un deranj. Peter bănuia că prezența lui putea stârni o astfel de reacție, așa că această aluzie nu l-a supărat câtuși de puțin.

—Credeam că pot merge pe jos câteva minute..., a început el politicos, lăsându-și jos geanta și pachetul. Dar e ceva drum de-aici până în Hampstead, mai ales pe căldura asta.

Femeia i-a zâmbit, dar atât de acru, încât orice persoană mai puțin generoasă decât Peter ar fi crezut că se strâmbă, și-apoi și-a întors privirea la ziarul pe care l-a scuturat zdravăn ca să-l întindă mai bine. Era un fel de a citi care nesocotea pe de-a întregul prezența tovarășului ei de drum, dar Peter nu era corpolent și a descoperit că, dacă se lipea mai tare de spătar, nu-l mai atingeau aproape deloc paginile ziarului. Ba mai mult, putea și el să zărească titlurile, scutindu-l de a se mai opri la chioșcul de ziare din Hampstead.

Alice ținea ca el să fie la curent cu știrile. Când avea chef, îi plăcea să stea de vorbă și nu putea suferi proștii. Asta i-o spusese chiar ea, încă din prima zi când începuseră să lucreze împreună. Ochii i se îngustaseră vizibil, de parcă ar fi posedat darul supraomenesc de a privi pe cineva și a detecta prostia pe loc.

Peter și-a aruncat privirea peste pagina a doua întinsă la îndemână, chiar în poala lui: ultimul sondaj MORI îi scotea pe conservatori la egalitate cu laburiștii, șase membri ai poliției militare regale fuseseră uciși în Irak, despre Margaret Hodge se zvonea că avea să fie numită primul ministru responsabil pentru copii în ministerul nou înființat.

Cel puțin cazul Bailey nu mai figura pe primele pagini. Ce lucru groaznic, un copil lăsat singur zile întregi, părăsit chiar de persoana care se presupune că trebuia să aibă grijă de el. Peter spusese asta într-o după-amiază, la ceai, când vâlva produsă de cazul ăsta era la apogeu, și Alice îl luase prin surprindere când, cu privirea pierdută deasupra ceștii de ceai, îi spusese că nu era treaba lor să judece, dacă nu cunoșteau povestea pe de-a-ntregul.

—Ești tânăr, i-a spus ea din senin, viața o să te vindece de presupozii naive. Singurul lucru pe care poți să-l presupui e că nu poți să te bizui pe nimeni.

Asprimea firii lui Alice fusese o mare încercare la început. În prima lună de lucru cu ea, a fost convins că urma să fie dat afară, după care a înțeles că așa era firea ei, avea un fel anume de umor, tăios uneori, dar niciodată răuvoitor. Problema lui Peter era vechea lui seriozitate. Era un defect, o știa el prea bine, și se străduise să și-l corecteze, sau cel puțin să și-l ascundă. Dar nu era ușor. Așa era el de când se știa. Mama și tatăl lui, frații lui mai mari erau cu toții foarte șugubeți, oricând puși pe glume, și în toată copilăria lui clătinau din cap, chicotind și răvășindu-i părul ori de câte ori el nu pricepea vreo glumă, minunându-se cu toții ce pui de cuc— ce pui serios de

cuc— picase în cuibul lor așa din senin, scumpul de el.

Această caracterizare îl necăjise pe Peter, dar nu-i dăduse foarte mare importanță. Era drept că fusese întotdeauna diferit, și nu doar în ceea ce privește sinceritatea. Cei doi frați mai mari ai lui erau zdraveni și bine făcuți și au devenit bărbați la fel de zdraveni și de bine făcuți, dintr-aceia cărora le stă bine cu o bere într-o mână și cu mingea de fotbal în cealaltă. Iar Peter— slăbănog, palid și înalt, „cu spirit de observație“. Mama lui nu spunea asta ca pe o critică, ci mai degrabă cu o undă de uimire că ea și tatăl lui putuseră să conceapă spiridușul ăsta ciudat cu pielea fină și cu o pasiune neobișnuită și de neînțeles pentru permisul lui de bibliotecă. „Îi place să citească!“ le spuneau părinții prietenilor de familie pe un ton la fel de uimit de parcă i-ar fi anunțat că fusese decorat cu ordinul Crucea Victoria¹¹.

Lui Peter *chiar* îi plăcea să citească. Până la opt ani citise toată secțiunea de cărți pentru copii a bibliotecii din Kilburn, ceea ce putea fi un motiv de mândrie și sărbătorire, dacă nu s-ar fi ivit obstacolul de a mai avea destui ani până să capete mult râvnitul permis de adult. Slavă Domnului că domnișoara

Talbot, care și-a mușcat buza și și-a îndreptat ecusonul pe jerseul ei galben, i-a spus— cu o voce ușor entuziasmată, față de tonul ei blând obișnuit— că o să aibă grijă personal ca el să aibă *mereu* ceva de citit. Era o adevărată vrăjitoare, după părerea lui Peter, descifra coduri tainice, stăpânea ca nimeni alta fișele și sistemul zecimal Dewey¹², deschizând uși către locuri minunate.

Zilele acelea petrecute în bibliotecă, respirând praful stătut și încins de soare al miilor de povești (îmbogățit de mucegaiul sutelor de ani de umezeală) fuseseră absolut minunate. Trecuseră douăzeci de ani de-atunci și, totuși, acum, în autobuzul 168 spre Hampstead Heath, Peter era copleșit de senzația aproape concretă că se afla din nou acolo. Amintirea îl străfulgera și se vedea la nouă ani, costeliv ca un mânz. S-a înveselit brusc amintindu-și cât de întinsă, de plină de speranțe și totuși cât de sigură și de ușor de străbătut i se păruse lumea atunci când se afla închis între pereții de cărămidă ai bibliotecii.

Riscând să stârnească un alt oftat de nemulțumire al tovarășei sale de călătorie, și-a întins mâna pe deasupra ziarului ei ca să caute programul în geantă. Îl vârâse în exemplarul ferfenițit al *Marilor speranțe*

pe care îl recitea în cinstea domnișoarei Talbot și acum îi studia portretul zâmbitor.

Când Peter i-a spus lui Alice că are nevoie să-i dea liber marți de dimineață ca să meargă la o înmormântare, ea a fost curioasă, așa cum îi stătea în fire. Ori de câte ori avea chef, ea îl interoga, punându-i întrebări pe care te-ai fi așteptat mai degrabă să le pună un cercetător extraterestru al rasei umane decât un exemplar de optzeci și șase de ani al acestei specii. Dacă i-ar fi trecut prin cap, Peter ar fi putut să-și descrie viața până în acel moment ca fiind atât de obișnuită încât să nu merite vreo atenție deosebită, așa că, la început, îl enervase curiozitatea bătrânei doamne. Se simțea mult mai în largul lui să citească despre viețile și ideile altora decât să le povestească pe ale sale. Dar Alice nu era genul care să tolereze vreo împotrivire și, cu timpul și cu ceva antrenament, el a început să răspundă tot mai bine și mai sincer la întrebări. Asta nu însemna că i se urcase la cap, că se credea mai important, ci, mai degrabă, că își dăduse seama că Alice nu era interesată numai de el. Era la fel de curioasă să afle obiceiurile vulpilor agere care își încropeau existența în spatele magaziei din grădina ei.

—O înmormântare? s-a mirat ea, ridicându-și brusc privirea din cărțile pe care dădea autografe pentru editorii ei din Spania.

—Prima din viața mea.

—Nu o să fie ultima, a spus ea sec, semnând apăsător pe cartea din fața ei. După o vreme se adună destule. Când o să ajungi la vârsta mea, ai să descoperi că ai dus mai mulți oameni la groapă decât poți invita la un ceai de dimineață. Dar e necesară și înmormântarea, nu se alege nimic bun de-o moarte fără înmormântare.

Peter s-ar fi putut mira de această remarcă, dar nu a mai apucat să se gândească la ea, pentru că Alice a vorbit mai departe:

—E cineva din familie? Sau vreun prieten? E mult mai rău când moare cineva tânăr.

Peter a început să-i povestească despre domnișoara Talbot, uimit el însuși de cât de multe își amintea despre ea, câte amănunte ciudate și neînsemnate se adunaseră în mintea lui de copil de nouă ani. Ceasul delicat din aur pe care îl purta, obiceiul ei de a-și freca vârful degetului arătător de cel al degetului mare atunci când se gândea la ceva, felul în care mirosea a mosc și a flori.

—O îndrumătoare, a spus Alice, ridicând din sprâncenele argintii, un mentor? Ce noroc ai avut! Și ați ținut legătura în tot acest timp?

—Nu chiar, nu ne-am mai văzut după ce-am plecat la universitate.

—Dar ai mai vizitat-o, totuși.

Era o afirmație, nu o întrebare.

—Nu suficient de des.

De fapt, niciodată, dar îi era prea rușine să recunoască asta în fața lui Alice. Se mai gândise să treacă pe la bibliotecă, chiar voise s-o facă, dar viața era prea agitată și nu a mai ajuns. Aflase de moartea domnișoarei Talbot din întâmplare. Ajunsese la British Library cu o treabă de-a lui Alice și frunzărea la întâmplare *SCONUL Newsletter*¹³, așteptând să i se aducă din depozit o carte germană despre otrăvuri, când a dat peste numele ei. Domnișoara Talbot— *Lucy Talbot*, căci avea de bună seamă și un prenume— pierduse lupta cu cancerul, iar înmormântarea urma să aibă loc marți, 10 iunie. Peter s-a simțit străfulgerat. Nu știuse nici măcar că era bolnavă. Nici nu avea, de fapt, cum să știe. Și-a spus că așa este în firea lucrurilor, copiii cresc și se îndepărtează și, oricum, acorda prea multă importanță, imaginația lui înflorea prea tare prietenia

cu domnișoara Talbot. Își închipuia că între ei fusese o legătură specială, când, în realitate, ea își făcuse doar meseria și el fusese unul dintre mulții ei cititori.

—Mă îndoiesc, a spus Alice auzind această explicație. Mult mai probabil e că, cu cât a întâlnit mai mulți copii cu care nu a putut comunica, cu atât mai mult s-a legat de acela cu care a reușit.

Peter nu și-a făcut iluzii că Alice încerca să-i ridice moralul. Această afirmație era părerea ei îndelung cimentată, exprimată cu candoarea ei caracteristică și, chiar dacă îl făcea să se simtă mai bine, pe ea oricum nu o interesa.

Crezuse că discuția s-a încheiat, dar câteva ore mai târziu, când era cufundat în treaba lui zilnică, aceea de a transfera ceea ce scrisese Alice la mașină dimineața pe noul computer la care ea refuza să lucreze, a auzit-o întrebându-l:

—Dar vreo carte de-a mea ți-a dat vreodată?

Peter și-a ridicat ochii de pe manuscrisul cu multe corecturi pe care îl transcria. Habar nu avea la ce se referea Alice. Nici măcar nu își dăduse seama că mai era în cameră. Era foarte neobișnuit ca Alice să mai rămână prin preajmă în timp ce el lucra, căci ieșea cu precizie de ceasornic să-și rezolve tot felul de treburi misterioase despre care nu vorbea niciodată.

—Bibliotecara ta... ți-a dat vreodată o carte de-a mea?

Pentru o clipă s-a gândit să mintă. Dar Alice avea un fler nemaipomenit pentru necinste. Când i-a răspuns că nu-i dăduse, Alice l-a uimit izbucnind în râs:

—Bine a făcut! Nu sunt pentru copii lucrurile despre care scriu eu.

Ceea ce era foarte adevărat. Cărțile lui Alice erau romane polițiste tipic englezești, dar nu erau nicidecum „drăguțe“. Erau genul acela de romane cu crime despre care criticii spun că au „încordare psihologică“ și sunt „ambigue din punct de vedere moral“, concentrându-se mai mult pe motivul crimelor decât pe făptaș sau pe metoda de ucidere. Alice rămăsese faimoasă pentru că declarase într-un interviu la BBC că o crimă nu era atrăgătoare în sine, ceea ce o făcea pasionantă era motivația de a ucide, factorul uman, patimile și furiile care pot determina săvârșirea acestui act abominabil. Alice avea un talent formidabil de a reda acele patimi și furii. Iar ea a încuviințat din cap atunci când intervievatorul a remarcat acest lucru, l-a ascultat politicoasă pe când lăsa să se înțeleagă că ea le

exploata, de fapt, un pic *prea* mult pentru gustul lui, după care i-a replicat:

—Dar, de bună seamă, nu trebuie să fi comis o crimă ca să scrii despre ea, așa cum nu ai nevoie de o mașină a timpului ca să descrii Bătălia de la Agincourt¹⁴. Este nevoie doar să fii familiarizat cu adâncimile întunecate ale sufletului omenesc și să ai vocația de a le cerceta până la capăt; și-apoi nu am simțit cu toții, chiar și pentru o singură clipă, dorința de a ucide? a urmat ea, zâmbind aproape suav.

Imediat după interviu, vânzările cărților sale au crescut vertiginos, chiar dacă nu mai avea nevoie de o astfel de confirmare. Era o scriitoare extrem de apreciată de foarte mult timp. Numele A.C. Edevane devenise chintesența romanului polițist, iar detectivul ei imaginar, Diggory Brent, un fost soldat țâfnos, meșter pasionat de cuverturi matlasate făcute din petice, era mult mai iubit de un segment însemnat de cititori decât propriul tată. Iar aceasta nu era doar imaginea hiperbolică a lui Peter, ci rezultatul unui sondaj recent din ziarul *The Sunday Times*.

—Remarcabil, răspunsese Alice, când agentul ei de PR îi dăduse vestea la telefon.

Și, apoi, ca nu cumva să creadă Peter că nu o interesa nici negru sub unghie dacă era pe placul altora, a adăugat:

—Dar asta nu e, cu siguranță, ceea ce am intenționat eu.

Când a început să lucreze cu ea, ca asistent, Peter nu-i citise nici una dintre cărți, dar nu i-a mărturisit acest lucru. De fapt, nu citise prea multă literatură contemporană. Domnișoara Talbot, care își luase în serios răspunderea de a furniza în mod ilicit unui minor cărți pentru oameni mari, se gândise dacă nu cumva ar fi fost mai bine să înceapă cu lucrări de nonficțiune (ce rău ar face minții unui copil o carte de istorie, gândise ea cu voce tare), după care a decis că o cunoaștere temeinică a clasicilor era esențială și i-a scos de pe raft un exemplar din *Marile speranțe*. Iar Peter s-a îndrăgostit de lămpile cu gaz, redingote și trăsuri cu cai și niciodată nu s-a mai uitat înapoi (sau înainte, după caz).

Nu e de mirare că tocmai dragostea lui obsedantă pentru literatura secolului al XIX-lea l-a apropiat de Alice. După ce a terminat facultatea, Peter s-a pomenit la ananghie— nu existau prea multe slujbe pentru absolvenții de studii superioare cu lucrări precum *Constelația figurativă: Evul Mediu*,

personalitate și sensibilitate în romanele victoriene, 1875– 1893, și și-a propus să-și facă un plan de bătaie serios în timpul verii. Dar cum trebuia totuși să-și achite chiria, mai câștiga câte ceva ajutându-l pe fratele său David, care avea o firmă de deparazitare. Alice i-a chemat într-o luni de dimineață, la prima oră; se auzea un zgomot amenințător în zid care n-o lăsase să doarmă tot weekendul și avea nevoie să vină cineva de îndată să vadă despre ce era vorba.

—Țâfnoasă bătrâna asta, i-a spus David lui Peter când s-au dat jos din furgonetă pe strada Heath, îndreptându-se spre casa lui Alice. Dar destul de inofensivă. Are obiceiul ciudat să te cheme și apoi să-ți spună ce crede *ea* că o să găsești. Și ceea ce e și mai ciudat e că are dreptate.

—Cred că sunt cari, a început ea, în timp ce David își despacheta uneltele lângă peretele ei din dormitor și își apropia pâlnia de ascultat de zid. Ceasornicele morții. *Xestobium...*

—...*rufovillosum*, a murmurat Peter în același timp cu ea.

Și apoi, pentru că David se uita la el de parcă ar fi aiurat, a adăugat:

—Ca în *Inima care își spune taina*¹⁵.

—Cine e dumnealui? a întrebat Alice, după o scurtă tăcere glacială, pe un ton pe care ar fi putut să-l folosească regina dacă ar fi venit pe neașteptate în inspecție la deratizare. Nu-mi amintesc să fi avut un ajutor până acum, domnule Obel.

David i-a explicat că nu era ajutorul lui, că Peter era fratele lui mai mic și îi dădea o mână de ajutor câteva săptămâni până avea să se hotărască ce să facă de-atunci încolo.

—Are și el nevoie să mai facă o pauză de la cărțile alea, a adăugat, nici să fii prea deștept nu-i bine!

Alice a încuviințat abia vizibil din cap înainte de a se retrage cu pași răsunători pe scara ce ducea la încăperea din pod, despre care Peter a aflat mai târziu că era colțul ei de scris.

David l-a apucat strâns de umăr mai târziu, când se aflau într-un separeu plin de fum de la cârciuma Dog and Whistle¹⁶ și, dându-și berea pe gât și adunându-și săgețile de aruncat la țintă, l-a întrebat:

—Așa deci, ai trezit balaurul și ai scăpat cu viață! Dar ce-a fost chestia aia cu inima pe care i-ai spus-o?

Peter i-a povestit despre Poe și despre povestitorul lui fără nume, despre crima atent pregătită pe care o comisese, pretenția lui că e întreg la minte și

mărturisirea finală sub imperiul vinovăției, în vreme ce David, care nu avea nici un fel de înclinații gotice, continua să tragă la țintă, nimerind chiar în mijloc. După ce și-a terminat toate săgețile, i-a spus vesel că avusese noroc că Alice nu-l băgase pe el în perete.

—Că doar cu asta se ocupă, cu crimele. Nu d-alea adevărate, sau cel puțin așa știu eu. Ea comite toate crimele pe hârtie.

O săptămână mai târziu a primit scrisoarea de la Alice, vârâtă în același plic cu cecul pentru deparazitare. Era scrisă la mașină, cu litera „e“ strâmbă, și semnată cu cerneală albastră. Mesajul era simplu. Căuta pe cineva care să-i țină locul asistentului ei cât acesta lipsea. Urma să îl primească vineri la prânz.

De ce se supusese atât de ascultător? Nu-și mai amintea acum, dar putea spune, din câte observase de-atunci înapoi, că lumea era înclinată să facă ceea ce spunea Alice Edevane. La douăsprezece fix a sunat la ușă și a fost condus în salonul verde ca jadul de la parter. Alice era îmbrăcată elegant cu o pereche de pantaloni de stofă și o bluză de mătase, o combinație pe care acum o considera a fi uniforma ei, și purta la gât un lanț cu un medalion mare de aur.

Părul ei alb și vălurit, îngrijit pieptănat spre spate, se termina cu câte o buclă ordonat așezată după ureche. Stătea la un birou de mahon și i-a făcut semn să se așeze și el pe scaunul tapițat din fața acestuia. Și-a împreunat palmele și a început să-l mitralieze cu o serie de întrebări care nu i se păreau nici pe departe legate de postul pe care voia să-l ocupe. Tocmai se afla în mijlocul unei propoziții, când ea și-a aruncat privirea spre ceasornicul în formă de vapor așezat pe polița șemineului, s-a ridicat brusc și i-a întins mâna. Își amintea și acum cât de surprins a fost să o simtă rece, parcă era o gheară de pasăre. Întâlnirea s-a terminat, a spus ea tăios. Avea altceva de făcut acum, iar el putea să înceapă lucrul săptămâna ce urma.

Autobuzul 168 a încetinit înaintea stației din capătul bulevardului Fitzjohn și Peter și-a adunat lucrurile. Întâlnirea aceea cu Alice avusese loc cu trei ani în urmă. Ca prin minune, asistentul ei permanent nu s-a mai întors și Peter nu a mai plecat.

Alice lucra la o scenă deosebit de dificilă, o deplasare. Acestea erau totdeauna scenele cel mai greu de conceput, căci propria lipsă de substanță le făcea atât de problematice: sarcina aparent simplă de a duce personajul din momentul A, plin de

importanță, spre momentul B, la fel de important, fără a pierde interesul cititorului. Evident că nu spusese asta nimănui, mai ales presei, dar la păcătoasele astea de scene se bloca și acum, după patruzeci și nouă de romane.

Și-a așezat ochelarii mai bine pe șaua nasului, a dat la o parte ruloul ce ținea hârtia de scris și a recitat ultimul rând: *Diggory Brent a ieșit de la morgă, îndreptându-se spre biroul său.*

Formal, clar, precis, și rândurile următoare ar fi trebuit să fie formulate la fel de direct. Știa prea bine manevra. Dai câteva idei legate de tema romanului, faci din când în când câte o mențiune despre progresul pe care îl face povestea, ca să-i amintești cititorului că personajul face și el progrese, și scoți apoi propoziția finală care să-l aducă în biroul său unde— *voilà!*— îl așteaptă următoarea surpriză care să-l împingă mai departe în narațiune.

Problema era că Alice concepuse până atunci toate scenariile posibile și se plictisise. Iar acesta nu era un sentiment cu care să fi fost obișnuită și nici nu intenționa să-l rabde. Plictiseala, după cum îi spusese mama ei, era o stare deplorabilă, specifică celor săraci cu duhul.

Cu degetele încordate deasupra tastaturii, Alice se gândea să introducă ceva despre cuvertura din petice la care lucra el, ca o alegorie, poate, pentru întorsătura neașteptată pe care o luase cazul.

Erau și ele folositoare la ceva, bucățile alea de cârpă. O salvaseră de mai multe ori. Și când te gândești că îi veniseră în minte din întâmplare. Se tot gândea să-i dea lui Diggory o preocupare, ceva care să-i pună în evidență instinctul pentru tipare ordonate chiar la vremea când sora ei Deborah rămăsese însărcinată și, cu o tragere de inimă neobișnuită pentru ea, se apucase să coasă.

—Mă relaxează, spunea ea, îmi ține mintea ocupată și nu mă mai gândesc la tot ce poate ieși prost.

Și asta i s-a părut a fi exact genul de activitate curativă pe care ar fi îmbrățișat-o un om ca Diggory Brent pentru a-și umple ceasurile lungi de noapte ocupate cândva de familie. Iar criticii continuau să susțină că acel hobby era o încercare a autoarei de a-i îndulci asperitățile, dar nu era adevărat. Lui Alice îi plăceau asperitățile și nu-i suferea deloc pe cei hotărâți să nu le aibă.

Diggory Brent a ieșit de la morgă, îndreptându-se spre biroul său. ... Și? Degetele i-au șovăit deasupra

tastelor. Ce urma? *Pe măsură ce înainta...* se gândea ea... Ce făcea?

Mintea nu îi funcționa deloc. Supărată, a împins la loc ruloul mașinii de scris, și-a scos ochelarii și și-a aruncat privirea pe fereastră. Era o zi caldă de iunie și cerul era albastru, strălucitor. Când era copil, i-ar fi fost imposibil să reziste chemării lumii de afară într-o zi ca aceasta, cu mireasma ei de frunze încinse și caprifoi, cu asfaltul pocnind de dogoare și greierii pitulați în tufișurile răcoroase. Dar Alice nu mai era copil de mult și existau puține locuri în care ar fi preferat să fie, în locul camerei ei de scris, chiar dacă inspirația o părăsise.

Încăperea se afla în cel mai înalt punct al locuinței ei plasate într-un șir de case victoriene de cărămidă roșie, așa cum erau multe în Holly Hill. Era mică, cu tavanul ascuțit și— după cum povestea agentul imobiliar care îi arătase casa— se remarcă prin faptul că fusese folosită de proprietarul anterior ca să-și țină mama încuiată acolo. Probabil că bătrâna devenise o pacoste. Alice se bucura că nu avusese copii. Cumpăraseră casa tocmai datorită acelei camere, dar nu din pricina trecutului ei nefericit. A..., nu, mulțumesc! Avusese ea parte de destulă nefericire în propria familie și era destul de imună la nesăbuința

de a confunda istoria cu poveștile romanțate. Poziția camerei o convinsese să o cumpere. Era ca un cuib pe vârful de stâncă sau ca un turn de observație.

De la masa ei de scris putea privi în depărtare peste întreg cartierul Hampstead, peste parc, dincolo de bazinul doamnelor¹⁷ către clopotnița ascuțită a bisericii Highgate. În spatele ei, printr-o fereastră rotundă ca un hublou de vapor, vedea în grădina din spate, până la zidul de cărămidă năpădit de mușchi și la magazia mică de lemn de la capătul proprietății. Grădina era sălbătică, moștenire de la o fostă proprietară care lucrase la Grădina Botanică Kew și își dedicase viața creării unei „Grădini a Minunilor Pământești“ în propria curte. Alice o lăsase să crească în voie, dar nu din întâmplare sau din neglijență. Ei îi plăceau nespuse pădurile, prefera spațiile care sfidau ordinea.

Jos s-a auzit yala ușii de la intrare și scârțâitul dușumelelor din hol. Ceva a căzut pe jos cu o bufnitură. Era Peter. Nu numai că era stângaci, dar picioarele lui lungi mai mult îl încurcau. Alice și-a aruncat privirea la ceasul de mână și a văzut cu surprindere că se făcuse ora două. Nu era de mirare că îi era foame. Și-a împreunat degetele și și-a întins brațele. S-a ridicat. Ce enervant să piardă o

dimineață întreagă făcându-și scrupule dacă să-l ducă pe Diggory Brent din punctul A în punctul B, dar acum nu mai era nimic de făcut. În jumătatea de secol de când era scriitoare profesionistă învățase că existau zile când cel mai bun lucru de făcut era să plece la plimbare. Diggory Brent nu avea decât să-și petreacă noaptea pe tărâmul nimănui între morgă și birou. Alice s-a spălat pe mâini în chiuveta mică de sub fereastra din spate, s-a șters pe prosop și a pornit-o în jos pe scările înguste.

Știa, desigur, de unde i se trăgea și nu era doar o simplă plictiseală. O sâcâia gândul la afurisita aia de aniversare și la tevatura pe care editorii ei voiau să o facă. Era o onoare, numai bune intenții și, în condiții normale, lui Alice i-ar fi făcut plăcere o oarecare ceremonie, dar cartea mergea prost. Sau cel puțin așa credea ea, că nu-i ieșea prea bine— iar asta era doar o parte a problemei: cum ar fi putut să-și dea seama, de fapt? Editoarea ei, Jane, era deșteaptă și inimoasă, dar era atât de tânără și de intimidată. Nu se putea aștepta la o critică serioasă din partea ei.

În momentele ei cele mai negre, lui Alice îi era teamă că nu mai rămăsese nimeni pe lume care să-i atragă atenția când cobora ștacheta. Că asta avea să se întâmple până la urmă nu avea nici o îndoială;

Alice era la curent cu lucrările de același gen ale altor scriitori din generația ei și știa că întotdeauna exista o carte unde se întâmpla așa ceva: autorul începea să nu mai țină pasul cu obiceiurile și modul de a gândi al lumii moderne. Nu era mereu foarte evident— o descriere un pic prea detaliată a unei chestiuni tehnice pe care cititorii o considerau bine cunoscută, folosirea unui cuvânt formal atunci când o prescurtare era la ordinea zilei, o referință culturală ce ținea deja de anul trecut— dar era suficient ca să se piardă autenticitatea. Pentru Alice, care se mândrea cu veridicitatea cărților sale și care fusese copleșită cu laude pentru acest lucru în întreaga sa carieră, ideea de a i se permite să publice ceva sub standardele ei cele mai ridicate era ucigătoare.

De aceea în fiecare după-amiază o pornea cu metroul, uneori în locuri unde nu avea nevoie să meargă. Toată viața ei, pe Alice o interesaseră oamenii. Nu că îi plăcuseră, rareori le căuta tovărășia pentru o nevoie socială, dar îi găsea fascinanți. Și nu exista loc mai bun de a vedea lumea decât vizuinile iepurilor de la metrou. Londra întreagă se perinda prin tunelurile acelea, un șuvoi constant de omenire sub formele sale cele mai ciudate și mai minunate, printre care Alice se strecura ca o fantomă. Era urât

să îmbătrânești, dar singurul avantaj era mantia de invizibilitate conferită de vârstă. Nimeni nu lua în seamă o bătrânică sobră așezată într-un colț al vagonului, cu poșeta pe genunchi.

—Bună, Alice! i-a strigat Peter din bucătărie. Masa e gata imediat.

Alice a șovăit pe palierul de la etajul întâi, dar nu a putut să-i răspundă strigând și ea. Îi răsunau încă în urechi predicile de demult ale mamei ei despre buna-cuviință. Ce ți-e și cu Eleanor, se gândea Alice coborând scările, după aproape șaptezeci de ani de când nu mai locuiau sub același acoperiș, tot mai stabilea regulile, chiar și aici, în casa aceasta în care nu călcase niciodată. Uneori Alice se întreba ce ar fi avut de zis mama ei, dacă ar fi trăit mai mult, despre felul ei de viață, dacă ar fi fost de acord cu cariera ei, cu îmbrăcămintea ei, cu faptul că nu avea soț. Eleanor avusese idei foarte precise despre monogamie și jurăminte de credință, doar se măritase cu prietenul ei din adolescență, așa că nu era cel mai nimerit termen de comparație. Prezența Mamei era atât de intensă în amintirile din copilărie ale lui Alice, o atât de pregnantă figură a trecutului îndepărtat, că îi era aproape imposibil să-și închipuie că Eleanor ar fi putut să se schimbe odată cu

vremurile. Pentru Alice, ea rămăsese o femeie frumoasă, greu de atins, mult iubită, dar distantă, care devenise fragilă la sfârșitul vieții din pricina atâtor pierderi, singura ființă după care Alice tânjea uneori cu dorul neostoit, amarnic al unui copil vătămat.

Altminteri ea nu era o fire care să-și dorească în mod deosebit comuniunea. Alice trăise singură în cea mai mare parte a vieții, lucru cu care nu se mândrea, dar nici nu se rușina. Avusese și iubiți, fiecare aducându-și hainele și periuțele de dinți în casa ei și rămânând acolo diverse perioade de timp, dar nu era același lucru. Nu lansase niciodată o invitație oficială și nici nu făcuse trecerea mentală de la a socoti casa „mea“ ca fiind a „noastră“. Ar fi putut să fie altfel— Alice fusese logodită cândva—, dar cel de-al Doilea Război Mondial a pus capăt acelei întâmplări, așa cum a făcut cu atâtea altele. Așa e viața, cu uși care se deschid către tot felul de posibilități și se închid constant, în timp ce oamenii își croiesc drum orbește.

Când a ajuns în bucătărie, a găsit o cratiță aburind pe foc, în timp ce Peter stătea în capătul mesei cu un teanc de scrisori în față. Și-a ridicat ochii când a

intrat ea și a salutat-o chiar când a sunat cronometrul de bucătărie.

—Bună! Ce coordonare perfectă, ca de obicei!

Ce zâmbet minunat avea Peter, cam strâmb, dar întotdeauna sincer. Era unul din motivele pentru care îl angajase. Și pe lângă asta, fusese singurul candidat care venise fix la ora indicată. De atunci se dovedise foarte destoinic, ceea ce nu era surprinzător, căci Alice se considera o foarte bună cunoscătoare a firii umane. Acum, cel puțin. În trecut mai făcuse greșeli, unele mai grave decât altele.

—E ceva urgent pe-acolo? a întrebat ea, așezându-se în fața ziarului pe care îl lăsase deschis de dimineață la pagina cu cuvinte încrucișate.

—Angus Wilson de la *The Guardian* speră să aranjeze ceva pentru aniversare. Jane ar vrea să accepte.

—Cred și eu!

Alice și-a turnat o ceașcă de ceai Darjeeling proaspăt făcut.

—Cei de la Muzeul de Istorie Naturală te roagă să vorbești la vernisajul unei expoziții, ai o invitație la sărbătorirea a zece ani de la premiera spectacolului *Death Will Have His Day*¹⁸ și o cartolină de la Deborah care confirmă întâlnirea de vinerea asta

pentru comemorarea mamei tale. Restul scrisorilor, după câte văd, sunt de la cititori— o să mă apuc de ele după prânz.

Alice a încuviințat din cap în timp ce el îi pune a o farfurie dinainte, un ou fiert și pâine prăjită. În ultimii douăzeci de ani, Alice mâncase la prânz același lucru în fiecare zi— evident, nu și atunci când mânca în oraș. Îi plăcea eficiența rutinei, dar nu se lăsa stăpânită de ea, așa cum făcea Diggory Brent, despre care se dusesse vestea că le instruia pe chelnerițe cum anume să-i prepare oul. A scos cu lingurița gălbenușul aproape tare, l-a pus pe pâinea prăjită și l-a tăiat în patru, privindu-l pe Peter cum sorta scrisorile în continuare.

El nu era prea vorbăreț, ceea ce era o mare calitate. Dar era exasperant atunci când încerca să-l descoasă în legătură cu vreun subiect anume, oricum, era preferabil asistenților mult mai limbuți pe care îi avusese în trecut. A hotărât că-i place cum îi stătea cu părul puțin mai lung. Cu mâinile și picioarele slăbănoage și cu ochii căprui arăta ca un cântăreț englez de muzică ușoară, deși poate era doar din pricina costumului neobișnuit de formal, din catifea de culoare închisă, pe care îl purta în ziua aceea. Alice și-a adus apoi aminte. Fusese la

Înmormântarea vechii lui prietene, bibliotecara, de aceea întârziase la lucru. S-a simțit ceva mai bine dispusă, dornică să afle amănunte. Alice fusese impresionată când povestise despre femeia aceea, îndrumătoarea lui. Gândul i-a zburat înapoi la domnul Llewellyn. Nu se gândea prea des la bătrân—sentimentele ei față de el erau prea legate de vara aceea îngrozitoare, așa că se hotărâse să nu se mai gândească la el—, dar când Peter i-a povestit despre domnișoara Talbot a lui, despre influența ei covârșitoare și cât de mult se ocupase de el în copilărie, Alice a fost copleșită de amintiri neobișnuit de vii: mirosul nămolului ud de la râu, clipocitul gândăceilor de apă din jur, pe când pluteau în josul apei în vechea lor barcă, vorbind despre poveștile lor favorite. Alice era convinsă că de atunci nu mai simțise o mulțumire atât de deplină.

A mai sorbit încă o dată din ceai, alungându-și gândurile nedorite despre trecut.

—Ți-ai condus prietena pe ultimul drum?

Era prima înmormântare la care participa, așa îi spusese, iar Alice îi răspunsese că avea să fie tot mai multe în viitor.

—Și-a fost așa cum te-ai așteptat?

—Cred că da. Trist, dar și interesant, într-un fel.

—Cum adică?

—Eu am știut-o întotdeauna ca domnișoara Talbot. Și să-i aud pe alții vorbind despre ea, totuși, pe soțul, pe fiul ei... a fost impresionant, a răspuns el după ce s-a gândit o vreme, dându-și la o parte părul de pe frunte. Sună prostește, nu-i așa? Ca un clișeu... Adică, vreau să spun, a luat-o el de la capăt, că ea a însemnat mult mai mult decât am știut eu și mi-a făcut plăcere să aflu asta. Oamenii sunt fascinanți, nu-i așa, când te apropii mai mult de ei și afli cum sunt alcătuiți?

Alice a încuviințat, zâmbind ușor, mulțumită. Descoperise că erau foarte puțini oameni cu-adevărat plicticoși, totul era să știi să le pui întrebările potrivite. Era o tehnică de care se folosea atunci când își crea personajele. Era știut că cele mai reușite personaje vinovate erau cele la care cititorul nu se aștepta, dar cheia era motivul. Era bine să surprinzi lumea cu o bătrânică ucigașă, dar raționamentul trebuie să fie impecabil. Dragostea, ura, invidia sunt la fel de plauzibile, totul ține de pasiune. Dacă descoperi ceea ce stârnește patima cuiva, restul vine de la sine.

—Uite ceva diferit! a exclamat Peter, care se apucase din nou să deschidă scrisorile cititorilor, iar

sprâncenele sale închise la culoare s-au încruntat în timp ce citea cu atenție hârtia din mână.

Ceaiul lui Alice a devenit brusc amar. Nu poți niciodată să te obișnuiești pe de-a-ntregul cu critica.

—E una dintr-acelea, nu?

—Ba e de la un ofițer de poliție, detectivul Sparrow.

—Aaa, unul dintr-*aceia*!

După cunoștința ei, erau două feluri de ofițeri de poliție: cei pe care te puteai bizui să ajute în chestiunile procedurale în timpul procesului de creație și pisălogii cărora le plăcea să citească romanele ca apoi să evidențieze problemele *după* publicare.

—Și ce minune de înțelepciune procedurală ne împărtășește detectivul Sparrow?

—Nu, nu e dintr-acelea... nu e o cititoare obișnuită. Îți scrie despre un caz real de dispariție.

—Stai, nu-mi spune că știi, a străfulgerat-o o idee măreață și crede că, dacă aș scrie cum zice ea, am putea să împărțim profitul.

—Despre un copil dispărut, a continuat el, demult, în anii '30, pe o moșie din Cornwall, un caz care nu a fost rezolvat niciodată.

Până în clipa morții sale, Alice nu a putut să spună dacă în clipa aceea s-a lăsat frigul în încăperea, efect al vreunei adieri bruște, sau dacă răcoarea a venit din interiorul ei, produsă de impactul cu viața adevărată, de trecutul care o izbea asemenea unui val ce se retrăsese de demult și stătea la pândă să prindă iar fluxul. Căci știa exact, de bună seamă, despre ce era vorba în scrisoare și că nu avea nimic de-a face cu enigmele inteligent construite pe care le imagina în cărțile sale.

O hârtie atât de obișnuită, a băgat Alice de seamă, subțire și ieftină, nici pe departe genul pe care îl folosesc de obicei cititorii atunci când îi scriu ei, cu siguranță nu dintr-aceea cu care și-ar fi dotat ea personajul care ar fi avut sarcina de a face să explodeze o bombă atât de puternică din trecut.

Peter citea acum cu voce tare și, deși Alice ar fi dorit să tacă, nu reușea să scoată cuvintele cu care să i-o spună. Așa că l-a ascultat expunând un rezumat bine făcut al elementelor cunoscute din cazul de demult. Inspirat din dosarele de presă, a bănuțit Alice, sau din mizerabila carte a acelui individ numit Pickering. Și nu aveai cum să împiedici accesul oamenilor la documente publice, nu aveai cum să-i faci să nu trimită scrisori așa, din senin, unui

necunoscut și să-i trântescă pe masă trecutul nimicitor cuiva care s-a străduit din răputeri să nu se mai întoarcă niciodată în locul acela, la momentul acela.

—Pare să creadă că știi la ce se referă.

Imaginile s-au prăbușit în mintea ei, una după alta, asemenea unor cărți de joc amestecate în teanc: căutătorii intrați până la genunchi în lacul sclipitor, polițistul cel gras asudând în căldura rău mirositoare a bibliotecii, cel tânăr care lua notițe, Mama și Tata, cenușii la față, dinaintea fotoreporterilor de la ziarul local. Aproape că simțea iar cum rămăsese lipită de ușile de sticlă, uitându-se la ei, copleșită de secretul pe care nu fusese în stare să-l mărturisească, de vinovăția pe care și-o înăbușise în suflet de atunci.

Alice a observat că mâinile îi tremurau abia vizibil și și-a propus să-și amintească asta când are să descrie efectele șocului, valul înghețat ce izbește pe cineva care s-a deprins întreaga viață să mimeze stăpânirea de sine. Și-a ascuns în poală mâinile ce-o dădeau de gol, ținându-le strâns una peste cealaltă, și a spus, arătând spre coș cu o mișcare hotărâtă a bărbiei:

—Arunc-o la gunoi!

Tonul vocii ei era surprinzător de calm, foarte puțini oameni aflați încă în viață ar fi putut remarca ușoara inflexiune ce trăda o tensiune ascunsă.

—Nu vrei să fac nimic? Nu-i răspund?

—Nu are nici un rost, nu-i așa? a răspuns Alice privindu-l în ochi. Mi-e teamă că detectivul Sparrow a făcut o greșeală. M-a confundat cu cineva.

7

Cornwall, 25 iunie 1933

Omul vorbea. Buzele i se mișcau, cuvintele se revărsau, dar Eleanor nu le putea urmări, nu le putea înțelege. Auzea doar câte unul, când și când... dispărut... rătăcit... pierdut... mintea îi era încețoșată, o ceață binecuvântată. De asta avusese grijă doctorul Gibbons.

Pe sub guler i se prelingea un fir de sudoare, alunecându-i până pe spinare. S-a cutremurat, simțind-o rece, iar Anthony, care stătea lângă ea, a strâns-o și mai tare. Mâna lui mare, atât de cunoscută, era așezată peste mâna ei mică, dar devenise cumva străină în ziua aceea, datorită acelei întâmplări de coșmar. Băga de seamă atâtea amănunte pe care nu le văzuse altă dată: fire de păr

și zbârcituri și vinișoare albastrii pe sub piele, asemenea drumurilor pe o hartă.

Căldura continuase. Furtuna care îi amenințase nu a mai izbucnit. Tunetul care a bubuit toată noaptea s-a rostogolit mai departe spre mare. Mai bine așa, a spus polițistul, căci ploaia ar fi șters urmele. Tot polițistul, cel tânăr, le-a sugerat că ar fi fost de folos dacă ar fi vorbit cu cei de la ziar.

—Așa căpătăm o mie de ochi în plus, toți pe urmele fiului dumneavoastră.

Lui Eleanor îi era greață de atâta îngrijorare, era înțepenită de spaimă, așa că s-a simțit ușurată când Anthony a răspuns întrebărilor reporterului. Îi auzea vocea ca venind de departe. Da, băiatul era destul de mic, nu avea nici unsprezece luni, dar a început să meargă devreme— toți copiii familiei Edevane au mers devreme. Era un copil vesel, voinic și sănătos... avea părul blond și ochii albaștri...sigur că puteau să le dea o fotografie.

Pe fereastră, Eleanor vedea toată grădina însorită, până departe la lac. Acolo se aflau polițiști și alți oameni pe care nu-i cunoștea. Cei mai mulți stăteau adunați pe malurile pline de iarbă, dar alții se aflau în apă. Lacul era neted ca sticla în ziua aceea, ca o oglindă mare argintie, reflectând imaginea ștearsă a

cerului. Rațele fugiseră și toată dimineața un om într-un costum negru și cu mască de scafandru făcuse scufundări dintr-o mică barcă cu vâsle. Asta înainte de a folosi cârligele, a auzit ea pe cineva spunând.

Când era mică, avusese o bărcuță numai a ei. I-o cumpăraseră tatăl ei și chiar îi scrisese numele pe ea. Avea o pereche de vâsle și o pânză în formă de triunghi, și se plimba cu ea în mai toate diminețile. Domnul Llewellyn îi spunea Eleanor Aventuriera și-i făcea cu mâna din spatele blocului lui de desen, de pe malul plin de vegetație, când ea trecea pe lângă el. Născocea povești despre călătoriile ei și le spunea la masă, făcând-o pe Eleanor să bată din palme, pe tata să râdă, iar pe mama să zâmbească, nerăbdătoare și încruntată.

Mamei nu-i plăceau nici domnul Llewellyn, nici poveștile lui. Ea ura orice semn de blândețe, numind-o „slăbiciune a firii“, iar el avea, cu siguranță, un suflet mult mai bun ca al ei. Avusese o cădere nervoasă în tinerețe și mai suferea încă de episoade de tristețe, pe care Constance le privea cu mult dispreț. Ea nu putea suferi nici ceea ce considera a fi „atenția nesănătoasă“ cu care soțul ei o copleșea pe fiica lor. O astfel de atenție, susținea ea,

nu putea decât să răsfețe un copil, mai ales dacă acesta posedă deja un „îngrijorător spirit de revoltă“. Și, pe deasupra, cu siguranță existau alte lucruri mult mai bune pe care putea să-și irosească banii. Acesta era un subiect permanent de dispută între ei, banii sau lipsa lor, diferența dintre viața pe care o duceau și cea pe care mama lui Eleanor ar fi dorit să o ducă. În multe seri îi auzea certându-se în bibliotecă, mama pe un ton ascuțit, tata răspunzându-i blând și împăciuitoare. Chiar se mira cum de putea îndura să fie mereu criticat în felul acela.

—Dragostea, i-a spus domnul Llewellyn atunci când a îndrăznit să i se confeseze pe tema asta, nu întotdeauna avem de ales unde, cum și cu cine... iar dragostea ne dă curajul să suportăm ceea ce nu ne-am fi închipuit vreodată că putem.

—Doamnă Edevane?

Eleanor a deschis ochii și s-a pomenit înapoi în bibliotecă. Se afla pe canapea, lângă Anthony, care îi ținea mâna cu palma lui mare, ocrotitoare. A rămas uimită să vadă dinaintea lor un bărbat cu un carnetel cu spirală metalică și cu un creion după ureche. Treptat se trezea la realitate.

Era reporter și venise să vorbească despre Theo.

Și-a simțit brusc brațele grele în absența lui. Și-a amintit prima noapte pe care o petrecuseră doar ei doi. El fusese singurul dintre copiii ei care venise pe lume mai devreme și îi simțea călcâiele mișcându-se în palme, pe când îl ținea în brațe, aceleași încheieturi gingașe pe care cu câteva zile în urmă le simțise prin pielea pântecelui său. Îi șoptea pe întuneric, promițându-i că îl va ocroti veșnic...

—Doamnă Edevane...?

Cu Theo, lucrurile au stat altfel de la bun început. Eleanor și-a iubit toți copiii— să fim cinstiți, poate nu chiar la prima vedere, dar cu siguranță până au început să facă primii pași—, dar în cazul lui Theo a fost mai mult decât iubire. L-a *adorat*. După naștere, l-a luat cu ea în pat, așa cum se afla, înfofolit în păturică, l-a privit adânc în ochi și a văzut acolo toată înțelepciunea cu care vin pruncii pe lume, înainte de a se pierde. S-a uitat și el la ea, încercând să-i destăinuie tainele universului, cu gurița care se închidea și se deschidea încercând să rostească vorbe pe care nu le știa încă sau pe care nu și le mai aducea aminte. Îi amintea de tatăl ei, în pragul morții. Făcuse și el la fel, privind-o cu ochii lui adânci, plini de toate lucrurile pe care nu mai avea cum să le spună.

—Doamnă Edevane, o să vă facem o fotografie.

Eleanor a clipit. Reporterul. Carnețelul lui o făcea să se gândească la Alice. Oare unde era? Și unde se aflau Deborah și Clementine? Probabil că cineva avea grijă de fete. Cu siguranță nu mama ei, poate domnul Llewellyn? Așa s-ar explica de ce nu îl văzuse încă în dimineața aceea: cu siguranță s-a oferit să aibă grijă de fete, să le ocrotească, așa cum îl rugase ea mai demult.

—Bine, atunci, domnule și doamnă Edevane, a spus un al doilea bărbat, trupeș și roșu de căldură, fluturându-și mâna în spatele trepiedului, vă rog să priviți aici, dacă nu vă e cu supărare.

Eleanor era obișnuită să fie fotografiată— că era doar fetița din poveste, fusese pictată, desenată și fotografiată toată viața—, dar de data aceasta s-a înfiorat. Ar fi vrut să se întindă în pat, pe întuneric, și să rămână așa, cu ochii închiși, fără să vorbească cu nimeni, până când totul avea să revină la normal. Se simțea obosită, cumplit de obosită.

—Haide, iubito, s-a auzit vocea lui Anthony, șoptindu-i blând la ureche. Haide să terminăm și cu asta. Te țin eu de mână.

—E așa de cald, a șoptit la rândul ei.

Mătasea bluzei i se lipise de spate, iar fusta o deranja în talie, unde se adunau cusăturile.

—Uitați-vă aici, doamnă Edevane!

—Nu pot să respir, Anthony. Trebuie să...

—Sunt aici, cu tine, o să fiu întotdeauna lângă tine.

—Gata...și...

Din blițul aparatului de fotografiat a irumpt o lumină albă și Eleanor a rămas cu privirea pierdută, până când i s-a părut că vede o siluetă lângă ușile de sticlă. Precis că era Alice, pândind neclintită.

—Alice, a rostit ea, clipind să-și limpezească privirea împăienjenită. Alice?

Dar tocmai atunci s-a auzit un strigăt dinspre lac, o voce de bărbat, ascuțită și puternică, iar reporterul a sărit de pe scaun, năpustindu-se la fereastră. Anthony s-a ridicat iute, urmat de Eleanor, care abia se ținea pe picioarele ei înmuiate brusc, așteptând în timp ce timpul părea să fi încremenit, până când reporterul cel tânăr s-a întors, clătinând din cap.

—Alarmă falsă! a spus el, dezamăgit, scoțând o batistă din buzunar ca să-și șteargă fruntea. Doar o cizmă veche, nici vorbă de vreun corp.

Picioarele ei păreau gata să cedeze. Și-a întors privirea spre ușile de sticlă, dar Alice nu mai era acolo. În schimb a dat cu ochii de propria imagine în

oglanda de deasupra șemineului. Aproape că nu s-a mai recunoscut. Îi dispăruse siguranța de sine cultivată cu grijă și, în schimb, s-a pomenit față în față cu o fetiță care trăise cândva, mai demult, în această casă, dată în vileag, lipsită de bune maniere, sălbatică, o fetiță de care aproape că uitase.

—Ajunge! s-a auzit vocea lui Anthony.

Iubirea ei, salvatorul ei.

—Ai un pic de milă, omule, soția mea este distrusă. Copilul ei a dispărut. Gata, interviul s-a terminat!

Eleanor plutea.

—Vă asigur, domnule Edevane, că este un barbituric foarte puternic. O singură pastilă va fi suficientă să o facă să doarmă toată după-amiaza.

—Vă mulțumesc, domnule doctor. Este epuizată.

Vocea aceea îi era cunoscută: era Anthony.

Și apoi celălalt, doctorul:

—Nici nu e de mirare, groaznică întâmplare. Groaznică de-a dreptul!

—Polițiștii își dau toată silința.

—Și credeți că îl vor găsi?

—Trebuie să gândim pozitiv și să avem încredere că vor face tot ce le stă în putință.

Mâna soțului său era acum pe fruntea ei, caldă, fermă, mângâindu-i părul. Eleanor a încercat să vorbească, dar limba îi era moale și cuvintele refuzau să iasă. El i-a făcut semn să tacă.

—Lasă, iubito. Dormi!

Vocea lui o învăluia, asemenea vocii lui Dumnezeu. Trupul îi era greoi și lipsit de vlagă, de parcă se afunda în nori, străbătându-și viața în sens invers, până în vremea de dinainte de a fi devenit Mama, dinainte de a fi venit acasă, la Loanneth, în vara când îl întâlnise pe Anthony, în vremea de dinaintea morții tatălui ei, până la timpul nesfârșit al copilăriei sale. Avea o vagă senzație că pierduse ceva și că ar fi trebuit să caute, dar mintea îi era atât de încețoșată că nu își dădea seama ce anume. Îi scăpa, asemenea unui tigru, cu pete galbene și negre, care se strecoară, fugind de ea, printre ierburile înalte din poiană. Era poiana de la Loanneth, pădurea întunecată care licărea în depărtare, și Eleanor întindea mâinile ca să atingă vârfurile ierburilor.

Când era mică avea un tigru în dormitor. Îl chema Zephyr și îl ținea sub pat. Îl aduseseră cu ei din casa cea mare, smotocit tot la mutare, ceva mai ponosit, cu blana lui mândră duhnind a fum. Tatăl tatălui ei îl

prinsese în Africa, în vremurile mărețe de demult. Eleanor auzise deseori despre vremurile de demult, tatăl ei îi povestise despre moșia cea mare, unde familia deShiel locuia într-un conac mare cu douăzeci și opt de dormitoare și la intrare nu trăgeau dovleci, ci calești de-adevăratelea, unele împodobite cu aur. Acum nu mai rămăseseră prea multe, doar ruinele arse ale casei, dar erau prea departe ca să poată fi văzute de la Loanneth. Dar povestea despre tigrul și perlă i-o spusese domnul Llewellyn.

Eleanor chiar crezuse că povestea era adevărată, că Zephyr o adusesse tocmai din Africa sub forma unei perle pe care o înghițise și care rămăsese ascunsă între dinții săi când fusese împușcat, jupuit, vândut și transportat cu vaporul, timp de zeci de ani cât fusese expus cu mândrie în casa cea mare și-apoi, după diverse cărpeli, în Casa de lângă lac, în condiții mult mai modeste. Și acolo, într-o bună zi, s-a întâmplat să i se clatine capul tigrului și perla i-a căzut din gură, pierzându-se în urzeala covorului din bibliotecă. Uitată, a fost călcată în picioare, ocolită, până când, într-o noapte întunecată, în timp ce toată casa era cufundată în somn, a fost găsită de niște spiriduși veniți după furțișaguri. Au dus perla în adâncul pădurii și-au așezat-o pe un strat de frunze,

unde au tot cercetat-o și au mângâiat-o, până când a fost furată de o pasăre care a confundat-o cu un ou.

În cuibul din vârful unui copac, perla a început să crească tot mai mult, până când pasărea s-a temut că-i va strivi propriile ouă și-atunci a împins afară sfera strălucitoare, care a căzut cu un zgomot înfundat pe niște frunze uscate. Acolo, la lumina lunii pline, înconjurat de zâne curioase, oul a început să crape și din el a ieșit un prunc, o fetiță. Zânele au adunat nectar să o hrănească și o legănau cu schimbul ca să adoarmă, dar curând nectarul nu a mai fost de ajuns și nici un descântec de-al zânelor nu putea să o liniștească. Atunci s-au sfătuit și au decis că locul unui pui de om nu era în pădure și că trebuia dusă înapoi în casă, lăsată la ușă, învelită în frunze.

Pentru Eleanor, asta explica totul: de ce simțea o atracție atât de mare pentru pădure, de ce era în stare să vadă spiriduși în poiană, atunci când toți ceilalți nu vedeau decât iarbă, de ce păsările se adunau pe pervazul camerei copiilor atunci când era ea mică. Mai explica și furia cumplită, ca a unui tigru, care se aduna în sufletul ei uneori, făcând-o să scuipe, să țipe și să dea din picioare, până când doica Bruen i-a spus, șuierând printre dinți, că nu avea să se aleagă nimic de capul ei dacă nu avea să învețe să se

stăpânească. Pe de altă parte, domnul Llewellyn spunea că în viață existau lucruri mult mai rele decât o toană de furie, care dovedește doar că cineva are o părere. Și un ritm, a mai adăugat el, căci altminteri ar fi fost cumplit. Spunea că o fată ca Eleanor ar fi făcut bine să păstreze aprinși tăciunii îndrăznelii ei, căci societatea urma să-i stingă cât de curând. Iar Eleanor se bizuia foarte mult pe spusele domnului Llewellyn, căci el era altfel decât ceilalți adulți.

Eleanor nu avea obiceiul de a-și depăna povestea vieții altor oameni— spre deosebire de *Pragul vrăjit al lui Eleanor*, care devenise cartea mult iubită a copiilor de pretutindeni, *Tigrul și perla* rămăsese doar povestea ei—, dar, pe când avea opt ani, verișoara ei Beatrice venise în vizită la Loanneth cu părinții. Asta nu era ceva obișnuit. Mama lui Eleanor, Constance, nu se împăca prea bine cu sora ei, Vera. Născute doar la unsprezece luni distanță, cele două surori se aflaseră într-o competiție permanentă, întreaga lor viață fiind un șir de lupte, sfârșitul uneia declanșând obligatoriu începutul alteia. Căsătoria lui Constance cu Henri deShiel— văzută la început ca o mare victorie— fusese ireparabil umbrită atunci când sora ei (mai mică!) făcuse o partidă evident mai strălucită măritându-se

cu un scoțian proaspăt înnobilat care pusese mâna pe avere pe undeva prin Africa. După aceea, surorile nu și-au mai vorbit vreo cinci ani, dar acum se părea că ajunseseră la un armistițiu fragil.

Într-o zi ploioasă, fetele fuseseră trimise în camera copiilor. Eleanor se străduia să citească *Crăiasa zânelor* de Edmund Spencer (era cartea favorită a domnului Llewellyn și ea voia să-l impresioneze), iar Beatrice își termina broderia. Cufundată în gânduri, Eleanor a fost zguduită de un țipăt înspăimântat. Beatrice sărise în picioare, arătând sub pat, cu fața scaldată în lacrimi.

—Un monstru... mi-a căzut... acul ...și-am văzut... monstrul acolo!

Dându-și pe loc seama despre ce era vorba, Eleanor l-a scos pe Zephyr de sub pat, explicându-i că el era comoara ei și că-l ținea sub pat ca să-l ferească de mânia mamei. Suspinând și smiorcăindu-se, Beatrice avea ochii atât de roșii și de înlăcrimați, încât lui Eleanor i s-a făcut milă de ea. Ploaia izbea în geam, afară era frig și mohorât: o vreme perfectă de spus povești. Așa că a luat-o pe verișoara ei pe pat, lângă ea, și i-a povestit pe îndelete despre perlă și pădure, despre apariția ei neașteptată la Loanneth. Când a isprăvit, Beatrice a răs,

spunându-i că era o poveste nostimă, bine spusă, dar nu se putea să nu știe că ea apăruse din pântecul mamei sale. Atunci a venit rândul lui Eleanor să râdă încântată și, mai ales, uimită. Beatrice era o fată simplută, cam necoaptă, căreia îi plăceau mai degrabă dantelele și panglicile decât poveștile fanteziste. Cum de-i putuse da prin cap să născocască o astfel de poveste! Auzi, din burta mamei! Mama ei era înaltă și subțire, se încorseta și se încingea în fiecare dimineață purtând rochii care nu se șifonau și, cu siguranță, nu se lărgeau niciodată. Așa că era cu neputință să fi crescut ceva în burta ei. Nici măcar o perlă, darămite Eleanor!

Povestea asta a făcut-o să fie mai apropiată de Beatrice și, în ciuda diferențelor dintre ele, cele două fete s-au împrietenit. Eleanor nu avea prea mulți prieteni, în afară de tatăl ei și de domnul Llewellyn, și noutatea de a avea o fată de vârsta ei cu care să se joace era copleșitoare. I-a arătat toate locurile ei favorite: pârâul cu păstrăvi din pădure, locul cotit unde apa se adâncea brusc, copacul cel mai înalt din care, dacă te urcai până sus, în vârf, puteai zări în depărtare scheletul ars al casei celei mari. A dus-o chiar și la vechiul pavilion de bărci, locul cel mai iubit, unde îi plăcea să-și petreacă timpul. Era

convinsă că se distrau de minune, până când într-o seară, pe când se aflau în paturile lor apropiate, verișoara ei i-a spus:

—Trebuie să te simți tare singură aici, așa de una singură, în locul acesta pustiu, unde nu e nimic de făcut.

Eleanor a rămas uimită de cât de greșit vedea Beatrice lucrurile. Cum putea să spună așa ceva, când erau *atât de multe* de făcut la Loanneth? Cu siguranță că era momentul să îi arate verișoarei jocul ei cel mai iubit și mai tainic.

A doua zi, înainte de revărsatul zorilor, a zgâlțâit-o pe Beatrice să se scoale, făcându-i semn să tacă din gură și-a dus-o apoi la lac, în locul unde copacii creșteau în voie și țiparii lunecau în adâncurile întunecate. Acolo a făcut-o părtașă la Aventurile nesfârșite ale Bunicului Horace. Jurnalele acestui bărbat măreț se aflau sus în birou, legate cu o panglică galbenă. Ea nu ar fi trebuit să știe asta, dar dădea mereu de bucluc pentru că se băga în locuri unde nu avea voie și fiindcă asculta lucruri pe care nu ar fi trebuit să le audă, așa că le cunoștea pe dinafară. Ea își depăna în minte cele descrise de el, călătoriile lui în Peru și Africa, cele din nordul înghețat al Canadei și altele născocite de ea. Acum,

cu ajutorul lui Zephyr, a redat, spre lămurirea și încântarea lui Beatrice, piesa ei de rezistență, moartea înspăimântătoare a bătrânului, așa cum fusese ea descrisă în scrisoarea adresată „către oricine ar fi interesat“, ascunsă în coperta din spate a ultimului său jurnal neterminat. Beatrice a privit cu ochii larg deschiși și apoi a bătut din palme, râzând și spunând cu o admirație ghidușă:

—Nu e de mirare că mama ta zice că ești o mică sălbăticiune.

—Așa zice? s-a mirat Eleanor, clipind uimită și destul de încântată de această caracterizare neașteptată.

—I-a spus mamei că nu crede că te vei adapta vreodată la viața de la Londra.

—Londra? a întrebat Eleanor, strâmbând din nas. Dar nu mă duc la Londra.

Mai auzise ea de locul acela și altă dată— Londra în sus, Londra în jos. Ori de câte ori se certau părinții ei, cuvântul era folosit ca o sabie.

—Mă ofilesc de tot în locul ăsta uitat de Dumnezeu, spunea mama ei, vreau să merg la Londra! Știu că asta te înspăimântă, Henri, dar acolo e locul meu. Ar trebui să am de-a face cu oameni de

rangul meu. Și nu uita că eu am fost invitată la palat odată, când eram tânără.

Eleanor auzise povestea *aceea* de o mie de ori fără să-i dea vreo atenție. Totuși fusese uluită: știa că tatăl ei nu se teme de nimic și-și închipuia că Londra era un locaș al nelegiuirii și dezordinii.

—E un oraș mare, i-a spus el atunci când l-a întrebat cum era Londra, plin de lume, de mașini și omnibuze.

Eleanor simțise o umbră nerostită în răspunsul lui.

—Și de tentații?

—Ia te uită! a exclamat el ridicându-și privirea și uitându-se drept în ochii ei. Unde ai mai auzit una ca asta?

Eleanor a ridicat stânjenită din umeri. Cuvântul fusese rostit chiar de tatăl ei, când stătea de vorbă cu domnul Llewellyn lângă pavilionul de bărci, iar ea aduna frăguțe sălbatice din tufele de lângă pârâu.

—Pentru unii, a oftat el, da, e un loc plin de tentații.

Și părea atât de trist, încât Eleanor l-a apucat de mâini și i-a spus cu convingere:

—Eu n-am să mă duc niciodată acolo. Nu o să plec niciodată de la Loeanneth!

Și acum i-a repetat același lucru verișoarei ei Beatrice, care i-a zâmbit cu aceeași milă și dragoste ca Tata.

—Ei, sigur că ai să te duci, prostuțo! Altfel cum ai să-ți poți găsi un soț dacă trăiești într-un loc ca acesta?

Eleanor nu voia să plece la Londra și nici să-și găsească un soț, dar în 1911, pe când avea șaisprezece ani, le-a făcut pe amândouă, fără voia ei. Tatăl ei murise, Loanneth intrase pe mâna unui agent imobiliar și mama o dusesse la Londra ca să o mărite cu cine oferea mai mult. Furioasă că nu putea face nimic, Eleanor își pusese în minte să *nu* se îndrăgostească. Locuiau la mătușa Vera, într-o casă mare, la marginea cartierului Mayfair. Se hotărâse ca Beatrice și Eleanor să meargă împreună la balurile din acel an și, cum era de așteptat din partea lui Constance și a Verei, se făcuseră și planurile de bătaie pentru căsătoriile celor două fete.

Așa se face că într-o frumoasă după-amiază de la sfârșitul lunii iunie, în timp ce ziua de vară trecea către amurg, într-un dormitor de la etajul al doilea al unei case londoneze, o cameristă cu fruntea brobonată de sudoare trăgea de panglicile corsetului unei domnișoare îndărătnice, spunând:

—Stați liniștită, donșoară Eleanor, altfel cum o să pot să vă scot un bust ca lumea, dacă nu stați nemișcată?

Nici unei cameriste nu-i plăcea să o îmbrace pe Eleanor, ea știa asta prea bine. Într-un colț de bibliotecă se afla o gură de aerisire care dădea într-o debara unde servitoarele se ascundeau de majordom. Eleanor le auzise vorbind, când se ascundea și ea de Mama. Printre adieri vagi de fum de țigară, a prins din zbor unele cuvinte:

—Nu stă niciodată locului... pete pe rochii... dacă s-ar strădui câtuși de puțin... dar ce păr, vai de mine!

Eleanor se uita acum la chipul ei în oglindă. Părul *chiar* îi arăta sălbatic, așa fusese întotdeauna, o claie de bucle castaniu-închis care nu se lăsau îmblânzite în nici un fel. Iar efectul, combinat cu mâinile și picioarele ei subțiri și cu obiceiul de a scruta totul cu ochii mari, era de-a dreptul lipsit de cochetărie. Dar și firea lăsa de dorit, după cum i se dăduse de înțeles. Doica Bruen țâțâia și se plângea cu voce tare că „lipsa nuielei“ și „pășuirea neîngrădită a unei patimi rele“ făcuseră ca acest copil să fie o mare dezamăgire pentru Mama și chiar mai rău... pentru Dumnezeu.

Sentimentele lui Dumnezeu rămâneau un mister, dar dezamăgirea îi stătea mamei lui Eleanor întipărită pe chip.

Și când vorbești de dracu'... Constance deSheil a intrat în dormitor foarte elegant îmbrăcată, cu părul (frumos, întins, blond) ridicat în vârful capului în bucle complicat aranjate, cu bijuterii atârdate la gât. Eleanor a zâmbit forțat, arătându-și dinții. Dacă și-ar fi vândut bijuteriile acelea, ar fi putut salva moșia de la Loemanneth. Mama a dat-o la o parte pe cameristă și a preluat șireturile corsetului. A tras de ele atât de tare că a făcut-o să gâfâie și s-a pornit să-i turuie numele tinerilor eligibili care aveau să vină în seara aceea la balul familiei Rothschild. Era greu de crezut că era aceeași persoană care evita cu încăpățănare să răspundă la întrebările Tatei despre cumpărăturile ei extravagante, pretinzând nepăsătoare: „Știi și tu că eu nu țin minte atâtea amănunte!“ Descrierea era cuprinzătoare, nici o trăsătură a posibililor candidați nefiind considerată prea mărunță pentru a nu fi pomenită.

Cu siguranță că existau unele mame și fiice care ar fi considerat plăcută această conversație, dar Eleanor și Constance nu se numărau printre ele. Pe mama ei o simțea străină de-a binelea, fiind o persoană rece,

distantă, care nu o plăcuse niciodată. Eleanor nu era sigură din ce pricină anume (se vorbea printre servitori că stăpâna își dorise întotdeauna un fiu) și nici nu-i păsa. Sentimentul era reciproc. Dar entuziasmul lui Constance era acum debordant. Numele verișoarei Beatrice (care, cu timpul, se făcuse durdulie și căpătase o pasiune nesănătoasă pentru romanele lui Elinor Glyn¹⁹) fusese recent menționat într-un comunicat al curții regale²⁰ și competiția devenise brusc mai acerbă.

— ...fiul cel mare al unui viconte, turuia mai departe Constance, bunicul lui a făcut avere dintr-un fel de afacere cu Compania Comercială a Indiilor de Est... extrem de bogat... acțiuni și obligațiuni bancare... investiții americane...

Eleanor s-a încruntat la imaginea ei din oglindă, urând cărdășia pe care o presupuneau discuțiile de acest fel. Toate cuvintele, hainele, toate aceste așteptări ale Mamei reprezentau niște constrângeri de care ea abia aștepta să scape. Simțea că nu e locul ei la Londra, orașul acela cu stucaturi și pietre de pavaj, cu diminețile ocupate cu probele la rochii la Madame Lucille, în Hanover Square, și cu trăsurile care aduceau în fiecare după-amiază cartoline cu invitații la ceai și sporovăială. Ei nu-i păsa cătuși de

puțin de sfaturile înflăcărate oferite de revista *The Lady* despre strunirea servitorilor, decorațiunile interioare și despre cum să scapi de părul nazal prea bogat.

Și-a dus mâna la lănțișorul pe care îl purta la gât, cu pandantivul ascuns sub haine— nu un medalion, ci un dinte de tigru montat în argint, primit în dar de la tatăl ei. Mângâindu-i marginile netede, atât de cunoscute, a rămas cu privirea pierdută, imaginea sa din oglindă estompându-se până când nu s-a mai văzut pe sine, ci o siluetă cu vagi contururi umane. Vocea Mamei a devenit un zgomot slab de fundal și deodată nu se mai afla în această încăpere din Londra, ci acasă, în căminul ei adevărat de la Lloanneth, lângă pârâu, împreună cu tata și domnul Llewellyn, când totul era bine pe lumea aceasta.

În seara aceea Eleanor a rămas pe marginea ringului de dans uitându-se cum se rotea mama ei. Cât de grotesc țopăia Constance prin încăpere, cu buzele ei mari și roșii, cu pieptul zbatându-i-se și bijuteriile sclipindu-i în timp ce valsa și râdea cu un partener după altul, unul mai rumen la față decât celălalt. De ce nu se putea comporta și ea ca orice văduvă decentă? Să stea pe un scaun lângă perete și să admire ghirlandele de crini, tânjind în taină să fie

acasă, într-o cadă cu apă fierbinte, cu patul făcut și buiotă fierbinte în așternuturi. Cel cu care dansa acum îi vorbea la ureche și, când Constance a râs, ducându-și mâna la decolteu, lui Eleanor i s-au perindat prin minte tot felul de lucruri: șușoteli de ale servitorilor când era ea mică, pași pe hol în zori, bărbați necunoscuți care se întorceau în camerele lor, în vârful picioarelor încălțate doar cu șosete. A simțit cum i se încordează fiecare mușchi de pe chip și o furie de tigru i-a pătruns mădularele. În ceea ce o privea, nu exista un păcat mai mare decât necinstea. Cel mai cumplit lucru pe care îl putea face cineva era să-și încalce o promisiune.

—Eleanor! Ia te uită! a exclamat Beatrice lângă ea, cu respirația întretăiată, exprimându-și emoția, ca de obicei, sub forma unei ușoare afecțiuni respiratorii.

Urmărind privirea verișoarei ei, a dat cu ochii de un tânăr foarte vesel, cu bărbia plină de coșuri, care se apropia în lumina pâlpâitoare a lumânărilor. S-a simțit năpădită de o emoție soră cu disperarea. Așa să fie dragostea? Ca o tranzacție? Înveșmântarea în hainele cele mai frumoase, pomădarea chipului ca o mască, dănțuirea în pași mult repetați, întrebări și răspunsuri dinainte pregătite?

—Bineînțeles că așa e! i-a răspuns Beatrice la întrebare.

—Dar nu ar trebui să fie mai mult de-atât? Nu ar trebui să fie și un fel de recunoaștere, una reciprocă?

—Vai, ce naivă ești, Eleanor! Viața nu e o poveste, să știi! Asta e numai în cărți, dar nu există minuni.

Nu era prima dată când îi era dor de domnul Llewellyn, de când se mutase la Londra. Deși era o împătimită a corespondenței scrise, păstrând cu sfințenie fiecare scrisoare pe care o primise și copii ale celor pe care le scria în caiete speciale cu duplicate, erau momente în care tânjea să stea de vorbă de-adevăratelea cu un suflet înțelegător. Ce n-ar fi dat pentru mângâierea supremă de a se ști înțeleasă! Nu era vorba de minune, ci despre un adevăr esențial. Dragostea în sine, ca *fait accompli*²¹, mai degrabă decât un aranjament reciproc avantajos între două părți potrivite. Tocmai se întreba în sinea ei dacă să-i spună asta lui Beatrice, când a văzut-o zâmbind cât de fermecător putea ea, spunându-i printre dinți:

—Și-acum, hai cu mine, scumpo, și ia, te rog, o mutră cât mai veselă, să vedem câte capete putem răsuci!

Eleanor s-a dezumflat. Nu avea nici un rost. Nu o interesa câtuși de puțin să atragă ochiade de la bărbați de care nu-i păsa deloc; bărbați care duceau vieți serbede de plăceri egoiste. Tatăl ei spusese cândva că săracii pot îndura sărăcia, dar bogații sunt nevoiți să se mulțumească cu netrebnicia și că nimic nu măcina sufletul mai tare ca lipsa de preocupări. Și când Beatrice era atentă în altă parte, Eleanor s-a strecurat prin mulțime către ieșire.

A luat-o în sus pe scări, urcând treaptă de treaptă, fără o țintă anume, fericită să fie cât mai departe de muzică. Își făcuse un obicei să iasă din sala de bal cât putea de iute și să cerceteze casa în care se afla, ori de câte ori putea. Se pricepea de minune, avea destulă experiență, doar se furișase prin pădurile de la Loanneth făcându-se nevăzută în tovărășia fantomei Bunicului Horace. A ajuns pe un palier cu o ușă întredeschisă și s-a gândit că putea foarte bine să înceapă explorarea de acolo.

În cameră era întuneric, dar lumina lunii se strecura pe fereastră asemenea mercurului și Eleanor și-a dat seama că era un fel de birou. Peretele cel mai îndepărtat era plin cu rafturi de cărți și în mijloc, pe covor, se afla o masă mare de scris. S-a apropiat și s-a așezat. Poate din pricina mirosului de piele sau

doar a simplului fapt că nu și-l scosese niciodată din minte, gândul a dus-o la tatăl ei, la biroul din Loanneth în care îl găsea tot mai des spre sfârșit, cufundat într-o listă de cifre, căznindu-se să descâlcească datoriile familiei. În ultimele sale luni de viață, slăbise foarte mult și nu mai era în stare să colinde cu ea prin poieni și păduri, așa cum obișnuia. Eleanor luase asupra ei să-i aducă înăuntru lumea de afară, adunând tot felul de lucruri dis-de-dimineată, lucruri pe care i le arăta, ca mai apoi să le ducă la loc, povestindu-i tot ceea ce văzuse, auzise și mirosise afară. Într-o zi turuia despre vremea schimbătoare, când el a ridicat o mână, oprind-o. I-a spus că vorbise cu avocatul.

—Nu mai sunt bogat, scumpa mea fiică, dar casa aceasta e pusă la adăpost. Am avut eu grijă ca Loanneth să nu poată fi vândut niciodată și să nu rămâi niciodată fără casă.

Când a venit ceasul însă, nu s-a găsit nici un document și mama lui Eleanor a tăgăduit că ar fi avut știință de așa ceva.

—Spunea o mulțime de prostii în ultima vreme, a îndrăznit ea.

Aruncând o privire la ușa închisă, Eleanor a aprins lampa de pe birou și un pătrat mare de lumină

galbenă a apărut pe întinderea mesei. A privit obiectele din jur, bătând ușor cu degetele în lemnul mesei: un suport de fildeș sculptat, pentru creioane, o sugativă, un jurnal cu scoarțe de pânză. Dând de un ziar deschis, a început să îi frunzărească leneș paginile. Mai târziu, toată această înșiruire de întâmplări avea să devină povestea „Întâlnirii lor“ și să capete o aură de sacralitate și inevitabilitate. În momentul acela, totuși, Eleanor nu făcea altceva decât să fugă de rutina și plictiseala dansului din saloanele de jos. Pe când citea titlul unui articol, *Doi tigri din Orientul Îndepărtat sosesc la Grădina Zoologică din Londra*, nu avea habar că se deschisese o ușă. A simțit doar că dintele lui Zephyr începe să o ardă pe piele și că trebuia să vadă tigrii aceia cu ochii ei.

8

Londra, iunie 1911

Norocul lui Eleanor s-a ivit două zile mai târziu. Se plănuse o vizită la Festivalul Imperiului²² și toți cei din casa Verei erau emoționați peste măsură.

—Când te gândești, exclamase Beatrice cu o seară în urmă, sorbindu-și sherry-ul, că vor fi și africani adevărați, din triburi, tocmai de-acolo din Africa!

—Și o mașină zburătoare, a strigat Vera, și o paradă!

—Un adevărat triumf pentru domnul Lascelles²³, a încuviințat Constance, adăugând plină de speranță: Mă întreb dacă vine și dumnealui. Înțeleg că este un foarte bun prieten al regelui.

Crystal Palace²⁴ strălucea în lumina soarelui pe când Daimlerul s-a oprit la intrare. Mama lui Eleanor, mătușa și verișoara ei au fost ajutate să coboare din mașină, urmate de Eleanor, care și-a ridicat privirea să admire clădirea spectaculoasă de sticlă. Era frumoasă și impresionantă, așa cum o lăuda toată lumea, și Eleanor își simțea obrazii arzând de nerăbdare. Și nu numai pentru că era nerăbdătoare să petreacă o zi întreagă admirând comorile Imperiului, ci și pentru că mai plănuiise și altceva. Și-au croit drum spre pavilionul britanic și au petrecut o bună jumătate de oră căzând de acord asupra calității superioare a tuturor exponatelor, înainte de a trece mai departe la minunățiile exotice ale coloniilor. În secția botanică au admirat tot felul de flori, în tabăra cadeților din colonii au judecat

siluetele atleților, au criticat în amănunt locul paradelor. Târându-se în urma lor, Eleanor s-a străduit să încuviințeze grijulie din cap oricând a fost nevoie. În cele din urmă, când au ajuns la Labirintul Medieval, a găsit momentul. Labirintul era plin de lume și nu i-a fost greu să se desprindă de grup. A luat-o pur și simplu la stânga în timp ce restul a luat-o la dreapta, după care s-a întors și-a fugit pe unde intrase.

A pornit-o grăbită, cu capul plecat ca să nu dea cu ochii de cineva care ar fi putut s-o cunoască pe mama ei, a trecut pe lângă Arena Sportivă Imperială, îndreptându-se către secțiunea agricolă, și nu s-a mai oprit decât la stația din Sydenham Avenue. A simțit că-i tresaltă inima de bucurie. A scos harta pe care o luase de pe biroul unchiului Vernon și a verificat din nou traseul pe care îl plănuise noaptea trecută în baie. După cât se documentase ea, nu trebuia decât să facă semn tramvaiului numărul 78, pe-aici pe aproape, în Norwood Road, și să-l ia până la Victoria Station. Restul drumului putea să-l facă pe jos, prin Hyde Park, să traverseze Marylebone Road și să intre în Regent's Park. Prefera să umble prin parcuri. Străzile Londrei erau o lavă de zgomote care se revărsa peste oraș și totul se desfășura cu atâta

iuțeală și furie, că uneori Eleanor *chiar* avea senzația că se rostogolește peste ea.

De această dată, totuși, era prea emoționată ca să-i mai fie teamă. S-a îndreptat grăbită pe trotuar către stația de tramvai, cu inima zbătându-i-se în piept de emoție la gândul că avea să vadă tigrii și, mai mult decât atât, de bucuria copleșitoare că avea să fie singură pentru prima dată după săptămâni întregi. Tramvaiul 78 venea legănându-se spre ea. I-a făcut cu mâna, și-a plătit biletul cu monedele împrumutate de pe biroul unchiului Vernon și a pornit la drum, pur și simplu. S-a așezat pe un scaun, stăpânindu-și cu greu zâmbetul. Se simțea matură, curajoasă, o aventurieră hotărâtă să înlăture toate piedicile din calea ei. Legături pe care le credea pierdute, cu copilăria, cu viața ei de dinainte, cu propria persoană chiar, se reînnodau și se simțea năpădită de un fior asemănător celui care o stăpânea când se juca de-a Aventurile Bunicului Horace. Când tramvaiul a traversat în cele din urmă podul Vauxhall și a alunecat mai departe pe șine către Belgravia, Eleanor a mângâiat pandantivul cu dintele de tigru de sub bluză.

În gara Victoria era un adevărat haos, cu oameni care se mișcau în toate direcțiile, o mare de pălării,

bastoane și fuste lungi, foșnitoare. Eleanor a coborât din tramvai și s-a strecurat prin mulțime, ieșind în strada pe care calești și birje trase de cai se fâțâiau de colo-colo să ajungă la timp la vizitele pentru ceai. Îi venea să sară în sus de bucurie că nu se afla într-una dintre ele.

A stat pe loc o clipă să se orienteze și a pornit-o de-a lungul străzii Grosvenor Place. Mergea cu pași repezi și respira iute. Londra avea un miros specific, un amestec neplăcut de balebă și gaze de eșapament, de vechi și nou și s-a simțit ușurată când a intrat în Hyde Park și-a simțit mireasma trandafirilor. Doici cu șorțuri apretate împingeau țațoșe cărucioare mari pe nisipul roșiatic al aleii Rotten Row și întreaga peluză era plină de șezlonguri verzi de închiriat cu șase penny. Pe lacul Serpentine pluteau bărci cu vâsle, ca niște rațe uriașe.

—Suveniruri, luați suveniruri! striga un vânzător al cărui chioșc era înțesat cu steaguri pentru încoronare și vederi cu noul monument închinat păcii din fața Palatului Buckingham²⁵.

—Ce pace? obișnuia unchiul să pufnească de fiecare dată când trecea cu caleașca prin fața giganticului monument, a cărui marmură albă sclipea pe fundalul de piatră murdară al palatului. Să

zicem mersi dacă apucăm să trecem de deceniul ăsta fără vreun război!

Și zâmbea plin de sine, căci nimic nu-i făcea mai mare plăcere decât să se gândească la vești proaste.

—Haide, tată, nu fi așa de ursuz, îl dojenea Beatrice, după care atenția îi era de regulă atrasă de vreo trăsură. A, ia te uită! Nu cumva aia e trăsura familiei Manners? Ați auzit ce-a făcut lady Diana? S-a costumat în lebedă neagră la un bal de binefacere unde toată lumea purta alb! Puteți să vă închipuiți ce furioasă a fost lady Sheffield!

Eleanor se grăbea luând-o pe Bayswater Road, pe sub Marble Arch, ocolind Mayfair și intrând pe strada Marylebone. Văzând indicatorul care arăta spre Baker Street²⁶ s-a gândit din nou la unchiul Vernon, căruia îi plăcea să se considere un pic detectiv și să-și pună mintea la încercare cu Sherlock Holmes. Eleanor împrumutase câteva dintre cărțile cu acest personaj din biroul unchiului ei, dar nu îi plăcuseră prea mult. Aroganța raționalismului nu se potrivea cu poveștile ei mult iubite. Până și acum o înfuria convingerea îngâmfată a lui Holmes că nu exista nimic care să nu se poată explica prin deducție logică. Și era atât de absorbită încât uitase de fluviul de vehicule de care trebuia să treacă pentru a ajunge

în Regent's Park. Așa că a pășit de-a dreptul în stradă, fără să se uite la stânga și la dreapta și să vadă omnibuzul care venea drept spre ea. În clipa când uriașa reclamă pentru ceaiul Lipton se prăvălea peste ea, Eleanor și-a dat seama că avea să moară. Gândurile au năpădit-o cu iuțeală: va fi din nou alături de tata, nu va mai trebui să-și facă griji în legătură cu Loanneth, dar, vai, ce păcat că nu a apucat să vadă tigrii! Și-a închis ochii strâns, așteptând să o izbească durerea și uitarea.

Lovitura i-a tăiat răsuflarea, dar cineva a apucat-o cu forță de talie și a tras-o într-o parte, izbind-o de pământ. Moartea nu părea să fie așa cum se așteptase. Sunetele se întretăiau, urechile îi vâjâiau și capul i se învârtea. Când a deschis ochii, a dat de chipul cel mai frumos pe care îl văzuse vreodată. Eleanor nu avea să recunoască asta în fața nimănui, dar ani de-a rândul după aceea zâmbea amintindu-și cum, în clipa aceea, a crezut că a dat cu ochii de Dumnezeu.

Dar nu era Dumnezeu, ci un băiat, un bărbat tânăr, nu cu mult mai mare decât ea, cu părul castaniu și cu o piele pe care a simțit brusc nevoia să o atingă. Se afla și el pe jos, lângă ea, cu un braț sub umerii ei. Buzele i se mișcau, rostind ceva ce Eleanor nu

pricepea și o privea intens, uitându-se mai întâi la un ochi al ei, apoi la celălalt. Pe măsură ce zgomotul și vânzoleala se înteteau în jurul lor— căci se adunase lumea ca la bâlci— ea se gândea ce gură frumoasă avea, după care și-a pierdut cunoștința.

Îl chema Anthony Edevane și studia medicina, chirurgia mai exact, la Cambridge. Eleanor a aflat toate acestea la chioșcul de răcoritoare din stația Baker Street, unde a dus-o după cearta cu șoferul omnibuzului, și i-a oferit o limonadă. El trebuia să se întâlnească cu un prieten acolo, un băiat cu părul negru, cârlionțat și cu ochelari, genul acela de tânăr ale cărui haine— Eleanor și-a dat seama dintr-o simplă privire— par veșnic îmbrăcate în grabă și al cărui păr nu voia niciodată să stea cum era aranjat. Ea înțelegea asta foarte bine. L-a plăcut pe dată.

—Howard Mann, a făcut prezentările Anthony, arătând spre băiatul ciufulit, domnișoara este Eleanor deShiel.

—Încântat de cunoștință, Eleanor, a spus Howard, întinzându-i mâna, ce surpriză minunată! Dar de unde-l știi pe tipul acesta?

—Tocmai mi-a salvat viața, s-a pomenit ea spunând, gândindu-se ce scenariu neverosimil părea.

Howard nu s-a arătat deloc impresionat.

—I-auzi! Păi nu e de mirare. Cam astfel de fapte face el. Dacă nu ar fi prietenul meu cel mai bun, l-aș urî din tot sufletul.

Conversația aceasta nostimă, într-o stație de metrou, cu doi bărbați străini, ar fi putut să fie stânjenitoare, dar, după cum a descoperit Eleanor, salvarea de la moarte avea menirea de a te elibera de rigorile obișnuite ale comportamentului. Așa că au stat de vorbă liber și cu ușurință și, pe măsură ce îi asculta, amândoi îi plăceau tot mai mult. Anthony și Howard glumeau unul cu altul, dar într-un fel prietenesc și prin urmare implicând-o oarecum și pe ea. Așa că s-a pomenit exprimând păreri așa cum nu mai făcuse de mult, râzând, acceptând sau împotrivindu-se unor idei cu o îndârjire care ar fi îngrozit-o pe mama ei.

Cei trei au discutat aprins despre știință și natură, politică și onoare, familie și prietenie. Eleanor a aflat că Anthony își dorea mai mult decât orice pe lume să devină chirurg, că voise asta încă din copilărie, când o servitoare pe care o iubea nespus murise de apendicită din pricină că nu avusese un doctor calificat. Howard era singurul fiu al unui aristocrat extrem de bogat care trăia pe Coasta de Azur cu cea de-a patra soție și trimitea bani pentru întreținerea

fiului său într-un cont administrat de un bancher de la banca Lloyds din Londra. Cei doi băieți se cunoscuseră în prima zi de școală, când Anthony îi împrumutase lui Howard pălăria lui de rezervă ca să nu fie bătut cu nuiaua de către pedagog și de atunci rămăseseră nedespărțiți.

—Suntem mai degrabă ca frații, a spus Anthony, zâmbindu-i lui Howard cu toată căldura.

Timpul zbura și, într-una dintre puținele pauze din conversația lor, Howard s-a încruntat ușor și i-a spus lui Eleanor:

—N-aș vrea să stric o întâlnire atât de frumoasă, dar mi se pare că cineva îți cam simte lipsa acasă.

Eleanor a privit uimită la ceasul tatălui ei (pe care, spre disperarea mamei, îl purta de la moartea lui) și și-a dat seama că trecuseră trei ore de când fugise de familia ei, în labirint. Și-a imaginat-o dintr-odată pe mama ei lovită de apoplexie.

—Da, a răspuns ea mohorâtă. Este foarte posibil.

—Ei bine, a spus Howard, atunci ar trebui să te conducem acasă. Nu-i așa, Anthony?

—Da, a spus Anthony, privind încruntat la ceas și lovindu-i ușor cadranul ca și cum nu ar fi arătat ora corectă. Sigur că da.

Eleanor se întreba dacă ceea ce simțea în vocea lui era părere de rău sau doar își închipuia.

—Ce egoiști am fost să te ținem de vorbă atât de mult, când ar fi trebuit să te duci să te odihnești.

Brusc, Eleanor a simțit o dorință aprigă să nu se despartă de ei. De el. Așa că a început să tragă de timp. Ziua se dovedise minunată până la urmă, se simțea foarte bine, iar acasă era ultimul loc unde voia să se ducă. Bătuse atâta drum, se afla atât de aproape de grădina zoologică și nici nu apucase să vadă tigrii. Anthony spunea ceva despre capul ei și despre lovitura ce-o primise în cădere, ceea ce era foarte amabil din partea lui, dar, zău așa, chiar se simțea bine, a insistat ea. Un pic cam amețită, acum că s-a ridicat în picioare, dar asta era de așteptat, era așa de cald și nici nu mâncase de prânz și—oh! poate dacă ar mai sta încă puțin, să-și tragă răsuflarea și să aștepte să i se limpezească vederea.

El a insistat, ea se încăpățâna. Așa că Howard a fost cel care a luat hotărârea. Scuzându-se cu un zâmbet, a apucat-o de braț, iar Anthony s-a dus să achite nota de plată.

Eleanor a privit după el, era inteligent, bun și era evident fermecat de lume și de tot ceea ce putea ea să ofere. Pe deasupra mai era și chipeș. Cu părul

acela castaniu și cu pielea arsă de soare, cu privirea arzătoare de curiozitate și cu pasiunea de a învăța. Nu era absolut sigură dacă nu cumva faptul că tocmai dăduse ochii cu moartea o făcea să creadă asta, dar i se părea chiar că strălucește. Era atât de entuziast, energic și încrezător că părea mult mai plin de viață decât oricine altcineva.

—E grozav, nu-i așa? a exclamat Howard.

Eleanor a roșit toată, dar nu credea că se dăduse atât de tare de gol.

—E cel mai tare din anul nostru. A câștigat toate premiile la absolvire. Dar asta n-o să-ți spună el niciodată, că e tare modest.

—Da? a întrebat ea, de politețe, prefăcându-se prea puțin interesată.

—Când o să termine facultatea, are de gând să-și deschidă un cabinet pentru nevoiași. E rușinos cât de mulți copii nu-și pot face operații vitale din pricina lipsei banilor pentru chirurg.

Au condus-o în Mayfair cu Rolls-Royce-ul Silver Ghost al lui Howard. Majordomul Verei le-a deschis ușa, dar Beatrice, care pândea la fereastra dormitorului ei, a venit în grabă în urma lui pe scări.

—Vai, Doamne! Eleanor, a strigat ea dintr-un suflet, mama ta e foc și pară! O, bună ziua! a

exclamat ea, fluturând din gene, când a dat cu ochii de Anthony și Howard.

—Beatrice, a spus Eleanor zâmbind, dă-mi voie să ți-i prezint pe Howard Mann și pe Anthony Edevane. Domnul Edevane tocmai mi-a salvat viața.

—Ei, atunci, a continuat Beatrice fără nici o șovăire, cred că ar fi bine să rămâneți la ceai.

Povestea a fost repetată în timp ce au servit ceaiul și prăjitura de lămâie. Cu sprâncenele arcuite și buzele strânse, Constance fierbea din pricina întrebărilor pe care nu le putea pune, în primul rând cea legată de motivul prezenței lui Eleanor în Marylebone Road, dar s-a stăpânit și i-a mulțumit lui Anthony.

—Edevane, a întrebat ea plină de speranță, Nu cumva sunteți fiul lordului Edevane?

—Ba da, a răspuns vesel Anthony, luând încă o bucată de prăjitură. Cel de-al treilea fiu.

Lui Constance i-a pierit zâmbetul. („Auzi, cel de-al treilea fiu!“ a fost auzită strigând la Vera ceva mai târziu. „*Al treilea!?!* Ce treabă are al treilea fiu să umble pe străzi ca să salveze domnișoare impresionabile. Ar fi mai bine să se călugărească, pentru numele lui Dumnezeu!“)

Totuși, pentru Eleanor acest lucru explica totul. Firea lui deschisă, nepretențioasă, aerul inexplicabil, aproape maiestuos pe care îl degaja, felul în care s-au întâlnit. Era cel de-al treilea fiu.

—V-ați născut să fiți erou, a spus ea.

—Asta nu cred, dar mă socotesc foarte norocos că sunt al treilea.

—O, a exclamat Constance cu atâta răceală că temperatura în încăperea a coborât cu câteva grade. Și de ce, mă rog, spuneți asta?

—Tata are deja un moștenitor și o rezervă, așa că eu pot să fac ce doresc.

—Și ce anume vă doriți, domnule Edevane?

—Să mă fac doctor.

Eleanor a început să explice că Anthony era, de fapt, student la medicină și că își dedicase viața ajutorării celor nevoiași, că dobândise tot felul de premii importante, dar pe Constance nu o interesau aceste detalii, așa că a întrerupt-o scurt.

—Cu siguranță că cineva de rangul dumneavoastră nu are nevoie să muncească pentru a-și câștiga existența. Nu mi-aș fi închipuit că tatăl dumneavoastră ar putea fi de acord cu asta.

Anthony a privit-o și duritatea privirii lui părea a risipi și puțină căldură ce mai rămăsese în salon.

Atmosfera era încărcată. Eleanor nu mai văzuse până atunci pe cineva care să-i fi ținut piept mamei sale și și-a ținut respirația, așteptând să vadă ce avea să urmeze.

—Doamnă deShiel, tatăl meu și-a dat seama, ca și mine, ce se poate alege de privilegiații plictisiți care au fost scutiți de efortul de a-și câștiga existența. Eu nu am de gând să-mi irosesc viața umblând după lucruri cu care să-mi alung plictiseala. Eu vreau să ajut oamenii. Vreau să fiu de folos, a urmat el, întorcându-se spre Eleanor, și întrebând-o, ca și când nu ar fi fost decât ei doi în salon: Dar dumneavoastră, domnișoară deShiel? Ce vă doriți de la viață?

În clipa aceea s-a produs ceva. A fost o schimbare mică, dar hotărâtoare. El era uluitor și Eleanor a înțeles că întâlnirea lor din dimineața aceea fusese predestinată. Legătura dintre ei era atât de puternică, încât îi părea aproape palpabilă. Avea atâtea să-i povestească și, totuși, în același timp, se simțea pătrunsă de o convingere ciudată, dar edificatoare, că nu era nevoie să-i spună nimic. Vedeau asta în ochii lui, în felul în care o privea. El știa *deja* ce voia ea de la viață. Că nu avea nici cea mai mică intenție să devină o femeie dintre cele care joacă bridge și

bârfesc, așteptându-și vizitiul să le plimbe cu trăsura, căci dorea cu totul altceva, mult mai mult decât putea fi pus în cuvinte. Așa că i-a răspuns doar:

—Vreau să văd tigrii aceia.

El a râs, cu chipul luminat de fericire, întinzând brațele:

—Ei bine, asta nu e greu de aranjat. Odihniți-vă capul în după-amiaza aceasta și vă duc acolo mâine, dacă nu aveți nimic împotriva, doamnă deShiel, a adăugat el, întorcându-se spre mama ei.

Era clar pentru oricine o cunoștea pe Constance că plesnea de împotrivire și murea de nerăbdare să îi interzică acestui tânăr atât de sigur pe el— și cel de-al treilea fiu, pe deasupra!— să o ducă undeva pe fiica ei. Eleanor era convinsă că nu mai văzuse să-i displacă cineva atât de mult mamei sale, dar Constance nu avea încotro. Provenea dintr-o familie bună, îi salvase viața fiicei ei și se oferise să o ducă în locul pe care tocmai își exprimase dorința fierbinte de a-l vizita. Ar fi fost nepoliticos să îl refuze. Constance a reușit să afișeze un zâmbet acru și să îngaime ceva ce suna a încuviințare. Dar era numai o simplă formalitate, căci toți cei prezenți în salon simțeau cum se înclinase balanța puterii și, din

acea clipă, Constance avea să joace un rol foarte neînsemnat în curțarea fiicei sale.

După ceai, Eleanor i-a condus pe cei doi tineri până la uşă.

—Sper să vă mai văd cât de curând, domnişoară deShiel, a spus Howard. Acum eu trebuie să mă duc să încălzesc motorul, a adăugat el, privindu-l cu înţeles pe Anthony.

Rămaşi singuri, Eleanor şi Anthony nu mai ştiau ce să-şi spună.

—Aşa...

—Da...

—Deci mâine, la grădina zoologică!

—Da.

—Dar, te rog să-mi promiţi că nu te mai arunci în faţa vreunui omnibuz până atunci.

—Promit, i-a spus ea, răsând.

Sprâncenele i s-au încruntat uşor.

—Ce e? a întreat ea, revenindu-şi brusc.

—Nimic, nu-i nimic... doar că-mi place părul dumitale.

—Cum, părul? s-a mirat ea, punând mâna pe claiia de păr zburlit după toată agitaţia neaşteptată din ziua aceea.

El a zâmbit şi ceva a înfiorat-o adânc, în suflet.

—Da, părul dumitale. Îmi place foarte mult.

Și apoi și-a luat rămas-bun, iar ea l-a privit cum se îndepărta. Când a intrat înapoi și a închis ușa în urma ei, Eleanor și-a dat seama, pur și simplu, că *totul* se schimbase.

A spune că s-au îndrăgostit în următoarele câteva săptămâni nu ar fi corect, căci ei se îndrăgostiseră chiar din prima zi. Și rareori s-au mai despărțit în săptămânile ce au urmat, profitând de supravegherea indulgentă a verișoarei Beatrice. Au mers la grădina zoologică, unde Eleanor a văzut în cele din urmă tigrii, au pierdut zile întregi în Hampstead, descoperind ascunzișurile pline de verdeață de pe deal și împărtășindu-și secretele, au vizitat Muzeul „Victoria și Albert“ și Muzeul de Științe Naturale și au fost la spectacolele Baletului Imperial de opt ori. Eleanor nu mai mergea la nici un bal dacă nu se ducea și Anthony. În schimb, se plimbau pe malul Tamisei, vorbind și râzând de parcă s-ar fi cunoscut dintotdeauna.

Vacanța lui era pe sfârșite, iar în dimineața când trebuia să se întoarcă la Cambridge a făcut un ocol să o vadă. Nu a mai așteptat să intre în casă, ci i-a spus, acolo, pe trepte:

—Am venit cu gândul să te rog să mă aștepți.

Inima a început să-i bată puternic, dar a tras aer în piept când l-a auzit vorbind mai departe:

—Dar apoi mi-am dat seama că nu e drept.

—Cum așa? Ce nu e?

—Nu este corect să-ți cer să faci ceva ce eu nu aș face.

—Eu *pot* să aștept...

—Dar eu nu pot, nici măcar o singură zi! Nu pot trăi fără tine, Eleanor. Trebuie să te întreb... crezi că ai vrea... să te căsătorești cu mine?

—Da, a spus ea zâmbind, fără să se gândească prea mult. Da, de o mie de ori da. Sigur că da.

Anthony a ridicat-o în brațe și a învârtit-o, sărutând-o când a pus-o jos.

—Nu am să iubesc niciodată pe nimeni altcineva în afară de tine, i-a spus, dându-i la o parte șuvițele de păr de pe față.

A rostit aceste cuvinte cu o ardoare care a cutremurat-o. Cerul era albastru, nordul era opus sudului, iar el, Anthony Edevane avea să o iubească doar pe ea.

I-a făgăduit și ea același lucru, iar el a zâmbit mulțumit, fără să fie surprins, de parcă ar fi știut deja că era adevărat.

—Știi că eu nu sunt bogat, a urmat el, și nu voi fi niciodată...

—Nu-mi pasă.

—Eu nu îți voi putea asigura o casă ca aceasta, a spus arătând spre casa impunătoare a mătușii Vera.

—Știi prea bine că nu-mi pasă de astfel de lucruri, a protestat ea indignată.

—Sau un cămin ca acela în care ai crescut tu, la Loeanneth.

—Dar nu am nevoie nici de acela, a spus ea, convinsă. Tu ești căminul meu de-acum încolo.

La Cambridge au fost fericiți. Locuința lui Anthony era mică, dar curată și Eleanor o făcea să arate ca un cămin adevărat. Anthony era în ultimii ani de studiu și stătea aplecat peste cărți în mai toate serile, după cină. Ea desena și scria. Inteligența și bunătatea lui răzbăteau până și din felul în care se încrunta când citea sau din cel în care își mișca uneori mâinile când studia modul cel mai bun în care să facă o anumită operație. Mâinile sale erau bune, blânde și dibace.

—Întotdeauna a fost capabil să facă sau să repara tot felul de lucruri, i-a spus mama lui când a întâlnit-o prima dată pe Eleanor. Când era mic, nimic nu-i plăcea mai mult decât să desfacă ceasornicul prețios

al tatălui său. Din fericire pentru noi— dar și pentru el—, era mereu în stare să-l facă la loc.

Viața lor nu era complicată, nu mergeau la mari petreceri mondene, ci își adunau prietenii cei mai apropiați în grupuri mici, intime. Howard venea adesea la masă și rămânea până târziu în noapte ca să stea de vorbă, să râdă și să dezbată tot felul de subiecte la o sticlă de vin; din când în când îi vizitau și părinții lui Anthony, uimiți, dar prea politicoși ca să comenteze asupra condițiilor strâmtorâte în care fiul lor mai mic și noua lui soție aleseseră să trăiască, și domnul Llewellyn, care era un oaspete frecvent. Cu înțelepciunea-i obișnuită, cu buna sa dispoziție, cu dragostea paternă ce i-o purta lui Eleanor, a devenit curând un prieten apropiat și pentru Anthony. Legătura lor s-a întărit și mai mult când Anthony a aflat că, înainte ca talentul său de povestitor să-l transforme din întâmplare într-un scriitor de succes, domnul Llewellyn studiase și el medicina (dar nu chirurgia).

—Și nu v-a fost niciodată dor să vă reluați meseria? l-a întrebat de multe ori Anthony, fără să poată înțelege ce-l ținea departe de menirea sa.

Dar domnul Llewellyn zâmbea întotdeauna și clătina din cap.

—Dar am găsit altceva, pentru care am fost mai potrivit. Mai bine să las astfel de lucruri în mâinile unor oameni pricepuți ca tine, al căror sânge arde de dorința de a ajuta și de a vindeca.

Când Anthony a terminat cu note maxime pregătirea preclinică, primind și o medalie de merit, l-a invitat pe domnul Llewellyn să stea lângă Eleanor și lângă părinții săi ca să asiste la ceremonie. În timp ce rectorul universității își rostea discursul înflăcărat despre bărbăție și datorie— „Dacă un bărbat nu poate fi de folos patriei, mai bine să piară!“— domnul Llewellyn s-a aplecat și, strâmbându-se, a șoptit la urechea lui Eleanor, care abia și-a putut stăpâni râsul:

—Ce tip nostim, mai că mi-aduce aminte de mama ta!

Dar ochii bătrânului străluceau de mândrie când l-a văzut pe mai tânărul său prieten primindu-și diploma.

Anthony nu mințise când spusese că banii nu prezentau nici un interes pentru el, așa cum gândea și Eleanor, dar viața are surprizele ei și s-a întâmplat ca nu după mult timp să devină foarte bogați. Erau căsătoriți de nouă luni când se aflau în portul

Southampton ca să-și ia rămas-bun de la părinții lui și de la frații mai mari, care plecau la New York.

—Ai fi vrut să mergem și noi? a întrebat-o Anthony în zgomotul de pe chei.

Inițial fusese vorba să plece și ei cu restul familiei, dar Anthony nu-și putea permite costul biletelor și se încăpățâna să nu-i lase pe părinții lui să le plătească. Eleanor știa că el se simțea prost, stânjenit că nu-și putea permite astfel de cheltuieli. Dar nu-i păsa câtuși de puțin. Așa că a ridicat din umeri, spunând:

—Am rău de mare.

—Dar New Yorkul este un oraș nemaipomenit.

—Mie nu-mi pasă unde mă aflu, doar să fiu cu tine, a spus ea strângându-l de mână.

El i-a aruncat un zâmbet atât de plin de dragoste, că i s-a tăiat răsufarea. Și în timp ce se întorceau să mai facă încă o dată cu mâna, Eleanor se întreba în sinea ei dacă era cu putință să fie atât de fericită. Pescărușii se azvârleau în apă și țâșneau înapoi, băieții cu berete de pânză alergau pe lângă vaporul ce se pregătea de plecare, sărind peste obstacolele ce li se iveau în cale.

—De nescufundat! a spus Anthony, clătinând din cap în vreme ce impunătorul transatlantic se îndepărta. Să nu-ți vină să crezi!

Ca să sărbătorească cea de-a doua aniversare a căsătoriei lor, Anthony a propus să meargă la sfârșitul săptămânii la mare, într-un loc pe care îl știa el. După luni întregi de doliu după dispariția părinților și fraților lui în apele înghețate ale Oceanului Atlantic, aveau, în fine, ceva important de sărbătorit.

—Un copil! a exclamat el când a aflat, cu o privire uluită. Închipuie-ți! Un amestec minuscul din tine și din mine!

Dis-de-diminează au pornit de la Cambridge spre Londra și au schimbat trenul în gara Paddington. Călătoria a fost lungă, dar Eleanor făcuse un pachet cu mâncare și au luat prânzul pe drum, trecându-și timpul stând de vorbă și citind, jucând cărți și întrecându-se în glumă, cu intervale în care stăteau liniștiți unul lângă celălalt, ținându-se de mână și privind pe fereastră câmpurile care li se perindau pe dinaintea ochilor.

La destinație îi aștepta un șofer și Anthony a ajutat-o să se urce în mașină. Au luat-o pe un drum îngust și șerpuitor și, cuprinsă de căldura din mașină, a ajuns-o oboseala călătoriei. A căscat și și-a sprijinit capul de banchetă.

—Cum te simți? a întrebat-o blând Anthony.

Și când i-a răspuns că îi era bine, chiar spunea adevărul. Auzind de această excursie, la început nu fusese prea sigură cum avea să se simtă atât de aproape de locul copilăriei ei, dacă avea să suporte să-și amintească din nou de pierderea tatălui și a căminului ei. Totuși, acum, își dădea seama că era în stare și că, deși nu se putea șterge tristețea din trecut, avea tot viitorul în față și trebuia să profite de el.

—Îmi pare bine că am venit aici, i-a spus ea, așezându-și palma pe pântecul ușor rotunjit, în timp ce drumul se îngusta ca să urmeze linia țărmului. Nu am mai văzut marea de atâta vreme!

Anthony a zâmbit, întinzându-i mâna. Ea i-a privit palma puternică așezată peste a ei, micuță, și s-a întrebat cum de putea fi atât de fericită.

Legănată de astfel de gânduri a adormit. De când era însărcinată i se întâmpla adesea, căci nu se simțise niciodată atât de obosită. Motorul mașinii huruia, mâna lui Anthony rămăsese caldă peste a ei și mirosul sărat al mării se simțea peste tot. Eleanor nu știa cât timp trecuse până a simțit cum o îmboldește și-i spune:

—Haide, trezește-te, frumoasă adormită!

Și-a îndreptat spatele și s-a întins, clipind în lumina albastră a zilei calde și lăsând lumea să capete din nou contur dinaintea ochilor ei.

Respirația i s-a oprit. Căci în fața ei se afla Loeanneth, mult iubitul ei cămin pierdut. Grădina se cam sălbăticiise, casa era mai dărăpănată decât și-o amintea ea, dar tot era minunată.

—Bine ai venit acasă! i-a urat Anthony, sărutându-i mâna. La mulți ani de ziua ta de naștere, la mulți ani pentru aniversarea noastră... la mulți ani pentru tot ce începe acum!

Până la ea a ajuns mai întâi un sunet, înainte de a vedea ceva. O insectă bâzâia pe geam, cu izbucniri scurte, acute de spaimă încremenită, urmate de momente de liniște, și apoi un alt zgomot, mai blând dar insistent, un fel de scârțâit neîntrerupt pe care Eleanor îl recunoștea, dar nu putea spune ce anume era. A deschis ochii și s-a pomenit într-un loc întunecat, doar cu o rază de lumină strecurându-se printre draperiile trase. Mirosurile îi erau cunoscute: o cameră închisă, ferită de căldura verii, draperii groase de brocard, colțuri reci și întunecate, lumină stătută. Și-a dat seama că era în dormitorul pe care îl împărțea cu Anthony. Era la Loeanneth.

Eleanor a închis din nou ochii. I se învârtea capul. Se simțea amețită și era extrem de cald. Tot așa de cald fusese și în 1913, în vara când ajunseseră acolo împreună. Amândoi, aproape copii, trăiseră o viață minunată, ruptă de lumea cea mare și de vârtejul ei. Casa avea nevoie de reparații capitale, așa că s-au instalat în pavilionul pentru bărci, locul ei favorit din copilărie. Condițiile erau modeste: un pat, o masă, o bucătărie simplă și o baie micuță, dar erau tineri și îndrăgostiți și erau obișnuiți să trăiască fără pretenții. Mai târziu, când Anthony era plecat la război și îi era dor de el, când se simțea tristă sau singură ori copleșită, se ducea la pavilion, luând cu ea scrisorile de dragoste pe care i le trimisese el, și numai acolo, mai mult ca oriunde în altă parte, putea să retrăiască fericirea și adevărul pe care le simțise în vara aceea, înainte ca războiul să le spulbere raiul.

Luau masa afară, mâncând ouă fierte și brânză dintr-un coș de picnic, beau vin sub liliac, în grădina împrejmuțată de un zid. Se pierdeau în pădure, furau mere de la ferma din vecini, pluteau pe râu în bărcuța ei, în timp ce orele treceau pe nesimțite, ca desfășurate dintr-un val de mătase. Într-o noapte senină au scos vechile biciclete din hangar și s-au lut la întrecere pe aleile prăfuite, râzând, respirând sarea

din aerul cald, în timp ce luna poleia pietrele încinse de soare în timpul zilei.

Fusese o vară perfectă. Știuse asta chiar de atunci. Lunga vară însorită, tinerețea lor, dragostea cea nouă și pătimașă pe care o descopereau; dar mai acționau și alte forțe, unele mai puternice. Vara aceea a însemnat un nou început pentru amândoi, o familie tânără, viața lor împreună, dar și un sfârșit. Împreună cu restul omenirii, se aflau pe marginea unei prăpăstii, ritmurile vieții lor, neschimbate de generații întregi, urmau să fie zgâlțâite din temelii. Unii oameni și-au dat seama ce avea să se întâmple, dar nu și Eleanor. Viitorul părea departe, de neînchipuit. Ea se lăsase bucuros învăluită de prezentul minunat și impetuos unde ceea ce conta era clipa. Dar se adunau norii războiului, viitorul stătea ascuns în culise...

Insecta tot mai bâzâia izbindu-se de geamul vitrat și, pe măsură ce revenea în prezent, Eleanor s-a simțit năpădită de un nou val de durere. Theo. Întrebările reporterilor, fotografii, Alice în cadrul ușii din bibliotecă. Recunoscuse privirea lui Alice. Avea aceeași expresie ca atunci când o prinsese scrijelindu-și numele pe pervazuri, sau când o trimisese sus bucătăreasa pentru că furase șoricei de

zahăr din cămară ori când își stricase rochia cea nouă cu pete mari de cerneală neagră.

Alice părea vinovată, cu siguranță, dar mai era ceva. Părea că este gata să vorbească. Dar ce ar fi avut ea de spus? Și cui? Știa ceva? Poliția o chestionase și pe ea, ca pe toți cei din casă. Să fi știut ea ceva despre locul unde s-ar fi putut afla Theo și să nu le fi spus?

—Nu se poate, s-a auzit o voce din întuneric. Și ea e doar un copil!

Eleanor nu avusese de gând să vorbească cu voce tare și s-a speriat că rostise cuvintele. S-a forțat să vadă prin întuneric. Își simțea gura uscată— probabil din pricina medicamentelor pe care i le dăduse doctorul Gibbons. A întins mâna după paharul cu apă de pe noptieră și persoana din umbră a căpătat contur: mama ei, așezată pe fotoliul de catifea maro de lângă birou.

—E vreo veste? a întrebat Eleanor iute.

—Nu încă, i-a răspuns mama care scria niște scrisori, cu tocul scârțâind pe hârtie. Dar polițistul acela drăguț, cel mai în vârstă și cu un ochi bolnav, mi-a spus că au primit niște informații care ar putea să le fie de folos.

—Ce informații?

Tocul scârțâia mai departe.

—Haide, Eleanor, știi și tu că eu nu țin minte amănunte...

Eleanor a sorbit o gură de apă. Mâinile îi tremurau și-i ardea gâtul. Sigur că despre Alice era vorba. Parcă o și vedea pe fiica ei mijlocie ieșindu-i în cale polițistului care făcea ancheta, cu chipul însuflețit de încredere pe când își scotea carnetul acela al ei și începea să-i înșire notițele ei. Observații și teorii de care era „absolut convinsă“ că erau importante.

Dar poate Alice *chiar ar putea fi* de folos. Poate că a văzut ceva care i-ar putea conduce pe polițiști către Theo. Fata asta avea obiceiul stânjenitor de a se afla mereu acolo unde nu ar fi trebuit să fie.

—Trebuie să vorbesc cu Alice.

—Ba trebuie să te odihnești. Pilulele alea de dormit ale doctorului Gibbons ar trebui să te doboare, sau cel puțin așa mi s-a spus.

—Mamă, te rog.

—Dar nu știu unde o fi, a oftat ea. Știi și tu cum e fata asta. Sigur că știi, că și tu erai la fel, la vârsta ei, sunteți la fel de încăpățânate amândouă.

Eleanor nu a protestat auzind comparația. Și, dacă era să recunoască cinstit, nu putea să contrazică descrierea, deși „încăpățânată“ nu era poate cuvântul

cel mai bun. Erau destule mai potrivite. Eleanor prefera să creadă că în copilărie era tenace, chiar loială.

—Atunci chemă-l pe domnul Llewellyn. Te rog, Mamă. El o să știe unde să o caute pe Alice.

—Nici *pe el* nu l-am mai văzut. De fapt, chiar și polițiștii îl caută. Am auzit că nu au dat de el pe nicăieri. S-ar zice că și-a luat tălpășița. Foarte ciudat, dar, de fapt, el nu a fost niciodată de nădejde, iar în ultima vreme a fost mai țăfnos ca o pisică.

Eleanor a încercat să se ridice în capul oaselor. Azi nu avea forța să înfrunte disprețul pe care mama ei îl nutrea de atâta timp față de domnul Llewellyn. O să o caute singură pe Alice. Dar capul îi pulsa de durere. Și l-a apucat în mâini și Edwina a gemut la capul patului.

Îi trebuiau doar un minut sau două să își revină, doar de-atât avea nevoie. Să-și oprească gândurile să se mai învălmășească, să-și domolească amețeala. Constance nu făcea altceva decât să semene zăzanie; Eleanor era convinsă că domnul Llewellyn nu ar fi putut nici în ruptul capului să o părăsească într-un moment ca acesta. Într-adevăr, în ultimele săptămâni, fusese cam neliniștit, dar era prietenul ei cel mai drag. Cu siguranță că era pe undeva prin

grădină și avea grijă de fete; asta era singura explicație a faptului că nu se afla lângă ea. Și când o să dea de el, o s-o găsească și pe Alice. Căci, oricât de încețoșată i-ar fi fost mintea, oricât de mult și-ar fi dorit să se bage la loc în pat și să se ascundă sub așternuturi ca să tăgăduiască oroarea acelei zile. Eleanor voia cu tot dinadinsul să vorbească cu Alice. Fiica ei știa ceva despre dispariția lui Theo, era sigură de lucrul acesta.

9

Cornwall, 2003

Trecuse aproape o săptămână de când dăduse pentru prima dată de Loanneth și de atunci Sadie se dusesse acolo în fiecare zi. Indiferent în ce direcție o pornea pentru alergarea de dimineață, ajungea întotdeauna în grădina sălbătică. Îi plăcea mai ales să stea pe marginea lată a unei fântâni de piatră care dădea spre lac și în dimineața aceea, pe când se așeza, a zărit o scrijelitură cu litere strâmbe la baza pedestalului întunecat al fântâniei: A-L-I-C-E. Sadie și-a trecut degetele peste conturul rece al literelor.

—Salut, Alice! Uite că ne întâlnim din nou.

Le găsea peste tot scrijeliturile acestea, pe coaja copacilor, pe lemnul cercevelelor, pe podeaua alunecoasă și verde ca mușchiul a pavilionului de bărci, pe care îl descoperise și îl cercetase cu de-amănuntul zilele trecute. Începuse să simtă ca și cum ea și Alice Edevane s-ar fi jucat de-a șoarecele și pisica peste timp, senzație întărită și de faptul că, în săptămâna aceea, se apucase să citească *Porția rece de mâncare*, dacă tot se juca de-a vacanța (ca să-l convingă pe Bertie) și încercase să clarifice lucrurile cu Donald (îi lăsase șase mesaje de luni, îl mai sunase de nenumărate alte ori, fără să aibă vreun semn de la el). Deși ezitase la început, lectura s-a dovedit a fi o îndeletnicire plăcută. Îi plăcea detectivul morocănos Diggory Brent și îi făcea o plăcere nemaipomenită să pună cap la cap indiciile înaintea lui. Era greu de închipuit că femeia cu figură aspră de pe coperta romanului fusese cândva o mică delincventă, care mângălise pereții căminului familiei sale, dar începuse să o îndrăgească într-un mod inexplicabil. O intriga și faptul că o scriitoare faimoasă pentru niște romane polițiste atât de complexe fusese implicată, chiar dacă doar colateral, în anchetarea unui caz adevărat, mai ales al unuia care nu fusese rezolvat. Se întreba ce fusese mai

întâi: alegerea genului literar, sau dispariția fratelui mai mic?

Cum Donald nu dăduse nici un semn toată săptămâna, Sadie își stăpânea cu greu un sentiment de neputință și s-a pomenit gândindu-se la casa părăsită și la copilul dispărut, incitată de mister. Ar fi preferat să fi fost înapoi la Londra, să-și vadă de slujba ei, dar orice era mai bine decât să stea cu ochii la ceas și să vadă cum trece timpul. Noua ei preocupare nu a trecut neobservată.

—Ei, ai dezlegat misterul? obișnuia Bertie să îi strige ori de câte ori năvălea pe ușă împreună cu câinii.

Și avea un sunet sprintar, dar prudent în voce când întreba asta, de parcă i-ar fi făcut plăcere să o vadă ocupată. Nu prea reușise să-l convingă pe deplin cu jocul ei de-a vacanța. Uneori îl surprindea privind-o încruntat și gânditor și își dădea seama că îi stăteau pe limbă întrebări despre vizita ei neașteptată în Cornwall, despre absența ei foarte neobișnuită de la slujbă. Și ori de câte ori părea gata să rostească acele întrebări, ea învățase să o șteargă din casă, cu rucsacul pe umăr și cu câinii după ea.

Cât despre câini, ei erau fericiți. O luau la goană înaintea lui Sadie, întrecându-se pe poteca

șerpuitoare din pădure, după care o luau razna împreună, alergându-se prin ierburile înalte, strecurându-se pe lângă tise ca să-și reia cearta cu ratele începută cu o zi în urmă. Sadie venea agale din urmă, căci cărțile nu erau prea ușoare și, în ultima vreme, rucsacul ei era plin, mai ales prin grija noului ei prieten, Alastair Hawker, bibliotecarul satului.

De când îl cunoscuse, o ajutase atât cât i-au permis colecțiile lor destul de sărace. Din păcate, nu găsea prea multe. Și asta din vina lui Hitler. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial seriile de ziare de dinainte de ianuarie 1941 fuseseră distruse de o bombă.

—Îmi pare nespus de rău, îi spusese Alastair, nu le avem online, dar vi le pot comanda la British Library. Dar nu ați vrea să vă caut altceva ca să puteți începe?

Sadie i-a spus că era bine și așa, iar el s-a pus pe treabă, ba lovea concentrat în tastele computerului, ba frunzărea fișele vechi din niște sertare de lemn, înainte de a-și cere scuze și a dispărea cu pași vioi în spatele unei uși pe care scria *Arhivă*.

—Victorie! a exclamat el la întoarcere, dând la o parte praful de pe un teanc de cărți. *Familii faimoase*

din Cornwall, a citit el titlul și, deschizând la tabla de materii, a căutat, urmărind cu degetul, până s-a oprit pe la mijlocul listei. Capitolul opt: *Familia deShiel din Havelyn*.

—Casa care mă interesează pe mine se numește Loeanneth, i-a replicat ea, nelăsându-se convinsă.

—Da, Casa de lângă lac, așa se cheamă, dar ea face parte dintr-o moșie mult mai mare. Cred că Loeanneth a fost la început casa grădinarului-șef.

—Și familia deShiel?

—Era o familie aristocratică din partea locului, extrem de puternică pe vremuri. Aceeași veche poveste: puterea și influența au dispărut când contul bancar al familiei s-a topit. Niște decizii riscante, o serie de afaceri nereușite, o serie obligatorie de scandaluri aristocratice, a urmat el, fluturând cartea. O să le găsiți pe toate aici.

Sadie a plecat de la bibliotecă înarmată cu un permis nou și lucios de cititor, primul din viața ei, cu o fotocopie a capitolului opt, *Familia deShiel din Havelyn*, și cu cartea lui Arnold Pickering *Băiatul Edevane*, o descriere frenetică a dispariției, având ea dubioasa cinste de a fi primul cititor care împrumuta cartea din august 1972. A mai luat și un exemplar destul de uzat al romanului *Porția rece de mâncare*.

În după-amiaza aceea, în timp ce Bertie era ocupat să facă tartă de pere, Sadie s-a instalat în curtea casei, să asculte oftatul și freamătul mării și să citească despre familia deShiel. Așa cum îi spusese și bibliotecarul, era o poveste despre măreție și decădere. Sadie a frunzărit, trecând în grabă peste paginile descriind primele câteva sute de ani—înnobilarea de către regina Elisabeta I a unui deShiel, navigator, care reușise să prade o mare cantitate de aur de la spanioli, împrumutarea cu pământuri, acordarea de titluri nobiliare, destule căsătorii, decese și moșteniri care au urmat—devenind mult mai atentă la perioada din jurul anului 1850, când destinul familiei s-a frânt. Se părea că ar fi fost vorba și de oarece înșelăciuni, ceva legat de o plantație din Indiile de Vest, de o mare datorie la jocul de cărți și apoi un incendiu în ziua de Crăciun a anului 1878, care pornise din camerele servitorilor și distrusese cea mai mare parte a conacului. În treizeci de ani, domeniul fusese împărțit și vândut bucată cu bucată, până când familiei deShiel nu îi mai rămăsese decât Casa de lângă lac cu terenul înconjurător.

Familia Edevane reprezenta, după cum a văzut, doar un episod mărunț din istoria casei. În ultimele

trei paragrafe de la sfârșitul capitolului autorul scria că ultima descendentă a familiei deShiel, Eleanor, se măritase cu Anthony Edevane, în 1911, după care Loemanneth a fost renovată și folosită drept reședință de vară. Nu se pomenea nimic de dispariția lui Theodore Edevane, ceea ce a surprins-o pe Sadie, dar a constatat apoi că volumul *Familii faimoase din Cornwall* fusese publicat în 1925, aproape cu un deceniu înainte de dispariția băiețelului, de fapt cu opt ani înainte de nașterea lui.

În schimb, autorul pomenea despre faptul că Eleanor deShiel fusese sursă de inspirație pentru *Pragul vrăjit al lui Eleanor* de Daffyd Llewellyn, o carte pentru copii care se bucurase de mare succes în primul deceniu al secolului XX. „Dacă nu ar fi existat această legătură neobișnuită între Llewellyn și fiica isteată a prietenului său, el ar fi rămas un simplu doctor, fără să-și fi descoperit talentul de povestitor, păgubind astfel generații întregi de copii de o poveste atât de îndrăgită.“ Llewellyn a continuat să scrie și să ilustreze cărți, iar în 1934 i s-a acordat o distincție postumă pentru contribuția lui în domeniul literar. După cum spunea Alastair Hawker, cartea se mai găsea încă, dar nu rezistase probei timpului, asemenea altora din acea vreme.

Sadie a trebuit să-l creadă pe cuvânt. Nu o citise când era mică, deși îi făcea impresia că o primise în dar de la bunici, dar mama și tatăl ei declaraseră că era o „prostie“, manifestându-se vehement și predictibil împotriva elementelor magice ale poveștii și expediind-o dezagreabil acolo unde erau lăsate să moară și cărțile lui Enid Blyton²⁷.

Ediția pe care o ținea acum în poală fusese publicată în 1936. Paginile erau moi și prăfuite, din loc în loc fiind colițe lucioase cu imagini care începuseră să se păteze pe margini. Erau gravuri, îi explicase Alastair luna trecută când îi împrumutase cartea. Era vorba despre o fetiță care trăia într-o casă mare și pustie, cu tatăl ei— bun la suflet, dar slab de fire— și mama ei vitregă— rece ca gheața și dornică de parvenire. Într-o bună zi, când părinții erau la Londra, fetița umbla de colo, colo prin casa bântuită de curenți și s-a pomenit dinaintea unei uși pe care nu o băgase de seamă până atunci. Deschizând-o, a dat de un om sfrijit, cu părul alb, bătrân ca „însuși Moș Timpul“; pereții din jurul patului său erau plini de sus și până jos cu hărți și peisaje atent desenate. „Ce faci aici?“ l-a întrebat ea, cum era de așteptat. „Te aștept pe tine“ i-a răspuns el, după care a început să-i depene o poveste despre un ținut vrăjit, îndepărtat, în

care, cândva, de demult, se făcuse o mare nedreptate care tulburase pacea, lăsând războiul și vrajba să domnească. „Există doar o singură persoană care ar putea să îndrepte lucrurile, și aceea ești tu“, i-a mai spus el.

Folosind hărțile, fetița a descoperit în grădina sălbătică a casei un tunel prin care a ajuns pe tărâmul vrăjit. Acolo s-a alăturat unui grup de oropsiți și a avut o mulțime de aventuri, luptând să-l înfrângă pe uzurpatorul cel rău, readucând pacea și bunăstarea în acel ținut. Când, în cele din urmă, a pornit-o înapoi prin tunel, a descoperit că nu trecuse nici o clipă, iar căminul ei se schimbase complet. Tatăl ei era fericit, mama ei era încă în viață, iar casa și grădina nu mai erau mohorâte. A dat fuga să-i povestească bătrânului despre reușită, dar camera lui era goală. Părinții i-au spus că probabil visase toate acestea, și fata mai că i-a crezut, până când a găsit, ascunsă sub tapetul din dormitorul oaspeților, o hartă a tărâmului vrăjit.

Așezată pe marginea fântâniei, Sadie a mușcat din sendvișul cu brânză pe care și-l adusese în rucsac, ridicând cartea la nivelul ochilor, ca să compare ilustrația din carte cu imaginea reală a casei din fața ei. Îl rugase pe Alastair să-i găsească informații

suplimentare despre Daffyd Llewellyn, autorul cărții. După cum se spunea în prefață, era un prieten apropiat al familiei Edevane și Loeanneth fusese, fără îndoială, sursa lui de inspirație. Casa din desenul lui Llewellyn semăna aidoma cu cea adevărată, surprinsese până și fereastra strâmbă de sus, din partea stângă. Lui Sadie îi trebuise o zi întreagă de cercetare amănunțită ca să bage de seamă că fereastra cu pricina nu era chiar pătrată. A dat pagina la ilustrația notată ca *fig. ii*, înfățișând o fetiță cu părul vâlvoi și haine de-altădată, care stătea lângă un stâlp de piatră cu un ivăr de alamă la bază. Lumina soarelui era foarte puternică și Sadie s-a căznit să deslușească cuvintele de sub imagine: „Acolo, sub salcia cea mai mare, mai întunecată și mai foșnitoare, Eleanor a descoperit ceea ce promitea harta bătrânului. «Trage de ivăr», părea că șoptește aerul din jurul ei, «Trage de ivăr să vezi ce se întâmplă!»“.

Sadie a azvârlit coaja de pâine a sendvișului unui cârd de pui de lebădă insistenți și și-a șters mâna pe turul pantalonilor. Din câte își dădea ea seama, cărțile astea de copii erau toate la fel. Copilul singuratic găsește o ușă care dă într-o lume vrăjită; urmează aventuri și fapte de vitejie. Răul este

înfrânt, povestitorii bătrâni sunt scăpați de vraja sub care se află și binele învinge. S-ar fi zis că mulți copii au visat să scape de copilărie, să poată fi stăpâni pe propriul destin. Sadie înțelegea asta prea bine. Unii evadau prin fundul unui dulap, alții prin vârful unui copac fermecat, Eleanor descoperise o ieșire printr-o trapă din grădină. Spre deosebire de altele, pragul lui Eleanor exista de-adevăratelea. Sadie fusese foarte bucuroasă când îl găsisse marți dimineața: ivărul de alamă și stâlpul, exact ca în poveste, ascunse sub o salcie deosebit de noduroasă de la marginea cea mai depărtată a lacului. Desigur că a încercat să-l deschidă, dar deși a tras cu toată forța, capacul nu s-a clintit.

Deși avuseseră copilării cu totul diferite, Sadie simțea că avea totuși o legătură cu Eleanor Edevane. Chiar *îi plăcea* fetița din poveste, cu spiritul său de onoare, curaj, gata oricând să facă boroboațe, era chiar genul de fată care i-ar fi plăcut să fi fost și ea în copilărie. Dar mai era și altceva. Sadie se simțea legată de Eleanor și din pricina unui lucru pe care îl găsisse zilele trecute în vechiul pavilion de bărci de lângă râu. Pătrunsese printr-un geam spart într-o încăpere în care se aflau un pat, o masă și alte câteva obiecte simple. Totul era acoperit de praf și murdărie

și de un strat umed, dar, după o căutare amănunțită, nu a dat peste nimic folositor, numai de un singur lucru care ar fi putut fi considerat pe bună dreptate interesant. Un plic ce alunecase pe după tăblia patului și rămăsese uitat acolo mai bine de o jumătate de secol. În el se afla o singură foaie de hârtie cu un chenar complicat de frunze verzi de iederă. Era pagina a doua a unei scrisori cu numele lui Eleanor la sfârșit.

Era o scrisoare de dragoste, scrisă când era însărcinată, în care, printre gânduri intime despre dragostea care îi salvase viața, încerca să-i transmită soțului ei schimbările miraculoase care aveau loc pe măsură ce pruncul creștea— „un amestec minuscul din tine și din mine!“ La început, Sadie crezuse că pruncul ar fi putut fi Theo Edevane, până când a băgat de seamă nemulțumirea evidentă a lui Eleanor că iubitul ei era mult prea departe, că și-ar fi dorit să fie lângă ea, că îi era cumplit de dor de el. Și-a dat seama că scrisoarea fusese probabil scrisă când Anthony se afla în Franța, în timpul Primului Război Mondial. După cum citise în *Familia deShiel din Hevelyn*, soții Edevane avuseseră trei fiice: Deborah, născută înainte de război, Clementine după război și Alice, tronc! la mijloc. Așa că pruncul a cărui

naștere o aștepta cu atâta nerăbdare Eleanor trebuie să fi fost Alice. Plină de pasiune și de sinceritate, scrisoarea dezvăluia cu pregnanță o altă latură a personalității lui Eleanor, astfel încât Sadie parcă și auzea, chiar peste nouăzeci de ani, vocea celeilalte femei, limpede și adevărată.

A închis cu zgomot cartea împrumutată de la bibliotecă, stârnind o groază de fire de praf. Soarele strălucea pe cer și se simțea umezeala apei. Lumina răsfrântă de luciul lacului dănuia pe sub ramurile plecate, dând strălucire frunzelor de un verde intens. Deși era foarte cald, pe Sadie a cuprins-o un fior, uitându-se spre casă. Chiar și fără legătura sa cu *Pragul vrăjit al lui Eleanor*, locul acela îi dădea senzația ciudată că nimerise în paginile unei povești. Cu cât petrecea mai mult timp în grădina de la Loanneth și afla mai multe despre casa și oamenii care trăiseră în ea, cu fiecare nouă scrijelitură A-L-I-C-E pe care o descoperea, cu atât mai puțin se simțea ca un oaspete nepoftit. Și nu putea scăpa de senzația că acea casă o urmărea.

Ce închipuire prostească, ridicolă! Ceva ce numai Louise, noua prietenă a lui Bertie, ar fi putut crede; în mintea ei îl și vedea pe Donald pufnind batjocoritor. Simțea asta din pricina liniștii depline, a

lipsei locatarilor și a poveștii ei. Casele nu erau făcute să rămână goale. O casă fără nimeni care să o locuiască, mai ales una ca aceasta, înțesată încă de obiectele familiei, era cel mai trist și mai inutil lucru din lume.

Sadie urmărea un șir de nori ce se reflectau pe geamurile vitrate de la etajul cel mai de sus până când privirea i s-a oprit la ultima fereastră din stânga. Camera copiilor, ultimul loc unde fusese văzut Theo Edevane înainte de a dispărea. A luat o pietricică, rostogolind-o gânditoare între degetul mare și cel arătător, cântărind-o alene în palmă. Acolo, în locul acela, era cheia problemei. Casa aceasta ar fi putut foarte bine să fi fost dată uitării, dacă nu ar fi existat povestea legată de ea, grozăvia dispariției unui copil. În timp, istoria se rostogolise de la om la om și pătrunsese în cele din urmă în folclor. Povestea unui băiețel pierdut și a unei case încremenite într-un somn veșnic, ținându-și răsuflarea, în timp ce vegetația grădinii continua să crească, revărsându-se peste tot.

Sadie a aruncat pietricica într-un arc molcom spre lac: a căzut cu zgomot. Elementul de basm era, fără îndoială, unul dintre cele mai problematice aspecte ale acestui caz. Întotdeauna cazurile nerezolvate au

constituit o provocare, dar acesta avea în plus și elementul folcloric. Povestea fusese povestită și răs-povestită de atâtea ori, că lumea ajunsese să-i accepte doza de mister. Dacă e să vorbim cinstit, cei mai mulți nici nu voiau vreun răspuns— lumea din afară, adică, cei care nu erau direct implicați în povestea asta; faptul că misterul era irezolvabil îl făcea și mai atractiv. Dar la mijloc nu erau nici vrăjitorie și nici magie, iar copiii nu se făceau nevăzuți așa, din senin. Se pierdeau, erau furați sau vânduți. Chiar și omorâți, uneori, dar de cele mai multe ori erau dați sau luați. Sadie s-a încruntat. Existau pe lume atât de multe umbre de copii despărțiți de părinții lor, umbre care erau încă agățate de fustele mamelor lor. Dar băiatul acesta unde dispăruse?

Alastair se ținuse de cuvânt și comandase copii ale articolelor din ziarele epocii, iar Louise, amica lui Bertie, care se nimerea să „pice pe la ei“ ori de câte ori intra Sadie în bucătărie, promisese că se va interesa printre bătrânii de la spital dacă exista cineva care să mai fi știut ceva. Sadie a aflat de la biroul de cadastru că imobilul se afla în proprietatea lui Alice Edevane, dar s-a dovedit că autoarea „din partea locului“ trăia la Londra și nu mai călcase prin

sat de zeci de ani, contrar celor susținute cu mândrie de localnici. Sadie găsisese o adresă poștală și îi scrisese, fiindcă nu dăduse de o adresă de e-mail. Nu primise încă răspuns la nici una din cele două scrisori pe care i le trimisese. Între timp, era nevoită să se mulțumească cu exemplarul de la bibliotecă al cărții *Băiatul Edevane* de Arnold Pickering.

Aceasta fusese publicată în 1955 și făcea parte dintr-o serie intitulată *Povești de mister din Cornwall* care cuprindea și un volum despre spiriduși și despre un vestit vapor-fantomă care apărea în golf. Toate acestea nu i-au inspirat nici un fel de încredere lui Sadie și, cu siguranță, povestea lui Pickering trăda mai mult interes pentru intrigi decât pentru adevăr. Cartea nu formula nici o teorie concretă, preferând să se refere doar la „disparația misterioasă din timpul sărbătorii de la mijlocul verii“. Dar cuprindea, totuși, ceea ce părea a fi o înșiruire plauzibilă a întâmplărilor și trebuia să se mulțumească și cu atât.

Sadie și-a scos notițele, recent strânse într-un dosar pe care scrisese *Edevane*. Începuse să-și facă obiceiul de a le citi zilnic de la cap la coadă, așezată acolo, pe marginea vechii fântâni. Așa lucra ea întotdeauna, reluând fiecare detaliu al unui caz, până

când îl învăța pe dinafară. Donald zicea că asta se cheamă mai degrabă obsesie (la o halbă de bere, el fiind mai degrabă înclinat spre reflexie), dar Sadie se gândea că ceea ce pentru unul înseamnă obsesie, pentru altul poate să fie abnegație și, dacă exista o modalitate mai bună de a descoperi inadvertențe, lipsuri și discrepanțe în dovezi, ea mai avea până să și-o însușească.

Conform versiunii lui Pickering, în noaptea petrecerii Theodore Edevane fusese văzut ultima dată la ora unsprezece, când mama lui s-a dus în camera copiilor. Era ora la care ea îl verifica în fiecare noapte, înainte de a se duce ea însăși la culcare, iar băiatul obișnuia să doarmă dus până dimineața. El avea un somn foarte bun, le declarase Eleanor Edevane polițiștilor, și rareori se trezea în timpul nopții.

Vizita ei în camera copiilor în noaptea petrecerii a fost confirmată de una dintre servitoare, care o văzuse pe doamna Edevane ieșind din cameră și oprindu-se să vorbească puțin cu o altă servitoare pe scări. Servitoarea a confirmat și că era imediat după ora unsprezece, pentru că atunci ducea înapoi la bucătărie o tavă cu pahare goale de șampanie ca să fie spălate pentru ca oaspeții să le folosească în

timpul focului de artificii de la miezul nopții. Lacheul de serviciu de la ușa principală a spus că o văzuse pe doamna Edevane ieșind din casă imediat după ora unsprezece, după care nici un oaspete sau membru al familiei nu a mai intrat până la sfârșitul petrecerii decât ca să meargă la baie, la parter.

Doamna Edevane își petrecuse restul nopții la pavilionul de bărci, unde musafirii făceau plimbări cu gondole pe râul luminat cu lampioane, iar apoi, la răsăritul soarelui, după plecarea ultimului oaspete, s-a dus la culcare, presupunând că toți copiii ei dormeau, după cum se cuvenea. A adormit repede și, la ora opt, a fost trezită de o servitoare care i-a spus că Theo nu era în pătuț.

Familia a început să-l caute, dar fără prea multă zarvă și spaimă, ca să nu alerteze oaspeții care rămăseseră peste noapte. Una dintre fiicele familiei Edevane— Clementine, cea mai mică— obișnuia uneori să iasă pe furiș din casă dimineața devreme și se știa că, uneori, îl mai lua și pe fratele ei mai mic cu ea, dacă acesta era treaz când trecea pe lângă camera lui. Și au crezut că așa se întâmplase și de data aceasta.

Cam după ora zece, când se servea micul dejun în salon, Clementine s-a întors acasă singură. Când a

spus că nu știe unde ar putea fi fratele ei, amintind că ușa camerei lui era închisă când trecuse ea pe acolo, la ora șase, au chemat poliția. Băiatul a fost declarat oficial dispărut și a început o operațiune masivă de căutare.

Deși Pickering părea a se mulțumi să creadă că băiatul a pierit pur și simplu în noapte, a făcut totuși o sumară trecere în revistă a investigațiilor poliției, scoțând în evidență două explicații oficiale pentru dispariția lui Theodore Edevane: băiatul plecase de unul singur și se rătăcise sau fusese răpit. Ipoteza rătăcirii părea să stea în picioare când s-a descoperit că dispăruse și jucăria lui favorită, un cățeluș, dar, pe măsură ce căutările se înteteau fără a fi dat de vreo urmă și luând în considerare faptul că familia era bogată, poliția a ajuns la concluzia că cea de a doua ipoteză era mai plauzibilă. La un anumit moment, în noaptea sărbătorii de la mijlocul verii, între ora unsprezece și ora opt de dimineață, cineva s-a strecurat în camera băiatului și l-a luat.

Părea o presupunere rezonabilă și Sadie înclina să fie de acord. A privit peste lac, spre casă, încercând să-și închipuie că se afla acolo în noaptea petrecerii, așa cum o descria Pickering: felinare și torțe, gondole cu oaspeți care râdeau, alunecând pe râul

luminat de lampioane, cu un foc uriaș în mijlocul lacului. Muzică, râs și zgomotul a trei sute de oameni care stăteau de vorbă.

Dacă băiatul plecase de unul singur— și Pickering cita un articol de ziar în care se spunea că Anthony Edevane ar fi declarat că fiul lui începuse recent să se dea jos din pătuț și că o dată sau de două ori o pornise în jos pe scări— cum se putea să nu-l fi văzut nimeni de la petrecere? Pickering făcea aluzie la câteva relatări nesigure ale unor oaspeți care „ar fi putut“ să vadă copilul, dar nu era nimic concret. Și, dacă băiatul de numai unsprezece luni reușise cumva să traverseze grădina singur, cât de departe se poate presupune că ar fi ajuns? Sadie nu știa prea multe despre copii și rezistența lor, dar probabil că și cineva care se ținea mai bine pe picioare ar fi obosit destul de repede. Poliția căutase pe o rază de mile întregi, în toate direcțiile, fără să descopere nimic. Și pe deasupra era incredibil să fi trecut șaptezeci de ani fără să se ivească ceva, vreun corp, vreun os, vreo bucată de îmbrăcăminte.

Nici teoria răpirii nu era lipsită de probleme. Cum ar fi putut cineva să intre în casă, să ia copilul și să plece fără să iște vreo suspiciune? Erau sute de oameni care se îngrămădeau în casă și în grădină și,

din câte își dădea seama Sadie, nu existau mărturii clare că cineva ar fi văzut sau auzit ceva. Și-a petrecut toată ziua de miercuri cercetând casa de jur împrejur, să vadă câte ieșiri existau și, în afară de intrarea principală, a mai găsit alte două posibile: ușile de sticlă ale bibliotecii și o altă ușă în spatele casei. Biblioteca ieșea cu siguranță din discuție pentru că în dreptul ei se afla toată lumea, în grădină, dar Sadie se întreba dacă nu ar fi fost posibil să fie ușa aceea din spate.

A încercat să se uite prin gaura cheii și a zgâlțâit ușa zdravăn, sperând că s-ar putea deschide; căci, la urma urmei, era o diferență între a intra prin efracție și a intra pur și simplu. În mod obișnuit, lui Sadie nu i-ar fi părut de astfel de nuanțe și nici nu era nimeni prin preajmă care să bage de seamă dacă spărgea o broască pentru a intra în casă, dar cu Donald atât de supărat și cu umbra amenințătoare a lui Ashford, care avea puterea— și poate și dorința— să o dea afară din poliție, s-a gândit că era mai bine să fie cuminte. Una era să intre pe fereastra unui pavilion de bărci aproape gol și alta să spargă ușa unui conac mobilat complet. Încăperea din spatele acelei uși avea să rămână un mister până când i-a cerut lui Alastair să îi caute un plan al casei în arhiva comitatului.

—Sunt mort după hărți și planuri de case, i-a spus el, ascunzându-și cu greu bucuria.

Nu i-a luat mult să găsească ce i se solicitase și astfel, până joi, Sadie a aflat că ușa aceea era intrarea servitorilor spre bucătărie.

Din păcate, informația nu era de prea mare ajutor. Bucătăria trebuie să fi fost un furnicar în noaptea petrecerii. Chiar nu exista nici o posibilitate ca cineva să se fi strecurat pe acolo nevăzut, cu Theo Edevane în brațe?

Sadie și-a aruncat din nou privirea la numele lui Alice scrijelit în locul tainic de la baza fântânii.

—Haide, Alice! a spus ea. Tu ai fost acolo. Dă-mi un indiciu!

Liniștea era copleșitoare.

De fapt, nu liniștea, căci acolo nu era liniște niciodată. Zilnic, de cum se ridica soarele pe cer, corul insectelor foind printre trestii cânta cu înfrigurare. Lipsa indiciilor era copleșitoare.

Necăjită, Sadie și-a dat notițele la o parte. Era bine să cauți neconcordanțe în dovezi, dar, metoda de cercetare se bizuia— oricât ar părea de nostim— tocmai pe dovezi pe care să le iei la puricat. Dovezi palpabile: declarații ale martorilor, ipoteze ale poliției, informații demne de luat în seamă. Dar de

data aceasta Sadie lucra doar cu elemente dintre cele mai puțin plauzibile.

Și-a adunat lucrurile, strecurându-și cărțile și dosarul în rucsac și și-a chemat câinii. Ei au venit cam fără voie, dar curând au luat-o după ea în timp ce își croia drum prin grădina din spate, îndepărtându-se de casă. Din câte cercetase ea la începutul săptămânii, descoperise, pe o latură a domeniului, un pârâu care ducea până în sat.

În câteva zile, cu voia cerului, trebuia să aibă și dovezi mai concrete. Unul dintre lucrurile cele mai folositoare din cartea lui Pickering a fost numele detectivilor, iar cel mai tânăr dintre ei era încă în viață și locuia în zonă. După câte spunea Pickering, acesta fusese primul caz al lui Clive Robinson după ce intrase în poliția locală. Avea șaptesprezece ani pe atunci și era ajutorul detectivului Hargreaves, inspectorul local de poliție.

Nu-i fusese greu să afle adresa lui Clive Robinson, căci avea prieteni la poliția rutieră. Sau un prieten, cel puțin. Un tip desul de blajin cu care se îmbrățișase într-o seară, cu câțiva ani în urmă, amețiți fiind amândoi după o petrecere de-a poliștilor. Nici unul nu a mai pomenit acest amănunt de-atunci, dar el era întotdeauna gata să

îndeplinească cu promptitudine orice solicitare. Ea și-a notat adresa lui Robinson și, miercuri după-masă, s-a dus cu mașina până în apropiere, la Polperro. Nu a răspuns nimeni când a bătut la ușă, dar vecina de alături a fost foarte amabilă. Clive era în vacanță cu fiica și cu ginerele lui, dar avea să se întoarcă a doua zi. Știa asta, a completat ea, pentru că îi dădea ajutor, ca o bună vecină, adunându-i corespondența și udându-i florile până se întorcea. Sadie i-a scris un bilet rugându-l să se întâlnească și i-a dat drumul în cutia poștală. I-a mulțumit femeii și a remarcat cât de frumoase sunt plantele. Lui Sadie îi erau tare dragi vecinii ăștia care, ca Doris, erau atât de dornici să fie de folos.

Câinii au luat-o la fugă înaintea ei și au traversat pârâul în locul cel mai îngust, dar Sadie a rămas pe loc. Văzuse ceva la mal și s-a aplecat să scoată lucrul acela din nămol, răsucindu-l între degete. Era o piatră netedă, plată ca o monedă, tocmai bună de aruncat în apă. Bertie o învățase cum să le descopere, demult, când se dusesse să locuiască cu bunicii la Londra și mergeau toți trei la plimbare în jurul lacului din Victoria Park. A azvârlit-o cu o mișcare amplă a brațului și a fost mulțumită când a văzut cum plonjează săltând pe suprafața apei.

A mai scotocit printre trestii și tocmai găsisse încă o piatră când i-a atras privirea o scânteie de lumină și o mișcare pe malul celălalt al pârâului. Și-a dat seama pe dată ce era. Și-a strâns buzele și a clipit tare, de mai multe ori. Și așa cum se aștepta, când a deschis ochii din nou, copilul luminat din spate, cu mâinile ridicate ca și când ar fi cerut ajutor, dispăruse. A aruncat piatra, urmărind-o încruntată cum se ducea după cealaltă. Când, în cele din urmă, s-a scufundat, fără să lase vreo dâră, a traversat și ea pârâul, străduindu-se să nu se uite înapoi.

Note

1. În original, *Midsummer*– sărbătoare de origine celtică legată de cultul solar, care se ținea pentru a marca solstițiul de vară; în perioada creștină aceasta s-a suprapus peste cea a Sf. Ioan Botezătorul. În tradiția englezească au loc petreceri cu dans, picnicuri și se aprind mari focuri în aer liber începând din ajunul zilei de 24 iunie.

2. Covor de lână, țesut manual de către nomazii din tribul Baluch, care trăiesc într-o zonă situată între Iran, Pakistan și Afganistan.

3. În original, *Strawberry Thief*– unul dintre cele mai cunoscute motive de design textil aparținând lui

William Morris (1834– 1896), pictor, arhi-tect, scriitor, traducător și filozof socialist asociat cu Frăția Prerafaelită și cu Miș-carea Arts & Crafts. (*N. red.*)

4. Ronald Arbuthnott Knox (1888–1957), preot, teolog, autor de lite-ratură polițistă, teoretician al genului.

5. Vulpea și ogarii.

6. În original, *charades*– joc în care participanții se împart în două grupe și se mimează, pe rând, cuvinte sau expresii care au fost scrise în prea-labil pe bilețele ce sunt trase la sorți. Câștigă echipa care ghicește cele mai multe interpretări.

7. Limbă de origine celtică vorbită în regiunea și peninsula Cornwall, în sud-vestul Marii Britanii.

8. În original, *Peter Rabbit*– personaj din povestirile pentru copii scrise de autoarea britanică Beatrix Potter (1866– 1943).

9. În Marea Britanie casele poartă, uneori, un nume– aici, „căsuța cu vedere la mare“.

10. Organizație caritabilă britanică, ce operează, printre altele, magazine second-hand pentru strângerea de fonduri.

11. În original, *Victoria Cross*– cel mai important ordin militar britanic, instituit în 1856 de către regina Victoria.

12. Unul dintre cele mai vechi și mai cunoscute sisteme de organizare și clasificare a publicațiilor, purtând numele creatorului său, Melvil Dewey (1851– 1931).

13. Buletin profesional al asociației de profil din Marea Britanie.

14. Bătălia de la Agincourt, din timpul Războiului de o sută de ani, în care Henric al V-lea a învins armata franceză, a avut loc la 25 octombrie 1415.

15. Povestire de Edgar Allan Poe (1809– 1849).

16. Dulăul și fluierul.

17. În parcul Hampstead Heat există un faimos centru de înot cu bazine în aer liber, singurul din Marea Britanie deschis tot timpul anului. (*N. red.*)

18. *Va veni și ziua morții*; din *Richard al III-lea* de William Shakespeare.

19. Elinor Glyn (1864– 1943), autoare britanică de romane și scenarii de film; unele dintre cărțile ei au fost considerate scandaloase, mai cu seamă înaintea Primului Război Mondial.

20. În original, *Court Circular*– raport zilnic despre activitățile familiei regale britanice, publicat în presă.

21. Fapt împlinit (în fr., în orig.).

22. În original, *Festival of the Empire*– expoziție cu produse din toate țările Imperiului Britanic, organizată în 1911 la Crystal Palace pentru a sărbători încoronarea regelui George al V-lea. Au avut loc parade fastuoase și tot atunci s-au ținut primele întreceri sportive între echipe ale țărilor imperiului.

23. Frank William Thomas Charles Lascelles (1875–1934) a conceput și organizat paradele cu caracter istoric ale festivalului din 1911.

24. Pavilionul expozițiilor mondiale, clădire de fier și sticlă, cea mai mare din lume la momentul construirii sale, proiectată de Sir Joseph Paxton (1803–1865). A fost mistuită de flăcări în 1936.

25. Referire la monumentul reginei Victoria inaugurat la 16 mai 1911.

26. Referire la domiciliul imaginar din Baker Street nr. 221B al faimosului detectiv.

27. Enid Blyton (1897– 1968), faimoasă scriitoare britanică pentru copii, autoare a unor cărți devenite clasice.

—Trebuie să găsești una plată de tot, i-a spus Anthony, căutând prin apa mică de la malul pârâului. Uite ca frumusețea asta de-aici.

Ținea pietricica ovală între degete, admirând-o și răsucind-o pe toate fețele. Soarele sclipea în spatele lui în timp ce o punea în palma nerăbdătoare a micuței Deborah.

Ea a privit-o uimită, cu părul moale căzut pe frunte, mângâindu-i ochii mari, albaștri. A clipit și a pufnit veselă, atât de bucuroasă că nu s-a putut abține să nu tropăie în semn de fericire deplină. Și cum era de așteptat, piatra i-a alunecat din mână căzând în apă cu zgomot.

Gurița lui Deborah s-a rotunjit a mirare și, după ce și-a studiat o clipă palma goală, a îndreptat supărată un deget grăsuliu spre locul unde se făcuse nevăzută.

Anthony a râs, răvășindu-i părul moale.

—Nu-i nimic, păpușa mea. Mai găsim noi și altele.

Așezată pe bușteanul căzut de sub salcie, Eleanor a zâmbit. Momentul acesta, aici, însemna totul pentru ea. Această zi de toamnă târzie, mireasma mării din

depărtare, cei pe care îi iubea cel mai mult pe lume adunați la un loc. În zile ca aceasta, i se părea că soarele fusese vrăjit ca să nu mai fie niciodată iarnă și aproape se convinsese că își închipuise toată grozăvia ... Dar apoi se desprindea de acest moment perfect și se lăsa din nou cuprinsă de panică, o spaimă ca o gheară îi răscolea stomacul, căci fiecare zi trecea mai iute decât cealaltă și, indiferent cu câtă îndărătnicie se străduia să țină timpul în loc, el îi scapă printre degete, ca apa, ca acele pietricele plate ce-i alunecau lui Deborah din mână.

Probabil că a oftat sau s-a încruntat ori tulburarea ei interioară a găsit o cale de-a se arăta, pentru că Howard, care stătea lângă ea, s-a aplecat și a îmboldit-o ușor cu umărul.

—Haide, că nu o să dureze prea mult, i-a spus el. Nici nu o să-ți dai seama când o să se întoarcă.

—Pe la Crăciun, se spune.

—În mai puțin de patru luni.

—Aproape trei.

I-a luat mâna și i-a strâns-o, iar Eleanor a simțit fiorul unei presimțiri. Și-a spus că e o prostie și s-a concentrat, în schimb, asupra libelulei care plutea pe deasupra trestiiilor poleite de soare. Libelulele nu își închipuie că pot ghici viitorul; ele doar zboară de

colo-colo, bucurându-se de soarele ce le încălzește aripile.

—Mai ai vreo veste de la Catherine a ta?

—Da, mi-a scris ca să-mi spună că s-a logodit cu un văr cu părul roșu din nord.

—Nu mai spune?!?

—Am crezut că dacă mă înrolez o să o impresionez, dar din păcate...

—Atâta minte a avut! Nu te merită.

—Nu... mai degrabă am sperat că eu aș putea să o merit... a spus el pe un ton glumeț, dar Eleanor știa că se preface.

Se îndrăgostise serios de Catherine, după câte îi spusese Anthony, era cât pe ce să o ceară în căsătorie.

—Are balta pește, a spus ea, făcându-i cu ochiul pentru că își dădea seama cât de superficial suna.

—Da, numai că ea e un pește foarte frumos. Și poate că dacă mă întorc de la război cu o rană mică, dar impresionantă...

—Cum ar fi un șchiopătat?

—Mă gândeam, mai degrabă, la ceva de genul unui bandaj pe un ochi. Ceva care să-mi dea un aer de pungaș.

—Tu ești prea drăguț ca să fii pungaș.

—Știam eu că așa o să spui! Dar războiul o să mă călească, nu-i așa?

—Nu prea mult, sper.

Mai încolo, la pârâu, micuța Deborah râdea încântată în timp ce Anthony îi înmuia degetele de la picioare în apa rece. Soarele coborâse puțin și amândoi erau scăldați în lumină. Râsul fetiței era molipsitor și Eleanor și Howard au zâmbit și ei.

—Ce norocos e, a spus Howard serios. Până acum nu l-am invidiat pe Anthony— deși Dumnezeu mi-e martor că am avut destule motive—, dar acum chiar că-l invidiez. Să fie tată!

—Îți va veni și ție rândul.

—Crezi tu?

—Știu eu bine.

—Da, poate că ai dreptate. Există cineva care să îmi reziste? a spus el, bombându-și pieptul, dar încruntându-se apoi. În afară de Catherine, desigur.

Micuța Deborah a pornit-o clătinându-se spre ei, era mică de statură abia începuse să meargă. A întins mâna și le-a oferit piatra, cu solemnitătea unui gest regal.

—Ce frumoasă e, scumpo! a exclamat Eleanor, apucând piatra cu degetele. Era caldă și netedă și a mângâiat-o cu degetul mare.

—Ta, a spus Deborah plină de importanță. Ta-ta...

—Da, Ta-ta.

—Haide, micuță D., a spus Howard, ridicând-o pe umeri. Haide să vedem ce fac rațele alea lacome acolo, pe lac!

Eleanor i-a privit îndepărtându-se. Fetița gângurea și râdea, bucurându-se în timp ce unchiul Howard se apleca și sălta, croindu-și drum printre copaci. Era un om atât de bun, atât de generos, și totuși era în el ceva care îl împingea spre solitudine. Până și simțul umorului, obiceiul lui de a face lumea să râdă, părea să îl izoleze și mai mult.

—Asta pentru că e singur, îi explicase Anthony atunci când Eleanor îi spusese acest gând. Nu ne are decât pe noi, așa a fost toată viața. Nu a avut frați și nici surori, iar tatălui lui nici că-i pasă de el.

Eleanor avea senzația că tocmai de aceea îl plăcea, pentru că se asemănau atât de mult, doar că ea avusese norocul să-și găsească sufletul pereche pe o stradă foarte aglomerată din Londra, în timp ce Howard tot mai căuta.

—O să fac din ea o mare campioană la aruncat pietre, a spus Anthony apropiindu-se.

Eleanor și-a gonit gândurile și a zâmbit. Anthony avea mânecile cămășii suflecate și, pentru a mia

oară, ea s-a gândit ce brațe minunate avea, ce mâini splendide. Nu cu mult diferite de ale ei, dar capabile să pună la loc mădulele rupte ale oamenilor. Sau cel puțin așa asta avea să facă la terminarea pregătirii medicale, de îndată ce avea să se termine războiul.

—Nici nu mă aștept la altceva, i-a răspuns ea. Doar că mi-e teamă că trebuia să începi să o antrenezi mai demult. Are deja unsprezece luni!

—Învață repede.

—Și e clar că are talent!

—Seamănă cu mama ei!

Anthony s-a aplecat să o sărute, apucându-i fața cu ambele mâini, și Eleanor i-a sorbit mirosul, prezența și căldura, încercând să-și întipărească clipa în minte.

S-a așezat pe buștean, lângă ea, și a oftat mulțumit. Cât de mult și-ar fi dorit Eleanor să fie ca el: sigur, încrezător, liniștit. În schimb, ea se frământa tot timpul. Cum avea să se descurce după plecarea lui? Cum să-i explice micuței D.? Fetița își adora tatăl, căutându-l în fiecare dimineață, chipul luminându-i-se de un zâmbet plin de încântare ori de câte ori vedea că, da, bucurie mare, el era acolo. Eleanor nu putea să-și închipuie cum avea să fie prima dată

când fetița avea să își caute în zadar tatăl, în așteptarea clipei de încântare. Și mai rău... în prima zi când nu avea să îl mai caute.

—Am să-ți dau ceva.

Eleanor a clipit. Spaimetele ei erau asemenea muștelor la picnic, le alungai și ele veneau și mai multe.

—Nu mai spune?

El a scotocit în coșul pe care-l aduseseră de acasă și i-a întins un pachet mic, plat.

—Ce e acolo?

—Deschide-l și ai să vezi.

—E o carte!

—Nu e. Și nici nu se cade să ghicești așa, dintr-odată.

—De ce nu?

—Pentru că-ntr-o bună zi ai să nimerești și ai să strici toată surpriza.

—Dar eu nu ghicesc niciodată.

—Asta e bine.

—Mulțumesc.

—Deși prima dată e mai greu.

—Atunci am să deschid pachetul.

—Atunci deschide-l.

A rupt hârtia de împachetat și i s-a oprit răsufierea. Înăuntru era cea mai frumoasă hârtie de scris pe care o văzuse vreodată. Eleanor a mângâiat cu vârful degetelor foile netede, mătăsoase, urmărind conturul frunzelor verzi de viță, elegant zugrăvite, care se împleteau în chenarul de pe margine.

—Asta ca să ai pe ce să-mi scrii.

—Știu la ce folosește.

—Nu vreau să pierd nimic din ce se întâmplă cât sunt plecat.

Cuvântul „plecat“ i-a readus în minte ceea ce urma să se întâmple. Se străduise atât de mult să își stăpânească îngrijorarea! El era atât de puternic și de sigur pe sine, că voia și ea să fie la fel, ca să nu-l dezamăgească, dar uneori teama amenința să o copleșească.

—Nu-ți place?

—E minunată.

—Atunci...?

—O, Anthony, a început ea, rostind cuvintele ce-i veneau ca un șuvoi, știu că nu e foarte curajos din partea mea, și că toți ar trebui să fim foarte tari în astfel de momente, dar...

—Nu cred că pot asculta asta, a spus el, apăsându-i un deget pe buze.

—Știu, dar poți și trebuie să auzi. Tu ești mai puternic decât oricine altcineva.

El a sărutat-o, iar ea s-a cufundat în îmbrățișarea lui. Anthony s-a gândit că era puternică. Trebuia să fie. Poate că are să se adune de dragul lui Deborah ? Și-a scuturat propriile emoții și s-a lăsat învăluit de satisfacția deplină a acestui moment perfect. Pârâul susura în drumul său către mare, așa cum făcuse întotdeauna, iar ea și-a rezemat capul pe pieptul lui cald, ascultându-i bătăile regulate ale inimii.

—Să te întorci acasă, la mine!

—Nimic nu mă va împiedica.

—Promiți?

—Promit!

11

Cornwall, 2003

Sadie s-a dus acasă, trecând întâi pe la bibliotecă. Câinii știau deja ce o să urmeze, s-au agitat o vreme, apoi s-au liniștit, așezându-se la colțul clădirii lângă vasul de inox cu apă de băut, pe care Alastair începuse să-l lase acolo pentru ei.

Înăuntru era destul de întuneric, dar după ce-a clipit puțin, Sadie l-a zărit pe bibliotecar după un

teanc de cărți, în secțiunea cărților tipărite în format mare.

—Am ceva pentru tine, i-a zâmbit el, scoțând un plic format A4 din birou.

—Să fie ce cred eu?

—Ziarul *Polperro Post* din ziua de după dispariție. Sadie a fluierat ușor, încântată.

—Și asta nu e tot, a urmat el, întinzându-i un teanc gros de hârtii legate, cu numele ei scris pe o hârtie prinsă cu o bandă elastică. Uite și *Escapade imaginare: mame, monștri și metafizică în literatura pentru copii*, o teză de doctorat care are un capitol și despre Daffyd Llewellyn și *Pragul vrăjit al lui Eleanor*.

Sadie a ridicat din sprâncene.

—Și în cele din urmă, dar nu în ultimul rând...

—Mai ai și altceva?

—Scopul nostru e să ne satisfacem utilizatorii. O altă hartă a proprietății, care include și planul casei. Destul de neobișnuită, mare noroc! Provine dintr-un lot de documente care au fost descoperite acum câțiva ani. Fuseseră puse într-un cufăr— Dumnezeu știe cine le-o fi lăsat acolo— și au fost descoperite când s-au făcut renovările pentru sosirea noului mileniu. Originalele erau foarte deteriorate din

pricina umezelii, dar au fost trimise la restaurare. De-abia s-au întors luna trecută de la arhivele comitatului.

Sadie încuviința nerăbdătoare din cap, sperând să-l facă să termine mai repede. I-a trebuit multă stăpânire de sine ca să nu rupă pe loc plicul și să-i parcurgă conținutul dintr-o privire, dar trebuia întâi să asculte povestea entuziasmată a lui Alastair despre cercetări, așa era înțelegerea! Nu avea importanță că ea făcuse deja un plan foarte amănunțit al casei și al domeniului. Alastair sporovăia mai departe și ea asculta, până când, în cele din urmă, a tras aer în piept și a bâiguit niște mulțumiri și ceva despre câinii care trebuiau să ajungă acasă.

Pe când ieșea înapoi în soarele strălucitor, cu pachetele în mână, se afla într-o stare de ciudată fericire. Nu ar fi putut să-și închipuie nici într-o mie de ani că cineva ar putea avea o astfel de satisfacție în urma unei vizite la bibliotecă, oricum nu cineva ca ea.

La câțiva pași mai încolo, se afla un mic hotel zugrăvit în alb, cu ghivece pline de flori la ferestrele ce dădeau spre mare și cu o bancă plasată la intrare. Sadie s-a așezat chiar lângă un afiș pe care scria

STRICT PENTRU FOLOSUL OASPEȚILOR, a rupt nerăbdătoare plicul și a început să citească grăbită.

S-a dezumflat când și-a dat seama că nu aducea nimic nou. Era clar că de acolo se inspirase și Pickering. Dar cuprindea totuși două fotografii pe care nu le mai văzuse până atunci: una cu o doamnă elegantă și zâmbitoare care stătea sub un copac împreună cu trei fete îmbrăcate în rochii albe de vară și cu un exemplar al cărții *Pragul vrăjit al lui Eleanor* în poală, iar cealaltă cu aceeași doamnă, dar de data aceasta chipul ei era trist și tras, cu un domn arătos care o cuprindea cu un braț, în timp ce cu celălalt braț o susținea de talie. Sadie și-a dat seama că încăperea era biblioteca de la Loeanneth. Era neschimbată, până și desenul înrămat de pe măsuta de lângă ușile de sticlă era acolo. „Părinți îndurerați“ era titlul articolului, care continua: „Domnul și doamna Anthony Edevane roagă pe oricine deține informații despre fiul lor, Theodore, să depună mărturie“.

Pe chipul femeii aceleia se citea o durere profundă, pe care Sadie o cunoștea bine. Era o femeie care pierduse o parte din ea însăși. Deși scrisoarea de pe hârtia cu chenarul de frunze de viță fusese scrisă în

timp ce era însărcinată cu un alt copil, dorul și iubirea exprimate acolo pentru copilul nenăscut dovedeau clar că Eleanor era genul de femeie pentru care maternitatea era o binecuvântare, iar copiii o bucurie. Deceniile care se scurseseră de atunci confereau acelei fotografii un plus de semnificație. Fusese făcută atunci când groaza dispariției era puternică și recentă, când Eleanor mai credea că fiul ei avea să fie găsit și că golul dureros produs de absența lui era doar temporar. Văzând din viitor acel moment încremenit pe hârtie, Sadie știa că nu avea să fie așa. Acea pierdere avea să rămână veșnic în sufletul lui Eleanor și, pe lângă pierderea propriuzisă, avea să fie chinuită și de nesiguranță. Să nu știe dacă pruncul era mort sau viu, dacă era ocrotit sau suferea, dacă plângea și el după ea în nopțile lungi.

A dat ziarul la o parte și a rămas cu ochii în jos, pe pietrele aleii ce ducea spre luciul apei. Fiica lui Maggie Bailey plânsese după mama ei. Când Sadie și Donald o găsiseră pe Caitlyn singură în apartamentul din Holborn, chipul fetei păstra urmele șirurilor de lacrimi uscate. Amândoi călcaseră peste maldărul de corespondență și reclame din spatele ușii și îi izbise o duhoare atât de cumplită, că până și durului Donald i se făcuse

greață. Pe lada plină de gunoi din bucătărie bâzâia un roi de muște.

N-avea să uite niciodată cum a dat cu ochii de micuța Bailey— se afla deja pe la jumătatea coridorului când i-a apărut în față ca o nălucă fetița cu ochi mari, îmbrăcată în pijamaua ei cu Dora²⁸. Nu se așteptaseră să dea de un copil. Vecina care făcuse reclamația se plânsese de mirosul urât. Când o întrebaseră cine locuia acolo, le spusese că o femeie retrasă, că se auzea muzica tare, din când în când, că mai venea maică-sa în vizită uneori. Dar nu pomenise de nici un copil. După aceea, când Sadie a întrebat-o de ce, ea a ridicat din umeri, dând răspunsul cunoscut de-acum: „Păi, nu m-ați întrebat“.

S-a prăbușit cerul pe ei când au descoperit-o. Doamne, Isuse Cristoase, un copil singur, o săptămână întreagă, încuiat într-un apartament? Donald raportase la secție, în timp ce Sadie, așezată pe podea cu Caitlyn— așa aflaseră că o cheamă— o îmbia să se joace cu un autobuz de jucărie, căznindu-se să-și amintească versurile vreunui cântec pentru copii și încercând să își dea seama cum avea să se schimbe cursul anchetei. Fiindcă avea să se schimbe, cu siguranță. În cazul copiilor lăsați singuri, se

mobilizau toate serviciile, poliția, criminalistica și protecția copilului, care au venit toate grămadă, roind prin micul apartament, măsurând, răscolind și luând amprente. La un moment dat, când s-a înserat, fetița a fost luată de acolo.

Sadie nu plângea niciodată din pricina problemelor de serviciu, în ciuda grozăviilor pe care le vedea, dar în noaptea aceea a alergat mult, străbătând cu pași apăsați trotuarele din Islington, prin Highgate, traversând parcul întunecos, tot mutând de colo-colo piesele puzzle-ului, până s-au învălmășit într-o ceață plină de mânie. Sadie era obișnuită să nu se agațe de partea emoțională, umană a anchetării delictelor. Meseria ei era să dezlege puzzle-uri; oamenii implicați erau importanți doar în măsura în care trăsăturile lor puteau fi folositoare acestui scop, fiind hotărâtoare în motivație, confirmând sau infirmând alibiuri. Dar fetița aceea cu pijamaua ei mototolită, cu părul vâlvoi, ca un cuib de pasăre, și ochii aceia atât de îngroziți în timp ce o striga pe mama ei, nu-i dispărea dinaintea ochilor.

Ce blestemăție, tot nu scăpa de ea! Sadie a scuturat din cap, ca să-și șteargă imaginea din minte, furioasă pe ea însăși că-și lăsase gândurile să-i rățăcească din nou la nenorocitul acela de apartament. Cazul a fost

închis. În schimb, și-a concentrat atenția asupra portului, a bărcilor care se întorceau de la pescuit, cu pescărușii ce le dădeau târcoale, avântându-se în apă și ridicându-se rapid la loc.

De vină erau, de bună seamă, asemănările dintre cazuri: mame și copiii lor, pierderea unora de ceilalți. Fotografia lui Eleanor Edevane, chipul ei răvășit de nenorocire, de teamă atunci când a fost despărțită de fiul său, o loveau în punctul ei cel mai sensibil. Îi arătau aceeași slăbiciune care îngăduise cazului Bailey să i se strecoare în suflet, ținând-o trează nopțile, convinsă că Maggie Bailey nu ar fi putut să facă așa ceva, să plece pur și simplu, lăsând singur un copil de doi ani, încuiat într-un apartament, fără nici o garanție că avea să fie descoperit la timp.

—N-aș vrea să te dezamăgesc, Sparrow, îi spusese Donald, dar asta se-ntâmplă mai des decât ai crede, nu oricine poate să fie mamă.

Sadie nu l-a contrazis. Știa că are dreptate, ea știa asta cel mai bine. Doar că felul în care Maggie părea că-și părăsise fiica, neglijența ei, nu o convingeau.

—Poate că Maggie nu o fi fost o mamă grozavă, dar nu și-ar fi pus în pericol copilul. Ar fi chemat pe cineva, ar fi aranjat ea ceva!

Sadie avusese dreptate, într-un fel. S-a dovedit că Maggie *chiar* aranjase ceva. Ea dispăruse din viața lui Caitlyn într-o joi, chiar ziua când tatăl fetei venea să o ia la el pentru sfârșitul de săptămână, așa cum prevedea custodia. Doar că în săptămâna aceea el plecase din oraș la pescuit, în Lyme Regis.

—I-am spus că plec, a declarat el în camera de interogatoriu, ținând în mână un pahar de plastic. Chiar am pus-o să scrie pe un bilet ca să nu uite. Eu rareori plec undeva, dar fratele meu mi-a făcut cadou o excursie de ziua mea. Și-a scris asta pe hârtie!

Omul era copleșit și, în timp ce vorbea, rupea, fără voie, bucățele de polistiren din pahar.

—Dac-aș fi știut! Dacă mi-ar fi spus! Când mă gândesc la ce s-ar fi putut întâmpla...

Informațiile lui alcătuiau o imagine a lui Maggie foarte diferită de cea pe care i-o făcuse mama ei, Nancy Bailey. Nici nu era de mirare. Ținea de instinctul matern, a presupus Sadie, să-i facă copilului său portretul cel mai bun cu putință. Totuși, în cazul acesta, a fost extrem de dăunător. Ce păcat că Sadie nu l-a întâlnit mai întâi pe tată, pe Steve, înainte de a-și însuși pe de-a-ntregul versiunea lui Nancy.

—Știi care-i problema? o întrebase Donald, când cazul se încheiase de mult. Tu te-ai împrietenit prea tare cu bunica. Greșeală de ageamiu!

Dintre toate comentariile lui, acesta a fost cel mai usturător. Pierderea obiectivității, pătrunderea emoției pe teritoriul judecății raționale – erau cele mai aspre critici pentru un detectiv.

Mai ales un detectiv pentru care această acuzație este dreaptă. „Nici să nu-ți treacă prin cap să iei legătura cu bunica!“ Donald avusese dreptate. Lui Sadie *chiar* îi plăcuse bunica, mai ales că îi spusese exact ceea ce voise să audă. Că Maggie era o mamă responsabilă, grijulie care mai degrabă ar fi murit decât să-și lase copilul nesupravegheat, că poliția se înșela, că ar trebui să caute dovezi că s-a greșit.

—Dar ce rost ar avea să mintă? îl întrebase ea pe Donald, ce ar avea de câștigat?

El doar a dat din cap și i-a zâmbit înțeleghător.

—E fata ei, găsculișo! Ce-ai vrea să spună?

Lui Sadie i s-a pus în vedere să nu se mai apropie de Caitlyn după ce Steve a depus plângerea, dar o mai văzuse încă o dată, imediat după închiderea oficială a cazului. Caitlyn mergea de mână cu tatăl ei și cu soția acestuia, Gemma, în timp ce ieșeau de la secția de poliție, un cuplu cumsecade, tunși și

îmbrăcați frumos. Caitlyn avea părul pieptănat și împletit în codițe și în timp ce Sadie îi privea, Gemma s-a oprit să asculte ce spunea fetița, după care a ridicat-o în brațe, făcând-o să râdă.

Era doar o privire furișă, de departe, dar era de ajuns ca să își dea seama că totul se sfârșise cu bine. Cealaltă femeie, cu rochia ei de mătase și chipul blând, cu gesturi drăgăstoase era chiar ce îi trebuia lui Caitlyn. Numai privind-o, Sadie își dădea seama că Gemma era genul de persoană care știa întotdeauna ce să spună și ce să facă, care avea să știe cu siguranță cine era Dora și avea să-și amintească imediat versurile tuturor cântecelor care alină și adorm copiii. Evident că și Donald gândea la fel.

—Cel mai bun lucru pe care l-a putut face maicăsa! I-a spus el mai apoi, la cârciuma The Fox and Hounds. Până și un orb poate să-și dea seama că fetiței îi este mult mai bine cu taică-său și cu nevasta aia a lui.

Și copiii meritau, nu-i așa, să aibă cele mai bune condiții și să le fie bine? Că existau, din păcate, destule piedici pe lume de care să se poticnească!

Lui Sadie i-a zburat gândul la scrisoarea pe care o aruncase în cutia poștală. Probabil că ajunsese la fată

de-acum. Ce bine că-și trecuse adresa clar și complet pe spatele plicului. Fără îndoială că așa învățase la școlile acelea cu pretenții la care mersese. Charlotte Sutherland. Era un nume frumos, s-a gândit Sadie, nu cel pe care i-l dăduse ea, dar oricum un nume frumos. Suna bine, a persoană educată, de succes. Numele cuiva căruia îi plăceau jocul de hockey și caii și nu-și mușca limba de teamă să nu spună vreo prostie. Pe toate acestea și le dorise atunci când o pusese pe fetiță în brațele asistentei medicale, privind cu ochii împăienjeniți cum era purtată spre un viitor mai bun.

Din spate s-a auzit un zgomot care a făcut-o să tresară. Cineva se chinuia să deschidă o fereastră-ghilotină înțepenită, care se ridica cu greu. Perdeaua de dantelă a fost dată într-o parte și s-a ivit o femeie cu o stropitoare verde de plastic, care, cu un aer evident de proprietăreasă, arunca priviri supărate spre bancă (STRICT PENTRU FOLOSUL OASPEȚILOR), și mai ales spre Sadie.

Câinii își terminaseră cercetările și stăteau acum tolăniți, cu urechile ciulite, așteptând ca Sadie să le dea semnalul de plecare. În timp ce Sadie se ridica, patroana hotelului turna apă în ghiveciul cu flori atârnat chiar deasupra capului ei. Ash și Ramsay au

pornit-o înainte spre casa lui Bertie, iar Sadie a luat-o după ei, încercând să nu bage în seamă umbra luminată din spate a copilului care se ținea după ea.

—Tot n-ai rezolvat-o? i-a strigat Bertie, de îndată ce a intrat cu câinii în casă.

L-a găsit în grădina din spatele bucătăriei, cu foarfeca în mână și o grămadă mică de buruieni și rămurele tăiate căzute pe cărămizile de lângă el.

—E aproape gata! i-a răspuns ea, punându-și rucsacul pe măsuța de piatră. Mai am doar câteva mici amănunte: cine, cum și de ce.

—Mici, într-adevăr!

Sadie s-a proptit de zidul de bolovani care ținea grădina să nu alunece pe povârnișul dealului către mare. A inspirat adânc și a dat încet drumul aerului; nu puteai face altceva când dădeai cu ochii de o astfel de priveliște. Unduirea ierbii argintii, nisipul alb, adunat într-un golfuleț între două promontorii, marea nesfârșită așternând toate nuanțele, de la azuriu la siniliu. Ca într-o carte poștală perfectă. Dintr-acelea pe care turiștii bronzăți le trimiteau acasă, să-și facă prietenii și rudele invidioși. Se întreba dacă nu s-ar fi convenit să cumpere și ea o carte poștală pentru Donald.

—Parcă și simți mirosul fluxului, nu-i așa?

—Și eu care dădeam vina pe câini!

Bertie a râs, tăind cu precizie o rămurică a unui tufiș înflorit.

Sadie s-a așezat pe scaunul de lângă el, sprijinindu-și tălpile de marginea stropitorii metalice. Bunicul se pricepea, fără îndoială, la grădinărit. În afară de micul pătrat pietruit din mijlocul grădinii, restul locului era năpădit de flori și tufișuri care se învâlmășeau laolaltă asemenea spumei pe valurile mării.

În dezordinea aceea studiată, i-a atras atenția un pâlț de floricele albastre cu o stea galbenă în mijloc.

—Astea-s nu-mă-uita din Insula Chatham, a exclamat ea, amintindu-și brusc de grădina pe care el și Ruth o făcuseră în spatele casei lor din Londra. Întotdeauna mi-au plăcut.

Pe vremea aceea le țineau în ghivece de teracotă, agățate de pereții de cărămidă; era uimitor ce reușiseră să facă pe nouă metri pătrați și o singură oră de soare pe zi. Obișnuia să stea acolo cu el și cu Ruth serile, după ce închideau magazinul, nu de la început, dar mai târziu, după ce stătuse deja la ei vreo câteva luni și se apropia termenul. Cu cana de ceai Earl Grey fierbinte în mână, cu privirea ei

blândă, cu bunătatea ei nesfârșită: „Oricum hotărăști tu, Sadie, scumpo, noi te susținem!“

Sadie a rămas surprinsă de durerea încă vie. Uimitor cum putea să o năpădească chiar și acum, după un an. Cât de mult îi lipsea bunica, ce nu ar fi dat să fie aici, acum, caldă și atât de cunoscută, aparent nemuritoare. Dar nu, nu aici. Să o aibă din nou pe Ruth, dar fără ca Bertie să fi fost nevoit să plece din casa lor de la Londra. I se părea că toate hotărârile importante fuseseră luate în grădina aceea micuță, înconjurată de ziduri, cu ghivece atârdate, atât de diferită de locul acesta deschis, inundat de soare. A simțit cum adânc în suflet i se înfiripă o mică iritare față de schimbare, o toană copilărească pe care a înghițit-o ca pe o pilulă amară.

—Trebuie să fie frumos să ai o grădină mai mare, a spus ea cu o veselie prefăcută.

Bertie a încuviințat, zâmbind, și a arătat apoi spre un dosar ponosit pus sub două cești de ceai folosite, care aveau pe fund ceva ce semăna cu niște resturi de noroi și iarbă.

—Tocmai a plecat Louise, ți-a adus alea... nu știi dacă o să-ți fie de folos, dar a crezut că te-ar interesa să le vezi, oricum.

Louise! Sadie s-a zbârlit, dar și-a amintit iute că femeia era o persoană foarte cumsecade care tocmai îi făcuse un serviciu. Și-a aruncat privirea peste hârtii, păreau un fel de ziar, făcut de un amator, fiecare pe câte o pagină cu titlul *Loeanneth Gazette*, cu litere ce imitau scrierea veche și având pe frontispiciu o schiță în creion și cerneală a casei și lacului. Paginile erau pătate și decolorate, cu câteva molii care se străduiau să-și capete libertatea pe măsură ce le deschidea. Hârtia mirosea a mucegai și murdărie, titlurile, totuși, musteau încă de viață, anunțând evenimente cum ar fi: *Ultimul sosit— un băiat în cele din urmă; Interviu cu domnul Llewellyn, faimosul autor; Priveliște rară: fluture albastru în grădina de la Loeanneth!* Fiecare articol era însoțit de o ilustrație semnată de Deborah, Clementine sau Alice, dar textele îi aparțineau, fără excepție, lui Alice.

Privirea i s-a oprit asupra numelui și a avut aceeași senzație de încordare ca atunci când dădea de numele A-L-I-C-E scrijelit la Loeanneth.

—De unde au apărut?

—Unul dintre pacienții lui Louise de la spital a avut o mătușă care a fost servitoare la Casa de lângă lac. Ea nu a mai lucrat acolo din anii '30, când

familia Edevane a plecat din Cornwall, dar probabil că astea s-au amestecat printre lucrurile ei. Se pare că în sala de clasă din pod, unde erau și camerele servitoarelor, se afla o mică tiparniță. Iar copiii se jucau cu ea.

—Ia ascultă aici! a exclamat Sadie, ridicând hârtia să nu-i intre soarele în ochi și citind cu glas tare: *INTERVIU CU UN OBRAZNIC FĂRĂ MARGINI: ACUZATUL VORBEȘTE! Astăzi publicăm un interviu în exclusivitate cu Clementine Edevane, care este acuzată de Mama de „obraznicie fără margini“ după o întâmplare recentă în care a jignit-o pe Doica Rose. „Dar chiar arăta grasă“, se pare că ar fi fost auzită acuzata strigând în spatele ușii închise a dormitorului său. „Eu n-am spus altceva decât adevărul!“ Adevăr sau denaturare? Rămâne să judeci singur, dragă cititorule! Relatare de Alice Edevane, reporter de investigații.*

—Alice Edevane, păi ea e proprietăreașă a casei! a spus Bernie.

—Și cunoscută, de asemenea, ca A.C. Edevane, faimoasă autoare de romane polițiste. Mi-ar fi plăcut să-mi fi răspuns la scrisori.

—Dar nu a trecut nici măcar o săptămână.

—Și ce dacă? s-a rățoit Sadie, răbdarea nefiind una din calitățile sale. Sunt patru zile de servicii poștale.

—Încrederea ta în Poșta Regală este emoționantă.

La drept vorbind, Sadie presupusese că Alice Edevane avea să fie încântată să primească scrisoarea ei. Un detectiv de poliție de bună credință care să dorească să redeschidă, chiar și neoficial, cazul dispariției fratelui mai mic? Se așteptase să primească un răspuns chiar a doua zi. Chiar dacă, așa cum spunea Bertie, serviciile poștale nu erau chiar perfecte, ar fi trebuit să primească deja un semn.

—Oamenii pot avea reacții ciudate față de trecut, i-a spus Bertie, atingând ușor cu degetele o mlădiță plăpândă. Mai ales dacă mai e și ceva dureros la mijloc.

Deși tonul lui nu se schimbase și se concentra în continuare asupra copacului, Sadie a simțit în cuvintele lui jarul unei întrebări nerostite. Era exclus să fi știut despre Charlotte Sutherland și despre scrisoarea ei care dezgropase trecutul. Un pescăruș a țipat, desplicând cerul deasupra lor și, pentru o fracțiune de secundă, Sadie s-a gândit dacă era cazul să-i povestească lui Bertie despre fata aceea cu

scrisul ei atât de clar, de sigur, cu întorsături inteligente de frază.

Dar ar fi fost o prostie să o facă, mai ales că de-abia reușise să scape de scrisoare. El ar fi vrut să discute totul în amănunt și după aceea nu ar mai fi scăpat de toată chestia, așa că a spus în schimb, scoțând din rucsac instrumentele cercetării sale și așezându-și în poală cărțile de la bibliotecă, dosarele de arhivă și carnetul pe care îl cumpărase de la papetăria WHSmith:

—Am primit până la urmă și dosarul de presă. Sunt câteva fotografii pe care nu le văzusem, dar nimic prea folositor.

I s-a părut că l-a auzit oftând, simțind încrederea lui fermă în ea, și s-a simțit brusc năpădită de gândul că el era singurul om de pe lume pe care îl iubea și că ar fi fost tare singură dacă l-ar fi pierdut.

—Așa deci, a spus el, știind bine că nu trebuia să insiste, știm cu siguranță că a fost luat, dar nu am aflat încă nici cum și nici de către cine.

—Așa e!

—Ai vreo idee de ce s-a întâmplat asta?

—Păi, cred că nu se pune problema să fi fost niște răpitori de ocazie. Acolo avea loc o petrecere și casa

e destul de izolată, nu e un loc unde să nimerești așa, din întâmplare.

—Decât dacă alergi după un câine, desigur!

Sadie a zâmbit și ea.

—Mai rămân două posibilități. A fost luat pentru că cineva voia fie să obțină bani, fie să aibă copilul.

—Dar nu s-a găsit nici o scrisoare de răscumpărare.

—Nu, după cele spuse de Pickering, dar poliția nu dezvăluie întotdeauna astfel de lucruri. Am notat asta pe lista de întrebări pentru Clive Robinson.

—Ai vreo veste de la el?

—Nu, dar trebuia să se întoarcă ieri, așa că țin pumnii strânși.

—Hai să zicem că nu a fost luat pentru bani, a urmat Bertie mai tăind încă o mlădiță din copacul lui.

—Atunci pentru copil. Pentru copilul acesta anume. Dar nu are nici o noimă ca cineva care își dorea pur și simplu un copil să îl aleagă chiar pe fiul unei familii bogate, din înalta societate, care avea la îndemână toate resursele posibile ca să îl găsească.

—Pare o alegere prostească, a încuviințat Bertie, cu siguranță că ar fi fost alte ținte mai ușoare.

—Asta înseamnă că cine l-a luat pe Theo Edevane, l-a vrut tocmai pe el. Dar de ce?

Sadie lovea nervoasă cu pixul pe carnetul de notițe din hârtie ieftină, aproape transparentă, iar soarele scotea în evidență urmele ultimei scrisori pe care o scrisese.

—Nu are nici un rost, a oftat ea. Până când nu adun mai multe informații— să primesc răspunsul lui Alice Edevane, să vorbesc cu Clive Robinson, să înțeleg mai bine cine sunt cei implicați și să descopăr cine ar fi avut mijloacele, motivul și ocazia să o facă— totul nu e decât o simplă bâjbâială.

Din voce îi răzbătea o frustrare și mai puternică, ce nu i-a scăpat lui Bertie.

—Chiar ți-ai pus în minte să rezolvi cazul acesta, nu-i așa?

—Nu-mi plac lucrurile neclare.

—A trecut atâta timp. Mai toți cei care i-au simțit lipsa aceluia băiețel s-au dus de mult.

—Dar nu asta e problema. A fost răpit. Asta e nedrept. Familia lui merită să știe ce s-a întâmplat cu el. Uite-aici, a spus ea, întinzându-i un ziar. Uită-te la mama lui, uită-te la chipul ei. Ea i-a dat viață, i-a dat un nume, l-a iubit. Era copilul ei și ea a trăit mai departe toată viața fără el, fără să știe ce i s-a

întâmpilat, ce a devenit, dacă a fost fericit. Fără să mai afle vreodată despre el, viu sau mort.

—Sadie, scumpo... a început Bertie aruncând în grabă o privire pe ziar, dar uitându-se la ea cu uimire și blândețe.

—E o enigmă, a urmat ea iute, fără să se poată abține, deși își dădea seama că suna ciudat. Știi bine cum sunt, nu pot să las lucrurile nelămurite. Cum Dumnezeu să dispară un copil dintr-o casă plină de lume? E ceva ce îmi scapă. Uși, ferestre, o scară, ca în cazul răpirii micuțului Lindbergh²⁹?

—Sadie, vacanța asta a ta...

Brusc, Ash a început să latre și ambii câini au sărit în picioare, luând-o la fugă spre zidul de piatră care despărțea grădina de stradă.

Sadie a auzit și ea zgomotul, apoi o motoretă s-a apropiat de casă și a oprit. S-a auzit un scârțâit și o bufnitură ușoară, semn că s-a deschis capacul fantei pentru corespondență din ușă, lăsând să cadă un teanc de scrisori pe covorul din holul de la intrare.

—A venit poșta! a spus Sadie.

—Lasă că mă duc eu!

Bertie a lăsat jos foarfeca de tuns și și-a șters mâinile pe șorțul de grădinărit. I-a aruncat lui Sadie

o privire ușor încruntată, înainte de a-și lăsa capul și a dispărea pe ușa bucătăriei.

Sadie a așteptat să plece ca să-i dispară zâmbetul. O dureau mușchii feței. Era tot mai greu să facă față întrebărilor lui Bertie. Nu-i plăcea să-l mintă, păreau amândoi niște caraghioși, dar nici n-ar fi putut suporta ca el să știe că ea o încurcase atât de rău la serviciu. Ceea ce făcuse, să se adreseze presei, era jenant, rușinos chiar. Și, mai rău, cu siguranță că el ar fi întrebat-o *de ce* făcuse acel gest care nu-i stătea în fire. Ceea ce i-ar fi condus la Charlotte Sutherland și la scrisoarea ei. Și nici despre asta nu-i putea povesti. Nu credea că ar fi suportat să-i vadă chipul blând cuprins de milă în timp ce ar fi ascultat-o. Se temea îngrozitor că, dacă vorbea despre asta, ar fi putut deveni realitate și s-ar fi văzut din nou înapoi, ca atunci, prizonieră în trupul tinerei panicate, neputincioase ce fusese, chircită în fața valului uriaș de durere ce se prăvălea peste ea. Dar ea nu mai era fata aceea. Refuza să fie.

Și atunci de ce se purta așa? Sadie s-a încruntat. Ce făcea? Îl lăsa pe Donald să decidă totul în timp ce ea lângea la nesfârșit ca într-un purgatoriu, așteptând să fie rechemată la slujba la care se pricepea atât de bine. Pentru care, ca să reușească, lucrase al naibii

de mult. Învinsese numeroase greutăți ca să promoveze în grad; și pentru ce, acum, era atât de sfioasă, ascunzându-se la malul mării liniștite, încercând să rezolve cazul unui copil căruia i se pierduse urma de șaptezeci de ani?

Sadie și-a scos telefonul mobil din buzunar, așa, într-o doară, și s-a jucat cu el azvârlindu-l ușor dintr-o mână într-alta, iar apoi, trăgând hotărâtă aer în piept, s-a îndreptat către colțul cel mai îndepărtat al grădinii. S-a cocoțat pe zidul de piatră, aplecându-se cât mai mult în afară, până când a apărut o liniuță de semnal pe ecran. A format numărul lui Donald și a așteptat, mormăind: „Haide, haide, răspunde...”.

A intrat direct căsuța vocală, iar Sadie a blestemat în bătaia vântului. Nu a închis ca să încerce mai târziu, ci a ascultat mesajul tăios al lui Donald, după care și-a lăsat și ea propriul mesaj.

—Bună, Donald, uite, sunt Sadie. Vreau doar să-ți spun că vin la Londra. Mi-am limpezit gândurile și sunt gata să mă întorc înapoi la treabă, de luni într-o săptămână. Și-ar fi grozav să ne vedem mai 'nainte. Știi...să-ți arăt pozele din vacanță...

Gluma mărunță i s-a părut chiar și ei nesărată, așa că spus mai departe:

—Oricum, dă-mi de știre când și unde îți convine. Cândva săptămâna viitoare.

Și s-a oprit așa, cu o afirmație pe post de întrebare, după care a închis.

A oftat ușurată, o făcuse și pe-asta. Acum, dacă Bertie avea să o mai întrebe despre planurile ei, urma să-i răspundă cum se cuvine: după o scurtă și plăcută excursie în Cornwall, avea să plece acasă, la Londra, peste o săptămână.

Și-a vârât telefonul la loc în buzunar și s-a întors la locul ei de lângă pomul lui Bertie, așteptând să se instaleze bine-venita liniște sufletească. Dar în mintea ei numai liniște nu era. După ce luase taurul de coarne, în capul ei se înșira o listă de lucruri pe care trebuia să le fi făcut altfel. Ar fi trebuit să precizeze locul și ora, ar fi trebuit să fi vorbit mai blând, pe un ton mai pocăit, să-i lase impresia că fusese ideea lui.

Sadie și-a amintit însă de amenințarea lui că avea să se ducă la Ashford dacă nu-i urma cu sfințenie indicațiile. Totuși Donald era partenerul ei, era un om rezonabil. S-a gândit la binele ei când a forțat-o să-și ia concediu și ea se învățase minte, nu avea să mai stea de vorbă cu ziariști de-acum încolo. Dar cazul Bailey era închis, dispăruse cu totul din ziare,

nu se întâmplase nimic rău. (Dacă nu o lua în considerare pe Nancy Bailey. Sadie s-a cutremurat toată când și-a amintit privirea femeii auzind că investigația s-a terminat. „Dar mi-am închipuit că mă credeți că fata mea n-ar fi plecat așa. Am crezut că o să o căutați!“)

Alungând-o pe Nancy Bailey din minte („Nici să nu-ți treacă prin cap să iei legătura cu bunica!“), Sadie și-a spus că făcuse ceea ce trebuia și s-a străduit să creadă asta.

Noua hartă a domeniului Loeanneth se afla încă în poala sa și și-a îndreptat atenția asupra ei, într-o încercare hotărâtă de a se gândi la altceva. Era mult mai veche decât cea pe care i-o dăduse Alastair— din 1664, după cum scria în titlu— și era făcută pe vremea când Casa de lângă lac era încă doar o dependință a conacului de pe moșie. În ciuda ortografiei învechite și a grafiei literelor care făcea ilizibile unele cuvinte, Sadie a recunoscut pe dată locul, căci își petrecuse ultima săptămână studiind planul casei în speranța că va intui cumva traseul străbătut în noaptea aceea de răpitorul lui Theo. Încăperile și celelalte spații erau toate la locul lor.

Doar că...Sadie a privit mai atentă. A scos harta originală din dosar și le-a pus una lângă alta ca să le poată compara.

Era totuși o diferență în planul casei. O mică încăpere sau o adâncitură, chiar acolo, lângă camera copiilor, care nu mai era marcată pe harta mai nouă.

Ce să fi fost, oare? Un dulap? Existau oare dulapuri în perete în secolul al XVII-lea? Sadie bănuia că nu, dar chiar dacă ar fi existat, de ce ar fi fost trecute în acest plan, și în altele nu?

Sadie își lovea ușor buzele, căzută pe gânduri. Privirea îi trecea de la copacul lui Bertie la câinii tolăniți la baza zidului de piatră și apoi la mare. Ochii i s-au oprit asupra umbrei întunecate a unui vapor care se clătina la orizont.

Și apoi, străfulgerarea slabă a unei bănuieli.

Sadie și-a frunzărit hârtiile până a dat de notițele pe care și le făcuse din capitolul 8, *Familia deShiel din Havelyn*.

Și a găsit... casa era construită pe vremea lui Henric al VIII-lea de către un deShiel ce fusese cândva navigator și subtiliza aur din Spania. Mai exista și un alt nume pentru oamenii cu această îndeletnicire.

Tot felul de idei se aprindeau în mintea lui Sadie, asemenea focurilor străvechi de avertizare, alimentându-se unul pe celălalt: să fi fost vreun deShiel pirat... Louise vorbea de contrabandiști... de tunele săpate de-a lungul țărmului din Cornwall... tunelul din *Pragul fermecat al lui Eleanor* cu corespondentul lui din realitate... stâlpul cu ivărul pe care îl văzuse cu ochii ei...

—Asta e pentru tine, i-a spus Bertie, reîntors cu corespondența, întinzându-i un plic.

L-a luat fără să rostească vreo vorbă, prea absorbită de teoria care i se înfiripa în minte, încât abia dacă a băgat de seamă numele expeditorului scris clar în colțul din stânga al plicului.

—E de la polițistul acela, a îmboldit-o Bertie, Clive Robinson din Polperro. Nu voiai tu să... a șovăit el. Dar ce ai pățit? Arăți de parcă ai fi văzut o nălucă!

Sadie nu văzuse vreo nălucă, dar avea senzația că tocmai zărise o umbră.

—Încăperea asta mică, a spus ea, în timp ce Bertie se apropiase și se uita peste umărul ei, alcovul acesta micuț... cred că s-ar putea să fi găsit locul pe unde au ieșit!

Locul acesta din South Kensington era plin de năluci și tocmai de aceea surorile Edevane îl aleseseră ca punct de întâlnire. În fiecare an, luau ceaiul la Muzeul „Victoria și Albert“, să comemoreze moartea lui Eleanor, dar se întâlneau mai întâi la Muzeul de Istorie Naturală. Tatăl lor donase muzeului, prin testament, întreaga colecție de fluturi și lui Alice i se părea că în clădirea aceea se simțea spiritul său mai mult decât oriunde altundeva.

Era logic să-și comemoreze părinții în aceeași zi. Ei trăiseră o poveste de dragoste cum numai în cărți se află și pe care lumea o invidiază în viața reală, doi străini tineri și frumoși care se întâlnesc din întâmplare, se îndrăgostesc la prima vedere, după care sunt despărțiți, puși la încercare și întăriți de Primul Război Mondial. Când erau mici, Alice și surorile ei acceptaseră această relație fără să o pună la îndoială, crescând ocrotite de devoțiunea împărtășită de Eleanor și Anthony. Dar era acel soi de dragoste care ținea alți oameni la distanță. Cu excepția unui mic dar stabil număr de prieteni, ei ieșeau în lume rar și nu de bunăvoie și, privind în

urmă, tocmai această izolare conferea un surplus de magie și atracție petrecerii lor anuale de la mijlocul verii. Când Eleanor a murit pe neașteptate, atât de iute după soțul ei, oamenii au clătinat din cap impresionați de această tragedie, asigurându-le pe fete că: „Desigur, ei aparțineau unul altuia, erau atât de uniți“. Dar aceiași oameni mieroși șopteau pe la spatele lor: „Parcă n-ar fi putut să suporte să se despartă de el!“

Alice a ajuns prima la muzeu, ca întotdeauna. Așa era obiceiul, o înțelegere tacită care ei îi dădea sentimentul că e punctuală, iar pe Deborah o agita. S-a așezat pe o bancă în holul central și și-a vârât mâna în poșetă, mângâind coperta tocită de piele netedă a carnetului ei, după care l-a scos și l-a așezat în poală. Asta nu era ceva neobișnuit; de obicei, tot ce îi plăcea mai mult lui Alice era să studieze lumea și, în timp, a învățat că ceea ce, în mod normal, era considerat drept iscodeală, trecea drept o distracție, fermecătoare chiar, dacă era făcută cu creionul și hârtia în mână. Astăzi, totuși, nu avea de gând să ia notițe. Era prea preocupată ca să-și mai bată capul cu străinii.

Și-a deschis carnetul, aruncând o privire la scrisoarea pe care o pusese înăuntru. Nu a mai

recitit-o, nici nu era nevoie. Era a doua pe care o primea, și avea un conținut asemănător primei. Polițista insista din nou să o vadă, dar evitase deliberat să-i precizeze cât de multe cunoștea despre cazul Edevane (așa cum îl numea ea). Asta era o mișcare înțeleaptă, exact ceea ce ar fi făcut Alice cu Diggory Brent dacă ar fi căpătat vreun interes deosebit pentru un mister nerezolvat, în timp ce se afla în vacanță în Cornwall. Orice detectiv demn de numele lui știa că, dacă dădea doar indicii vagi, lăsa un gol cât mai mare în care să poată cădea un martor prea încredincios. Din păcate pentru Sadie Sparrow, Alice nu era deloc încredincioasă și nu avea nici cea mai vagă intenție să se lase amăgită și să dea în vileag ce nu voia. Dar Deborah...

Alice a închis carnetul și a început să-și facă vânt cu el. Noaptea trecută se răsucise în pat, întrebându-se cum să abordeze chestiunea, gândindu-se ce șanse ar fi ca tipa asta, Sparrow, să descopere ceva important, încercând să se liniștească că totul se petrecuse cu atât de mult timp în urmă, încât nu mai era nimic de găsit, dar i-a trecut prin minte că poate Deborah primise și ea o scrisoare. S-a simțit străbătută de o panică ce acționa asemenea unui tăiș nevăzut.

A întors gândul acesta pe toate părțile, după care a conchis că incapabilă cum era să ticluiască vreo faptă rea, Deborah ar fi înștiințat-o de îndată ce ar fi fost contactată. Având de apărat moștenirea politică a lui Tom, ar fi fost îngrozită la gândul că un străin oarecare și-ar băga nasul în istoria familiei și i-ar fi cerut de îndată ajutorul lui Alice. Dar, în dimineața aceea, în timp ce taxiul își croia drum prin cartierul St. John's Wood, i-a trecut prin cap că Deborah ar fi putut să aștepte să discute chestiunea aceasta între patru ochi. Cum se apropia comemorarea lui Eleanor, ar fi putut să vâre pur și simplu scrisoarea în poșetă și probabil că acum își lua inima în dinți să aducă vorba despre ea.

Alice a respirat adânc, îmbărbătându-se, și a privit din nou spre intrare. Deborah nu se vedea pe nicăieri, doar un nefericit în blugi făcea zarvă la ușă. Alice îl mai văzuse și când sosise. Ținea de mână o fetiță tot în blugi, cu un flanel roz țipător. Fetița gesticula și țopăia, iar bărbatul—tatăl ei, după cum credea Alice—încerca să-i domolească entuziasmul în timp ce se străduia să scoată ceva (o sticlă de apă, poate? Copiii din vremurile astea par să aibă nevoie de multă hidratare) dintr-un mic rucsac pe care-l purta.

Omul era tare agitat acum, dând din mâini către un paznic, iar fetița nu mai era cu el. Spaima copleșitoare a unui părinte care și-a pierdut copilul; Alice o recunoștea prea bine. Și-a purtat privirea dincolo de scheletul uriaș al dinozaurului Diplodocus, către scara impunătoare de piatră din spatele holului ca o hrubă. Când dăduse cu ochii de ea, fetița arătase cu o mână într-acolo, în cealaltă ținând o minge dintr-aceea care se lumina când era zgâlțâită, de parcă ar fi fost făcută din curent electric, și în ochi i se vedea o sclipire ce-i trăda neîndoios hotărârea. Copilul stătea acum în capul scărilor, cu obrazul sprijinit de piatra rece și netedă a balustradei, așezându-și mingea în dreptul chipului, gata să-i dea drumul să se rostogolească.

Simplu, dragă Watson! Alice a încercat să se bucure de senzația atât de cunoscută a certitudinii. Avusese întotdeauna o memorie bună— chiar mai mult decât atât, un talent de a trage concluzii bazate pe dovezi concrete, aflate la îndemână. Era o înzestrare pe care tatăl ei avea meritul de a i-o fi rafinat. Când erau mici, el se juca cu ele, având o plăcere neostoită pentru acele jocuri pe care alți adulți le socoteau plictisitoare. Le lua cu el în preumblările sale prin natură, lăsându-le să-i care

câte un instrument, uneori, dacă aveau noroc, mult râvnita plasă de fluturi, și se oprea adesea, aplecându-se la nivelul ochilor lor ca să le arate câte ceva.

—Imaginați-vă o întreagă scenă în capul vostru, obișnuia el să le spună, nu doar copacul acesta. Uitați-vă la lichenii de pe trunchi, la găurile făcute de ciocănitore, la frunzele mai firave din locurile unde nu ajunge soarele.

Și mai târziu, uneori după câteva zile, când se aștepta mai puțin, el zicea:

—Alice, copacul din pădure, zece detalii!

Și închidea ochii și număra pe degete în timp ce ea reconstitua scena, imagine după imagine.

Chiar și acum simțea ecouri ale emoției de a fi singura care îl făcea să zâmbească. Și zâmbea atât de frumos, era unul dintr-aceia ale căror chipuri se umpleau pe de-a-ntregul de simțirile lor; spre deosebire de Eleanor, a cărei educație aleasă o făcea rigidă și prudentă. Una din marile enigme ale copilăriei lui Alice fusese cum de se putuse ca Eleanor, cea din poveste, o fată ca un spiriduș, avidă de aventură, să se prefacă într-un adult atât de aspru și de predictibil. Prezența covârșitoare a Mamei rămăsese o amintire de neșters a copilăriei, încă le

pândea, așteptând ca una dintre ele să facă vreo greșeală ca să folosească prilejul să le trimită afară ca să rămână doar ea cu Anthony. I-au trebuit ani îndelungați să înțeleagă că mama lor era invidioasă pe ele, pe legătura cu tatăl lor, pe dragostea lui imensă pentru ele.

—Da, dar e mult mai complicat, spusese Deborah odată când vorbiseră despre asta.

Alice insistase să-i explice și, alegându-și cuvintele cu mare grijă, Deborah a continuat:

—Cred că era invidioasă și pe el, într-un anumit fel. Nu-ți mai aduci aminte, în timpul războiului, când noi eram mici, cât de diferită, cât de veselă și jucăușă era? Cum ni se părea că era mai degrabă una dintre noi, decât un om mare, așa cum erau bunica sau doica Bruen?

Alice a încuviințat din cap nesigură, dar vorbele lui Deborah i-au stârnit amintiri îndepărtate despre jocuri de-a v-ați ascunselea și povești fermecate.

—Dar după aceea Tata a venit acasă și noi eram înnebunite după el, iar ea parcă ne pierduse. *Ea* a fost cea care s-a schimbat după aceea, a devenit alt om, mult mai aspră. Nu a putut...

Deborah se oprise brusc, de parcă s-ar fi răzgândit.

—Ei, continuat ea, fluturându-și mâna, oricum nu se putea să fie amândoi favoriți, nu-i așa?

Atenția i-a fost atrasă de o siluetă cunoscută în dreptul ușii; era Deborah, sprijinindu-se de brațul lui James. Când au ajuns în hol, Deborah a râs de ceva ce-i spunea tânărul ei șofer. L-a bătut ușor pe mână, afectuoasă, luându-și rămas-bun. Alice a răsuflat ușurată. Sora ei nu părea nici pe departe să fi primit o grenadă prin poștă.

O clipă după plecarea lui James, Deborah a rămas pe loc, în tumultul de oameni care se întâlneau și se salutau în jurul ei. Asemenea tuturor nevestelor de politicieni, știa prea bine să-și păstreze o înfățișare plăcută, dar Alice putuse întotdeauna să vadă dincolo de mască: o ușoară încordare a buzelor, obiceiul din copilărie de a-și ține vârful degetelor strânse când era agitată. Dar nici unul dintre aceste semne nu se vedea în dimineața aceea. Alice simțea cum tensiunea i se risipește, dar nu și-a luat privirea de la sora ei. Rareori ai ocazia să-i observi îndeaproape pe cei pe care-i cunoști prea bine. Deborah era încă înaltă și impunătoare, deși se apropia de nouăzeci de ani, și era îmbrăcată cu același model de rochie de saten pe care îl purtase în timpul anilor '30, încinsă la mijloc, cu nasturi de

perle din talie până la gulerul de dantelă. Semăna cu unul din fluturii Tatei, prinsă în culmea frumuseții sale și încremenită în timp, veșnic feminină. Tocmai opusul lui Alice, îmbrăcată în pantaloni și încălțată cu pantofi zdraveni de piele.

Alice s-a ridicat și i-a făcut cu mâna ca să-i atragă atenția. Deborah umbla în baston, așa că Alice și-a dat seama că o supăra din nou piciorul. Dar era convinsă că, dacă ar fi întrebat-o cum stă cu sănătatea, Deborah i-ar fi zâmbit și ar fi susținut că nu s-a simțit niciodată mai bine. Era de neconceput ca vreuna din fetele Edevane să recunoască slăbiciunea, durerea sau regretul. Stăpânirea emoțiilor făcea parte din moștenirea lui Eleanor, alături de răspunsul prompt la scrisori și disprețul pentru exprimarea gramaticală neîngrijită.

—Iartă-mă că am întârziat, a spus Deborah, ajungând în dreptul băncii. Am avut o dimineață de groază. Aștepți de mult?

—Nici vorbă, am avut carnețelul cu mine, oricum.

—Ai fost să vezi colecția?

Alice i-a răspuns că nu fusese și s-au dus în tăcere la garderobă ca să-și lase Deborah pardesiul. Cineva din afară ar fi putut spune că întâlnirea lor era rece, dar nimic din starea emoțională actuală a lui

Deborah nu se trăda. Când se întâlneau, ele nu se sărutau niciodată și nici nu se îmbrățișau. Alice deplângea obiceiul modern de a plânge și a împărtăși sentimente, iar ea și Deborah disprețuiau parada de emoții ușurele.

—Ia te uită, trebuie să fiți surori! a exclamat cu voce cântată tânărul garderobier, zâmbind larg.

—Da, a spus Deborah, înainte ca Alice să răspundă, ca de obicei, ironic: „Dar de ce trebuie?“.

Adevărul era că semănau mai mult acum, la bătrânețe, decât oricând altcândva în viața lor, dar de fapt toți bătrânii le par tinerilor la fel. Decolorarea părului, a ochilor, pielii, buzelor, pierderea trăsăturilor individuale pe măsură ce chipul adevărat al persoanei respective piere după masca ridurilor. În realitate, ele nu semănau. Deborah era încă frumoasă— adică mai arăta încă semne de frumusețe— așa cum fusese întotdeauna. În vara în care se logodise cu Tom, ultima vară la Loeanneth, apăruse un articol în *The Times* în care era descrisă drept cea mai frumoasă tânără din acel sezon monden. Alice și Clemmie nu o cruțaseră cu tachinările lor, dar doar în glumă. Articolul nu spunea nimic ce nu știau deja. *În fiecare familie cu multe fete se află una care le pune în umbră pe celelalte*, scrisese Alice în cea de-a

opta ei carte, *Chemarea morții*. Pusese această observație pe seama lui Diggory Brent, care avea darul ciudat de a vedea lumea la fel ca Alice. El era bărbat și, prin urmare, putea emite astfel de păreri fără să pară frustrat sau răutăcios.

Nu, a decis Alice, în timp ce Deborah râdea veselă de ceva ce mai spusese garderobierul, sora ei nu primise nici o scrisoare de la Sadie Sparrow. Ușurarea i-a fost tulburată de ideea că era doar o chestiune de timp. Dacă nu avea să găsească o cale să-i potolească curiozitatea detectivei, Deborah avea să fie cu siguranță amestecată în chestiunea asta. Din fericire, Alice mai știa câte ceva despre abaterea atenției. Nu trebuia decât să-și păstreze calmul și pedanteria, mai mult decât până acum. Alice se întreba ce fusese în capul ei când îi spusese lui Peter că acea primă scrisoare venise pe o adresă greșită și că ea nu știa despre vreun un copil dispărut. Nu se gândise, se panicase. Așa că avea de gând să nu mai greșească.

—Ești bine? Așa și arăți, i-a spus Deborah cântărind-o din ochi, în timp ce se întorcea de la garderobă.

—Chiar foarte bine. Dar tu?

—N-am fost niciodată mai bine! a răspuns Deborah făcând semn către holul de la intrare, cu o ușoară grimasă de neplăcere pe buze.

Ei nu-i plăcuseră niciodată insectele Tatei și nici acele de argint, oricât de mult s-a luptat să-și câștige și ea locul ca să-l ajute când erau mici.

—Ei bine, a exclamat ea, sprijinindu-se în baston cu băgare de seamă. Haide să o facem și pe asta ca să putem merge să luăm ceaiul!

Cât au văzut colecția, Alice și Deborah au vorbit foarte puțin, în afara observației că fluturii erau toți la locul lor. Curatorul muzeului îi scosese din vitrinele lui Anthony și-i redistribuise ca să îmbogățească colecția existentă, dar lui Alice nu-i venea greu să-i distingă pe cei la a căror prindere ajutase și ea. Fiecare avea o poveste, parcă și auzea cuvintele blânde ale Tatei în vreme ce privea aripile, formele și culorile atât de cunoscute.

Deși Deborah nu se plângea, se vedea clar că o supăra piciorul, așa că Alice a scurtat pelerinajul și au mers peste drum la Muzeul „Victoria și Albert“. Cafeneaua era plină de lume, dar au reușit să găsească o masă într-un colț liniștit, lângă șemineul neaprins din încăperea mai mică. Alice a propus ca sora ei să rămână la masă, iar ea să aducă ceaiul.

Când s-a întors cu tava în mână, Deborah avea o pereche de ochelari pe vârful nasului și, pe deasupra lor, își cerceta telefonul mobil.

—Mare blestemăție! a exclamat ea, împungând tastatura cu o unghie roșie. Se pare că nu-l aud niciodată când sună și crezi că sunt în stare să găsesc mesajele?

Alice a ridicat din umeri înțelegătoare și a turnat laptele în cești. S-a sprijinit apoi de spătarul scaunului uitându-se cum se ridică aburul din ceașcă. Se gândea că, înainte de a vorbi cu detectiva, ar fi înțelept să vadă cât de multe știa sora ei. Problema era cum să înceapă.

În timp ce Deborah continua să-și facă de lucru cu telefonul, ținându-l ba la distanță, ba în fața ochilor, bombănind în timp ce încerca să citească ce scria pe ecran, Alice a început să-și soarbă ceaiul.

Deborah s-a încruntat și a apăsă o tastă.

—Poate dacă așa...

—M-am tot gândit la Loeanneth zilele astea... a început Alice, lăsând ceașca jos.

—Da? a exclamat Deborah, cu o licărire vagă de surprindere.

„Ai grijă“, și-a reamintit Alice, „ia-o binișor“.

—Când s-a întors Tata de la război, îți aduci aminte cât de emoționată a fost Mama? Cum a umplut camera de sus cu toate lucrurile lui preferate: microscopul și insectarele, cărțile, vechiul lui gramofon și discurile cu muzică de dans? Iar noi ne furișam sus să-l iscodim pe gaura cheii pe străinul acela înalt și chipeș care se afla printre noi.

Deborah a lăsat telefonul din mână și a privit-o pe Alice mijind ușor ochii.

—Vai, Doamne, a spus ea în cele din urmă, cât de nostalgice suntem astăzi!

Alice nu a luat în seamă întrebarea nerostită despre motivul acestei stări.

—Nu este vorba atât de nostalgie, a spus ea. Nu îmi este dor de trecut așa, romantic. Pur și simplu, aduc în atenție un subiect de discuție.

—Tu, cu semantica aia a ta! a urmat Deborah, clătinând din cap, amuzată. Doamne ferește să te acuze cineva de sentimentalism! Și, dacă vrei să știi, chiar îmi aduc aminte. Chiar dansau acolo sus, iar noi două încercam să îi imităm. Dar tu, desigur, erai atât de împiedicată... a încheiat ea, zâmbind.

—Îl proteja.

—Ce vrei să spui cu asta?

—Doar că el trebuie să fi fost sleit— de război și de toți anii cât a fost plecat— și ea îl ocrotea ca să revină la ceea ce fusese cândva.

—S-ar putea.

—Și el a făcut la fel cu ea, mai târziu? Nu-i așa? După întâmplarea cu Theo, a spus Alice, străduindu-se să pară indiferentă. Au avut noroc unul cu celălalt. Să pierzi un copil. Să nu știi nimic. Alte căsnicii nu ar fi rezistat.

—E adevărat.

Deborah vorbea cu prudență, mirându-se, fără îndoială, de faptul că Alice aducea în discuție un subiect pe care conveniseră tacit să nu-l atingă niciodată. Dar Alice nu mai avea cum să se oprească acum. Tocmai își pregătea următoarea întrebare când Deborah i-a spus:

—În noaptea de dinaintea nunții mele a venit la mine în cameră și mi-a ținut un mic discurs mobilizator. Mi-a citat și din Corinteni: „Dragostea îndelung rabdă, dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuiește“.³⁰

—Sună destul de sumbru. Ce-o fi vrut să spună?

—Nu-mi dau seama.

—Dar n-ai întrebat-o?

—Nu.

O undă veche de acrimonie se simțea în vocea lui Deborah, deși se străduia vitejește s-o ascundă, și Alice și-a amintit ceva. Înainte de nunta ei, Deborah și Mama erau la cuțite, răstindu-se una la alta, obligându-i pe toți ceilalți din casă la lungi perioade de tăcere. Familia Edevane se întorsese la Londra la vremea aceea. Nunta lui Deborah cu Tom avusese loc la doar cinci luni după dispariția lui Theo și viața de familie la Loeanneth se încheiase. Și nu avea să se mai reia niciodată, deși nici unul dintre ei nu știa asta pe atunci; ancheta poliției se încheiase, dar ei mai sperau încă. Se vorbise să se amâne nunta, dar Deborah și Eleanor susținuseră categoric să se meargă mai departe, conform planului. Acesta fusese singurul lucru asupra cărora căzuseră de acord la vremea aceea.

—Mai vrei ceai? a întrebat Alice, ridicând ceainicul.

Nu se așteptase ca Deborah să pomenească despre discuția cu mama ei dinaintea nunții. Nu avusese intenția să răscolească dureri vechi și-i era teamă ca nu cumva acest pas greșit să o împiedice să-și atingă scopul.

Deborah și-a împins farfurioara cu ceașca mai în față.

—Ne-am distrat tare bine acolo, nu-i așa? a continuat Alice, în timp ce ceaiul curgea gălgâind prin gâtul ceainicului. Înainte de Theo.

—Așa e, deși mie mi-a plăcut întotdeauna la Londra. Casa aceea frumoasă din Cadogan Square, domnul Allan care trăgea Daimlerul la scară, balurile și rochiile și cluburile de noapte. La țară nu era prea multă distracție pentru mine.

—Și totuși era frumos, pădurea, lacul, toate picnicurile acelea. Și grădinile...

Încetișor, încetișor se apropia.

—Sigur, nu aveau cum să nu fie frumoase. Mama avea o armată de grădinari care lucrau din zori până-n seară.

—Ce vremuri! a râs Deborah. Acum abia găsesc pe cineva să-mi șteargă de praf polița șemineului.

—Bătrânul domn Harris, el era grădinarul-șef, nu-i așa, și fiul lui, cel care se întorsese de la Somme cu rana aceea îngrozitoare la cap.

—Adam, bietul de el!

—Adam, da, și mai era un tip, sunt sigură că mai era cineva. Venise și se angajase cu contract.

Alice își simțea în urechi bătăile inimii. Zgomotele cafenelei păreau tot mai îndepărtate, de parcă vorbea dintr-o lampă vidată de radio vechi.

—Parcă-l chema Benjamin, Benjamin nu-mai-știucum?

Deborah s-a încruntat, străduindu-se să-și aducă aminte, apoi a scuturat din cap.

—N-am nici cea mai vagă idee, asta a fost acum multă vreme și erau atâția care veneau și plecau. Nu poți să te-aștepți să-i ții minte pe toți.

—Așa e!

Alice a încuviințat zâmbind, ascunzându-se după ceașca din care a mai luat o sorbitură de ceai rece. Își dădea seama că își ținuse respirația. A simțit o ușurare, dar și o ciudată dezamăgire. Pentru o fracțiune de secundă fusese pregătită să o audă pe Deborah spunând: „Munro. Îl chema Benjamin Munro“ și așteptarea o emoționase peste măsură. Abia și-a stăpânit tentația de a merge și mai departe, de a o forța pe Deborah să-și amintească de el, ca și cum complicitatea surorii ei l-ar fi adus înapoi, îngăduindu-i să vorbească despre el și, prin urmare, să simtă din nou ceea ce simțise atunci, demult. Dar era o pornire prostească, o nebunie și și-a reprimat-o. Aflase ce-i trebuia: Deborah nu-și amintea deloc de Ben și Alice era în siguranță. Lucrul cel mai înțelept acum era să împingă repede conversația spre un

teren mai sigur. Așa că a început să pună unt pe o brioadă și a întrebat:

—Ce vești mai ai de la Linda?

Alice o asculta numai pe jumătate pe Deborah, care începuse să înșire iar lucruri preabine știute. Povestea plicticoasă a nepoatei rătăcitoare o interesa pe Alice doar pentru că avea de gând să-i lase Lindei domeniul Loemanneth. Casa o primise moștenire fără drept de înstrăinare, iar ea nu avea urmași direcți; cei pe care ar fi putut să-i aibă nu erau altceva decât mici fantome la căpătâiul patului, în nopțile când nu putea dormi, iar vânzarea casei era de neconceput.

—Pippa și-a pierdut cumpătul, de bună seamă, spunea Deborah mai departe— ea mi-a lăsat mai adineauri un mesaj pe telefon— și nici nu-i poți face vină. Se cheamă un an de pauză, dar Linda e plecată de mai bine de cinci ani!

—Ei, e tânără și are spiritul de aventură în sânge.

—Da, dar știm bine amândouă ce-a pățit stră-străbunicul Horace.

—Nu cred să fie caraibi în Australia. E mai probabil că se va consacra plajelor din Sydney decât canibalismului.

—Asta n-o s-o consoleze prea mult pe Pippa, zău așa!

—Lasă că îşi găseşte ea drumul spre casă până la urmă!

„Când o rămâne fără bani în buzunar“, a gândit Alice cu asprime, deşi s-a abţinut să rostească vorbele cu voce tare. Alice avea mari rezerve legate de caracterul Lindei, dar nu discutase niciodată în mod deschis despre asta cu sora ei. Şi era aproape convinsă că şi ea gândea la fel, dar nu se cuvenea s-o critice pe unica nepoată a surorii ei, era o lipsă de bună-creştere. Pe lângă aceasta, faptul că Deborah rămăsese însărcinată cu mare greutate conferise progeniturii ei prăpădite un statut aproape regal.

—Ai să vezi că o să se întoarcă acasă o altă persoană, mult mai bună, datorită acestei experienţe.

—Sper să ai dreptate.

Aşa spera şi Alice. Casa de lângă lac era în stăpânirea familiei deShiel de secole şi Alice nu avea nici cea mai mică intenţie să fie ea cea care să o înstrăineze.

După moartea lui Eleanor, fusese şocată să primească moştenire această casă. Moartea Mamei fusese un şoc. Se întâmplase în 1946, când războiul se terminase. După atâta pierdere de vieţi omeneşti şi distrugeri, era de-a dreptul scandalos ca cineva să iasă pe stradă şi să-şi piardă viaţa lovit de un autobuz

care mergea de la Kilburn la Kensington. Mai ales o persoană ca Eleanor. Nu era genul de moarte la care te-ai fi așteptat în cazul ei.

Șoferul autobuzului a suferit nespus. La anchetă își pierduse cumpătul și plânse. O băgase de seamă pe Eleanor, declarase el, și se gândise ce doamnă demnă era, așa îmbrăcată în costumul ei elegant, cu geanta de piele. Chiar se întrebase unde se ducea. Avea ceva anume în înfățișare, spusese el, de parcă ar fi fost pierdută în gânduri, dar la moment dat un copil a început să țipe în spatele autobuzului și el și-a luat ochii de la drum, doar pentru o clipă, înțelegeți, doar pentru o fracțiune de secundă, și a auzit imediat o bufnitură. Chiar așa a zis: *o bufnitură*. Alice parcă îl auzea și acum când închidea ochii.

Ea nu-și dorise casa de la Loanneth, nici una dintre surori nu o voise, dar raționamentul mamei lor era limpede: Deborah era bogată, Clemmie murise, așa că rămânea numai Alice. Alice însă o cunoștea prea bine pe Eleanor; înțelesese că această moștenire ascundea mai mult decât se vedea la o privire superficială. În nopțile care au urmat, când o învăluia întunericul și începea să-și plângă de milă, bând prea mult la masa goală din apartamentul ei

sărăcăcios, cu gânduri prea zgomotoase pentru liniștea vremurilor de pace, zidurile pe care le înălțase în jurul trecutului începeau să se clatine. Aceasta se întâmpla în viața ei de dinainte de a se apuca de scris, înainte ca Diggory Brent să-i fi oferit ocazia de a-i prelua temerile și regretele. În nopțile acelea i-a devenit clar lui Alice că mama ei o pedepsise lăsându-i moștenire Loemanneth. Căci Eleanor o învinuise întotdeauna pentru pierderea lui Theo, chiar dacă nu o mărturisise niciodată. Și ce pedeapsă mai subtilă putea fi, mai *potrivită*, decât să i se dea un loc pe care îl iubea mai mult decât orice pe lume, dar pe care trecutul i-l înstrăinase pentru totdeauna.

13

Alice a luat metroul înapoi către casa ei din Hampstead. Se anunțase că cineva căzuse sub un tren la stația Goodge Street, așa că a luat-o pe linia Piccadilly până la King's Cross. În același vagon cu ea se aflau și doi îndrăgostiți, înghesuiți unul într-altul la capătul vagonului, printre bagajele celorlalți călători. Fata se sprijinea de băiat, râzând ușor de ceva ce el îi șoptea la ureche.

Alice a surprins privirea unui bărbat scorțos din fața ei. Își ridicase sprâncenele disprețuitor, uitându-se spre îndrăgostiți, dar Alice nu a vrut să se alieze cu el și și-a ferit privirea. Deși trecuse atâta timp de când n-o mai simțise, și-a amintit cum e iubirea atotcuprinzătoare, de oameni tineri. O astfel de iubire cuprindea, deopotrivă, frumusețe și pericol, cu siguranță. O astfel de dragoste făcea să dispară restul lumii, avea puterea să ia mințile și celei mai rezonabile persoane.

Dacă în vara aceea Benjamin Munro i-ar fi cerut lui Alice să moară pentru el, cu siguranță că ar fi făcut-o. Dar firește că nu s-a întâmplat așa ceva, ci, după cum s-a dovedit i-a cerut foarte puțin. Dar atunci nici nu era nevoie să-i fi cerut ceva, căci ea i-ar fi dat bucuroasă orice și-ar fi dorit.

La vremea aceea, Alice crezuse că își păstra foarte bine secretul. Copil prostuț. Se crezuse atât de deșteaptă și matură! Fusesse de-a dreptul oarbă, iubirea o făcuse să nu mai vadă greșelile, atât pe ale ei, cât și pe ale lui, așa cum spusese și William Blake că se întâmplă³¹. Dragostea îi făcea pe oameni neînfrânați, avântați și liberi. Și fuseseră văzuți împreună, ea și Ben. Poate că Deborah nu știa, dar cu siguranță că altcineva îi văzuse.

Și în timp de metroul se zgâlțâia pe șine, i-au revenit în minte două voci de demult, emise parcă de un radio vechi, cu zeci de ani în urmă. Era într-o noapte de iarnă din 1940, în toiul bombardamentului, când Clemmie venise la Londra într-o permisie neașteptată și trăsesese în micul apartament al lui Alice. La o sticlă de gin, au depănat povești din război, despre activitatea lui Clemmie la Forțele Auxiliare de Transport Aerian, istoriile lui Alice despre refacerea locurilor bombardate și, pe măsură ce timpul trecea și sticla de gin se golea, surorile deveneau tot mai sentimentale și a venit vorba și despre tatăl lor și Războiul cel Mare, grozăviile pe care trebuie că le văzuse el și pe care ele abia acum începeau să le înțeleagă.

—Le-a ținut bine ascunse, nu-i așa? a întrebat-o Clemmie.

—Nu ne-ar fi împovărat cu așa ceva!

—Dar nu a suflat *nici o vorbă*. Nici una. Nu-mi pot închipui cum să trăiești așa niște grozăvii și să le dai complet la o parte când se termină războiul. Eu parcă mă și văd plictisindu-mi nepoții până la lacrimi când o să fiu bătrână de tot, împuindu-le capul cu poveștile mele despre război. Dar Tati nici vorbă de

așa ceva. Nici nu mi-aș fi închipuit că el a luptat în tranșee. Noroiul, șobolanii și groaza de a-și vedea oamenii murind. Cu tine a vorbit vreodată despre toate astea?

Alice a dat din cap că nu.

—Îmi amintesc doar că a spus că se bucura că avea fete și că nici un copil de-al lui nu avea să fie nevoit să lupte în caz de vreun război. Bag seama că nimeni nu poate avea dreptate tot timpul, a conchis ea, zâmbind și făcând semn spre uniforma lui Clemmie.

—Nici măcar Tata, a încuviințat Clemmie. Dar, indiferent ce a spus el atunci, de fapt și-a dorit un fiu.

—Toți bărbații își doresc asta, după cum spunea Bunica deShiel.

Alice nu a mai adăugat și că bătrâna cea veninoasă susținuse acest lucru în octombrie 1920, imediat după nașterea lui Clemmie, reproșându-i mamei lor că nu se cuvenea să-și întâmpine soțul venit din război născând o a treia fată.

—Oricum, tot a avut unul până la urmă, a spus Clemmie, și-a avut fiul mult așteptat.

Și-au rămas tăcute, cuvintele acestea purtându-le înapoi în copilărie, la subiectul interzis, pierzându-se fiecare în amintirile sale despre trecut, îmbibate de

gin. Pruncul din apartamentul de deasupra începuse să plângă, o sirenă răsuna într-altă parte Londrei, Alice s-a ridicat simțind cum se clatină încăperea în timp ce aduna paharele goale cu o mână, ducându-le către chiuveta din bucătărie, de sub geamul micuț, murdar, pe care erau lipite în cruce benzi de hârtie. Stătea cu spatele când Clemmie a spus:

—L-am văzut pe omul acela în drum spre Franța, pe grădinarul angajat o vreme la Loeanneth.

Vorbele au pocnit asemenea unui băț de chibrit aprins într-o încăpere rece. Alice și-a tras pumnii strânși în mânecile puloverului tricatat. Făcându-și curaj, s-a întors către sora ei și s-a pomenit întrebând:

—Care grădinar?

Clemmie rămăsese cu privirile pierdute la masa de lemn, zgâriindu-i tăblia cu unghia ei scurtă. Nu a răspuns, știind desigur că nu era nevoie, căci amândouă știau despre cine era vorba.

—Allie, a început ea cu numele de alint din copilărie care i-a dat fiori lui Alice, e ceva ce trebuie să... tot am vrut să... Ceva ce-am văzut eu, demult, când eram mici...

Inima lui Alice a început să bată ca un ceas. Și-a adunat tot curajul, o parte a sufletului ei dorea să

încheie pe loc acea discuție, cealaltă parte, cea stimulată de alcool, obosită să tot fugă de trecut, nepăsătoare în vremurile acelea când moartea și pericolul pândeau pretutindeni, căutând-o parcă. E înspăimântător cum alcoolul dă frâu liber mărturisirilor.

—Era în vara aceea, ultima vară. Fusesem la spectacolul aviatic cu câteva luni în urmă, iar eu eram nebună după avioane. Îți mai aduci aminte cum alergam prin toată casa, prefăcându-mă că zbor?

Alice a încuviințat din cap, simțindu-și gâtul uscat.

—Fusesem și la baza aeriană, cea de dincolo de ferma lui Jack Martin. Mai mergeam pe acolo uneori, doar ca să mă uit cum decolează și aterizează avioanele, închipuindu-mi cum ar fi să zbor și eu într-o bună zi. O dată am întârziat mai mult, așa că am luat-o pe o scurtătură prin pădure, de-a lungul pârâului. Și-am ajuns la vechiul pavilion de bărci.

Lui Alice i s-a împăienjenit privirea și a clipit încercând să se uite la tabloul de pe perete, lăsat de chiriașul anterior, o pictură cu un vapor pe o mare agitată de furtună. Vaporul chiar se clătina acum. Alice îl privea, ușor surprinsă, cum se apleca dintr-o parte într-alta.

—Nu m-aș fi oprit, mi-era foame și mă grăbeam să ajung acasă, dar am auzit o voce înăuntru, o voce de bărbat.

Alice și-a închis ochii. Ani de-a rândul se temuse de clipa aceasta, își închipuise diverse scenarii, repetase în minte explicații și scuze, iar acum chiar i se întâmpla de-adevăratelea și ea nu știa ce să spună.

—Mi-am dat seama că nu era Tata, nici domnul Llewellyn, și am fost curioasă. Nu m-am putut stăpâni și m-am dus la fereastră. M-am suit pe barca răsturnată și am văzut, Alice, fără voia mea, am văzut. Bărbatul acela, grădinarul...

—Fii atentă, a întrerupt-o Alice, sărind să prindă sticla de gin de pe masă.

Sticla a căzut și s-a spart, iar Clemmie a sărit de pe scaun, ștergându-și hainele, speriată de zgomot și de lichidul rece.

—Îmi pare rău, a spus Alice, stăteai cu cotul... și sticla era să cadă. Am încercat să o prind.

S-a repezit la chiuvetă și a adus o cârpă udă, stropind cu apă peste tot.

—Alice, termină!

—Doamne, ești udă learcă. Să-ți duc altă cămașă!

Clemmie s-a împotrivit, dar Alice a insistat și după ce s-a schimbat de haine și au șters urmele de apă,

cheful de destăinuiți trecuse. A doua zi de dimineață, dispăruse și Clemmie. Locul de pe podea unde își întinsese salteaua era gol și nu lăsase nici o urmă.

Alice simțise o ușurare atât de mare, încât o cuprinsese amețeala. Nici măcar biletul de pe masă nu o putuse domoli: „A trebuit să plec, am zborul foarte devreme. Ne vedem când mă întorc. Trebuie să vorbim. Ceva important. C.“

A mototolit bucata de hârtie făcând-o cocoloș și i-a mulțumit lui Dumnezeu pentru păsuire.

S-a dovedit însă că Dumnezeu putea fi crud. Peste două zile, avionul lui Clemmie a fost doborât în ocean, la patru mile de coasta britanică. Aparatul a fost adus de valuri la țărm, dar corpul ei nu a mai fost găsit. *Se presupune că pilotul s-a parașutat imediat ce avionul a fost lovit*, scria în raport. Încă o pierdere într-o lume care hotărâse că viața nu făcea doi bani. Alice nu era într-atât de absorbită de propria persoană ca să creadă că viața altora se desfășura doar ca să tragă ea învățăminte; ura expresia „lucrurile se întâmplă cu un motiv“. Existau desigur consecințe a tot ceea ce se petrecea, dar aceasta era o cu totul altă poveste. Așa că a ales să considere totul o simplă coincidență, moartea surorii o cruțase să mai fie implicată în moartea fratelui.

Alice tot o mai vedea pe Clemmie, tocmai când se aștepta cel mai puțin. În zilele de vară, când își arunca privirea spre soarele puternic care părea să arunce scânteii; era un punct negru care străpungea cerul, desenând un arc frumos, prăbușindu-se tăcut în mare, era fetița care alerga, învârtindu-se în cercuri cu mâinile întinse, a doua dintre frații ei care dispărea. „Ah, dacă aș avea aripi, ca porumbeii! Așa aș zbura și mi-aș găsi liniștea!“

Metroul a intrat în stația King's Cross și îndrăgostiții au coborât, îndreptându-se către ieșire. Alice abia și-a stăpânit pornirea de a se lua după ei doar ca să mai rămână, chiar și pentru puțin timp, în preajma pasiunii lor năvalnice.

Dar nu a făcut-o, desigur. A luat alt tren pe linia Northern și a coborât în Hampstead, unde a luat liftul până la suprafață. Nu avea vreme de nostalgii și reverii, trebuia să se întoarcă acasă, să-l întâlnească pe Peter și să pună lucrurile la punct. Căldura zilei se mai domolise, soarele își mai pierduse strălucirea și Alice a pornit-o pe drumul bine cunoscut către locuința ei.

Peter a luat un marker galben și a subliniat rândurile cu grijă. Se afla la sfârșitul unei zile grele și își permitea o clipă de exaltare tăcută. Editorul lui

Alice voia să lanseze pagina web peste o lună și lui îi revenise sarcina de a produce textul— o treabă mult mai grea decât s-ar fi zis, din pricina refuzului categoric al titularii paginii de a se implica în vreun fel în pregătirea ei.

Nu era nici pe departe simpla idee fixă a unui octogenar obișnuit de a refuza să accepte ceva ultramodern; de fapt, Alice își făcea un titlu de glorie din a ține pasul cu tehnologia. Apariția internetului produsese o mare schimbare în practica polițienească pe parcursul vieții lui Diggory și Alice ținea musai ca totul să fie cât mai realist în romanele sale. Ceea ce o supăra însă era „încălcarea vicleană“ a vieții private de către sfera publică. Marketingul își avea rostul lui, spunea ea, dar atunci când autorul devine mai important decât cartea înseamnă că lumea a luat-o razna. Dar acum, că se apropia cea de a cincizecea aniversare și directorul editurii o rugase personal, fusese convinsă să accepte, dar cu o singură condiție: „Eu nu vreau să am nimic de-a face cu asta, Peter! Ocupă-te tu de tot, te rog!“

Peter promisese să se ocupe și s-a apucat de treabă cu prudență, având grijă să evite în prezența ei pronunțarea unor cuvinte precum „online“ și „platformă“. Biografia autoarei a fost ușor de făcut—

aveau deja un text standard pe care el îl actualiza mereu pentru comunicate de presă— și Peter era chiar mândru cu pagina specială pe care o scrisese ca din punctul de vedere al lui Diggory Brent însuși, dar acum lucra la secțiunea *Întrebări frecvente* și progresa foarte încet. Problema era că totul trebuia să se bazeze pe răspunsurile lui Alice. În lipsa colaborării ei, era obligat să scotocească prin arhive după articole din care să culeagă câte ceva pentru răspunsuri.

Se concentrase pe tema scriiturii și a procesului pe de o parte, pentru că știa că îi va face plăcere lui Alice și, pe de alta, pentru că îi ușura munca. Alice nu mai dădea prea multe interviuri în ultima vreme și cele pe care le dăduse se desfășuraseră cu condiția de nestrămutat că avea să se discute doar despre munca ei. Își păzea intimitatea cu o ardoare pe care Peter o suspecta uneori (doar în sinea lui, fără să se dea de gol în fața lui Alice) a se învecina cu psihoza.

Totuși, din respect pentru editorul lui Alice, care îi trimisese o „listă scurtă“ de treizeci de sugestii, introdusese și câteva întrebări personale și, pentru a găsi răspunsurile, trebuia să scotocească cu zeci de ani în urmă. Arhiva ei personală nu era prea ordonată. În timp fuseseră folosite mai multe sisteme

de arhivare, care îi făceau sarcina și mai complicată. Dar iată, în fine, un succes! Într-un interviu publicat de ziarul *Yorkshire Post* în august 1956, găsisese o declarație a lui Alice, care, un pic prelucrată, ar fi putut fi folosită drept răspuns la una dintre întrebările personale problematice:

Întrebare: Ce fel de copil ați fost? Scrieți din copilărie ?

Peter a mai citit încă o dată rândurile pe care le subliniase.

Răspuns: Mie mi-a plăcut întotdeauna să mâzgălesc și eram certată că scriam pe pereți sau îmi scrijeleam numele pe mobile. Am avut norocul să fiu încurajată foarte mult de un prieten de familie, un scriitor cu multe cărți publicate, care nu pregeta îndemnând copiii să se lase pradă fanteziei. Unul dintre cele mai minunate cadouri pe care le-am primit a fost primul meu jurnal. Mi l-a dăruit tata. Cât de mult am ținut la caietul acela! Îl purtam cu mine peste tot și am căpătat obiceiul de a avea mereu un caiet, pe care nu-l las niciodată. Tata îmi dădea câte unul în fiecare an. Mi-am scris pe de-a întregul primul meu roman polițist într-un astfel de caiet pe care l-am primit când am împlinit cincisprezece ani.

Asta se potrivea de minune. Fredonând ușor, Peter a derulat textul documentului pe ecranul computerului, căutând locul gol în care să insereze răspunsul. Lumina caldă de amiază i se revărsa pe tastatură. Afară, pe stradă, un autobuz s-a oprit pufăind în stație și o femeie cu voce veselă îi striga cuiva: „Hai mai repede, grăbește-te!“, iar dinspre Strada Mare se auzea un muzicant ambulant care cânta la chitara electrică o melodie a formației Led Zeppelin.

În mintea sa, Peter își strângea deja lucrurile, închipuindu-și drumul lung cu autobuzul către casă în compania lui Pip și a lui Abel Magwitch³², când i-a atras atenția o altă întrebare din text. Sau mai bine zis, răspunsul pe care îl pusese el dedesubt.

Întrebare: Într-o clipită a fost primul dumneavoastră roman avându-l ca personaj central pe Diggory Brent, dar a fost acesta primul dumneavoastră manuscris complet?

Răspuns: Da, sunt printre puținii autori norocoși care nu au fost nevoiți să primească nici o scrisoare de refuz.

Peter s-a oprit din fredonat. S-a mai uitat o dată la rândurile subliniate. Cele două răspunsuri nu se contraziceau neapărat, dar era o diferență între a

termina un manuscris și a scrie un roman într-un caiet de adolescent: ceva îl sâcâia totuși.

A frunzărit teancul de fotocopii de pe birou, căutând paginile din care luase cea de-a doua întrebare și răspunsul ei. A găsit-o într-un interviu din *The Paris Review*, din 1996, și a citit mai departe.

Reporter: Într-o clipită a fost primul manuscris pe care l-ați terminat, dar cu siguranță nu a fost primul pe care l-ați început?

Edevane: Ba chiar așa a și fost.

Reporter: N-ați pus niciodată creionul pe hârtie ca să scrieți literatură înainte de a vă apuca de Într-o clipită?

Edevane: Niciodată. Nici nu mi-a trecut prin minte să scriu vreo povestire, darămite un roman polițist, decât după război. Personajul Diggory Brent mi-a apărut într-o noapte, în vis, și a doua zi dimineața m-am apucat de scris. El este, desigur, un arhetip, deși, dacă există vreun autor de romane în serie care vă spune că personajul lui nu-i împărtășește propriile preocupări și interese, acela vă minte.

Peter a auzit ticăitul ceasului de pe polița șemineului. S-a ridicat, s-a întins, terminându-și paharul cu apă, apoi s-a îndreptat spre fereastră.

Indiferent cum le răsucea el, cele două interviuri se contraziceau.

S-a întors înapoi la birou. Cursorul de pe ecran pâlpâia în dreptul cuvântului „minte“.

Alice nu era mincinoasă. Era din cale-afară de cinstită, atât de corectă că era în stare de multe ori să ofenseze.

Această discrepanță era deci o greșeală. Trecuseră patruzeci de ani de la primul interviu, timp în care uitase. Alice avea optzeci și șase de ani. Peter nu-și mai aducea aminte cu exactitate unele momente din copilăria lui, deși nu avea decât treizeci de ani.

Și totuși, nu avea de gând să lase pe web ceva ce risca să-i aducă neplăceri lui Alice. Acum nu se mai putea scăpa așa ușor cu jumătăți de adevăr sau cu inadvertențe. Totul se putea verifica pe loc. Inadvertențele erau prinse asemenea insectelor în pânza de păianjen³³. Nu mai puteau fi uitate.

Peter a apăsat încet cu un deget pe tastatură. Nu era mare scofală, doar că îl sâcâia chestiunea. Nu putea să o întrebe pe Alice de-a dreptul care din interviuri era corect. Îi promisese că va realiza pagina de web fără să o deranjeze și ținea prea mult la viața lui ca să insinueze că spusese o minciună.

Și-a îndreptat din nou privirea către monitor.

Nici nu mi-a trecut prin minte să scriu vreo povestire, darămite un roman polițist decât după război... Cât de mult am ținut la caietul acela! Îl purtam cu mine peste tot și am căpătat obiceiul de a avea mereu un caiet, pe care nu-l las niciodată... Mi-am scris pe de-a întregul primul meu roman polițist într-un astfel de caiet pe care l-am primit de ziua mea de naștere, când am împlinit cincisprezece ani.

Pe treptele de-afară s-au auzit pași târșâind. Peter s-a uitat la ceas. Ușa de la intrare s-a deschis și-a auzit-o pe Alice strigându-l din hol.

—Peter!

—Sunt în bibliotecă! i-a răspuns el, apăsând pe butonul de închidere al calculatorului, iar pagina pe care o citea s-a transformat într-un punct electronic. Tocmai terminam și eu treaba. Să fac o ceașcă de ceai înainte să plec?

—Da, te rog, a spus Alice ivindu-se în ușă. Aș avea ceva de discutat cu tine.

Părea obosită, mai fragilă decât de obicei. I se părea că poartă toată căldura zilei în cutele îmbrăcămintei, pe piele, în gesturi.

—M-a căutat cineva?

—A sunat Jane să întrebe de romanul cel nou, Cynthia vrea să vorbești despre publicitate și a mai telefonat și Deborah.

—Deborah? s-a mirat Alice, ridicându-și privirea alertată.

—Acum vreo jumătate de oră.

—Dar de-abia ne-am întâlnit. A pățit ceva? A lăsat vreun mesaj?

—Da.

Peter a dat la o parte dosarele cu interviuri, căutându-și notițele.

—E pe-aici, pe undeva. Am notat ca să nu uit.

Când a găsit bucata de hârtie, s-a încruntat descifrându-și propriul scris. Deborah era întotdeauna foarte protocolară când vorbea la telefon, dar de data aceasta fusese neobișnuit de circumspectă, insistând să-i repete lui Alice mesajul ei cuvânt cu cuvânt.

—A zis să-ți spun că și-a amintit: îl chema Benjamin Munro.

În ultima dimineață petrecută la Loeanneth, Theo Edevane s-a trezit odată cu păsărelele. Nu avea decât unsprezece luni și era prea mic pentru a înțelege noțiunea de timp, și cu atât mai puțin era în stare să spună cât e ceasul, dar dacă ar fi înțeles și ar fi putut, ar fi aflat că limbile ceasului cel mare din camera copiilor arăta ora cinci fără șase minute. Dar Theo știa doar că îi plăcea cum lumina de dimineață se reflecta pe săgețile limbilor făcându-le să strălucească.

Cu degetul cel mare vârât în gură și cu cățelușul de jucărie Puppy cuibărit la subsuoară, s-a rostogolit mulțumit pe o parte și a privit prin semiîntuneric către locul unde dormea doica pe patul îngust din nișă. Nu avea ochelarii pe nas și în absența brațelor lor metalice care îi țineau trăsăturile laolaltă, fața i se prăvălise pe pernă ca un morman de riduri, încrețituri și pungi molatice.

Theo se întreba unde era cealaltă doică a lui, Rose. Îi era dor de ea (deși motivele pentru care îi simțea lipsa începuseră să se estompeze deja). Doica asta nouă era mai bătrână și mai aspră și avea un miros care-i gâdila nasul. Purta mereu o batistă umedă vârâtă în mâneca neagră de bumbac și ținea o sticlă de ulei de ricin pe pervazul ferestrei. Și repeta

întruna că nu există „nu pot“ sau că „lauda de sine nu miroase a bine“. Îi plăcea să-l pună în căruciorul cel mare și negru și să-l plimbe de colo-colo pe aleea plină de hârtoape de la intrare. Lui Theo nu-i plăcea să stea în căruciorul acela de bebeluși, mai ales acum, când putea merge singur. Chiar încercase să-i comunice lucrul acesta, dar nu știa atât de multe cuvinte, iar Doica Bruen i-a spus doar atât: „Taci din gură, conașule Theodore! Nu l-am invitat și pe domnul Obrăznicilă cu noi!“

Theo asculta păsările cântând la fereastră, privind cum se strecoară zorile pe tavan, când a auzit cum se deschide ușa camerei și s-a rostogolit pe burtă ca să se uite curios printre stinghiile pătuțului.

Și a zărit-o prin crăpătura ușii pe sora lui mai mare, cea cu codițe lungi și castanii și cu obrajii plini de pistrui, și s-a simțit năpădit de emoție și dragoste. S-a ridicat pe dată în picioare, plesnind cu palmele în grilajul pătuțului, făcând să zornăie măciuliile de alamă de la colțuri.

Theo avea trei surori mai mari și le iubea pe toate, dar aceasta era preferata lui. Celelalte îi zâmbeau și-i vorbeau pițigăiat, spunându-i că era un copilăș dulce, dar nu erau nici pe departe ca ea. Deborah îl lăsa imediat jos dacă devenea prea agitat și o apuca

de haine sau de păr, iar Alice ba râdea, jucându-se de-a v-ați ascunselea cu el, ba căpăta o străfulgerare ciudată în ochi, de parcă nu ar mai fi vrut să-l vadă și, fără nici un motiv anume, se ridica în picioare și dispărea acolo, sus, unde locuiau adulții, scriind de zor în caietul acela al ei.

Dar aceasta, Clemmie, nu contenea niciodată să-l gâdile, să se strâmbe la el în glumă și să-i sufle tare pe burtică. Îl ducea în cârcă peste tot, ținându-l strâns de mijloc cu brațele ei calde și slabe și, când îl lăsa jos, nu-l împiedica, așa cum făceau ceilalți, să se ducă mai departe singur dacă vedea ceva interesant de explorat. Nu-i folosea niciodată cuvinte precum „murdar“ sau „periculos“ sau „nu!“ Și când venea la el dimineața, așa cum făcea acum, îl lua cu ea la bucătărie unde găseau pâini calde lăsate la răcit pe grătare și borcane cu gem de căpșune în cămară.

Theo l-a smucit nerăbdător pe Puppy și și-a ridicat brațele sus de tot, clătinându-și trupușorul, ca și cum ar fi putut să se ridice din pătuț dacă s-ar fi străduit mai tare. A început să-și fluture palmele, să-și întindă degetele bucuroși, iar sora lui i-a zâmbit în așa fel încât i s-au luminat ochii și pistruii au început să-i joace pe obraz și, așa cum se aștepta el, a întins brațele și l-a ridicat din pat.

Pe când îl purta, hurducându-l, către ușă Doica Bruen a sforăit înfundat în pernă, iar el s-a simțit năpădit de voioșie.

—Hai, dolofanule, i-a spus sora lui, umplându-i creștetul de sărutări, hai să ne uită la avioane!

Au pornit-o împreună în jos pe scări și Theo privea zâmbind fericit covorul roșu, gândindu-se la pâinea caldă cu unt și gem, la rațele de pe pârâu și la comorile pe care le va găsi în mâl, la brațele larg întinse ale surorii sale care se prefăcea că zboară. Și, în timp ce traversau holul, chicotea zgomotos cu degetul cel mare cald și umed în gură, de bucuria de a se simți fericit și iubit, chiar în acea clipă.

Eleanor a auzit scările scârțâind, dar mintea ei adormită a amestecat zgomotul în visul ei îndrăzneț, în care se făcea că era maestru de manej într-un circ mare și neorânduit, cu tigri ce nu se lăsau îmblânziți, cu trapeziști care cădeau neconștienți, cu o maimuță de negăsit. Și când s-a trezit, în cele din urmă, la realitatea din dormitorul ei, zgomotul era deja o amintire îndepărtată, pierdută în hăul întunecos, laolaltă cu celelalte rămășițe ale nopții azvârlite de-a valma în trecerea de la somn la trezie.

Se făcuse lumină de-a binelea, era dimineață, în fine! După luni întregi de organizare, venise și

sărbătoarea de la mijlocul verii, dar Eleanor nu a sărit din pat cu vioiciune. Avusese o noapte interminabilă și își simțea capul ca un burete îmbibat. Se trezise pe întuneric și stătuse așa ore întregi, cu nenumărate gânduri care i se învârteau în minte, în camera încinsă. Fiecare oaie pe care a încercat să o numere se prefăcea într-o treabă din lista celor pe care le avea de făcut în ziua aceea și doar către dimineață a reușit, în cele din urmă, să alunece într-un somn agitat.

S-a frecat la ochi și s-a întins, apoi a luat de pe noptieră vechiul ceas al tatălui ei, căznindu-se să se uite la cadranul lui rotund, care arăta mereu fidel ora. Nu era nici măcar șapte și era deja înăbușitor de cald! Eleanor s-a prăbușit din nou pe pernă. Dacă ar fi fost o zi obișnuită, și-ar fi pus costumul de baie și s-ar fi dus la lac să facă o baie înainte de micul dejun, înainte ca ceilalți să se trezească și ea să trebuiască să redevină Mama. Îi plăcuse întotdeauna să înoate, să simtă pe piele apa mătăsoasă, limpezimea luminii pe suprafața unduită, felul în care sunetul se îngroșa atunci când își cufunda urechile sub apă. În copilărie avea un loc preferat, foarte adânc, lângă pavilionul de bărci, unde verbina năpădea sălbatică malurile abrupte și aerul mirosea

dulce a putregai. Acolo apa era minunat de rece când ea dispărea la fund, răsucindu-și trupul tot mai spre profunzime, până când se cuibărea printre trestiiile lunecoase. Pe vremea aceea zilele erau mult mai lungi.

Eleanor și-a întins brațul, atingând cearceaful lângă ea. Anthony nu era acolo. Se trezise, cu siguranță, devreme și se dusesse probabil sus, ca să evite iureșul despre care știa din experiență că avea să se producă în ziua aceea. Până nu demult, s-ar fi îngrijorat să-l vadă plecat de lângă ea și s-ar fi frământat până când l-ar fi găsit undeva, singur; dar nu mai era cazul. Totul se aranjase cum trebuia și teama aceea anume putea fi lăsată să se stingă.

De afară s-a auzit huruitul unei mașini de tuns iarba și Eleanor a slobozit un oftat pe care nu știuse că-l ținea în piept. Asta însemna că era vreme bună și-i mulțumea lui Dumnezeu, căci însemna o grijă mai puțin. Ploaia ar fi fost un adevărat dezastru. Peste noapte auzise tunete și se trezise prima dată, dând fuga la fereastră ca să dea draperiile la o parte, îngrozindu-se de ploaia pe care și-o închipuia afară. Dar furtuna se petrecea undeva departe, o perdeă de fulgere ce luminau cerul în locul zigzagurilor care

aduceau șiroaie de ploaie. În lumina lunii, grădina era neatinsă, năpădită de o tăcere lugubră.

Ușurată, Eleanor a rămas o vreme în încăperea întunecată, privind unduirea lacului, norii argințați pe margini pe cerul plumburiu, având sentimentul tulburător că este singura ființă trează de pe pământ. Nu-i era necunoscut acest sentiment, îi amintea de nopțile acelea când copiii ei erau mici de tot și, spre disprețul mamei sale, îi alăpta chiar ea, cuibărită într-un fotoliu lângă geamul din camera copiilor. Mici plescăituri animalice de plăcere, mânuțe catifelate pe sfârcul sânelui umflat, liniștea imensă a lumii din afară.

Când era mică, și Eleanor fusese hrănită în aceeași încăpere, deși în condiții total diferite. Neavând astfel de porniri atât de „vampirice“ față de copii, mama ei o învățase pe Doica Bruen— mult mai tânără pe atunci, dar cu apucături la fel de bătrânicioase— să pregătească lapte sterilizat de vacă pentru „micuța străină“ într-una din acele sticle cu tetină comandate special de la magazinul Harrods. Nici în ziua de astăzi Eleanor nu putea simți mirosul de cauciuc fără să simtă un val copleșitor de greutate și izolare. Doica Bruen fusese, desigur, de acord din toată inima cu acest tratament și aducea biberoanele cu o precizie

militară la intervale stabilite de ceasul cu cadranul înghețat din camera copiilor, indiferent de cerințele zgomotoase ale stomăcelului lui Eleanor. Îi prindea bine copilei, au căzut de acord cele două femei, să înceapă să fie educată în „spiritul ordinii și punctualității“. Cum altfel ar fi putut să devină supusă, să-și ocupe bucuroasă locul la baza piramidei familiei? Așa se desfășuraseră zilele sale terne înainte ca tatăl ei să o salveze de copilăria ei victoriană. El a intervenit atunci când s-a pus problema angajării unei guvernante, declarând că nu era nevoie, căci avea să își educe singur fata. Unul dintre cei mai deștepți oameni pe care i-a cunoscut—fără să fi avut o educație formală, asemenea lui Anthony sau domnului Llewellyn— el era un mare învățat, cu o minte ce reținea tot ceea ce citea sau auzea, care lucra mereu, punând cap la cap tot felul de informații, căutând să afle tot mai mult.

S-a lăsat din nou pe perne, punându-și la mână ceasul mult iubit, și și-a adus aminte cum stătea în poala lui, dinaintea focului din bibliotecă, în timp ce el îi citea cu voce tare din *Beowulf*³⁴, în traducerea lui William Morris și a lui A.J. Wyatt. Ea era mică, prea mică să priceapă pe deplin înțelesul tuturor cuvintelor, așa că moțăia, cu capul sprijinit pe

pieptul lui și-i asculta vibrațiile vocii venind dinăuntru către în afară, ca un murmur cald, reverberat, care răzbătea de peste tot. Era de-a dreptul fermecată de flăcările portocalii care se reflectau pe cadranul ceasului său și, din clipa ceea, acel obiect a rămas un simbol al siguranței și mulțumirii absolute care o învăluiseră acolo, lângă el, în mijlocul furtunii, în centrul universului care se învârtea nebunește.

Poate că tații sunt întotdeauna mai legați de fiicele lor? Fără îndoială că Anthony era un erou în ochii fetelor sale. Mai ales de când se întorsese din război. La început fuseseră intimidată, două mutrișoare curioase care se ițeau de după ușa biroului, cu ochii larg deschiși, vorbind în șoaptă, dar nu mult după aceea au fost de-a dreptul înnebunite după el. Și nici nu era de mirare. El își petrecea timpul cu ele în poiene, învățându-le să împletească bărcuțe din fire de iarbă, ascultându-le cu răbdare toate plângerile și sporovăielile. Odată, Anthony sărea capra cu Deborah și Alice și, când i-a venit rândul și micuței Clementine, s-a prefăcut dintr-odată în cal, luând-o la galop prin grădină, în vreme ce toate trei fetele se prăpădeau de răs. Și atunci un musafir, cu care bea sirop de mentă pe peluză, a întrebat-o— cu o undă de

malițiozitate deghizată în milă— dacă nu o deranja că soțul ei era în mod clar favoritul fetelor. Eleanor răspunsese că nu se punea problema de așa ceva.

Și era aproape adevărat. După toate privațiunile provocate de război, după cei patru ani nesfârșiți în care fuseseră siliți să trăiască despărțiți, să se maturizeze și să-și asume responsabilități noi, să-l aibă din nou acasă, unde îi era locul, și să-i vadă întipărite pe chip dragostea sinceră și uimirea pe când se uita la copiii pe care-i aveau împreună era un leac a toate vindecător, de parcă avea propria ei mașină a timpului, care-i permitea să se întoarcă îndărăt spre o epocă a inocenței.

Eleanor a luat în mână fotografia pe care o ținea la capul patului, cu ei amândoi în grădina de legume în 1913. Anthony purta pălăria lui de pai, nouă-nouță pe-atunci. El se uita direct la fotograf, cu un zâmbet pieziș, de parcă tocmai ar fi spus o glumă, iar ea îl privea cu ardoare. Avea părul legat cu o eșarfă și amândoi țineau lopeți în mâini. Era tocmai în ziua când săpaseră stratul cu căpșune și îl stricaseră de-a binelea. Îi fotografiase Howard Mann. Sosise într-o bună zi cu mașina lui Silver Ghost³⁵, curios să vadă „dacă nu ați dispărut pe partea cealaltă a Pământului“ și rămăsese la ei, în cele din urmă, o

săptămână întreagă. Au râs și s-au tachinat și au discutat înfierbântați despre politică, oameni, poezie, așa cum făcuseră pe vremuri, la Cambridge. Și când s-a întors, în cele din urmă, la Londra, l-au lăsat cu greu să plece, făcându-l să le promită că avea să revină curând și umplându-i portbagajul mașinii cu tot ce le mai rămăsese din prima lor recoltă. Privind acum fotografia, aducându-și aminte cum erau amândoi atunci, Eleanor a simțit dureros trecerea timpului. Parcă era umilită de oamenii aceia atât de tineri și de fericiți. Atât de siguri pe ei, atât de întregi, atât de neatinși de viață...

S-a muștrătat în mintea ei, mânioasă pe sine însăși. Lipsa somnului o făcea melancolică, ca și agitația ultimelor câteva luni și povara zilei ce urma să înceapă. A pus cu grijă fotografia la loc, pe noptieră. Soarele începea să capete putere de-acum, prin draperia de brocard ivindu-se o cunună de punctulețe luminoase. Eleanor știa că trebuia să se scoale, și totuși o parte a sufletului ei se împotriva, agățându-se de ideea irațională că dacă ar fi rămas în pat, ar fi putut cumva să oprească pornirea numărătorii inverse, să stăvilească valul să se spargă. „Dar nu ai cum să ții valul în frâu“, îi răsuna în minte vocea tatei. Stăteau amândoi la Miller's Point și priveau în

jos către mare, urmărind cum se izbeau valurile de pietrele de la piciorul stâncii, după care se domoleau și se lăsau târâte înapoi. „La fel de inevitabil precum ziua urmează nopții.“ Asta se întâmpla în dimineața în care îi spusese că era bolnav și o făcuse să-i promită că nu va uita ce reprezintă ea, atunci când el nu avea să mai fie, „să nu uiți să rămâi bună și vitează și egală cu tine însăși“. Vechiul citat, atât de îndrăgit, din *Pragul vrăjit al lui Eleanor*.

Eleanor a alungat amintirea aceea și și-a adunat gândurile. Primii oaspeți aveau să sosească în seara aceea, la ora opt, ceea ce însemna că, pe la șapte și jumătate, trebuia să fie gătită și pregătită, cu o un pahărel de tărie la bord. Vai, dar mai erau atâtea de făcut! Fetele trebuiau puse la treabă. Lui Alice avea să îi dea sarcina simplă (plăcută, ar fi zis unii, dar nu și Alice) de a umple cu flori vasele din camerele oaspeților. Deborah s-ar fi descurcat mult mai bine, dar în ultima vreme era într-o dispoziție proastă, mereu obraznică și arțăgoasă, stăpânită de convingerea naivă a copilului că face totul mai bine decât părinții săi, iar Eleanor nu avea nici un chef de ceartă. Iar, în ceea ce o privea pe Clemmie, biata copilă era mai bine să nu se încurce printre picioarele lor. Sărăcuța de Clemmie, cea mai ciudată

dintre copiii lui Eleanor, ajunsese în perioada aceea nelămurită când era stângace ca un mânz, cu dinți mari și picioare prea lungi, refuzând să se dezbare de copilărie.

Ușa s-a deschis brusc și a intrat Daisy purtând mândră tava de argint cu micul dejun.

—'Neața, doamnă, a salutat-o ea cu o veselie stridentă. A sosit, în fine, și ziua cea mare!

Servitoarea a pus tava jos, turuind pe nerăsuflăte despre meniu și despre musafiri și despre situația extrem de tensionată din bucătărie.

—Când am plecat eu de-acolo, bucătăreasa o fugărea pe Hattie în jurul mesei cu o bibilică într-o mână și un făcăleț într-alta!

Apoi s-a dus să tragă draperiile, lăsând lumina—deosebit de strălucitoare— să pătrundă prin ferestre, alungând și cea mai mică urmă a nopții.

În timp ce Daisy se pornise nepoftită să-i relateze ce se întâmpla pe peluza de jos, Eleanor și-a turnat ceai din ceainicul de argint, întrebându-se cum avea oare să înfrunte povara acelei zile.

Draperiile de la fereastra dormitorului au fost trase binișor și, din locul unde stătea pe băncuța din grădină, Constance a văzut-o pe obraznica aia de slujnică, Daisy, agitându-și brațele ca niște aripi, în

timp ce cârâia și croncănea lângă geam, surzind-o, de bună seamă pe Eleanor. Dar las' că așa merita! Poftim, să stea în pat atât de târziu când avea de organizat așa o petrecere! Dar Eleanor fusese întotdeauna un copil nestatornic din cale-afară.

Constance luase micul dejun cu o oră în urmă. Se scula la revărsatul zorilor, acesta era obiceiul ei dintotdeauna. Constance nu era lipsită de păcate—căci simțise că era de datoria unei femei să rămână întotdeauna interesantă—, dar, după cum învățase în copilărie, punctualitatea era o virtute a cărei absență strică viețile celorlalți. O astfel de mojie nu trebuia tolerată.

Grădina fierbea deja de agitație. Constance își adusese cu ea un teanc de hârtie și o listă cu scrisorile pe care trebuia să le scrie, dar îi era aproape imposibil să nu se lase distrasă. Câțiva zdrahoni instalau niște instalații complicate de artificii pe peluza goală și începuseră să sosească furgonete cu diverse comenzi pentru bucătărie. Mai încolo, doi băieți neciopliți din vecini, purtând niște ghirlande decorative, nu erau în stare decât să calce straturile de flori în picioare, căutând un loc unde să-și fixeze scara. Unul dintre ei, un tip gălbejit cu coșuri pe bărbie, făcuse greșeala, când venise, de a o

aborda pe Constance întrebând-o unde era „șeful“, dar Constance a scăpat iute de el, privind în gol și bombănind ceva despre vreme. Senilitatea era o mască folositoare. Era drept că-i cam fugeau gândurile în ultima vreme, dar nu atât de mult cât lăsa să se creadă. Mai putea încă să-și pună mintea să facă lucruri grozave, dacă avea suficientă inspirație.

Da, avea să fie o zi bună. Deși nu ar fi recunoscut niciodată cu voce tare, și oricum nu în fața lui Eleanor, lui Constance îi plăcea balul din mijlocul verii. Familia Edevane nu primea oaspeți adesea, iar Eleanor nu reușise să pună capăt acestei tradiții, slavă Domnului! Această sărbătoare de la Loeanneth era momentul culminant al anului, singura răsplată a lui Constance pentru că era nevoită să trăiască în locul acesta uitat de Dumnezeu, unde duhoarea mării, sunetul oribil al valurilor care se zdrobeau când bătea vântul dintr-o parte anume erau de ajuns să-i înghețe sângele în vene. Constance ura toate zgomotele acestea. Îi aduceau aminte de noaptea aceea groznică, din urmă cu atâția ani; crezuse că scăpase de ele când părăsiseră casa, acum mai bine de douăzeci de ani, dar viața putea fi crudă uneori.

Oricum... Țelul și emoțiile pregătirilor pentru bal îi aminteau de vremuri mai fericite: nerăbdarea pe care o simțea în tinerețe, înveșmântată în mătăsuri și acoperită de giuvaieruri, când se dădea cu parfum și își ridica părul cu agrafe; momentul intrării, când își făcea apariția maiestuoasă, scrutând mulțimea, ca să atragă privirea vreunei prăzi demne de cucerit și apoi emoția urmării, căldura ringului de dans, furișarea pe coridoarele întunecate ca să-și primească premiul... Uneori, mai ales în ultima vreme, trecutul era atât de viu, de *real*, încât credea chiar și ea că era din nou tânăra aceea.

O mișcare i-a tulburat visarea și Constance a simțit cum îi dispare zâmbetul de pe chip. Se deschisese ușa de la intrarea principală și apăruse Daffyd Llewellyn, împiedicându-se de prag, potrivindu-și pălăria și proptindu-și șevaletul pe șold. Ea a rămas nemișcată, în umbră. Ultimul lucru de care avea chef era să se lase antrenată într-o discuție cu el. Llewellyn se mișca mai încet ca de obicei, de parcă l-ar fi supărat ceva. Constance băgase asta de seamă și zilele trecute, când stăteau cu toții pe peluză și Eleanor le spusese despre distincția care urma să-i fie acordată. Poate avea arsuri la stomac; nu că ar fi interesat-o, Constance nu avea timp de pierdut cu

prostănacul acesta slăbănog. Cum se furișă peste tot prin casă și prin grădină atunci când era ea stăpâna casei, cu hainele lui caraghioase și cu ochii ăia triști, cu poveștile lui ridicole— dădea de el oriunde se ducea. Cât despre căderea aia nervoasă a lui...! Constance a pufnit cu dispreț. Omul acesta era lipsit și de mândrie, și de rușine. Ce motiv avea să fie deprimat? Ea era cea care ar fi trebuit să fie îndurerată. El îi răpise copilul, împuindu-i capul cu negliobiile lui despre tărâmurii fermecate și izbăvire ca apoi să îndrăznească să-i batjocorească ospitalitatea. I-a cerut soțului ei să-l gonească, dar Henri— maleabil și blajin în toate celelalte privințe— a refuzat s-o asculte.

Iar acum era rândul lui Eleanor să-l răsfețe și să-i facă pe plac. Ea îl adora când era mică și el o iubea nespus la rândul lui și amândoi erau legați și acum printr-o prietenie deosebită. Cu câteva săptămâni în urmă, Constance îi surprinsese singuri pe o bancă din grădină, lângă trandafiri. Eleanor îi povestea ceva, cu chipul încordat de durere, iar el încuviința din cap și apoi i-a atins obrazul cu degetele și Constance a dedus că Eleanor plângea. Și atunci și-a dat seama despre ce vorbeau ei.

Un vânticel cald a început să sufle, împrăștiind petalele ca pe niște confeti. Constance vedea multe lucruri acum. Ar fi preferat să-și fi păstrat tinerețea și frumusețea, dar nu avea nici un rost să blesteme soarta, mai ales că se dovedea că și îmbătrânirea avea avantajele ei. Atunci când și-a pierdut abilitatea de a suci capete, a câștigat capacitatea de a sta nemișcată, respirând foarte încet, ca să treacă neobservată. Și astfel vedea o mulțime de lucruri. O observa pe Deborah mâncându-i sufletul mamă-sii de când se logodise, o văzuse pe Alice cum se furișea ca să se întâlnească cu grădinarul acela cu părul negru și ochi de țigan, nu-i scăpase nici povestea aceea dintre Anthony și doica cea tânără și drăguță.

Ce păcat că Eleanor nu era la fel de atentă ca ea! Ar fi putut să descopere mai repede. Constance se întrebase cât oare avea să dureze până când să-și dea seama. Ar fi putut, de bună seamă, să-i spună fiicei ei ce văzuse, dar oamenii aveau tendința să împuște mesagerul și evident că Eleanor a priceput și singură în cele din urmă, pentru că tânăra doică dispăruse. O dăduseră afară pe nepusă masă și fără prea multă zarvă. Drum bun și cale bătută! Zâmbetele ascunse, conversațiile pe apucate când credeau că nu-i vede nimeni... Constance îi văzuse totuși. O văzuse chiar

dându-i în dar o carte într-o zi. Ochii lui Constance nu mai erau la fel de ageri ca pe vremuri și nu putuse să vadă titlul, dar a ținut morțiș să se strecoare mai târziu în biroul lui Anthony și acolo, printre fluturi și lupe, a dat de cartea cu coperte verzi. Un volum de poezii de John Keats!

Pe ea nu infidelitatea o deranja— Constance nu înțelegea de ce bărbații și femeile nu și-ar face plăcerile dacă le vine la îndemână—, dar discreția era esențială. Era de datoria celor de rangul lor să facă alegerile cuvenite, în așa fel încât asemenea lucruri să nu iasă în afara cercului lor, unde se transformau în bârfe. Și aici era problema! O persoană pe care o angajai să te servească nu făcea, de bună seamă, parte din acest cerc, și a te complica în felul acesta nu era doar un gest prostesc, ci și crud. Le băga servitorilor în cap idei peste statutul lor și nu ieșea nimic bun din așa ceva.

Încurajarea poate conduce la păcătuire, iar Rose Waters fusese prea mult încurajată, mai ales în felul în care se purta cu micuțul Theo. Doica nu respectase nici unul dintre standardele profesionale cerute, sărutând copilul tot timpul, șoptindu-i mereu drăgăstos la ureche, ținându-l strâns în brațe în timp ce-l plimba prin grădină, în loc să-l țină în cărucior,

așa cum se cuvenea. Avea un comportament excesiv de sentimental, care ar fi putut fi tolerat doar dacă ar fi venit din partea unui membru al familiei mai grijuliu, *nu* din partea cuiva plătit să facă un serviciu. Și libertățile pe care și le îngăduia nu se opreau aici. Rose Waters întrecuse limitele de nenumărate ori, culminând cu un moment de nebunie când a îndrăznit să-i facă observație lui Constance că a îndrăznit să intre în camera copiilor în „timpul orei de odihnă“. Constance era bunica copilului, pentru numele lui Dumnezeu, și nu dorise decât să stea lângă pătuț ca să-l privească pe băiețel, să vadă cum i se ridică și coboară în timpul somnului pieptul dolofan, care plesnea de sănătate.

Noroc că o aduseseră înapoi pe Doica Bruen. Se simțea mai veselă doar la gândul acesta. Cât de bine îi părea să-și vadă vechea adeptă revenită în serviciul lor și însărcinată să aibă grijă de Theo! Pe Constance o preocupa în mod deosebit micuțul ei nepot, iar revenirea la standardele cuvenite era absolut necesară. Și-a pus în gând să stea de vorbă cu Doica Bruen ceva mai târziu. Văzuse ceva absolut inacceptabil cu o jumătate de oră în urmă. Clemetine, copila aia nefericită cu dinți de cal, apăruse de după casă ducând pruncul în cârcă!

Constance simțea cum o năpădește furia. O strigase, cu gândul să o certe, dar fata nu o luase în seamă.

Acum Constance și-a purtat privirile înapoi prin grădină spre locul unde o văzuse ultima dată pe fată, care o întinsese spre lac. Mașina de tuns iarba zornăia în continuare pe peluza din spatele ei și ea a apucat teancul de hârtie de scris ca să-și facă vânt cu el. Zgomotele mecanice păreau întotdeauna să intensifice căldura, iar în ziua aceea urma să fie *îngrozitor* de cald. Pe căldură, oamenii făceau tot felul de prostii ciudate, neașteptate. Nu era neobișnuit ca cineva să-și piardă mințile când creștea temperatura. Lui Constance nu-i plăcuse niciodată Shakespeare— de cele mai multe ori îl găsea de-a dreptul plicticos—, dar într-o singură privință avea dreptate: mijlocul verii era un timp ciudat și impredictibil.

Nu se vedea nici urmă de Clementine și de băiețel. Râsul lui Theo îi stăruia încă în minte și Constance simțea cum i se înmoaie inima. Era într-adevăr un copil minunat: o fire veselă, cu un zâmbet care i se risipea în gropițe, cu piciorușe dolofane. Uneori se întreba cum ar fi arătat celălalt băiețel— cel dintâi— dacă i s-ar fi oferit o cât de mică șansă.

În după-amiaza aceea avea să stea cu el, să-l vadă cum doarme, a decis ea. În ultima vreme devenise un obicei, acum că Rose Waters plecase, iar Eleanor era atât de ocupată; Doica Bruen își cunoștea lungul nasului, așa că nu o mai putea opri nimeni.

Clemmie a luat-o de-a lungul pârâului, pe poteca îngustă cu iarba bătătorită. Erau și alte căi, mai scurte, dar lui Theo îi plăcea să se bălăcească în apă mică de lângă punte și Clemmie voia să-i facă pe plac. Pe deasupra, mai era și sărbătoarea de la mijlocul verii și toată ziua avea să fie un balamuc întreg în casă. Cu cât stăteau mai departe, cu atât mai bine. Gândind la rece, fără să-și plângă de milă, i s-a părut chiar că nici nu o să le ducă nimeni dorul.

—Nu-i nimic, noi ne avem unul pe altul, dolofanule! i-a spus ea copilului.

—Ghe-ghe... a gândurit Theo.

Plină de dragoste, se simțea totuși năpădită de o emoție pe care o resimțea mai degrabă ca pe o pierdere și îi apuca și mai strâns piciorușele atât de rotunde și grăsuțe. Chiar dacă îi luase locul, el fiind acum mezinul familiei, Clemmie nu își putea închipui cum ar fi arătat lumea fără fratele ei.

Soarele îi lumina din spate și umbrele lor se contopeau, cea alungită, a trupului ei lungan, cu

picioarele lui trecute peste grumazul său. Capul lui se ivea peste umărul ei, dar se ținea bine, și din când în când întindea câte un pumnișor agitat ca să arate cu degetul către un lucru pe lângă care treceau. Îi trebuise ceva timp să se deprindă, dar acum se pricepea de minune să se țină strâns cu picioarele de gâtul ei. Și, dacă avea chef, Clemmie putea chiar să-și întindă larg brațele și să le rotească prin aer, aplecându-se când pe o parte, când pe alta, imitând mișcări aviatice complicate.

Când a ajuns la puntea de stâncă, s-a oprit, a lăsat să cadă săculețul cu mâncare pe care-l adusese (prăjituri pregătite pentru petrecere, furate din bucătărie), i-a dat drumul lui Theo să alunece din cârca ei, în jos, pe pulpe, drept pe mormanul de iarbă cosită de pe mal. El a aterizat, chicotind încântat, și s-a ridicat în picioare.

—Uite, a spus plin de importanță, arătând cu degetul către pârâu. Uite!

Și în vreme ce Theo înainta prin trifoi, clătinându-se, către malul înnămolit, ca să se ghemuiască printre trestii, Clemmie căuta piatra perfectă pentru azvârlit. Trebuia să fie mică, plată și netedă, dar pe lângă asta, trebuia să îi încapă bine între degete. A ridicat una cântărind-o în palmă, verificându-i

rotunjimea marginilor, după care a aruncat-o înapoi, căci nu era suficient de netedă.

Și a repetat figura de două, trei ori până a găsit una care, deși nu era perfectă, părea mai potrivită. A băgat-o în buzunar și a început să caute alta.

Alice se pricepea cel mai bine să găsească astfel de pietre. Ea era una dintre acele persoane care câștigă întotdeauna la jocuri, pentru că acorda foarte mare atenție detaliilor și nu se dădea niciodată bătută. Obișnuiau să petreacă ore întregi aici, alegând pietre și azvârlindu-le apoi pe cele mai bune. Se dădeau de-a rostogolul, făceau leagăne din odgoanele lungi și zdravene ale bărcilor și-și construiau case de păpuși complicate în orzul sălbatic. Se luau la trântă, se gâdilau și râdeau, își oblojeau genunchii cu leucoplast și adormeau, obosite și asudate, la umbra tufelor de cununița-miresei, pe măsură ce soarele de amiază stingea culorile grădinii. Dar Alice se schimbase acum, în vara aceasta, și Clemmie se simțea părăsită.

A cules o piatră deschisă la culoare cu niște picățele nostime și a șters-o cu degetul ud. Asta se întâmpla de când se întorseseră de la Londra. Se obișnuiseră cu toții cu obiceiul lui Alice de a se lăsa absorbită de carnețelele ei, de lumea închipuită a

poveștilor sale, dar acum era cu totul altfel. Era capricioasă, trecând de la veselie debordantă la tristețe și exasperare. Își găsea mereu scuze ca să rămână singură în camera ei— „Trebuie să mă întind puțin... Am treabă, trebuie să scriu... Mă doare capul...”— ca să o șteargă după aceea pe furiș, să nu o mai găsească Clemmie.

Clemmie s-a uitat în urmă, Theo scormonea cu un băț în mână. A țipat încântat când un greier a sărit de pe o trestie pe alta, iar ea a zâmbit cuprinsă de tristețe. Theo era un copilăș minunat, dar ei îi lipsea Alice și ar fi făcut orice ca să o recâștige, ca totul să fie ca înainte. Îi era dor de amândouă surorile ei, care i-o luaseră înainte, devenind adulte, fără să arunce măcar o privire îndărăt; Alice cu mutra aia a ei de dimineață, Deborah logodită, pe punctul de a se mărita. Clemmie se simțea trădată. Ea nu o să fie niciodată ca ele, nu o să devină niciodată adult. Oamenii mari erau înșelători. Era exasperată de indicațiile lor plictisitoare („Nu acum“, „Mai încet“, „Oprește-te imediat“), de conversațiile lor terne, de misterioasele dureri de cap, de scuzele pe care le inventau ca să nu participe la nici o activitate distractivă; și ura numeroasele trădări mărunte, universul de aluzii răutăcioase și nuanțe în care se

învârteau, în care una se spunea și alta se gândea. Clementine trăia într-o lume mai limpede, în care totul era alb sau negru. Un pilot nu avea prea multe alegeri: da sau nu, sus sau jos, bine sau rău.

—Ba nu, a șuierat ea, contrazicându-se singură.

Starea ei de spirit stricase deja strălucirea dimineții și acum îi revenea în minte chiar scena la care se străduia să nu se gândească. Trupurile goale ale celor doi care se răsuceau și se mișcau...

Nu. Și-a închis ochii strâns, să alunge imaginea. Dar știa de ce îi revenise în minte. Atunci când îi văzuse era o zi chiar ca aceasta, ea fusese la baza aeriană să se uite la avioane și se întorcea spre casă.

Clemmie a izbit cu piciorul în pământ. Dacă s-ar fi dus acasă mai devreme, dacă s-ar fi întâmplat ceva care să o împiedice să o ia pe scurtătura din pădure și să treacă pe lângă pavilionul de bărci chiar în clipa aceea! Scena îngrozitoare, teama și stânjeneala pe care le simțea încercând să înțeleagă ce făceau acolo.

—Biata de tine, o mângâiase Deborah când i-a mărturisit ce lucru oribil văzuse, nemaiputând să păstreze secretul. Te-ai speriat groaznic.

I-a luat mâinile într-ale sale și i-a spus să nu se mai gândească la nimic. Făcuse bine că îi spusese ei, dar acum trebuia să-și scoată totul din minte.

—O să mă ocup eu de toate astea, îți promit.

Lui Clemmie i s-a părut că asta suna ca și cum i-ar fi promis că ar pune la loc o coajă de ou zdrobită, dar Deborah i-a zâmbit și chipul ei era atât de senin și de frumos, vocea atât de sigură, încât toate grijile i-au dispărut.

—Ai să vezi, a asigurat-o Deborah, totul o să fie bine.

Clemmie și-a zornăit pietrele în buzunar, mușcându-și absentă unghia de la degetul mare. Se mai întreba încă dacă nu ar fi trebuit să se fi dus la Mama, sau să-i fi povestit Tatei ce văzuse. Când a întrebat-o pe Deborah, ea a spus că nu era cazul. I-a spus să uite tot, să nu sufle nimănui nici o vorbă.

—Asta nu ar face decât să-i supere, Clem, și asta vrem noi, să-i supărăm?

A apucat o piatră ovală, roz, între degetul mare și cel arătător. Clemmie se gândise să se ducă glonț la Alice după ce-i văzuse și, poate că dacă ar mai fi fost la fel de apropiate, s-ar fi dus fără îndoială, dar așa cum stăteau lucrurile, cu distanța care se instalase atât de brusc între ele... Ba nu, făcuse ce trebuia. Deborah era genul de persoană care știa ce să facă în orice împrejurare. Ea putea să aibă grijă de tot.

—Mi-mi?

Theo o privea îngrijorat, cu chipul lui de copilăș ridicat spre ea și Clemmie și-a dat seama cât de încruntată era. S-a străduit să-i zâmbească și, după ce s-a gândit un pic, el s-a luminat tot, încrețindu-și vesel fețișoara, revenind la expresia de dinainte. Clemmie a fost cuprinsă de un amestec de tristețe, bucurie și teamă. Câtă încredere avea în ea! Câtă încredere, ca un singur zâmbet să fie suficient pentru a-i schimba starea de spirit pe loc! A luat din nou o mină gravă și lui i-a pierit toată bucuria din ochi. Avea putere absolută asupra lui. Pentru Clemmie, neputincioasă în atât de multe privințe, ideea aceasta era amețitoare. Simțea din plin cât de vulnerabil putea fi. Cât de ușor i-ar fi fost cuiva rău intenționat să-i înșele buna-credință!

În acel moment atenția i-a fost atrasă de mașina de tuns iarba, mai degrabă de faptul că i se oprise motorul. Zumzăitul ei devenise atât de caracteristic dimineților de vară, încât nu l-a mai luat în seamă decât atunci când zgomotul a încetat și celelalte sunete— pârâul, păsărelele, gunguritul frățiorului ei— s-au auzit dintr-odată mai clar.

Dar chipul i s-a întunecat pe dată. Știa cine mânua mașina și ultimul lucru pe care și-l dorea era să-l vadă pe el, *pe omul acela*. Cât și-ar fi dorit să

dispară, să plece cât mai departe de Loeanneth! Atunci poate ar fi fost capabilă să uite ceea ce văzuse în pavilionul de bărci și totul ar reveni la normal, așa cum era înainte.

Clemmie l-a săltat pe Theo pe un șold.

—Haide, durduliule, i-a spus ea, ștergându-i mâinile murdare de noroi. Hai la bord, e vremea să decolăm!

Era un copilaș ascultător, așa o auzise pe Mama spunându-i Doicii Bruen care o înlocuise pe Doica Rose cu două săptămâni în urmă („un copil ascultător și foarte blând“, tonul ei mulțumit, chiar surprins, sugera că cel dinainte, adică Clemmie, nu fusese, nici una nici alta). Theo și-a lăsat baltă explorările, fără să se împotrivească, și s-a cuibărit pe umerii ei, cu Puppy strâns în încheietura brațului. Ținându-și echilibrul, Clemmie a pășit cu grijă pe pietre către celălalt mal și a pornit către baza aeriană din spatele fermei lui Jack Martin. Pășea iute, fără să privească înapoi, ținându-l bine pe Theo de picioare.

Ben a sărit din mașina de tuns iarba și s-a aplecat să se uite la motor. Lanțul era la locul lui, nu se prinsese nimic între lame, terenul pe care voia să-l cosească era neted. Cunoștințele lui de mecanică se

cam opreau aici. Așa că tot ce putea să facă era să o lase câteva minute să se răcească.

S-a așezat, căutându-și chibriturile în buzunarul cămășii. Soarele dimineții îi dogorea ceafa, anunțând o zi călduroasă. Auzea vrăbiile dregându-și glasurile și șuieratul unui tren care pleca din gară dis-de-dimineată. Simțea mireasma dulce a trandafirilor și a ierbii proaspăt cosite.

Un biplan brăzda cerul și Ben l-a urmărit cu privirea până s-a prefăcut într-un punct minuscul și a dispărut. Și-a coborât ochii și a văzut cum soarele luminează o latură a casei, ajungând la ferestrele cu vitralii de la etaj— unde știa că se aflau dormitoarele— și s-a simțit cuprins de același dor dintotdeauna. S-a muștră în sinea sa pentru nesăbuiță și și-a ferit privirea, trăgând adânc din țigară. Sentimentele lui nu aveau nici o importanță, mai rău chiar, erau o piedică. Depășise deja orice limite. Îi era rușine de el însuși.

Avea să-i lipsească grădina. Contractul său fusese încheiat pe o perioadă limitată, știuse asta de la bun început, doar că nu-și dăduse seama cât de iute avea să se sfârșească și cât de mult și-ar fi dorit să mai rămână. Domnul Harris se oferise să-l prelungească, dar Ben i-a spus că avea alte treburi de făcut.

—Probleme de familie, adăugase el.

Bătrânul încuviințase din cap și-l bătuse pe umăr, în timp ce Adam își făcea de lucru prin magazia din spatele lor. Avea treizeci și trei de ani și-i privea cu ochii larg deschiși, ca un cățeluș. Ben nu i-a dat și alte amănunte și desigur că nu i-a pomenit despre Flo și despre problemele ei, nu avea nici un motiv să o facă. Domnul Harris înțelegea mai bine ca oricine ce însemnau obligațiile de familie. Asemenea tuturor celor care sărbătoriseră întoarcerea celor dragi din Marele Război, el știa prea bine că băieții aceia veniseră acasă, dar nu aveau să-și mai găsească vreodată locul.

Ben s-a aplecat pe sub bolta de verdeață și s-a oprit lângă iazul cu pești, și l-a tulburat brusc o amintire, asemenea unei umbre. Acesta era locul unde Alice îi citise prima dată din manuscrisul ei. Îi mai auzea și acum vocea, de parcă rămăsese întipărită pe frunzele din jur și răsuna din nou, doar pentru el, ca o înregistrare la gramofon.

—Mi-a venit o idee grozavă, spunea ea, plină de elan tineresc și inocență, debordând de veselie. Am lucrat toată dimineața și nu că vreau să mă laud, dar sunt convinsă că o să fie cea mai bună scriere a mea de până acum.

—Nu mai spune! s-a mirat Ben, zâmbind.

O tachina, dar Alice era prea emoționată să-l ia în seamă. A început să turuie despre subiect, personaje, întorsătură, iar intensitatea pasiunii îi transfigura chipul, dându-le trăsăturilor sale o frumusețe plină de expresivitate. Nici nu băgase de seamă că era frumoasă până nu vorbise despre scrisul ei. Obrajii i se îmbujorau și ochii îi sclipeau, plini de inteligență. Și chiar era *foarte deșteaptă*. Îți trebuie un anume gen de inteligență ca să crezi o enigmă— să poți privi în perspectivă și să alegi dintre toate scenariile posibile, să fii atât de bine organizat. Ben nu avea atâta minte.

La început, se amuzase pur și simplu de entuziasmul ei, îi plăcea să i se spună o poveste în timp ce lucra, să dezbată o idee, două, mai mult în joacă. Ea îl făcea să se simtă mai tânăr, pasiunea ei adolescentină, intensitatea cu care trăia clipa erau molipsitoare. Îi alungau grijile lui de adult.

Era conștient că părinții lui Alice nu ar fi fost de acord ca ei să se întâlnească astfel, dar se gândea că nu făceau nimic rău. Și la început chiar așa a și fost. Nu-și închipuise niciodată— nici unul dintre ei n-ar fi putut bănuși— unde aveau să ducă toate acestea. Dar el era mult mai mare decât Alice, el ar fi trebuit să

aibă mai multă minte, mai multă grijă. Inima omului, viața, împrejurările— toate acestea erau greu de controlat și, până să-și dea seama ce se întâmplă, era deja prea târziu.

Își terminase țigara, se gândea că ar trebui să se apuce din nou de treabă. Domnul Harris îi dăduse o listă întreagă de pregătiri pentru petrecere, mai avea de făcut grămada de lemne pentru focul de tabără și trebuia să găsească pe cineva care să facă mașina de tuns iarba să pornească.

Ben a privit peste umăr să se asigure că nu-l vede nimeni și a scos scrisoarea de la ea. O făcuse de atâtea ori până atunci, încât marginile îndoite se uzaseră și cuvintele din dreptul lor abia se mai vedeau. Ben le știa pe dinafară, îi răsunau în minte ca niște șoapte. Se vedea că avea talent la scris, știa să mânuiască bine cuvintele. Citea fiecare rând încet, cu grijă, și pasajele care îl bucuraseră până atunci îl umpleau acum de părere de rău.

Avea să-i fie dor de locul acesta. Avea să-i fie dor de ea.

O pasăre a trecut în zbor pe deasupra capului său, slobozind un strigăt ca o muștrare și Ben a împăturit scrisoarea la loc, punând-o în buzunar. Avea atâtea

de făcut și nu avea nici un rost să se mai gândească la trecut.

—O să fie un foc pe cinste diseară, îi spusese domnul Harris, zâmbind și arătând cu capul spre maldărul de lemne pe care le tăiaseră toată săptămâna. O să se vadă tocmai din Caradon Hill. Știi, e o vorbă pe-aici, cu cât e mai mare focul din mijlocul verii, cu atât mai mare e norocul omului în anul ce vine.

Ben mai auzise asta și altă dată, de la Alice.

15

Cornwall, 2003

Clive Robinson era un bărbat subțirel, vioi, de aproape nouăzeci de ani. Avea fruntea lată, brăzdată de riduri și părul alb și des, nasul mare și zâmbea cu toată gura. Avea încă toți dinții sănătoși. Privirea îi era limpede și iscoditoare, trădând o minte ageră. Se uita la Sadie prin ochelarii săi enormi cu rame maro de bachelită pe care ea bănuia că-i avea din anii '70.

—Ce căldură fusese în vara aceea! a spus el, clătinând din cap. O căldură dintr-aceea care îți pătrunde sub piele și nu te lasă să dormi. Mai fusese și secetă pe deasupra, săptămâni de-a rândul fără nici

un strop de apă, așa că iarba începuse să se usuce. Dar nu și la Casa de lângă lac, să știi. Aveau o mulțime de oameni acolo, grădinari, asta era treaba lor. Când am ajuns noi acolo, era totul pus la punct: cu lampioane, beteală, ghirlande. Nici nu mai văzusem așa ceva, eu, un băiat de rând. Așa o casă! Era tare frumos. Ne-au servit cu prăjituri la ceai. Poți să-ți închipui una ca asta? La o zi după ce le dispăruse copilul, lor le ardea să ne servească cu prăjituri. Nici n-am mai pomenit ceva așa de frumos, erau toate glazurate și ornate pentru petrecerea din seara ce trecuse.

Sadie luase legătura cu bătrânul polițist de îndată ce primise scrisoarea. El își pusese numărul de telefon în josul paginii și ea a dat imediat fuga să-l sune, simțind cum o furnică pielea, surescitată din pricina descoperirii făcute pe planul casei din 1664.

—Abia te așteptam, i-a spus el când s-a recomandat la telefon.

Lui Sadie nu i-a scăpat faptul că acestea erau exact cuvintele pe care bătrânul din *Pragul Vrăjit al lui Eleanor* le rostise când Eleanor venise să îndrepte răul. Dar, după felul cum îi vorbise, Sadie nu-și putuse da seama dacă se referea la ultimele douăzeci și patru de ore de când îi trimisese scrisoarea sau la

cei șaptezeci de ani de când cazul fusese închis fără să fi fost rezolvat.

—Eram convins că până la urmă tot o să vină cineva, că nu sunt singurul care se mai gândește încă la ei.

Vorbiseră puțin la telefon, sondându-se unul pe altul, prezentându-și fiecare experiența în poliție (Sadie a uitat evident să pomenească de concediul ei forțat în Cornwall), apoi s-au referit la caz. Deși stăpânită încă de emoția noii descoperiri, Sadie s-a ferit să-i dezvăluie ipoteza ei despre tunel, spunându-i doar că găsea cu greu informații și că până acum s-a bazat doar pe relatarea lui Pickering, la care Clive a pufnit disprețuitor și amuzat.

—Da, îi cam lipseau informațiile concrete, a încuviințat Sadie.

—Ei, nu numai asta i-a lipsit lui, a râs Clive. Nu vreau să vorbesc de rău despre morți, dar mi-e teamă că Arnold Pickering nu s-a aflat prin preajmă atunci când Atotputernicul a împărțit deșteptăciunea.

A întrebat-o apoi dacă dorea să-l viziteze și Sadie a propus să vină a doua zi.

—Bine, dar să fie dimineața, că la prânz vine fiica mea, Bess, să mă ia la o programare, a spus el, oprindu-se o clipă, după care a adăugat, cu voce

joasă: Ea nu este de acord să mă mai ocup de cazul acesta. Zice că a devenit o obsesie.

Sadie a zâmbit cu receptorul la ureche. Cunoștea prea bine senzația.

—Îmi tot spune că mai bine m-aș apuca de bridge sau de colecționat timbre.

—Nu vă faceți griji, nu vă dau eu de gol. Atunci ne vedem la nouă.

Și așa s-a făcut că, într-o dimineață însorită de sâmbătă, a ajuns în bucătăria lui Clive Robinson din Polperro, dinainte cu un ceainic plin, biscuiți digestivi și felii de chec. Pe masă era întinsă o față de masă brodată, proaspăt călcată. Sadie a fost neașteptat de impresionată, mai ales când a văzut mica etichetă cusută de tiv și și-a dat seama că era pusă pe dos.

Clive părea sincer bucuros să o vadă, dar pisica mare și neagră cu care conviețuia a fost vădit deranjată de această intruziune.

—Nu o lua personal, i-a spus Clive la sosire, mângâind pisica. E încă supărată pe mine că am plecat în străinătate. E cam posesivă, Mollie asta a mea.

Pisica îi urmărea cuibărită între două ghivece cu ierburi aromatice de pe pervazul însoțit al ferestrei, torcând morocănoasă și dând amenințător din coadă.

Sadie a mai luat un biscuit și s-a uitat peste întrebările ce-i mai rămăseseră din lista pregătită pentru Clive. Se hotărâse să încerce mai întâi marea cu degetul, ca să se convingă dacă bătrânul polițist era de încredere și apoi să-i dezvăluie ipoteza ei: dar mai era de văzut dacă îl putea considera o sursă valabilă de informații. Sadie fusese sceptică asupra capacității unui bătrân de nouăzeci de ani de a-și aminti detalii dintr-un caz la care lucrase cu șaptezeci de ani în urmă. Dar Clive i-a spulberat iute îndoielile și a umplut repede cu notițe câteva pagini din carnetul ei.

—N-am putut să-l uit niciodată, a spus el turnând ceaiul prin strecurătoare. Nu-ți vine a crede când te uiți la mine, dar să știi că am o memorie bună. Iar cazul Edevane mai ales mi-a rămas în minte. Și n-aș fi putut să mă descotorosesc de el nici dacă aș fi vrut.

Bătrânul și-a ridicat umerii înguști, gârboviți sub cămașa cu guler, călcată cu mare grijă. Aparținea acelei generații care acorda mare atenție înfățișării.

—Vezi tu, a fost și primul meu caz, a urmat el, cântărind-o prin lentilele sale groase. Ei, lucrezi și tu în poliție, înțelegi ce vreau să spun!

Sadie i-a spus că știa prea bine. Oricât antrenament ai fi făcut, tot nu erai pregătit pentru furtuna și tensiunea primului caz adevărat. La ea, fusese o intervenție pentru violență domestică. Femeia arăta de parcă luptase zece runde în ringul de box, avea fața plină de vânătăi, cu buza spartă, dar a refuzat să depună plângere.

—M-am lovit de ușă, le-a spus ea, fără să se sinchisească măcar să găsească o minciună mai originală.

Proaspăt ieșită din cursurile de pregătire și abia stăpânindu-și propriile probleme, Sadie a vrut să-i aresteze iubitul pe loc. Simțea că o ustură atâta nedreptate. Nu-i venea să creadă că nu avea altă alegere, că fără colaborarea victimei nu putea face altceva decât să dea un avertisment și să plece. Donald i-a spus că avea să se învețe cu lucrurile astea, că o nevestă înspăimântată mergea până în pânzele albe ca să-și apere soțul violent, că sistemul nu le oferea susținerea necesară ca să plece. Încă o mai obseda mirosul din apartamentul acela, de parcă ieri ar fi fost acolo.

—Era prima dată când vedeam ce înseamnă durerea, a continuat Clive Robinson. Am crescut ocrotit când eram mic, am avut o familie fericită, o casă destul de bună, frați și surori, bunica stătea și ea la capătul străzii. Nici măcar nu fusesem la o înmormântare până să mă angajez la poliție. Apoi am avut parte de destule, ce să-ți mai spun!

S-a oprit și a rămas pe gânduri, încruntându-se la ceva nevăzut din spatele ei.

—Și-apoi casa aia, oamenii ăia— atât de neajutorați, cu priviri atât de disperate—, până și aerul din încăperi parcă arăta că se pierduse ceva, a urmat el, răsucind ceașca pe farfurioară, aranjând obiectele de pe masă, în timp ce-și căuta cuvintele. Pentru mine era prima dată.

Sadie a zâmbit ușor, în semn de înțelegere. Nimeni altcineva în afară de polițiști nu se împovărează mai mult cu toate ororile vieții. Poate singurii care văd lucruri și mai rele sunt paramedicii.

—Deci ați început cu ipoteza că Theo Edevane a plecat singur și s-a rătăcit?

Clive a încuviințat din cap.

—Asta am presupus că s-a întâmplat. Pe vremea aia nimeni nu se gândea la răpiri. Da, mai fusese cazul Lindbergh în America, cu un an în urmă, dar

făcuse vâlvă tocmai pentru că era ceva neobișnuit. Eram siguri că o să găsim copilul în câteva ore, căci fiind atât de mic, nu avea cum să ajungă prea departe. Am căutat până la căderea nopții, am răscolit totul în poiene și prin pădurile de la marginea domeniului, dar n-am dat de nici o urmă. Nici un indiciu. A doua zi, am adus scafandri să verifice lacul și când nu s-a găsit nimic, atunci am început să ne gândim cine ar fi vrut să-l răpească.

Aceasta a făcut-o pe Sadie să treacă la a doua serie de întrebări, pe care și le notase cu o seară în urmă. De obicei se ferea să întrebe *de ce*, mai ales când se afla la începutul unei anchete. „Motivele sunt de domeniul romanelor polițiste“, îi plăcea lui Donald să bombăne. „De asta se ocupă scriitorii și detectivii din filmele de la televizor.“ O spunea tăios, așa cum îi plăcea lui, dar avea dreptate. Polițiștii aveau nevoie de probe; ei trebuiau să afle *cum* s-a săvârșit crima și *cine* ar fi putut să o facă. A se preocupa întrebându-se *de ce* s-a înfăptuit le distrăgea atenția și, cel mai adesea, îi inducea în eroare.

În cazul de față însă, cu dovezi atât de puține, după șaptezeci de ani de la comiterea faptei, Sadie și-a închipuit că ar putea face o excepție. Și pe deasupra, noua hartă schimba situația. Spațiul acela misterios

din perete, posibilitatea existenței unui alt tunel care să lege casa de lumea dinafară, un tunel care dispăruse de mult de pe majoritatea hărților și din amintirile oamenilor. Dacă așa stăteau lucrurile, atunci unul dintre cele mai uimitoare aspecte ale cazului, *cum* anume a fost posibil, ar fi putut fi elucidat. Și atunci, probabil și *cine* era de vină, căci cei care știau de existența tunelului precis erau puțini la număr, dintr-un cerc restrâns. De când aranjase să se întâlnească cu Clive, lui Sadie îi tot umbla prin minte un citat din *Porția rece de mâncare*: „Diggory începea întotdeauna cu familia. Era o greșeală să presupui că durerea și vinovăția se exclud reciproc“. Aceste vorbe fuseseră rostite înainte de prima vizită a lui Diggory Brent la fosta soție și la fiica celui ucis.

—Ați interogat și părinții? l-a întrebat Sadie.

—Acesta a fost primul lucru. Nu aveam nici o dovadă ca să-i învinovățim pe nici unul din ei. Ambii aveau alibiuri. Mama băiatului, mai ales, fusese văzută tot timpul, ca gazdă a petrecerii. Își petrecuse cea mai mare parte a nopții la pavilionul de bărci, unde se făceau plimbări cu gondolele pentru oaspeți. Tot ce ne-au spus se verifica. Și nici

nu avea de ce să nu fie așa, de ce-ar fi vrut un părinte să-și răpească propriul copil?

Avea dreptate, dar Sadie nu voia să-i lase în pace atât de ușor, deși începuse să aibă un fel de simpatie față de Eleanor Edevane.

—În cartea lui Pickering se lasă să se înțeleagă că a existat un interval cam de trei ore între sfârșitul petrecerii și descoperirea dispariției băiatului. Unde s-au aflat părinții atunci?

—Amândoi s-au dus la culcare în același timp. Nici unul nu a ieșit din dormitor până la opt dimineața, când a venit servitoarea să le spună că băiatul nu era în pătuț.

—Vreun indiciu că mințeau?

—Nu.

—Sau că ar fi acționat împreună?

—Ca să-și răpească propriul copil, vrei să zici? După ce își luaseră rămas-bun de la trei sute de oaspeți?

Acum că-l auzea pe el exprimându-se așa, suna absurd, dar lui Sadie îi plăcea să nu scape nimic. A încuviințat din cap.

—N-a existat nimeni care să nu spună cât de iubit era copilul. Mai mult de-atât, *cât de dorit* fusese. Soții Edevane așteptaseră mult timp ca să aibă un

băiat. Aveau deja trei fete, cea mai mică dintre ele avea doisprezece ani în iunie 1933, așa că venirea pe lume a băiatului fusese o mare fericire. Pe vremea aia, toate familiile bogate voiau să aibă băieți, ca să aibă cui lăsa moștenire numele și averea. Acum nu mai e așa. Nepoata mea îmi spune că toți prietenii ei vor să aibă fete— sunt mult mai cuminiți, se îmbracă mai nostim, te înțelegi mai bine cu ele, a continuat el, ridicându-și neîncrezător sprâncenele albe. Eu am avut fete și pot să-ți spun că nu-i așa deloc.

Sadie a zâmbit ușor, în timp ce Clive mai lua un biscuit.

—Mă tem că trebuie să vă cred pe cuvânt, a spus ea, cercetând atentă lista cu membrii familiei pe care i-o dăduse Clive la sosire. Spuneați că bunica locuia cu familia Edevane?

Chipul lui Clive, blajin altfel, s-a încruntat.

—Constance deShiel... o femeie tare nesuferită. Una de-aia afectată și disprețuitoare care mai degrabă te-ar mânca de viu decât să-ți răspundă la întrebări. Doar când am întrebat-o despre fiica și ginerele ei a devenit mai vorbăreață.

—Și ce a spus?

—Aluzii mărunte de genul „Lucrurile nu sunt întotdeauna ceea ce par a fi“. A lăsat să se înțeleagă

de mai multe ori că ar fi fost vorba de o infidelitate, insinuând ceva despre un fel de aventură, dar nu a dat nici un fel de amănunte.

—Dar nu ați insistat?

—Ei, pe vremea aia, mai ales cu cineva din înalta societate, și femeie pe deasupra... erau alte reguli de comportament, nu puteam să insistăm pe cât am fi dorit.

—Dar ați cercetat, totuși, nu?

—Desigur, după cum bine știi, neînțelegerile familiale sunt materialul de bază al polițistului. Sunt unii care s-ar preta la orice ca să-și pedepsească soțul sau soția. Tatăl care vine în vizita legal stabilită și ia copiii ca să nu-i mai aducă niciodată înapoi, mama care le împuie capul copiilor cu tot felul de minciuni despre tată. Când părinții se luptă, drepturile copiilor sunt adesea neglijate.

—Dar nu în cazul acesta!

—Lumea nu mai contenea să ne spună cât de apropiați erau soții Edevane, cât de mult se iubeau.

Sadie s-a gândit o clipă la asta. Căsniciile erau un mister pentru ea, care nu avusese parte de așa ceva. Dar i se păreau niște chestii ciudate, cu secrete, minciuni și tot felul de promisiuni ce apar imediat ce zgârii puțin la suprafață.

—De ce ar fi spus Constance deShiel ceva neadevărat? Văzuse oare ceva? Sau poate că i se confesase fiica ei?

—Mama și fiica nu se prea înțelegeau, asta ne-au spus mai multe persoane.

—Și totuși locuiau împreună.

—De nevoie, după câte am înțeles. Bătrâna pierduse totul din pricina unei investiții proaste, după moartea soțului ei, și era nevoită să accepte bunăvoința fiicei și a ginerelui ei, a spus el ridicând din umeri. Poate că insinuările ei or fi fost doar încercări de a băga zâzanie.

—Tocmai când lor le dispăruse copilul?

El și-a fluturat mâna, cu o expresie pe chip care sugera că nu l-ar fi surprins nimic, că la vremea lui văzuse oameni care făceau tot felul de lucruri.

—E totuși posibil să existe și altă explicație. În 1933, bătrâna suferea de o formă incipientă de demență. Doctorul ei m-a sfătuit să nu iau în serios tot ce spunea ea. De fapt, a urmat el apropiindu-se mai tare de ea, de parcă ar fi vrut să-i facă o mărturisire pe care nu voia să o audă și altcineva deși erau doar ei doi, doctorul Gibbons mi-a dat de înțeles că doamna Constance nu fusese prea... constantă în propriul mariaj și că era posibil ca acele

comentarii ale ei să fie, de fapt, niște amintiri confuze mai degrabă decât niște declarații de luat în seamă. Se zice că trecutul și prezentul devin greu de despărțit.

—Dar dumneavoastră ce credeți?

El și-a întins palmele.

—Cred că era răutăcioasă, dar inofensivă. Bătrână și singură... găsisse și ea pe cineva care s-o asculte!

—Credeți că-și dădea importanță?

—Se comporta de parcă ar fi vrut să-i punem mai multe întrebări, s-o considerăm născocitoarea vreunui plan infam. Îmi vine să cred că s-ar fi bucurat chiar dacă am fi arestat-o. Asta ar fi făcut-o să primească toată atenția de care avea nevoie, și încă ceva pe deasupra.

Clive a cules o firimitură de pe fața de masă, așezând-o cu grijă pe marginea farfuriei.

—Nu e ușor să îmbătrânești, să simți că nu mai ai nici o importanță. Cândva fusese frumoasă, influentă ... stăpâna casei. Era un portret al ei deasupra șemineului din bibliotecă. Teribilă femeie! Parcă și acum mă trec fiori când îmi aduc aminte de ochii ăia ai ei din tablou, care parcă mă urmăreau peste tot.

O privea pe Sadie, lăsând-o să vadă în ochii lui ceva din polițistul dur care fusese cândva.

—Indiferent ce-a fost, un indiciu e un indiciu! Și Dumnezeu mi-e martor că n-am avut prea multe! După aceea, i-am tot văzut pe Anthony și pe Eleanor, păreau un cuplu la fel de solid.

—Și apoi?

—Pierderea unui copil e ca o grenadă care explodează în majoritatea familiilor, ăsta e un lucru dovedit de statistici, părinții se despart cel mai adesea după o astfel de tragedie, dar ei erau minunați împreună. El era atât de grijuliu cu ea, de blând și de ocrotitor, se asigura că se odihnește, o oprea să fugă afară cu cei care plecau să caute copilul. Nu o scăpa din ochi, a urmat el strângându-și buzele. Chiar a fost o mare nenorocire. Biata femeie, trebuie să fie cel mai groaznic coșmar al unei mame, dar ea s-a comportat atât de demn. Știi, ani de zile după ce-au plecat de-aici, ea obișnuia să se întoarcă.

—În sat?

—Acasă. De una singură.

Asta era ceva nou. Louise, prietena lui Bertie, spusese că nici un membru al familiei nu mai călcase pe-acolo de la dispariția lui Theo.

—Dumneavoastră ați văzut-o?

—Ei, poliția află asemenea lucruri, auzeam că venea cineva la Casa de lângă lac. De câteva ori m-

am dus pe-acolo, să mă asigur că totul era în ordine, să văd dacă puteam să-i fiu de folos cu ceva. Era întotdeauna foarte politicoasă, spunea că era frumos din partea mea, dar că ea se odihnea doar un pic după agitația din Londra. Dar eu știu, a urmat el zâmbind trist, că spera că el avea să vină înapoi.

—Nu-i trecuse!

—Cum să-i treacă? Copilul ei trăia, era undeva! O dată sau de două ori mi-a mulțumit, spunând cât de mult aprecia ce-am făcut cu toții, cât de mult am căutat băiatul. A făcut chiar o donație extrem de generoasă la secția noastră de poliție. Foarte demnă era, foarte tristă.

S-a încruntat, cufundat în amintiri. Când a vorbit din nou, avea în voce o undă de regret, de amărăciune.

—Mult timp am sperat că am să-i găsesc copilul. Nu puteam să mă împac cu ideea asta, cu cazul nerezolvat. Copiii nu pot dispărea așa, fără urmă, nu? Trebuie să fie undeva. Întotdeauna trebuie să fie o cale, numai că trebuie să știi unde să cauți. Ai avut vreun caz dintr-ăsta? a întrebat-o el, aruncându-i o privire. Te mănâncă de viu.

—Am avut o dată sau de două ori, a răspuns Sadie, gândindu-se la Caitlyn Bailey în holul

apartamentului, amintindu-și mâna aceea micuță, caldă și încrezătoare în palma sa, atingerea părului încâlcit al fetei când i-a adus cartea de povești și micuța și-a sprijinit capul pe umărul ei.

—Așa mi s-a întâmplat și mie, a spus el. Și mi-a fost atât de greu fiindcă am avut atât de puțin material.

—Dar trebuie să fi avut niște ipoteze, totuși?

—Au fost niște piste, unele mai bune decât altele. Schimbări recente de personal, o cutie de somnifere lipsă despre care credeam că ar fi putut fi folosită pentru răpire și un prieten de familie care a murit în împrejurări neobișnuite, un tip pe nume Daffyd Llewellyn...

—Scriitorul...

—Da, el. Destul de cunoscut pe vremea aia.

Sadie s-a ocărat în gând că nu deschisese capitolul despre Llewellyn din disertația de la bibliotecă. Și-a amintit că în introducerea la *Pragul vrăjit al lui Eleanor* se pomenea că i se acordase postum o distincție regală în 1934. Nu se gândise că moartea lui survenise atât de repede după dispariția lui Theo.

—Dar ce s-a întâmplat?

—După câteva zile de căutări, ne aflam în josul pârâului, ceva mai departe de pavilionul de bărci, și

cineva a strigat: „Uite un corp!“ Dar nu era copilul, ci un bătrân. S-a dovedit că fusese o sinucidere. Ne-am gândit că trebuie să fi fost vorba de o remușcare, că avusese de-a face cu dispariția băiatului.

—Și sunteți sigur că nu avusese?

—Am cercetat, dar nu exista nici un motiv. Îl adora pe copil și toți cei interogați ne-au confirmat că era cel mai apropiat prieten al lui Eleanor. Știi că a scris și o carte despre ea, când era mică?

Sadie a încuviințat din cap.

—Ea a fost distrusă când a aflat, a leșinat. Îngrozitor! a exclamat el, clătinând din cap. A fost unul dintre cele mai groaznice lucruri pe care le-am văzut.

Sadie a căzut pe gânduri. Dispare un copil și un prieten de familie se sinucide la câteva ore sau zile după aceea.

—Ce coincidență!

—Ai dreptate, dar am vorbit cu doctorul din sat care ne-a spus că Llewellyn suferise de anxietate în săptămânile dinainte. I-am găsit și o cutie cu barbiturice în buzunar.

—Le folosea în mod obișnuit?

—Autopsia a confirmat că luase o supradoză. Llewellyn a amestecat medicamentele cu șampanie,

s-a întins pe malul pârâului și nu s-a mai trezit. Extraordinară coincidență, cum spui, mai ales că băiatul a fost răpit tocmai atunci, dar nu a fost nimic suspect. Cu siguranță n-avea nici o legătură cu soarta lui Theo Edevane. Doar o coincidență.

Sadie a zâmbit reținut. Nu-i plăceau coincidențele. Din experiența ei, nu erau decât niște legături care nu fuseseră încă dovedite. Antenele ei au început să vibreze. Avea senzația că moartea acestui tip, Llewellyn, ascundea mai mult decât s-ar fi crezut la prima vedere. Clive respinsese desigur această posibilitate cu mult timp în urmă, dar Sadie și-a notat în carnet să cerceteze chestiunea: *Sinuciderea lui Llewellyn— coincidență, accident sau implicare? Vinovăție?*

Între timp... căzută pe gânduri, lovea carnetul cu pixul, încercuind cuvântul „accident“. Pentru că, desigur, exista și o a treia posibilitate în cazul Theo Edevane, poate cea mai îngrozitoare dintre toate: copilul să nu fi părăsit niciodată casa, sau cel puțin nu în viață. Sadie văzuse cazuri în care copiii fuseseră răniți sau omorâți— accidental sau nu— iar apoi fapta fusese mușamalizată. Cei responsabili căutau invariabil să lase să se creadă că fusese vorba

de fugă sau de răpire, că să abată atenția de la locul infracțiunii.

Gândurile i-au fost întrerupte de niște clinchete și, pentru prima dată, a băgat de seamă un ceas mare, digital, pe bancheta din spatele lui Clive. Era dintr-acela cu cifrele puse pe niște carduri mobile de plastic. Trei dintre ele tocmai se mișcaseră deodată pentru a arăta că era ora unsprezece. Și-a dat imediat seama că se apropia prânzul și urma să vină fiica lui Clive, așa că trebuia să pună capăt întâlnirii lor.

—Dar surorile? a întrebat ea cu încăpățănare. Cu ele ați vorbit?

—De mai multe ori.

—Și-ați aflat ceva folositor?

—Cam același lucru. Băiatul era iubit, nu văzuseră nimic neobișnuit, au promis să ne spună dacă aveau să-și amintească ceva folositor. Toate aveau alibiuri în seara aceea.

—De ce vă încruntați?

—Zău? M-am încruntat? s-a mirat Clive, clipind din ochii lui albaștri din spatele lentilelor, trecându-și mâna prin părul alb și ridicând din umeri. Cred că am avut întotdeauna senzația că cea mai mică știa ceva ce nu ne spusese. Era doar o senzație legată de stânjeneala cu care se purta. Se înroșea ori de câte

ori îi puneam întrebări, își încrucișa brațele și nu se uita în ochii noștri. Dar insista că nu avea nici cea mai mică idee ce i se putuse întâmpla copilului, că nu se petrecuse nimic neobișnuit în casă în săptămânile precedente și nu era nici cel mai mic indiciu care să sugereze că ar fi avut vreun amestec.

Însă Sadie și-a permis să se gândească la un motiv: invidia ar fi putut fi cel mai evident. O fată care fusese mezina familiei timp de aproape doisprezece ani, până când i-a luat locul un frățior, un fiu mult iubit. Petrecerea ar fi fost momentul perfect ca să fie înlăturat obstacolul, zgomotul și agitația slăbind supravegherea.

Sau poate... (cu siguranță mult mai probabil decât ideea că Clementine Edevane ar fi fost o puștoaică sociopată cu porniri ucigașe?)... Sadie și-a amintit că Pickering scrisese despre obiceiul fetei de a-l lua cu ea pe Theo diminețile, dar că declarase ferm că ușa camerei copilului era închisă când trecuse prin dreptul ei în ziua aceea, că nu intrase înăuntru ca să-l ia pe frățiorul ei așa cum făcea uneori. Dar dacă îl luase totuși și se întâmplase ceva îngrozitor, un accident, și i-a fost prea frică sau prea rușine ca să spună cuiva?

—După petrecere a rămas o echipă de curățenie, a spus Clive, ghicindu-i parcă gândurile. După plecarea ultimului oaspete și până în zori, oamenii au pus totul la loc, nimeni nu a văzut nimic.

Dar dacă, după cum bănuia Sadie, ar mai fi fost și o altă cale de a ieși nevăzut din casă? Și-a notat cuvântul „Clementine“ în carnet și l-a încercuit.

—Cum era fata asta, Clementine Edevane?

—Un băiețoi, ai zice, dar cu farmec. Toate fetele Edevane erau un pic ieșite din comun. Încântătoare, charismatice. Pe mine mă vrăjiseră, mă impresionau. Nu uita că aveam doar șaptesprezece ani și eram tare necopt. Nu mai văzusem în viața mea oameni ca aceia. Totul era foarte romantic, mă gândesc eu acum: conacul, grădina, felul în care vorbeau, lucrurile despre care discutau, manierele lor rafinate și senzația aceea că respectau niște reguli tacite. Te vrăjeau, a urmat el ridicându-și privirea. Vrei să vezi o fotografie?

—Chiar aveți o poză?

Clive avusese ideea, chiar entuziasmat păruse, dar acum șovăia.

—Ei, nu cred că... vezi, e un pic stânjenitor, tu ești polițist activ...

—Într-un fel...

—Cum adică?

Sadie a oftat încercând să explice.

—Am avut un caz... a început ea, și poate din pricina atmosferei liniștite a bucătăriei, a distanței de Londra și de lumea dezlănțuită, ori a legăturii profesionale pe care simțea că o are cu Clive, sau a ușurării de a putea, în fine, să destăinuie cuiva secretul pe care îl ascunsese cu atâta grijă de Bertie, s-a pomenit povestindu-i pe scurt despre cazul Bailey, despre cum nu se putuse desprinde de el și încercase să-i convingă pe toți că era mai mult decât părea, despre faptul că nu venise în Cornwall în vacanță, ci în concediu impus.

Clive a ascultat-o fără să o întrerupă și când a terminat, nu s-a încruntat, nu s-a pornit să-i facă morală, nici nu i-a spus să plece, ci doar i-a zis simplu:

—Am citit în ziare. Urâtă treabă!

—N-ar fi trebuit să vorbesc cu ziaristul ăla!

—Așa ai crezut tu că e bine.

—Nu mi-am folosit judecata, asta e problema, a urmat ea, adăugând cu voce plină de dezgust. Am avut doar un *sentiment*.

—Ei, nu-i nici o rușine. Uneori „sentimentele“ nu sunt chiar atât de lipsite de importanță pe cât par.

Uneori sunt chiar produsul unor observații pe care nici nu știm că le-am înregistrat.

Era amabil. Sadie avea o antipatie instinctivă față de amabilitate. Poate că metodele de lucru în poliție se schimbaseră de când se pensionase Clive, dar era sigură că a încălca regulamentul și a face declarații despre o ipoteză nu puteau fi niciodată considerate acțiuni acceptabile. Așa că a zâmbit ușor.

—Ziceați că aveți o fotografie?

El a priceput aluzia și nu a mai întrebat nimic altceva despre cazul Bailey. A părut că se gândește o clipă și apoi a spus, înclinând din cap:

—Vin imediat.

Și a pornit-o târșându-și picioarele de-a lungul holului. Sadie îl auzea cotrobăind și bombănind dintr-o cameră mai îndepărtată a casei. Pisica o urmărea, cu ochii ei verzi larg deschiși, cu coada mișcându-se ușor, muștrător. Vai, vai, vai părea că spune.

—Ce mai vrei de la mine? a mormăit Sadie. Am recunoscut că a fost vina mea.

A început să se joace încet cu eticheta feței de masă, încercând să-și ia gândul de la Nancy Bailey. „Nici să nu-ți treacă prin cap să iei legătura cu bunica.” A încercat să alunge senzația acelei mânuțe

calde în palma ei. A aruncat o privire la ceas și s-a întrebat dacă nu cumva Clive se dusesse dincolo ca să telefoneze la Poliția Metropolitană.

Alte două cifre ale ceasului s-au clintit și s-au schimbat și, în cele din urmă, după ceea ce păruse o eternitate, Clive s-a întors arătând, după cum i s-a părut lui Sadie, la fel de nervos ca ea. Pe chip i se citea o încordare inexplicabilă, deci, dacă nu cumva ar fi fost vreun sadic, și nu părea, atunci nici nu se dusesse să o reclame lui Ashford. A băgat de seamă că nu aducea o fotografie, ci ținea la subraț un dosar gros.

—Am așteptat să văd ce părere ai să-mi faci, a spus când s-a apropiat de masă. Vezi, când am ieșit la pensie... n-am crezut că o să bage cineva de seamă, darămite să-i pese cuiva... așa că am luat...

—Dosarul! a exclamat Sadie cu ochii cât cepele.

El a încuviințat scurt din cap.

—Ați luat dosarul cazului Edevane!

—L-am împrumutat. O să-l pun la loc când se va închide cazul.

—Sunteți...

Chipul i s-a luminat de admirație pe măsură ce se uita la dosarul aflat acum pe masa dintre ei, doldora

de stenograme ale declarațiilor, nume, fotografii, cifre, ipoteze.

—Sunteți nemaipomenit!

—Tot nu era de nici un folos, acolo, în arhivă, a spus el ridicându-și bărbia, nimănui nu i-a părut de el. Majoritatea colegilor mei nici nu se născuseră pe vremea aia. Țsta e cazul *meu*, a continuat el cu buze tremurânde. O treabă pe care n-am terminat-o.

I-a întins o fotografie mare alb-negru din dosar: o familie frumoasă, înstărită, cei fotografiați aveau coafuri, rochii, costume și pălării care arătau clar că aparțineau anilor '30. Fusesse făcută afară, la un picnic, și stăteau cu toții pe o pătură cadrilată, pe care erau împrăștiate farfurii și cești de ceai, iar în spatele lor se afla un zid pe care Sadie l-a recunoscut a fi cel din fundul grădinii, de lângă pârâu. În mijlocul grupului se aflau Eleanor și soțul ei, Anthony. Sadie i-a recunoscut după fotografia din ziar, deși în această poză păreau mult mai fericiți și mai tineri. O doamnă mai vârstnică, probabil Constance deShiel, stătea într-un scaun de răchită, în stânga fiicei sale, iar în dreapta ei, cele trei fete, adolescente, erau așezate la soare, cu picioarele întinse și gleznelor încrucișate. Deborah, cea mai mare, de o frumusețe clasică, stătea mai aproape de

tatăl ei, avea părul acoperit cu o eșarfă, apoi urma Alice, a cărei privire pătrunzătoare îi era cunoscută din fotografiile de pe cărțile ei; ultima era o fată înaltă și vânjoasă, de vârstă mai mică decât celelalte, care trebuie să fi fost Clementine. Părul ei castaniu deschis, vălurit și pieptănat într-o parte, îi atingea umerii, dar chipul nu i se vedea prea bine. Nu privea în obiectiv, ci zâmbea către un băiețel așezat la picioarele mamei lor. Era micuțul Theo, cu un braț întins către sora lui, ținând o jucărie de pluș în mână.

Fotografia a emoționat-o pe Sadie fără voia ei: smocurile de iarbă, umbrele unei amiezi de demult, micuțele pete albe ale margaretelor din fundalul fotografiei. Era un scurt moment, unic, din viața unei familii fericite, surprinsă înainte de a se fi schimbat totul. Clive îi spusese că familia Edevane era deosebită față de orice văzuse el până atunci, dar pe Sadie a surprins-o mai degrabă naturalețea acestor oameni, a acestei scene. Haina lui Anthony, aruncată neglijent în spatele lui, prăjitura pe jumătate mâncată din mâna lui Deborah, blana lucioasă a câinelui de vânătoare cu ochii la pândă.

Ea a privit mai atentă, încruntându-se.

—Dar asta cine e?

În fotografie mai era încă o femeie, pe care Sadie nu o văzuse de la început. Stătea în lumina mai estompată, lângă zidul de piatră.

—E doica băiatului, a răspuns Clive, uitându-se atent la fotografie. Rose Waters o chema.

—Doica... a repetat Sadie căzând pe gânduri.

Nu știa mare lucru despre doici și dădace. Văzuse filmul *Mary Poppins*.

—Doicile nu dormeau în aceeași cameră cu copiii?

—Ba da, a răspuns Clive. Dar, din nefericire, ea a plecat de la Casa de lângă lac cu câteva săptămâni înainte de bal. Ne-a luat ceva timp să dăm de ea. Am găsit-o în cele din urmă printr-o soră de-a ei din Yorkshire. La țanc am găsit-o: era la un hotel din Londra, pe punctul de a pleca spre o altă slujbă, a urmat el, scărpinându-se în cap, în Canada, cred. Am vorbit cu ea, dar nu ne-a fost de prea mare ajutor.

—Deci nu a fost nici o doică la Loanneth în timpul petrecerii?

—Ba da, o înlocuiseră cu Hilda Bruen. O zgrițuroaică bătrână, una din doicile alea de demult, care nu are altă bucurie decât să hrănească pruncii cu untură de pește, să-i facă să plângă și să le spună că asta le face bine. Era mai tânără decât sunt eu acum, dar mie, ca băietan, mi se părea că e matusalemică.

Mai fusese angajată la Casa de lângă lac pe vremea când era Eleanor mică și au scos-o de la naftalină când a plecat Rose Waters.

—Și ea s-a aflat acolo în noaptea când a dispărut copilul?

—Chiar în dormitorul lui.

Asta era o veste mare.

—Atunci trebuie să fi văzut sau să fi auzit ceva!

—A dormit dusă, a răspuns Clive, clătinând din cap. Se pare că trăsese un gât de whisky ca să nu mai audă zgomotul petrecerii. Ceea ce nu era deloc neobișnuit, din câte mi-am dat eu seama.

—Mare ghinion!

—Așa e!

—Dar nu se pomenea nimic despre ea în cartea lui Pickering.

—Nu, evident. El era un neisprăvit și nu dădea nimeni doi bani pe el, așa că s-a mulțumit cu ce a găsit prin ziare.

—Dar cum se poate să ții așa ceva secret, să nu afle presa că cineva dormea în aceeași cameră cu băiatul?

—Așa a insistat familia. Eleanor Edevane a venit să vorbească cu șeful meu, cerând să nu se pomenească nimic în public despre Hilda Bruen.

Doica era de mult angajată în familia lor și ei nu ar fi îngăduit să i se păteze reputația. Anchetatorului-șef nu i-a prea convenit asta, a urmat el, ridicând din umeri, dar, cum ți-am mai spus, erau alte vremuri pe-atunci. Unei astfel de familii, din rândul aristocrației, i se îngăduiau unele lucruri care nu ar mai fi posibile astăzi.

Sadie se întreba câte alte piste se vor mai fi pierdut prin astfel de „îngăduințe“. A oftat, sprijinindu-se de spătarul scaunului, clătinându-și pixul într-o parte și într-alta, înainte de a-l trânti pe carnet.

—Sunt atât de puține indicii!

Clive a zâmbit trist, scuzându-se parcă.

—Știi, a început el, arătând spre dosarul voluminos, în tot ce e acolo, din sute de declarații, doar un singur martor credea că ar fi văzut ceva folositor.

Sadie și-a ridicat sprâncenele întrebătoare.

—Una dintre invitatele la petrecere a declarat că a văzut o siluetă— o femeie— la fereastra camerei copilului în noaptea petrecerii. Imediat după miezul nopții, după spusele ei. Chiar în timpul focului de artificii. Era cât pe ce să nu ne spună, așa a declarat. Se fofilase undeva cu un tip care nu era soțul ei.

Sprâncenele lui Sadie s-au ridicat și mai mult de mirare.

—Zicea că nu și-ar fi putut ierta dacă băiatul nu ar fi fost găsit din cauză că n-a vorbit ea.

—Și era un martor credibil?

—A jurat că era adevărat, dar duhnea a alcool chiar și a doua zi.

—Să o fi văzut pe doica cea bătrână?

Clive a clătinat din cap.

—Mă-ndoiesc. Ea susținea că silueta pe care o văzuse era subțirică, iar Hilda Bruen era destul de corpolentă.

Sadie a luat din nou fotografia. Erau multe femei în familia Edevane și toate erau subțirele. Și-ntr-adevăr, uitându-se la fotografie, a izbit-o faptul că Anthony Edevane era singurul bărbat printre atâtea femei, în afară de Theo, desigur. Era un bărbat chipeș, pe la patruzeci de ani, cu părul blond închis, o frunte mare, inteligentă și cu un zâmbet pe care Sadie bănuia că-l acorda cu ușurință celor dragi.

Privirea i-a alunecat la femeia de lângă zid, ascunsă parțial de umbră, în afara unei glezne fine care se zărea în lumina soarelui.

—Dar de ce plecase? Rose Waters, vreau să zic!

—Îi dăduseră drumul.

—O concediaseră? a întrebat Sadie, ridicându-și ochii alertată.

—Da, păreri diferite, după câte a spus Eleanor Edevane.

—Ce păreri?

—Ceva legat de faptul că își permitea prea multe... totul era destul de vag.

Sadie s-a gândit o clipă. Suna a scuză, genul acela de lucru care se spune atunci când se încearcă să se ascundă un adevăr neplăcut. S-a uitat iar la Eleanor. La o primă privire, Sadie își închipuise că era o familie fericită, lipsită de griji, care se bucura de o zi caldă de vară. Acum însă i s-a părut că se lăsase pradă aceleiași admirații despre care îi vorbise și Clive. Se lăsase orbită de farmecul, bogăția și frumusețea familiei Edevane. S-a uitat la fotografie cu mai mare atenție. Oare trăsăturile frumoase ale lui Eleanor Edevane erau tensionate, sau era doar imaginația ei? Sadie a slobozit un oftat ușor, căzând pe gânduri.

—Și Rose Waters? Și ea a declarat același lucru?

—Da. Dar era foarte necăjită. A spus că fusese dată afară pe neașteptate și pe nedrept. O deranjase cu atât mai mult cu cât aceea fusese prima ei slujbă ca doică. Lucrase acolo zece ani, de când avea

optsprezece ani. Dar nu a avut ce face, nu-i așa? La vremea aceea nu se puneau problema să faci vreo plângere. A avut norocul că i s-a dat o recomandare foarte bună.

Plecarea ei, nemulțumirea față de nedreptatea ce i se făcuse, apropierea de familie și cunoașterea obiceiurilor membrilor ei... Sadie avea un sentiment ciudat.

—Probabil că a fost și ea suspectată.

—Toată lumea a fost suspectată. Toți și nici unul. Asta era cealaltă jumătate a problemei: nu puteam strânge cercul în nici un fel. Când am stat de vorbă cu ea, Rose Waters a devenit foarte agitată, și-a ieșit din fire când a auzit ce se întâmplase. Era extrem de îngrijorată pentru băiat. După spusele celorlalți servitori, ținea foarte mult la el. Cei mai mulți ne-au declarat că îl iubea ca pe copilul ei.

Inima lui Sadie a început să bată mai repede. Clive a băgat de seamă.

—Știu că sună ciudat, a spus el, dar se întâmpla pe vremea aia, după Primul Război. O generație întreagă de bărbați pierise în noroaiile din Franța și cu ea și speranțele de căsătorie ale milioanele de femei tinere. Așa că angajarea ca doică într-o familie era singura lor șansă de a zice că au un copil.

—Probabil că i-a fost greu să se despartă de un băiețel pe care îl iubea atât de mult.

Ghicind unde o ducea gândul, Clive i-a spus calm:

—Fără îndoială, dar a iubi copilul altcuiva nu înseamnă să îl și furi. Nu a existat nici un indiciu care să o lege de dispariția băiatului.

—Dar martora care a văzut o femeie în camera copilului...

Clive a clătinat nesigur din cap, evident de părere că, deși orice era posibil, o astfel de ipoteză era nefondată.

—Nimeni nu a văzut-o, nu a fost la petrecere, iar un recepționar de la hotelul din Londra ne-a spus că luase micul dejun acolo în ziua de douăzeci și patru iunie.

Alibiurile puteau fi șubrede. Existau nenumărate motive pentru care cineva putea fi convins să se pună chezaș pentru altcineva. Iar faptul că Rose Waters nu fusese văzută la Loanneth devenea irelevant dacă ipoteza lui Sadie despre tunel se dovedea adevărată.

Sadie a simțit fiorul miraculos al descoperirii unui nou indiciu. Era o senzație de care nu credea că avea să se sature vreodată. Doica îl iubea pe copil, fusese dată afară pe nepusă masă și pe nedrept, după

părerea ei; o martoră declarase că văzuse o siluetă de femeie în camera copilului. Pe deasupra, Rose Waters locuise ceva vreme în casa aceea. Cât timp lucrase acolo, nu era imposibil să fi aflat despre tunel. De la una dintre fete, de exemplu. De la Clementine? Să fi fost acesta secretul pe care Clive bănuia că-l ascundea fiica cea mică a familiei Edevane?

Răpirea băiatului era desigur o măsură extremă, dar nu era orice acțiune criminală rezultatul unei reacții extreme? Sadie bătea darabana cu degetele în marginea mesei. Concedierea lui Rose Waters era importantă. Era convinsă de asta.

—Să-ți spun ceva: mare păcat că nu fost ea la Loeanneth în noaptea aceea, a zis Clive. Mai multe persoane pe care le-am anchetat ne-au spus cât de vigilentă era Rose Waters când venea vorba de copil. Până și Eleanor Edevane ne-a spus că așa ceva nu ar fi fost posibil dacă ar mai fi fost la ei Doica Rose. Era chinuită de remușcări, zău așa!

—Că o dăduse afară pe doică?

—Desigur, a încuviințat el, clătinând din cap. Părinții găsesc întotdeauna un motiv ca să se învinovățească, nu-i așa?

A apucat fotografia și a privit-o cu mare atenție, îndepărtând ușor un fir de praf cu vârful degetelor.

—Știi, ea nu a mai venit la conac în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. La început am crezut că din pricina războiului, a măcelului cumplit care a dat totul peste cap, dar nici după pace n-a mai revenit. De multe ori m-am gândit la ea, întrebându-mă dacă nu o fi murit în vreun bombardament. E groaznic să gândești una ca asta, dar așa era pe atunci: eram obișnuiți să moară lumea. E trist să te gândești la casa aia rămasă pustie, dar e de înțeles că s-a ținut departe de ea. Atâta moarte și distrugere, timpul trecea greu, șase ani grei, nesfârșiți de război. Lumea nu a mai fost la fel când s-a terminat. Trecuseră mai bine de unsprezece ani de când dispăruse băiețelul. Și, indiferent ce ar fi așteptat ea acolo, cred că depășise momentul și îl lăsase pe bietul copil în pace.

Sadie se întreba dacă el avea dreptate, dacă există un moment când încetează și cea mai mare suferință cauzată de o asemenea nenorocire. Dacă o jumătate de deceniu de război și austeritate, de distrugere și pierderi poate șterge amintirea unei dureri personale, oricât de sfâșietoare. Poate că cineva ar putea învăța să trăiască numai cu amintirea copilului pierdut.

Orice era posibil. Ca dovadă, cazul Maggie Bailey. Și-a părăsit copilul. („Ba nu, ea n-ar fi făcut niciodată una ca asta!“ a insistat Nancy Bailey. A scuturat din cap, ca să scape de vocea aceea.)

—Ei, a exclamat Clive cu un zâmbet trist, asta e tot! Cazul Edevane pe scurt. Mii de ore de cercetări, cele mai bune intenții, zeci de ani de obsesii personale și nici un rezultat palpabil. Nici acum nu există piste mai solide ca cele pe care le-am avut noi în primele zile ale anchetei.

Sadie a simțit cum atârna greu între ei ipoteza sa nemărturisită. Acum era momentul să vorbească. El avusese încredere în ea și îi arătase dosarul, așa că se cuvenea să-l răsplătească la rândul ei.

—Aș putea avea eu ceva nou, i-a spus.

Clive și-a ciulit urechile de parcă i-ar fi vorbit într-o limbă străină, iar el ar fi încercat să deslușească ce voia să-i spună.

—O pistă, adică.

—Te-am auzit.

Ochii începuseră să-i strălucească, micșorându-se în același timp, de parcă ar fi încercat astfel să se apere de propria înflăcărare.

—Haide, zi mai departe, a urmat el cu voce gravă.

A început să-i povestească despre harta pe care i-o găsisese Alastair, despre vechimea și originea ei necunoscută, despre proveniența ei neobișnuită, trecând apoi la planul casei cu nișa cea mică și neînsemnată și i-a spus într-un final despre ipoteza ei că ar putea duce la un tunel.

El a dat viguros din cap și i-a răspuns:

—Știam că acolo se afla cel puțin un tunel, am verificat în primele zile, deși trapa din grădină fusese închisă ermetic, dar nu știam nimic despre vreun tunel care să ducă spre acea parte a casei— nimeni nu a știut asta. Și harta asta de care vorbești tu cât e de veche?

—Foarte veche. A fost dosită, împreună cu alte chestii, undeva, într-o pivniță umedă, de unde a fost scoasă în timpul unor renovări recente. Toate au fost trimise la restaurare și au ajuns la arhivele comitatului. Așa se face că am dat de ea.

Clive și-a vârât mâna pe sub ochelari ca să-și frece șaua nasului. A închis ochii, gândindu-se.

—Mă întreb dacă ar fi cu puțință... a mormăit el. Dar de ce nu a pomenit nimeni de el? Să nu fi știut?

—*Noi* nu știm, i-a reamintit ea. Nu suntem siguri. Trebuie să intru în casă și să verific. I-am scris lui Alice Edevane...

—Ha! i-a tăiat-o el scurt, privind-o în ochi. Mai degrabă scoți apă din piatră decât să primești vreun ajutor de la ea.

—M-am gândit eu. Dar de ce? N-ar vrea și ea să afle ce s-a întâmplat, așa cum vrem și noi?

—Habar n-am! De-afurisită? De încăpățânată ce e? Știi că e autoare de romane polițiste? Foarte cunoscută.

Sadie a încuviințat din cap, cu gândul aiurea. Acesta să fie motivul pentru care nu a primit nici un răspuns? Oare scrisorile ei să se fi pierdut printre sutele de plicuri pe care trebuie că le primește A.C. Edevane? Scrisori de la admiratori, solicitări de bani, chestii de-astea?

—Cu polițistul ăla, Brent, a continuat Clive. Am citit și eu câteva. Nu sunt rele. Am încercat chiar să citesc printre rânduri să văd dacă nu găsesc ceva care să mă ajute în cazul ăsta. Am și văzut-o la televizor cu ceva vreme în urmă. A rămas exact cum mi-o aduc eu aminte.

—Cum adică?

—Încrezută și solemnă, enigmatică, stăpână pe ea. Avea șaisprezece ani când i-a dispărut fratele, doar cu un an mai puțin decât mine, dar era dată naibii. Când am anchetat-o, era tare ca o stâncă.

—Prea tare?

Clive a încuviințat din cap.

—La vremea aia m-am întrebat dacă nu cumva se prefăcea. Nu-mi venea să cred că o fată atât de tânără putea să fie atât de stăpână pe sine. Bineînțeles că, după aceea, i-am văzut și alte laturi. Pe vremea aceea, avantajul meu era că eram foarte sfios. Mă strecuram mereu ca o umbră. Asta mi-a fost de folos. Șeful meu mă trimisese afară să-i caut un alt stilou că al lui rămăsese fără cerneală, și pe când mă întorceam în holul de la intrare am văzut-o urcând tiptil treptele și strecurându-se până la ușa bibliotecii unde aveau loc interogatoriile, după care s-a răzgândit și s-a făcut nevăzută, în întuneric.

—Își făcea curaj să bată la ușă ca să spună ceva, asta credeți?

—Ori asta, ori era grozav de nerăbdătoare să afle ce se spunea acolo, înăuntru.

—Nu ați întrebat-o nimic?

—Și-a întors spre mine ochii ăia ai ei albaștri și reci și mi-a spus să nu mai bat apa în piuă și să mă duc mai bine să-i caut fratele. Vocea îi era foarte autoritară, dar chipul i se albise de tot, a urmat el, aplecându-se mai tare spre ea. După câte știu eu, cei care au amănunte despre un delict se poartă în două

feluri: fie se fac nevăzuți, fie sunt atrași de cercetări, ca fluturii de lampă.

Sadie a rămas pe gânduri.

—Trebuie să intru în casa aceea.

—Sigur că da. Trebuie să intrăm, a spus el privind-o în ochi. Nici să nu-ți treacă prin cap că n-am să merg și eu.

—O să-i mai scriu încă o dată chiar mâine.

—Da, dar... a spus el, lăsând impresia că ar mai fi avut ceva de adăugat.

—Dar ce?

Clive și-a îndreptat vesta tricotată, ferindu-și privirea.

—Da, e mai bine să ai încuviințarea proprietarului...

—Sigur că da.

—...dar ar mai fi și *o altă* cale. E un om de pe-aici, plătit să aibă grijă să nu intre hoții sau ceva animale pe-acolo.

—Dar se vede că nu prea-și face treaba.

—Ei, oricum ar fi, el are o cheie.

—Aaa...

—Aș putea să te pun în legătură cu el, dacă vrei.

Sadie a tras adânc aer în piept, gândindu-se. Sigur că ar fi vrut. Dar urma să plece la Londra peste

câteva zile și nu-și putea permite să calce strâmb dacă voia să-l aibă pe Donald de partea ei...

—Mai încerc o dată, a spus ea în cele din urmă. Să văd dacă primesc permisiunea de la Alice.

—Și dacă nu...

—Știu unde să vă găsesc.

16

Cornwall, 2003

Nu era nimeni acasă. Pe masă era un bilet în care bunicul ei scrisese că era plecat cu treburi legate de festival; lângă el se afla un cadou despachetat, o bucată de pânză înrămată pe care erau brodate stângaci, cu ață portocalie, niște cuvinte. *Trecutu-ți fie plăcută amintire, viitorul plin de încântare și mister. Prezentul o clipă minunată, care să-ți umple viața de adâncă mulțumire.* Din cartolina ce însoțea darul a aflat că era o binecuvântare celtică și că fusese „făcut cu dragoste“ de Louise pentru Bertie. Sadie a strâmbat din nas și și-a trântit o bucată de brânză între două felii de pâine. Intenția era destul de frumoasă, s-a gândit ea, dar nu-și putea închipui ce-ar fi spus Ruth despre mesajul acesta. Bunicii ei îi displăcuse întotdeauna genul acesta de

sentimentalisme ieftine și, din câte știa ea, Bertie gândea la fel.

S-a dus cu sendvișul la etaj și s-a așezat pe scaunul de la fereastra camerei ei cu carnetul pe genunchi. Clive se codise să-i dea dosarul acasă, dar îi spusese că putea să rămână să-și copieze din el ce dorea. Evident că Sadie a acceptat rapid și scria cu frenezie când s-a auzit o bătaie în ușă și s-a ivit în prag o femeie trupeșă, cu bărbie dublă.

—Sadie, s-a auzit vocea panicată a lui Clive, în timp ce alerga după intrusă prin hol, ea e fiica mea Bess. Bess, ea e...

—Partenerul de bridge, a spus Sadie, strângând iute hârtiile și ascunzând dosarul, înainte de a-i ieși în întâmpinare cu mâna întinsă femeii care intra în bucătărie.

Au schimbat câteva cuvinte pe un ton politicos, iar Bess și-a exprimat bucuria că tatăl ei și-a venit, în fine, în fire și și-a găsit o preocupare mai acceptabilă. Apoi Sadie și-a cerut scuze și a plecat, promițând să mai treacă din nou la sfârșitul săptămânii pentru o altă „partidă“.

Și chiar așa avea de gând să facă. Abia reușise să parcurgă câteva file. Dosarul cuprindea sute de

documente și, având atât de puțin timp la dispoziție, se concentrase să facă o cronologie a evenimentelor.

La două zile după ce Theo Edevane a fost declarat dispărut, poliția a lansat cea mai mare acțiune de căutare din istoria comitatului Cornwall. Sute de localnici veneau zi de zi la revărsatul zorilor, dornici să-și ofere ajutorul, și căutau împreună cu un grup format din oameni care luptaseră împreună cu Anthony în batalionul său din Primul Război Mondial. Au scotocit țărmul, câmpurile și pădurile din preajmă. Poliția a bătut la ușa fiecărei case pe lângă care ar fi putut trece băiatul și răpitorul său.

Prin tot comitatul s-au împrăștiat și lipit afișe cu fotografia lui Theo și, la câteva zile după sărbătoarea de la mijlocul verii, părinții copilului au făcut un apel în ziare. Dispariția a devenit atunci o știre de interes național, aprinzând imaginația publicului și poliția a fost bombardată cu informații, unele anonime. Fiecare pistă a fost cercetată, indiferent cât de fantezistă sau imposibilă părea. Pe 26 iunie, poliția a descoperit cadavrul lui Daffyd Llewellyn, dar, după cum spusese și Clive, în ciuda bănuielilor inițiale, nu a fost depistată niciodată vreo legătură între sinuciderea scriitorului și dispariția copilului.

Ancheta a continuat pe tot parcursul lunii iulie și, pe data de opt a lunii, au sosit și polițiști de la Poliția Metropolitană ca să-i ajute pe polițiștii locali. Sadie și-a închipuit cum a fost primit ajutorul acesta. Apoi a fost rândul legendarului Keith Tyrell, fost polițist, angajat ca detectiv particular de un ziar din Londra. Tyrell a plecat după o săptămână fără să fi găsit nimic nou care să justifice deplasarea lui în Cornwall. Curând după aceea, polițiștii londonezi au făcut și ei cale îtoarsă. Venea toamna, căutările s-au mai redus, poliția nu mai putea să continue fără nici un rezultat. În ciuda celor trei luni de cercetări amănunțite, nu se găsisse nici un indiciu și nu se descoperise nici un alt martor.

De-a lungul anilor, poliția a continuat să mai primească uneori câte un indiciu și le-a analizat pe toate, dar nici unul nu a avut vreun rezultat concret. Un ziar local a primit în 1936 o scrisoare care se pretindea a fi de la răpitorul lui Theo, dar s-a dovedit a fi o înșelăciune; în 1938, o ghicitoare din Nottingham a declarat că trupul băiatului era îngropat sub temelia de ciment a unei case de țară, dar cercetările nu au scos nimic la iveală; în 1939, poliția a fost chemată la un azil de bătrâni în Brighton să o interogheze din nou pe Constance

deShiel, a cărei îngrijitoare nou angajată sesizase că bătrâna doamnă plângea fiindcă băiețelul ei scump fusese ucis de un prieten de familie. Îngrijitoarea, care crescuse în Cornwall și cunoștea cazul, făcuse legătura cu cele petrecute și telefonase la poliție.

—Se enervează mereu, le-a spus ea ofițerilor veniți la azil. Se tot îngrijorează în legătură cu soarta băiatului și vorbește neconținut despre somniferele folosite ca să-l calmeze.

Deși inițial părea promițătoare— mai ales știindu-se de cutia de somnifere care dispăruse în cazul Edevane—, pista aceasta nu dusesse nicăieri. Constance deShiel nu fusese în stare să ofere poliției nici o informație nouă, verificabilă și la interogatoriu se limitase doar la o serie de divagații despre fiica ei, Eleanor, și un alt copil născut mort. Interogat după întoarcerea lui din vacanță, doctorul dintotdeauna al bătrânei a confirmat că suferea de demență într-un stadiu avansat și că povestea cu crima era una din cele ce reveneau mereu în mintea ei încețoșată. Cealaltă— le-a mai spus doctorul— era de departe favorita ei, o relatare detaliată a unei vizite la rege pe care de fapt nu o făcuse niciodată. Și cu asta ajunseseră exact în același loc ca la sfârșitul lui iunie

1933. Sadie și-a azvârlit carnetul cât acolo. Adică nicăieri!

În seara aceea s-a dus iar să alerge. Era cald și uscat, dar amenințarea ploii plutea în atmosferă. Sadie a apucat-o pe una dintre potecile din pădure, iar ritmul egal al pașilor o ajuta să alunge gândurile care nu-i dădeau pace. Se năpustise să cerceteze documentele din dosarul cazului ca și cum ar fi fost posedată („obsedată“ ar fi spus Donald) și o durea capul de atâta efort.

Soarele asfințise când a ajuns în preajma domeniului și verdele ierbii înalte din poiană se preschimbase în mov. Câinii erau obișnuiți să meargă mai departe, până la casă, și Ash a schelălăit nesigur când Sadie s-a oprit. Mai rezervat, ca de obicei, Ramsay se agita la câțiva metri mai încolo.

—Mi-e teamă că nu mergem astăzi, băieți, a spus ea. E prea târziu. Nu-mi place să rămân în pădure după lăsarea întunericului.

A găsit un băț mare și și l-a azvârlit până departe în poiană ca premiu de consolare pentru ei. Câinii au țâșnit ca din pușcă, sărind și dându-se de-a rostogolul. Sadie a zâmbit, urmărindu-i cum se luptau pentru băț, apoi și-a mutat privirile spre arborii deși de tuia din depărtare. Lumina pălea,

greierii ascunși în iarba de la marginea pădurii își începuseră colinda de seară și sute de grauri mici țâșneau deasupra crângului des și întunecat. Dedesubt, ascunsă sub mantia ei de verdeață, casa se cuibărea pregătindu-se pentru încă o noapte. Sadie își închipuia ultimele raze ale soarelui care se răsfrângeau pe vitralii, întinderea albastră și răcoroasă a lacului, silueta singuratică a acoperișului.

Ierburi înalte îi gâdilau picioarele și ea smulgea câte un fir pierdută în gânduri, rupând frunzele de pe tulpină. Surprinzător de plăcută, această ocupație i-a adus în minte un articol dintr-unul din ziarele fetițelor Edevane, ce cuprindea instrucțiuni despre cum se împletește o bărcuță din fire de iarbă. Sadie a încercat și ea, luând două fire pe care le-a împletit ca să iasă un fel de țesătură. Era însă nepricepută, iar această activitate școlărească îi era prea străină. Trecuse mult timp de când Sadie nu mai făcuse ceva atât de migălos și de neobișnuit. Așa că a azvârlit firele.

Și-a amintit apoi că unul dintre personajele romanului de A.C. Edevane pe care îl citea pomenea de o vacanță de vară pe care o petrecuse împletind bărcuțe din fire lungi de iarbă. Nu chiar o

coincidență, desigur. Era de înțeles ca un autor să-și scoatocească biografia ca să producă gânduri și amintiri pentru personajele sale. La asta se referise Clive când spusese că citise și printre rânduri romanele lui Alice, în căutare de indicii care ar fi putut scoate la lumină vreun amănunt legat de dispariția lui Theo Edevane. Nu spusese însă dacă și descoperise ceva— dar făcuse această mărturisire cu un zâmbet pieziș și persiflant, de parcă ar fi invitat-o pe Sadie să râdă și ea de încercarea lui disperată de a găsi informații credibile. Gândurile nu-i dădeau pace. Nu cărțile lui A.C. Edevane o preocupau, ci posibilitatea ca Alice să fi știut ceva important, un amănunt pe care să-l fi ținut secret de-a lungul atâtor ani.

A zărit alt băț măricel și l-a luat de jos, lovind nerăbdătoare cu el în pământ. Asta să fie fost oare explicația faptului că Alice nu i-a răspuns la scrisori? Să fie ea vinovată? Clive avea dreptate; vinovații pot fi împărțiți în general în două categorii: cei care-ți apar mereu în cale străduindu-se să „ajute“ poliția și cei care se feresc de poliție ca de ciumă. Să fi fost Alice din a doua categorie? Oare Clive presupunea corect că ea văzuse ceva în noaptea aceea și se întorcea în biblioteca de la Loanneth ca să

informeze poliția? Poate Alice fusese cea care îi spusese lui Rose Waters despre tunel? Poate o văzuse pe doică în noaptea sărbătorii?

Sadie a înfipt bățul în pământ. Răsucind lucrurile pe toate fețele, își dădea seama că nu era suficient. Chiar dacă Alice îi spusese lui Rose despre tunel, asta nu era, desigur, un păcat atât de mare încât să mintă, mai ales că era vorba de dispariția unui copil. Dar dacă exista un alt motiv pentru care Alice se simțea datoră față de Rose Waters să tacă? Sadie a scuturat din cap, supărată pe sine însăși. Exagera, se străduia prea tare și își dădea seama de asta. Tocmai de aceea avea nevoie să alerge, să-și înăbușe obiceiul de a construi mereu teorii.

Ash câștigase cursa și se întorcea acum la picioarele ei, oferindu-i bățul plin de mândrie. Gâfâia rugător, împingând-o cu botul.

—Ei, bine, a spus ea mângâindu-i urechile, încă o dată și apoi trebuie să mergem.

A azvârlit bățul, făcându-i pe câini să latre bucuroși, în timp ce alergau prin iarbă.

Era drept că, de când plecase de la Clive, Sadie se răzgândise asupra ipotezei sale despre Rose Waters. Oricum ar fi dat-o, răpirea unui copil era un gest prea radical din partea unei femei care era altminteri

întreagă la minte. Și din toate declarațiile— dosarul nu conținea numai una— reieșea că Rose Waters era o persoană echilibrată. Toate o descriau ca fiind „eficientă“, „plăcută“ și „veselă“, cu un comportament ireproșabil. În cei zece ani cât lucrase pentru familia Edevane lipsise doar o singură lună, chemată pentru „o problemă de familie“.

Chiar dacă fusese dată afară pe nedrept și ar fi dorit să se răzbune pe stăpânii ei, motivul nu părea suficient de puternic pentru a o împinge la o asemenea faptă. În plus, răpirea propriu-zisă s-ar fi confruntat cu niște greutăți practice imense. Ar fi putut o femeie să acționeze singură? Dacă nu, cine ar fi putut fi complicele ei— Daffyd Llewellyn, sau altcineva? Și cum ar fi putut fi acel cineva convins să ajute la punerea în practică a unei răzbunări atât de personale? Nu era cu puțință, umbla după himere, încercând să găsească legături acolo unde nu existau. Până și motivul i se părea prea slab acum. Nu se făcuse nici o cerere de răscumpărare, ceea ce părea cu totul aberant, Rose ar fi trebuit să urmărească o compensație financiară pentru nedreptatea suferită.

Tunetul din depărtare părea să fi făcut atmosfera mai încărcată și Sadie și-a aruncat privirea spre orizont. Soarele apunea, luminând departe, spre

mare, un șir de nori întunecați. Venea ploaia. A strigat câinii, nerăbdătoare să plece. I se desfăcuseră șireturile și și-a pus piciorul pe o piatră ca să le lege. Cine și de ce îl luase, dar mai ales ce se întâmplase cu Theo Edevane? Dacă supraviețuise în vara anului 1933, ajunsese undeva. Un copil nu poate fi furat așa, cu una cu două, nu răsare de nicăieri fără să atragă atenția. Cineva *trebuie* să fi băgat ceva de seamă. Precis s-au ivit bănuieli, mai ales într-un caz ca acesta care făcuse atâta vâlvă în presă. Faptul că nimic nu atrăsese atenția poliției în decursul a șaptezeci de ani dovedea că Theo fusese foarte bine ascuns. Și locul cel mai bun unde să ascunzi un copil e în văzul tuturor, prin născocirea unui scenariu atât de credibil încât să nu-l pună nimeni la îndoială.

Sadie își lega și cel de-al doilea șiret când i-a atras atenția ceva scrijelit pe piatră. Literele se tociseră cu timpul și fuseseră acoperite de mușchi, dar cuvântul îi era foarte cunoscut, căci îl mai văzuse în diverse forme în ultimele două săptămâni. ALICE. Dar de data aceasta ceva era diferit. Încă un cuvânt părea să mai fie scrijelit sub el, mai jos, pe piatră. S-a aplecat, curățând mușchiul, în timp ce începeau să cadă primii stropi de ploaie. Un alt nume. Sadie a zâmbit. ALICE + BEN. VEȘNIC.

În casă era întuneric și încă nu venise nimeni când s-a întors Sadie cu câinii, înfrigurați, plouați și flămânzi. Sadie a căutat un prosop uscat pentru Ash și Ramsay și apoi și-a încălzit niște resturi de tocană („linte făcută cu drag“). A mâncat la masa din bucătărie, aplecată peste notițe, în timp ce ploaia bătea darabana pe acoperiș și câinii sforăiau la picioarele ei, mulțumiți peste măsură. După ce a terminat și a doua porție, Sadie i-a scris cea de a treia scrisoare lui Alice Edevane, cerându-i permisiunea să intre în casă. S-a gândit dacă era cazul să o întrebe de-a dreptul dacă exista vreun tunel secret în holul de lângă camera copiilor de la etajul al doilea, dar s-a răzgândit. Și nici nu i-a pomenit de Rose Waters sau de cât de mult ar fi dorit să discute despre Clementine Edevane, despre informațiile pe care ea le-ar fi putut avea. I-a spus doar că avea o ipoteză pe care voia să o investigheze și că ar fi foarte recunoscătoare dacă Alice i-ar răspunde. Deși pierduse ridicarea corespondenței de sâmbăta, și-a luat umbrela și a ieșit totuși, pe întuneric, să pună scrisoarea la poștă. Cu puțin noroc, ar fi putut ajunge la Alice marți. Între timp ea s-ar mulțumi și cu gândul că scrisoarea e pe drum.

Dacă tot se afla în sat și avea măcar o singură liniuță abia pâlpâindă de semnal la telefonul mobil, a folosit prilejul și s-a adăpostit sub copertina magazinului general ca să-și verifice mesajele. Tot nu primise nimic de la Donald și, gândindu-se la asta, a preferat să nu interpreteze tăcerea lui drept un reproș, ci mai degrabă ca pe un accept tacit pentru a se întoarce la lucru așa cum îi sugerase, după ce avea să ia legătura cu el în săptămâna ce urma.

Apoi, dintr-odată, înainte de a pleca iar prin ploaie, i-a dat prin cap să-l sune pe Clive ca să-l întrebe despre interogatoriul lui Constance deSheil, de la azil, din 1939. Ceva din raportul pe care-l citise îi stăruia în minte, dar nu putea spune ce anume și din ce pricină. Clive s-a bucurat să o audă, dar a fost dezamăgit să audă întrebarea.

—A... asta voiai. Păi n-am aflat nimic. Se ramolise groaznic, biata de ea. Ce cumplit să te prăpădești așa... își petrecea zilele bătând câmpii despre trecut, amestecând totul, enervându-se mereu. Nu, Alice Edevane e cea care deține cheia poveștii ăsteia. Cu ea trebuie să vorbim.

Când Sadie a cotit pe drumul îngust de pe stâncă, luminile erau aprinse la Seaview Cottage. Bertie era

în bucătărie și punea de ceai. Când ea s-a așezat la masă, a mai luat o ceașcă de pe scurgătorul de vase.

—Bună, drăguț, ai avut o zi lungă.

—Și eu aș putea spune același lucru despre tine.

—Am împachetat douăsprezece cutii de jucării care sunt gata de trimis.

—Trebuie să-ți fie foame. N-ai mâncat la prânz.

—Nu mi-e foame, am mâncat ceva când am ieșit.

Cu Louise, de bună seamă. Bunicul nu i-a spus mai mult și ea nu voia să pară meschină sau băgăcioasă, așa că nu l-a descusut mai departe. A zâmbit— un pic cam strâmb— în timp ce el i-a întins o ceașcă aburindă și s-a așezat în fața ei.

A băgat de seamă că broderia dăruită de Louise era agățată într-un cui lângă ușă.

—A fost ziua ta și eu n-am știut?

El i-a urmărit privirea și a zâmbit.

—Ei, e un dar așa, fără motiv.

—Ce amabil!

—Louise e amabilă.

—Mesajul e destul de drăguț, cam simplist poate...

—Sadie!

—Eu știu unde-ar fi pus Ruth așa ceva. Ți-aduci aminte chestia aia înrămată, „Desiderata”³⁶, pe care

o ținea atârnată de ușa toaletei? a râs ea cu voce spartă.

—Sadie!

—Ea zicea că dacă nu poți trece domol prin gălăgia și pripa din closet, atunci ce speranță mai există?

Bertie a întins brațul peste masă și i-a apucat mâna.

—Sadie! Draga mea!

Sadie și-a mușcat buza de jos. Cuvintele lui au făcut-o, în mod enervant, să-și înăbușe un suspin.

—Tu îmi ești ca o fiică. Mă simt mai apropiat de tine decât de propria fată. Ciudat nu? E copilul meu, dar n-am nimic în comun cu mama ta. De când era mică se tot frământa ce gândesc alții, era îngrijorată că nu facem lucrurile cum „se cuvine“, că Ruth sau eu o făceam de rușine dacă nu ne îmbrăcam și nu vorbeam ca ceilalți părinți, a urmat el, zâmbind ușor și mângâindu-și barba scurtă pe care și-o lăsase de când se mutase în Cornwall. Dar eu și cu tine semănăm. Pe tine te consider fata mea și știu că și tu mă socotești un tată. Dar Sadie, scumpo, sunt și eu om.

—Dar aici ești altfel, bunicule!

Nu se așteptase să îi scape aceste vorbe, nu știuse nici măcar că simțea așa ceva. Vorbise ca un copil.

—Sper să fiu. Chiar vreau. Încerc să îmi văd mai departe de viață.

—Ți-ai luat și carnet de șofer!

—Păi acum locuiesc la țară! Nu mai pot să mă bizui pe metrou ca să ajung din punctul A în punctul B.

—Și toată vorbăria asta a lui Louise, despre lucruri magice care se întâmplă și să lăsăm universul să decidă și broderia aia de pe perete. Nu sunt genul tău!

—Ba au fost, când eram mic. Doar că uitasem...

—Atunci oricum nu sunt genul lui Ruth!

—Ruth nu mai e!

—Dar e de datoria noastră să ne aducem aminte de ea!

—Am cunoscut-o pe bunica ta, a început el cu vocea gătită de emoție, când aveam doisprezece ani. Nici nu-mi aduc aminte cum a fost viața *înainte* de ea. Suferința cauzată de pierderea ei ... m-ar doborî dacă aș lăsa-o, a urmat el, sorbind ultima picătură de ceai. Broderia aia e un cadou.

A zâmbit din nou, dar trist, iar Sadie s-a necăjit să știe că ea era pricina. Ar fi vrut să-și ceară iertare, dar, de fapt, nu se certaseră și se simțea oarecum criticată și era țâfnoasă, ceea ce o împiedica și mai

tare să se scuze. Încă se mai gândea ce să-i spună când el i-a luat-o înainte.

—Nu găsesc strecurătoarea mea favorită. M-aș duce sus să văd dacă dau de ea.

Sadie și-a petrecut restul serii așezată turcește pe podeaua din camera ei. Cu greu a parcurs primele trei pagini din *Escapade imaginare*, până să-și dea seama că acel capitol dedicat lui Daffyd Llewellyn era mai degrabă un comentariu asupra cărții sale decât o biografie, și mai era și greu de înțeles, pe deasupra. Așa că s-a întors la notițele pe care le luase când vorbise cu Clive, trecând apoi la ziarele de copii ale surorilor Edevane. Se gândea la convingerea lui Clive că Alice deținea cheia și asta i-a amintit de scrijelitura pe care o găsisese pe piatră în după-amiaza aceea. Avea senzația vagă că mai dăduse undeva peste numele Ben în ziua precedentă, dar nu putea să-și amintească nici în ruptul capului unde anume.

Ploaia se scurgea pe geamuri, aroma dulce a fumului de pipă străbătea prin tavan și Sadie și-a aruncat privirea peste paginile răvășite, notițele și cărțile împrăștiate dinaintea ei pe podea. Știa că undeva, în dezordinea aceea, erau detalii care așteptau să fie puse cap la cap, simțea cu toată ființa

ei. Chiar dacă acum era doar o învălmășeală de hârtii.

A oftat adânc, lăsând deoparte investigațiile și urcându-se în pat. A deschis *Porția rece de mâncare* și a început să citească, străduindu-se să își limpezească mintea. Până la urmă s-a dovedit că proprietarul restaurantului fusese într-adevăr omorât și reieșea tot mai clar că fosta lui soție era cea care îl omorâse. Erau divorțați de douăzeci de ani, timp în care bărbatul își consolidase cariera și își mărise averea, în vreme ce fosta soție se devotase fiicei lor handicapate care avea nevoie de îngrijire. Ea își sacrificase libertatea și propriile aspirații profesionale, dar își iubea fiica și acest aranjament păru-se destul de amiabil.

S-a aflat că ideea crimei i-a venit când fostul soț a lăsat să se înțeleagă că pleca într-o vacanță de două săptămâni în America Latină— Sadie a început să dea paginile mai iute acum. Toată viața ei, fosta soție își dorise să viziteze Machu Picchu, dar nu putea nici să-și ia fiica cu ea, nici să o lase acasă. Și faptul că fostul ei soț— care se considerase întotdeauna mult prea ocupat și important ca să dea o mână de ajutor la îngrijirea fetei— avea acum de gând să îndeplinească pentru sine visul ei cel mare a fost mai

mult decât a putut ea îndura. Zeci de ani de durere maternă, izolarea resimțită de toți cei care îngrijesc bolnavi, acumularea tuturor dorințelor personale înăbușite o viață întreagă au răbufnit, determinând-o pe această femeie, foarte blândă de altminteri, să ajungă la concluzia inevitabilă că fostul ei soț trebuia împiedicat să facă această călătorie.

Surprinsă, mulțumită și ciudat de revigorată, Sadie a stins lumina și a închis ochii, ascultând furtuna și marea agitată, câinii care sforăiau visând la picioarele patului. A.C. Edevane trata moralitatea într-un mod deosebit. Detectivul ei descoperise adevărul despre moartea aparent naturală a bărbatului, dar decisese să nu îl dezvăluie poliției. Diggory Brent se gândea că datoria lui de detectiv particular fusese să descopere urma banilor. Ceea ce făcuse. Nimeni nu-i ceruse să investigheze și felul în care murise proprietarul restaurantului, mai ales că nu plana nici o suspiciune. Fosta soție dusese o povară imensă timp îndelungat, fără nici o răsplată; dacă ar fi fost arestată, fiica handicapată ar fi avut o soartă mult mai rea. Diggory s-a hotărât să nu spună nimic și să lase justiția să-și facă datoria fără el.

Sadie și-a amintit ce îi povestise Clive despre tânăra Alice Edevane care se furișă pe lângă ușa

bibliotecii, în timpul interogatoriilor poliției, și cum el avusese senzația că ea știa mai mult decât lăsa de înțeles, precum și aluzia lui recentă (oarecum disperată) că una dintre cărțile ei ar fi putut conține un indiciu. *Porția rece de mâncare* poate că nu conținea indicii despre dispariția lui Theo Edevane, dar sugera cu siguranță că Alice avea o părere nuanțată despre problemele și misiunea justiției. Romanul trata pe larg și relația complicată dintre părinți și copii, prezentând-o ca pe o povară și totodată ca pe un privilegiu— o legătură indisolubilă, la bine și la rău. Și era clar că Alice nu-i privea cu îngăduință pe cei care se sustrăgeau de la îndeplinirea responsabilităților.

Sadie se chinuia să adoarmă, dar cum mai mereu somnul o ocolea, au năpădit-o gândurile legate de Rose Waters. Presupunea că era vorba de tot felul de chestii despre creșterea copiilor, cum ar fi devotamentul și dăruirea celor care au grijă de ei. Dragostea doicii pentru Theo, „ca și cum ar fi fost propriul copil“, comportamentul ei impecabil și, brusc, concedierea ei „pe nedrept“ care o distrusese de-a dreptul; martora care jurase că văzuse silueta subțire a unei femei în camera copilului, după miezul nopții...

Pufnind supărată, Sadie s-a întors pe partea cealaltă, încercând să-și limpezească mintea. Fără să vrea, i-a venit în minte imaginea picnicului familiei Edevane. Soțul și soția în centru, cu mult iubitul băiețel în prim-plan, cu glezna aceea subțire și piciorul ivite din umbră. I-a venit în minte vocea lui Clive povestindu-i cât de dorit fusese băiețelul, cât de mult îl așteptaseră cei din familia Edevane, apoi s-a gândit la discuția din 1939 cu Constance deSheil, când bătrâna bătuse câmpii despre Eleanor și un copil născut mort. Poate că nu era o închipuire a imaginației ei sucite. Poate că Eleanor rămăsese însărcinată între Clementine și Theo. „Nu era nici un secret că își mai doreau un copil“, declarase unul dintre cei intervievați în dosarul lui Clive. „Așa că nașterea lui a fost o mare binecuvântare, atât de neașteptată.“

Sadie a deschis ochii pe întuneric. Mai era și altceva ce îi atrăsese atenția. A aprins lumina și s-a aplecat peste marginea patului, răscolind printre hârtiile de pe podea după o pagină anume: unul dintre micile ziare scrise și tipărite de surorile Edevane la vechea lor tiparniță. Își amintea cu siguranță că citise ceva despre Doica Rose.

Uite-o.

A luat paginile învechite cu ea în pat: un articol al lui Alice în care se descria pedeapsa primită de Clementine Edevane pentru că îi spusese Doicii Rose că era grasă. Sadie a verificat data, a făcut un scurt calcul mintal și apoi a sărit din pat să-și caute carnetul. A răsfoit paginile până când a dat de însemnările privind timpul cât lucrase doica acolo, mai ales cea privind absența ei vreme de o lună de zile în iulie 1932, când fusese plecată pentru „o problemă de familie“. Datele se potriveau.

Sadie a privit pe fereastră— stâncile sub lumina lunii, marea sinilie, agitată, fulgerul din depărtare— încercând să-și limpezească gândurile. Clive spusese: „De ce ar vrea un părinte să-și răpească propriul copil?“ El se referise la Anthony și Eleanor Edevane, iar întrebarea fusese retorică, pusă în glumă, pentru că, de bună seamă, părinții nu-și răpesc propriii copii. Cum să-i răpească, când îi au deja lângă ei!

Dar dacă nu-i au?

Sadie a simțit că i se urcă sângele în obraji. În minte i se înfiripa un nou scenariu. Își putea închipui un motiv pentru care un părinte ar putea să-și răpească propriul său copil!

Amănuntele se potriveau, de parcă ar fi fost desprinse dintr-un întreg și *așteptau* ca cineva să le pună la un loc. O servitoare ajunsă la ananghie... un copil fără cămin... o stăpână care nu putea avea un băiat...

Ar fi putut fi o soluție pentru toată lumea. Până când, la un moment dat, nu a mai fost.

17

Londra, 2003

Mesajul era scurt, chiar și pentru obiceiul lui Alice. Ieșise și avea să se întoarcă mai târziu. Peter se uita la bucata de hârtie— nici nu-i venea să-i spună bilet— și se întreba ce ascundea. Alice se purta ciudat în ultima vreme. Era țâfnoasă, chiar mai mult decât în mod obișnuit, și foarte tulburată. Peter bănuia că noua carte era de vină, dincolo de tracul auctorial tipic la care se cam aștepta, și că problemele de creație ale lui Alice erau mai degrabă simptomul decât cauza necazurilor ei.

Avea senzația că știa care era cauza. Paloarea ei, când i-a transmis vineri mesajul telefonic al lui Deborah și reacția ei, ca și tremurul ușor al vocii i-au amintit de atitudinea avută la începutul săptămânii,

când primise scrisoarea aceea de la un detectiv care întreba despre un caz de poliție vechi, nerezolvat. Peter era convins că cele două întâmplări erau legate între ele. Mai mult de-atât, era convins că se legau de o crimă adevărată din trecutul familiei lui Alice. Aflase acum despre băiețelul Theo. Alice încercase să ascundă șocul pe care l-a avut la primirea scrisorii, dar Peter băgase de seamă cum începuseră să-i tremure mâinile și cum le ascunsese sub masă, ferindu-se de el. Reacția aceasta, combinată cu negarea vehementă a conținutului scrisorii îi stârniseră interesul în suficientă măsură ca, în seara aceea, odată ajuns în fața computerului său de acasă, să se pomenească tastând cuvintele *Edevane... copil dispărut* în motorul de căutare pe internet. Așa a aflat că fratele mai mic al lui Alice dispăruse în anul 1933 și nu fusese găsit niciodată.

Ceea ce nu știa însă era de ce oare ar minți Alice și de ce o afecta atât toată povestea asta. Într-o dimineață, când venise la lucru, o găsisse nemișcată într-un fotoliu din bibliotecă. Inima a început să-i bată și, pentru o fracțiune de secundă, s-a temut de ce putea fi mai rău. Era cât pe-aici să se apuce să-i facă stângaci respirație gură la gură când ea a slobozit un sforăit, împrôșcând stropi de salivă, și și-

a dat seama că dormea. Alice Edevane nu obișnuia să moțăie. Peter ar fi fost mai puțin surprins dacă ar fi deschis ușa și-ar fi găsit-o făcând un dans din buric, îmbrăcată în mătăsuri cu monede pe poale. Ea s-a trezit tresărind și el s-a retras iute în hol în așa fel încât amândoi să se poată preface că nu văzuseră nimic. El și-a scos intenționat pantofii cu zgomot și a zăngănit mai tare umerășele din cuier, ca să se audă, înainte de a intra din nou în bibliotecă unde a găsit-o cu creionul roșu în mână citind un capitol din carte. Și acum asta! O ieșire neobișnuită din rutină. Doar că Alice Edevane nu își strica niciodată rutina, cel puțin nu în ultimii trei ani de când lucra cu ea.

Această întorsătură neașteptată a lucrurilor era descumpănitoare, dar cel puțin îi dădea răgazul să termine pagina de întrebări frecvente de pe website. Editorii lui Alice îl căutaseră din nou, mai nerăbdători pe măsură ce se apropia data apariției, și Peter le promisese că avea să le trimită forma finală a materialului până la sfârșitul săptămânii. Și chiar plănuia să se țină de cuvânt. Nu mai avea decât să verifice dacă Alice mai scrisese și altceva înainte de romanul *Într-o clipită*. Articolul din *Yorkshire Post* din 1956, din care voia să confecționeze răspunsul, o cita pe Alice care spunea că scrisese un întreg roman

polițist– primul, de altfel – într-un carnet pe care îl primise cadou când împlinise cincisprezece ani, și Peter se gândea că era destul de simplu de verificat. Alice își păstra cu sfințenie carnetele, nu mergea nicăieri fără carnet și le păstra pe toate, fără excepție, pe un raft în camera ei de lucru. Nu avea decât să se ducă să vadă.

A pornit-o în sus, pe scări, pomenindu-se că fluiera fără voie și s-a oprit. Nu era necesară o demonstrație de inocență. Așa procedau doar cei ce se simțeau vinovați și nu era nimic rău în ceea ce făcea el. Nu era interzis să intre în biroul lui Alice, sau cel puțin nu i se spusese niciodată așa ceva. Peter nu intra de obicei acolo, dar asta era doar o chestiune de împrejurări. Rareori se ivea ocazia. De obicei se întâlneau în bibliotecă, iar Peter lucra la masa cea mare din bucătărie sau, uneori, în camera destinată dosarelor.

Era o zi foarte caldă și razele soarelui intrau prin fereastra îngustă din capul scărilor. Aerul cald se ridicase pe casa scării și neavând încotro să se mai ducă rămăsese pe palier; Peter a fost bucuros să deschidă ușa biroului întunecat și răcoros al lui Alice și să se strecoare înăuntru.

Așa cum se aștepta, a găsit carnetele pe raftul de sub edițiile princeps ale traducerilor cărților ei. Primul era mic și subțire, îmbrăcat în piele maro, moale și decolorată de vreme. Peter l-a deschis și a văzut pe prima pagină îngălbenită scrisul îngrijit și rotunjit al unui copil conștiincios: *Alice Cecilia Edevane, opt ani*. A zâmbit. Scrisul acela o trăda pe Alice cea pe care o cunoștea: încrezătoare, formidabilă, hotărâtă în tot ceea ce făcea— o tânără perseverentă care avea toată viața dinainte. A pus carnetul la loc și s-a uitat mai departe, atingând ușor volumele înșirate. După calculele sale, carnetul pe care îl căuta trebuia să fi fost cel pe care îl primise în 1932 și îl folosisese în anul următor. S-a oprit și a scos de pe raft unul destul de mare.

Peter și-a dat seama pe loc că ceva nu era în regulă. Carnetul era prea ușor pentru mărimea sa și părea prea subțire. Așa și era, căci atunci când l-a deschis jumătate din pagini lipseau, rămăsese doar cotorul de unde fuseseră smulse. S-a asigurat că era într-adevăr carnetul din anul 1932–1933 și și-a trecut gânditor degetul peste rămășițele zdrențuite. Asta nu însemna de fapt mare lucru. După câte știa Peter, o mulțime de adolescente își rupeau pagini din jurnale. Doar că acesta nu era un jurnal propriu-zis. Și nu era vorba

de câteva pagini, lipsea mai bine de jumătate din carnet. Suficient pentru o ciornă de roman? Asta depindea de lungimea romanului.

Peter a frunzărit primele pagini care supraviețuiseră. Ciudățenia acestei descoperiri conferise acestei incursiuni o notă de stânjeneală și, brusc, s-a simțit ca un hoț. Și-a reamintit însă că nu făcea altceva decât să își îndeplinească sarcina. Pentru asta îl plătea Alice. „Eu nu vreau să am nimic de-a face cu asta“, spusese ea când îl însărcinase să se ocupe de pagina web, „Ocupă-te tu de tot!“

„Doar să găsesc răspunsul“, și-a spus în sinea lui, „și-apoi pun carnetul la loc și termin cu treaba asta“.

Primele pagini arătau promițătoare. Păreau să conțină observații despre familie (Peter a zâmbit când a recunoscut în descrierea bunicii– „Niște moaște îmbrăcate într-o pulbere de veșminte bogate“– un citat din *Marile speranțe*.³⁷ Și niște idei pentru un roman cu niște personaje numite Laura și Lordul Hallington, care erau legați într-o poveste de dragoste extrem de complicată. Erau și niște referiri frecvente la cineva numit „domnul Llewellyn“, despre care Peter bănuia că era scriitorul despre care Alice vorbea în interviu, mentorul ei din copilărie.

Dar apoi intriga s-a oprit brusc, lăsată de izbeliște s-ar fi zis, în favoarea unei liste numerotate: Regulile domnului Ronald Knox, adaptate după prefața la *Cele mai bune povești polițiste*.

Deși demodate și prea didactice după standardele contemporane, aceste reguli păreau să vestească o nouă etapă în creația lui Alice, căci după aceea nu se mai pomenea nimic despre Laura și Lordul Hallington (nici despre domnul Llewellyn), interacțiunea lor copilărească fiind înlocuită de filozofări mai generale despre viață și dragoste, serioase și emoționant de idealiste prin tonul lor naiv de optimism.

Peter și-a aruncat rapid privirea peste teoriile adolescente ale lui Alice despre scopul literaturii, peste încercările ei de a reda descrierile încântătoare de natură din poemele romantice pe care și le nota ca fiind preferatele ei, peste formularea îndrăzneată a aspirațiilor ei de viitor: „să dorească cât mai puține averi și să aibă parte de o mare iubire“. Începea să se simtă stânjenit, de parcă s-ar fi uitat pe gaura cheii, și era gata să renunțe la căutare când a dat peste ceva ce l-a făcut să tresară. În însemnările lui Alice începeau să apară inițialele BM: „după cum spunea BM...“, „BM spune că...“, „am să-l întreb

pe BM...“ Poate nu și-ar fi amintit numele pe care Deborah îl rugase să i-l transmită lui Alice, dar Peter fusese cândva coleg de școală cu un băiat numit Benjamin și amândoi îi duceau ziarele unui băcan pe care îl chema domnul Munro, așa că atunci când Deborah i-a pronunțat numele, această coincidență l-a făcut să-l rețină. Benjamin Munro, omul al cărui nume o făcuse pe Alice să pălească.

Cam în aceeași vreme cu apariția inițialelor BM se părea că Alice începuse să se gândească la un nou roman. „O poveste misterioasă, de data asta, un adevărat roman polițist cu o metodă ingenioasă pe care să nu o poată ghici nimeni niciodată!“ Detaliile erau înșirate pe următoarele câteva pagini, cu săgeți și întrebări mâzgălite și hărți schițate în grabă și diagrame— tehnici cunoscute din carnetele ei actuale— și apoi o notă datată aprilie 1933: „Am de gând să încep APP mâine dis-de-diminează. Am deja în minte primul și ultimul rând și o idee clară despre tot ce trebuie să se întâmple între ele (datorită, parțial, lui BM). Sunt convinsă că pe acesta am să-l termin. Simt că e deja cu totul altfel decât tot ce am scris până acum“. Peter nu avea de unde să știe dacă începuse APP sau dacă îl și terminase. Sub aceste rânduri scrisese ceva cu atâta forță că se găurise

hârtia și mai departe nu mai era nimic. Restul paginilor fuseseră rupte.

De ce să fi distrus oare Alice ciorna unui roman? Ea, care păstra cu o meticulozitate aproape superstițioasă orice avea legătură cu crearea unei cărți. „Un scriitor nu-și distruge niciodată munca“, declarase ea la BBC. „Chiar dacă nu-i place. A o distruge e ca și cum ai nega existența unui copil neîndemânatic.“ Peter s-a ridicat și s-a întins, privind pe fereastra care dădea spre parc. S-ar putea să nu aibă nici o importanță. Erau doar niște pagini care lipseau dintr-un jurnal de adolescență. Niște pagini scrise cu șaptezeci de ani în urmă. Dar nu putea să scape de senzația de tulburare care-l cuprinsese. Purtarea recentă a lui Alice, felul în care a negat vechea anchetă polițienească, reacția pe care a avut-o când i-a transmis mesajul lui Deborah, când a pronunțat numele lui Benjamin Munro. Până și micul mister inexplicabil legat de motivul pentru care începuse să le spună ziaristilor că nu scrisese nimic înainte de primul ei roman publicat. Se întâmpla ceva și Alice era îngrijorată.

Peter a strecurat carnetul la loc, cu mare grijă să nu facă zgomot, ca și cum astfel ar fi putut anula faptul că îl luase de pe raft și se uitase în el. Și a decis să

șteargă pur și simplu din lista de întrebări frecvente chestiunea primei ei scrieri. Îi părea rău că nu o făcuse de la bun început, în loc să fi venit aici și să fi deschis această cutie a Pandorei.

Grăbit să plece din mansardă și să dea uitării toată povestea, s-a împiedicat de un lampadar. Poate că era doar neîndemânarea sa obișnuită. Oricum, lampadarul înalt stătea sprijinit pe postament și Peter l-a trântit într-o parte, făcându-l să aterizeze pe biroul lui Alice. A răsturnat și un pahar, gol din fericire, și Peter s-a dus să-l pună la loc, când a dat cu ochii de un plic adresat lui Alice. Asta nu era ceva neobișnuit, se aflau în casa lui Alice, la urma urmei. Totuși, corespondența era în sarcina lui Peter și aceea era o scrisoare pe care el nu o văzuse. Ceea ce însemna că fusese sustrasă din teancul de dimineață fără știința lui.

Peter a șovăit, dar nu mult timp. Alice îi era dragă. Nu aveau chiar o relație ca de la nepot la bunică, dar ținea la ea și, în lumina a tot ce se întâmpla în jurul lor, se simțea răspunzător. Așa că a deschis scrisoarea, doar cât să vadă de la cine era. Sadie Sparrow. Nu era genul de nume³⁸ pe care să-l uite cineva care lucrează cu cuvintele și Peter și-a amintit pe dată de scrisoarea pe care o primiseră chiar cu o

săptămână înainte. Era cineva de la poliție care cerceta un caz vechi legat de dispariția unui copil. Un caz din 1933, adică din același an în care BM și-a făcut apariția în jurnalul lui Alice și a fost (probabil) rupt manuscrisul tăgăduit. Peter a avut senzația sumbră că bucățile unui puzzle s-au așezat la locul lor, deși nu se dumirea deloc asupra imaginii dezvăluite de acel puzzle. Și-a lovit ușor buzele cu degetele și a privit din nou foaia subțire de hârtie împăturită de pe birou. Asta chiar însemna să-și bage nasul unde nu era treaba lui, cu siguranță în afara fișei postului său. Peter se simțea de parcă s-ar fi aflat pe vârful unei stânci, nevoit să se hotărască dacă sare sau nu. Scuturând din cap, s-a așezat și a început să citească.

Alice s-a hotărât să meargă prin parc. Aerul curat—și-a spus ea cu ceva mai mult decât ironia ei tipică—i-ar face bine. Așa că s-a dat jos din metrou la stația Hyde Park Corner și a urcat la suprafață cu scara rulantă. Era mult mai cald decât la începutul săptămânii. Nu se simțea nici o adiere și căldura era densă, genul acela de căldură citadină care pare să se amplifice în spațiile dintre asfalt și clădiri. Liniile de metrou, cu șerpii lor șuierători care se târăsc prin tunele, scuipând navetiști asudați în fiecare stație,

păreau scene din Dante. A luat-o pe aleea Rotten Row, privind cu atenție rondurile cu trandafiri, simțind parfumul ușor de liliac, de parcă ar fi pornit-o pe jos pentru că i-ar fi plăcut să se afle în mijlocul naturii, nu ca să mai amâne puțin sarcina îngrozitoare care o aștepta.

Deborah fusese cea care insistase să se întâlnească astăzi. După ce Peter i-a transmis mesajul ei telefonic (ce fior înghețat să audă cum asistentul ei pronunță numele lui Benjamin Munro!), a hotărât că cel mai bun lucru era să nege. Nu avea nici un motiv să se întâlnească cu Deborah în următoarele câteva luni. Comemorarea lui Eleanor trecuse, următoarea întrunire de familie avea să fie abia la Crăciun, așa era suficient timp ca să se uite toată povestea asta. Ca Alice *să se asigure* că este uitată. Dar Deborah insistase, folosind acel gen de forță blândă pe care o poseda ca soră mai mare și o exersase de-a lungul deceniilor cât fusese soție de politician.

—Sunt niște lucruri care trebuie discutate, pur și simplu.

Indiferent ce știa Deborah despre Theo, era clar că scotocise îndeajuns în memorie, ajungând într-un punct care o enerva teribil pe Alice. Oare cât de mult știa Deborah? se întreba ea. Și-l amintise pe Ben, dar

știa oare ce făcuse Alice? Sigur că da. Altminteri de ce ar fi insistat să se întâlnească ca să vorbească despre trecut?

—Îți mai aduci aminte de Doica Rose? o întrebase Deborah înainte de a închide telefonul. Ciudat, nu-i așa, cum de ne-a părăsit așa, pe neașteptate?

Alice simțise cum se năruiau peste ea zidurile pe care le sprijinise atâta timp ca să nu cadă. Extraordinar cum se întâmpla totul așa, dintr-odată! (Deși, de fapt, ea, Alice, fusese cea care stârnise interesul lui Deborah cu întrebările ei atunci, la muzeu. Dacă și-ar fi ținut gura!) Chiar în dimineața aceea primise încă o scrisoare de la femeia aceea detectiv, mai directă decât celelalte și cu un singur element îngrijorător. Tipa asta, Sparrow, îi cerea acum permisiunea să intre în casă ca să verifice „o ipoteză“.

Alice s-a oprit din mers să privească o libelulă. *Sympetrum flaveolum*. Denumirea latinească îi venise brusc în minte. A privit-o cum se îndrepta spre un rond din apropiere, un amestec spectaculos de flori de vară, roșii, mov și portocaliu aprins. Grădinile erau o adevărată binecuvântare. O albină șovăia între flori și Alice a fost cuprinsă de o senzație bruscă care i-a invadat tot trupul. I se

întâmpla tot mai des în ultima vreme. *Simțea* cum ar fi să se strecoare în grădina aceea, cu trupul ușor, lipsit de orice durere, să se strecoare pe sub frunzișul răcoros și să stea întinsă pe spate, iar cerul să se spargă în țândări printre ramuri, ca niște diamante albastre și strălucitoare, iar urechile să i se umple de corul insectelor.

Dar nu a făcut-o totuși. A continuat să meargă de-a lungul aleii, lăsând în urmă grădina și frântura ciudată de amintire. Probabil că are legătură cu tunelul, s-a gândit ea, ipoteza asta a lui Sadie Sparrow. Sigur că a aflat cumva despre cel de-al doilea tunel. Alice aștepta să o cuprindă panica, dar tot ce simțea era doar o senzație slabă de resemnare. Era inevitabil, știuse asta întotdeauna. În toată treaba asta, avuseseră un noroc nemaipomenit că nimeni nu le pomenise polițiștilor despre tunel. Pentru că în 1933 Alice nu era singura care știa de el. Mai erau și alții. Părinții, surorile, Bunica deShiel și Doica Rose, căreia au fost nevoiți să-i spună în iarna aceea când Clementine reușise să rămână blocată din pricina închizătorii stricate.

Ajungând în punctul unde Rotten Row se desparte și formează un pod peste lacul Serpentine, Alice a încetinit pasul. Dincolo de apă se vedea întinderea

uriașă, verde a parcului. Nu putea să o privească fără să se gândească la cel de-al Doilea Război Mondial. Acolo se puneau saci de nisip și se făceau răzoare cu legume, întreaga suprafață fiind folosită în scopuri agricole. Acum ideea părea cam caraghioasă, ca o întoarcere în vremurile medievale, de parcă o națiune înfometată, lovită neconținut de bombe, ar fi putut fi hrănită cu ce producea grădina de legume de pe domeniul Maiestății Sale. La vremea aceea, păruse o idee salvatoare, mai mult, chiar vitală. Fiii lui mureau pe capete în țări străine, bombele plouau noaptea peste Londra și vasele cu provizii erau nimicite de submarine înainte de a ajunge la țărm, dar poporul britanic nu trebuia să moară de foame. Trebuia să câștige războiul, răzor cu răzor de legume.

Cu câțiva ani în urmă, la Muzeul Militar Imperial, Alice surprinsese câțiva școlari care râdeau pe înfundate în fața unui afiș cu Pete Cartoful³⁹ care se lăuda că putea face o supă grozavă. Băieții rămăseseră în urma colegilor lor și, când profesorul i-a dojenit, cel mai înalt dintre ei arăta de parcă îi venea să plângă. Pe Alice o încercase o bucurie răutăcioasă. De ce oare atâtea mărunțișuri rămase de pe vremea războiului dădeau impresia că fusese ceva

distins, original sau manierat, când de fapt fusese groaznic și ucigător? Altădată oamenii erau altfel, mai stoici. Se vorbea mult mai puțin despre emoții. Încă din copilărie, oamenii erau învățați să nu plângă dacă se lovesc, să știe să piardă, să nu cedeze în fața fricii. Chiar și Doica Rose, care era blândețea întruchipată, s-ar fi încruntat să vadă lacrimi atunci când turna iod pe zgârieturi și julituri. Copiilor li se cerea să își ia soarta în mâini când le venea rândul. Foarte folositoare obiceiurile acestea, după cum s-a dovedit, în vremuri de război, dar mai ales în viață.

Când a izbucnit războiul, toate fetele din familia Edevane s-au pus pe treabă. Clementine s-a înrolat în Serviciul Auxiliar de Transport Aviatic⁴⁰, Alice conducea un dric transformat în ambulanță pe străzile distruse de bombe și Deborah coordona voluntarele active din Serviciul Voluntar Feminin. Dar cea care a surprins cel mai tare a fost Eleanor. Deborah și Alice i-au rugat pe părinții lor să se adăpostească la țară, dar mama lor nici nu a vrut să audă. „Vom sta aici să facem și noi ce putem, a spus ea, nici nu ne dă prin cap să ne eschivăm, nici să nu mai pomeniți de așa ceva. Dacă așa fac regele și regina, tot așa vom face și noi, nu-i așa, dragul meu?“ Și a zâmbit către tatăl lor care deja suferea de

pleurezia ce avea să îl ucidă, iar el i-a strâns mâna în semn de solidaritate. Și-apoi ea s-a înrolat la Crucea Roșie, străbătând întreg cartierul East End⁴¹ cu bicicleta, oferind ajutor medical mamelor și copiilor ale căror case fuseseră bombardate.

Uneori Alice își imagina orașul ca pe o hartă cu stegulețe înfipite în toate locurile cu care putea pretinde că avea o legătură. Iar harta aceea era acoperită, stegulețele îngrămădindu-se unele peste altele. Era ceva să îți petreci cea mai mare parte a vieții în același loc. Să aduni nenumărate amintiri care să ți se aștearnă în minte în așa fel încât unele zone să capete identitate. Locul era atât de important pentru concepția lui Alice despre lume, încât se minuna uneori gândindu-se cum puteau popoarele nomade să măsoare trecerea timpului. Cum puteau să-și însemne și să-și măsoare evoluția dacă nu foloseau ceva constant care să fie mult mai mare și mai trainic decât ei? Sau poate că nu o făceau deloc. Poate că erau chiar mai fericiți că nu o făceau.

Unul dintre lucrurile care o intrigaseră cel mai mult la Ben era firea lui nomadă. După Primul Război Mondial, o mulțime de oameni rămăseseră fără casă, oameni triști, a căror prezență pe străzile întregii țări, purtând pancarte prin care cereau de lucru, bani sau

hrană, întunecase un deceniu întreg. Alice și surorile ei fuseseră învățate să fie darnice atunci când pot și să nu se uite curioase; fuseseră învățate să aibă milă. Dar Ben nu era ca acei soldați lăsați la vatră, totuși. Era prima persoană pe care-o cunoscuse Alice care trăia astfel din propria alegere. Trecând de la o slujbă la alta, fără să aibă mai mult decât putea duce în spate. „Eu sunt rătăcitor“, îi spusese el, zâmbind și ridicând din umeri. „Tata obișnuia să-mi spună că am în vene ceva sânge de țigan din partea mamei.“ Pentru Alice, a cărei bunică avea mereu ceva de spus despre țiganii și vagabonzii care treceau prin pădurile de lângă Loanneth, ideea asta era curată blasfemie. Ea crescuse ancorată în certitudinea și soliditatea istoriei familiei sale. Moștenirea familiei tatălui ei, povestea trudei și spiritului lor întreprinzător, construirea imperiului Edevane, și familia mamei, cu rădăcinile ei adânc înfipte în bucata de pământ pe care o mai numeau încă „acasă“. Până și povestea de dragoste a lui Eleanor și a lui Anthony se învârtea în jurul salvării și restaurării conacului de la Loanneth. Alice o considerase întotdeauna o poveste admirabilă, însușindu-și bucuroasă pasiunea mamei sale pentru

Casa de lângă lac. Nu-și închipuise niciodată că ar putea exista și un alt fel de a trăi.

Dar Ben era diferit și o făcuse să vadă lucrurile altfel. El nu dorea să dețină nimic, nici să adune averi. Îi ajungea dacă putea să se ducă liber dintr-un loc într-altul. Când era mic, părinții lui lucraseră pe șantiere arheologice în Orientul Îndepărtat și își dăduse seama, încă de pe atunci, că posesiunile după care jinduiau oamenii în prezentul efemer erau sortite pieirii; dacă nu se prefăceau în țărână, atunci rămâneau adânc îngropate sub ea, așteptând să le scoată la lumină curiozitatea generațiilor viitoare. Tatăl lui dezgropase multe astfel de obiecte, îi spunea Ben, lucruri frumoase pentru care oamenii s-ar fi luptat cândva. „Și au sfârșit pierdute sau aruncate, iar cei ce le-au stăpânit sunt morți, dispăruți. Tot ce contează pentru mine sunt oamenii și experiența. Legătura— asta e totul. Acea scânteie dintre oameni, legătura invizibilă.“ Alice se înroșise auzind asta. Știa exact ce voia el să spună, și mai ales o simțea.

O singură dată îl auzise Alice vorbind cu regret și tristețe despre lipsa banilor. Ea și-a amintit de asta din pricina emoției neplăcute pe care i-o stârnise. Crescuse împreună cu o fată, i-a povestit el, o micuță

englezoaică cu câțiva ani mai mare decât el, ai cărei părinți lucrau pe același șantier cu părinții lui. Ea îl luase sub aripa ei, avea treisprezece ani, el opt, și pentru că se asemănau, trăind de-a lungul timpului în locuri neobișnuite, se legaseră mult unul de celălalt. „Mă îndrăgostisem puțin de ea, desigur,“ îi spusese el râzând, „mi se părea atât de frumoasă cu codițele ei lungi și ochii ei căprui.“ Când fata— Florence o chema (Flo, cum îi spunea el, și intimitatea pe care o presupunea numele de alint o dădea pe Alice)— a plecat în Anglia cu părinții ei, cei doi au continuat să-și scrie scrisori care deveneau tot mai lungi și mai personale pe măsură ce Ben creștea. Fiecare a rămas o parte importantă a vieții nomade a celuilalt și, când Ben a revenit în Anglia, la vârsta de șaptesprezece ani, s-au reîntâlnit. Ea se căsătorise la vremea aceea, dar a insistat ca el să stea în casa ei ori de câte ori trecea prin Londra și au rămas buni prieteni. „Este cea mai generoasă ființă“, i-a spus el, „extrem de loială, foarte blândă și oricând pusă pe râs.“ În ultima vreme, totuși, ea și soțul ei au dat de greu. Aveau o mică afacere pe care se străduiseră să o pună pe picioare, folosindu-și toate economiile și trudind din răspuțeri, iar acum proprietarul amenința să-i dea afară. „Au mai avut și alte neazuri“, i-a mai

povestit el, „de ordin personal. Sunt niște oameni atât de cumsecade, Alice, cu dorințe atât de modeste. Asta le mai trebuia!“ Ascuțind foarfeca de altoit, Ben a continuat, cu vocea plină de frustrare: „Aș face orice să-i pot ajuta! Dar singurul lucru care le trebuie sunt banii, și eu nu posed decât ce am în buzunar.“

Soarta prietenei sale îl amăra atât de tare și Alice, îndrăgostită până peste cap la vremea aceea, tare ar fi vrut să îl ajute. În același timp însă, se simțea roasă de cea mai cumplită gelozie pentru femeia aceea (Flo— cât de mult ura diminutivul acela!) care jucase un rol atât de important în viața lui și a cărei nefericire— la sute de mile depărtare, în Londra— avea puterea să-i afecteze starea de spirit, aici și acum.

Dar timpul are un fel nostim de a domoli până și cele mai intense pasiuni. Ben nu a mai pomenit de prietena lui și Alice, tânără și, prin urmare, prea preocupată de sine, a dat-o uitării pe Flo și toate necazurile ei. Peste trei sau patru luni, când i-a mărturisit despre ideea ei de a scrie *Adio, pui de presură*, uitase de-a binelea că el îi spusese că ar face orice— absolut orice— ca să facă rost de banii necesari pentru a-și ajuta prietena din copilărie.

Pe partea cealaltă a lacului Serpentine, un copil venea în fugă. Alice a încetinit pasul și apoi s-a oprit, privind copilașul— băiat sau fată, nu-și dădea bine seama— ajuns la marginea apei, care rupea bucățele de pâine și le arunca în apă, în timp ce rațele se adunau la mal. O lebădă s-a apropiat iute, croncănind și apucând pâinea cu o singură mișcare. Se apropiase atât de tare, cu ciocul ei atât de ascuțit, încât copilul a început să plângă. Imediat și-a făcut apariția și un părinte, așa cum se întâmplă în astfel de cazuri, și copilul a fost potolit cu ușurință, dar această întâmplare a făcut-o pe Alice să se gândească la rațele de la Loanneth, atât de lacome și de îndrăznețe. Se întreba dacă mai erau oare acolo și a simțit un nod în gât. I se întâmpla uneori. După ani de tăgăduire încăpățânată, s-a simțit izbită, ca de un val puternic ce-i tăia răsuflarea, de curiozitatea de a afla în ce stare sunt casa, lacul și grădinile.

Când erau mici, la Loanneth, își petreceau verile intrând și ieșind din apă, cu pielea bronzată și părul decolorat de soare. În ciuda plămânilor ei șubrezi, Clemmie iubise natura cel mai mult dintre ele, cu picioarele ei lungi și slăbănoage ca de mânz și firea ei întortocheată. Ar fi trebuit să se nască mai târziu. Ar fi trebuit să se nască acum, când erau atât de

multe posibilități pentru fete de felul ei. Alice le vedea peste tot, deștepte, independente, directe și hotărâte. Fete puternice, neînvinse de prejudecățile societății. Felele acestea o bucurau, cu cerceii lor atârnați în nas, cu părul tuns scurt și cu impetuoșitatea cu care tratau lumea. Uneori i se părea că ghicește în ele spiritul surorii sale.

Clemmie nu mai vorbise cu nimeni în lunile care au urmat dispariției lui Theo. De îndată ce poliția și-a terminat ancheta, ea tăcuse pur și simplu, amuțind cu totul, comportându-se ca și când își astupase urechile. Fusesse întotdeauna excentrică, dar privind înapoi, lui Alice i se părea că spre sfârșitul verii anului 1933 se sălbăticise de tot. Abia dacă mai stătea pe acasă, dând târcoale aerodromului, lovind trestii de pe marginea lacului cu un băț ascuțit, strecurându-se în casă doar ca să se culce și asta nu în fiecare noapte. De multe ori dormea în pădure sau pe malul lacului. Dumnezeu știe ce mânca. Ouă de păsări, probabil. Lui Clemmie îi plăcuse totdeauna să dea iama prin cuiburile păsărilor.

Mama era înnebunită. De parcă durerea pricinuită de dispariția lui Theo nu era de ajuns, acum trebuia să-și facă griji și cu Clementine, care hălăduia pe afară, la voia întâmplării. În cele din urmă, Clemmie

se întorcea, duhnind a murdărie, cu părul lung și încâlcit, ca să nu mai pomenim de haine. Vara a trecut, totul pălea și se veștejea, toamna era apăsătoare și tristă. Odată cu ea, asupra Loeanneth-ului s-a așternut o durere nesfârșită, de parcă întreaga speranță de a-l găsi pe Theo dispăruse împreună cu anotimpul cald. După încheierea oficială a anchetei, însoțită de scuzele polițiștilor, s-a luat decizia ca familia Edevane să se întoarcă la Londra. Nunta lui Deborah urma să aibă loc în noiembrie și părea logic ca familia să se reacomodeze acolo cu câteva săptămâni înainte. Până și mama, care detesta de obicei să plece de la țară, păruse bucuroasă să scape de tristețea rece și apăsătoare a Casei de lângă lac. Așa că au blocat ferestrele, au ferecat ușile și au încărcat bagajele în mașină.

Odată ajunsă la Londra, Clemmie a fost nevoită să poarte din nou pantofi. I s-au cumpărat rochii noi care să le înlocuiască pe cele rupte sau rămase mici și i s-a găsit un loc la o școală de fete cu profil de matematică și științe. Asta i-a plăcut. După atâtea guvernante demodate care nu rezistaseră prea mult la Loeanneth, școala adevărată i se păruse o recompensă, o răsplată pentru că se lăsase înhămată.

Era oricum o mare ușurare să o vezi scoasă la liman, dar Alice a deplâns, în sinea ei, pierderea surorii sălbatică. Reacția lui Clemmie la acea nenorocire fusese atât de primitivă, de dură, încât simpla ei trăire reprezentase un fel de eliberare. Reîntoarcerea ei în lumea civilizată era un semn de acceptare a tragediei, făcând-o permanentă de atunci încolo, căci dacă și Clemmie își pierduse speranța, atunci însemna că într-adevăr nu mai era nici o nădejde.

Alice mersese mai repede decât plănuise și simțea o durere în piept. E o împunsătură, și-a spus în sinea ei, nu un atac de cord. A ajuns la o bancă și s-a prăbușit pe ea. S-a hotărât să mai stea acolo ca să-și tragă răsuflarea. Simțea pe piele adierea ușoară și caldă a vântului. În fața ei era pista de călărie și, dincolo de ea, un loc de joacă unde copiii se cățarau pe jucării colorate de plastic, fugărindu-se unii pe alții, în timp ce îngrijitoarele lor, niște fete cu cozi de cal, blugi și tricouri, sporovăiau sub un copac. Lângă locul de joacă se afla o incintă cu nisip unde se antrenau ofițerii călare de la cazărmile din Knightsbridge. Alice și-a amintit că acela era chiar locul unde se întâlnise cu Clemmie în ziua aceea din 1938. Aveau dreptate cei care spuneau că, pe măsură ce oamenii îmbătrânesc (și cât de iute se întâmplă

asta, timpul e așa de viclean), amintirile din trecutul îndepărtat deveneau brusc limpezi și strălucitoare. O fetiță impecabil îmbrăcată lua lecții de călărie, învârtindu-se în cercuri în incinta cu nisip. Alice și Clemmie stăteau pe o pătură de picnic, discutând despre intenția lui Clemmie de a începe lecțiile de zbor. Asta se întâmpla înainte de izbucnirea războiului și viața fetelor de familie bună din Londra se desfășura ca întotdeauna, dar circulau vești peste tot, dacă știai să ascuți. Iar Alice știuse întotdeauna să asculte, și Clemmie părea să știe și ea.

Ajunsă la șaptesprezece ani de-acum, refuzase categoric să meargă la balurile sezonului monden și abia o putuseră opri în port, după ce vânduse niște bijuterii de familie ca să poată pleca în Spania să lupte alături de republicani în războiul civil. Deși impresionată de tăria de caracter a surorii sale, Alice fusese totuși bucuroasă să o vadă adusă cu forța înapoi acasă. De data aceasta, totuși, văzând încăpățânarea lui Clemmie, entuziasmul aprins cu care flutura anunțul din ziar despre școala de zbor, Alice îi promisese că avea să facă tot posibilul ca să-i convingă pe părinți să fie de acord. Era o zi caldă și tocmai terminaseră de mâncat; se lăsaseră cuprinse de o toropeală plăcută, datorată în parte și înțelegerii

la care ajunseseră. Alice se sprijinea în coate, cu ochii închiși în spatele ochelarilor de soare, când Clemmie i-a spus, așa, din senin:

—El trăiește, să știi!

Se dovedea că ea nu-și pierduse speranța, de fapt.

Acum Alice căuta din priviri locul unde stătuseră atunci. Era lângă un rond de flori, și-a adus ea aminte, între două rădăcini uriașe de castan. Pe vremea aceea nu era acolo un loc de joacă și îngrijitoarele copiilor, în rochii lungi, cu pălării, se adunau pe malul lacului Serpentine, ținând copiii de mână sau purtându-i în cărucioare mari, negre. Până la Crăciun, în anul acela, iarba dispăruse, lăsând loc tranșeelor săpate în așteptarea raidurilor aeriene; dar în ziua aceea petrecută cu Clemmie, războiul era încă departe, cu toate ororile și moartea aduse de el. Lumea era încă întreagă și soarele strălucea pe cer.

—El trăiește, să știi!

Trecuseră cinci ani, dar Alice știa prea bine la cine se referea.

Era prima dată când o auzea pe Clemmie vorbind despre Theo de la dispariția lui și această destăinuire o apăsa cumplit. Iar greutatea responsabilității îi era sporită de convingerea că sora ei nu avea dreptate. Și totuși a întrebat-o:

—De ce spui asta?

—Așa simt.

Fata de pe cal mergea la galop acum și calul își scutura coama mândră care îi strălucea.

—Nu a existat nici o scrisoare de răscumpărare.

—Și ce dacă?

—Ei, nu-ți dai seama? Dacă nu s-a cerut răscumpărare, asta înseamnă că cine l-a răpit a făcut-o pentru că l-a dorit.

Alice nu i-a răspuns. Cum ar fi putut să își dezamăgească sora cu blândețe, fără să-i lase vreo îndoială? Cum ar fi putut să facă asta fără să-i mărturisească prea mult?

Între timp, chipul lui Clemmie se însuflețise. Acum se pornise să vorbească iute, de parcă așteptase toți acei cinci ani ca să vorbească și, dacă se pornise, nu trebuia să șovăie deloc.

—Cred că a fost un bărbat, a spus ea, cineva care nu avea copii se afla în trecere prin Cornwall și a dat cu ochii de Theo al nostru și s-a îndrăgostit nebunește de el. Vezi, omul acesta avea o nevastă, o femeie bună care ar fi vrut și ea să aibă copii, dar nu a putut. Parcă-i și văd, Alice, bărbatul cu tânăra lui soție. Destul de înstăriți, fără să fie scorțoși sau îngâmfați, iubindu-se unul pe celălalt și pe copiii pe

care aveau de gând să-i aibă. Mi-i închipui devenind tot mai triști pe măsură ce treceau anii și femeia nu reușea să rămână însărcinată. Treptat și-au dat seama că s-ar putea să nu audă niciodată pași mărunți în holul casei sau râsete răsunând din camera copiilor. Tristețea a cuprins casa și viața lor a rămas văduvită de muzică și fericire și lumină, până când, într-o bună zi, Alice, bărbatul a plecat din Londra cu treburi sau ca să se întâlnească cu vreun asociat... a urmat ea, fluturând din mână. Oricum, nu are importanță de ce, și a ajuns la Loeanneth, l-a văzut pe Theo și și-a dat seama că acesta ar fi copilul care i-ar readuce bucuria în suflet soției sale.

Calul care galopa a nechezat tocmai atunci și Alice a văzut domeniul de la Loeanneth cu ochii minții, ogoarele din jur, caii din vecini pentru care obișnuiau să fure mere de la bucătărie. Povestea lui Clemmie era, desigur, plină de lacune, mai ales că nimeni nu ajungea din întâmplare la Loeanneth, și părea inspirată, cel puțin parțial, de necazurile lui Deborah („Au trecut deja cinci ani și tot nu au copii“, se șoptea pe la colțuri la întrunirile mondene). Amintirea privighetorilor de lângă lac la crăpatul zorilor a făcut-o să se înfioare, în ciuda

soarelui puternic ce-i ardea pielea. Clemmie nu a băgat de seamă.

—Îți dai seama, Alice? Evident că nu se cuvenea să faci asta și că ne-a produs atâta nefericire, dar e de înțeles. Theo era irezistibil. Mai ții minte cum dădea din mâini când era bucuros, de parcă încerca să-și ia zborul? a urmat ea zâmbind. Și era atât de *dorit*. Și creștea înconjurat de dragoste, Alice, fericit. Era atât de mic când a plecat, probabil că ne-a uitat de tot, a uitat că a făcut parte din familia noastră, chiar dacă noi nu putem să-l dăm uitării. Și cred că mă pot împăca cu propria durere dacă mă gândesc că el e fericit.

Alice nu a mai găsit nimic de spus la așa ceva. Deși ea era scriitoarea familiei, Clemmie avea un dar de a vedea lumea cu alți ochi. Dacă era să recunoască, Alice fusese întotdeauna uimită (poate chiar invidioasă) de imaginația surorii ei, de parcă propriile pretenții de creativitate, povestirile ei, scornite cu atât de mult efort și greșeli, ar fi fost puse în umbră de originalitatea înnăscută a lui Clemmie. Ingenuitatea lui Clemmie era de așa natură, încât pune pe oricine altcineva în postura de brută ancorată în realitate. Alice nu voia să joace acest rol, așa că ce rost avea să o contrazică? De ce să distrugă

fantezia încântătoare închipuită de sora ei: o nouă viață pentru Theo, o familie iubitoare? Nu era de ajuns că ea, Alice, știa adevărul?

Dar lacomă cum era, Alice dorea să afle mai mult despre povestea lui Clemmie.

—Unde locuiesc? a întrebat-o ea. Și cum arată Theo?

Și, în timp ce Clemmie își depăna povestea, Alice și-a închis ochii ascultând, invidiind inocența și siguranța surorii sale. Era un mod atât de ademenitor de a gândi, deși complet greșit. Căci Theo nu avea o viață nouă, ocrotit de o familie iubitoare într-o casă frumoasă. Clemmie avea dreptate, nu existase nici o scrisoare de răscumpărare, dar nu știa ce însemna acest lucru. Dar Alice știa. Lipsa unei scrisori de răscumpărare însemna că totul ieșise foarte rău și Theo murise. Ea știa asta prea bine, căci era exact cum plănuse.

Note

[28](#). În original, *Dora the Explorer*— personaj dintr-o serie de desene ani-mate americane.

[29](#). În martie 1932, Charles Augustus Lindbergh Jr., fiul faimosului avia-tor Lindbergh, a fost răpit, ca după două luni să fie găsit mort. La data

dispariției, copilul avea aproape doi ani. Valul uriaș de emoție și presiunea societății civile au dus la apariția în SUA a așa-numitei Legi Lindbergh, care a trecut răpirile de copii în rândul delictelor federale.

30. Întâia Epistolă către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel, 13.4, Noul Testament, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1988.

31. *Love to faults is always blind / Oarbă la greșeli e mereu iubirea – Gomic Verses, VII.*

32. Personaje din romanul *Marile speranțe* de Charles Dickens (1812–1870).

33. Joc de cuvinte – *web* (engl.) înseamnă urzeală, pânză de păinjen, re-țea; *Word Wide Web*, rețea mondială de documente și informații legate între ele care pot fi accesate prin rețeaua mondială de internet.

34. Cel mai lung poem epic în engleza veche; singurul manuscris existent este păstrat astăzi de British Library, iar cercetătorii plasează scrierea lui între secolele X și XI.

35. Silver Ghost („fantoma de argint“) – automobil marca Rolls Royce considerat cel mai bun din lume la vremea fabricării lui, în primii ani ai secolului XX.

36. Poem în proză al scriitorului american Max Ehrmann (1872– 1945). Destul de puțin cunoscut la data scrierii sale, în 1927, acest poem motivațional a devenit foarte răspândit după ce a fost inclus într-o antologie de rugăciuni în 1956, din care a fost preluat în diverse forme, inclusiv ca afiș înrămat. Primul vers, în traducere liberă, este „Mergi domol prin gălăgie și pripă și amintește-ți câtă pace ar putea fi în liniște“.

37. Charles Dickens, *Marile speranțe*, traducere de Vera Călin, Editura pentru Literatură, București, 1969.

38. *Sparrow* (engl.) – vrabie.

39. În original, *Potato Pete*– personaj de afiș din timpul celui de-al Doilea Război Mondial, ce avea menirea de a încuraja consumul legumelor de bază din producția internă a Marii Britanii.

40. În original, *Air Transport Auxiliary*– organizație civilă britanică înființată în timpul celui de-al Doilea Război Mondial; piloți civili, în majoritate femei, transportau arme, bunuri, militari și duceau avioane la atelierele de reparații.

41. Cartier al Londrei aproape distrus în timpul bombardamentelor.

Ziua în care îi venise ideea fusese una ca oricare alta. Era începutul primăverii anului 1933, dar era frig totuși, așa că stătuse toată dimineața în debara, cu picioarele proptite pe rezervorul de apă caldă, citind tăieturile din ziare pe care le ținea sub cheie în cutia de metal filigranat adusă din India de bunicul ei, pe care o șterpelișe din pod. Găsise un articol despre răpirea micuțului Lindbergh din America și asta a făcut-o să se gândească la răscumpărări și scrisori de răscumpărare și la felul în care infractorul poate să păcălească poliția. Tocmai își dăduse seama (coincizând cu noua ei obsesie pentru Agatha Christie) că ceea ce le lipsea încercărilor ei literare era o enigmă, o întorsătură complexă, încâlcită a evenimentelor, menită să-l inducă în eroare și să-l uimească pe cititor. Și o crimă. Hotărâse că romanul perfect trebuia să pună accentul pe rezolvarea unei crime, dar păcălind cititorul, lăsându-i impresia că făcea un anume lucru, în timp ce, de fapt, se ocupa de cu totul altceva. Apăsându-și de caloriferul cald degetele picioarelor încălțate în șosete de lână, scria

și mângălea, răsucind pe toate părțile idei despre cine, de ce și, mai ales, cum.

Își mai frământa încă mintea cu gândurile acestea, dar s-a înfășurat în haina veche de samur al mamei ei și a pornit să-l caute pe Ben în grădină. Era o zi vântoasă, dar el se afla lângă lac, unde săpa un strat ascuns în spatele unui gard viu înalt. S-a așezat pe marginea rece de marmură a iazului, înfigându-și tocurile cizmelor de cauciuc în pământul plin de mușchi și a simțit un fior de plăcere când a văzut volumul *Misterioasa afacere de la Styles*⁴²— pe care i-l împrumutase ea— ivindu-se din geanta lui.

Ben se afla în cealaltă parte a grădinii smulgând buruieni și nu a auzit-o apropiindu-se, așa că pentru o clipă Alice a rămas pe loc liniștită. Pe pielea umedă a antebrațelor dezgolite ale lui Ben, cu urme de pământ, lucea sudoarea. Când și-a dat de pe ochi șuvițele mai lungi de păr castaniu, ea nu a mai putut răbda:

—Am o idee grozavă.

El a tresărit, întorcându-se iute.

—Alice! a exclamat, bucuria luând iute locul surprinderii. Ce idee?

—Am lucrat la ea toată dimineața și, deși nu-mi place să mă laud, sunt sigură că e cea mai bună din câte am avut până acum.

—Nu mai spune!?!

—Ba da! a urmat ea, rostind apoi cuvintele pe care mai târziu ar fi dat orice să le poată lua înapoi: O răpire, Ben. O să scriu o carte despre o răpire.

—O răpire? a repetat el, scărpinându-se în cap. A unui copil?

Ea a încuviințat entuziasmată.

—De ce ar dori cineva să ia un copil?

—Pentru că părinții sunt bogați, bineînțeles.

El a privit-o uimit din cale-afară, de parcă nu ar fi fost sigur de legătura dintre cele două idei.

—Pentru bani, a spus mai departe Alice, dându-și ochii peste cap în glumă. Răscumpărare!

Vocea îi era ceva mai ascutită, ca semn de distincție, ceea ce o făcea să pară, în mintea ei, o femeie de lume. Și în timp ce continua să-i descrie planul, Alice nu se putea abține să nu fie încântată de nota atrăgătoare de pericol pe care povestea i-o conferea, dând impresia că știa mult mai mult despre cum funcționează o minte criminală.

—Răpitorul din cartea mea a ajuns la ananghie. Nu știu acum din ce pricină anume, nu am stabilit încă

detaliile. Poate că a fost scos dintr-un testament și și-a pierdut moștenirea sau poate că e cercetător științific și a făcut o mare descoperire, dar partenerul lui de afaceri, tatăl copilului, i-a furat ideea și a făcut o groază de bani din ea, drept care el este cătrănit și furios. De fapt, nici nu are vreo importanță de ce, doar că...

—...e sărac.

—Da, și e disperat. Are *mare nevoie* de bani dintr-un motiv oarecare, poate că are datorii sau vrea să se însoare cu o tânără dintr-o familie mai sus-pusă.

Alice a simțit cum i se încing obrazii, dându-și seama că descrierea ei se asemana cam mult cu situația lor. Așa că a trecut iute mai departe, reluând firele intrigii.

—Ei, indiferent de cauză, are nevoie rapid de o groază de bani și se gândește că aceasta ar fi o modalitate de a-i obține.

—Nu e un tip prea simpatic, a spus Ben scuturând pământul de pe rădăcina unei buruieni mari.

—Ticălosul nu trebuie să fie simpatic. Nici nu e conceput așa. E doar un personaj negativ.

—Dar oamenii nu sunt așa, în totalitate răi sau în totalitate buni!

—El nu e o persoană, e un personaj. E ceva diferit.

—Ei, bine, a ridicat el din umeri, tu ești scriitoarea.

Alice a strâmbat din nas. Se ambalase destul de tare, dar întreruperea a făcut-o să-și piardă șirul gândurilor. Așa că s-a uitat din nou pe notițe, sperând să nu-și uite ideea.

—Doar că, a mai spus Ben, înfigând furca în pământ, acum îmi dau seama, e ceva ce nu-mi prea place la romanele astea polițiste ale tale.

—Ce anume?

—Trăsăturile îngroșate, lipsa de subtilitate, ideea că morala e neambiguă. Dar lumea reală nu e așa. E prea simplist. Parcă ar fi dintr-o carte de copii, dintr-un basm.

Cuvintele lui au izbit-o dureros. Chiar și acum, la optzeci și șase de ani, trecând pe lângă terenurile de fotbal de pe Rotten Row, s-a cutremurat amintindu-și-le. Avusese dreptate, desigur, și fusese chiar vizionar. Acum *de ce* îl bate pe *cum*, dar la vremea aceea Alice nu a dat nici o atenție sugestiei lui că merită cercetată tema fascinantă a motivației pe care o au niște oameni obișnuiți pentru a comite o crimă; ei îi păsa doar de trucuri și enigme. A durut-o când i-a spus asta, de parcă *la ea* s-ar fi referit când a spus că e simplist, nu la acest fel de a scrie. Afară era frig, dar din pricina stingherelii și a ofensei care o

aprinseseră, Alice clocotea. Fără să-i ia observația în seamă, s-a pornit înțepată să depene povestea.

—Copilul răpit trebuie să moară, desigur.

—Dar de ce s-o omoare?

—Să-l omoare, adică. E mai bine dacă e băiat.

—Da?!

El a zâmbit amuzat, înfuriind-o și mai tare. Alice a refuzat să-i întoarcă zâmbetul și a continuat să i se adreseze pe un ton enervant de răbdător. Îi vorbea de parcă i-ar fi explicat lucruri pe care el ar fi trebuit să le știe. Și mai îngrozitor, se purta de parcă i-ar fi împărtășit o chestiune pe care un om de condiția lui n-ar fi putut să o priceapă. Cumplit! Se auzea pe sine perorând ca o fetiță bogată și răzgâiată— rol pe care îl ura din suflet—, dar nu se mai putea opri.

—Știi, băieții sunt mai valoroși, din punctul de vedere al succesiunii. Moștenesc pământul și titlul și treburi de felul acesta...

—Ei bine, băiat să fie! a spus el împăciuitor ca întotdeauna, ceea ce a înfuriat-o și mai tare. Dar de ce trebuie să moară, bietul copil?

—Pentru că un roman polițist are nevoie de o crimă.

—A, altă regulă de-a ta! a necăjit-o el.

Își dădea seama că o jignise și încerca să o îmbuneze. Dar ea nu avea de gând să se lase prea ușor.

—Nu sunt regulile mele, i-a răspuns tăios. Sunt ale domnului Knox, publicate în *Cele mai bune povești polițiste*.

—Aaa, așa! Atunci e altceva!

El și-a scos mănușile și a întins mâna după un sendviș împachetat în hârtie pergamentată.

—Și ce alte reguli mai are domnul Knox ăsta?

—Detectivul nu trebuie să fie ajutat de un accident sau de intuiții inexplicabile.

—Sună bine.

—Nici să apară gemeni sau dubluri, dacă cititorul nu a fost pregătit dinainte.

—Da, seamănă prea mult a înșelăciune.

—Și nu trebuie să existe mai mult de o încăpere ascunsă sau tunel secret. Regula asta e importantă pentru povestea mea.

—Da? De ce?

—Ajung eu și la asta, la momentul potrivit.

A continuat să înșire regulile, numărându-le pe degete.

—Criminalul trebuie să apară încă de la începutul poveștii; cititorul nu trebuie să-i cunoască gândurile;

și, în cele din urmă, dar la fel de important, detectivul trebuie să aibă un prieten mai prostănac, un fel de Watson, care să fie un pic, dar nu excesiv, mai puțin inteligent decât cititorul mediu.

Ben s-a oprit din mestecat și arătând cu degetul de la unul la altul, i-a spus:

—Bag seama că, în echipa noastră, Watson ăsta sunt eu.

Alice a simțit cum i se umflă obrazii și nu s-a mai putut stăpâni. Era atât de chipeș, cum o privea așa, zâmbind, iar vremea începea să se însenineze, soarele se ivea printre nori. Îi era pur și simplu imposibil să fie supărată pe el. A pufnit în râs, dar brusc expresia feței lui Ben s-a schimbat.

Alice s-a uitat în direcția în care privea el, peste umăr, prin locul gol din gardul viu. Îngrozită, pentru o clipă, a crezut că va da cu ochii de Doica Rose în spatele ei. Mai zilele trecute, uitându-se pe fereastră, Alice îi văzuse pe Ben și pe doică stând de vorbă. Păreau mult mai apropiați decât i-ar fi plăcut ei să fie. Dar nu era Doica Rose, ci Mama care ieșise pe ușa din spate și se așezase pe băncuța de metal, cu brațele încrucișate, și un rotocol subțire de fum îi ieșea din țigara dintre degete.

—Nu-ți face griji, i-a spus ea, dându-și ochii peste cap și ferindu-și capul să nu fie văzută. N-o să ne dea nici o atenție... cel puțin nu azi! Se presupune că noi nu știm că ea fumează.

Încerca să pară degajată, dar nonșalanța din ultima jumătate de oră i se risipise. Atât Alice, cât și Ben își dădeau seama cât de important era să-și păstreze secretă legătura, mai ales față de Mama. Eleanor nu era de acord ca Alice să aibă de-a face cu Ben. În ultimele câteva luni fuseseră comentarii generale despre atenția cu care se aleg prietenii, iar cu câteva seri în urmă a avut loc o scenă deosebit de stânjenitoare când Mama a chemat-o în bibliotecă, după cină. Pe chipul lui Eleanor se citea o tensiune ciudată, în ciuda degajării prefăcute, și Alice a ghicit ce avea să urmeze.

—Nu se cuvine, Alice, a început ea, după cum era de așteptat, ca fetele de condiția ta să-și petreacă atât de mult timp stând de vorbă cu servitorii. Știu că nu ai nici o intenție rea, dar nu poți ști ce idei își fac alții. Tata cu siguranță nu va fi de acord. Închipuie-ți cum ar fi să-și arunce privirea pe fereastra biroului și să-și vadă fiica în compania cuiva atât de nepotrivit precum grădinarul, pentru numele lui Dumnezeu!

Alice nu credea nici în ruptul capului că Tata ar avea asemenea prejudecăți— lui nepăsându-i câtuși de puțin de deosebirile arbitrare de clasă socială—, dar nu a suflat nici o vorbă. Nu îndrăznea. Mama ar fi putut să-l concedieze pe loc pe Ben dacă socotea ea că face prea multe probleme.

—Haide, du-te, i-a spus Ben, făcându-i cu ochiul. Șterge-o de aici, eu ar trebui să-mi văd de treabă, iar tu ai o capodoperă de scris.

—Nu mi-e frică să dau de bucluc, știi tu! i-a răspuns ea, emoționată de îngrijorarea lui, de atenția nerostită din vocea lui.

—Nici nu mă-ndoiesc! a urmat el, înapoindu-i romanul de Agatha Christie.

Ea s-a înfiorat când li s-au atins degetele.

—Să-mi spui și mie când ai mai născocit ceva la povestea ta. Auzi... să ucizi copilași! a exclamat el, clătinându-și capul cu prefăcută groază. Ce oroare!

Autobuzul 9 a trecut prin fața ei, în timp ce aștepta să traverseze Kensington Road. Era unul din autobuzele acelea vechi, Routemasters⁴³, cu etaj, și purta pe o latură o reclamă pentru spectacolul *Lacul lebedelor* al companiei de balet Kirov. Lui Alice i-ar fi plăcut să vadă spectacolul, dar amânase prea mult cumpărarea biletelor. Nu mergea niciodată să vadă

un spectacol de balet dacă nu putea să stea suficient de aproape de scenă ca să audă poantele lovind scândura. Excelența era rezultatul muncii asidue și Alice nu avea nici un interes să afirme contrariul. Știa că iluzia făcea parte din spectacol, că dansatorii se străduiau să dea o aparență de ușurință; mai știa și că mulți dintre spectatori căutau doar romanțiozitatea grației lipsite de efort, dar ea nu se număra printre ei. Ea admira nespus rigoarea mentală și fizică și considera că spectacolul are mult de câștigat de la broboanele de sudoare de pe umerii prim-balerinului, de la suspinul de ușurare de la sfârșitul soloului balerinei, de la zgomotul înfundat al poantelor care loveau scândura în timp ce dansatoarea se rotea zâmbind. Era aceeași senzație ca atunci când ghicea eșafodajul din cărțile altor scriitori. Ghicirea efortului de construcție nu-i diminua plăcerea, ci, dimpotrivă, i-o sporea.

Alice nu avea înclinații romantice. Își dorise să fie altfel decât mama ei și își impusese asta din copilărie, iar între timp lipsa ei de romantism devenise o stare de fapt. Povestea favorită despre balet a Mamei se trăgea din vara când îl cunoscuse pe tatăl lor.

—Era în 1911, înainte de război, și lumea era încă cuprinsă de vrajă, le povestise adesea Eleanor. Locuiam la mătușa mea, în Mayfair, și abia îl cunoscusem pe tatăl vostru de o săptămână. El m-a invitat să vedem baletul ruse, iar eu am acceptat pe loc, fără să cer voie mamei, cum se cuvenea. Vă închipuiți că Bunica deSheil era cât pe ce să mă dezmoștenească. Vai, dar a meritat cu prisosință! Ce seară! Ce minunat a fost și cât de tineri eram! Cât de incredibil de tineri!

Și spunând acestea zâmbea, gândindu-se că fetele ei nu ar putea vreodată să creadă că părinții lor fuseseră și altfel decât erau în prezent.

—Nijinski în *Le Spectre de la rose*⁴⁴ a fost ceva nemaivăzut până atunci. A interpretat un solo de cincisprezece minute— ca un vis. Purta un costum mulat de mătase de culoarea pielii, pe care erau prinse zeci de petale de mătase, roz și roșii și violet. O făptură neobișnuit de exotică, *atât de frumoasă*, asemenea unei insecte strălucitoare, pline de grație, gata să-și ia zborul. Sărea parcă fără nici un efort, rămânea în aer mai mult decât e în legile naturii și părea că nu atinge scena între mișcări. În seara aceea chiar am crezut că omul poate zbura și că *orice* e posibil.

Dar nu era așa— s-a încruntat Alice. Era nedreaptă. Poate că Eleanor își păstrase neschimbat limbajul magic din copilărie când venea vorba de soartă și de superstiții, dar firea ei romantică nu se rezuma doar la povești de dragoste, cu eroi care trăiesc fericiți până la adânci bătrâneți, ci avea un mod al ei de a privi lumea, un întreg sistem moral propriu. Avea un simț înnăscut al dreptății, un sistem complex de control și echilibrare care stabilea măsura a ceva ce ea numea „corectitudine“.

Acest instinct de echilibru moral s-a văzut și în ultima conversație pe care au purtat-o. Eleanor tocmai se întorsese de la teatru unde văzuse *Inspectorul de poliție*⁴⁵, la New Theatre și îi telefonase lui Alice pe dată ca să-i spună ce seară înălțătoare avusese. Alice, care văzuse și ea piesa, tăcuse o clipă, înainte să-i răspundă:

—La ce te referi, la fata nevinovată care e nedreptățită și împinsă la sinucidere, sau la membrii odioasei familii Birling, cărora nu le păsa câtuși de puțin de suferința fetei și nu voiau decât să-și salveze pielea?

Eleanor nu a luat în seamă ironia și a continuat:

—Sfârșitul a fost uimitor de neobișnuit, *atât* de potrivit! Fiecare membru al familiei era vinovat în

felul său și rămâi cu satisfacția că adevărul va ieși la iveală.

Și îl mai admirase, cum era de așteptat, pe inspectorul Goole, cu toată nesiguranța lui.

—Vai, draga mea, a exclamat ea dezamăgită, când Alice a sugerat că apariția lui ar fi trebuit explicată mai bine. Dar nu despre asta e vorba, el e un arhetip, un simbol, dreptatea personificată. Nu are importanță cum a aflat despre biata fată, nici cine sau ce era el de fapt. Tot ce contează este restabilirea ordinii corecte.

Alice a mormăit ceva despre caracterizare și credibilitate, dar Eleanor, obosită, a pus capăt convorbirii.

—Am să te conving eu până la urmă. Reluăm discuția mâine, când ne vedem.

Dar nu s-au mai văzut niciodată. Eleanor trebuia să-i facă o vizită lui Alice, în apartamentul ei din cartierul Shoreditch, când a pășit pe carosabil pe Marylebone Road și a fost lovită de un autobuz al cărui șofer își luase o clipă ochii de la drum. În tot acest timp, Alice stătea în bucătăria ei întunecoasă, cu o sticlă de lapte proaspăt în refrigerator și cu masa acoperită cu o față ca vai de ea, fără să-i treacă

prin minte că lumea se răsturnase în timp ce ea aștepta.

Aici Ben nu avusese dreptate. Alice a clipit, ca să alunge durerea bruscă și neașteptată. Nu avea nimic împotriva preferinței lui pentru oameni, în defavoarea locurilor, numai că oamenii aveau prostul obicei să se schimbe. Să plece. Sau să moară. Locurile erau mult mai de nădejde. Ele sunt mai rezistente. Și chiar dacă se deteriorează, pot fi reconstruite, chiar îmbunătățite. În oameni nu poți avea încredere că nu dispar. „În afară de cei din familie“, i-a răsunat în minte vocea lui Eleanor. „De aceea am făcut atâtea fete. Ca să fie oricând cineva în preajmă. Eu știu cum e să fii singură.“

Îndreptându-se pe Exhibition Road către muzee, Alice nu se putea plânge că era singură. Era lume peste tot, majoritatea adolescenți. Alice s-a simțit cuprinsă de milă pentru ei, încremeniți cum se aflau în strălucirea albă și fierbinte a tinereții, când totul pare atât de vital, de esențial, de important. Se întreba unde se duceau oare. La Muzeul de Știință sau la Muzeul „Victoria și Albert“ sau poate chiar la Muzeul de Științele Naturii, unde aveau să treacă pe

lângă insectele care își dăduseră ultima suflare în lumina soarelui de la Loeanneth?

—Mi-ar plăcea să nu le omori, spusese Eleanor într-o zi, aceasta fiind singura ei aluzie critică la adresa Tatei. Pare atât de crud. Niște creaturi atât de frumoase...

Dar cea care a sărit în apărarea Tatei a fost Alice, ce purta mănuși de asistentă, dar de fapt ura și ea boldurile acelea.

—Dar natura este *ea însăși* crudă, nu-i așa, Tati? Orice trăiește trebuie să și moară. Și chiar și așa, tot sunt frumoase. Și vor rămâne mereu așa.

Un grup de fete a trecut în grabă pe lângă ea, râzând și azvârlind peste umăr glume către un băiat arătos, cu părul negru, care a strigat ceva nedeslușit înapoi. Răspândeau cu toții valuri de tinerețe și exuberanță pe care Alice aproape că le vedea. Și-a amintit cum era să fii ca ei. Să simți pentru prima dată o pasiune care făcea totul să pară extrem de real. Atracția exercitată de Ben, atunci, fusese implacabilă. Iar reacția ei atât de puternică, încât ar fi preferat să nu mai existe decât să renunțe la el. Așa că nu a luat în seamă rugămințile Mamei și a continuat să-l vadă, doar că s-a purtat cu mai multă atenție, cu mai multă viclenie ca până atunci.

În următoarele câteva săptămâni, în timp ce Ben asculta și mai exclama câte ceva, Alice a desăvârșit ideea răpirii perfecte. Într-o frumoasă dimineață de primăvară, când aerul se limpezise după o noapte întreagă de ploaie și păstrăvii săreau în pârâu, ea și-a întins o pătură sub o salcie. Ben săpa gropi pentru stâlpii unui gard nou și Alice s-a așezat pe burtă, cu gleznelor încrucișate, legănându-și picioarele în timp ce citea încruntată din carnetul ei de notițe.

—M-am gândit, a spus ea dintr-odată, că s-ar putea să am nevoie de un complice. Nimeni nu o să creadă că criminalul a acționat de unul singur.

—Nu?

—E prea greu, a răspuns ea, clătinând din cap. Prea multe detalii. Nu e așa ușor să răpești un copil, să știi. Oricum, nu e o treabă de un singur om.

—Fă un complice, atunci!

—Cineva care să știe să se poarte cu copiii. De preferință cineva care-l cunoaște *pe acest* copil. Un adult în care să aibă încredere, ca să-l poată ține liniștit pe micuț.

El i-a aruncat o privire.

—Nu mi-am închipuit că ești atât de vicleană.

Alice a primit complimentul ridicând din umeri, sugându-și îngândurată o şuviță de păr. Se uita la o fâșie ștearsă de nori care traversau cerul albastru.

Ben se oprise din săpat să-și răsucească o țigară.

—Dar e cam prea trasă de păr, nu crezi?

Alice și-a ridicat ochii spre el, mișcându-și capul în așa fel încât umerii lui să o ferească de soare.

—De ce crezi asta?

—Păi, una e ca individul nostru să plănuiască o răpire. Bun, e infractor, vrea bani. Dar cum ar putea să găsească o a doua persoană, pe cineva în care să aibă atâta încredere încât să-i dezvăluie planul lui netrebnic, și care să vrea să se bage în așa ceva?

—Nu e greu, are un prieten criminal, pe care l-a cunoscut la închisoare.

Ben și-a lipit foița de țigară.

—Prea slab!

—Atunci un complice cu care cade de acord să împartă banii?

—Trebuie să fie vorba de o groază de bani, e un risc prea mare.

Alice și-a apăsât capul creionului pe buze, lovindu-le ușor în timp ce se gândea.

—Cum ar putea cineva să fie de acord cu așa ceva...? se întreba ea cu voce tare. De ce ar vrea

cineva să ajute la comiterea unei asemenea fapte. Trebuie să existe o motivație și pentru o femeie...

—O femeie?

—Lumea tinde să nu suspecteze femeile, a spus Alice, zâmbind cu șiretenie. Nu când e vorba de copii, oricum. O femeie ar fi complicele perfect!

—Ei, atunci sunt îndrăgostiți, a urmat el, îngenunchind la marginea păturii. Oamenii fac tot felul de lucruri nesăbuite când sunt îndrăgostiți.

Inima lui Alice bătea de parcă ar fi vrut să-i iasă din piept. Cuvintele lui erau pline de înțelesuri ascunse. De sugestii și de promisiuni. În ultima vreme, tot spusese lucruri dintr-acestea, purtând discuția spre subiecte ca dragostea, viața, sacrificiul.

—Îndrăgostiți... da, a repetat ea, încercând să-și stăpânească tremurul vocii.

Mintea îi era plină de lucruri pe care le-ar fi făcut bucuroasă din dragoste. Simțea cum i se încinge pielea de pe ceafă și era sigură că Ben avea să bage de seamă. Așa că s-a forțat să se gândească mai departe la povestea ei, să se concentreze asupra intrigii.

—Sau, cel puțin, *el* crede că sunt îndrăgostiți.

—Păi nu sunt?

—Din păcate pentru el, nu. Ea are propriile ei motive să se implice în treaba asta.

—De ce, e negustor de carne vie?

—Vrea să se răzbune.

—Să se răzbune?

—Da, pe familia băiețelului.

—De ce?

Alice nu se gândise până într-atât.

—Ei, important e că vrea să-l tragă pe sfoară pe tip, a zis ea, fluturând nerăbdătoare din mână. Acceptă să-l ajute, fac un plan, fură copilul din camera lui și apoi îl duc într-altă parte. Scriu o scrisoare de răscumpărare, dar nu o trimit.

—De ce?

—Pentru că... pentru că...

Să închipuiască o turnură spectaculoasă a înflăcărat-o. S-a ridicat în capul oaselor.

—Pentru că... ai dreptate. Femeia nu vrea jumătate din bani. Vrea copilul!

—Îl vrea?

—Da, nu mai vrea să-l dea înapoi, vrea să-l țină ea. A început să se lege de el.

—Cam repede.

—Păi el e un copil drăguț, sau oricum ea îl iubea dinainte, că doar e legată de el într-un fel. N-are

importanță de ce, ci doar că îl iubește. Poate că acesta fusese planul ei de la bun început, să-l răpească pentru ea.

—Dar infractorului nostru nu o să-i placă una ca asta.

—Nu, sigur că nu o să-i placă. El avea nevoie de bani, planul *el* îl gândise și făcuse deja o mulțime de cheltuieli și se expusese la pericole ca să răpească băiatul.

—Și?

—Așa că se iau la ceartă. Femeia încearcă să ia copilul, bărbatul o amenință și se luptă!

Chipul i se luminează de zâmbet și suspină, încântată și satisfăcută.

—Copilul moare!

—În lupta asta?

—De ce nu?

—Doar că pare cam lugubru.

—Atunci moare în somn... de fapt nici nu are prea mare importanță cum moare. Poate că deja nu se simte prea bine și doarme foarte profund. Sau, poate că... a urmat ea ridicându-se în capul oaselor, l-au amețit cu vreun medicament. Au vrut să-l facă să doarmă ca să nu aibă probleme când îl răpesc, dar au calculat greșit. Somniferele sunt pentru adulți și doza

e prea puternică. Își dejoacă propriul plan. Scrisoarea de răscumpărare nu mai este trimisă și nici unul nu capătă nici copilul, nici vreun sfanț. Vai, Ben... a exclamat ea, apucându-l cu îndrăzneală de mână, *e perfect!*

Traversând la stopul de lângă stația de metrou South Kensington, Alice a zărit un chioșc de flori. Într-un vas, mai în față, se aflau câteva buchete de trandafiri și unul dintre ele i-a atras atenția în mod special, o combinație de culori care i-a amintit de descrierea pe care mama ei o făcuse costumului balerinului din *Le Spectre de la rose*. Fără să stea pe gânduri, s-a hotărât pe loc să-l cumpere pentru Deborah, care acum mai mult ca sigur o aștepta, uitându-se la ceasul negru din salon, ceasul elegant pe care îl primise ca dar de nuntă, așezat pe polița șemineului— și întrebându-se când avea să sosească Alice. Dar nici vorbă s-o aștepte pierzându-și timpul, nu-i stătea ei în fire una ca asta. Ea folosea timpul înțelept, ocupându-se de corespondență, lustruind argintăria ocupându-se cu una dintre multele îndeletniciri cu care își umplu timpul femeile de lume de o anumită vârstă și de o anumită categorie socială.

Un omuleț cu părul negru cu șorț de florar dinainte, s-a apropiat și Alice i-a făcut semn către trandafiri.

—Sunt parfumați? a întrebat ea.

—Foarte !

—Natural? a întrebat aplecându-se ca să-i miroasă.

—Ca ploaia.

Alice se îndoia. Nu putea suferi stropirea florilor cu uleiuri parfumate, dar i-a cumpărat oricum. Venise ziua când trebuia să dea seama și se simțea ciudat de nepăsătoare. A așteptat ca florarul să-i înfășoare florile în hârtie de împachetat și să le lege cu sfoară cafenie și a pornit-o apoi spre Chelsea, studiind florile din mers. Alice era bucuroasă gândindu-se că aveau să îi placă surorii ei. Numai că satisfacția ei era ușor umbrită de teama că Deborah ar fi putut crede că darul era o încercare de a o înmuia.

Era atât de ciudat să se afle pe punctul de a-și mărturisi taina înspăimântătoare cuiva care o cunoștea la fel de bine cum se cunoștea ea însăși. Alice nu povestise ceea ce știa nimănui, niciodată. Imediat după răpirea lui Theo fusese pe punctul de a declara poliției ce știa. „Ben a fost“, își tot repeta atunci în minte, mergând până într-acolo încât o pornise în vârful picioarelor pe scări și se furișase

până în dreptul ușii bibliotecii. „Ben Munro l-a luat pe Theo. Eu i-am povestit despre tunel, a fost ideea mea, dar eu nu am vrut să se întâmple așa.“ Și-a închipuit cum s-ar fi schimbat priviri nesigure și aproape că s-a auzit spunând: „*L-am văzut eu* în seara aceea, la marginea pădurii. Plecasem de la petrecere să mă plimb. Era întuneric, dar se porniseră focurile de artificii și l-am văzut lângă chepengul tunelului. Știu sigur că era el.“

De fiecare dată, totuși, s-a oprit, instinctul ei de autoconservare fiind prea puternic. Fusesse slabă și speriată, așadar nu-și pierduse speranța. Cu siguranță avea să urmeze o scrisoare de răscumpărare, s-a gândit ea atunci. Părinții ei erau bogați, aveau să plătească suma cerută și Theo urma să fie înapoiat. Ben avea să primească suma care îi trebuia ca să-și ajute prietenii și nimeni nu avea să afle niciodată ce rol a jucat ea.

Zilele treceau greu și ea urmărea atât investigațiile, cât și poșta. O auzise pe una dintre servitoare declarând poliției că dispăruse o cutie cu somnifere, dar, la fel ca poliția, nu a dat importanță acestui lucru. Abia în ziua a treia, când s-a aflat de sinuciderea domnului Llewellyn și Mama mai avea puțin până să fie doborâtă de durere, Alice și-a dat

seama că lucrurile stăteau mult mai rău decât își închipuise ea. Îl auzise și pe doctorul Gibbons avertizând-o pe Mama că somniferele pe care i le prescrisese erau foarte tari— „Dacă luați prea multe, nu vă mai treziți deloc“— și gândul o dusesse la după-amiaza aceea cu Ben, când ea îl lămurise cât de important era să existe ajutor dinăuntru și îi venise ideea folosirii somniferelor pentru a adormi copilul, semnalând pericolul ce s-ar fi ivit dacă i s-ar fi administrat prea multe.

Dintr-odată și-a dat seama ce însemna faptul că nu se primise nici o scrisoare de răscumpărare. Dar era deja prea târziu. Dacă la început mărturia ei ar fi putut conduce poliția la Theo, nu mai avea nici un rost. Și ar mai fi trebuit să explice de ce așteptase trei zile ca să deschidă gura. Atunci ei și-ar fi dat seama că ea purta răspunderea nu numai pentru dispariția lui Theo, ci și pentru moartea lui. Și nu ar fi fost iertată niciodată. Cum să o ierte? Așa că nu a spus nimic. A păstrat secretul vreme de șaptezeci de ani. Până acum.

Și dacă trebuia să spună cuiva, mai bine să-i mărturisească lui Deborah. Ele două erau apropiate, dar apropierea lor nu se manifesta prin nevoia de a petrece tot timpul împreună, ci era ceva cu totul

diferit, ceva fundamental. Erau făcute din aceeași plămadă. Și mai erau încă în viață. Iar, așa cum Deborah nu înceta să-i reamintească, ea fusese martoră la venirea pe lume a lui Alice. „Nu erai nici pe departe ceea ce mă așteptasem. Roșie și mânioasă— și goală pușcă! Ce surpriză! M-am uitat la tine cum îți răsuceai gâtul micuț și plâpând și îți strâmbai nutrișoara, așa cum fac bebelușii. Mama nu știa că mă strecurasem în cameră și a rămas uimită când m-am apropiat de pat, mi-am întins mâinile și i-am cerut să-mi dea bebelușul. Ne-au trebuit câteva momente foarte tensionate ca să ne lămurim. Cât fusese însărcinată, îmi spusese de nenumărate ori că vom avea un bebeluș și că eu eram sora cea mare și era de datoria mea să am grijă de el toată viața. Și mi-e teamă că eu am luat-o în serios. Așa că am fost destul de uimită și groaznic de dezamăgită când ea a râs și mi-a spus că, de fapt, nu erai a mea de tot.“

Deborah cea bună, blândă și responsabilă. Ce avea să spună când va auzi ce făcuse Alice? Își petrecuse mare parte din săptămâna trecută încercând să ghicească. Cu păcatul ei învățase de mult să trăiască. Nu făcuse nimic din răutate sau cu bună știință. Era vinovată pentru că toată povestea fusese ideea ei, dar

nu era nevoie să facă o destăinuire către poliție, nu acum, cel puțin, era prea târziu pentru așa ceva, iar culpa ei nu era dintre cele care se pedepsesc la tribunal. Crimă să fi scris oare?⁴⁶ Și, pe deasupra, ea fusese deja pedepsită. Și mai era încă. Eleanor avusese dreptate. Lumea are un mod al ei de a ține balanța în echilibru. Vinovații pot să scape de urmărirea penală, dar nu și de judecată.

Oricât s-a străduit să nu semene cu Eleanor, doar când și-a dat seama că simțul dreptății pe care îl posedă mama ei era corect scrisul lui Alice s-a îmbunătățit simțitor. S-a dezbărat de credința neabătută în raționalismul epocii de aur a literaturii polițiste și l-a lăsat să intre în viața ei pe Diggory Brent, care a luat locul detectivilor pedanți, plini de ei, care descifrează tot felul de indicii, cu care lucrase ea până atunci. Și povestise lumii-ziaristilor, cititorilor—că el îi apăruse în vis, ceea ce era aproape adevărat. Îl descoperise pe fundul unei sticle de whisky în ultimele luni ale războiului. Se gândea la Clemmie, la discuția pe care nu mai apucaseră să o poarte despre ceea ce zărise ea prin fereastra pavilionului de bărci. Încă o mai făcea să se cutremure gândul că sora ei mai mică fusese acolo în după-amiaza aceea, când i se oferise în cele din urmă

lui Ben. Fusese atât de mândră de sine când a bătut ușor la ușa lui, cu manuscrisul în mână. Agatha Christie era singurul autor de romane polițiste pe care-l știa ea care îndrăznise săucidă un copil, și Alice ardea de nerăbdare ca Ben să-i citească romanul și să vadă cât de deșteaptă era, cum țesuse ea în poveste intriga gândită de ei doi. Vocea fetei de șaisprezece ani care fusese atunci răzbătea prin decenii, ca în ziua când îi venise ideea:

—Un tunel, Ben, există un tunel secret!

—Cum adică, pe dedesubt? Pe sub pământ?

—Știu ce vrei să spui, așa că nu te mai deranja. O să zici că e nerealist, simplist, ca în piesele de pantomimă. Dar nu e deloc așa!

Și i-a zâmbit apoi, plină de ea, după care i-a povestit despre tunelul ascuns, despre ieșirea secretă de lângă camera copiilor de la etajul al doilea din casa cea mare, despre chepengul cu mecanismul străvechi care trebuia zgâlțâit ca să se deschidă, despre scara cioplită în piatra tare a zidului, ce ducea spre pădure și către libertate. I-a spus tot ce era nevoie ca să scoată pe furiș un copil de la Loeanneth.

Alice ajunsese deja în Chelsea. Oamenii purtând plase cu cumpărături de la magazinele de pe King's

Road treceau unii pe lângă alții din toate direcțiile și ceva mai departe se vedeau treptele care duceau la casa lui Deborah. Numărul 56 era scris cu vopsea neagră, lucioasă pe coloana albă de la intrarea străjuită pe treapta de jos de două ghivece cu mușcate roșii. Ea s-a îmbărbătat și s-a îndreptat spre casă.

În mijlocul piațetei se afla grădina plină de verdeață a locatarilor⁴⁷, cu poarta ei neagră de fier încuiată care oprea intrușii și Alice s-a oprit sub o ramură groasă de iederă. Era mult mai tihnit aici, unde zgomotul străzii principale era estompat de clădirile victoriene înalte care mărgineau cele patru laturi ale piațetei. Rândunicile se ciorovăiau în ramurile de deasupra, ciripitul lor sunând desfătător, ca de pe altă lume, departe de zarva generală a orașului. Prin sticla ornamentală a ferestrei de la salonul lui Deborah, Alice deslușea o siluetă înaltă și subțire. Alice Edevane nu era omul care să întârzie, mai ales când era așteptată, dar vai! cât de mult și-ar fi dorit ca de astă dată să o facă! S-ar putea pur și simplu preface că a uitat, să râdă când urma să sune Deborah ca să vadă ce e cu ea, să dea vina pe bătrânețe. Căci era totuși bătrână! Nu *vârstnică* sau *în etate* sau oricare alt cuvânt considerat mai blând și

mai acceptabil. Alice era bătrână și bătrânilor li se acordau unele privilegii. Dar nu, știa prea bine că era doar o închipuire. Orice amânare trebuia să ia sfârșit. Venise momentul.

A bătut la ușă și a fost luată pe nepregătite când i s-a deschis imediat. Și mai surprinzător a fost că i-a deschis ușa chiar Deborah. Era îmbrăcată frumos, ca de obicei, într-o rochie de mătase mulată, care se lega pe talia ei subțire. Părul îi era prins la ceafă, într-un coc elegant, argintiu.

Surorile s-au salutat cu o înclinare a capului, fără să rostească vreo vorbă. Zâmbind ușor, Deborah s-a dat la o parte, făcându-i semn cu mâna să intre.

Casa strălucea de curățenie și nu era vreo suprafață pe care să nu se afle superbe aranjamente florale. Alice și-a adus aminte: o florărie din Sloane Square avea comandă permanentă să livreze flori proaspete din trei în trei zile. A privit buchetul de trandafiri pe care îl ținea în mână. Dintr-odată păreau jalnice, o prostie.

—Poftim, sunt pentru tine, a spus ea întinzându-i-le totuși.

—Vai, Alice, mulțumesc, sunt minunate!

—Nu-s mare lucru. O prostie. Mi-au adus aminte de mama, de-aia le-am luat, de Njinski...

—De costumul balerinului, a spus Deborah zâmbind și ducând florile la nas, nu atât să le miroasă, i s-a părut lui Alice, cât ca să mai tragă de timp.

Desigur că și ea se temea de această întâlnire la fel de mult ca Alice. Deborah cea blândă nu va putea îndura prea ușor discuția ce urma.

Alice și-a urmat sora în salon, unde Maria, secretara mai degrabă decât menajera ei, așeza pe măsuța joasă serviciul de ceai. Apoi s-a îndreptat de spate, cu tava sub braț, și a întrebat dacă mai doreau și altceva.

—O vază, dacă se poate, Maria, uite, Alice a adus astea. Nu-i așa că sunt frumoase?

—Minunate culori, a încuviințat Maria. Vreți să le pun aici, în salon?

—În dormitorul meu, mai bine.

Maria a luat florile din mâna lui Deborah și a ieșit iute, era eficiența în persoană. Alice abia s-a abținut să nu o cheme înapoi, să o întrebe ce mai făcea mama ei sau numeroasele progenituri, doar ca să o rețină ceva mai mult. Dar nu a făcut-o și totul s-a liniștit în urma Mariei.

Surorile s-au privit în ochi și, fără să rostească vreun cuvânt, s-au așezat față în față pe canapelele

îmbrăcate în in. Alice a băgat de seamă că pe măsua dintre ele se afla o carte, cu un semn de piele plasat mai către sfârșit. A recunoscut-o pe dată și a simțit o durere în stomac. Tatăl lor ținea întotdeauna la el acel volum cu poezii de Keats, nici pe patul de moarte nu l-a lăsat. Văzându-l, i s-au aprins obraji de parcă părinții lor s-ar fi aflat acolo în salon, așteptând să audă ce făcuse ea.

—Ceai?

—Da, te rog.

Gâlgâitul limpede, jucăuș al ceaiului turnat în cești era sfâșietor. Alice simțea că i se ascut toate simțurile. Auzea până și o musculiță, și pe Maria care se mișca în camera de deasupra, simțea mirosul vag de ceară de mobilă cu iz de lămâie. Era foarte cald în încăperea și și-a vârât un deget sub guler ca să se mai elibereze de strânsoare. O apăsa greutatea mărturisirii ce urma să o facă.

—Deborah, eu trebuie să...

—Nu.

—Poftim?

—Te rog.

Deborah a pus jos ceainicul, și-a împreunat degetele apăsându-le cu putere. Apoi și-a încleștat palmele una peste alta și și le-a pus în poală. Gestul

trăda suferință. Era trasă la față, palidă și brusc Alice și-a dat seama că înțelesese complet greșit. Că nu fusese chemată acolo să discute despre Ben, că sora ei era bolnavă, pe moarte chiar, și că ea, Alice, a fost prea preocupată de sine ca să observe.

—Deborah?

Sora ei și-a strâns buzele, cu vocea abia șoptită.

—Vai, Alice, e așa o povară!

—Despre ce vorbești, Deborah?

—Ar fi trebuit să vorbesc de ani de zile. Așa am vrut să fac, zău! Au fost atâtea ocazii de-a lungul anilor când am fost cât pe ce să... și apoi, zilele trecute, la muzeu, când ai pomenit de Loeanneth, de grădinar. M-ai luat prin surprindere. Nu eram pregătită.

Nu era bolnavă, prin urmare. Sigur că da. Lui Alice aproape că-i venea să râdă de instinctul său nemărginit de autoconservare. Iat-o deci în confesional, căutând încă ușița de scăpare. Afară s-a auzit un taxi huruind pe stradă. Alice a zărit o umbră neagră prin perdelele de voal. Tare ar mai fi vrut să fie în acel taxi, să plece departe, oriunde, dar să nu mai fie acolo.

—Theo... a început Deborah și Alice a închis ochii, așteptând ceea ce știa că va urma. Eu știu ce s-a întâmplat cu el.

După ani întregi de chinuri, după ani întregi în care a păstrat secretul, trăind cu acest păcat, s-a terminat. Alice se simțea surprinzător de ușurată. Nici măcar nu a fost nevoie să îl spună ea însăși, Deborah știa deja totul.

—Deborah, a început ea, eu...

—Eu știu totul, Alice. Știu ce s-a întâmplat cu Theo și asta mă-nnebunește. A fost vina mea, să știi. Tot ce s-a întâmplat a fost din cauza mea.

19

Oxford, 2003

S-a dovedit că Rose Waters avea o strănepoată care locuia la Oxford. Margot Sinclair, directoarea unui liceu public foarte la modă, era „o persoană foarte ocupată“. Totuși secretara ei a reușit să-i stabilească lui Sadie o întâlnire de o jumătate de oră, marți, la ora unu fix. De fapt ea nu a pronunțat chiar cuvântul „fix“, dar l-a lăsat să se înțeleagă.

Întâlnirea aceasta însemna că încerca marea cu degetul— majoritatea oamenilor nu prea țin legătura

cu o strămătușă—, dar Sadie, ațâțată ca un copoi, dar fără să aibă prea multe piste de cercetare, a ajuns acolo la prânz și se concentra asupra întrebărilor pe care și le notase. Pregătirea era cheia succesului. Îi trebuia multă delicatețe și abilitate ca să o facă pe Margot Sinclair să vorbească despre posibila implicare a strămătușii sale în răpirea propriului copil nelegitim, un băiat născut în taină și dat stăpânilor ei.

—Ești convinsă că nu faci un roman din povestea asta? o întrebase Bertie atunci când încercase să-i explice această ipoteză.

Ea l-a privit exasperată. Erau la micul dejun, a doua zi după discuția lor aproape contradictorie și amândoi se străduiau din răspuțeri să pară veseli și degajați.

—Bine, bine. Dar mai spune-mi încă o dată de ce familia Edevane ar fi vrut să ia copilul lui Rose Waters?

—Pentru că după cea de-a treia fiică a lor, nu au mai putut avea alți copii și își doreau neapărat să aibă un fiu. Trecuseră zece ani și, deși Eleanor a rămas, în fine, însărcinată, în 1931, copilul s-a născut mort în anul următor. Asta tot încerca Constance să le spună anchetatorilor, dar n-a luat-o

nimeni în seamă. Îți închipui cât de groaznic trebuie să fi fost, cât de nedreptățiți trebuie să se fi considerat, mai ales știind că Rose Waters, doica lor necăsătorită, era și ea gravidă în mare taină, cu un copil pe care desigur că nu putea să-l crească. Nu-ți trebuie prea multă imaginație ca să-ți închipui ce a urmat. Cu siguranță că s-au dat peste cap ca să o scape de copil, nu crezi?

El și-a scărpinat barba, după care a înclinat din cap, semn că ar fi fost posibil.

—Dorința de a avea un copil este cu siguranță ceva extraordinar. Mama spunea în glumă că dacă nu aș fi apărut eu, ar fi început să ochească pruncii în cărucioare de prin parcuri.

—Doar că Eleanor Edevane nu a trebuit să pună ochii pe vreun copil din parc. Ei tocmai îi pica în mână un băiețel care avea nevoie de un cămin primitiv, ca să zic așa. Și totul a funcționat perfect până când Eleanor a dat-o afară pe Rose, care s-a hotărât să-și ia copilul înapoi.

—Cam riscantă mișcare, să o dea afară chiar pe mama naturală a copilului.

—Poate că devenea riscant să mai rămână acolo. Tocmai asta am de gând să aflu.

—Păi, cred că nu e cea mai trăsnită idee pe care ai avut-o vreodată, a spus el, oftând căzut pe gânduri.

—Mulțumesc, bunicule.

—Acum nu-ți mai rămâne de făcut decât să o discuți cu cineva care a cunoscut-o pe Rose Waters.

Pe Margot Sinclair a descoperit-o Alastair. A doua zi după ce i-a venit în minte această ipoteză, Sadie s-a dus de dimineață la bibliotecă și s-a fâțâit de colo-colo pe trotuarul din fața ușii până când a sosit el și a descuiat ușa.

—Cafea? l-a îmbiat ea, întinzându-i un pahar cu cafea gata făcută, de cumpărat.

El și-a ridicat sprâncenele stufoase, fără să rostească nici un cuvânt, și i-a făcut semn să intre, în timp ce ea îi explica pe nerăsuflăte la ce se gândise. El a priceput esențialul și, când ea a terminat și și-a tras răsuflarea, i-a spus:

—Trebuie să găsești pe cineva care să știe ce s-a întâmplat cu Rose după ce a plecat de la Loeanneth.

—Asta și vreau.

El s-a pus pe treabă, scoțând dosare prăfuite de pe rafturi, scriind cuvinte în motoarele de căutare din computer, frunzărind printre fișe până când, în cele din urmă, a exclamat: „Bingo!“ A spus ceva despre un vechi contract de muncă, recensământ, rude

apropiate, și apoi a anunțat-o că sora lui Rose Waters, Edith, locuise în Lake District, și avea o nepoată care ar putea fi găsită acum în Oxford. Un coleg de-al ei de la circulație a făcut restul— cu siguranță că îi datora o sticlă de ceva bun la întoarcerea la Londra— și i-a trimis adresa școlii unde lucra nepoata printr-un SMS. „Sper că e legal ce faci, Sparrow“, i-a scris el în încheierea mesajului.

—Cu siguranță, Dave, a mormăit ea, adunându-și notițele și înghesuindu-le în geantă. Cu siguranță.

Ceasul de pe bordul mașinii arăta unu fără zece, așa că a încuiat mașina și a traversat printre coloanele cu grifoni, pornind-o de-a lungul aleii de la intrare către o clădire care nu părea mai prejos decât Palatul Buckingham. Era ora prânzului și numeroși puști, fete și băieți, îmbrăcați cu sacouri și purtând canotiere, se plimbau încolo și înapoi în grupuri pe întinderea vastă a peluzei impecabile. Brusc, în lumea aceasta— un cer prea însorit, în afara lumii prin care se mișca ea— Sadie a simțit că era prost îmbrăcată, în jeanși și în tricou. Copiii ăia străluceau, cu aparatele lor dentare, cu părul strâns în cozi groase și lucioase, cu zâmbetele lipsite de teamă și cu viitorul asigurat.

A ajuns la corpul administrativ și a spus cum o cheamă unei tinere sobre, care stătea în spatele unui birou de lemn închis la culoare.

—Luați loc, vă rog, i-a spus femeia politicoasă, aproape în șoaptă. Veți fi primită imediat.

Deși nu se auzea nici o voce, încăperea pulsa de activitate: țacănitul furios al degetelor recepționerei pe tastatură, ticăitul ceasului, zumzăitul plin de importanță al aparatului de aer condiționat. Sadie și-a dat seama că-și mușca din nou unghia de la degetul cel mare și s-a oprit. Și-a spus în gând că trebuie să se controleze.

În lumea de afară, în lumea *reală*, Sadie era mândră de lipsa ei de educație. „Tu și cu mine, Sparrow, avem școala vieții“, îi spusese de nenumărate ori Donald, aruncând peste umăr o privire disprețuitoare către „specialistul“ pe care tocmai îl consultaseră. „O sută de bucăți de hârtie care să arate lumii cât de isteț ești nu bate chestia asta.“ Era o concepție foarte convenabilă despre viață, care echivala educația cu bogăția și bogăția cu extravaganța și extravaganța cu decăderea morală. Concepția asta o făcea pe Sadie să fie mai bună profesional. Văzuse cum oameni ca Nancy Bailey se înfiorau și dădeau înapoi când inspectorul Parr-

Wilson începea să le vorbească cu accentul lui impecabil. Doar atunci când se afla în locuri ca acesta simțea că-i dă târcoale gândul mărunț despre ceea ce ar fi putut fi.

Și-a îndreptat gulerul chiar când minutarul ceasului s-a așezat pe verticală. Era ora unu fix și ușa biroului s-a deschis. Și-a făcut apariția o femeie impunătoare într-un costum crem, cu părul castaniu până pe umeri și care a privit-o cu ochii ei albaștri ca marea:

—Detectiv Sparrow? Sunt Margot Sinclair. Vă rog să poftiți înăuntru.

Sadie s-a executat, muștrându-se în sinea ei că o luase prea repede la picior.

—Vă mulțumesc că m-ați primit, doamnă Sinclair.

—Domnișoară doctor Sinclair, nu sunt căsătorită, i-a spus directoarea, zâmbind vioaie în timp ce se așeza la birou, făcându-i semn să se așeze și ea de partea cealaltă.

—*Domnișoară doctor Sinclair*, s-a corectat Sadie.

Nu era cel mai bun început.

—Nu știu cât de mult v-a spus secretara dumneavoastră.

—Jenny mi-a spus că vă interesează strămătușa mea din partea mamei, Rose Martin—Rose Waters, cum s-a numit înainte de căsătorie.

Directoarea o privea peste ochelari într-un fel care arăta interes, dar nu suspiciune.

—Sunteți polițistă. Cercetați vreun caz?

—Da, deși nu oficial, a răspuns Sadie, dându-și seama că Margot Sinclair era o persoană care punea punctul pe *i*. Și a adăugat: E un caz închis.

—Da? s-a mirat directoarea, lăsându-se pe spătarul scaunului. Ce interesant!

—Un copil dispărut, demult, în anii '30. Dispariția lui nu a fost elucidată niciodată.

—Presupun că strămătușa mea nu e suspectă? a întrebat Margot Sinclair aparent amuzată de idee.

Sadie a zâmbit și ea, sperând că asta indica că este de acord.

—Vedeți, s-a întâmplat atât de demult și eu nu știu de unde s-o apuc, zău așa, dar speram să aflu ceva despre viața ei de dinainte de a se fi căsătorit. Nu sunt sigură că știți, dar în tinerețe ea a lucrat ca doică.

—Dimpotrivă! Știu o mulțime de lucruri despre viața profesională a lui Rose. Ea a fost unul dintre subiectele lucrării mele postdoctorale despre educația femeilor. A fost guvernantă, a învățat copiii familiilor aristocrate.

—Guvernantă? Nu doică?

—Da, așa a început când era foarte tânără, dar apoi a devenit guvernantă și mai târziu profesoară cu o oarecare notorietate. Rose era incredibil de deșteaptă și de ambițioasă. Nu era ușor pe vremea aceea să obții calificarea necesară ca să-ți depășești condiția.

„Nici acum nu e prea ușor“, s-a gândit Sadie.

—Am un exemplar al lucrării chiar aici.

Margot Sinclair s-a dus la bibliotecă și a scos un volum legat în piele, oprindu-se o clipă ca să-l șteargă de praf.

—Nu o scot prea des în ultima vreme, dar tema m-a pasionat foarte mult când eram studentă. Poate părea deplasat, dar Rose a fost și continuă să mai fie o sursă de inspirație. În întreaga mea carieră am avut-o ca exemplu strălucit de ce se poate face cu puțină hotărâre.

Reîntoarsă la locul ei, Margot a început să-i expună entuziasmată tema lucrării sale, în timp ce Sadie și-a ridicat privirea către diplomele înrămate care atârnavă pe peretele din spatele biroului. Un doctorat la Oxford în biologie, o a doua licență în științele educației, nenumărate alte calificări și realizări. Sadie se întreba cum o fi să treci prin viață cu dovezi—cu margini aurite, înrămate în abanos—că e ceva de capul tău. Că ești deștept.

Sadie avea cincisprezece ani când, la insistențele directoarei ei, s-a învoit să dea examen la școala cu ștaif pentru fete din orașul învecinat. Încă își mai aducea aminte de scrisoarea care îi înștiința că fusese acceptată cu bursă, dar amintirea luase înfățișarea suprarealistă a unui vis. Dar drumul către locul de unde trebuiau să cumpere uniforma i-a rămas întipărit în suflet ca o arsură. Sadie se dusesse cu mama ei, care se îmbrăcase cu grijă în ceea ce-și închipuia ea că era o ținută potrivită, cu nervii întinși la maximum, în timp ce pășea alături de Sadie, hotărâtă, ca întotdeauna, să se comporte desăvârșit. Totul mergea bine până când s-au pierdut printre clădirile școlii. Programarea lor dura doar o singură ora, iar trădătorul de ceas din turnul de piatră o irosea deja cu iuțeală. Atunci mama ei a făcut unul dintre atacurile ei de panică, pe care toți le numeau de comun acord „astmă“. Mama ei era snoabă și perfecționistă, și locul impozant, emoția de a se afla la înălțime, teama că întârzierea lor „va distruge totul“ au fost prea mult pentru ea. Sadie a găsit o bancă pe care să o așeze ca să-și mai revină, și apoi i-a făcut semn unui grădinar care le-a îndrumat spre magazinul de uniforme. Au ajuns în ultimele douăzeci de minute ale orei alocate lor, pe care

mama ei le-a petrecut fără să scoată o vorbă, plină de reproș, în timp ce o femeie i-a măsurat cu centimetrul picioarele, sporovăind degajată despre „sacoul de tweed“ și „micuța noastră beretă de catifea“ și despre alte lucruri pe care Sadie nu-și putea închipui că le va purta.

Până la urmă nici nu a trebuit să le poarte. În vara aceea a cunoscut un băiat arătos, cu mașină și tupeu, și, până la începerea școlii, era gravidă. Și-a amânat înscrierea, plănuiind să se întoarcă în anul următor, dar după un an, ea era cu totul altă persoană.

Și chiar dacă Sadie s-ar fi *putut* mobiliza să se ducă la școală, la începerea anului școlar părinții ei au refuzat să o mai primească acasă. Ei le spusese prietenilor lor că ea își termina școala în America, într-un schimb de experiență. Cum ar fi fost dacă se întorcea cu un an mai devreme? Oricum bursa nu cuprindea și taxele de internat. Ruth și Bertie o asiguraseră că aveau să găsească ei o cale de a rezolva totul, dar Sadie știa că nu ar fi putut plăti taxele decât dacă s-ar fi îndatorat foarte tare. Ar fi însemnat să le ceară prea mult. Le-a mulțumit și i-a refuzat. Lor nu le-a plăcut hotărârea ei, căci îi doreau binele, dar Sadie și-a promis ei înseși, dar și lor, că își va lua viața în mâini, fără să aibă nevoie de vreo

școală cu ștaif pentru asta. Așa că și-a terminat liceul la seral și s-a înrolat în poliție. A fost o surpriză pentru bunicii ei, dar nu neplăcută. La vremea aceea s-au simțit ușurați că nu va sfârși certată cu legea. O vreme i s-a părut un pic cam nasol acolo, mai ales după nașterea copilului, când se simțea în cădere liberă.

—Uitați, aici găsiți totul, i-a spus Margot, întinzându-i lucrarea peste birou. Nu știu dacă vă răspunde la toate întrebările, dar cu siguranță vă veți face o idee mai corectă despre cine a fost Rose. Acum am putea să trecem la subiect ? Mi-e teamă că mai am o întâlnire peste cincisprezece minute.

Margot era iute, dar binevoitoare, ceea ce-i convenea lui Sadie de minune. Se întrebese cum va reacționa directoarea la întrebările despre viața personală a lui Rose, cu câtă atenție va trebui să abordeze subiectul, dar timpul trecea nemilos și Margot Sinclair încuviința din cap, încurajând-o să vorbească fără ocolișuri, așa că Sadie s-a decis să ia taurul de coarne.

—Domnișoară doctor Sinclair, cred că strămătușa dumneavoastră a avut un copil când era foarte tânără, înainte de a se fi căsătorit. Pe când lucra ca doică la familia Edevane, în Cornwall.

A urmat un moment de tăcere mormântală, răstimp în care Margot Sinclair părea să mediteze la afirmație. Sadie se așteptase ca ea să exclame ceva, sau să dezmintă, să nege, dar ea dădea impresia de a fi cuprinsă de o oarecare uimire, căci rămăsese nemișcată, în timp ce i se mișca un mic mușchi de pe maxilar. Cuvintele spuse pe șleau de Sadie atârnav greu, poate ar fi fost bine dacă ar fi luat-o mai pe ocolite. Sadie se gândea cum să mai îndulcească puțin afirmația, când Margot Sinclair a tras adânc aer în piept, ca apoi să expire cu putere. Ceva din înfățișarea sa i-a atras atenția lui Sadie. Era desigur surprinsă, cum era și de așteptat, dar mai era ceva. Sadie și-a dat brusc seama.

—Știați deja despre copil, nu? a întrebat-o ea uimită.

Margot nu a răspuns pe dată. Mai întâi s-a ridicat de la birou și, cu toată prestața deprinsă la școala elvețiană pe care o urmase, s-a îndreptat spre ușă să vadă dacă era bine închisă. Apoi s-a întors și a spus încet:

—Acesta a fost întotdeauna un secret de familie.

Sadie s-a străduit să nu-și trădeze emoția. Avusese dreptate!

—Știți când a rămas însărcinată Rose?

—Spre sfârșitul anului 1931, a început Margot, așezându-se din nou și împreunându-și degetele. Copilul s-a născut în iunie 1932.

Era practic data nașterii lui Theo Edevane!

—Și totuși și-a reluat lucrul la Leanneth la doar o lună de la naștere, a spus ea cu vocea ușor tremurândă.

—Așa e.

—Și ce a făcut cu copilul? a întrebat Sadie, așteptând un răspuns pe care îl știa deja.

Margot Sinclair și-a scos ochelarii, privind-o cu severitate pe Sadie.

—Ofițer Sparrow, sunt convinsă că nu e nevoie să vă spun că erau alte vremuri pe atunci. Tinerelor care rămâneau însărcinate fără să fie căsătorite nu le era prea ușor. Pe lângă asta, Rose nu avea posibilitatea să aibă grijă de copil, cel puțin nu la momentul acela.

—Așa că l-a dat.

—A fost nevoită.

Sadie abia și-a putut ascunde emoția. Era cât pe-aici să-l găsească pe Theo Edevane după atâta timp.

—Și știți cui i-a dat băiatul?

—Sigur că știu. Avea o soră în nordul țării care i-a luat copilul și l-a crescut ca și cum ar fi fost al ei. Și nu era băiat, ci fată. Și fata aceea a fost mama mea.

—Ea...? Cum adică?

—De aceea Rose a fost atât de amărâtă când a fost dată afară de familia Edevane, a continuat Margot. Ea simțea că își abandonase fetița, așa că și-a revărsat toată dragostea asupra copilului lor, ca să fie apoi dată afară pentru un fleac.

—Dar atunci... a început Sadie, dregându-și vocea, străduindu-se să își pună gândurile în ordine, dacă copilul ei a crescut în nord, atunci cine a fost mama lui Theo Edevane?

—Ei bine, detectivul sunteți dumneavoastră, ofițer Sparrow, dar eu mi-aș închipui că mama lui a fost doamna Edevane.

Sadie s-a încruntat. Nu avea nici o noimă. Fusese atât de sigură. Faptul că Eleanor nu a mai putut avea un alt copil— un fiu—copilul născut mort, sarcina tainică a lui Rose, potrivirea datelor, Eleanor care o dăduse afară pe Rose, servitoarea care și-ar fi luat fiul înapoi... Doar că ea nu avusese un fiu, ci o fiică, mama lui Margot Sinclair, crescută încă de la naștere în Lake District de sora lui Rose Waters. Și nu avea nici o dovadă că Eleanor pierduse sarcina, în afară

de declarațiile bâiguite ale lui Constance deShiel. Întreaga ei ipoteză se prăbușea ca un castel de cărți de joc.

—Nu vă simțiți bine, ofițer Sparrow? Sunteți foarte palidă, a spus Margot, apăsând butonul interfonului de pe birou. Jenny? Niște apă, te rog!

Secretara a intrat aducând o tavă rotundă cu o carafă și două pahare. Sadie a sorbit încet din apă, bucuroasă că avea ceva de făcut în timp ce-și venea în fire. Treptat a simțit că-și revine și i-au țâșnit în minte întrebări noi. Poate că nu a fost Rose mama lui Theo, dar ea fusese totuși dată afară pe nepusă masă, suspect de aproape de momentul răpirii. De ce? Dacă nu din cauză că Eleanor Edevane se simțea amenințată de comportamentul ei prea matern, atunci ce făcuse oare Rose ca să o deranjeze pe stăpâna ei? Trebuie să fi fost un motiv. Oamenii care își fac bine treaba și sunt iubiți de cei pentru care muncesc nu sunt de obicei dați afară. Așa că a întrebat-o pe Margot.

—Nu cred că a priceput nici ea vreodată. Știu doar că a durut-o foarte mult. Mi-a spus că îi plăcuse să lucreze la Loanneth. Când eram mică, venea pe la noi și-mi spunea despre Casa de lângă lac, iar eu m-am simțit întotdeauna fascinată de poveștile ei— dacă

nu chiar invidioasă pe fetițele care au crescut acolo. Rose, povestea în așa fel, că eram aproape convinsă că în grădina lor erau spiriduși. Ea iubea familia Edevane, vorbea frumos despre toți, mai ales despre Anthony Edevane.

—Aa!

Asta era ceva interesant. Sadie și-a amintit că atunci când s-a întâlnit cu Clive, acesta i-a povestit de discuția cu Constance deShiel în care ea a lăsat să se înțeleagă că se petrecuse un fel de infidelitate care ar fi putut avea legătură cu dispariția copilului.

—Credeți că ar fi fost posibil ca ea să devină prea apropiată de stăpânul ei? De Anthony Edevane?

—Adică să aibă o aventură, vreți să spuneți?

Franchetea lui Margot Sinclair a făcut-o pe Sadie să se crispeze la gândul eufemismului sfios pe care îl folosise.

—Ea îl pomenește în scrisorile ei, știu că îl admira. Era un om foarte deștept și îi era milă de el, desigur, dar nu am avut niciodată impresia că ar fi fost mai mult de atât. La un moment dat, pomenește că el i-a sugerat că ar putea deveni o profesoară bună și a încurajat-o să-și continue studiile.

—Dar nu a fost nici o idilă. Nici măcar o încercare?

—Nicidecum! De fapt, după povestea cu sarcina, cred că Rose era foarte precaută, ca să nu mai aibă probleme sentimentale. Nici nu s-a măritat până la aproape patruzeci de ani și nici nu avem vreun indiciu că cineva îi făcuse curte înainte de asta.

Altă fundătură! Sadie a oftat. Nu mai avea cum să-și ascundă disperarea din voce.

—Ar mai fi și altceva la care v-ați putea gândi? Ceva care să explice de ce a plecat Rose de la familia Edevane?

—Ar fi ceva. Nu știu dacă ar avea vreo importanță, dar e puțin ciudat.

Sadie a încurajat-o cu un gest din cap.

—Rose nu a înțeles niciodată de ce a fost dată afară, mai ales că, în mod absolut surprinzător, familia Edevane i-a dat referințe excelente și un cadou foarte generos de despărțire.

—Ce fel de cadou?

—Bani. Suficient de mulți pentru călătoria și studiile care au stat la baza carierei ei viitoare.

Sadie a încercat să înțeleagă: de ce ar fi dat cineva afară, ca să fie apoi răsplătit cu generozitate? Așa că singurul lucru care i-a venit în minte era mita, dar nu părea să aibă sens să mituiești pe cineva care nu avea idee despre ce nu trebuia să vorbească.

S-a auzit un ciocănit și secretara a băgat capul pe ușă ca să-i reamintească lui Margot Sinclair că în cinci minute trebuia să meargă la ședința comitetului director.

—Ei, bine, a spus directoarea scuzându-se cu un zâmbet, mi-e teamă că va trebui să-mi iau rămas-bun. Nu știu dacă v-am fost de vreun folos.

Nici Sadie nu era prea sigură, dar i-a strâns mâna lui Margot Sinclair și i-a mulțumit pentru timpul acordat. Odată ajunsă la ușă, i-a venit ceva în minte, așa că s-a întors și a spus:

—Un singur lucru, domnișoară doctor Sinclair, dacă nu vă supărați!

—Deloc.

—Ați pomenit mai devreme că lui Rose îi era milă de Anthony Edevane. De ce să-i fi fost milă? Ce-ați vrut să spuneți?

—Fiindcă tatăl ei avusese aceeași suferință, ea înțelegea prin ce trecea el.

—Ce suferință?

—Străbunicul meu a avut o experiență cumplită în timpul războiului. Ei, bine, nici nu cred că s-ar fi putut altfel. A fost gazat la Ypres și apoi a fost trimis înapoi în tranșee. Nu a mai fost niciodată om întreg, cum fusese, așa spunea bunica. Avea coșmaruri și

goluri de memorie, scula toată casa cu țipetele lui. Sindrom de stres posttraumatic se numește acum, dar pe vremea aceea se știa doar de șocul obuzului.

—Șocul obuzului? a repetat Sadie. Anthony Edevane?

—Sigur că da. Rose pomenește de asta de multe ori în jurnalul ei. Ea a încercat să-l ajute și, de fapt, asta a inspirat-o în teoriile ei de mai târziu despre predarea poeziei, a celei romantice în special, copiilor de refugiați.

Șocul obuzului. Asta da surpriză! Sadie a derulat discuția în memorie în timp ce se îndrepta spre mașină. Nu era de mirare că avea o astfel de boală, căci luptase în Franța ani de zile. Surprinzător era că nu dăduse nicăieri de nici o mențiune pe tema asta, până acum. Să fi fost ceva ținut secret? Și dacă așa stăteau lucrurile, atunci de ce să fi știut Rose Waters? Poate că, așa cum spusese și Margot, tinerei doice fiindu-i familiare manifestările, a recunoscut simptomele pe care alții nu le băgau de seamă. Sadie se întreba dacă asta era într-adevăr important sau se agăța doar de iluzii. S-a gândit să sune pe cineva—Clive, Alastair, Bertie— să le povestească, să vadă dacă ei ar putea aduce vreo lămurire în toată povestea asta, dar, când a scos telefonul, a văzut că

se descărcase. Având un semnal atât de slab la Bertie, își pierduse obiceiul de a-l încărca.

S-a auzit un clopoțel sunând și elevii intrau în rând la ore. Sadie îi privea prin geamul mașinii. Charlotte Sutherland mergea și ea la o școală ca asta. Fotografia pe care i-o trimisese cu scrisoarea o înfățișa purtând o uniformă de bună calitate, cu emblemă pe sacou și o listă întreagă de realizări înșirate dedesubt. (Și lista era destul de lungă.) Și sacoul era, fără îndoială, de tweed, și avea și o mică beretă elegantă pentru lunile mai reci. Sadie s-a muștrătat în sinea ei că era necioplită. Se bucura să și-o imagineze pe Charlotte într-un loc ca acesta. Ce rost ar mai fi avut tot ce a făcut dacă nu pentru a-i oferi fiicei ei o șansă pe care ea nu i-ar fi putut-o da niciodată?

Sadie și-a convins mașina, cu o vorbă bună, să pornească și și-a trasat sarcina să o dea uitării pe Charlotte o dată pentru totdeauna. Scăpase de scrisoare, o returnase expeditorului, destinatarul nu mai locuia la adresă. Și se aștepta să simtă și să se comporte ca și cum nu ar fi primit-o niciodată. Așa că s-a concentrat asupra drumului ca să iasă din Oxford și, de îndată ce a ajuns pe autostrada M40, îndreptându-se spre est, către Londra, a început să

analizeze întâlnirea cu Margot Sinclair, stăruind asupra noutăților pe care le aflate— recomandarea excelentă pe care o primise Rose Waters, răsplata generoasă în bani—, răsucindu-le în toate felurile, întrebându-se dacă boala lui Anthony Edevane schimba situația, și dacă o schimba, în ce fel?

20

Londra, 1931

Mai apoi Eleanor și-a oferit plăcerea de a lua un ceai la Liberty⁴⁸. Consultația durase mai puțin decât se așteptase și îi mai rămâneau două ore până la plecarea trenului din Gara Paddington. Șovăise la colțul străzilor Harley Street și Marylebone Road, unde norii plumburii se contopeau cu clădirile cenușii, înainte de a se decide să se binedispună și să oprească un taxi. Așa că iat-o la Liberty. A mestecat ușor cu lingurița în ceașcă, făcând rotocoale ca să amestece laptele, și apoi a scuturat-o pe marginea ceștii fine de porțelan. A surprins privirea unui domn elegant la o masă vecină, dar nu i-a întors zâmbetul politicos, întrebător.

Ce nesăbuință din partea ei să-și fi făcut atâtea iluzii, dar nu avea ce face. Speranța moare ultima.

Anthony avusese dreptate: doctorul nu avea ce să-i facă, doar aceeași vorbărie. Uneori Eleanor se întreba dacă nădejdea, acea deprindere copleșitoare, teribilă, putea să dispară vreodată, sau mai bine zis, dacă putea fi curmată. Dacă ar fi posibil așa ceva, lucrurile ar fi mai ușoare, dacă ar fi atât de ușor precum răsucirea unui comutator. Dar, din păcate, pâlpâirea firavă a speranței persistă mereu undeva, departe, indiferent cât de anevoios e drumul către ea.

Eleanor a pus lingurița jos. În sinea ei, știa că nu are dreptate. Anthony își pierduse speranța. Poate nu pe câmpiile Franței, ci mai apoi, într-un anume moment, în deceniul care a urmat. Și asta era problema, acesta era motivul pentru care ea nu trebuia să se lase bătută. Se întâmplase sub supravegherea ei. Nu fusese suficient de atentă, căci dacă ar fi fost, cu siguranță că ar fi băgat de seamă și ar fi făcut orice ca să-l împiedice. Făcuse o promisiune și lui, și ei înseși.

Afară ploua, orașul luase culoarea ardeziei, totul era împâclit. Pe străzi sclipeau întunecat băltoacele și valuri de umbrele negre pluteau deasupra furnicarului de oameni. Pe ploaie lumea se mișca mai repede, cu fețele încrâncenate, cu privirile fixe, fiecare urmărindu-și ținta. Era o asemenea goană

acolo, afară, că Eleanor s-a simțit copleșită de oboseală. Aici, în căldura salonului de ceai, rămăsese fără vlagă, asemenea unei uscături lăsate în voia valurilor unui ocean de încrâncenare care amenința să o înece. Nu știuse niciodată să piardă timpul. Ar fi trebuit să-și fi adus o carte cu ea. Ar fi trebuit să-și fi adus soțul cu ea.

Se așteptase ca Anthony să refuze să o însoțească, dar a fost surprinsă de vehemența lui.

—Gata, i-a spus, când a pomenit chestiunea aceasta prima dată. Te rog, gata.

Dar Eleanor nu s-a lăsat. De când citise articolul din revista *The Lancet*⁴⁹ se hotărâse să se ducă cu Anthony la doctorul Heimer. De fapt, s-a dovedit că nu era singura care dorea asta. A durat săptămâni întregi până a obținut o programare și între timp a trebuit să-și ascundă emoția și speranța, știind că era mai bine să nu-l împovăreze pe Anthony prea devreme.

—Gata!

Nu-și ridicase vocea, fusese mai degrabă o rugămintă șoptită.

—Asta ar putea să ne ajute, a insistat ea, omul acesta, doctorul Heimer a studiat fenomenul, a lucrat

cu oameni care au aceeași suferință și a reușit, scrie aici că știe cum să vindece...

—Te rog!

Cuvintele au căzut ca lovituri de cuțit și i-au retezat vorbele. Nu a privit-o, ci a rămas cu capul plecat peste microscop, în așa fel încât Eleanor nu și-a dat de la început seama că ținea ochii închiși.

—Oprește-te!

Ea s-a apropiat. I-a simțit izul ușor de transpirație, amestecat cu miasmele ciudate ale substanțelor din laborator.

—Eu n-am să te las, Anthony, i-a spus cu voce blândă, dar fermă, indiferent cât de tare încerci să mă îndepărtezi. Mai ales acum, când se pare că am găsit pe cineva care ne poate ajuta.

El a privit-o apoi cu o expresie pe care nu a putut să o deslușească. Îl mai văzuse îndurerat și în alte dăți, de prea multe ori ca să le mai țină socoteala, măcinat de coșmarurile care-l tulburau chiar și în timpul zilei, scaldat noaptea de valuri de sudoare și scuturat de tremurul cumplit ce nu putea fi domolit, nici măcar de puterea trupului ei, lipit cu toată forța de al lui. Dar acum era altceva. Nemișcarea. Tăcerea. Expresia de pe chipul lui a făcut-o să tresară, de parcă ar fi fost izbită.

—Nu mai vreau doctori, a spus el cu o voce joasă și insistentă care nu mai lăsa loc de discuție. Nu mai vreau.

L-a lăsat în birou și s-a dus iute jos, aprinsă la față și cu gândurile răvășite. Mai târziu, rămasă singură, s-a străduit să-și amintească chipul lui. Nu se putuse stăpâni, și nu mai scăpase de expresia aceea toată după-amiaza, când își îndeplinea mașinal treburile. Doar în puterea nopții, pe când el dormea agitat alături și ea stătea trează, ascultând păsările de noapte de peste lac, amintindu-și de seara aceea, de demult, când se plimbaseră cu bicicleta peste pietrele albite de lună, i-a venit în minte cuvântul potrivit. Repulsie, asta era ceea ce citise pe chipul lui. Trăsăturile acelea, mult și îndelung iubite, erau schimonosite de un dezgust și o ură menite doar celor mai aprigi dușmani. Dacă această repulsie i-ar fi fost adresată ei, Eleanor ar fi acceptat-o, dar știind că era îndreptată asupra lui însuși, îi venea să plângă, să se vaite și să blesteme.

Dimineața, totuși, a devenit din nou blajin. Le-a propus chiar să facă un picnic lângă pârâu. Așa că i-a renăscut din nou speranța și, chiar dacă tot a refuzat să vină cu ea la Londra, cel puțin a făcut-o zâmbind, pretextând că avea o mulțime de treburi de

terminat în birou. Și așa s-a și întâmplat. A plecat doar cu speranța care, tot drumul din gara Lowe, i-a stat alături în tren, pe scaunul gol de lângă ea, pe care ar fi trebuit să stea soțul ei.

Acum și-a ridicat ceașca, privind la cei câțiva stropi călduți de la fund. Le spusese fetelor că se ducea la Londra la croitoreasa ei din Mayfair, iar ele o crezuseră, pentru că așa credeau ele că trebuia să fie Mama. Căci nu-și mai aduceau aminte de primii ani ai vieții lor, când Anthony era plecat la război și ea rămăsese singură cu ele la Loanneth. Cum își petreceau timpul umblând peste tot pe domeniu, ce povești le spunea, locurile tainice pe care li le arătase. Erau atâtea fețe ale lui Eleanor pe care fiicele ei nu le cunoșteau! Uneori le mai scotea la iveală, trăsăturile acelea ascunse, și le întorcea pe toate părțile, studiindu-le și admirându-le de parcă ar fi fost niște pietre prețioase. Și-apoi le împacheta cu grijă și le ascundea la loc. Și nu le mai dezvăluia niciodată, căci ar fi trebuit să explice de ce se schimbase.

Eleanor nu vorbea cu nimeni despre Anthony. Asta ar fi însemnat să înșele încrederea tânărului de care se îndrăgostise în vara aceea la Londra, cu douăzeci de ani în urmă, și, poate și mai cumplit, propria

convingere fermă că toate aveau să treacă într-o bună zi. Și atunci, când ea va găsi o cale de a-i da înapoi o inimă ușoară și tot ce a pierdut, când se va face bine, se va bucura că nimeni, în afară de Eleanor, nu a știut cât de rău decăzuse. Demnitatea lui merita asta.

Și de bună seamă ea nu le-a spus nimic fetelor, niciodată. Anthony își iubea fiicele. În ciuda a ceea ce i se întâmpla, era un tată bun și fetele îl adorau. Ele nu-l cunoscuseră pe tânărul acela cu ambiții excepționale, pentru ele era doar Tati și excentricitățile lui le făceau să-l îndrăgească și mai mult. Lungile lui plimbări prin pădure, zilele în care dispărea, ca să se întoarcă apoi cu plasele pline de ierburi sau de fluturi, comori pe care fetele le studiau cu grijă și îl ajutau să le inventarieze. Spre deosebire de Eleanor, ele nu-l văzuseră cu vechile tomuri medicale pe genunchi, încercând, cu ochii închiși, să-și amintească oasele mâinii umane, ale propriei mâini, cândva atât de grațioasă, de pricepută și de sigură, care tremura când și-o lăsa pe carte. El a simțit că era cineva în preajmă și a deschis ochii, dar a zâmbit trist, încordat, atunci când și-a dat seama că era ea.

—Am devenit unul dintr-aceia care încearcă să-și umple timpul cu lucruri fără nici un folos.

—Nu-i adevărat, i-a spus ea. Doar lucrezi la cartea ta de istorie naturală. Faci o pauză de la medicină, dar ai să începi iar. Ai să-ți termini studiile clinice și-ai să fii mai bun ca oricând.

—Când ai să-ți dai și tu seama că e prea târziu? Când ai să accepți că eu nu mai sunt omul acela? Că el a murit în Franța? Tot ce s-a întâmplat acolo, Eleanor, alegerile îngrozitoare, deciziile monstruoase...

—Povestește-mi despre ele. Spune-mi, te rog, și-am să înțeleg.

Dar el nu i-a vorbit niciodată, a privit-o numai, clătinând din cap, și s-a întors la cărțile sale.

Stând în salonul de ceai, atenția i-a fost atrasă de o femeie din dreptul intrării. Era o femeie frumoasă, care ținea de mână un băiețel— cam de trei ani, ar fi zis Eleanor— îmbrăcat într-un costum foarte elegant de marinar. Avea un chip angelic, cu ochi albaștri, obraji rotunzi și îmbujorați, buze arcuite, întredeschise, uimit de ceea ce vedea pe lângă mama sa în încăperea aglomerată și puternic luminată.

Eleanor a simțit cum îi dă ghes dorul acela atât de cunoscut— speranța adusă de un alt prunc. Nu numai

că spera, tânjea de-a dreptul. Ardea de dorința de a ține din nou un copil în brațe, să-i gâdile, să-i sărute și să-i mângâie trupul mic și plinuț. Uneori își amintea de regina din povestea domnului Llewellyn, care își pierduse copilul și își dorea atât de mult altul că era în stare să aibă de-a face cu diavolul ca să i se împlinească dorința. Dar în dorința aceasta, Eleanor nu era pe de-a întregul egoistă. O mică parte a sufletului său se întreba dacă nu cumva un alt copil, un băiețel, ar putea fi chiar ceea ce-i lipsea lui Anthony. El le iubea pe fete, dar oare nu toți bărbații își doresc un fiu care să le calce pe urme? Fără să-și dea seama, și-a dus mâna la pânțelele plat și tare. Încă mai aveau momente de tandrețe, atunci când el era în firea lui, așa că era posibil să mai rămână însărcinată. Dar, în ciuda dorinței și străduinței sale, în ultimii zece ani nu se întâmplase așa ceva.

Și-a impus, cu părere de rău, să-și ia ochii de la femeia și copilul care se așezaseră la o masă. Atent să se poarte frumos, după cum fusese învățat, micuțul era trădat de ochii lui mari și rotunzi care înregistrau avid toate detaliile aceluia loc necunoscut. Ea și-a întors privirea spre fereastră. Norii cenușii coborâseră și mai mult, iar orașul părea lugubru. Înăuntrul salonului se aprinseseră toate luminile și în

timp ce Eleanor privea imaginea interiorului cald reflectată pe geam și umbrele fantomatice ale trecătorilor care mergeau grăbiți pe afară, a dat cu ochii, din greșeală, de propria imagine.

Era întotdeauna uimită să se surprindă pe neașteptate într-o clipă de repaus. Femeia care o privea înapoi era întruchiparea respectabilității și a discreției. Stătea cu spatele drept, era îmbrăcată elegant, fără stridențe, cu părul atent aranjat sub pălărie. Chipul îi era o mască plăcută ce nu lăsa să se întrevadă nimic. O față peste care privirea trecea cu ușurință. Femeia a cărei imagine se reflecta pe geam era tot ceea ce Eleanor jurase să nu devină. Oricum, nu genul de persoană în care te-ai fi așteptat să se transforme Eleanor Aventuriera. Uneori se gândea la ceea ce fusese în copilărie, la fetița aceea cu ochi mari și sălbatici, cu părul rebel și cu un spirit neînfrânt de aventură. Și îi plăcea să-și închipuie că ea mai exista încă pe undeva. Că nu fusese înghițită, ci că, mai degrabă, se prefăcuse într-o perlă și se rostogolise. Și că aștepta undeva ca spiridușii să o găsească și ca pădurea să o readucă la viață.

Gândul acesta o tulbura și Eleanor s-a foit pe scaun, așa cum făcea întotdeauna când o năpădeau gândurile negre. Grăbită, i-a făcut semn cu mâna

chelnerului, a plătit, și-a luat poșeta și pachetul cu rochia— pretextul plecării de-acasă— pe care o cumpărase fără să o vadă prea bine, a scuturat umbrela ca să se deschidă și a pășit în ploaie.

Când a ajuns la gară, casa de bilete era înțesată de lume și mirosea a haine ude. Eleanor s-a așezat la coada de călători nemulțumiți, care înainta greu.

—Am rezervat un bilet, Edevane e numele meu, i-a spus ea funcționarului de la ghișeu.

Omul a început să caute prin cutia cu bilete, mormăind numele pe care le vedea. Eleanor a privit în urmă la oamenii care se înghesuiau la coadă.

—Văd că trenul e plin, a spus ea.

—Cel anterior s-a defectat, a răspuns omul fără să-și ridice ochii. Am fost asaltați toată după-masa de călători care au cerut locuri la trenul următor. Edevane ați spus?

—Da.

—Le-am găsit, a spus omul de la ghișeu, împingând două bilete pe sub grilaj. Mergeți la peronul trei.

Eleanor a dat să plece, uitându-se la cele două bilete pe care le ținea în mâna înmănușată. Apoi s-a strecurat din nou dinaintea ghișeului și, când a reușit să-i atragă atenția funcționarului, a spus:

—Soțul meu nu merge cu mine, a fost reținut.

Și mai multe scuze. Le tot improviza în ultima vreme, fără să se gândească prea mult.

—Nu dăm banii înapoi, i-a răspuns funcționarul, în timp ce îl servea pe bărbatul din spatele ei.

—Nu vreau banii înapoi, ci doar să vă dau biletul, a spus Eleanor, împingându-i biletul înapoi. Nu-mi trebuie. L-ar putea folosi altcineva.

S-a așezat în vagon, așteptând plecarea trenului. Pe peron, bărbați în costume umblau preocupați de colo-colo, în vreme ce hamalii împingeau maldăre înclinate de bagaje printre călători; grupuri mici de oameni săvârșeau ritualurile intime de bun-rămas. Privindu-i, Eleanor se gândea că cele mai importante momente ale vieții ei se petrecuseră în locuri ca acesta. Mai întâi, întâlnirea cu Anthony și limonada la care o invitase la chioșcul din stația de metrou Baker Street, apoi dimineața aceea din anul 1914 când îl condusesse la gară fiindcă pleca la război. Arăta atât de minunat în uniformă, și Howard la fel, amândoi tineri și însuflețiți.

Când Anthony îi spusese că avea de gând să se înroleze, erau amândoi întinși pe o pătură lângă pâ râul de la Loanneth și i-au trecut prin minte o mie de motive pe care să le invoce ca să-l împiedice.

—Dar suntem atât de fericiți! a izbucnit ea.

—Și o să mai fim, când am să mă întorc acasă.

—*Dacă* ai să te mai întorci!

Spusese asta fără să se gândească, dar acesta fusese primul lucru care îi trecuse prin minte și, de bună seamă, cel mai rău pe care ar fi putut să-l spună. Crud, copilăresc, dar adevărat. După aceea și-a reproșat de multe ori. Cei patru ani care au urmat aveau să o învețe ce înseamnă răbdarea, dar, în acel moment, teama, panica și neputința de a le stăvili o înverșunau.

—E război, să știi, nu e glumă.

El i-a dat la o parte o șuviță de păr încăpățânată care îi intra în ochi. Atingerea degetelor lui pe tâmple a cutremurat-o.

—Am pregătire medicală, Eleanor, aș putea fi de folos. Oamenii aceia, prietenii mei, vor avea nevoie de cei ca mine.

—Dar *și eu* am nevoie de tine! Mai sunt și alți doctori, cu experiență!

—Știi și tu prea bine că nu-mi doresc decât să stau aici cu tine, dar ce s-ar alege de mine dacă nu m-aș duce? Cum aș putea trăi cu gândul că nu am ajutat și eu? Cum m-ai privi chiar tu dacă nu mi-aș face și eu datoria? Mai bine mort, decât nefolositor patriei!

Și-a dat seama atunci că, orice i-ar fi spus, el tot nu și-a schimbat hotărârea și gândul acesta parcă îi ardea mintea. Simțea gust de cenușă în gură.

—Dar promite-mi că te întorci, a spus ea, înlănțuindu-l cu brațele și îngropându-și capul la pieptul lui, agățându-se strâns de el, de parcă ar fi fost o stâncă în mijlocul mării învolburate.

—Sigur că am să vin înapoi, a spus el fără nici o umbră de nesiguranță. Nimic nu mă va împiedica. Nu am să las să se întâmple așa ceva.

În ziua când a plecat, au mers împreună la gară și ea s-a așezat alături de el în vagon în timp ce se urcau și alți tineri în uniforme noi. El a sărutat-o și, pentru o clipă, ea s-a gândit că nu o să-l poată lăsa să plece. Apoi s-a auzit fluierul și s-a pomenit din nou pe peron, fără el, și trenul a pornit. Când a ajuns înapoi acasă, era cald și liniște. Focul ardea încet în bibliotecă, așa cum îl lăsaseră la plecare.

Era atât de liniște.

Pe măsuța de sub geam era o fotografie cu ei doi și, în timp ce-i privea chipul zâmbitor, Eleanor se străduia să se convingă că el e în camerele de sus sau afară, lângă lac, și că avea să se întoarcă dintr-o clipă într-alta și să o strige din hol să vină. Dar lipsa lui era atât de evidentă peste tot, încât Eleanor și-a dat

brusc seama cât de lungi urmau să fie zilele, săptămânile, lunile, cât de insuportabil de lungi...

Slavă Domnului că avea copilul, pe Deborah, care îi acapara toată atenția. Nu se putea lăsa pradă fricii paralizante când era urmărită de o pereche de ochi mari, încrezători, de un suflețel dornic să zâmbească și care descifra orice expresie pe chipul mamei ei, așteptând semnalul să dea drumul râsului. Dar, dincolo de veselia forțată, dincolo de cântecelele pe care i le cânta și de poveștile pe care i le istorisea, abia îndrăzneala să mai respire. Orice bătaie în ușă o făcea să se încordeze. Fiecare veste din sat despre moartea unui alt soldat îi străpungea inima, ca apoi, în taină, să se simtă ușurată că nu era Anthony. Bucuria de a primi o scrisoare și nu o telegramă cu chenar negru nu dura prea mult, când citea data și își dădea seama că fusese trimisă cu multe zile înainte și că între timp s-ar fi putut întâmpla orice.

La început, scrisorile nu dezvăluiau nimic. Erau desigur pomenite bombele și zepelinele distruse, dar păreau niște simple inconveniente, după cum le prezenta el. Când s-a confruntat prima dată cu gazele nemțești, a fost „sub cele mai bune auspicii“, căci s-a întâmplat să aibă în preajmă un camarad care le-a arătat „cât de eficiente erau măsurile preventive.“

Eleanor știa că el încerca să o cruțe și asta o îmbuna și o înfuria în egală măsură.

A avut o permisie la sfârșit de săptămână la Londra unde s-a dus și ea, copleșită de emoție, în tren fiind incapabilă să își adune gândurile, cu cartea rămasă nedeschisă pe genunchi. Se îmbrăcase cu multă grijă, dar când a dat cu ochii de el, i s-a făcut rușine, căci era vorba de Anthony, iubirea vieții ei, și nervozitatea ei, timpul pierdut cu astfel de fleacuri, cum ar fi rochia care să-i vină cel mai bine, i se părea că ar arăta cumva o lipsă de încredere în ei doi, în ceea ce era important cu adevărat.

Când s-au întâlnit, au început să vorbească în același timp: „Haide să...“, „Presupun că...“ și, apoi, după o clipă de șovăire dureroasă care făcea să pară că— pentru o clipă— se alesese praful de tot ceea ce fuseseră ei doi, au început să râdă și nu s-au mai putut opri, izbucnind din nou în hohote la cel mai mic semn în timp ce-și beau ceaiul. După care au redevenit ei înșiși, Anthony-și-Eleanor, și a insistat să-i povestească totul.

—Totul, fără menajamente, i-a spus ea, disperată să pătrundă dincolo de pojghița manierată, trădătoare a scrisorilor sale către casă.

Așa că i-a povestit. Despre noroaie și despre oasele pe care oamenii și le rupeau, încercând să se târască, și despre cei înghițiți de el. Spunea că Somme este o mașină de tocat carne și că războiul este îngrozitor. I-a vorbit despre cât de cumplit era „să-și lase în urmă oamenii“ care mureau.

După permisia aceea, conținutul scrisorilor s-a schimbat și nu era sigură că-i părea bine. I-a trecut prin minte că ar fi trebuit să fie mai atentă când își dorea ceva. Cenzura ștergea rândurile cele mai cumplite, dar rămâneau suficiente amănunte ca să-și dea seama că situația era la fel de sumbră, că războiul îi pune pe oameni în situația de a face grozăvii, dar și el le făcea altele.

După moartea lui Howard, tonul scrisorilor lui s-a schimbat din nou. Nu mai făcea nici o referire la „oamenii lui“ și nici nu mai numea pe vreunul dintre ei. Și cel mai rău era că— dacă înainte scrisorile lui erau pline de întrebări despre casă, avid să afle până și cele mai mici amănunte despre Deborah și despre fetița cea mică, Alice— „Ce mult mi-aș dori să fiu acasă. Mă doare că sunt atât de departe de voi. Fii tare, iubito, și te rog să-mi trimiți o şuviță din părul fetiței mele“— acum ele erau aproape niște relatări statistice, seci, despre ce se întâmpla pe front. Ar fi

putut fi scrise de oricine, adresate oricui. Așa că Eleanor a trebuit să se lupte dintr-odată cu două suferințe: moartea lui Howard, cu tot cu șocul veștii, și imposibilitatea de a crede, pe de o parte, și pierderea treptată a soțului ei, care era deja atât de departe, îndărătul unui zid impenetrabil de politețe.

În ziua când s-a întors de tot, pe 12 decembrie 1918, Eleanor le-a dus pe cele mici la Londra să vadă și ele trenul cu care sosea. În gară se afla o orchestră care intona colinde de Crăciun.

—Și noi cum o să știm că e Tati? a întrebat Deborah, extrem de curioasă să știe mai multe despre persoana pe care o cunoștea doar din fotografia înrămată de lângă patul mamei.

—O să-l cunoaștem noi! i-a spus Eleanor.

Fumul a împânzit peronul pe măsură ce se apropia trenul și până să se risipească, soldații au coborât împânzind peronul. Când l-a zărit, în cele din urmă, în fracțiunea de secundă de dinainte de a li se întâlni privirile, a simțit din greu povara anilor. Temerile ei se învâlmășeau, asemenea fluturilor în jurul flăcării. Se vor mai recunoaște oare? Va mai fi totul ca înainte? Nu cumva s-au întâmplat prea multe?

—Mă strângi prea tare, Mami, mă doare mâna! a spus Alice, care la nici doi ani avea deja admirabilul dar al francheții.

—Îmi pare rău, scumpo, îmi pare rău...

Apoi el s-a uitat țintă spre ea și, pentru o clipă, a văzut ceva în ochii lui, o umbră care avea înfățișarea lui Howard și a celorlalți ca el, umbră care apoi a pierit când el a zâmbit și a redevenit Anthony, Anthony *al ei*, întors acasă în cele din urmă.

Afară s-a auzit fluierul. Trenul se pregătea de plecare la ora stabilită. Eleanor privea pe fereastră șinele înnegrite de funingine. Fusese atât de minunat să-l aibă din nou acasă! Fetele nu se mai săturau de el. Loanneth părea mai strălucitor cu el, totul părea mai clar, de parcă cineva ar fi ajustat focalizatorul unui aparat de fotografiat. Viața urma să se desfășoare lin mai departe, chiar așa cum îi promisese el. Trecuseră mai bine de patru ani, războiul fusese câștigat și ei puteau să recupereze timpul pierdut. Și, dacă uneori îi mai tremurau puțin mâinile, dacă se oprea brusc în mijlocul unei propoziții și trebuia să-și adune gândurile înainte de a continua, dacă se trezea din când în când din pricina vreunui vis urât și refuza întotdeauna să vorbească despre Howard, ei bine, acestea erau

probleme de înțeles și, cu siguranță, aveau să se rezolve de la sine.

Sau cel puțin așa a crezut ea.

Prima dată când s-a întâmplat se aflau afară, în grădină. Fetele fugăriseră rațele și doica le dusesese înăuntru să le dea să mănânce. Era o seară minunată, soarele părea că șovăie să apună, de parcă nu-i venea să încheie ziua. Atârna la orizont, azvârlind pe cer panglici roz și mov asemenea unor frânghii vii și aerul era înmiresmat de iasomie. Scosese din casă scaunele albe împletite și Anthony, care își petrecuse toată după-amiaza amuzându-se cu fetele, își deschisese, în fine, ziarul pe care și-l adusesese, ca să ațipească mai apoi cu el în mână.

Edwina, cățelușa cea nouă, sărea la picioarele lui Eleanor, tot năpustindu-se la o minge pe care fetele i-o dăduseră să se joace și Eleanor i-o arunca ușor pe iarba răcoroasă, râzând cu drag când cățelușa se împiedica de propriile urechi voind să i-o aducă înapoi. Apoi o necăjea, ridicând mingea deasupra ei, doar pentru plăcerea de a o vedea cum se ridică pe lăbuțele din spate și se rotește în aer și încearcă să o apuce cu dinții. Și avea dinți tare ascuțiți. Reușise deja să-i rupă mai toți ciorapii. Pacostea mică avea darul de a face toate năzbâtiile cu putință, dar nu era

chip să te superi pe ea. Era suficient doar să-și ridice ochii mari, căprui și să-și întindă capul că Eleanor se emoționa imediat. Își dorise un câine de când era mică, dar mama ei decretase că sunt „bestii murdare“ și își luase gândul.

Eleanor trăgea de minge și Edwina, căreia nimic nu-i plăcea mai mult decât să se joace de-a lupta, și-a înfipt dinții și mai tare în cauciuc. Totul era desăvârșit. Eleanor râdea și Edwina mârâia voioasă către minge, după care a luat-o la fugă după o rață, iar soarele sclipea portocaliu pe cer. Dintr-odată, Anthony s-a repezit la ele, răcnind din răspuțeri. Cu o mișcare iute, a apucat cățelușa, apăsând-o la pământ, strângând-o cu mâinile de gât.

—Taci, șuiera el. Taci!

Edwina schelălăia și lătra, rața a rupt-o la fugă și Eleanor, speriată de moarte, a sărit în picioare.

—Anthony! Nu! Oprește-te!

Era cumplit de speriată, nu înțelegea ce se întâmplă.

—Anthony, te rog!

Dar părea să nu o audă, de parcă nu ar fi fost acolo. Numai când a fugit la el și s-a prăbușit alături, apucându-l de umeri, doar atunci Anthony și-a aruncat ochii spre ea. S-a scuturat din strânsoarea ei

și, pentru o fracțiune de secundă, a crezut că o să o lovească și pe ea. Avea ochii larg deschiși și Eleanor a zărit din nou aceeași umbră pe care o văzuse în treacăt pe peron, la întoarcerea lui.

—Anthony, i-a spus ea din nou, te rog, dă-i drumul.

El găfâia, cu pieptul zbatându-i-se, cu chipul frământat pe rând de furie, teamă și confuzie. La un moment dat, el și-a mai slăbit strânsoarea, iar Edwina s-a putut elibera, schelălăind înfricoșată și adăpostindu-se pe scaunul lui Eleanor.

Nici unul nu s-a mișcat. Lui Eleanor i s-a părut mai apoi că încremeniseră amândoi, parcă în urma unui consimțământ nerostit, simțind că dacă ar fi rămas nemișcați ar fi putut cumva să oprească timpul. Dar apoi și-a dat seama că el tremura și, instinctiv, l-a luat în brațe și l-a strâns din răspuțeri. Era un sloi de gheață.

—Haide, haide, s-a pomenit ea repetând, așa cum ar fi spus dacă una dintre fete și-ar fi julit genunchiul sau s-ar fi trezit dintr-un vis urât.

Mai târziu, au stat unul lângă celălalt în lumina lunii, tăcuți și uluiți de ceea ce se întâmplase.

—Îmi pare rău, a spus el. Am crezut, pentru o clipă că... Aș fi putut jura că am văzut...

Dar nu i-a spus ce crezuse că a văzut. De-atunci Eleanor a citit articole și a consultat doctori, aflând destul cât să înțeleagă că, atunci când o înșfăcase pe Edwina, Anthony probabil că retrăia vreo traumă din timpul războiului, numai că el nu voia să vorbească despre lucrurile care se mișcau în umbră. Și nălucile acelea au revenit. Uneori vorbea cu el și-l surprindea cu privirea pierdută în depărtare, cu maxilarele încordate, de frică, la început, iar mai apoi în semn de anxietate. În timp, a dedus că trebuia să fie ceva legat de Howard, de felul în care murise el, dar Anthony refuza să vorbească și ea nu avea cum să afle amănunte.

Și-a spus că nu avea importanță, că îi va trece. Toți pierduseră pe cineva în război, lucrurile urmau să se schimbe cu trecerea timpului. Când mâinile nu îi vor mai tremura, își va relua studiile și asta va schimba lucrurile. El trebuia să devină doctor chirurg, așa cum își plănuiise dintotdeauna— chiar avea vocație.

Dar mâinile nu au încetat să-i tremure și lucrurile nu s-au schimbat cu trecerea timpului. Ba dimpotrivă. Doar că amândoi au învățat să ascundă mai bine adevărul. Au urmat și coșmaruri violente, din care se trezea urlând și tremurând, strigând la cineva să se miște repede, să plece, să nu mai latre

câinele. Nu era întotdeauna violent, și atunci când se întâmpla să fie, nu era vina lui, asta o știa Eleanor prea bine. Scopul lui în viață fusese întotdeauna să ajute și să vindece, nu ar fi făcut rău nimănui cu bună știință. Și îl bântuia teama că s-ar putea totuși s-o facă.

—Dar dacă fetele... a început el, dacă ar fi vreuna dintre ele...

—Șșșșt, îl întrerupea Eleanor, nelăsându-l să dea glas acestui gând absurd. Nu o să se întâmple.

—Dar dacă...?

—Nu se va întâmpla. Nu o să permit eu. Îți promit.

—Nu poți promite așa ceva.

—Ba da, pot.

Chipul îi era schimonosit de frică și când i-a apucat mâinile, tremura tot.

—Promite-mi că, dacă vei fi vreodată nevoită să alegi, le vei apăra pe fete de mine. Și că mă vei apăra și pe mine de mine însumi. Nu aș putea trăi cu gândul că...

Ea i-a apăsât buzele cu degetele să îl împiedice să rostească cuvintele acelea groaznice. L-a sărutat și apoi l-a ținut strâns în brațe, în timp ce el era scuturat de frisoane. Eleanor își dădea seama ce îi

cerea el și știa că avea să facă orice ca să-și țină promisiunea.

21

Londra, 2003

Apartamentul lui Sadie mirosea și arăta ca unele dintre locurile acelea unde era trimisă în misiune.

—Poți să citești un om după felul cum îi arată casa, îi spusese Donald odată, pe un ton neobișnuit de pedant, destul de neașteptat din partea cuiva cu înfățișarea lui mătăhăloasă, și mai ales din partea unuia căruia nevasta îi făcea toate treburile. A adunat toate plicurile cu facturi și reclame împrăștiate pe jos și a închis ușa cu piciorul. Cum afară vremea devenise mohorâtă, a aprins lumina, dar doar unul dintre cele trei becuri s-a aprins.

Nu lipsise decât două săptămâni și peste tot se așezase un strat de praf. Mirosea a acru și a neîngrijit, iar mobila, care nu fusese niciodată chiar frumoasă, devenise anostă în absența ei, parcă plină de reproș și mult mai ponosită decât și-o amintea. Iar atmosfera de delăsare, lipsă de atenție și nepăsare era accentuată de planta din ghiveciul de lângă chiuvetă.

—Vai de mine! a exclamat Sadie, azvârlindu-și geanta și corespondența pe canapea și apropiindu-se de biata uscătură. Ia te uită în ce hal ești!

O luase cu câteva luni în urmă de la târgul de Paște al școlii din cartier, într-un acces de entuziasm domestic, ca un reproș adresat celui cu care se întâlnea din când în când și ale cărui cuvinte de despărțire răsunaseră pe casa scării în timp ce cobora:

—Ești atât de obișnuită să fii singură că n-ai fi în stare să-ți pese nici de un ghiveci cu flori!

Sadie a mărunțit frunzele uscate și răsucite, aruncându-le în chiuveta de inox. Îl învățase ea minte!

Zgomotul de afară, traficul și vocile oamenilor făceau ca încăperea să pară neobișnuit de liniștită. Sadie a căutat telecomanda și a pornit televizorul. Era o emisiune cu Stephen Fry care spunea ceva inteligent și amuzant și ea a dat volumul mai încet și s-a dus la frigider. Acolo— tragedie și mai mare. Era aproape gol, în afară de câțiva morcovi încolțiți și o cutie de suc de portocale. S-a uitat la data expirării și s-a gândit că nu era mare lucru chiar dacă trecuseră șase zile, căci fabricanții erau întotdeauna exagerat

de precauți. Și-a turnat un pahar de suc și s-a dus la masa de lucru.

În timp ce computerul se conecta, Sadie și-a pus telefonul la încărcat și și-a scos dosarul Edevane din geantă. A luat o înghițitură din sucul cu gust înțepător și s-a așezat, strâmbându-se din cauza zgomotului ascuțit pe care îl făcea modemul care se conecta la internet. Tot drumul spre casă, își desfășurase în minte întâlnirea cu Margot Sinclair. Fusesse atât de convinsă că între Rose Waters și Anthony se înfiripase o idilă și că Theo era copilul lui Rose, nu al lui Eleanor, încât îi venea foarte greu să digere noile informații. Toate piesele puzzle-lui se potriviseră atât de bine încât îi trebuia un exercițiu uriaș de voință să le desfacă acum și să o ia de la capăt. Poate și din această pricină se agăța de ideea ei că Anthony Edevane era important. Când i-a apărut pe ecran pagina motorului de căutare, a scris „șocul obuzului“.

Pe ecran i-au apărut o mulțime de linkuri și și-a plimbat privirea peste ele până când a dat peste un site numit firstworldwar.com care părea a fi demn de încredere. Sadie a apăsat pe link și a început să citească. *Termen folosit pentru a descrie trauma psihică... luptele intense de artilerie ...afecțiuni*

neuronale la soldați altminteri sănătoși mintal. Era și o fotografie în alb-negru a unui bărbat în uniformă care se uita drept în obiectivul aparatului de fotografiat cu un mic zâmbet trist, cu trupul înclinat în așa fel încât partea dreaptă a feței se afla în umbră. Mai departe scria: Soldații ajunseseră să recunoască simptomele, dar autoritățile militare le-au acceptat cu greu... atacuri de panică, paralizie mentală și psihică, dureri cumplite de cap, vise înspăimântătoare... mulți au continuat să simtă aceste simptome ani de-a rândul după aceea... tratamentul a fost primitiv, în cel mai bun caz, sau chiar periculos, în cel mai rău...

În josul paginii era un link către o lucrare a unui doctor numit W.H.R. Rivers în care își prezenta teoria formulată pe baza observării soldaților răniți de la Spitalul de Război Craiglockhart, între anii 1915 și 1917. O mare parte a articolului explica procesul de refulare, doctorul Rivers sugerând că soldații întorși de pe front care își petreceau cea mai mare parte a timpului încercând să-și îngroape temerile și să-și înăbușe amintirile puteau să cadă pradă acestei afecțiuni mai ales în tăcerea și singurătatea nopții, când somnul le slăbea stăpânirea

de sine și îi făcea vulnerabili la cele mai groaznice trăiri.

Părea verosimil. După câte știa și Sadie, totul devenea mai intens noaptea. Acela era momentul când și gândurile ei negre scăpau din frâu și se prefăceau în vise care o chinuiau. A citit mai departe pe sărite. După cum spunea Rivers, refularea făcea ca gândurile negative să acumuleze energie, materializându-se sub forma unor imagini de vis puternice sau chiar dureroase, a unor orori care bântuiau mințile cu violență. Sadie și-a notat asta în carnet, s-a gândit o clipă și a încercuit cuvântul „violență“. Doctorul se referea la modul în care gândurile treceau prin mintea soldatului, dar acest cuvânt îi crea un sentiment incomod, mai ales în contextul sorții misterioase a lui Theo Edevane. Fusesse conștientă în tot acest timp că mai exista o a treia posibilitate, mai sinistră, ca băiatul să nu fi plecat de unul singur, nici să fi fost răpit, ci să fi avut un sfârșit violent. Atunci când a vorbit cu Clive, se întrebase dacă nu cumva Clementine Edevane ar fi putut avea vreo legătură, accidentală sau de altă natură, cu moartea fratelui ei. Dar dacă ar fi fost Anthony? Dacă ar fi fost chiar tatăl lui Theo?

Sadie a dat paginile înapoi la notițele pe care le luase când vorbise cu Clive. Anthony și Eleanor își confirmaseră alibiurile. Eleanor fusese devastată de durere în timpul anchetei și a trebuit să fie sedată în săptămâna care a urmat. Clive băgase de seamă că Anthony era deosebit de atent și grijuliu și că își proteja soția cu înverșunare. „El era atât de grijuliu cu ea“, spusese Clive, „blând și ocrotitor, asigurându-se că se odihnește, oprind-o să fugă afară cu cei care plecau să caute copilul. Nu o scăpa din ochi.“ Sadie s-a ridicat în picioare și s-a întins. Când scrisese lucrurile acestea, luase de bună observația lui Clive ca pe o dovadă a legăturilor puternice din familia Edevane, a iubirii soților, a reacțiilor normale ale unui cuplu care trăiește ceva de neînchipuit, cu siguranță nu bănuise nimic urât. Dar acum, în lumina noii ipoteze (și nimic altceva, se străduia ea să se convingă, doar o bănuială bazată pe altă bănuială) acest comportament căpăta o dimensiune mult mai sinistră. Era oare cu puțință ca Eleanor să fi știut ce făcuse soțul ei, și totuși să-l apere? Ar putea o mamă să facă una ca asta? Sau o soție? Ori Anthony o convinsese, păzind-o să nu dezvăluie poliției ceea ce știa?

Și-a aruncat privirea la ceasul din colțul ecranului. Pe drumul de întoarcere de la Oxford, se gândise că în seara aceea ar fi putut să se întâlnească cu Donald. Trebuia să-și pună mintea la bătaie ca să-l convingă că era pregătită să se reîntoarcă la muncă, nu să umble după cai verzi pe internet. Ar trebui să închidă computerul acum și să revină la pagina asta de internet mai târziu. Ar trebui să-și lase deoparte carnetul de notițe și să facă un duș. Nimic nu arată că ești „gata de lucru“ mai bine decât o înfățișare îngrijită. Dar i-a atras atenția o notiță mâzgălită în josul paginii— relatarea lui Clive despre vizitele anuale la Loanneth ale lui Eleanor— și a citit mai departe. Clive spusese că Eleanor revenea la Loanneth în fiecare an cu speranța că fiul ei ar fi putut cumva să se întoarcă acasă, dar aceasta era doar o supoziție a lui. Eleanor nu-i spusese lui Clive că asta aștepta, ci doar părerea lui despre motivul ei. Și dacă ea nu s-ar fi așteptat ca Theo să se mai întoarcă pentru că știa deja că era mort? Dacă vizitele ei anuale nu aveau de-a face cu așteptarea, ci erau mai degrabă o comemorare, așa cum unii oameni fac pelerinaje regulate la mormintele celor pe care i-au pierdut?

Sadie a bătut darabana cu pixul pe caiet. Prea multe supoziții! Nicăieri, în nici una dintre discuțiile pe care le avusese, nimeni nu folosise cuvântul „violent“ în legătură cu Anthony Edevane și doctorul Rivers se referea la disociere, depresie, confuzie, sentimentul soldatului că îi dispăruse „lumina“, dar totuși nu menționa tendințe violente. S-a așezat din nou și a mai cercetat alte câteva pagini web, citindu-le pe sărite, până a dat de un citat dintr-un articol aparținând unui corespondent de război numit Philip Gibbs, care scrisese despre reîntoarcerea soldaților la viața civilă după terminarea războiului:

Ceva era în neregulă. Se îmbrăcaseră din nou cu haine civile și pentru mame și soții semănau foarte mult cu tinerii care își vedeau de treburile lor în vremurile de pace de dinainte de august 1914. Dar cei care se întorseseră nu mai erau aceiași. Ceva se schimbase înlăuntrul lor. Cădeau brusc pradă unor stări ciudate de spirit, unor momente de depresie adâncă ce alternau cu dorințe arzătoare de plăceri. Unii se lăsau ușor în mreaja patimii, pierzându-și controlul, alții vorbeau cu amărăciune, susținându-și părerile cu violență, producând spaimă.

Sadie și-a supt buzele și a recitit fragmentul. *Brusc... stări ciudate... pierzându-și controlul... păreri susținute cu violență... spaimă.* Toate acestea ar fi putut cu siguranță să împingă pe cineva să facă o greșeală cumplită, să comită o faptă groaznică, de care nu ar fi fost niciodată în stare dacă ar fi fost în toate mințile.

Urma apoi un articol despre condițiile din tranșeele de pe Frontul de Vest, cu descrieri ale lipsei oribile a condițiilor sanitare, cu șobolani și noroaie și eczeme pe picioare, cu păduchi care sugeau carnea putrezită. Sadie era atât de absorbită de ceea ce citea, încât, atunci când a sunat telefonul, a revenit la realitate bulversată, parcă văzând cum dispăreau sub ochii ei imaginile noroaielor și ale masacrelor.

A ridicat receptorul.

—Alo!

Era Bertie, și vocea lui caldă, atât de cunoscută, era ca un balsam.

—Am sunat să văd dacă ai ajuns cu bine la Londra. Nu mi-ai răspuns pe mobil. Parcă fusese vorba că mă suni când ajungi.

—Vai, bunicule, îmi pare rău!

„Ce scuză neconvingătoare de la o nepoată care nu te merită!“ i-a trecut prin minte.

—Mi s-a terminat bateria. M-am oprit de câteva ori pe drum și traficul de pe M40 a fost cumplit! Tocmai acum am intrat în casă, a continuat ea, închipuindu-și-l în bucătăria lui din Cornwall, cu câinii adormiți sub masă, și simțind în piept o senzație aproape dureroasă. Ce-ai făcut azi? Ce fac băieții mei?

—Le e dor de tine. Când m-am dus să mă încălț, au venit plini de speranță pe lângă mine, gata de alergare.

—Ei, atunci știi ce trebuie să faci, nu? Drumul ți-l arată ei!

—Păi nu-mi prea pot închipui cât o să le placă o alergare cu subsemnatul, a chicotit el. Mai degrabă o târșâială!

A cuprins-o pe dată părerea de rău.

—Uite ce-i, bunicule, știi, aseară...

—Gata, a trecut!

—Am fost cam dură.

—Îți este dor de Ruth.

—Am fost obraznică.

—Ai criticat pentru că-ți pasă.

—Să știi că îmi place Louise, pare blândă.

—E o prietenă bună. Am nevoie de prieteni. Nu încerc nici pe departe să o înlocuiesc pe bunica ta, să

știi! Și-acum, ia spune-mi, cum a fost întâlnirea cu strănepoata lui Rose?

—N-a fost mare brânză!

—Copilul nu era deci al doicii?

—Așa se pare.

I-a făcut un rezumat al discuției cu Margot Sinclair, mărturisindu-i dezamăgirea că teoria ei s-a dovedit nefondată și a terminat cu vestea neașteptată că Anthony Edevane suferea de șocul obuzului.

—Nu știu dacă are vreo importanță, dar am mai citit și eu despre asta și e de neînchipuit că cineva poate trece prin asemenea grozăvii fără să-i fie afectată viața după aia.

Și, în timp ce vorbea, s-a îndreptat spre fereastră și a rămas cu ochii afară, în stradă, unde o femeie se necăjea cu un copil care nu voia nici în ruptul capului să se lase pus în cărucior.

—Noi am avut pe cineva în familie care să fi luptat în Primul Război Mondial, bunicule?

—Mama a avut un văr care a luptat pe râul Somme, dar locuia departe, în nord și nu l-am cunoscut, dar unchiul meu favorit a luptat în cel de-al Doilea Război Mondial.

—Și era schimbat când s-a întors acasă?

—Păi, nu s-a mai întors, a fost ucis în Franța. Ce pierdere groaznică. Mama nu s-a împăcat niciodată cu asta. Dar dacă-mi aduc bine aminte, vecinul nostru, domnul Rogers, s-a întors din Primul Război într-o stare groaznică.

—Cum adică?

—A rămas îngropat timp de optsprezece ore după o explozie. Optsprezece ore! Îți poți închipui? Asta se întâmpla chiar pe linia dintre tranșee și camarazii lui nu au putut să-l scoată de acolo, așa de des cădeau bombele. Când, în cele din urmă, au reușit să-l dezgroape, era într-o stare totală de șoc. L-au trimis acasă și l-au internat într-un spital dintr-acelea pe care le deschiseseră în conacele de la țară, dar, după câte povesteau părinții mei, nu și-a mai revenit.

—Și cum era?

—Avea chipul împietrit într-o expresie permanentă de groază. Avea coșmaruri în care rămânea fără aer și se scula încercând să respire. În alte nopți ne trezeau urletele lui cumplite care răzbăteau prin pereți până la noi. Bietul om! Copiii din vecini erau îngroziți de el. Unii obișnuiau să facă pariu cine are curajul să meargă să bată la ușa lui, ca apoi să o rupă la fugă și să se ascundă.

—Dar tu n-ai făcut așa ceva.

—Cum să fac? Păi mama m-ar fi jupuit de viu dacă ar fi bănuț măcar că aș fi fost în stare de o astfel de cruzime copilărească! Și, pe deasupra, ea ținea la domnul Rogers. Îl luase sub aripa ei. În fiecare seară avea grijă să-i trimită o farfurie de mâncare, îi spăla rufele, se asigura că avea casa dereticată. Așa era ea, avea o inimă tare bună, nimic n-o făcea mai fericită decât să-i ajute pe alții mai amărâți.

—Mi-ar fi plăcut să o fi cunoscut.

—Și mie.

—Aș zice că semăna destul de mult cu Ruth.

Sadie și-a amintit cu câtă ușurință o primise Ruth în casa lor când ea nu avea unde se duce.

—Ce ciudat că spui asta! După moartea mamei, când am preluat noi prăvălia, Ruth l-a preluat și pe domnul Rogers. A ținut morțiș că nu puteam să-l lăsăm chiar așa, de izbeliște.

—Parcă o și aud spunând asta!

Bertie a râs, apoi a oftat, și Sadie era sigură că, după ce aveau să termine convorbirea telefonică, el avea să urce din nou în pod ca să scotocească prin cutii până să găsească ceva care să-i amintească de Ruth. El nu a mai pomenit-o apoi, ci a schimbat vorba, trecând la chestiuni prezente, mai tangibile și mai ușor de rezolvat:

—Ai ceva de mâncare în seara asta?

Sadie s-a simțit brusc năpădită de emoție. Asta era dragostea adevărată, nu-i așa? Să ai pe cineva lângă tine căruia să-i pese dacă ai ce să mănânci. A deschis frigiderul și a strâmbat din nas.

—Da, numai delicatose! a spus ea, trântind ușa frigiderului. Dar mă duc să mă întâlnesc cu un prieten.

Cârciuma The Fox and Hounds era plină ochi în fiecare marți seara, datorită, mai ales, faptului că se afla peste drum de un hostel și că avea patru ore de reduceri pe zi. Mai erau și alte cârciumi mai aproape de Poliția Metropolitană, pe unde mișunau polițiști, dar Donald socotea că se săturase să-i tot vadă pe tipii de la lucru și că merita să facă vreo doi pași în plus și să scape de vorbăria de la serviciu. Mult timp Sadie a luat de bună explicația lui, până când și-a dat seama că o lăsa mereu să vină după el și întotdeauna vorbeau tot despre serviciu, de obicei la inițiativa lui. Era adevărat însă că The Fox and Hounds avea și cea mai ieftină bere de pe malul acela al Tamisei și că Donald era cam zgârcit. Băiat bun, ce-i drept, dar cam zgârie-brânză. Marțea era și ziua când toate cele patru fete ale lui veneau la cină și Donald îi mărturisise odată că avea nevoie de un întăritor dacă

nu voia să-l pocnească durerea de cap de cum călca pragul casei.

—Atâtea ciorovăieli, Sparrow, certuri și împăcări. Nu pricep nimic din toate astea. Ce ți-e și cu femeile!?! se mira el, clătinând din cap. Sunt de neînțeles, zău așa!

Asta dovedea că Donald avea tabieturile lui și, când Sadie a pornit-o spre cârciumă, cu stomacul chiorăindu-i, era convinsă că avea să îl găsească pe bancheta de sub tabloul cu Broscoiul curtezan⁵⁰. Așa că, atunci când a intrat, un nor de fum plutea deasupra separeului. Ea a plătit două halbe de bere și le-a luat cu ea, și a traversat fără șovăială sala, pregătită să se strecoare pe bancheta din fața lui. Doar că locul nu era gol. Harry Sullivan stătea tolănit într-un colț, prăpădindu-se de râs la ceva ce tocmai îi spunea Donald. Sadie a trântit berile pe masă și a spus:

—Scuze, Harry, nu mi-am dat seama că erai și tu aici!

Ca orice polițist bătrân, Donald văzuse destule ciudățenii în viața lui ca să se mai poată arăta surprins. Așa că cea mai apropiată manifestare de uimire era doar o ușoară mișcare a sprâncenelor.

—Sparrow, a salutat-o el cu o mișcare a capului, de parcă nu la insistențele lui petrecuse ea două săptămâni pe coclauri.

—Don!

—Credeam că ești în concediu, Sparrow! a exclamat vesel Harry. Te-ai plictisit deja de soare și de surfing?

—Cam așa, Sully! a răspuns ea, zâmbindu-i lui Donald, care și-a sorbit ultimele picături de bere și și-a șters mustața cu dosul palmei înainte de a împinge halba goală spre marginea mesei.

—În Cornwall parcă te-ai dus, nu? a continuat Sully. Am avut și eu o mătușă la Truro și-n fiecare vară, eu cu frate-meu și soră-mea...

—Ce-ar fi să te duci să ne mai aduci un rând, Sull? i-a spus Donald.

Tânărul detectiv s-a uitat la berile aduse de Sadie și era cât pe ce să-i spună lui Donald că aveau deja destulă bere pe masă, dar și-a ținut gura. Nu era el prea isteț, dar și-a dat seama în cele din urmă. A arătat cu paharul spre bar, spunând:

—Ar fi bine să mă duc să-mi iau și eu una proaspătă.

—Bravo, du-te! l-a îmbiat Donald blând.

Sadie s-a dat la o parte ca să poată ieși Harry din separeu și apoi s-a așezat în locul lui. Pielea banchetei era caldă, un semn concret, trist, ce-i confirma sentimentul că fusese înlocuită.

—Să înțeleg că acum lucrezi cu Sull?

—Da.

—Ceva interesant?

—Niște spargerii, nimic special.

Sadie murea de curiozitate să afle mai multe, dar știa că nu e cazul să insiste. A luat meniul și s-a uitat peste el.

—Mor de foame. Te superi dacă mănânc și eu ceva?

—Nicidecum.

Modernizările ocoliseră cârciuma The Fox and Hounds, așa că meniul cuprindea doar o listă simplă de patru feluri, toate servite cu cartofi prăjiți, așa cum se obișnuia încă din 1964. Atât de mândri erau patronii de rezistența lor la schimbări, că scriseseră acest lucru cu litere de o șchioapă în capul meniului. Și nu mai e nevoie să spunem că Donald era de acord din toată inima cu ei.

—Mai dă-le încolo de *tapas*! răbufnise el față de Sadie de mai multe ori când ajungeau pe la vreun local mai îndepărtat, din pricina vreunui caz. Da' o

plăcintă de-a noastră ce cusur are? De când s-a făcut lumea atât de simandicoasă?

Chelnerița s-a apropiat și Sadie a comandat pește cu cartofi prăjiți.

—Dar dumneavoastră doriți ceva?

Donald a clătinat din cap.

—M-așteaptă acasă la masă! a răspuns el posomorât.

Chelnerița a plecat și Sadie a sorbit din bere.

—Ai tăi sunt bine?

—Foarte bine.

—Și ai fost ocupat?

—Foarte ocupat. Ascultă, Sparrow...

—Și eu am fost ocupată, cu un caz nerezolvat.

Și chiar în clipa când spunea aceste cuvinte, lui Sadie îi venea să-și dea palme. Nu avusese de gând să pomenească de familia Edevane. Să umble după un copil care dispăruse cu șaptezeci de ani în urmă, să caute hărți vechi și hârtoage ale poliției, să stea de vorbă cu descendenții celor implicați... asta nu prea suna a odihnă și recuperare, dar, văzându-l pe Sully așezat pe locul ei, a simțit că o apucă toți nervii. Ce toantă!

Acum nu mai avea cum să dea înapoi, așa că s-a gândit că cel mai bun lucru era să schimbe vorba, să-

și îndrepte greșeala. Dar și-a dat pe dată seama că era prea târziu. Donald își ciulise urechile ca un alsacian care simte miros de iepure.

—Caz nerezolvat? Ce caz?

—A, nu-i mare lucru, zău. Un ofițer bătrân din Cornwall avea nevoie de o mână de ajutor.

A luat o gură de bere, ca să tragă de timp, ticluind o minciună.

—Un prieten de-al bunicului meu. Știi, n-am putut să-l refuz.

Și a început să-i povestească despre cazul Edevane înainte ca el să apuce să o întrebe *cum* de a ajuns la el. Mai bine să creadă că dădea o mână de ajutor dezinteresat decât că are o obsesie sinistră. El asculta, clătinând din cap din când în când, adunând de pe masă fire minuscule de tutun.

—Și am senzația că șocul acesta al obuzului e important, a spus ea, în timp ce chelnerița i-a pus dinainte o farfurie cu un pește prăjit mai mult decât trebuia.

—A, tu și senzațiile tale!

Sadie s-a blestemat în gând pentru cuvântul ales, dar nu s-a lăsat păcălită.

—Dar tu știi ceva despre asta?

—Sindromul de stres posttraumatic? Da, am idee.

Atunci și-a adus aminte că nepotul lui Donald luptase în Războiul din Golf. Colegul ei nu era prea vorbăreț, dar făcuse destule aluzii ca Sadie să înțeleagă că Jeremy, nepotul lui, nu avusese ceea ce s-ar fi putut numi eufemistic un „război bun“.

—Mare blestem. Când crezi că ai trecut hopul, te lovește din nou. Groaznică depresie! a exclamat el, clătinând din cap de parcă nu găsea cuvintele cu care să descrie cât de adâncă era suferința nepotului său. Nu ca tristețile obișnuite, ceva mult mai rău. Disperare, groază, deznădejde.

—Și teamă?

—Și asta. Palpitații, spaima, coșmaruri care par cât se poate de reale.

—Și tendințe violente?

—Poate și asta. Cumnata mea l-a găsit cu pușca de vânătoare a lui taică-său îndreptată spre ușa dormitorului fratelui mai mic. Credea că sunt dușmani acolo, a avut o halucinație.

—Vai, Don, îmi pare rău!

Donald și-a strâns buzele și a dat ușor din cap.

—Groaznică situație! Și ce băiat blând, ce suflet bun, și nu zic asta doar că e băiatul fratelui meu. Ori de câte ori era cu fetele mele, stăteam liniștit, a urmat el, măturând cu un gest mânios firele de tutun

de pe masă. Ce grozăvii au fost puși să facă băieții ăștia! Câte au văzut și nu le pot uita! Cum să te mai comporti normal după asta? Cum să-i spui cuiva să omoare și apoi să ai pretenția să revină la normal?

—Nu știu, a spus Sadie, clătinând din cap.

Donald a luat halba și a băut cu nesaț. Când a terminat, și-a șters mustața țepoasă cu dosul palmei. Avea ochii roșii.

—Don...

—Ce cauți aici, Sparrow?

—Te-am sunat, ți-am lăsat un mesaj. Nu l-ai primit?

—Credeam că glumești... vineri, treisprezece... chestii de-astea!

—Nu glumeam. Sunt gata să vin înapoi. Dacă mai ai încredere în mine...

—E prea târziu, Sparrow, a spus el cu voce joasă, aproape șuierată, aplecându-se spre ea și aruncând o privire spre barul de care se proptise Sully, care schimba zâmbete cu o tânără turistă blondă. Ashford a deschis o anchetă pe tema dezvăluirilor din cazul Bailey. Am aflat asta de la Parr-Wilson, care află întotdeauna înaintea noastră. S-a intervenit de sus, vor să dea un exemplu, știi, politică internă...

—Ei, drăcie!

—Cam asta e!

Au rămas tăcuți o vreme, fiecare cântărind gravitatea situației. Don răsucea paharul pe masă.

—Doamne, Sparrow! Tu știi că eu țin la tine, dar cum la sfârșitul anului ies la pensie, trebuie să stau departe de buclucuri.

Ea a încuviințat din cap, pricepând dimensiunile problemei.

—Cel mai bun lucru pe care ai putea să-l faci e să te duci înapoi în Cornwall. Și dacă iese la iveală adevărul— oricum nu de la mine— o să poți, cel puțin, să dai vina pe extenuare, să spui că ți-ai dat seama și că te-ai retras.

Sadie și-a frecat fruntea. Simțea în gură gustul amar al dezamăgirii și, brusc, cărciuma i s-a părut mult mai zgomotoasă ca înainte.

—Mă auzi, Sparrow?

Ea a încuviințat din cap, fără tragere de inimă.

—Bravo, așa că n-ai fost aici în seara asta! Ai stat tot timpul în Cornwall, la odihnă!

—Și Sully?

—Nu-ți face tu griji din pricina lui Sully. După cum se hlizește cu blondina aia, nici n-o să țină minte cum te cheamă.

—Offf! Mulțumesc.

—Ar trebui să te bucuri.
—Da, sigur că da!
—Și-acum dispari de-aici!
Sadie și-a luat geanta în mână.
—Sparrow!
S-a întors să vadă ce voia.
—Vezi să mă ții la curent cu ce mai descoperi în cazul ăla nerezolvat!

22

Ploua când Sadie a ajuns în cartierul ei, picături prelungi, argintii cădeau pieziș în lumina felinarelor. De-a lungul rigolelor se formau băltoace pe care mașinile în trecere le spulberau spre trotuar. Sadie crezuse că goana prin ploaie până acasă avea să îi facă bine, dar nu își simțea mintea mai limpede decât atunci când ieșise de la cârciuma The Fox and Hounds, atâta doar că era udă până la piele. Și își spunea în sinea ei că, cel puțin, nu putea fi mai rău decât atât, că un duș fierbinte putea repara orice. Dar, apropiindu-se de blocul ei, a băgat de seamă că cineva stătea sub copertina de deasupra intrării. Nimeni nu stă în ploaie degeaba, se vedea clar persoana aceasta așteaptă pe cineva: umeri gârboviți,

brațe încrucișate, în poziție de pândă în timp ce el sau ea— era greu de distins — se sprijinea de perete. Sadie a încetinit pasul și s-a uitat în sus. Toate luminile vecinilor erau aprinse, singurele ferestre neluminate erau ale ei, ceea ce însemna că persoana care stătea acolo, în întuneric, o aștepta pe ea. Oftând hotărâtă, s-a scotocit în geantă după chei și a apucat-o pe cea mai ascuțită. Sadie mai fusese luată pe nepregătite și altă dată— un suspect nemulțumit dintr-un caz de abuz de droguri— și jurase să nu i se mai întâmple niciodată.

Și-a ordonat în sinea ei să-și păstreze cumpătul, să meargă mai departe în același ritm, chiar dacă își simțea adrenalina pulsându-i pe sub piele. În gând își derula toate cazurile vechi, închise, lista indivizilor dubioși pe care îi întâlneau, vreunul s-ar fi putut hotărî că în noaptea aceea era ocazia cea mai nimerită să se răzbune. Cu o privire furișă a trecut iute în revistă mașinile parcate pe stradă, întrebându-se în care dintre ele s-ar putea afla un complice și și-a amintit, cu groază, că mobilul ei era în casă, la încărcat.

Pe măsură ce se apropia de intrare, valul instinctiv de teamă a fost înlocuit de iritare. Nu avea chef să facă jocul nimănui, mai ales după toate cele

întâmpilate în seara aceea. A scrâșnit din dinți și a întrebat fără urmă de șovăială:

—Pe mine mă căutați?

Persoana s-a întors rapid spre ea.

—Credeam că sunteți plecată.

Era o voce de femeie. Lumina felinarului i-a căzut pe față, dându-i reflexe portocalii, și, pentru că Sadie nu era nici pe departe la fel de abilă ca Donald, era convinsă că surprinderea i se putea citi clar pe chip.

—Da, m-am întors, am venit chiar azi.

—Am nimerit bine, nu? a spus Nancy Bailey zâmbind ușor. Vă deranjează dacă intru puțin?

Sadie a ezitat. Doamne! Sigur că o deranja. O vizită a mamei lui Maggie Bailey era tot ce-i mai trebuia acum, în timpul anchetei, când încerca să nu iasă în evidență cu nimic. Își și închipuia cum ar fi fost privită continuarea implicării ei în cazul Bailey.

—Ați spus să păstrăm legătura, a adăugat Nancy Bailey, să vă spun dacă îmi mai vine ceva în minte.

Ce prostie! Sadie s-a blestemat în sinea ei pentru cât de toantă fusese. Își aducea aminte când zisese asta, când ea și cu Donald făcuseră ultima vizită la Nancy, spunându-i că acest caz era considerat închis și că poliția nu se mai ocupa de situația fiicei ei.

—Sunt convins că înțelegeți, doamnă Bailey, nu avem cum să-i căutăm pe toți cei care se hotărăsc să plece în vacanță fără să anunțe.

Donald fusese cel care îi dăduse această veste, iar Sadie stătuse lângă el încuviințând din cap. Dar când au ajuns jos, în stradă, i-a spus că își lăsase carnetelul de notițe sus și a dat fuga înapoi să bată la ușa lui Nancy. *Ce tâmpenie!* Sadie era mânioasă pe ea însăși, dar ce mai putea face acum?

—Poftiți înăuntru, a spus ea, deschizând ușa de la intrare, lăsând-o pe mama lui Maggie să intre în clădire și uitându-se peste umăr, așteptându-se să vadă pe vreuna dintre iscoadele lui Ashford luându-și notițe.

În apartament, televizorul vorbea singur în continuare, iar planta tot uscată era. Lumina slabă părea de rău augur sau romantică, depinde din ce perspectivă era privită. Sadie a adunat rapid lucrurile de pe canapea— geanta de voiaj cu hainele împrăștiate, scrisorile și reclamele pe care le aruncase acolo mai devreme— și le-a îngrămădit pe marginea măsuței.

—Luați loc, i-a spus ea, mă duc să mă schimb, nu durează mult...

În dormitor, a început să se mustre în gând, în timp ce-și scotea cămașa udă și scotocea printr-un sertar după una uscată. *Ce rahat!* Și-a șters părul cu un prosop, și-a șters și fața și a tras adânc aer în piept. Nu era cea mai deșteaptă treabă să o primească pe Nancy în apartamentul ei, asta era clar, dar putea, cel puțin, să facă un lucru bun, să folosească ocazia ca să rupă această relație o dată pentru totdeauna. Cu un oftat adânc, plin de hotărâre, s-a întors în camera de zi.

Nancy aștepta pe canapea, bătând ușor darabana cu degetele pe blugii ei decolorați, iar Sadie a fost surprinsă să vadă cât de vulnerabilă și de tânără părea. Nu avea decât patruzeci și cinci de ani, iar părul ei blond cenușiu îi atârna până pe umeri, cu un breton lung și drept.

—Un ceai?

—Ar fi grozav.

Uitându-se iute prin bucătărie, și-a dat seama că nu mai avea ceai.

—Dar de un whisky ce-ați zice?

—Ar fi și mai grozav!

Sadie și-a amintit cât de mult îi plăcea Nancy. Într-o altă viață, ar fi putut fi prietene. Asta era chiar o parte a problemei. A scos două pahare și o sticlă de

Johnnie Walker și le-a pus pe măsuță. Știa prea bine ce ar fi trebuit să facă: să nu se lase antrenată în nici o discuție despre „dispariția“ lui Maggie, să se comporte ca și cum fiica ei plecase undeva și s-ar fi putut să se fi întors acasă în cele două săptămâni cât lipsise Sadie, ori să-i spună ceva de genul: „Ai mai aflat ceva de Maggie?“ Dar nici n-a deschis bine gura, că a închis-o repede la loc. Ea susținuse atât de vehement ipoteza că Maggie pășise ceva, că ar fi părut incredibil de fals să spună așa ceva. S-a hotărât să o lase pe Nancy să vorbească mai întâi. A turnat whisky în pahare și i-a întins unul și ei.

—Da, a început Nancy, am fost să-i cunosc pe cei care s-au mutat în apartamentul lui Maggie. Apartamentul *lor* de-acum. Cel de la care îl închiriasse Maggie s-a hotărât să-l vândă, rapid și pe tăcute, de parcă Maggie nici nu ar fi existat.

—V-ați dus să-i vedeți pe noii proprietari?

—Am vrut să mă asigur că știu ce s-a întâmplat acolo. Așa, să mă asigur...

Ea nu a mai explicat, dar nici nu era nevoie. Sadie știa ce voia să spună. *Să se asigure că știu, în caz că Maggie se întoarce...* După câte cunoștea ea, celor mai mulți oameni nu le plăcea să cumpere și să trăiască într-un loc unde se făcuse o anchetă

judiciară, deși presupunea că abandonarea unui copil era mai suportabilă decât o crimă.

—Și cum a fost?

—Au fost drăguți. O pereche tânără, sunt proaspăt căsătoriți, la prima casă... Mai despachetau încă, dar m-au invitat la o ceașcă de ceai.

—Și ați acceptat, nu?

—Sigur că da.

Sigur că da. Încrederea lui Nancy în fiica ei era atât de neșămutată, pe măsura eforturilor pe care le făcuse ca să dovedească că avusese dreptate, că fiica ei nu își abandonase propriul copil.

—Am vrut să mai văd casa o dată. Oricum Maggie a mea nu era acolo. Era cu totul alt loc fără lucrurile ei.

Sadie știa că lucrurile lui Maggie erau toate împachetate în cutii îngrămădite una peste alta în camera de oaspeți a lui Nancy, cea pe care o aranjase pentru Caitlyn. Nancy arăta de parcă îi venea să plângă și Sadie nu știa ce să spună. Nu avea nici măcar o cutie cu șervețele ca să i-o întindă peste măsuță.

—Știam că nu are nici un rost, a continuat Nancy. Știu că a fost o prostie din partea mea. Au fost drăguți, m-au întrebat despre ea, dar am văzut pe

fețele lor că le era milă de mine, că aveau impresia că sunt scrântită. O bătrână tristă și țicnită! Știu că a fost o prostie.

Sigur că *a fost o prostie*. Niște oameni mai puțin înțelegători ar fi putut să cheme poliția, pe motiv de hărțuire sau încălcare a proprietății. Dar era și de înțeles, totuși. Sadie s-a gândit la casa de la Loanneth, mobilată la fel la șaptezeci de ani de la dispariția lui Theo, și la povestea lui Clive despre revenirea lui Eleanor Edevane an după an, doar ca să fie în locul unde fusese văzut fiul ei ultima oară. Era același lucru, doar că Nancy nu a avut posibilitatea de a înălța un altar pentru fiica ei dispărută. Tot ce avea ea era o cameră înșesată cu cutii și mobilă ieftină.

—Ce face Caitlyn? a întrebat Sadie, să schimbe vorba.

Întrebarea i-a luminat chipul.

—E bine, drăguța de ea! Îi e dor de mama ei. Dar nu o văd atât de des pe cât aș vrea.

—Îmi pare rău.

Și chiar îi părea. Când o interogase prima dată, Sadie fusese uimită câte fotografii ale fetiței erau împrăștiate prin apartamentul ei. Pe televizor, agățate pe perete, așezate printre celelalte fotografii

de pe rafturi. Se părea că petrecuseră mult timp împreună, înainte ca Maggie să se facă nevăzută. Nancy era cea care avea grijă de Caitlyn când Maggie era la lucru.

—Am senzația că le-am pierdut pe amândouă, a spus Nancy, frământând marginea pernei de pe canapea.

—Nu e chiar așa, Caitlyn va avea nevoie de dumneavoastră mai mult ca niciodată, așa mi se pare mie.

—Nu știu unde mai am și eu loc. Caty are acum o viață nouă. I-au făcut o cameră a ei în casa lui Steve, plină cu jucării, cu un pat nou cu plapumă cu desene cu Dora. Știți, Dora e preferata ei.

—Mi-aduc aminte, a spus Sadie, venindu-i în minte imaginea fetiței din hol, cu pijamaua roz cu Dora. Amintirea a lovit-o ca o durere puternică în piept, și își dădea seama cât de mult o durea pe Nancy să vadă că fiica ei a fost atât de ușor înlocuită în inima fetiței.

—E doar un copil. Le-or plăcea copiilor jucăriile și personajele de la televizor, dar ei știu prea bine ce contează cu adevărat.

Nancy a oftat și și-a dat bretonul într-o parte.

—Ai suflet bun, Sadie. Nu știu ce caut aici. N-ar fi trebuit să vin. O să-ți fac numai probleme.

Sadie nu i-a mai spus că dăduse deja de bucluc. A umplut din nou paharele.

—Presupun că ai alte cazuri acum.

—Nu dăm pace răufăcătorilor.

Sadie s-a gândit dacă să-i povestească despre cazul Edevane, doar ca să schimbe vorba, dar a decis că asemănările— o persoană dispărută care nu a mai fost găsită— nu ar fi de nici un folos. Și oricum Nancy nu o asculta, gândul ei era la Maggie.

—Știi ce nu are nici o noimă? a spus ea, lăsând paharul jos și împreunându-și degetele. De ce ar fi părăsit-o Maggie pe Caitlyn după ce a trecut printr-atâtea ca să o aibă?

—Ca să o nască, vrei să zici? a întrebat Sadie uimită, căci era prima dată când ar fi auzit despre probleme de fertilitate.

—A, nu, nici vorbă! Ei doi nici nu s-au uitat bine unul la altul, mă înțelege! Chiar a fost necesar să planifice nunta mai iute, știi tu ce vreau să spun... Nu, eu mă refer la ce-a urmat *după* divorț. La custodie. Maggie a trebuit să aducă atâtea dovezi că e o mamă bună, a fost nevoită să aducă martori și să rabde toate controalele alea ale celor de la serviciile

sociale, care își notau totul. A fost greu de convins tribunalul, că era atât de tânără, dar ea era hotărâtă să nu o dea pe Caitlyn. Și mi-a zis : „Mamă, Caty e fata mea și locul ei e lângă mine.“ Nancy a privit-o pe Sadie cu o privire rugătoare și cu o expresie oarecum triumfătoare, care părea să spună: „Vezi, am dreptate!“

—Și-atunci de ce ar fi trecut prin toate astea, doar ca să-și ia lumea în cap după aia?

Pe Sadie nu a lăsat-o inima să-i spună că o înfruntare la tribunal nu dovedește nimic. Că erau prea puține divorțurile în care părinții nu se luptau din răsuputeri pentru custodia copilului și că înverșunarea lor avea mai puțin de-a face cu dragostea pentru copil cât cu dorința de a-l învăța minte pe fostul soț. Ea văzuse oameni, altminteri blânzi și cumsecade, războindu-se vajnic în tribunal pentru un hamster sau un serviciu de tacâmuri, ori pentru taboul cățelului Bilbo pictat de strămătușa Mildred.

—Și nici nu i-a fost ușor. El avea o situație financiară mai bună decât Maggie a mea, și era și recăsătorit. Ea își tot făcea probleme că tribunalul va decide că doi adulți într-un cămin, o mamă și un tată, atârnă mai greu decât unul singur. Dar judecătoria

a gândit bine până la urmă. A văzut ce mamă bună e Maggie. Și chiar *a fost* o mamă bună! Știu eu ce v-a spus Steve, chestia aia, că a uitat s-o ia pe Caitlyn de la grădiniță, dar atunci a fost o neînțelegere. Întârziase pentru că avea o slujbă nouă și, când și-a dat seama că nu o să poată face față, am început să o ajut eu. E o mamă grozavă. Când Caty a făcut doi ani, a ținut morțiș să mergă la mare și asta chiar aveam de gând să facem. I-am tot promis și am vorbit despre asta săptămâni întregi, dar cu o zi înainte s-a îmbolnăvit. A făcut temperatură, era moale și mârâită. Și-atunci știi ce-a făcut Maggie? I-a adus marea acasă! A răscolit depozitul de papetărie de la serviciu după materiale și și-a petrecut toată noaptea făcând valuri din celofan și carton, pești și pescăruși și scoici ca să aibă Caty ce aduna. A făcut chiar și un teatru de păpuși cu Punch și Judy, doar pentru Caty.

Ochii albaștri ai lui Nancy au scânteiat la această amintire. Sadie a surâs, dar zâmbetul ei era plin de milă. Înțelegea de ce venise Nancy și s-a întristat. Nu avea nici o noutate, voia doar să stea de vorbă despre Maggie și, decât să se ducă la o prietenă sau la o rudă, o alesese pe Sadie. Nu era ceva neobișnuit ca în timpul anchetelor unii membri de familie să se

lege prea mult de polițistul care investiga cazul. Sadie se gândea că părea logic ca cineva a cărui viață fusese dată peste cap de șocul și trauma unei fărâdelegi să se agațe de persoana care părea să aducă soluția, care inspira siguranță, care deținea controlul și putea să îndrepte lucrurile.

Dar Sadie nu mai avea sarcina să o găsească pe Maggie și, cu siguranță, nu era în stare să îndrepte lucrurile. Nici pentru Nancy Bailey, nici pentru ea însăși. Și-a aruncat privirea spre ceasul electronic de pe cuptor. Brusc se simțea cuprinsă de o oboseală covârșitoare. Avusese o zi lungă și plină de întâmplări, avea impresia că nu ea, ci altcineva, cu mult timp în urmă se sculase de dimineață în Cornwall. Îi era milă de Nancy, dar nu făceau altceva decât să bată apa în piuă, ceea ce nu făcea bine nici uneia din ele. A luat paharele de lângă sticla de Johnnie Walker.

—Uite ce-i, Nancy, îmi pare rău, nu vreau să fiu nepoliticoasă, dar sunt foarte obosită.

Femeia a încuviințat din cap.

—Sigur că da, îmi pare rău... mă ia valul, știi cum e...

—Știu.

—Dar eu am venit să-ți spun ceva, a continuat ea, scoțând din buzunar un carnețel cu scoarțe de piele. Am mai scotocit prin lucrurile lui Maggie, poate dau de ceva, și am văzut în jurnalul ei că avea o întâlnire cu un bărbat numit MT. Lucrul ăsta a fost mereu scris acolo, dar eu nu mi-am dat seama ce înseamnă. Acum mi-am adus aminte. E un tip de la ea de la serviciu, a spus ea arătând inițialele cu unghia ei roasă până la carne.

—Și credeți că tipul acesta, MT, ar fi putut fi implicat cumva? Că ar fi avut de-a face cu dispariția ei?

Nancy s-a uitat la ea de parcă ar fi bătut câmpii.

—Ei, ce minte ai! Eu cred că asta dovedește că ea nu a plecat nicăieri, oricum, adică nu de bunăvoie! După despărțirea de Steve, Maggie nu s-a mai întâlnit cu alți bărbați. Credea că nu era corect să o zăpăcească pe Caty aducându-i tot felul de persoane în casă. Dar MT ăsta era cu totul altfel! Îmi povestise despre el, vezi, chiar de mai multe ori. „Mami, e așa de chipeș și tare bun și nostim“, așa mi-a spus. Credea că el ar fi putut să fie alesul.

—Nancy...

—Nu-ți dai seama? De ce-ar fi plecat tocmai când își făcea atâtea speranțe?

Sadie se putea gândi la nenumărate motive, dar în momentul acela motivele aproape că nu mai contau. După cum spunea mereu Donald: gândul la motive nu face decât să te distragă. Doar te împiedică să vezi ceea ce e chiar sub nasul tău, dacă nu exista o explicație imediată. Important era că Maggie *plecase*. Găsiseră și o dovadă de netăgăduit.

—Dar a fost și biletul, Nancy.

—Ei, biletul, a răbufnit Nancy fluturând din mână, supărată. Știi prea bine ce cred eu despre bilet.

Știa. Nu dădea doi bani pe el. După cum era de așteptat, Nancy era convinsă că era o făcătură, deși i se spusese de nenumărate ori, în mod convingător, de către mai mulți grafologi, că mesajul chiar fusese scris de Maggie.

—Nu are nici o noimă, a spus Nancy, dacă ai fi cunoscut-o tot așa ai fi gândit și tu.

Sadie nu o cunoscuse pe Maggie, dar cunoștea alte lucruri. Știa că se găsisse un bilet, că fetița era flămândă și speriată când o găsiseră, și că acum era fericită și la adăpost. S-a uitat la Nancy, așezată în capătul celălalt al canapelei, cu chipul chinuit de efortul de a născoci noi și noi ipoteze despre ceea ce i se întâmplase lui Maggie. Se părea că mintea

omului posedă o capacitate creativă infinită când dorea ceva cu tot dinadinsul.

Lui Sadie i-a venit din nou în gând Eleanor Edevane și copilul ei dispărut. În toate notițele pe care le luase discutând cu Clive, nu reieșea de nicăieri că ea avusese vreo ipoteză despre locul unde s-ar fi putut găsi fiul ei. De fapt, Clive spunea că se purtase cu eleganță, că lăsase poliția să-și vadă de treabă, că soțul ei o oprise să dea fuga afară să ajute la căutări, că ea hotărâse să dea un anunț prin care să se ofere o recompensă și făcuse mai târziu o donație poliției, drept mulțumire pentru eforturile depuse.

Dintr-odată acest comportament i s-a părut lui Sadie foarte nefiresc. Atât de diferit de credința nestrămutată a lui Nancy că poliția nu avea dreptate, atât de opus încercărilor ei neobosite de a găsi noi explicații. De fapt, pasivitatea lui Eleanor putea fi interpretată *aproape* ca o dovadă în plus că ea știa deja unde se afla copilul ei. Clive nu gândise așa, desigur. El era convins că ea se stăpânea cu o voință extraordinară și că a cedat doar la tragedia provocată de sinuciderea prietenului ei, Llewellyn.

Dar de fapt, nu puteai pune bază pe anchetatori să vadă dincolo de relațiile personale pe care le-au stabilit cu membrii familiilor, mai ales dacă era

vorba de un tânăr aflat la începutul carierei. Sadie a rămas nemișcată, cu mintea încordată, cântărind toate posibilitățile. Să fi fost de fapt donația către poliție un fel de scuză că le-a irosit timpul și resursele pentru o cercetare despre care știa prea bine că nu avea să dea rezultat? Că era căutat un băiețel deja mort? Care fusese deja îngropat pe domeniul Loanneth? Poate în pădurea care izola complet casa?

—Îmi cer scuze. Ești obosită. Ar trebui să plec.

Sadie a clipit din ochi. Furată de gânduri, uitase complet de musafira ei.

Nancy și-a apucat geanta și și-a pus-o pe umăr. S-a ridicat în picioare.

—A fost frumos din partea ta să mă primești!

—Nancy...

Sadie s-a oprit. Ce-ar mai fi fost de spus? „Îmi pare rău că nu s-a putut altfel. Îmi pare rău că te-am dezamăgit.“ De obicei nu era sentimentală, dar în clipa aceea a simțit un imbold copleșitor să o îmbrățișeze. Și chiar așa a făcut.

După plecarea lui Nancy, Sadie a mai rămas pe canapea. Se simțea obosită, dar era prea agitată ca să poată dormi. S-a blestemat în gând că dăduse înapoi la bibliotecă *Escapade imaginare* înainte de a pleca

din Cornwall; i-ar fi prins bine un somnifer bun acum. Tristețea celeilalte femei, singurătatea și faptul că se simțea trădată după dispariția fiicei ei lăsaseră o urmă aproape palpabilă în apartament. Era păcat că se simțea îndepărtată de Caitlyn, dar Sadie se bucura că fetița avea un părinte, un tată care o iubea, căsătorit cu o femeie dornică să aibă în grijă copilul altcuiva. Mai erau și oameni buni pe lumea asta, la fel ca Bertie și Ruth.

În vara aceea când a descoperit că era însărcinată, au urmat niște certuri groaznice cu părinții ei. Ei voiau „să nu afle lumea“ și i-au cerut „să rezolve problema“ cât mai repede, pe tăcute. Sadie era uimită și speriată, dar refuzase. Atunci totul a luat-o razna, tatăl ei a făcut scandal și a amenințat-o și în cele din urmă— nu-și mai aducea aminte bine dacă ea sau el dăduse un ultimatum—, plecase de acasă. În acel moment au intervenit serviciile sociale, care s-au interesat dacă exista cineva la care ar fi putut sta până se linișteau lucrurile, dacă cineva din familie sau dintre prieteni ar putea să o găzduiască. La început, Sadie le-a spus că nu avea pe nimeni. Numai la insistențele lor și-a adus aminte de bunicii pe care obișnuia să-i viziteze când era mică. Amintiri vagi i-au venit în minte despre drumul la

Londra cu mașina, prânzurile de duminică și grădina micuță, împrejmuită cu ziduri. Avusese loc o ceartă din câte își amintea— asemenea tuturor încăpățânaților și mărginiților, părinții ei se certau adesea cu lumea— și mama ei a rupt legăturile cu părinții săi când Sadie avea vreo patru ani.

Sadie avea emoții când s-a văzut cu Bertie și Ruth după atâta timp. Se simțea rușinată de împrejurările în care se întâlneau și era mânioasă. Rămăsese cu spatele sprijinit de zidul prăvăliei, în vreme ce domnul și doamna Gardiner glumeau, ca între vecini, cu bunicii la care ei nici nu-i venea să se uite. Cea care vorbea era Ruth, în vreme ce Bertie stătea liniștit prin preajmă, cu fruntea lui ce trăda înțelepciune încruntată, iar Sadie își concentra atenția asupra pantofilor, a unghiilor, a cărții poștale înrămate, atârnată deasupra casei de marcat— prefera să se uite oriunde, mai puțin la adulții binevoitori care preluaseră recent controlul micului ei univers.

Și, în timp ce stătea acolo, analizând cartea poștală— o fotografie în sepia a unei porți de grădină de undeva— a simțit copilul mișcând pentru prima oară. *De parcă am fi împărtășit taina cea mai minunată, eu și sufletețul acela ascuns*, îi scrisese Eleanor lui Anthony pe hârtia bordată cu frunze de

viță-de-vie, și chiar așa simțise și Sadie atunci. Doar ei amândoi, împotriva lumii întregi. Și atunci i s-a înfiripat în minte ideea că ar fi putut păstra copilul și că, poate, atâta timp cât aveau să fie împreună totul urma să fie bine. Dar asta nu avea nici o noimă: ea avea șaisprezece ani, nu avea nici un venit și nici un viitor, nu știa cum să crească un copil— fiind ea însăși un copil—, dar gândul acesta a fost atât de puternic, că o vreme i-a luat mințile. Hormonii erau de vină, sau cel puțin așa îi spusese asistentele medicale.

Oftând, a ridicat teancul de corespondență de pe marginea măsuței și a început să aleagă facturile, dând la o parte reclamele. Aproape că terminase când a ajuns la un plic ce nu arăta nici a factură, nici a reclamă. Adresa era scrisă de mână, a recunoscut scrisul pe loc și pentru o fracțiune de secundă s-a gândit că trebuie să fi fost aceeași scrisoare pe care o înapoiase săptămâna trecută, că poștașul greșise și i-o trimisese tot ei, în loc să i-o trimită expeditorului. Apoi și-a dat seama că era altă scrisoare, că Charlotte Sutherland îi scrisese din nou.

Și-a turnat un whisky.

O parte a sufletului ei nu voia să deschidă scrisoarea, dar cealaltă parte o îmboldea să vadă ce conținea.

Curiozitatea a învins, așa cum se întâmplă de obicei.

Începutul era foarte asemănător cu cel al primei scrisori, formal și politicos, explicând cine era și ce făcea, ce realizări și ce preocupări avea, ce-i plăcea și ce nu, dar, când a ajuns la ultimul paragraf, a băgat de seamă că scrisul nu mai era la fel de ordonat, devenea mai ascuțit și neorânduit. Câteva rânduri i-au atras atenția: *Vă rog să-mi răspundeți, nu vreau nimic de la dumneavoastră, vreau doar să știu cine sunt. Nu mă mai recunosc, mă uit în oglindă și nu mai știu cine sunt. Vă rog.*

Sadie a scăpat scrisoarea de parcă ar fi ars-o. Cuvintele păreau vii. Chiar ea le-ar fi putut scrie cu cincisprezece ani în urmă. Își amintea atât de bine durerea acută a senzației de a nu se mai recunoaște. Își amintea cum se uita, în oglinda din casa lui Bertie și Ruth, la pânțelele ei umflate, altădată foarte plat, cu senzația că acolo, înăuntru, se mișcă o altă viață. Dar după aceea a fost și mai rău, căci i se vedeau pe piele urmele experienței prin care trecuse. Se

așteptase să fie totul ca înainte și își dădea seama, prea târziu, că era imposibil.

La spital erau sfătuite să nu dea nume copiilor. Se spunea că era mai ușor așa, și toată lumea avea grijă să fie mai ușor. Nimeni nu avea nevoie de scene. Dar, indiferent câtă grijă aveau, i-a mărturisit o asistentă, tot se mai întâmpla câte ceva. Era inevitabil, continuase ea să-i spună cu înțelepciune blândă, indiferent cât de bun era sistemul, se mai întâmpla câte o scenă. Uneori auzea strigătele unei fete cu părul negru ce părea italiancă. „Îmi vreau copilul! Dați-mi copilul!“ Și alerga pe culoarul alb, cu halatul deschis și privirile răvășite.

Sadie nu a strigat, aproape că nu vorbea. Și când Bertie și Ruth au venit să o ia, când totul s-a terminat, a pornit pe culoar îmbrăcată cu hainele ei dinainte, cu ochii țintă la ușă, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat și ar fi putut lăsa toată povestea aceea în camera verzuie cu crăpături în pereți asemenea fluviului Nil.

Lucrând la poliție, Sadie avusese de-a face cu mame foarte tinere și știa că acum există agenții care colaborează cu mamele pentru a aranja adopții. După naștere aveau voie să-și vadă copilul și să-i pună nume, să stea un timp cu el. În unele cazuri, era chiar

posibil să primească informări despre copil și chiar să-l viziteze.

Dar pe vremea aceea era altfel. Existau tot felul de reguli. Pe când zăcea în pat, cu mâna încă legată de monitorul de pe noptiera de lângă ea, cu asistentele agitându-se în toate părțile în zarva aceea ce urmează după nașterea unui copil, a primit în brațe un ghemotoc cald, ciudat, cu mădulare subțirele și pânțele rotund, cu obraji catifelați.

Nouăzeci de minute.

Sadie și-a ținut fetița în brațe doar nouăzeci de minute înainte de a-i fi luată— o mânuță tremurândă peste păturica cu dungi galbene și albe în care era învelită. O mânuță miraculoasă pe care a ținut-o și a mângâiat-o o oră și jumătate, care se agățase ușor de degetul ei de parcă ar fi vrut să o rețină și, pentru o clipă, s-a deschis între ele un hău în care plutea tot ce ar fi vrut Sadie să-i spună acelei fetițe, toate lucrurile pe care ar fi vrut ca ea să le afle despre viață, dragoste, trecut și viitor, dar asistentele mai aveau o regulă și, înainte ca Sadie să se poată gândi sau vorbi, pachețelul cu dungi galbene și albe dispăruse. Ecoul scâncetului ei încă o mai făcea să tresară. Căldura acelei mânuțe o făcea și acum să se trezească scaldată într-o sudoare înghețată. Chiar și

acum, în camera ei de zi, simțea că îi e frig, extrem de frig. O singură regulă nu respectase Sadie atunci. Îi dăduse un nume fiicei ei.

Berea băută cu Donald și whisky-ul băut cu Nancy, precum și învălmășeala emoțiilor o istoviseră de tot și, deși era doar nouă și jumătate, ațipise. S-a trezit când a sunat mobilul. A clipit în lumina slabă a apartamentului, încercând să-și amintească unde pusese blestemăția aceea de telefon.

La încărcat. S-a repezit să răspundă, încercând să-și limpezească mintea. Îi era plină de copii: pierduți, adoptați, abandonati. Poate chiar și uciși.

A întins mâna după telefon și a văzut că avea o mulțime de apeluri pierdute, toate de la un număr necunoscut.

—Alo?

—Detectiv Sparrow?

—La telefon.

—Mă numesc Peter Obel. Sunt asistentul scriitoarei A.C. Edevane.

Alice! Sadie s-a simțit străbătută de un val de adrenalină. Brusc s-a trezit de tot.

—Da.

—Vă cer scuze că vă sun atât de târziu, dar e o chestiune mai delicată și nu am vrut să las doar un mesaj.

Acum urma să o amenințe că avea să se adreseze justiției dacă nu o lasă în pace pe șefa lui.

—Doamna Edevane a primit scrisorile dumneavoastră referitoare la dispariția fratelui ei Theo și m-a rugat să vă sun.

—Da.

—Ar dori să stabilească o întâlnire ca să vorbiți despre asta. Vineri la amiază e bine?

23

Prima amintire adevărată a lui Alice legată de tatăl ei era dintr-o zi petrecută la circ. La câteva săptămâni după ce împlinise patru ani, corturile cu roșu și galben apăruseră asemenea unor ciuperci uriașe pe câmpul gol de lângă sat.

—Dar cum au știut că a fost ziua mea? o întrebase ea pe mama ei, cu ochii măriți de încântare, în timp ce treceau pe lângă ele.

Entuziasmul ei a crescut în zilele următoare, când au apărut afișe pe ziduri și în vitrinele magazinelor, afișe cu clovni, lei și ce-i plăcea cel mai mult lui

Alice— o fată care plutea sus, deasupra tuturor, într-un fel de leagăn sclipitor, cu panglici roșii fluturând în urma ei.

Micuța Clementine avea o infecție respiratorie, așa că atunci când a venit ziua cea mare, Mama a rămas cu ea acasă, iar Alice și Tata au pornit peste câmp ținându-se de mână. Alice țopăia pe lângă el, cu poalele rochiei noi săltându-i frumos, iar ea, timidă, dar pătrunsă de propria importanță, se gândea ce să-i spună. Acum i-a trecut prin minte că trebuie să fi fost și Deborah cu ei, dar mintea ei a preferat să o șteargă cu totul din amintire. La sosire au fost întâmpinați de o duhoare de rumeguș și balegă, de muzică de bâlci, de țipete de copii și nechezat de cai. Dinaintea lor se afla un cort uriaș, cu o gură întunecată, larg deschisă, cu vârful ascuțit înălțându-se spre cer și Alice s-a oprit să se uite cu ochii bulbucați de uimire la steagul galben, zimțat, ce fâlfâia chiar în vârf, în timp ce grauri mititei zburau ținând piept vântului.

—Ia te uită ce răcnește! a spus ea, mândră de cuvântul cel nou pe care-l auzise în bucătărie de la doamna Stevenson și murise de nerăbdare să-l folosească și ea.

La intrare, lumea se înghiontea la coadă, copiii și oamenii mari sporovăind aprins în timp ce-și ocupau locurile sub cupolă, pe băncile proaspăt date la rindea. Și, în timp ce așteptau să înceapă spectacolul, se simțea o tensiune în aer. Soarele ardea și mirosul pânzei încinse se amesteca cu mirosul mulțimii, până când, în cele din urmă, o tobă a străbătut bubuind arena, făcându-i pe toți să se tragă pe marginea băncilor. Maestrul de manej umbla țațos și pufnea, leii răgeau și elefanții purtau prin ring femei unduindu-se. Alice era transfigurată, doar când și când arunca câte o privire spre tatăl ei, să-i soarbă concentrarea, golul obrazului, bărbia proaspăt bărbierită. El era încă o noutate, piesa de puzzle care lipsise, după care tânjiseră în toți anii războiului fără ca măcar să-l cunoască. Mirosul de săpun de bărbierit, cizmele uriașe din hol, căldura profundă a râsului său răgușit.

După aceea el a cumpărat o pungă de alune și s-au plimbat pe la toate cuștile, băgând mâinile printre gratii, deschizându-și palmele ca să fie linse de limbi aspre. Un bărbat vindea dulciuri într-o rulotă vesel colorată și Alice l-a tras de mână pe tatăl ei până când s-a lăsat înduplecat. Apoi, cu mere pe băț trase în zahăr ars în mână, istoviți de căldură și bucurie, s-

au îndreptat spre ieșire, unde au dat peste un bărbat cu cioate de lemn în locul picioarelor și o parte a feței acoperită cu o bucată de metal. Alice a tresărit, gândindu-se că era o altă atracție a bâlciului, asemenea femeii cu barbă sau a clovnului pitic cu joben și chip trist, vopsit, dar tatăl ei a uimit-o când a îngenuncheat lângă bărbat și a început să vorbească încet cu el. Timpul trecea și Alice începuse să se plictisească, izbind cu piciorul în țărână și ronțâind mărul până a dat de bățul lipicios.

Au luat-o pe jos spre casă de-a lungul falezei stâncoase, marea se zbătea dedesubt și margaretele se unduiau pe câmp, iar tatăl ei i-a explicat că omul cu masca de fier fusese soldat, la fel ca el, și că nu toți avuseseră norocul să se întoarcă la o casă atât de minunată ca a lor, la o soție și copii frumoși, că mulți și-au lăsat câte o parte a trupului în noroaiele din Franța.

—Dar tu n-ai pățit așa, a spus Alice îndrăzneță, mândră că tatăl ei s-a întors nevătămat, că fața lui frumoasă era neatinsă.

Și dacă Anthony i-a răspuns ceva, vorbele s-au pierdut căci, în clipa aceea Alice, care mergea pe marginea stâncii ascuțite, a alunecat și a căzut, rănindu-se la genunchi. Durerea a fost rapidă,

ascuțită și a făcut-o să verse lacrimi fierbinți de furie, necăjită pe piatra care i-a ieșit în cale și a făcut-o să se împiedice. Tata i-a bandajat genunchiul cu batista, spunându-i vorbe blânde care i-au alungat suferința, după care a ridicat-o pe umeri și a dus-o acasă.

—Tăticul tău știe să repare totul, i-a spus Mama mai târziu, după ce ajunseseră acasă veseli, cu chipurile arse de soare, iar ea făcuse baie și mâncase ouă moi în camera copiilor. Înainte de a te naște tu, a învățat la o mare universitate unde merg doar cei mai deștepți oameni din Anglia. Acolo a învățat să vindece oameni, să se facă doctor.

Alice s-a încruntat, cântărind această noutate, după care a clătinat din cap tăgăduind afirmația mamei.

—Tata nu e doctor, a spus ea, nu e ca doctorul Gibbons (care avea degetele reci și îi mirosea gura). Tata e magician.

Eleanor a zâmbit și luând-o pe Alice în brațe, i-a șoptit:

—Ți-am spus vreodată că tăticul tău mi-a salvat viața?

Și Alice s-a cuibărit să asculte povestea care avea să devină una dintre favoritele ei. Iar Mama i-a povestit cu atâta însuflețire că Alice parcă simțea

mirosul gazelor de eșapament amestecate cu cel de balegă, parcă și vedea strada Marylebone înțesată de autobuze, mașini și tramvaie și simțea teama mamei ei când și-a ridicat ochii și a văzut cum reclama ceaiului Lipton stătea să se prăvălească peste ea.

—Alice?

Alice a clipit. Era Peter, care se învârtea în jurul ei.

—Nu mai e mult, a spus el.

Ea și-a aruncat privirea la ceas.

—S-ar putea, deși foarte puțini oameni mai sunt punctuali, Peter. Noi doi suntem niște excepții.

Încerca să nu-și trădeze emoția din voce, dar zâmbetul lui blând îi dovedea că nu reușea.

—Vrei să fac ceva anume cât e ea aici? a întrebat el. Să iau notițe, să fac ceai?

„Doar să stai cu mine“, ar fi vrut să-i răspundă, „ca noi să fim doi, iar ea una singură. Să nu mă simt atât de nesigură.“

—Nu-mi trece nimic prin minte, a spus ea degajată. Dacă stă mai mult de cincisprezece minute, poți să oferi niște ceai. Nu o să-mi trebuiască prea mult să-mi dau seama dacă îmi pierd vremea cu ea. Între timp, poți să-ți vezi de treburi.

Făcând așa cum i s-a spus, Peter s-a îndreptat spre bucătărie, unde lucrase toată dimineața la blestemata

aia de pagină de web. În lipsa lui, încăperea a devenit brusc apăsătoare, prea plină de amintiri. Alice a oftat. Toate familiile erau un amestec de povești, și totuși în familia ei părea să fie straturi peste straturi de povestiri și repovestiri, mai multe decât în alte familii. Numai că familia lor avea mulți membri și tuturor le plăcea să vorbească și să scrie și să se minuneze, așa încât fusese inevitabil să-și construiască viețile ca pe un șir de povestiri. Dar exista și un capitol foarte important care nu fusese niciodată istorisit. Un adevăr atât de covârșitor, atât de mare, încât părinții ei făcuseră tot posibilul să-l tăinuiască. În ziua aceea, la circ, Alice judecase greșit când îi fusese milă de omul cu cioate de lemn și masca de fier pe față, în timp ce țopăia pe lângă tatăl ei și se bucura că era întreg. Fiindcă și Tata lăsase o parte din el în Franța.

—Mama mi-a spus doar după Ziua Victoriei, îi spusese Deborah marți, în timp ce stăteau împreună în salonul ei, bându-și ceaiul, vina ei inexplicabilă atârând parcă greu în aerul dintre ele. Ne aflam în mijlocul pregătirilor pentru petrecere și Tata se odihnea sus. El era foarte aproape de sfârșit și cred că am prins-o într-o dispoziție melancolică. Am spus ceva banal... că ce minunat că s-a terminat războiul

în cele din urmă și că toți tinerii vor putea veni acasă să-și vadă mai departe de viețile lor, cam așa ceva, dar Mama nu mi-a răspuns. Era urcată pe o scară, cu spatele la mine, și agăța un steag în fereastră. Am crezut că nu m-a auzit. Doar atunci când am repetat, am băgat de seamă că-i tremurau umerii și că plângea. Atunci mi-a povestit despre Tata, despre cât de mult a suferit el și cât au suferit amândoi după Primul Război.

Așezată pe canapea, cu o ceașcă fină de porțelan în mână, Alice era complet buimăcită. De faptul că tatăl ei suferise de șocul obuzului, și mai mult decât, de faptul că Deborah alesese să-i facă această dezvăluire acum, în ziua când se întâlniseră ca să vorbească despre Theo.

—Dar nu a dat niciodată vreun semn că ar suferi de așa ceva, a spus ea. Și doar au locuit în Londra în timpul bombardamentelor, pentru numele lui Dumnezeu! I-am văzut de atâtea ori, Tata niciodată nu s-a chircit de frica zgomotului.

—Nu așa se manifesta, după cum spunea Mama. Memoria îl lăsase și îi tremurau mâinile din pricina expunerii la gaze, încât nu a mai putut termina facultatea de medicină și nu a mai devenit doctor, ceea ce l-a deprimat foarte tare. Dar adevărata

problemă era ceva mult mai grav, ceva ce s-a întâmplat acolo și pe care nu și-l putea ierta.

—Ce anume?

—Nu a vrut să-mi spună. Nici nu sunt convinsă că Mama știa și, oricum, el refuza să meargă la vreun doctor. Dar orice a făcut el acolo, orice a văzut, lucrurile acelea i-au produs coșmaruri toată viața și când îl apucau crizele de spaimă, nu mai era în firea lui.

—Nu cred. Eu n-am văzut nici un semn.

—Aveau o înțelegere. Mama mi-a spus că erau extrem de atenți să țină totul ascuns de noi și de oricine altcineva. Tata era hotărât să nu aflăm. Făcuse prea multe sacrificii, spunea el, ca să nu-și îndeplinească rolul de tată. Mi-a fost tare milă de ea când mi-a povestit. Mi-am dat seama cât de singură fusese. Eu mi-am închipuit întotdeauna că ei își ajungeau unul altuia, că ei aleseseră să se izoleze, dar dintr-odată mi-am dat seama că ea se retrăsese din pricina bolii Tatei. E destul de greu să ai grijă de un om bolnav, dar să mai și ții boala secretă înseamnă să rupi legăturile cu prietenii și cu restul familiei, să te ții mereu la distanță. În tot acest timp, Mama nu a avut pe nimeni căruia să i se confeseze. Din 1919, eu am fost una dintre primele persoane

căreia i-a mărturisit. După mai bine de douăzeci și cinci de ani!

Alice se uitase spre polița șemineului, unde Deborah ținea o fotografie înrămată a părinților lor în ziua nunții, incredibil de tineri și de frumoși. În mitologia familiei lor, de când se știa Alice, căsnicia lui Eleanor și a lui Anthony fusese considerată sacră. Să afle acum că ei doi au avut atâta timp un asemenea secret însemna să îi coboare de pe pedestal. Și mai grav, alimentând indignarea lui Alice, era faptul că Deborah știa lucrul acesta de mai bine de șaiszeci de ani în timp ce ea nici habar nu avusese. Iar asta nu era în firea lucrurilor, căci Alice era detectivul familiei, persoana care știa tot ce nu se cuvenea. Așa că și-a încordat maxilarul.

—Dar de ce să fi ținut secret? Doar Tata era erou de război, nu era nici o rușine. Noi am fi înțeleși. Am fi putut să îi ajutăm.

—Sunt de acord cu tine, dar e clar că ea îi promisese să nu spună nimănui nimic imediat după întoarcerea lui. Și știi și tu cum era ea cu promisiunile. Fusese la un moment dat un fel de incident, așa am dedus eu, și după aceea i-a promis că nu va afla nimeni, niciodată. Că nu va trebui să-și facă griji că ne va speria, deoarece ea nu va lăsa să

se întâmpla așa ceva niciodată. Ajunseseră să își dea seama când se apropiau astfel de crize și se asigurau că Tata stătea departe de noi până când îi treceau.

—Cu sau fără promisiune, nu se poate să nu fi aflat și noi!

—M-am îndoit și eu la început, dar apoi mi-am amintit tot felul de lucruri. Sute de mici sperieturi și gânduri, și observații fragmentate mi-au revenit în minte și mi-am dat seama că, într-un fel, și eu am știut. Am știut întotdeauna.

—Ei bine, eu nu am avut nici cea mai mică idee, eu care observ totul atât de amănunțit.

—Cum să nu știu!?! Doar tu ești detectivul care știe totul dinainte. Dar atunci erai mică.

—Nu cu mulți ani mai mică decât tine.

—Dar anii aceia contează! Și, oricum, tu erai mai tot timpul pierdută în lumea ta, în timp ce eu stăteam cu ochii pe cei mari, atât de dornică să ajung și eu mai repede sus, în stratul lor de aer rarefiat, a adăugat Deborah, zâmbind fără nici un strop de veselie. Eu am văzut o mulțime de lucruri, Alice.

—Ce-ai văzut?

—Uși care erau iute închise când mă apropiam, voci ridicate care tăceau brusc, o umbră pe chipul mamei, un anume amestec de îngrijorare și dragoste

când Tata era plecat în pădure și ea îl aștepta să se întoarcă. Toate orele petrecute în birou și insistența ei să nu-l deranjăm, drumurile acelea nesfârșite în oraș după pachete. Odată m-am strecurat până sus la el și am găsit ușa încuiată.

—Avea nevoie de liniște! a exclamat Alice, fluturând din mână. Dacă aș avea și eu copii, mi-aș încuia și eu ușa biroului!

—Da, dar era încuiată pe dinafară, Alice! Și când i-am amintit Mamei lucrul acesta, atunci, după atâția ani, când ea mi-a povestit în cele din urmă despre boala lui, ea mi-a spus că încuia ușa la dorința lui. Că atunci când își dădea seama că se apropie o criză, mai ales dacă simțea că va fi cu accese de furie, Tata nu s-ar fi dat în lături de la nimic ca să nu pățim ceva.

—Dar ce să pățim?! a pufnit Alice disprețuitor. Tata nu ne-ar fi putut face rău.

Nu numai că gândul acesta era absolut ridicol, dar Alice nu pricepea de ce sora ei adusesese vorba despre așa ceva, ele ar fi trebuit să vorbească despre Theo și despre ce s-a întâmplat cu el. După câte pricepea ea, boala Tatei nu avea nimic de-a face cu Benjamin Munro și cu scenariul răpirii pe care i-l scrisese ea. Așa că i-a repetat:

—El nu ne-ar fi făcut rău. Niciodată.

—Nu, nu cu bună-știință, i-a răspuns Deborah. Și Mama a ținut să precizeze că, în acele crize, era furios doar pe sine însuși. Numai că nu se putea controla întotdeauna.

Dintr-odată, Alice a priceput, ca izbită de un curent de aer rece ce pătrunde prin fereastră. De fapt, era vorba *chiar* despre Theo.

—Tu crezi că tata i-a făcut ceva rău lui Theo?

—Mai mult decât rău!

Alice a simțit că fără voia ei gura i se cască a mirare și îi scapă un mic geamăt. Lucruri abia bănuite căpătau contur. Deborah credea că tatăl lor îl ucisese pe Theo. *Tata!* Că suferea de un fel de furie traumatică provocată de șocul obuzului. Și că din greșeală îl ucisese pe frățiorul lor cel mic.

Dar asta nu era cu puțință, Alice știa că nu așa se întâmplase. Ben fusese cel care îl luase pe Theo. El urmase planul pe care ea îl urzise în manuscris, cu intenția de a trimite o scrisoare de răscumpărare. Voia să-i șantajeze pe părinții ei ca să-i dea banii de care avea nevoie ca să o ajute pe Flo, prietena lui din Londra care se afla la ananghie. Și, deși asta putea părea o poveste cusută cu ață albă, Alice nu se baza

doar pe o idee, ea îl *văzuse* în pădure, în noaptea aceea, la Loeanneth.

Ceea ce sugera acum Deborah era absurd. Tata era cel mai blând om din câți cunoștea ea, cel mai bun. Nu ar fi putut niciodată să facă așa ceva, nici chiar dacă ar fi fost cuprins de cea mai cumplită furie. Gândul acesta era de-a dreptul sfâșietor. Era imposibil.

—Nu cred! a exclamat ea. Nu se poate! Dacă, să zicem, prin absurd, că Tata a făcut ce spui tu, atunci ce s-a întâmplat cu Theo? Cu corpul lui, adică?

—Cred că a fost îngropat la Loeanneth. O fi fost probabil ascuns până a plecat poliția, apoi l-au îngropat.

În ciuda scenariului îngrozitor pe care îl prezenta, Deborah părea neobișnuit de calmă, de parcă și-ar fi tras cumva forța din indignarea lui Alice.

—Nu e posibil, a spus Alice, Lăsând la o parte violența, tatăl nostru nu ar fi fost în stare de o astfel de înșelăciune. El și Mama se iubeau de adevăratelea. Asta era ceva real. Toată lumea vorbea despre iubirea lor. Nu. Nu numai că nu mi-l pot imagina pe Tata capabil de o faptă atât de cumplită, dar nici nu pot să îmi închipui că el ar fi ținut un secret atât de mare față de Mama. Să-l îngroape pe

Theo, pentru numele lui Dumnezeu, în timp ce ea înnebunea de grijă întrebându-se unde ar putea fi!

—Dar eu nu asta am spus.

—Dar ce?

—M-am tot gândit la asta, Alice. M-am gândit atât de mult, că mi-e teamă că o să-mi pierd mințile. Îți mai aduci aminte cum erau după aceea? La început, incredibil de apropiați, că nu-i vedeai niciodată unul fără celălalt, dar după ce am plecat de la Loeanneth și ne-am stabilit la Londra, între ei se instalase o răceală ciudată. Nu era ceva vizibil pentru cineva care nu-i cunoștea, era o schimbare subtilă. Parcă jucau teatru, fiind foarte grijulii unul cu celălalt. Continuau să se arate foarte drăgăstoși în discuții și comportament, dar cu un fel de rigiditate, de parcă se străduiau să facă ceva ce altădată le venea foarte ușor. Și felul cum Mama îl privea uneori: cu îngrijorare, cu afecțiune, dar și cu altceva, mult mai întunecat. Eu cred că ea știa ce făcuse și îl apăra.

—Dar de ce ar fi făcut așa ceva?

—Pentru că îl iubea. Și pentru că îi era datoră.

Alice și-a frământat mintea, străduindu-se, din nou, să vadă care ar fi legătura. Era o experiență complet necunoscută. Și nu-i plăcea. Pentru prima dată, după

zeci de ani, se simțea din nou distribuită în rolul de soră mai mică.

—De ce? Pentru felul în care s-au cunoscut? Pentru ideea Mamei că el îi salvase viața în ziua aceea cu tigrii și că el i-a salvat apoi și domeniul Lœanneth?

—Da, dar mai era și altceva. Asta tot încerc să-ți spun, Alice. Ceva legat de ceea ce a văzut Clemmie pe fereastra pavilionului de bărci.

Brusc căldura a devenit insuportabilă. Alice s-a ridicat făcându-și vânt.

—Alice?!?

Deci, până la urmă, avea să vorbească despre Benjamin Munro? Amintirea a năpădit-o cu putere: felul în care i se oferise în după-amiaza aceea în pavilionul de bărci, ca să fie respinsă atât de blând, atât de calm, încât îi venea să se târască pe brânci într-o gaură neagră și să rămână acolo până s-ar fi făcut una cu pământul și n-ar mai fi putut simți chinul și rușinea de a fi fost atât de proastă, atât de trufașă, atât de copilăroasă. „Ești un copil minunat, Alice“, îi spusese el. „N-am mai văzut pe cineva cu o minte atât de ageră ca a ta. O să crești mare, ai să colinzi lumea, ai să cunoști oameni și nici n-o să-ți mai aduci aminte de mine.“

—Nu te simți bine? a întrebat-o Deborah îngrijorată.

—Ba da, scuză-mă, doar că am avut un... așa, dintr-odată ...

„Ai pe altcineva, nu-i așa?“ îi trântise ea, așa cum trebuia să facă orice eroină nedreptățită. Nu credea asta de fapt, fusese doar o vorbă aruncată, dar când el nu i-a răspuns și pe chip i-a apărut o expresie de milă, și-a dat brusc seama că avusese dreptate.

—Așa, dintr-odată...

—Sunt destule de asimilat dintr-odată.

—Da.

Alice s-a așezat din nou pe canapeaua îmbrăcată în in a lui Deborah, aducându-și aminte de o expresie spusă de o femeie în metrou, pe care și-o notase ca să o folosească într-un roman de-al ei: „Mi-am spus că e cazul să-mi pun pantalonii de om mare și să-mi văd de ceea ce am de făcut“. Se săturase. Era timpul să-și pună pantalonii de om mare și să țină piept trecutului.

—Ai pomenit-o pe Clemmie, a spus ea. Bănuiesc că ți-a spus ce a văzut pe fereastra pavilionului de bărci.

—Da, și acesta este motivul pentru care nu mă pot ierta, a urmat Deborah. Știi, eu i-am spus Tatei. Eu sunt cea care i-am stârnit furia în ziua aceea.

Alice s-a încruntat.

—Dar nu văd cum se leagă toate astea!

—Dar tu știi ce văzuse Clemmie?

—Sigur că știi.

—Atunci îți dai seama cât de răvășită trebuie să fi fost. Ea a venit ținută la minte, iar eu i-am spus că să lase lucrurile în seama mea. În momentul acela nici nu-mi dădea prin minte să-i spun Tatei, dar până la urmă mi-a fost milă de el și eram atât de furioasă pe *ea*. Eram atât de naivă și de nesăbuită. Ar fi trebuit să-mi țin gura.

Alice era năucită de-a binelea. *El, ea*, furioasă pe cine? Pe Clemmie? Cum ar fi fost cu puțință ca ceea ce se întâmplase între ea și Ben în pavilionul de bărci să-l fi înfuriat atât de tare pe Tata încât să o determine pe Deborah să-l creadă în stare să-i facă rău tocmai lui Theo? Oftând exasperată, Alice a întins mâinile cu palmele deschise, semn că vrea să se oprească.

—Deborah, gata, te rog. A fost o zi foarte grea și simt că-mi crapă capul.

—Da, sigur că da, biata de tine! Mai vrei o ceașcă de ceai?

—Nu, nu mai vreau ceai. Aș vrea să o iei puțin de la început și să-mi spui ce anume a văzut Clemmie.

Așa că Deborah i-a spus și, când a terminat de povestit, Alice nu a vrut altceva decât să se ridice și să plece pe dată din acel frumos salon, să fie singură, să stea retrasă într-un loc unde să nu o poată tulbura nimeni, ca să se adune. Să-și învie în minte toate întâlnirile cu el, toate discuțiile, toate zâmbetele pe care le-au schimbat. Avea nevoie să înțeleagă cum de fusese atât de oarbă. Pentru că se dovedea că se înșelase în tot acest timp. Clemmie nu pe ea o văzuse pe fereastră și Deborah nu avea idee despre pasiunea ei pentru Ben Munro. Și desigur că nu o bănuise pe Alice că ajutase la răpirea lui Theo. Ea avea motivele ei să-și amintească numele grădinarului după atâta timp.

Alice nu a mai rămas prea mult timp la Deborah. A motivat că e obosită și i-a promis surorii ei că se vor reîntâlni curând, după care a plecat. În metrou a rămas nemișcată, zguduită de o groază de emoții care se îngrămădeau să iasă la suprafață pe măsură ce își lămurea cele aflate.

Nu-i venea să creadă ce neghioabă plină de sine fusese! Ce copil disperat, însetat, cufundat în propriul univers fusese de nu putuse să vadă ce se întâmpla cu adevărat. Clemmie știuse, totuși, și încercase să-i spună în noaptea aceea întunecată din vremea bombardamentelor, dar chiar și atunci, cu aproape zece ani mai târziu, când erau amândouă femei mature și războiul le dezvăluisese cea mai cumplită față a omenirii, Alice fusese prea nătângă ca să o asculte. Prea sigură că știe tot ce era de știut. Și prea speriată ca nu cumva Clemmie să o fi văzut împreună cu Ben. Se înșelase însă. Ar fi fost oare cu putință să se fi înșelat și în privința dispariției lui Theo?

Alice a rămas în metrou toată după-amiaza, fără să dea atenție celorlalți călători. Crezuse atât de mult timp în propria versiune, iar dezvăluirea lui Deborah adusese la suprafață întrebări sâcâitoare. Interpretase întotdeauna lipsa unei scrisori de răscumpărare drept un semn că ceva mersese prost. Dar acum, analizând lucrurile fără să mai simtă pârjolul vinovăției, i se părea ceva prea tras de păr, o presupuziție greu de dovedit. Părea o idee ruptă dintr-un roman, și încă dintr-unul de doi bani, pe deasupra.

Convingerea ei că îl zărise pe Ben în pădure în noaptea aceea— lucru pe care își bazase toată teoria— i se părea acum doar închipuirea unei tinere impresionabile care nu-și dorea decât să-l mai vadă o dată. Era întuneric, iar ea se afla destul de departe, și la Loanneth se aflau în noaptea aceea trei sute de străini pentru petrecerea de la mijlocul verii. Era posibil să fi fost oricine. Poate chiar nimeni. Pădurea putea fi amăgitoare, să arunce umbre și să-ți joace feste. De nu s-ar fi dus deloc acolo! Câte lucruri nu ar fi ieșit altfel dacă l-ar fi așteptat pe domnul Llewellyn, așa cum îi promisesese. În primul rând, poate vechiul ei prieten nu ar fi murit atunci. (Acum o mai bântuia și alt gând pe care se străduise mereu să-l îndepărteze. Nu se dusesse să se întâlnească cu el, așa cum stabiliseră, ca să vorbească despre lucrul „important“, iar bietul bătrân căzut acolo, lângă pârâu, și-a găsit moartea. Ar fi putut oare să-l salveze dacă s-ar fi dus să-l caute, în loc să o ia spre pădure?)

Iar aceste îndoieli au fost ca aprinderea unui băț de chibrit. Scenariul ei părea acum o mare prostie: un grădinar a cărei prietenă are nevoie de bani răpește copilul stăpânului său în noaptea unei petreceri grandioase, cu intenția de a smulge o recompensă.

Folosește un tunel secret și o cutie de somnifere, îndeplinind întocmai planul unei copile de șaisprezece ani cu imaginație bogată... Era de tot râsul. Ben nu era hoț de copii. Alice se lăsase orbită de sentimentul de vinovăție. Convingerile ei de adolescentă se cimentaseră ca betonul fără să mai poate fi clintite de judecata adultă. Dar de fapt nici nu încercase să le mai clintească. Se străduise cât putuse să nu se mai gândească.

Prin comparație, deși greu de acceptat, versiunea lui Deborah era mult mai clară decât cea a lui Alice. Exista o logică simplă în înlănțuirea evenimentelor, chiar o anume iminență. Theo nu plecase de la Loeanneth. De aceea poliția nu găsisese nici o urmă în pădure. El își găsisese sfârșitul acasă, în mâinile cuiva iubit și de încredere. O altă victimă a Războiului cel Mare și a ororilor sale.

Știind toate acestea, moartea aceea de demult revenea în actualitate, și acolo, în metrou, în dosul ochelarilor de soare întunecați, Alice a simțit că o ustură ochii. Îi curgeau lacrimi pentru fratele cel mic, dar și pentru tatăl ei, un om bun, vinovat de cea mai odioasă faptă. În clipa aceea, viața i s-a părut insuportabil de crudă și de rece și brusc s-a simțit foarte obosită. Alice nu credea în Dumnezeu, dar i-a

mulțumit totuși că sora ei Clemmie murise fără să afle. Că murise agățându-se de închipuirea ei de basm despre viața fericită dusă de Theo alături de perechea fără copii.

Rușine și remușcare, oroare și durere, și totuși mai era și o altă emoție care îi dădea târcoale pe când se îndrepta în fine spre casă în ziua aceea, una mai blândă, pe care se tot străduia să o descifreze. Doar spre seară, când a ieșit din stația de metrou Hampstead, și-a dat seama ce era: ușurare. Atâta vreme se învinovățise că îi spusese lui Ben despre tunel, dar după șaptezeci de ani, dezvăluirea lui Deborah— *posibilitatea* ca întâmplările din noaptea aceea să se fi petrecut altfel – o eliberase într-un anume fel.

Totuși, nu această ușurare o determinase să-i ceară lui Peter să ia legătura cu Sadie Sparrow, ci curiozitatea. Altădată, Alice s-ar fi prăpădit de râs dacă i s-ar fi sugerat să încredințeze unui străin cele mai tănuite amănunte cu privire la familia sa. Mândria și nevoia avidă de intimitate ar fi împiedicat-o. Dar acum era bătrână. Timpul se scurgea cu repeziciune. Și, de când vorbise cu Deborah, somnul o ocolea, iar mintea ei făcea toate combinațiile posibile și orice deducție ducea către

alta, și lucrurile sigure din viața ei se mișcau asemenea bilelor colorate dintr-un caleidoscop ca să alcătuiască noi imagini. Trebuia să afle adevărul.

În toți anii în care concepuse romane se deprinsese să ceară informațiile și să le orânduiească, așa că nu i-a trebuit mult ca să pună faptele într-o anumită formă. Dar mai rămâneau goluri, incluzând și chestiunea spinoasă a dovezii, iar Alice dorea să le umple. Avea *nevoie* de întreg tabloul. Ar fi făcut singură toate cercetările necesare, dar trebuia să înfrunte timpul cu îndrăzneală și să admită că, la vârsta de optzeci și șase de ani, existau unele impedimente fizice. Cu riscul de a gândi prea mult, asemenea mamei sale, apariția unui anchetator profesionist, dornic să studieze problema până în cele mai mici amănunte, tocmai când Alice avea cea mai mare nevoie, părea un noroc nesperat. Și pe deasupra, după câte aflase de marți încoace, apelând la toate cunoștințele ei din Departamentul de Investigații Penale, Sadie Sparrow nu i se mai părea atât de străină.

Alice a scos dosarul și a frunzărit din nou notițele, oprindu-și privirea asupra informațiilor pe care le adunase despre anchetele recente ale doamnei detectiv Sparrow. După câte se vedea, femeia era un

polițist excelent, caracterizată de toată lumea ca fiind plină de pasiune, tenace și de-a dreptul încăpățânată, și nimic nu arăta că și-ar trata îndatoririle cu neglijență. Lui Derek Maitland nu-i scăpase nici măcar o obiecție în privința corectitudinii ei: asta chiar era mare lucru, căci Alice știa să fie foarte convingătoare. Urmărise cazul Bailey în presă, fiindcă o interesau întotdeauna poveștile despre disparițiile de persoane. Aflase că fusese închis, fiindcă poliția considerase că mama își abandonase fetița. Dar văzuse apoi articolul care susținea că era doar o concluzie pripită. Își dăduse seama că cineva din Departamentul de Investigații Penale ciripise și acum știa cine.

Cel mai bine era să fii precaut, iar Alice se oripila doar gândindu-se cât de sordid e un șantaj, pentru care nu prea ai cum să fii pregătit. Așa că, având avantajul discuției cu Derek Maitland, era sigură că putea să aibă încredere că doamna detectiv Sparrow avea să se ocupe de moștenirea familiei Edevane cu discreție.

A închis dosarul și și-a aruncat privirea la ceas. Minutarul se apropia de douăsprezece, ceea ce însemna că în doar câteva secunde Sadie Sparrow urma să fie în întârziere și Alice avea să se bucure de

un meschin, dar plăcut sentiment de superioritate. Avea să o domine și totul avea să fie bine. Și-a dat seama că își ținea răsuflarea și a clătinat din cap, amuzându-se de refugiul ei în superstiție. Ce neghiobie! Să se comporte ca și cum întreaga reușită a acestei întâlniri, întreaga rezolvare a misterului ce plana în familia ei depindea de întârzierea musafirei. Alice și-a adunat gândurile, a apucat pagina din ziar cu cuvinte încrucișate, pe care încercase să le rezolve încă de dimineață, și privea indiferentă cum limba ceasului înainta calmă spre ora douăsprezece. Minutarul se pregătea să depășească ora stabilită, iar când s-a auzit bătaia în ușă, Alice a tresărit, oricât de tare s-ar fi stăpânit.

24

Sadie a rămas pe treptele de la intrare, trăgându-și răsuflarea. Alergase tot drumul de la stație până acolo, ceea ce nu era prea ușor cu pantofii de lac pe care-i scosese în ultima clipă din fundul dulapului. Erau vechi și prăfuiți și, după cum descoperise mai târziu, unul din tocuri abia se ținea. S-a aplecat să șteargă o zgârietură pe care nu o observase mai devreme. Picioarele ei arătau de parcă ar fi aparținut

altcuiva, unei persoane pe care nu era sigură că o plăcea, dar A.C. Edevane era foarte exigentă cu îmbrăcămintea și Sadie nu dorea să o pornească de la început cu stângul înfățișându-i-se în obișnuita ei ținută ponosită. Și nici nu avea de gând să întârzie, oricât de greu i-ar fi fost să alerge în pantofii pe care se clătina. A.C. Edevane era foarte pedantă când venea vorba de punctualitate. Odată a refuzat să mai facă un interviu cu un ziarist care întârziase și i se dusesse vestea că dojenise în direct gazda unei emisiuni a BBC-ului fiindcă o făcuse să aștepte. Sadie știa toate acestea pentru că își petrecuse cea mai mare parte a ultimelor două zile și jumătate studiind pe brânci interviuri vechi și citind tot ce găsisese despre A.C. Edevane. (Se dovedise o îndeletnicire surprinzător de plăcută— Alice Edevane avea ceva ciudat de captivant— ușurată și de faptul că îi luase gândul de la cea de-a doua scrisoare a lui Charlotte Sutherland). Mai aflase că scriitoarei îi plăceau mai degrabă arbuștii decât florile și a băgat de seamă cu o expresie de satisfacție că pe pervazurile geamurilor avea ghivece cu merișor. Până aici totul era în ordine. În timp ce-și îndrepta manșetele, Sadie simțea cum capătă încredere. Trebuia să conducă discuția aceasta după toate

regulile artei și nu avea să se dea dusă fără să obțină informațiile necesare.

A ridicat mâna ca să mai bată o dată, dar nici nu a atins ușa că aceasta s-a deschis pe loc. De partea cealaltă nu se afla Alice Edevane, ci un bărbat de vreo treizeci de ani, cu picioare lungi și barbă rară. Parcă era un figurant dintr-un film despre Rolling Stones. Sadie a simțit un fior surprinzător, dar nu complet neplăcut, de atracție.

—Peter?

—Doamnă detectiv Sparrow! a întâmpinat-o el zâmbind. Pofțiți înăuntru, Alice vă așteaptă.

Podeaua scârțâia sub pașii lor și un ceas măsura timpul undeva, în încăperile îndepărtate ale casei. Peter a condus-o într-un salon elegant, înțesat de mobilă, cu o tentă profund masculină.

Pe un fotoliu lângă șemineul gol stătea o femeie pe care Sadie a recunoscut-o imediat: Alice Edevane. Așa cum se întâmplă adesea când te întâlnești cu o persoană celebră în carne și oase, Sadie a avut senzația unei familiarități copleșitoare. Nu era nici pe departe sentimentul pasager de *déjà-vu*, ci impresia limpede că o cunoștea. Felul în care își încrucișase picioarele pe care le ținea într-o parte, modul în care ținea ziarul, până și proeminența

bărbiei sale îi erau oarecum *familiare*; deși, de bună seamă, nu o cunoștea personal, în afara numeroaselor interviuri pe care le devorase în ultima vreme. I-a venit în minte un citat: „Nu există persoană mai plictisitoare decât cea care ia recunoașterea drept prietenie“— și a roșit, dându-și seama că era o replică a lui Diggory Brent dintr-un roman pe care-l citise cu o săptămână în urmă.

—Alice, a venit doamna detectiv Sparrow, a spus Peter făcându-i un blând semn lui Sadie spre un fotoliu cu piele verde prinsă din loc în loc cu capse. Vă las să vă vedeți de treabă, sunt în bucătărie dacă aveți nevoie de mine.

După plecarea lui, ceasul de pe polița șemineului s-a auzit dintr-odată mai tare și Sadie a simțit o nevoie arzătoare să spună ceva, dar și-a mușcat limba, amintindu-și un comentariu disprețuitor pe care îl făcuse Alice într-un interviu despre incapacitatea oamenilor din ziua de azi de a suporta tăcerea. Sadie era hotărâtă să nu lase să i se vadă nici cea mai mică urmă de tulburare, căci asta ar fi fost o adevărată nenorocire.

Alice o studia cu ochii ei mici, scrutători care păreau neobișnuit de strălucitori pe un chip altminteri destul de trecut. Sadie și-a dat brusc

seama că erau ochi dintr-aceia care puteau vedea în sufletul oamenilor. După câteva secunde care au părut nesfârșite, bătrâna i-a vorbit. Avea voce de actriță de teatru, iar dicția aparținea unei alte epoci.

—Prin urmare, a început ea, ne întâlnim, în fine, doamnă detectiv Sparrow!

—Vă rog să-mi puneți Sadie. Nu vin în calitate oficială.

—Nu, așa s-ar părea.

Sadie s-a oprit brusc. Nu cuvintele în sine o surprinseseră— erau pur și simplu o încuviințare— ci *felul* în care le spusese. Ochii aceia știau într-adevăr să vadă.

—Am cercetat câte ceva despre dumneata, doamnă detectiv Sparrow. Sunt convinsă că ești de acord că era prudent să procedez astfel. Mi-ai scris cerându-mi permisiunea să intri în casa familiei mele, să răscolești prin arhive, fără îndoială, și ți-ai exprimat dorința expresă de a discuta despre dispariția fratelui meu. În ciuda profesiei mele, eu sunt o persoană foarte discretă, după cum poate ai dedus deja. Nu aș fi de acord să discut despre familia mea cu oricine. Trebuie să mă asigur că pot avea încredere, și asta a presupus să fac și eu o mică investigație, ca să îmi fac o părere despre dumneata.

Sadie s-a străduit să-și ascundă groaza sub un zâmbet calm, întrebându-se care naiba o fi părerea aceea.

—Am aflat despre cazul Bailey, a continuat Alice, și mai ales am aflat despre discuția dumentală informală cu ziaristul Derek Maitland.

Sadie a simțit că i se scurge tot sângele din vene și i se adună în vârful degetelor unde începe să pulseze. *Alice știa că ea făcuse dezvăluirea.* Gândul a izbit-o ca lumina puternică a unui neon și, pentru o clipă, strălucirea lui fierbinte și neliniștitoare a blocat-o. Și-a revenit, încetul cu încetul. Alice știa că ea fusese sursa scurgerii de informații către presă și, cu toate acestea, o invitase la ea acasă.

—Ce mă intrigă, doamnă detectiv Sparrow, este ce te-a făcut să fii atât de sigură că dispariția acelei femei, Maggie Bailey, nu a fost tratată corespunzător? Din tot ceea ce am văzut, nu există nici o dovadă care să susțină un astfel de scenariu.

Sadie nu se așteptase să discute despre cazul Bailey, dar Alice avea, cu siguranță, un motiv să aducă vorba despre el. Ar fi putut să o reclame superiorilor ei și să refuze să aibă de-a face cu ea. Dar, în schimb, a invitat-o acasă la ea. Sadie nu putea presupune decât că încerca să-i intre pe sub

piele. Cunoștea și ea jocul ăsta. Să-l duci pe cel chestionat unde vrei tu— ăsta era sportul ei favorit. Așa că a simțit o undă de respect colegial față de bătrână.

—Nu e ușor de explicat.

Colțurile gurii lui Alice s-au lăsat în jos arătând dezamăgire. Răspunsul era slab și neconcludent. Sadie știa că trebuia să se prezinte mai bine.

—Pentru început, a continuat ea iute, a fost ceva legat de felul cum arăta apartamentul, mici detalii care arătau că în aranjarea lui se pusese multă grijă, chiar fără bani prea mulți: pianul fusese vopsit într-un galben aprins, înșorit, un perete întreg era acoperit cu desenele fetei, cu numele ei scris cu mândrie într-un colț. Mi-a venit greu să cred că o femeie capabilă de astfel de dovezi de dragoste poate să-și abandoneze copilul. Chestia asta nu mi s-a părut în regulă și senzația mi-a fost confirmată de oamenii cu care am stat de vorbă.

—Care oameni?

—Mama ei, de exemplu.

—Dar, doamnă detectiv Sparrow, a urmat Alice, înălțând o sprânceană, e normal ca o mamă să-și susțină copilul într-o astfel de situație. Ați mai

interogat și alte persoane care o cunoșteau? Mai avea și un fost soț, nu-i așa? V-a confirmat și el impresia?

—Descrierea lui nu a fost prea grozavă.

—Nu?

—Nu, dar cu siguranță un fost soț nu laudă prea mult fosta soție într-o asemenea situație.

Ușor amuzată, Alice a lăsat să-i scape un mic zâmbet. S-a sprijinit pe spătarul fotoliului și a privit-o pe Sadie, împănându-și degetele.

—Nu poți pune prea multă bază pe oameni, nu-i așa? Până și martorul cel mai conștiincios, dornic să-ți facă pe plac și fără să aibă nimic de câștigat, poate face greșeli, împănându-și mărturia cu amintiri false, presupuneri și păreri în loc de fapte.

Pe Sadie a dus-o gândul la ceea ce spusese Clive, că Alice fusese un personaj greu de descusut în 1933. Din felul în care se furișase pe lângă ușa bibliotecii, senzația lui era fie că ascundea ceva, fie că era nerăbdătoare să audă ce spuneau ceilalți.

—Suntem cu toții victimele propriei experiențe, a continuat Alice, susceptibili să vedem prezentul prin prisma trecutului nostru.

Sadie avea impresia clară că nu mai vorbea la modul general. Alice o fixa din nou cu privirea ei de pasăre.

—E adevărat, a spus ea.

—Lăsând la o parte, pentru moment, declarațiile martorilor, sunt curioasă, doamnă detectiv Sparrow, dacă ai avut vreo dovadă care să-ți îndreptățească bănuiala că i se întâmplase ceva rău acelei tinere mame?

—Nu, a recunoscut Sadie. De fapt, a existat și o scrisoare, semnată de Maggy, care susținea ipoteza că plecase și își abandonase fetița.

—Îmi aduc aminte, am citit în ziare. Ați dat de ea la o săptămână după ce ați găsit copilul.

—Da, când avansasem deja destul cu cercetarea altor piste. Nu știu cum căzuse și rămăsese după frigider.

—Dar chiar și după ce ați găsit-o, dumneata tot nu ai putut să crezi că Maggie Bailey a plecat pur și simplu.

—Mi-a fost greu să renunț la ipoteza mea.

—În așa măsură încât te-ai dus și ai vorbit cu presa.

Sadie a privit-o drept în față. Nu avea rost să nege; Alice nu era proastă. Și, pe deasupra, Sadie nici nu voia să nege. Bătrâna deținea toate informațiile necesare ca să-i distrugă cariera, iar ea simțea lucrul acesta ca pe o eliberare neașteptată. De când plecase

în concediu, puțini fuseseră aceia cu care putuse să stea de vorbă în mod deschis despre cazul Bailey. Donald refuza să audă vreun cuvânt, cu Clive a fost nevoită să păstreze un oarecare standard profesional, iar pe Bertie nu a vrut să-l dezamăgească spunându-i adevărul. Dar acum, putea, dintr-odată, să vorbească nestingherită. Nu avea nimic de pierdut: Alice știa tot ce era mai rău.

—Nu am găsit alt mod de a o menține pe Maggie în atenția publică. Poliția Metropolitană închisese cazul—nimănui nu-i plac ofițerii care irosesc banii contribuabililor pe cazuri care nu se justifică—, dar nu puteam să rabd gândul că i s-a întâmplat ceva și nimeni nu vrea să continue cercetările.

—Îți vei pierde slujba dacă se va afla că dumneata ai fost.

—Știu.

—Îți place munca dumitale?

—Din tot sufletul.

—Și totuși ai făcut-o.

—Nu am avut încotro.

—Ești o persoană imprudentă, doamnă detectiv Sparrow?

Sadie s-a gândit o clipă.

—Sper că nu. Cu siguranță nu l-am abordat pe Derek Maitland la întâmplare. Îmi place să cred că fost o dovadă de responsabilitate față de Maggie, mai degrabă decât de iresponsabilitate față de slujba mea, a urmat ea, dând afară aerul din piept cu hotărâre. Nu, nu sunt imprudentă. Sunt conștiincioasă. Cu o doză de încăpățănare, poate.

Și în timp ce-și făcea caracterizarea psihologică, Peter apăruse din nou în încăpere. Sadie i-a aruncat o privire nerăbdătoare, gândindu-se dacă nu cumva apăsase pe vreun buton ascuns de evacuare și el apăruse ca să o conducă la ușă. Dar el nu a spus nimic, ci s-a uitat întrebător la Alice. Ea a înclinat o dată din cap și a spus:

—Cred că am dori niște ceai, mulțumesc, Peter!

El a părut nespus de mulțumit.

—A, ce veste minunată! Mă bucur foarte tare.

Și, în timp ce ieșea, i-a aruncat lui Sadie un zâmbet foarte cald, emoționând-o, deși nu era sigură că făcuse ceva ca să-l merite. Ciudat, căci nu era deloc genul ei. Îi trezea curiozitatea, cu părul lui mare și lăptos și cu manierele lui demodate. Nu putea fi mult mai mare decât ea și părea fermecător într-un fel foarte pedant. Cum de-o fi eșuat el tocmai aici, ca un fel de Lurch⁵¹ modern?

—E doctor. În literatură, nu în medicină, i-a explicat Alice, de parcă i-ar fi citit gândurile. Și cel mai bun asistent pe care l-am avut vreodată.

Sadie și-a dat seama că se uitase prea insistent la el și și-a coborât privirea spre genunchi, de unde a scuturat cu putere un fir invizibil de praf.

—Ai citit vreunul dintre romanele mele, detectiv Sparrow?

—Unul singur, a răspuns Sadie, terminând de scuturat praful.

—Atunci îl cunoști pe Diggory Brent.

—Da.

—Poate nu ți-ai dat seama că a devenit detectiv particular după ce a fost dat afară din poliție pentru ceva foarte asemănător cu recenta dumitale greșală.

—N-am știut.

—Ei, vezi, mai demult când propuneau o serie de romane, autorii făceau un mic rezumat la începutul fiecărei cărți, dar mai nou editorii nu mai cer asta și, după atâtea volume, am renunțat bucuroasă la obiceiul acesta. E greu să prezinți același lucru în forme noi, așa că mi-e teamă că devenise o treabă destul de neplăcută.

—Îmi închipui.

—Diggory nu se potrivea cu Departamentul de Investigații Penale. Era un om foarte hotărât, dar avusese niște nenorociri teribile în viață: își pierduse soția și copilul mic, pierderi care, vezi, îi dăduseră acea tenacitate ce nu era apreciată de colegi, ca să nu mai vorbim de superiori. Am observat că pierderea unui copil e de obicei o durere permanentă, chinuitoare.

Nu era prima dată când Sadie avea sentimentul ciudat că Alice știa mai multe despre trecutul ei decât ar fi trebuit. A zâmbit evaziv în timp ce Alice Edevane continua.

—Diggory era mult mai potrivit să facă investigații în afara rigorilor legii. Și asta nu pentru că ar fi încălcat legea, dimpotrivă. Este un om de onoare, extrem de conștiincios. Conștiincios – cum ai spus dumneata?— cu o doză de încăpățănare.

Peter a revenit aducând tava cu ceaiul, așezând-o pe masa din spatele lui Sadie.

—Cum doriți ceaiul? a întrebat, și apoi i-a întins grațios ceașca cu ceai cu lapte și o linguriță de zahăr, așa cum ceruse ea.

—Mulțumesc, Peter, a spus Alice luând ceașca cu ceai negru, fără zahăr.

A luat o sorbitură, ezitând ușor înainte de a înghiți, ca apoi să lase jos ceașca, răsucind-o în farfurioară.

—Și acum, a urmat ea pe un ton care sugera schimbarea subiectului, să trecem la treabă, ce zici? În scrisoarea dumitale spuneai ceva de o ipoteză și doreai să intri în Casa de lângă lac ca să cercetezi. Să înțeleg că ai descoperit cel de-al doilea tunel de la Loeanneth?

Și astfel i-au lăsat în pace pe Maggie Bailey și Diggory Brent și Alice a început discuția despre dispariția fratelui ei. Sadie era bucuroasă să revină la acest subiect, uimită de modul în care ajunseseră acolo, dar bucuroasă să continue.

—Da, a răspuns ea, îndreptându-și spatele, dar de când v-am scris m-am răzgândit. Mă întrebam dacă aș putea să vă întreb, în schimb, despre tatăl dumneavoastră.

Alice a rămas nemișcată, aproape fără să clipească, de parcă ar fi știut ce urma.

—Poți să întrebi, detectiv Sparrow, dar eu sunt în vârstă și timpul meu este prețios. Mi-ar conveni mai mult și, cu siguranță, ar fi mai folositor pentru dumneata, dacă ai simplifica și ai trece direct la ipoteza dumitale. Ce crezi că s-a întâmplat cu Theo?

În cei zece ani de când lucra în Poliția Metropolitană, Sadie era convinsă că nu mai întâlnise pe cineva ca Alice Edevane. A făcut tot posibilul să nu se fâstâcească.

—Cred că fratele dumneavoastră a murit chiar în noaptea aceea, la Loeanneth.

—Așa cred și eu, a spus Alice părând aproape mulțumită, de parcă ar fi fost la un examen la care Sadie dăduse răspunsul corect. Mult timp nu am crezut, eram convinsă că a fost răpit, dar mi-am dat de curând seama că greșeam.

Sadie și-a luat inima în dinți și a continuat.

—Tatăl dumneavoastră a suferit după război de șocul obuzului.

Alice nici nu a clipit.

—Așa e, deși din nou trebuie să precizez că am aflat acest lucru recent. A fost un secret foarte bine păstrat de părinții mei. Mie mi-a spus sora mea, Deborah, care a aflat și ea abia în 1945, a continuat, mângâind cu degetele ei lungi catifeaua de pe brațul fotoliului. Prin urmare, doamnă detectiv Sparrow, am stabilit că tatăl meu suferea de șocul obuzului, am căzut de acord că fratele meu a murit, cel mai probabil, la Loeanneth. Cum îți închipui că se leagă cele două?

Acum era momentul! Sadie a privit-o drept în ochi.

—Cred că fratele dumneavoastră, doamnă Edevane, a fost omorât, din greșeală, de tatăl dumneavoastră.

—Da, a răspuns Alice. Și eu am ajuns să cred, de puțină vreme, același lucru.

—Și presupun că este înmormântat la Loeanneth.

—Așa ar fi logic.

Sadie a răsuflat ușurată. Din experiența ei, știa că nimănui nu-i plăcea să i se spună că cei apropiați și dragi erau în stare să înfăptuiască ceva oribil. Își închipuia cum ar fi fost să fie nevoită să o convingă pe Alice, să o ia pe departe și să-i explice având grijă să nu-i rănească sentimentele. Această atitudine deschisă era preferabilă.

—Singura problemă este că nu știu cum să dovedesc asta.

—Ei, doamnă detectiv Sparrow, aici te-aș putea ajuta eu.

—Cum? a întrebat Sadie cuprinsă de un entuziasm timid.

—După cât timp s-a scurs, mă îndoiesc să mai fi rămas vreo dovadă palpabilă, dar există și alte surse la care am putea recurge. Familia mea este dintr-

acelea care notează totul. Dumneata obișnuiești să scrii?

Sadie a negat din cap.

—Nu? Nu face nimic, că doar nu secretele dumitale vrem noi să le descoperim. Tatăl meu a ținut un jurnal în care și-a notat totul cu religiozitate, iar Mama, deși nu a ținut un jurnal, scria foarte multe scrisori. Ea a fost unul din acei copii care lăsau bilete zânelor— ce gest încântător!—, și apoi, când Tata a plecat la război, imediat după ce s-au căsătorit, și-a făcut un obicei din a scrie regulat.

Sadie și-a amintit de scrisoarea de dragoste pe hârtie bordată cu frunze de viță-de-vie pe care o găsisese în pavilionul de bărci, epistola lui Eleanor către Anthony, scrisă pe când el era pe front, iar ea era însărcinată cu Alice. S-a gândit dacă era cazul să pomenească despre ea, dar interesul ei, văzut prin ochii fiicei lor, ar fi putut părea necuviincios. Și, pe deasupra, Alice trecuse deja la alt subiect.

—În podul casei de la Loeanneth se află un birou unde sunt ținute toate documentele familiei de generații întregi și unde obișnuia să lucreze Tata. Mai este și o măsuță de scris cu capac rulou în dormitorul Mamei. De-acolo aș începe. Ea păstra corespondența cu religiozitate. Își scria toate

scrisorile în trei exemplare, păstrând carnetele terminate pe polițele biroului ei, și punea fiecare scrisoare primită în sertarele aflate de ambele părți. Ele sunt încuiate, dar vei găsi cheia agățată de un mic cârlig aflat în spatele scaunului biroului. Am avut eu grijă să aflu toate acestea când eram mică. Din păcate, nu mi-am închipuit că s-ar fi aflat ceva demn de știut printre hârtiile Mamei, și oricum n-aș fi îndrăznit să intru în biroul Tatei. Ne-ar fi scutit de tot efortul acesta dacă mi-aș fi băgat nasul pe vremuri. Oricum, mai bine mai târziu decât niciodată. Nu pot garanta că vei găsi răspunsurile pe care le căutăm, dar sunt optimistă. Am auzit numai cuvinte de laudă despre talentul dumitale de investigator.

Sadie a reușit cu greu să zâmbească. Ar fi dorit să pară încrezătoare, liniștită.

—Ai să dai peste tot felul de lucruri căutând. Contez pe discreția dumitale. Avem cu toții secrete pe care vrem să le păstrăm.

Sadie își dădea seama că era șantajată. Politicos.

—Puteți avea toată încrederea.

—Eu mă pricep la oameni, detectiv Sparrow, și sunt convinsă că pot avea încredere. Ai curajul convingerilor dumitale. Întotdeauna mi-a plăcut

această trăsătură de caracter. Aș dori să știu exact ce s-a întâmplat în noaptea aceea. Nu-mi place cuvântul „sfârșit“, ideea unui final clar poate fi bună în literatură, dar este o aspirație copilărească în lumea aceasta uriașă a noastră. Sunt convinsă că nu e nevoie să-ți explic cât de mult înseamnă pentru mine să găsesc un răspuns.

Alice s-a întors și a luat o legătură de chei de pe o măsuță de lângă ea. După ce le-a răsucit de câteva ori în mână i le-a întins lui Sadie.

—Iată cheile de la Loeanneth. Și ai permisiunea mea să cauți oriunde crezi de cuviință.

—Dacă e ceva de găsit... a spus Sadie, luând solemn cheile.

—Ai să găsești! Da, excelent! Acum, dacă nu mai ai nevoie de altceva, cred că am terminat.

Sadie își dădea seama că întrevederea se încheiase. Totuși, în timp ce Alice îi vorbea despre obiceiul tatălui ei de a ține un jurnal și despre scrisorile mamei, îi venise ceva în minte. Alice părea convinsă că în acele scrieri se afla dovada implicării tatălui ei în moartea lui Theo. Dacă Sadie putea vedea legăturile, atunci cu siguranță că Eleanor Edevane, care știuse tot timpul despre boala soțului ei, le văzuse și ea.

—Credeți că ar fi fost posibil ca mama dumneavoastră să fi știut?

—Sunt convinsă că a știut, a răspuns Alice fără să clipească.

—Dar...

Semnificațiile erau uimitoare.

—De ce nu a spus poliției? A rămas căsătorită cu el. Cum de-a mai putut după așa ceva?

—Era bolnav. Nu ar fi făcut una ca asta cu bună-știință.

—Dar era copilul *ei*!

—Mama mea avea idei foarte precise despre morală și dreptate. Ea credea că o promisiune, odată făcută, trebuie ținută fără șovăială. Probabil că a simțit că merita oarecum ceea ce se întâmplase, că își atrăsese această nenorocire cu mâna ei.

Sadie nu înțelegea.

—Cum Dumnezeu să își închipuie așa ceva?

Alice stătea cu spatele drept, neclintită ca o statuie.

—A fost un bărbat care a lucrat o vreme la Loeanneth, pe nume Munro.

—Da, Benjamin Munro, știu! Ați fost îndrăgostită de el.

În ciuda formidabilei stăpâniri de sine, Alice părea ușor surprinsă. Foarte ușor.

—Ia te uită! Se vede că ți-ai făcut bine lecțiile!

—Mi-am făcut doar treaba, a spus Sadie, înfiorându-se la auzul acestei replici răsuflate.

—Ei, nu prea grozav, de data aceasta!

Alice a ridicat din umeri, care au împuns prin mătasea crem a bluzei.

—S-ar putea să fi avut o pasiune adolescentină pentru Ben, dar nimic mai mult. Știi și dumneata cum sunt tinerii, își risipesc sentimentele atât de ușor.

După felul cum a spus acest lucru, Sadie s-a întrebat dacă nu cumva Alice știa și despre dragostea ei din adolescență. Despre băiatul care o zăpăcise, cu mașina strălucitoare și zâmbetul care îi înmuia genunchii.

—Benjamin Munro a plecat de la Loeanneth chiar înainte de dispariția lui Theo, a spus ea.

—Da, îi expirase contractul.

—Nu avea nimic de-a face cu ce i s-a întâmplat lui Theo.

—Concret, nu.

—Atunci mi-e teamă că nu înțeleg de ce vorbim despre el, a spus Sadie sătulă de atâtea mistere.

—M-ai întrebat de ce mama mea se simțea răspunzătoare pentru ceea ce i s-a întâmplat lui

Theo, a început Alice, înălțându-și bărbia. Cu o săptămână înainte de petrecerea de la mijlocul verii, sora mea mai mare, Deborah, i-a spus tatei ceva ce l-a adus în starea aceea groaznică. Asta am aflat-o și eu de curând. Se pare că în acel an mama mea a avut o aventură cu Benjamin Munro.

25

Cornwall, 1931

Eleanor s-a îndrăgostit pentru a doua oară la treizeci și șase de ani. Nu a fost dragoste la prima vedere, așa cum i se întâmplase cu Anthony; în 1931 era foarte diferită față de tânăra care simțise fiorii iubirii cu douăzeci de ani în urmă. Dar dragostea are multe nuanțe și lucrurile s-au petrecut în felul următor: Londra ploioasă, cenușie, doctorul de pe Harley Street, ceaiul de la Liberty, marea de umbrele negre, gara înțesată, locul ei galben, mohorât, în vagonul rece și umed.

Afară s-a auzit fluierul șefului de gară, trenul era gata de plecare la ora stabilită. Eleanor privea pe fereastră, plimbându-și privirea peste șinele înnegrite de funingine fără să acorde prea mare atenție celui care a sărit în vagon în ultima clipă și s-a așezat pe

locul din fața ei. A băgat de seamă doar reflectarea chipului său în geam: era tânăr, cu cel puțin zece ani mai tânăr decât ea; abia dacă a sesizat vocea plăcută cu care îi spunea vecinului său cât de norocos fusese să găsească un bilet returnat în ultima clipă, după care nu i-a mai acordat nici o atenție.

Trenul a pornit într-un nor de fum și ploaia a început să șiroiască pe geamuri atât de puternic, încât peisajul de afară a dispărut cu totul. Pe măsură ce Londra lăsa locul câmpurilor deschise, Eleanor și-a derulat în minte întâlnirea cu doctorul Heimer, întrebându-se dacă îi spusese prea multe. Dactilografa micuță și înțepată din colț, care țacănea la mașina de scris toate spusele ei, o enervase destul de mult, iar acum până și amintirea ei îi producea greutate. Eleanor știa cât de important era să fie sinceră cu doctorii, să le relateze exact ce spunea și făcea Anthony, dar acum, reconstituindu-și descrierile în minte, cântărind cuvintele pe care le spusese, simțea povara trădării bărbatului pe care jurase să-l ocrotească.

El nu era doar suma chinurilor pe care le îndura. Eleanor voise să-i transmită doctorului cât de blând era cu fetele, cât de binevoitor, chipeș și bucuros era pe vremea când îl întâlneau, cât de nedrept era să se

permiță ca războiul să golească sufletul unui om, să-i sfâșie urzeala vieții, lăsându-i doar firele zdrențuite ale visurilor sale din tinerețe ca să și-o cârpească. Dar indiferent de cuvintele alese, nu reușise să îl facă pe doctor să înțeleagă cât de mult își iubea soțul, nu reușise să-i transmită că nu dorea altceva decât să-l salveze pe Anthony, așa cum și el o salvase pe ea. Ar fi vrut ca doctorul să o ierte pentru nereușită, dar el nu făcea altceva decât să stea bățos în costumul lui gri, cu ochelarii săi cu rame subțiri de sârmă, cu creionul apăsător pe buze; încuviința din când în când din cap și pufăia, notându-și uneori câteva în caietul său cu foi liniate. Cuvintele ei parcă nici nu ajungeau la el, ca și cum ar fi fost niște stropi ce i se prelingeau pe părul lucios ca apa pe penele găștei și în tot acest timp, în liniștea stătută și rece a încăperii, țacănitul mașinii aceleia de scris răsuna ca un reproș.

Nu și-a dat seama că plângea până când bărbatul din fața ei nu s-a aplecat și i-a întins o batistă. Ea și-a ridicat privirea surprinsă și și-a dat seama că, în afară de o femeie vârstnică așezată pe bancheta de lângă ușă, rămăseseră singuri în compartiment. Eleanor fusese prea absorbită de gânduri ca să bage de seamă că trenul mai oprise în stații.

A luat batista și și-a șters ochii. Se simțea jenată— mai mult decât atât, furioasă— să se pomenească în starea aceasta, o femeie înlăcrimată care provoacă mila unui străin. A accepta batista acelui tânăr i se părea un gest de intimitate și era pe deplin conștientă de prezența bătrânei de lângă ușă, care se prefăcea preocupată de andrelele ei, în timp ce le arunca priviri furișe.

—Vă rog, păstrați-o, i-a spus el când a încercat să-i înapoieze batista.

Nu a întrebat-o ce necazuri are și nici Eleanor nu s-a grăbit să-i povestească, i-a zâmbit politicos și și-a văzut de treaba lui, care— după câte a văzut ea— consta în a mânui o bucată mică de hârtie; degetele i se mișcau iute și cu agilitate, împăturind-o în tot felul de forme, făcând triunghiuri și dreptunghiuri, răsucind-o și luând-o de la capăt. Ea și-a dat seama că îl privea fix și și-a luat ochii de la el, dar nu a încetat să-l urmărească în reflexia din geam. El a făcut o ultimă ajustare și a ridicat hârtia cu o mână studiind-o pe toate părțile. Eleanor s-a simțit neașteptat de mulțumită: era o pasăre, cu înfățișare de lebădă, cu aripi ascuțite și gât lung.

Trenul se târa hodorogind mai departe spre vest și se făcuse întuneric afară, ca pe o scenă după

terminarea spectacolului. Probabil că Eleanor dormise adânc și mult, căci atunci când s-a trezit ajunsese la capătul liniei. Șeful de gară fluiera anunțând coborârea și călătorii treceau grăbiți pe lângă fereastra compartimentului

Ea a încercat să-și dea jos bagajele din plasa de sus, dar nu ajungea, așa că el a ajutat-o. Plasa cu cumpărături se agățase. Era o situație stânjenitoare și ea era încă confuză după somn, extenuată după o zi începută dis-de-dimineată.

—Vă mulțumesc și pentru gestul de mai devreme, a spus ea. Mi-e teamă că v-am stricat batista.

—Nu aveți pentru ce, a spus el cu un zâmbet ce-i făcea o gropiță în obraz. E a dumneavoastră, ca și asta.

Când a luat plasa, degetele li s-au atins și privirile li s-au încrucișat scurt. După cum și-a îndreptat spatele, după expresia uimită de pe chip, și-a dat seama că i-a străbătut pe amândoi același fior. A fost ca o scânteie electrică, un semn de recunoaștere cosmică, de parcă în clipa aceea s-ar fi crăpat urzeala timpului și ei ar fi trecut într-o existență paralelă, în care erau mai mult decât niște străini într-un tren.

Eleanor s-a străduit să-și țină în frâu gândurile. Prin fereastra vagonului îl vedea pe Martin, șoferul

ei, pe peronul bine luminat, căutând-o din ochi printre pasageri, pregătit să o ia acasă.

—Bine, a spus ea, cu același ton neutru pe care l-ar fi putut folosi cu o servitoare nouă, vă mulțumesc încă o dată pentru ajutor.

Și a plecat înclinând scurt din cap, cu bărbia ridicată, lăsându-l acolo, în vagon.

Dacă nu l-ar fi revăzut după aceea, întâlnirea lor ar fi fost cu siguranță dată uitării. O întâlnire întâmplătoare într-un tren, un străin chipeș care făcuse un mic gest de amabilitate. Un moment oarecare împins într-un ungher al memoriei deja pline cu atâtea altele.

Eleanor l-a văzut din nou peste câteva luni, într-o zi înnorată de august. Era o dimineață neobișnuit de caldă, aerul atârna greu, și Anthony se trezise cu una din durerile lui groaznice de cap. Eleanor îl auzise zvârcolindu-se și răsucindu-se în lupta lui cu nălucile care-l bântuiau în timpul nopții și se aștepta la ce era mai rău. Și, din experiență, știa că cea mai bună apărare era atacul. Așa că, imediat după micul dejun, l-a trimis sus, asigurându-se că ia două tabletele de somn din cele date de doctorul Gibbons, și dând instrucțiuni ferme personalului să nu-l deranjeze, căci lucra la un proiect important. Și, în

cele din urmă, cum era ziua liberă a Doicii Rose, le-a chemat pe fete și le-a pus să-și caute pantofii, întrucât aveau să meargă în oraș în dimineața aceea.

—Vai, nu! De ce?

Alice era întotdeauna prima care se răzvrătea. Reacția ei nu ar fi putut să trădeze mai multă groază nici dacă Eleanor le-ar fi sugerat să petreacă o săptămână la galere.

—Pentru că am de luat niște pachete de la poștă și aş aprecia o mână de ajutor la cărat.

—Iar pachete, haide Mama! Cred că n-a mai rămas nimic necumpărat din Londra până acum! a bombănit ea mai departe.

—Ajunge, Alice! Într-o bună zi, cu ajutorul lui Dumnezeu, te vei pomeni și tu stăpâna unei gospodării și atunci tu ai să fii cea care hotărăște dacă e cazul să cumpere ceva pentru bunul ei mers.

Privirea din ochii lui Alice spunea: „Niciodată!“, iar Eleanor a fost uimită să se recunoască în expresia de încăpățănare de pe chipul fiicei ei de paisprezece ani. Asemănarea o irita și și-a îndreptat spatele, spunând cu o voce mai ascutită decât intenționase:

—Nu am de gând să-ți spun de două ori, Alice. Mergem toate în oraș. Am trimis deja după Martin să

aducă mașina, așa că du-te imediat să-ți găsești pantofii.

Alice și-a mușcat arogantă buza și ochii i-au sclipit a dispreț.

—Da, Mama, a spus ea cu greutate, de parcă nu ar fi putut să spună cuvântul suficient de repede.

Mama. Nimeni nu o îndrăgea prea tare. Până și Eleanor se cutremura câteodată de pedanteria neconținută a acestei femei. Nu avea nici un pic de haz și te puteai bizui pe ea să taie orice elan cu o predică despre responsabilitate și siguranță. Și totuși era esențială. Eleanor s-ar fi prăbușit sub povara sfâșietoare a bolii lui Anthony, dar Mama era veșnic la datorie. Ea era cea care se asigura că fetele îl lăsau în pace pe tatăl lor atunci când avea nevoie și îl supraveghea tot timpul ca să-l sprijine înainte de a se prăbuși. Mama nu se lăsa impresionată că odraslele ei o priveau ca pe o zgrițuroaică. De ce s-ar fi lăsat? Făcea tot ce era cu putință pentru a-și ajuta copiii să devină mai buni.

Spre deosebire de Mama, lui Eleanor îi păsa foarte mult, deplângând curgerea timpului, trecerea acelor ani când fetele i se cuibăreau în poală și-i ascultau poveștile, când alerga cu ele peste tot pe moșie, explorând și arătându-le locurile fermecate ale

propriei copilării. Încetase de mult să-și mai plângă de milă. Văzuse familii care fuseseră obligate să-și rezume viața la nevoile unui invalid și ajunsese la concluzia fermă că sacrificiul era pur și simplu prea împovărător. Nu voia ca umbra dezamăgirii și disperării lui Anthony să cuprindă și viețile fetelor lor aflate în plină dezvoltare. Dacă ar fi putut pur și simplu să-i absoarbă ea toate problemele, atunci fetele nu ar fi fost afectate și, într-o bună zi, când s-ar fi găsit un doctor potrivit, când s-ar fi descoperit tratamentul care să-l vindece, nimeni nu va fi băgat de seamă.

Între timp, Eleanor se străduia să nu se afle despre starea lui Anthony, așa cum îi promisese. Tocmai pentru a-și putea ține această promisiune se asigura întotdeauna că făcea suficiente comenzi la magazine din Londra. De fapt, ea nu avea nevoie nici măcar de jumătate din acele lucruri, dar asta nu avea nici o importanță. Era unul dintre cele mai simple și credibile pretexte pe care le inventase de-a lungul timpului pentru a le scoate pe fete din calea lui. Între drumuri la plajă sau expediții în poiene, le obliga să o însoțească în oraș ca să ridice pachetele. Cât despre fete, lor li se părea firesc (deși evident supărător) că mama lor era maniacă în privința

cumpărăturilor și nu se mulțumea decât cu cele mai noi mofturi de la Londra. Așa se întâmpla și în dimineața aceea.

—Deborah, Clementine, Alice! Mai repede! Martin ne așteaptă!

Și a urmat vânzoleala obișnuită: fetele au bătuit prin toată casa în căutarea pantofilor care păreau de negăsit. Mai târziu avea să vină cu siguranță o predică— domnișoarelor, responsabilitate, datoria față de voi însevă, chestii de genul acesta. Mama se pricepea să țină lecții. Cum să nu se priceapă, dacă avea exemplul perfect al lui Constance. Eleanor constata cu uimire ce scorpie devenise, cât de rece și enervantă putea fi. Când le dădea îndemnuri aspre să-și îmbunătățească purtările, pe chipurile lor se citea numai plictiseală și neplăcere. Mai rău chiar, cu excepția unor mici străfulgerări de durere și confuzie ce apăreau din când în când pe chipul lui Deborah— de parcă *aproape* și-ar fi amintit de vremurile când totul era altfel—, ele nu păreau nicicum surprinse. Și acesta era cel mai înspăimântător lucru pentru Eleanor. Fiicele ei nu aveau nici cea mai vagă idee cât de mult le invidia libertatea și le aprecia lipsa de deprinderi sociale, căci fusese și ea cândva ca ele, și

ce bune prietene ar fi putut fi dacă lucrurile ar fi stat altfel!

În cele din urmă, fiicele ei au apărut în capătul scărilor mult mai ciufulite decât se așteptase Eleanor, dar având fiecare pantofii în picioare, ceea ce nu era puțin lucru. Eleanor le-a împins afară unde Martin pornise mașina și s-au îngrămădit toate pe bancheta din spate. Și în timp ce fetele se ciondăneau care să stea lângă fereastră și cine pe rochia cui se așezase, Eleanor și-a ridicat privirea către mansardă, unde Anthony adormise de-acum. Dacă ar putea să le țină departe pe fete toată dimineața, până după-amiază, cu voia lui Dumnezeu, își va reveni și ar mai putea câștiga o parte din zi! Uneori, momentele cele mai bune petrecute împreună, în familie, veneau după dimineți ca aceasta. Era o îmbinare ciudată de respingere și atracție, în care profunzimea disperării sale era mai apoi egalată de ușurătatea luminoasă a revenirii. Acele momente, ca giuvaierurile, erau ecouri rare, dar neprețuite ale omului care fusese înainte. Care mai era încă în adâncul sufletului lui, s-a corectat ea.

Când au ajuns în oraș, cerul se înseninase. Bărcile de pescuit se întorceau la mal și pescărușii zburau pe deasupra mării calme, de culoarea oțelită a ardeziei.

Când au ajuns pe strada principală, Martin a încetinit și a întrebat:

—Doriți să vă las undeva anume, doamnă?

—Aici ar fi foarte bine, mulțumesc, Martin.

El a oprit mașina și le-a deschis portiera să coboare.

—Preferati să vă aștept cât vă faceți cumpărăturile?

—Nu, mulțumesc, i-a răspuns Eleanor, îndreptându-și fusta pe șolduri, în timp ce briza sărată a oceanului îi mângâia ceafa. Sunt convinsă că mai ai și alte comisioane de făcut pentru doamna Stevenson și oricum noi vom sta câteva ore.

S-a pus de acord cu Martin să se întoarcă la douăsprezece și jumătate, dar, după cum s-a așteptat, fetele au început să protesteze:

—Două ore întregi, Mama?!? Doar ca să luăm câteva pachete? O să murim de plictiseală!

—Doar nerozii se plictisesc, s-a pomenit ea spunând. O stare jalnică, a urmat ea, neluând în seamă murmurele lor. Mă gândeam să luăm și un ceai dacă tot suntem aici. Iar voi o să-mi puteți povesti ce-ați mai învățat la lecții.

Nu prea multe, bănuia Eleanor. Judecând după numărul micilor ziare care apăreau, după câte

sporovăiau servitoarele în loc să-și vadă de treburi, fetele erau mai preocupate de vechea tiparniță decât de învățătură. Desigur, și Eleanor făcuse la fel în copilărie, dar nu era nevoie ca fiicele ei să știe.

Înveselite oarecum de ideea de a mânca o prăjitură, dacă nu de a vorbi despre lecții, fetele au urmat-o pe Eleanor în cafeneaua unde toate patru s-au simțit destul de bine, cu excepția incidentului produs de Clementine. A răsturnat vasul cu lapte și a fost nevoie de o cârpă și o găleată.

Din păcate, buna dispoziție nu a durat prea mult. Conversația politicoasă și ceaiul s-au isprăvit când Eleanor s-a uitat pe furiș la ceasul moștenit de la tatăl ei și a văzut că mai era încă o oră și ceva de petrecut până la ora stabilită. A achitat nota de plată și a trecut la planul B. Venise pregătită: să treacă pe la mercerie, pălărier și bijutier, și le-a purtat peste tot pe fete pe Strada Mare. Până când s-a interesat despre cum ar fi putut fi reparată închizătoarea brățării ei de aur, ele mureau deja de plictiseală.

—Te rugăm, Mama, a început Alice, n-am putea să mergem la mare până termini aici?

—Da, te rugăm, a urmat și Clementine, care aproape că stricase ceasul cu care se juca.

—Mama, dă-mi voie să le duc eu, a spus Deborah, care la cei șaisprezece ani ai ei începea să-și ia în serios rolul de fiică mai mare și adult în devenire. O să le supraveghez eu, să mă asigur că se comportă cum se cuvine și ne întoarcem să te ajutăm cu pachetele înainte să vină Martin.

Eleanor le-a privit îndepărtându-se, slobozind un oftat îndelung înăbușit. La drept vorbind, se simțea la fel de bucuroasă ca și ele. Timpul îi trecea mult mai ușor dacă nu era nevoită să le găsească tot felul de preocupări și să le țină în frâu. I-a mulțumit bijutierului, acceptând sugestia lui de reparare a brățării și a ieșit din magazin.

În piațetă se afla o bancă de lemn și Eleanor s-a bucurat să o găsească liberă. S-a așezat și a petrecut o jumătate de oră liniștită, urmărind vânzoleala locului. În copilărie, Eleanor nu-și dăduse niciodată seama câtă bucurie putea să-i producă unui adult să stea pur și simplu. Lipsa oricăror solicitări și așteptări, întrebări și răspunsuri era o plăcere simplă și adevărată. Cu părere de rău a constatat că mai erau doar cincisprezece minute până când se întorcea Martin să le ia și că venise timpul să facă față întâlnirii de la poștă.

Adică— s-a încurajat Eleanor— venise vremea să-i țină piept dirigintei. Marjorie Kempling era o bârfitoare cu o rezervă aparent inepuizabilă de lucruri pe care voia să le împărtășească și altora. Poate și datorită deselor opriri ale lui Eleanor la poștă pentru a-și lua pachetele, domnișoara Kempel ajunsese să considere că amândouă sunt un fel de conspiratoare. Era o presupunere greșită pe care Eleanor nu o încurajase în nici un fel. Ea nu manifesta nici cea mai mică dorință să cunoască viețile vecinilor, dar se părea că tăcerea ei rece nu reușea să domolească entuziasmul dirigintei. Și cu cât păstra mai multă distanță, cu atât mai dornică de apropiere se dovedea domnișoara Kempling.

Pe ultima treaptă a clădirii poștei, Eleanor a șovăit un pic. De partea de sus a canatului ușii se afla suspendat un clopoțel al cărui clinchet ajunsese să-l urască din toată inima. Pentru domnișoara Kempling, el suna ca o goarnă de luptă, dar ei i se părea o chemare la măcel. Și-a luat inima în dinți, hotărâtă să intre pur și simplu și să scape politicos, dar ferm, cu pachetele ei cu tot, fără prea multă tevatură. Așa că a apucat clanța cu mai multă forță decât ar fi fost necesar și s-a pregătit să deschidă ușa. Și când tocmai dădea să împingă, clanța i-a

scăpat din mână și, spre groaza ei, Eleanor s-a izbit de un bărbat care încerca să iasă.

—Îmi pare rău, vă rog să mă scuzați, a spus ea, dându-se un pas înapoi.

—Nu aveți de ce, a fost vina mea, m-am grăbit. Am simțit brusc nevoia de aer curat și de o clipă de liniște.

Eleanor a râs, fără voia ei. A ridicat ochii spre el și nu i-a trebuit mult să-și amintească de unde îl cunoștea. Se schimbase. Avea părul mai lung, mai întunecat și mai creț, iar pielea îi era mai bronzată. Arăta destul de diferit de tânărul îngrijit pe care îl întâlnise prima dată în tren.

—Ne-am cunoscut cumva? a întrebat el zâmbind.

—Nu, a răspuns ea imediat, amintindu-și călătoria, batista, fiorul pe care îl simțise când degetele lui le atinseseră pe ale ei. Nu cred.

—Poate la Londra?

—Nu, niciodată.

Fruntea i s-a încruntat ușor, dar el zâmbit ca și cum nu ar fi avut nici o grijă pe lume.

—Mă înșel, atunci. Scuze. Bună ziua.

—Bună ziua!

Eleanor a răsuflat adânc. Incidentul o tulburase neașteptat de mult și a lăsat să treacă câteva clipe

până să se hotărăscă să intre. Clopoțelul a sunat vesel și ea abia s-a putut înfrâna să nu ridice mâna și să-l smulgă.

Ochii dirigintei s-au luminat când a văzut-o.

—Doamnă Edevane! Ce plăcere să vă văd! Am câteva pachete pentru dumneavoastră. Dar, vai de mine, pareți atât de vlăguită!

—Bună ziua, domnișoară Kempling. Mi-e teamă că tocmai am dat peste un domn pe scări. Câtă neglijență din partea mea! Sunt puțin tulburată.

—Vai de mine! Aaa, trebuie să fi fost domnul Munro. Veniți, draga mea doamnă, luați loc, să vă aduc un pahar cu apă rece.

Domnul Munro. Era de bănuț că Marjorie Kempling știa cine era bărbatul acela. Lui Eleanor îi era ciudă pe ea însăși că o interesa. Dar îi era și mai ciudă pe valul irațional de gelozie pe care l-a simțit auzind cu câtă ușurință i-a pronunțat diriginta numele.

—Dar ce arătos e! a continuat domnișoara Kempling, dând buzna înapoi de după tejghea, cu un pahar de apă într-o mână. Parc-ar fi din filme! Nu ca tinerii aștialalți de-i vedem pe-aici. Face de toate, din câte înțeleg, umblă de colo-colo și muncește pe unde apucă. Acum lucrează peste vară la livada de meri a

domnului Nicholson, a urmat ea, aplecându-se cât Eleanor să-i poată mirosi crema grasă de pe piele. Trăiește într-o caravană veche pe malul râului, ca țigani. Și dacă te uiți la el, parcă ar avea ceva sânge dintr-acela. Pielea, ochii!

Eleanor i-a zâmbit scurt, repugnându-i emoția femeii, plăcerea ei pentru bârfă, dar dornică însă, fără să-și dea seama, să afle mai multe. Vai, câtă ipocrizie!

—Nu e el vreun gentleman, a mai spus femeia, dar e manierat și se poartă frumos, o să-mi lipsească vizitele lui.

O să-i lipsească?

—Da?

—Păi tocmai de-aia venise adineauri, să-mi spună să nu-i mai păstrez scrisorile. I se termină contractul cu domnul Nicholson și pleacă săptămâna viitoare. Nu mi-a lăsat nici o altă adresă unde să-i trimit corespondența. Ce păcat! Tare misterios, omul ăsta! Dar eu i-am zis: „Și dac-o s-aveți corespondență și eu nu o să știu unde să v-o trimit?“ Și știți ce mi-a răspuns?

—Nu-mi pot închipui.

—Mi-a spus că toți oamenii care îl interesează vor ști unde să-i scrie, iar de restul se poate lipsi.

După asta, nu a mai avut cum să-l uite. Domnișoara Kempling îi dăduse suficiente informații ca să-i stârnească interesul și în următoarele câteva săptămâni s-a pomenit adesea gândindu-se la el. Domnul Munro. Numele îi intrase în cap și îi revenea în minte în momentele cele mai ciudate. Când mergea în biroul lui Anthony, când le supraveghea pe fete pe pajiște, când își punea capul pe pernă și păsările de noapte începeau să croncăne deasupra lacului. Era asemenea unei melodii care îi intrase în memorie și nu mai putea scăpa de ea. Își amintea căldura vocii lui, felul în care o privise de parcă amândoi împărtășeau vreo glumă doar de ei doi știută, ce simțise când mâna lui o atinsese pe a ei în tren, de parcă așa ar fi vrut soarta, ca ei doi să se întâlnească.

Știa că astfel de gânduri nu erau lipsite de primejdie și își dădea seama că erau greșite. Fiorul nepermis care le însoțea îi dădea această convingere. Era uimită și dezamăgită de reacția ei. Eleanor nu-și închipuisese vreodată că s-ar fi putut simți atrasă de altcineva decât de Anthony și i se părea oarecum înjositor să se găsească într-o astfel de situație. Se liniștea gândindu-se că era doar ceva trecător, o aberație, că avea să îl uite curând, că doar ea știa de

aceste gânduri și că nimeni altcineva nu trebuia să le afle. Bărbatul plecase de mai multe săptămâni, fără să lase vreo adresă. Deci nu era nici un risc adevărat. De ce nu s-ar fi lăsat cuprinsă de o amintire plăcută din când în când, ce-ar fi putut fi rău în asta? Și așa a continuat să-și amintească, uneori chiar să fantazeze. Domnul Munro. Zâmbetul acela degajat, atracția pe care a simțit-o când el a privit-o, întorsătura pe care ar fi luat-o lucrurile dacă i-ar fi răspuns: „Da, sigur, îmi amintesc de dumneavoastră. Ne-am mai întâlnit“.

Dar există, desigur, oricând un risc atunci când inima îngăduie o clipă de visare, oricât de mică și de nevinovată ar părea. Următoarea dată când Eleanor a fost nevoită să le scoată pe fete din atmosfera de la Loeanneth a fost într-o minunată dimineață senină, prima după săptămâni întregi de ploaie mărunță, și ultimul lucru de care avea chef era să se încorseteze într-una dintre rochiile ei elegante ca să meargă până în oraș. Așa că s-a hotărât să facă mai bine un picnic.

Doamna Stevenson le-a împachetat mâncarea de prânz și au pornit-o pe poteca dintre tufele de dafin, ocolind lacul până când au ajuns la pârâul care trecea prin spatele grădinii. Nevoind să rămână mai prejos, Edwina venea găfâind în urma lor. Era un

câine minunat, apropiat și credincios tuturor, dar o iubea mai ales pe Eleanor. Îi era și mai fidelă după întâmplarea cu Anthony, atunci când Edwina era doar un pui. Acum drăguța de ea avea artrită, dar asta nu o împiedica să-și însoțească stăpâna oriunde mergea.

Vremea era excepțională și, poate pentru că stătuseră închise în casă atâta vreme, s-au dus mai departe decât mergeau de obicei. La ceva timp după aceea, Eleanor și-a jurat că nu intenționase în nici un fel să ajungă la marginea livezii domnului Nicholson. Căci, de fapt, Clementine fusese cea care mergea în față, alergând cu brațele întinse, și Deborah arătase un loc neted, cu iarbă bogată, sub salcia de pe malul apei, spunând:

—Să stăm aici, e perfect!

Desigur că Eleanor știa unde se aflau și a simțit o mică undă de stânjenală amintindu-și gândurile fanteziste care îi trecuseră prin minte în ultima vreme. Dar până să apuce să se împotrivească, să sugereze să se așeze mai departe, în susul pârâului sau într-o altă poiană, pătura fusese întinsă și cele două fete mai mari se tolăniseră deja pe ea. Alice se uita încruntată în carnețelul ei, mușcându-și buza de parcă i-ar fi reproșat creionului că nu ține pasul cu

gândurile ei năvalnice și Eleanor a fost nevoită să accepte că nu se mai pune problema să se mute. Și, de fapt, nici nu aveau un motiv serios. Bărbatul acela, domnul Munro— obrazii i se îmbujorau numai gândindu-se la numele lui— plecase de săptămâni întregi. Doar conștiința ei încărcată se lupta cu ideea de a se afla în locul acela, lângă ferma aceea.

Eleanor a despachetat mâncarea din coșul de picnic și a scos bunătățile doamnei Stevenson. Pe măsură ce soarele se ridica mai sus pe cer, toate patru au mâncat sendvișuri cu șuncă, mere și mult prea multe prăjituri, și s-au răcorit cu bere proaspătă de ghimbir. Edwina le urmărea toate mișcările cu ochi rugători, înșfăcând orice firimitură se nimerea pe lângă ea.

Dar căldura aceea era prea de tot pentru luna octombrie! Eleanor și-a desfăcut nasturii mici de sidef de la încheieturi suflecându-și mânecile o dată, apoi încă o dată, ca să se așeze în falduri ordonate. O cuprinsese somnolența și se întinsese pe pătură. Cu ochii închiși, le auzea pe fete ciondănindu-se leneș pentru ultima felie de prăjitură, dar și-a mutat atenția mai departe, către clipocitul produs de păstrăvii strălucitori care săreau în apa pârâului, către țârâitul greierilor ascunși la marginea pădurii, către foșnetul încins al frunzelor din livada învecinată. Fiecare

sunet părea amplificat de parcă acest mic petic de pământ ar fi fost cuprins de o vrajă, ca într-una dintre poveștile domnului Llewellyn din copilăria ei. Eleanor a oftat. Bătrânul plecase de mai bine de o lună. El se ducea în Italia, după cum îi era obiceiul, la sfârșitul verii, în căutare de tărâmurii mai calde care să-i aline durerile de picioare și sufletul lui neastâmpărat. Lui Eleanor îi era tare dor de el. În lipsa lui, lunile de iarnă erau întotdeauna mai lungi și mai reci la Loanneth, iar ea era mult mai posacă și mai reținută fără el. El era singurul om care mai vedea în ea fetița cu păr sălbatic, încurcat și spirit nedomolit.

A adormit, alunecând dincolo, și a visat că era iar mică. Se afla în barcă, cu pânzele albe umflate de vânt, și tata și domnul Llewellyn îi făceau cu mâna de pe țărm. Inima îi era plină de fericire, fără nici o urmă de nesiguranță sau de teamă. Lumina scânteia pe valuri și frunzele străluceau, dar apoi, când s-a întors ca să le facă din nou cu mâna, și-a dat seama că se îndepărtase mult și că lacul nu mai avea forma cunoscută, ci se lărgea împingând-o tot mai departe de casă și de familie, și curentul puternic o smulgea de lângă ai ei, apa era agitată, iar barca se clătina

într-o parte și într-alta, încât trebuia să se țină zdravăn ca să nu cadă...

S-a trezit brusc și și-a dat seama că era scuturată.

—Mama! Trezește-te! Mama!

—Ce s-a întâmplat?

Cerul nu mai era senin. La apus se adunau nori mari și întunecați și se pornise vântul. Eleanor s-a ridicat iute în capul oaselor, privind în jur să vadă unde-i sunt fetele.

—Clementine?

—Ea n-a pățit nimic! Edwina ne îngrijorează! A fugit după un iepure acum vreo jumătate de oră și nu s-a mai întors.

—Jumătate de oră? Dar cât am dormit? a întrebat Eleanor uitându-se la ceas. Era aproape trei. Încotro a luat-o?

Deborah a arătat cu mâna spre un crâng aflat ceva mai departe și Eleanor a privit intens, de parcă dacă scruta copacii cu suficientă hotărâre ar fi putut să o facă pe Edwina să apară. Cerul era vinețiu. Eleanor simțea mirosul furtunii care se apropia, se amestecau căldura și umezeala. Foarte curând avea să plouă zdravăn, dar nu puteau să o lase pe Edwina acolo, atât de departe de casă. Era bătrână și aproape oarbă

și cu încheieturile ei înțepenite nu avea să se poată pune la adăpost.

—Mă duc eu după ea, a spus Eleanor hotărâtă, adunând lucrurile în coșul de picnic. Nu are cum să fie prea departe.

—Să te așteptăm?

Eleanor s-a gândit puțin și apoi a scuturat din cap.

—Nu are rost să ne udăm toate. Du-le pe fete acasă și nu o lăsa pe Clemmie în ploaie.

După ce le-a gonit pe fete cu instrucțiuni clare să nu piardă vremea pe drum, Eleanor a pornit-o spre crâng. A strigat-o pe Edwina, dar vântul sufla puternic și i-a risipit vorbele. A pornit-o repede, oprindu-se din când în când ca să scruteze zarea, să strige și să asculte, dar nu a auzit nici un lătrat.

Se făcea tot mai întuneric. A cuprins-o îngrijorarea, știind că Edwina se va speria. Acasă, când era furtună, dădea fuga direct în patul ei, cu coada între picioare și labele peste ochi, așteptându-se la ce putea fi mai rău.

Un tunet uriaș a umplut valea, norii de furtună se aflau acum deasupra ei. Ultimul petic de cer senin fusese acoperit de întuneric, iar Eleanor a trecut fără șovăire prin porțița de lemn dintre câmpuri și a pornit-o pe moșia de alături. O pală mare de vânt a

lovit-o și un fulger a sfâșiat cerul. Cădeau primii stropi grei de ploaie, iar ea și-a dus mâinile la gură și a chemat-o din nou pe Edwina, dar furtuna îi înăbușea strigătele și nu a primit nici un răspuns.

Tunetele se rostogoleau peste câmp și Eleanor a fost imediat udată până la piele. Rochia i se lipea de picioare și se străduia să zărească ceva prin ploaia densă. Un trăsnet a lovit în apropiere cu un zgomot cumplit și, cu toată grija ei pentru Edwina, Eleanor s-a simțit năpădită de emoție și curiozitate. Furtuna, pericolul, ploaia, toate acestea se adunau ca să dea la o parte carapacea Mamei. Era din nou Eleanor, Eleanor Aventuriera. Și era liberă.

A ajuns în vârful dealului și dincolo, la poalele lui, pe marginea unui pârâiaș, a văzut o rulotă mică, de culoare roșie, cu roți galbene spălăcite. Știa cui aparținea și s-a îndreptat spre ea înfiorată. Era goală acum, cu perdelele ponosite trase. Părea destul de dărăpănată, dar sub vopseaua scorojită se distingeau un vechi model cu flori care o împodobise cândva. Oare unde se afla el? Cum era să trăiești în felul acesta? Să fii liber să călătorești, să explorezi, să fugi. Îl invidia pentru o astfel de libertate și în clipa aceea s-a simțit ciudat de supărată pe el. Era o nebunie, desigur, căci el nu-i datora nimic. Era doar

forța închipuirii ei care îi alimenta senzația că fusese trădată.

Eleanor aproape ajunsese la pârâu și se întreba dacă să pornească de-a lungul lui până la Loeanneth sau să treacă pe partea cealaltă, când și-a aruncat privirile spre caravană și s-a oprit brusc. Câteva trepte rudimentare de lemn duceau spre o mică punte și acolo se afla Edwina, uscată, vie și nevătămată. Eleanor a izbucnit în râs.

—Ia te uită, ce fată deșteaptă! Te găsesc aici, uscată și la adăpost, iar eu sunt udă leoarcă!

Pe dată a simțit o mare ușurare. S-a repezit la Edwina și a îngenuncheat ca să cuprindă în palme capul animalului credincios.

—Tare m-ai mai speriat! Am crezut că ai rămas blocată pe undeva. Ai pățit ceva?

I-a verificat labele să vadă dacă nu era rănită și apoi, mirată, s-a uitat mai îndeaproape la puntea instabilă și îngustă.

—Dar cum Dumnezeu ai ajuns tu aici?

Nu a băgat de seamă că ușa rulotei se deschisese. I-a auzit doar vocea:

—Am ajutat-o eu. Am auzit-o scâncind sub rulotă și m-am gândit că i-ar fi mai bine aici, sus.

Clăia lui de păr negru era udă și era îmbrăcat doar în maiou și pantaloni.

—Am poftit-o înăuntru, dar a vrut să rămână afară. Bănuiesc că vă aștepta pe dumneavoastră.

Lui Eleanor nu i-a trecut nici un răspuns prin cap. Era uluită să-l vadă. Trebuia să fi plecat. Se presupunea că lucra într-altă parte. Poșta, scrisorile de la cei la care ținea ar fi trebuit să-l găsească într-un alt loc. Și totuși, parcă era mai mult decât atât. Ceva ca o senzație de *déjà-vu*, dar mult mai puternică. O încerca o impresie inexplicabilă, întărită poate și de vremea groaznică, de ciudățenia acelei zile— avea sentimentul că el se afla acolo pentru că ea îl adusese, ca prin farmec. Că acest moment fusese inevitabil, întâlnirea aceasta în clipa aceasta și în locul acesta fusese provocată de tot ce se întâmplase până atunci. Ea nu știa nici ce să facă, nici ce să spună. A privit peste umăr. Vremea era în continuare cumplită. Furtuna biciuia câmpul. Se simțea rătăcită în pustiu, nici aici, nici dincolo, suspendată pe un pod îngust între două lumi. Și atunci el a vorbit din nou și podul s-a dărâmat.

—Tocmai aprindeam focul, a spus el. Nu vreți să intrați până trece furtuna?

Note

[42.](#) Roman de Agatha Christie (1890–1976).

[43.](#) Autobuz roșu, cu etaj, în care accesul e posibil prin platforma des-chisă din spate, devenit simbol al Londrei. A fost scos din uz de vehicule moderne, cu aproximativ aceeași înfățișare. Pentru păstrarea specificului local, până la începutul anilor 2000, au mai fost păstrate câteva astfel de autobuze vechi pe liniile 9 și 15, care traversează zone turistice foarte cunoscute.

[44.](#) Spectacol al Baletelor Ruse conduse de Diaghilev, creat special pentru Vaslav Nijinski (1890–1950); coregrafia: Mihai Fokin, muzica: Carl Maria von Weber, *Invitație la vals* (orchestrație Hector Berlioz), libretul: Jean-Louis Vaudoyer (după un poem de Théophile Gautier), decoruri și costume: Léon Bakst.

[45.](#) Piesă de J.B. Priestley (1894–1984).

[46.](#) Aluzie la *Murder, She Wrote*, foarte popular și longeviv serial american de televiziune (cunoscut în limba română drept *Verdict: crimă*), în care eroina principală este o cunoscută scriitoare de romane polițiste, Jessica Fletcher, interpretată de Angela Lansbury.

[47.](#) În original, *communal garden*– un mic parc cu bănci și multă verdeață, înconjurat cu gard de fier, cu porți încuiate, pentru uzul exclusiv al celor ce locuiesc în vecinătate.

[48.](#) Mare magazin de pe Regent Street deschis în 1875 de Arthur Lasenby Liberty, devenit faimos pentru produsele sale de lux. La sfârșitul secolu-lui XIX devine principalul promotor al stilului Art Nouveau.

[49.](#) Una dintre cele mai vechi și mai cunoscute reviste medicale, fondată în 1823.

[50.](#) În original, *The Frog Who Would A-Wooing Go*– Broscoiul curtezan este eroul unui cântec popular englez pentru copii.

[51.](#) Majordomul din filmul serial de televiziune *Familia Addams*.

La ceva vreme după plecarea lui Sadie Sparrow cu cheile conacului de la Loanneth puse bine în geantă, Alice a ieșit în grădina din spatele casei. Se așternea amurgul și odată cu umbra înserării se lăsase o liniște melancolică. A pornit-o pe cărarea pardosită cu cărămidă năpădită de buruieni, băgând de seamă câte treburi ar fi trebuit făcute în săptămânile următoare. Alice prefera grădinile cu personalitate, dar era o diferență între specificitate și haos. Problema era că ea nu prea mergea în grădină prea des. Cândva îi plăcea tare mult să-și petreacă timpul pe-afară.

O tufă bogată de iasomie își întindea ramurile peste potecă și Alice s-a aplecat să rupă o mlădiță, ridicând-o în dreptul feței și inspirându-i mireasma de căldură solară. Fără să stea prea mult pe gânduri, și-a desfăcut șireturile. Într-un colț, lângă o tufă de camelii, se afla un scaun frumos de fier forjat pe care s-a așezat, scoțându-și pantofii și șosetele și mișcându-și degetele goale în aerul surprinzător de îmbălsămat. Un fluture întârziat se învârtea pe lângă

tufa de trandafiri din apropiere și gândul a dus-o, ca de obicei, la tatăl ei. De când îl știa ea, fusese naturalist pasionat și nu-și închipuise niciodată că el și-ar fi dorit altceva. Știa că odată, într-un trecut îndepărtat, studiasse medicina și sperase să o practice, dar acest lucru, asemenea tuturor visurilor și dorințelor părinților noștri, exista într-un tărâm mult mai puțin real decât prezentul acaparant și febril în care se mișca ea. Acum, totuși, își dădea seama cât de mult îl mutilase sufletește războiul. Îi reveneau în minte fragmente de discuții, bombăneli și blesteme la adresa mâinilor care-i tremurau, a dificultății cu care se concentra, exercițiile de memorie pe care le făcea cu atâta zel, încercând să-și păstreze gândurile în ordine.

Alice și-a mișcat tălpile goale pe cărămizile calde, simțind fiecare pietricică, fiecare lujer ofilit de floare. Acum pielea îi era sensibilă, nu mai avea tălpile din copilărie tăbăcite de joacă și de alergat. În lungile veri de la Loanneth mergeau săptămâni întregi desculțe și erau nevoite să scotocească peste tot ca să-și găsească pantofii când Mama le anunța că aveau să facă vreo incursiune în oraș. Alergătura nebună prin casă, căutatul pe sub paturi, pe după uși, pe sub scări și apoi, în fine, descoperirea triumfală!

Își amintea atât de bine, că aproape își simțea vechii pantofi în mână.

A slobozit un oftat adânc. Încredințarea cheilor de la Loanneth lui Sadie Sparrow îi trezise o tristețe demult înăbușită. La moartea mamei ei, când moștenise casa, Alice pusese bine cheile și își jurase să nu se mai ducă acolo niciodată. În sufletul ei, totuși, își dădea seama că acea promisiune era temporară, că trebuia să se răzgândească într-o zi; Loanneth era casa ei, căminul ei mult iubit.

Dar nu se răzgândise și s-ar fi zis că nu avea să o mai facă. Predase altcuiva cheile odată cu sarcina de a scotoci prin tainele familiei sale, unei tinere detectiv care era entuziastă, dar nu putea să se implice sufletește, întrucât interesul ei era pur teoretic, profesional. Părea a fi un fel de final, o recunoaștere a faptului că ea, Alice, nu urma să se mai întoarcă la Casa de lângă lac.

—Ai chef de un gin tonic?

Era Peter, cu o carafă de cristal într-o mână și cu două pahare în cealaltă. Cuburile de gheață răsunau ca într-o scenă din piesele lui Noël Coward⁵².

Alice a zâmbit mai ușurată decât se aștepta sau voia să pară.

—Nici că mi-aș dori altceva!

S-au așezat împreună la măsuța de fier și el a turnat câte un pahar de gin pentru fiecare. Înțepător, acrișor, rece ca gheața, era tot ce-i trebuia. Au sporovăit despre grădină, nimicuri plăcute și politicoase, atât de bine-venite după frământările ei din ultima vreme. Dacă Peter a băgat de seamă că stătea cu picioarele goale, considerând că era o încălcare îngrijorătoare a regulilor ei obișnuite, a fost prea politicos ca să remarce cu glas tare. Când a terminat băutura, s-a ridicat și și-a împins scaunul la loc sub masă.

—Cred că e cazul să mă îndrept și eu spre casă, dacă nu mai ai ceva de făcut, a spus el.

—Nu-mi trece nimic prin minte acum.

Peter a încuviințat din cap, dar nu a plecat, și Alice s-a gândit că nu ar strica un mic semn de recunoștință.

—Îți mulțumesc pentru astăzi, Peter, pentru că ai organizat întâlnirea cu doamna Sparrow și că ai ținut frontul cât a fost ea aici.

—Nu ai pentru ce, a răspuns el apucând o frunză rebelă de viță și frământând-o în palmă. Sper că a fost folositoare întâlnirea, nu?

—Cred că da.

—Bine, asta e o veste bună, a urmat el, fără să se cointească.

—Peter?

—Da, Alice.

—Mai ești aici?

—Uite, trebuie să-ți spun... a început el oftând.

—Te rog.

—Acum, că am terminat pagina web, mă întrebam dacă aș putea să-mi iau niște zile libere, dacă te-ai putea lipsi de mine o vreme.

Alice a fost luată prin surprindere. Peter nu mai ceruse liber până atunci și prima ei reacție a fost să-l refuze. *Nu voia* să se lipsească de el. Se obișnuise cu prezența lui și-i plăcea să-l aibă în preajmă.

—Așa...

—Am ceva important... ceva ce aș vrea foarte mult să fac.

Alice i-a privit chipul și i-a trecut brusc prin minte gândul că bietul băiat nu-i ceruse niciodată nimic, făcea tot ce-i cerea fără să se plângă, îi fierbea ouăle exact cum îi plăceau ei și uite cum ea îi făcea viața amară! Ce nesuferită devenise! Cum de i se întâmplase așa ceva? Ea, care fusese cândva plină de o veselie debordantă, care considera lumea un loc cu

posibilități nelimitate? Oare tot așa i se întâmplase și lui Eleanor? Alice a înghițit în sec și a întrebat:

—Și de cât timp o să ai nevoie?

—Cred că trei, patru zile mi-ar fi suficiente, inclusiv sfârșitul săptămânii, a răspuns el zâmbind ușurat, dar ușurarea lui i-a părut lui Alice aproape o acuzație.

I-a stat pe limbă să-l întrebe iute: „Suficiente pentru ce?“, dar s-a stăpânit la timp.

—Atunci patru zile să fie! a spus ea, forțându-se să afișeze cel mai plăcut zâmbet de care era în stare. Ne vedem miercuri.

—De fapt...

—Ce e, Peter?

—Știi, speram să poți veni cu mine.

—În vacanță? a întrebat ea cu ochii măriți de uimire.

—Nu chiar... a râs Peter. Cred că ar trebui să mergem în Cornwall, la Loanneth. Nu neapărat să o încurcăm pe doamna detectiv Sparrow în cercetările ei, doar așa, să fim și noi acolo. Tu ai putea supraveghea, iar eu aș putea da o mână de ajutor cu jurnalele și cu scrisorile, să citesc printre rânduri, știi... analiză textuală, asta e ce știu eu să fac.

O urmărea atent, pândindu-i reacția. Cu o oră în urmă ar fi refuzat categoric, dar acum nu-și găsea cuvintele. În timp ce-și băuseră ginul și stătuseră de vorbă, simțise în adierea amiezii un miros cunoscut de pământ îmbibat de apă și ciuperci, și-o năpădiseră brusc amintirile și-o anume nostalgie. Își dădea seama că era ceva ce-i lipsea de la Loeanneth, un simbol a ceea ce fusese, al vinovăției și rușinii din toți acești ani, și simțea acut nevoia acelui ceva mai mult decât orice pe lume. Ca să fie capabilă de uitare, ar fi trebuit să recapete acel ceva.

Și totuși. Să se întoarcă la Loeanneth! Își promisese că nu avea să o facă niciodată...

Nu se putea decide nicicum. Acest lucru era tulburător în sine: Alice Edevane nu putea suferi nehotărârea. Dar nu avea cum să nu simtă că lucrurile o luau la vale și că ea scăpa frâiele din mână, dar mai ales că, slăbind strânsoarea, nu era chiar așa de rău cum ar fi crezut.

Peter era tot acolo.

—Nu știi, a oftat ea în cele din urmă. Chiar nu știi.

După plecarea lui Peter, Alice a mai rămas în grădină încă vreo oră. A băut al doilea pahar de gin, apoi al treilea, ascultându-și vecinii care își urmau

rutina lor de seară, zgomotele traficului care se intensifica și apoi începea să se domolească pe strada de dincolo de gard, în timp ce ultimele păsări își căutau adăpost. Era una dintre acele seri minunate de vară când totul atingea perfecțiunea. Unul din punctele culminante ale naturii. Aerul era greu de miresme, cerul era vrâstat de nuanțe roz, mov, bleumarin, și în ciuda celor aflate în ultimele zile, Alice se simțea cuprinsă de o senzație uriașă de pace.

Când s-a decis, în fine, să intre în casă, a văzut că Peter îi lăsase cina pe masă. Îi pusese vesela ei favorită și pe stativul de ustensile de bucătărie de lângă aragaz era agățat un bilet cu instrucțiuni despre cum să încâlzească supa. Se pare că Alice îi făcuse o impresie foarte convingătoare de neajutorare. Cum nu-i era încă foame, s-a hotărât să citească o vreme. Totuși, în salon, s-a pomenit ținând în mână fotografia familiei ei, făcută la un picnic la Loeanneth. Chiar înainte ca lumea lor să se năruie. Deși, știa acum, începuse să se năruie cu mult timp înainte.

A privit cu atenție chipul Mamei. În 1933, Eleanor avea treizeci și opt de ani— bătrână după capul unei fete de șaisprezece ani, dar o copilă, după mintea de-

acum a lui Alice. Era frumoasă, cu trăsături uimitoare, iar Alice se mira cum de nu văzuse mai înainte tristețea de pe fața ei. Uitându-se de data aceasta, știind despre cauza infinită la care se supusese îngrijindu-l pe Tata, ascunzându-i suferințele, însușindu-și dezamăgirile lui, ca și cum ar fi fost ale ei, Alice o vedea cu claritate. Într-un fel, o făcea să pară mult mai atrăgătoare. Atitudinea ei trăda reținere, de parcă îi bântuia ceva privirea, avea o umbră pe frunte, o suferință, sau poate o sfidare. Era fragilă, dar cumva puternică și fermecătoare. Nu e de mirare că Ben se îndrăgostise de ea.

Alice a pus jos fotografia. Clemmie îi spusese uluită lui Deborah ce-a văzut. „Avea doisprezece ani și jumătate, dar era necoaptă pentru vârsta ei. Se despărțea cu greu de copilărie. Și, desigur, *Mama* era cea pe care o văzuse“, îi povestise Deborah. Alice și-o închipuia pe surioara ei cățărându-se pe veranda pavilionului de bărci, cu mâna pe geam, sprijinindu-și fruntea pe dosul palmei în timp ce se uita pe fereastră. Ce nedumerită trebuie să fi fost să-i vadă pe Mama și pe Ben în postura aceea. Și ce distrus trebuie să fi fost Tata când a aflat. Și Deborah. „Am crezut că am s-o urăsc pe Mama toată viața după ce mi-a spus Clemmie.“

—Dar nu ai urât-o.

—Cum să mai fi putut, după ce s-a întâmplat cu Theo? Infidelitatea ei nu a mai însemnat nimic după pierderea lui, nu crezi? Presupun că am simțit că fusese pedepsită îndeajuns și mila mi-a fost mai puternică decât mânia. Și, pe deasupra, ea s-a devotat din nou Tatei, pe de-a întregul. M-am gândit că dacă el fusese în stare să o ierte, atunci puteam și eu să fac la fel.

—Și Clemmie?

—Nu mi-a fost niciodată prea ușor să înțeleg ce gândea Clemmie, a urmat Deborah, clătinând din cap. Nu am mai vorbit despre asta. Am mai încercat o dată sau de două ori, dar s-a uitat la mine de parcă aș fi vorbit în dodii. Era atât de absorbită de avioanele ei. Uneori mi se părea că ea reușea să plutească deasupra încâlcitelor omenești care ne țintuiau pe noi, ceilalți.

Așa să fi fost? Brusc, distanța tot mai mare între Clemmie și mama lor se vedea într-o altă lumină. Alice presupusese întotdeauna că era o parte a naturii rebele a lui Clemmie, nu bănuise nici o clipă că răceala ar fi fost provocată de ceva atât de concret, de traumatic.

„Dar eu?“ abia s-a abținut să întrebe Alice. În schimb a zis, cu mai multă ușurință decât simțea cu-adevărat:

—Mă mir de ce nu mi-ai spus și mie mai demult. Nu despre aventură, nu la asta mă refer, ci la toată povestea asta. Tata, șocul obuzului, Theo.

Linia severă pe care o făceau buzele lui Deborah s-a frânt.

—Noi l-am iubit toate pe Tata, dar tu, Alice, tu l-ai divinizat. Nu am vrut să fiu eu cea care să-ți distrugă imaginea pe care mereu ai avut-o despre el, a răspuns ea încercând fără succes să zâmbească. Doamne, asta sună de parcă decizia mea ar fi fost ceva nobil, fără să fie de fapt. Nici un pic nu a fost, a oftat ea. Nu ți-am spus, Alice, pentru că știam că o să mă învinuiești că i-am stârnit mânia Tatei. Eram sigură că ai să dai vina pe mine și știam că ai fi avut dreptate și nu puteam să suport asta.

Și apoi a început să plângă, de tristețe și vinovăție, recunoscând că se întrebase de mai multe ori dacă nu cumva faptul de a fi avut așa de greu un copil nu era o pedeapsă pentru ceea ce făcuse, dar Alice a liniștit-o. În primul rând, universul nu funcționa așa, și în al doilea rând, reacția ei era de înțeles pe de-a-ntregul. Simțise un devotament arzător pentru Tata și o

mânie înfiorătoare pentru Mama. Nu avea de unde să știe ce întâmplări cumplite aveau să dezlănțuie.

Atâtea piese ale unui puzzle din care fiecareia îi erau cunoscute alte bucăți. Singura persoană care știuse totul, pe de-a-ntregul, era Eleanor și ea nu spusese nici măcar un cuvânt. Sadie Sparrow se înșela asupra motivului pe care l-ar fi avut Eleanor ca să-și ierte soțul pentru ceea ce făcuse. O întrebare nerostită se zbătea în toată discuția lor: *Oare ea nu-și iubise copilul?* Dar mama îl adorase pe Theo. Nimeni nu ar fi putut să nege asta. Ea a suferit tot restul vieții, reîntorcându-se la Loanneth în fiecare an, și nu-i reproșase nimic Tatei. „Dragostea e îndelung rabdătoare“, îi spusese Eleanor fiicei ei Deborah în noaptea dinaintea nunții, ceea ce fusese adevărat în cazul ei. Dar ea mai avea și un alt motiv ca să fie necondiționat de partea soțului ei. Poate că doamna detectiv Sparrow nu ar fi putut înțelege, dar Alice știa că o făcuse pentru că Mama credea că era vina ei. Că tot ceea ce se întâmplase era o pedeapsă pentru că îi făcuse Tatei o promisiune și că nu se ținuse de ea.

Alice și-a aruncat din nou ochii la fotografie. Se întreba cât durase oare aventura mamei ei cu Ben. Fusese doar un episod pasager, sau se și iubiseră?

Când îi povestise Deborah prima dată, Alice se simțise jenată. Gândul o purtase imediat la pavilionul de bărci și la după-amiaza aceea când Ben o respinsese. Ea îl întrebuse dacă avea pe altcineva și după expresia lui pricepuse că așa era. Dar nu-și dăduse seama și pe cine avea.

Și-i închipuise pe cei doi râzând de ea și se simțise incredibil de nesăbuită. Dar acum nu se mai simțea așa. Emoțiile puternice de demult se estompaseră, devenind simple umbre a ceea ce au fost. Ea avea cincisprezece ani când s-au cunoscut, era precoce, dar naivă, și se îndrăgostise de primul bărbat matur care îi acordase atenție, luându-i bunătatea drept dragoste împărtășită. Era o poveste simplă și ea a pus-o pe seama tinereții și a iertat-o. Mai știa însă și că Mama nu ar fi râs niciodată de ea. Dimpotrivă, acum înțelegea de ce Eleanor reacționase atât de vehement, insistând să nu se lege de cineva atât de „nepotrivit“.

Dar nici ea nu era geloasă fiindcă Ben o preferase pe Eleanor în defavoarea ei. Cum ar fi putut să fie invidioasă pe Mama, care suferise și pierduse atât de multe? Care fusese mult mai tânără la vremea aceea decât era Alice acum, care murise de aproape șaiszeci de ani? Ar fi fost ca și cum și-ar fi invidiat propriul

copil sau un personaj dintr-o carte pe care ai citit-o demult. Nu, Alice nu era geloasă, era tristă. Nici măcar nostalgică. Emoția ei nu avea nimic general sau inexplicabil. Era tristă că mama ei a suferit de una singură. Acum, uitându-se la chipul de demult al Mamei, s-a gândit că poate tocmai asta născuse atracția: Ben era bun, blând, atrăgător, fără răspunderile pe care le ducea pe umeri Eleanor și care uneori trebuie să-i părut de nesuportat.

Alice și-a îndreptat atenția spre tatăl ei, așezat la marginea păturii de picnic, în spatele grupului. Îndărătul lui era un zid de piatră și, uitându-se la acea fotografie, lui Alice i-a trecut prin minte că tatăl ei fusese la fel de statornic și de solid în ochii ei precum zidurile acelea străvechi de piatră care traversau câmpurile de la Loanneth. Deborah spusese că Alice l-a divinizat. Cu siguranță că îl iubise nespus și prețuisese dragostea lui. Dar toate îl iubeau și se luptau să-i câștige afecțiunea.

Acum îi scruta cu atenție fiecare detaliu al chipului lui atât de cunoscut, încercând să deslușească tainele de dincolo de trăsăturile lui mult iubite. Alice nu știa prea multe despre șocul obuzului, doar lucrurile obișnuite pe care le aflase toată lumea: tremurături, coșmaruri, oameni marcați pe viață, care se

ghemuiau când auzeau zgomote puternice. Dar Deborah spunea că la Tata nu se manifestase așa. Lui îi fusese afectată puterea de concentrare și mâinile îi erau nesigure, ceea ce era prea grav ca să-și mai poată relua pregătirea pentru a deveni chirurg; dar că mai era și altceva care îl bântuia, o întâmplare anume mai degrabă decât povara generală a ororilor. O încercare grea de pe câmpul de luptă care avusese, la rândul ei, consecințe distrugătoare pe timp de pace pentru familia lor.

Privirea lui Alice s-a oprit apoi, cum se cuvenea, asupra lui Theo. Așezat la picioarele Mamei, cu chipul luminat de un zâmbet încântător în timp ce întindea un braț spre Clemmie. În mână îi atârna iubitul lui cățeluș de jucărie și un necunoscător și-ar fi putut închipui că i-l oferă în dar surorii sale. Dar Theo nu l-ar fi dat nimănui de bunăvoie pe Puppy. Oare ce se întâmplase cu acea micuță jucărie? Ce se alesese de Puppy nu avea de fapt nici o importanță în marea hartă a întâmplărilor, dar Alice se întreba totuși. Probabil că scriitoarea A.C. Edevane căuta întotdeauna să pună cap la cap fiecare amănunt. Rămâneau întrebări mai importante. De la cele de bază— Cum se întâmplase? Când a priceput Tata ce făcuse? Cum a aflat Mama?— la cea mai stăruitoare,

din punctul de vedere al lui Alice: Ce i se întâmplase oare Tatei de reacționase așa? Alice ar fi dat orice să se poată întoarce în timp și să vorbească cu părinții ei, să-i întrebe de-a dreptul, dar nu-i rămânea decât speranța că răspunsurile se aflau în hârtiile de la Loeanneth.

Ea îi încredințase lui Sade Sparrow sarcina de a le găsi, dar i se părea limpede acum că nu putea sta cu mâinile în sân. Își jurase să nu se mai ducă la Loeanneth, dar dintr-odată întoarcerea devenise tot ce-și dorea mai mult pe lume. S-a ridicat brusc în picioare, pornind de-a lungul bibliotecii, făcându-și vânt cu mâna spre fața încinsă. Să se ducă la Loeanneth... Peter îi spusese că nu avea decât să-l sune și să-și dea încuviințarea... Își putea oare permite să țină un legământ pe care îl făcuse în fierbințeala tinereții, dominată de nesiguranță și de teamă?

Alice s-a uitat către telefon și mâna i-a tremurat.

27

Cornwall, 1932

Ducea o viață binecuvântată. Asta înrăutățea lucrurile și mai tare. Avea o soție pe care o iubea,

trei fiice a căror inocență și candoare îi luminau sufletul și acum urma să mai aibă încă un copil. Locuia într-o casă frumoasă cu o grădină vastă, la marginea unei păduri întinse și bogate. Păsările ciripeau pe ramuri, veverițele își adunau provizii în pădure și păstrăvii creșteau mari în pârâul lui. Era mult mai mult decât merita. Milioane de bărbați își pierduseră șansa de a duce o viață normală, muriseră în noroi și nebunie; iar oamenii aceia ar fi dat orice să aibă ce avea el. Ei muriseră și erau dați uitării, iar lui norocul continua să-i suradă.

A ocolit lacul și s-a oprit când a dat cu ochii de pavilionul de bărci. Avea să rămână întotdeauna un loc special. Ce zile simple trăiseră acolo înainte de război, când se refăcea conacul și el și Eleanor se instalaseră acolo, pe malul pârâului. Nu-și amintea moment mai fericit de-atunci încolo. Totul părea atât de sigur. Avea un țel, forța și încrederea ce decurgeau din faptul că era tânăr, sănătos și neîncercat de soartă. Era convins că putea spune cu mâna pe inimă că pe vremea aceea era un om *bun*. Viața părea un drum lin și drept ce se așternea în fața lui, așteptându-l să pășească tot înainte.

Când s-a întors acasă după terminarea războiului, Anthony a petrecut mult timp în pavilionul de bărci:

uneori stătea pur și simplu și se uita la pârâu, alteori citea și recitea scrisori vechi, și erau zile când dormea tot timpul. Era atât de obosit! Uneori credea că nu o să se mai scoale niciodată din somn, de multe ori ar fi fost fericit să nu se mai trezească deloc, dar s-a deșteptat, de cele mai multe ori și, cu ajutorul lui Eleanor, și-a organizat biroul în mansarda casei și pavilionul de bărci a rămas în seama fetelor. Așa a devenit locul copiilor de joacă și aventuri, iar acum servea drept loc de cazare pentru personal. Gândul acesta îi făcea plăcere; Anthony își imagina cum timpurile și generațiile se succedau în straturi, nălucile din trecut cedând locul fapturilor de azi. Din fericire, clădirile erau mult mai trainice decât viața unui om. Asta era ceea ce-i plăcea cel mai mult la pădurile și câmpurile de la Loanneth. Generații întregi le cutreieraseră, le munciseră și apoi își găsiseră odihna în ele. Găsea multă mângâiere în permanența naturii. Până și pădurile de la Menin crescuseră probabil. Greu de închipuit, dar cu siguranță crescuseră. Oare răsăriseră flori pe mormântul lui Howard?

Uneori se gândea la oamenii pe care îi întâlnise în Franța. Se căznea să nu se mai gândească, dar ei îi apăreau de la sine în minte, sătenii și fermierii în

casele cărora fuseseră. Oare mai locuiau acolo, se întreba, domnul Durand și doamna Fournier, și nenumărați alții care-i găzduiseră, de bunăvoie sau altfel, în toată acea perioadă? După ce se semnase armistițiul și armele fuseseră în sfârșit lăsate, oamenii aceia, ale căror vieți le tulburaseră, ale căror cămine și gospodării le distruseseră, începuseră oare îndelungatul și anevoiosul proces de reconstrucție? Presupunea că da. Unde să se fi dus?

Anthony a ocolit gardul viu și a pornit-o spre pădure. Alice voise să vină cu el, dar Eleanor îi născocise ceva de făcut ca să o țină ocupată. În timp, soția lui devenise expertă în a-i ghici stările sufletești, erau unele momente când părea că îl cunoaște mai bine decât se cunoștea el însuși. Și totuși, în ultima vreme lucrurile păreau că-i scapă de sub control. De când Eleanor îi spusese că era însărcinată, situația se înrăutățise și mai tare. Și asta îl îngrijora. Ea crezuse că vestea avea să îl facă fericit și, într-un fel, chiar îl bucurase, dar tot mai adesea se pomenea că-i zboară gândul la hambarul de la ferma doamnei Fournier. Auzea năluci care plângeau noaptea, scâncete de copil și, ori de câte ori lătra câinele, rămânea încremenit și își spunea în sinea lui că totul era în regulă, că era doar rodul

închipuirii sale. Ca și cum asta ar fi schimbat lucrurile.

Un stol de păsări străbătea cerul și Anthony s-a cutremurat. Pentru o fracțiune de secundă se pomenise acolo, pe câmp, în spatele șopronului de mulș vacile din Franța, simțind durerea în umărul în care-l lovisese Howard. A închis ochii strâns și a inspirat și expirat de cinci ori înainte de a-i deschide puțin, cât să zărească o mică rază de lumină. Se concentra să vadă doar câmpul larg, deschis de la Loeanneth, leagănul lui Alice, ultima poartă care dădea din poiană în pădure. Și a pornit-o încet, cu hotărâre, într-acolo.

Era bine că plecase singur de acasă. Eleanor avusese dreptate, devenea tot mai imprevizibil. Era îngrijorat de ceea ce ar fi putut face fără să-și dea seama, de ceea ce ar fi putut auzi sau vedea fetele. Iar ele nu trebuiau să știe ce făcuse el, ce era; nu ar fi putut îndura ca ele să afle. Și chiar mai rău, nu ar fi putut suporta ca ele să bănuiască măcar lucrurile pe care fusese cât pe ce să le facă, granița monstruoasă pe care aproape că o depășise.

Noaptea trecută fusese trezit de un zgomot în dormitorul pe care îl împărțea cu Eleanor; s-a ridicat în capul oaselor și și-a dat seama că era ceva în

colțul umbrit de lângă perdea. Era *cineva*. Inima a început să-i bată cu putere. „Ce s-a întâmplat? a șuierat el. Ce vrei?“ Cel ascuns a venit încet spre el și când a pășit în lumina lunii, Anthony a văzut că era Howard. „O să fiu și eu tată“, i-a spus el. „Anthony, o să fiu și eu tată, ca tine!“

Anthony a închis ochii strâns și și-a acoperit urechile, simțind cum îi tremură mâinile. Apoi nu a mai știut nimic, doar a văzut-o pe Eleanor trează, ținându-l în brațe, iar lampa de pe noptieră era aprinsă și Howard dispăruse.

Dar avea să vină iar, mereu venea. Și acum, cu un copil pe drum, nu mai avea cum să-l țină la distanță.

Erau la război de doi ani și jumătate. Luptele se întetiseră și ei se învârteau într-o învălmășeală aparent nesfârșită de ostilități pe linia frontului urmate de retrageri în spatele frontului. Ajunseseră să cunoască bine orașul Warloy-Baillon și pe locuitorii lui și viața devenise cât se putea de confortabilă în purgatoriul acela. Se zvonea totuși că se pregăteau de un mare atac și Anthony se bucura; cu cât câștigau mai iute blestemata asta de luptă, cu atât mai repede puteau să plece acasă.

Tocmai se întorsese din ultima zi petrecută în tranșee și stătea la masa de stejar de la ferma gazdei

lor, domnul Durand, care-i primise de voie, de nevoie, savurând un ceai într-o ceașcă de porțelan, nu de tinichea, citind una dintre ultimele scrisori de la Eleanor. Îi trimisese o fotografie a fetițelor, Deborah și Alice— mezină, o fetiță scumpă și dolofană cu un aer surprinzător de aprig și hotărât. După ce a privit-o încă o dată, a băgat cu grijă fotografia în buzunarul tunicii.

Scrisoarea, așternută pe hârtia pe care i-o dăduse el, cu chenar de frunze de viță, era exact ceea ce-i ceruse: o înșiruire de povești dintr-o viață despre care începe să creadă că nu a existat decât în închipuire. Să fi fost oare aievea o casă numită Loanneth, un lac cu rațe și cu o insulă în mijloc, cu un pârâu care se învolbura și se rostogolea prin fundul grădinii? Existau oare două fetițe englezoaice numite Deborah și Alice care își petreceau diminețile în grădina de zarzavat plantată de părinții lor, mâncând căpșune până le durea burta? „După aceea nu le-a fost bine deloc“, îi scria Eleanor, „dar ce să le faci? Sunt tare hoțomane când vine vorba să dea iama prin grădină. Deborah le îndeasă în buzunare și o îndoapă pe Alice când nu le văd eu. Nici nu știu dacă să fiu mândră sau să mă supăr! Și chiar dacă le văd, nu mă lasă inima să le opresc.

Căci ce poate fi mai minunat decât să culegi căpșune proaspete? Să le înghiți pe nemestecate și să simți cum te topești de atâta dulceață? Vai, Anthony, să vezi camera copiilor după aceea— de la degețelele lor lipicioase, zile întregi a mirosit a dulceață caldă de căpșune!“

Anthony și-a ridicat privirea și l-a văzut pe Howard în ușa bucătăriei. Surprins într-un moment intim, de slăbiciune, a împăturit imediat scrisoarea și a pus-o în buzunar, alături de fotografie.

—Sunt gata, i-a spus, luându-și cascheta și așezându-și-o pe cap.

Dar Howard s-a așezat pe scaunul cioplit aflat de partea cealaltă a mesei.

—Ce faci? l-a întrebat Anthony.

—Eu nu merg.

—Unde nu mergi?

—Înapoi, pe front.

Anthony s-a încruntat, uluit.

—Glumești? Nu ți-e bine?

—Nici una, nici alta. Eu plec, dezertez, zi-i cum vrei. Plec de-aici cu Sophie.

Nu se întâmpla prea des ca Anthony să rămână fără replică, dar acum nu-și mai găsea cuvintele. Știa că Howard o plăcea pe menajera domnului Durand.

Biata fată își pierduse soțul în primele săptămâni ale războiului. Avea doar optsprezece ani și un prunc, Louis, căruia să-i poarte de grijă, fără vreo rudă sau vreun prieten în sat. Nu-și dăduse seama cât de departe ajunseseră.

—Noi ne iubim, i-a spus Howard. Știu că sună ridicol în vremurile astea, dar asta-i situația.

Tunurile nu conteneau aici, bubuind mereu în depărtare. Se obișnuiseră să simtă zguduirile pământului și să audă zăngănitul ceștilor pe masă. Se învățaseră de-acum să ignore faptul că fiecare detunătură însemna moartea unor oameni.

Anthony a pus mâna pe ceașcă, uitându-se cum tremura lichidul ce mai rămăsese în ea.

—Iubire, a repetat el.

Era atât de ciudat să auzi acest cuvânt, când ei erau mai deprinși să vorbească despre șobolani, noroi și mădulare însângerate.

—Eu nu sunt făcut pentru război, Anthony.

—Acum suntem cu toții.

—Eu nu. Am fost norocos, dar norocul meu începe să mă lase.

—Trebuie să terminăm ce am început. Dacă un om nu poate fi de folos țării sale, mai bine să moară.

—Asta e o prostie. Nu cred că am crezut asta vreodată. Cu ce sunt eu de folos Angliei? Le sunt mult mai de folos lui Sophie și lui Louis decât Angliei, a spus el arătând vag către fereastră.

Anthony a văzut-o pe Sophie stând cu pruncul pe o băncuță în cealaltă parte a curții. Ea se juca cu băiețelul— un copil adorabil, cu ochi mari, căprui și lăcrimoși și cu gropițe în obraji, care râdea și întindea mânuțele dolofane ca să-i mângâie fața mamei.

—Uite, pot să-ți aranjez să-ți iei o permisie, să pleci în Anglia câteva săptămâni. Să te pui pe picioare, i-a spus Anthony cu voce scăzută.

—Nu mă mai întorc acolo, a scuturat Howard din cap.

—Nu ai altă alegere.

—Există întotdeauna o alegere. Plec la noapte. Plecăm împreună.

—Ba vii cu mine acum. Îți ordon.

—Vreau să rămân cu ea. Vreau să încerc și eu să am o viață normală. Să fiu tată, să fiu soț.

—Poți să fii toate astea și *ai să fii*, cu siguranță, numai că trebuie să o faci ca lumea. Nu poți să pleci așa, pur și simplu!

—Nici nu ți-aș fi spus, dar tu îmi ești mai mult decât un prieten, îmi ești frate.

—Nu pot să te las să faci una ca asta!

—Nu ai de ales.

—Știm amândoi ce se întâmplă cu dezertorii.

—Trebuie să mă prindă mai întâi.

—O să te prindă.

—Anthony, prieten drag, a zâmbit Howard trist, acolo sunt deja mort. Sufletul mi-e mort și curând îi va urma și trupul.

S-a ridicat în picioare, împingându-și scaunul încet, cu grijă. A ieșit din bucătărie, fluierând un cântec pe care Anthony nu-l mai auzise de ani de zile, o melodie de dans de pe vremea când erau studenți.

Fluieratul acela, melodia, degajarea cu care prietenul lui își semna sentința la moarte... toate lucrurile teribile pe care le văzuseră și le făcuseră împreună, fatalitatea sorții, tot ceea ce sacrificase Anthony ca să reziste până atunci— intensitatea insuportabilă a dorului de Eleanor și de fetele lui, de micuța Alice pe care nici nu o cunoștea— amenințau acum să-l copleșească.

Gândurile i s-au învălmășit și s-a ridicat pe dată. A ieșit în goană din bucătărie, traversând pământul

acoperit cu iarbă, pe potecile dintre clădirile fermei. Mai avea puțin să-l prindă din urmă pe Howard pe aleea care trecea prin spatele șopronului vecinilor. Prietenul lui ajunsese la capătul potecii și Anthony i-a strigat:

—Oprește-te!

Howard nu s-a oprit, ci i-a strigat în schimb peste umăr:

—Nu mai ești superiorul meu!

Anthony s-a simțit împresurat de un val negru de teamă, neajutorare și mânie care nu putea fi stăvilit. Nu putea lăsa să se întâmple una ca asta; trebuia să-i pună capăt într-un fel.

A început să alerge. Nu fusese violent niciodată—se pregătea să devină doctor, vindecător—, dar acum inima bătea să-i spargă pieptul, iar sângele îi pulsa prin vene și fiecare strop de furie, tristețe și frustrare resimțite în ultimii ani îi zvâcnea sub piele. Când l-a ajuns din urmă pe Howard, i-a sărit în spate și l-a trântit jos.

Cei doi bărbați s-au rostogolit, încăierându-se și luptându-se, străduindu-se fiecare să-i dea o lovitură decisivă celuilalt, fără să reușească. Howard a fost primul care a reușit să lovească, dându-se înapoi ca să își ia avânt suficient înainte de a-l lovi cu stânga.

Anthony a simțit arsura durerii trecându-i din piept spre umăr.

Howard avusese dreptate, nici el, nici Anthony nu erau firi războinice, iar toată cearta lor fusese surprinzător de istovitoare. Și-au dat drumul, căzând unul lângă altul, pe spate, cu piepturile ridicându-se și coborând în timp ce se străduiau să-și recapete răsuflarea, după ce trecuse clipa de nebunie.

—O, Doamne! a exclamat în cele din urmă Howard. Îmi pare rău. Ești rănit?

Anthony a scuturat din cap. Își pironise ochii spre cer, care părea mai strălucitor acum, când respira sacadat.

—Dă-o încolo, Howard!

—Chiar îmi pare rău!

—Nu ai mâncare, nu ai provizii... ce e în capul tău?

—Sophie și cu mine... avem îndeajuns. Ne avem unul pe celălalt.

Anthony a închis ochii și și-a pus o mână pe piept. Soarele îi ardea plăcut obrazii și-i făcea pleoapele portocalii pe dinăuntru.

—Știi că sunt nevoit să te împiedic.

—Va trebui să mă împuști ca să mă împiedici.

Anthony și-a deschis ochii, clipind în strălucirea soarelui. Un stol de păsări, în formă de săgeată, zbura pe cerul de un albastru orbitor. Toate lucrurile în care crezuse neștrămutat începeau să se fărâme. Ziua aceea, strălucirea soarelui, păsările, toate acestea ieșeau din atmosfera războiului. De parcă o altă realitate se desfășura acolo, dinaintea ochilor lor, iar ei trebuiau doar să se înalțe suficient ca să scape de locul acesta numit lume.

Howard se ridicase de-acum și stătea cu spatele sprijinit de zidul de cărămidă, uitându-se la mâna julită. Anthony s-a dus lângă el. Îl dureau coastele.

—Ești hotărât.

—Da, suntem hotărâți.

—Atunci, spune-mi ce plan ai. Trebuie să ai un plan, doar nu ești atât de prost încât să pornești prin țară cu o femeie cu un copil în brațe.

Și în timp ce Howard îi spunea ce avea în minte, Anthony îl asculta, încercând să nu se gândească la armată și la reguli ori la ce i s-ar fi întâmplat prietenului său dacă ar fi fost prins. Asculta și încuviința din cap, străduindu-se să creadă că ar fi putut reuși.

—Și mătușa asta a lui Sophie stă în partea sudică?

—Aproape de granița cu Spania.

—Și o să vă găzduiască ea?

—Da, îi e ca o mamă.

—Și cum o să călătoriți, ce o să mâncați?

—Am adunat rațiile și am păstrat ce era în pachetul de la Eleanor. Sophie a reușit să facă rost de ceva pâine și apă.

—De la domnul Durand?

—Am de gând să-i las niște bani, a completat Howard, doar nu sunt hoț.

—Și unde ții toate astea?

—E un hambar părăsit la marginea fermei doamnei Fournier. Are acoperișul găurit de obuze și plouă prin el ca prin strecurătoare.

—Câteva rații, o prăjitură și o pâine nu-ți vor ajunge. Va trebui să rămâneți ascunși câteva zile și nici nu știi ce găsești pe drum, în sud.

—Ai dreptate.

Anthony s-a gândit la depozitul popotei; conserve de carne de cea mai bună calitate, lapte condensat, făină și brânză.

—Vă trebuie mai multe, i-a spus el. Așteaptă până se întunecă. Toți vor fi ocupați să se pregătească pentru atacul de mâine. Ne întâlnim în hambar.

—Nu, nu vreau să te implic și pe tine.

—Sunt deja implicat, doar sunt fratele tău.

În seara aceea, Anthony a umplut un rucsac cu tot ce a putut lua. Era atent să nu fie văzut. Ofițer fiind, avea niște privilegii, dar nu-și putea totuși permite să se lase prins într-un loc nepotrivit, cu un sac plin de provizii furate.

Când a ajuns, a zgâlțâit ușa hambarului și a bătut o dată, așa cum se înțeleșeră. Howard i-a deschis imediat; probabil stătuse la pândă în dosul ușii. S-au îmbrățișat. Anthony nu-și amintea să mai fi făcut așa ceva vreodată. Mai târziu s-a întrebat dacă au avut presentimentul a ceea ce urma să se întâmple. I-a dat sacul.

Lumina lunii se revărsa printr-o spărtură din acoperiș și a văzut-o pe Sophie așezată într-un colț, pe un balot de fân, cu pruncul legat la piept cu o pânză tare. Copilul dormea, cu buzele strânse ca un boboc de trandafir și o expresie de concentrare pe chipul lui micuț. Anthony îi invidia pacea, chiar de atunci era conștient că nu avea să mai doarmă așa niciodată. A făcut un gest discret de salut către Sophie, care i-a zâmbit timidă. Nu mai era menajera domnului Durand, ci iubita prietenului său cel mai bun. Asta schimba lucrurile.

Howard s-a dus spre ea și au vorbit ceva încet. Sophie asculta atentă, dând iute din cap din când în

când. La un moment dat și-a pus palma mică și fină pe pieptul lui. Howard i-a acoperit-o cu a lui. Anthony se simțea ca un intrus, dar nu-și putea dezlipi ochii de la ei. Era uimit de expresia de pe chipul prietenului său. Părea mai bătrân, dar nu din cauza oboselii. Masca de veselie falsă pe care o purtase de când îl știa Anthony, zâmbetul ca o armură ce râdea de lume înainte ca lumea să râdă de el dispăruseră.

Cei doi îndrăgostiți și-au terminat discuția și Howard a venit grăbit să-și ia rămas-bun. Anthony și-a dat seama că asta era tot. Toată după-amiaza se întrebase ce avea să-i zică la despărțire, îi trecuseră prin minte tot felul de urări de bine și păreri de rău, adunate de o viață întreagă, și alte lucruri aparent ne semnificative pe care nu ar fi avut altminteri ocazia să i le spună, dar acum toate dispăruseră. Era prea mult de spus și prea puțin timp.

—Ai grijă de tine.

—Și tu.

—Și când o să se termine totul...

—Da, când o să se termine...

De afară s-a auzit un zgomot și amândoi au încremenit. În depărtare lătra un câine.

—Howard, l-a chemat Sophie înspăimântată, în șoaptă. *Dépêche-toi! Alons-y!*⁵³

—Da, a încuviințat Howard din cap, cu ochii încă la Anthony. Trebuie să plecăm.

S-a îndreptat spre Sophie, aruncându-și pe umăr rucsacul de armată și ridicând celălalt sac de la picioarele ei.

Câinele lătra întruna.

—Taci odată, a spus Anthony în șoaptă. Ah, taci!

Dar câinele nu tăcea deloc. Mârâia și schelălăia și se tot apropia, avea să trezească copilul și acum se auzeau și voci de afară.

Anthony a privit împrejur. S-ar fi putut ieși prin golul lăsat de o fereastră lipsă, dar era prea sus ca să scoată și copilul. O ușă deschisă pe peretele cel mai depărtat dădea într-un fel de anticameră mică. Le-a făcut semn să o ia într-acolo.

S-au îngrămădit în cămăruța aceea. Era mai întuneric fără lumina lunii și toți și-au ținut răsuflarea, ascultând. Treptat li s-a acomodat vederea. Anthony a deslușit chipul lui Sophie, înlemnit de frică. Fața lui Howard, care o cuprinsese cu brațul, era mai greu de distins.

Ușa hambarului s-a zgâlțâit și s-a deschis cu zgomot.

Pruncul se trezise de-acum și începuse să gângurească încetișor. Situația nu era deloc veselă, dar el nu știa, era însuflețit de bucuria simplă a unei fături inocente și asta îl făcea să râdă.

Anthony și-a dus un deget la buze, făcându-le semn că trebuie să-l facă să tacă.

Sophie a început să-i șoptească ceva copilului la ureche, dar asta l-a gândilat și l-a făcut să râdă și mai tare. „Ne jucăm“, spuneau ochii lui întunecați și vioi. „Ce nostim!“

Anthony simțea cum i se ridică părul pe ceafă. Se auzeau pași apropiindu-se, iar vocile erau mai puternice și mai clare. Și-a apăsat degetul din nou pe buze și Sophie a scuturat pruncul, șușotindu-i tot mai speriată.

Dar micuțul Louis se săturase de joacă și, flămând poate, ar fi vrut să se dea jos din brațele mamei și nu înțelegea de ce nu-l lăsa. Gânguritul i s-a prefăcut în plâns și țipetele lui se auzeau tot mai puternic. Într-o clipită Anthony s-a repezit la Sophie, apucând copilul, străduindu-se să-l desfacă din legătura de pânză, încercând să-i astupe gura cu palma, să oprească zgomotul, să-l facă să înceteze, ca să rămână la adăpost cu toții.

Dar câinele ajunsese de-acum la cea de-a doua ușa, zgâriind lemnul, și Howard s-a repezit în spatele lui Anthony, împingându-l cu forță, iar copilul țipa întruna și câinele lătra. Howard o cuprinsese în brațe pe Sophie care plângea și ea. Cineva smucea de clanță.

Anthony și-a scos arma și a tras aer în piept.

Când s-a deschis ușa, i-a orbit lumina lanternelor. Anthony a clipit și a ridicat instinctiv mâna. Minte îi era încețoșată, dar a zărit doi zdrahoni în întuneric. Când unul a început să vorbească în franceză, și-a dat seama că era domnul Durand. Celălalt purta uniforma militară britanică.

—Ce se întâmplă aici? a întrebat ofițerul.

Anthony aproape că auzea țăcănitul roțițelor minții acelui om și nu a fost surprins să-l audă spunând:

—Lasă sacul și dă-te la o parte!

Howard a făcut ce i s-a spus.

Anthony a băgat de seamă că pruncul tăcuse și-și întindea mâinile spre obraji palizi ai lui Sophie. Continua să privească copilul, fascinat de inocența lui, izbitor de contrastantă cu situația sumbră în care se aflau.

Și în tăcerea aceea și-a dat seama ce era gata să facă, de grozăvia pe care i-o dictase instinctul său din clipa groaznică de dinainte.

A scuturat din cap. Era monstruos. Era imposibil. Nu el, nu, cu siguranță, nu Anthony, care avusese întotdeauna încredere în el, în stăpânirea, în siguranța și grija sa, în puterea de a-i ajuta pe ceilalți.

Năuc, s-a străduit să-și alunge gândul acesta și s-a concentrat din nou asupra copilului. Dintr-odată i s-a părut că, în lumea aceea din care fusese izgonit binele, ar fi trebuit cu toții să se uite la copilul acela prețios, să se minuneze de puritatea lui. „Nu mai vorbiți“, ar fi vrut el să spună, „priviți-l pe cel mic“.

Își pierdea mințile, cu siguranță. Așa se întâmpla în clipele dinaintea morții. Căci era sigur că aveau să moară toți. A ajuta un dezertor era același lucru cu a dezerta tu însuși. În mod ciudat, nu i se părea atât de rău cum își închipuise. Cel puțin avea să se termine curând.

Era obosit, își dădea seama, foarte obosit, și de-acum nu mai trebuia să se străduiască să ajungă acasă. Eleanor avea să sufere, dar trebuia să se obișnuiască, știa prea bine că avea să se consoleze cu ideea că murise încercând să-l ajute pe Howard să

înceapă o nouă viață. Anthony mai avea puțin și izbucnea în râs. Să înceapă o viață nouă! Tocmai acum, când lumea se prăbușea din temelii!

Un zgomot l-a făcut să tresară. Spre surprinderea lui, a priceput că se afla tot în hambarul din Franța. Ofițerul deschisese sacul și răsturna din el toate proviziile furate. Conservele de carne, cutiile de tocană Maconochie⁵⁴ și cele de lapte condensat s-au împrăștiat pe jos— Anthony luase suficiente, în caz că Howard și Sophie ar fi fost nevoiți să stea ascunși mai multe săptămâni,.

Ofițerul a fluierat cu mirare prefăcută.

—Ia te uită! Se pare că cineva avea de gând să plece într-o mică vacanță!

—Așa aș fi făcut, s-a repezit Howard, dacă nu m-ar fi prins Edevane.

Anthony s-a uitat nedumerit la prietenul lui. Howard însă nu l-a privit.

—Ticălosul m-a urmărit. Nu voia să mă lase să plec.

„Mai taci din gură“, se gândea Anthony. „Taci naibii din gură! E prea târziu!“

Ofițerul s-a uitat la arma din mâna lui Anthony.

—Așa să fie? a întrebat el uitându-se la amândoi. Încerci să-l întorci din drum?

Anthony nu era în stare să spună ceva logic, cuvintele îi zburau ca niște confeti spulberate de vânt și nu putea să le așeze laolaltă.

—I-am zis că n-are decât să mă împuște, a spus Howard dintr-o suflare.

—Edevane?

Anthony îl auzea pe ofițer ca și cum s-ar fi aflat la mare depărtare. El nu mai era în blestematul acela de hambar din Franța, ci era acasă, la Loanneth, în grădina de zarzavat, uitându-se cum se jucau fetele lui. El îngrijea grădina pe care o plantase împreună cu Eleanor într-o altă viață, *percepea* parfumul căpșunelor încinse de soare, simțea căldura soarelui pe chip, auzea cântecul copiilor. „Să vii înapoi!“ îi spusese Eleanor în ziua aceea, lângă pârâu, și el îi promisese că avea să se întoarcă. Trebuia să se ducă acasă, chiar dacă ar fi fost ultimul lucru pe care să-l facă pe lume. Nu numai că promisese, era mai mult de-atât: Anthony avea să ajungă acasă pentru că voia cu tot dinadinsul.

—Am încercat să-l opresc, s-a auzit spunând. I-am spus să nu fugă.

Anthony și ofițerul l-au flancat pe Howard și au pornit spre tabără. Sophie îi urma plângând și bolborosind pe franțuzește, iar Anthony își spunea că

în felul acesta mai trăgea de timp în folosul prietenul său. Că nu avea să se termine așa. Că exista precis un mod de a explica totul, ca să-l salveze pe Howard, să îndrepte totul. Frontul era la câteva mile depărtare, avea destul timp să se gândească la un mod de-a ieși din încurcătură.

La jumătatea distanței nu îi venise încă ideea salvatoare și și-a dat seama că nu mai simțea parfumul de căpșune, ci numai duhoarea putregaiului, a noroiului și a murdăriei, iar în gură gustul acru al prafului de pușcă. Auzea un câine lătrând undeva și plânsetul unui copil în noapte— de asta era sigur. Și înainte de a-l putea înăbuși, l-a fulgerat gândul rece, tăios și gol de orice emoție că, dacă ar fi putut să sfârșească ce începuse, să-l facă să tacă pe copilul acela, pe pruncul acela dragălaș ce încă nu cunoștea viața, micuțul nici nu ar fi știut ce se întâmpla. Dacă Anthony ar fi putut să-l facă să tacă iute și cu milă, atunci Howard ar fi fost cruțat. Acesta era singurul mod de a-și salva fratele, și el a dat greș.

Lui Sadie i s-a părut că nu avea nici un rost să mai rămână la Londra după ce vorbise cu Alice Edevane. Cheile de la Loanneth o ardeau prin poșetă și, până când a ajuns acasă, se și hotărâse să plece înapoi în Cornwall. A vărsat un pahar de apă pe planta uscată, și-a adunat notițele și și-a aruncat pe umăr geanta rămasă nedesfăcută. A încuiat ușa în urma ei și, fără să se uite înapoi, a luat-o în jos pe scări, coborând câte două trepte deodată.

Cele cinci ore cât a durat drumul au trecut surprinzător de repede. Peisajele se înșiruiău unul după altul într-o învălmășeală verde, în timp ce Sadie se gândea la dovezile pe care Alice sugerase că le va găsi în adâncurile casei de la Loanneth. Se făcuse aproape nouă și jumătate și se lăsase întunericul când a ieșit de pe drumul A33, îndreptându-se spre malul mării. A încetinit când s-a apropiat de semnul înclinat care indica drumul spre pădure și intrarea ascunsă de la Loanneth; tare o tenta să o ia pe bifurcație. Nerăbdarea ei de a se apuca de treabă era la fel de mare ca dorința de a evita sarcina neplăcută pe care trebuia să o înfrunte: să-i explice lui Bertie de ce se întorcea atât de repede. Parcă îi vedea expresia de neîncredere: „Altă vacanță?” Dar la Casa de lângă lac nu era

electricitate și ea nu-și adusese o lanternă și, cum nu voia să evite total întâlnirea cu satul și cu bunicul, tot trebuia să intre singură în gura leului la un moment dat. S-a hotărât, prin urmare, să țină piept interogatoriului.

Oftând și fără tragere de inimă, a ținut drumul de-a lungul coastei spre sat, unde se făceau pregătiri pentru festivalul solstițiului. Străzile erau împodobite cu ghirlande de becuri colorate și în piața centrală se puseseră din loc în loc grămezi de lemne și pânză de cort din care urmau să fie amenajate standuri. Sadie a condus cu atenție pe străduțele înguste înainte de a începe să urce către căsuța lui Bertie. După ce a trecut de ultima curbă, a dat cu ochii de ea, cocoțată pe vârful stâncii, cu luminile ei calde sclipind în bucătărie și cu cerul plin de stele dincolo de acoperișul țuguiat. Scena părea ruptă dintr-un film de Crăciun, dar fără zăpadă. Ceea ce o transforma pe Sadie în rubedenia băgăcioasă, picată din cer ca să tulbure pacea. Și-a parcat mașina pe marginea străzii înguste, și-a lut bagajul de pe banchetă din spate și a pornit-o pe scări.

Câinii lătrau înăuntru și ușa din față s-a deschis înainte ca ea să apuce să bată. A ieșit Bertie care

avea un șorț de bucătărie în față și un polonic în mână.

—Sadie, a exclamat el zâmbind larg. Ai venit pentru festival! Ce surpriză minunată!

Sigur că la festival venise! Ce explicație grozavă!

Ramsay și Ash au sărit din spatele lui, mirosind-o pe Sadie cu o bucurie nestăvilită. A început să râdă, îngenunchind ca să-i mângâie drăgăstos.

—Ți-e foame? a întrebat-o Bertie, împingând câinii în casă. Tocmai mă pregăteam de cină. Haide înăuntru și unge-ți niște pâine cu unt până pun eu mâncarea în farfurii.

Toate suprafețele din bucătărie erau acoperite de borcane cu gemuri și grătare pe care se răceau prăjituri, așa că au mâncat pe masa lungă de lemn din curte. Bertie a aprins lumânări în felinare înalte de vânt și, în timp ce flăcările lor pâlpâiau și se topea ceara, Sadie a aflat toate noutățile din sat. După cum era de așteptat, pregătirile pentru festival fuseseră pline de intrigă și dramatism.

—Dar totul e bine când se termină cu bine, i-a spus Bertie, ștergând farfuria cu o coajă de pâine de casă. Și mâine-seară, pe vremea asta, o să se termine totul.

—Până anul viitor.

El și-a dat ochii peste cap, cu prefăcută disperare.

—Lasă, că nu mă prostești tu pe mine, știu că-ți place. Uită-te numai cum arată bucătăria ta. Parcă a trecut furtuna.

—Doamne ferește, a exclamat Bertie cuprins de groază. Bate-n lemn! Nici să nu pronunți vorba asta. Ultimul lucru de care avem nevoie e o ploaie!

—Văd că nu scapi de superstiții, a râs Sadie, aruncându-și privirea prin grădină și mai departe, spre marea luminată de lună și spre cerul înstelat. Cred că nu e nici un risc.

—Oricum ar fi, mâine va trebui să o pornim disde-dimineată dacă vrem să fim gata la timp. Mă bucur să am încă o mână de ajutor.

—Dacă tot vorbim despre asta, a început Sadie, mi-e teamă că nu ți-am spus cinstit de ce am venit.

El a înălțat o sprânceană.

—Am făcut un pas mare în cazul Edevane.

—Ia te uită! Nu mai spune! s-a mirat Bertie, împingând într-o parte farfuria goală. Povestește-mi.

Sadie i-a vorbit despre întâlnirea cu Alice și de ipoteza la care au ajuns în privința lui Anthony Edevane.

—Așa că vezi, șocul obuzului nu e doar un detaliu, până la urmă.

—Doamne, Dumnezeu, a exclamat Bertie, clătînând din cap, ce tragedie! Bieții oameni!

—Din câte am dedus, moartea lui Theo a marcat începutul sfârșitului. Familia nu s-a mai întors niciodată la Loanneth, a început războiul și, până la sfârșitul lui, Eleanor, Anthony și fiica lor mai mică, Clemmie, au murit cu toții.

Deasupra lor a țâșnit o bufniță, bătând aerul cald cu aripile, și Bertie a suspinat.

—E ciudat, nu-i așa, să dai la iveală taine ale unor oameni care nu mai sunt printre noi. Nu e ca în investigațiile obișnuite, unde scopul este să arestezi și să pedepsești vinovații. În cazul acesta nu a mai rămas nimeni ca să își primească pedeapsa.

—Așa e, a încuviințat Sadie, dar contează adevărul. Gândește-te la cei care au supraviețuit. Au suferit și ei, merită să știe ce s-a întâmplat cu adevărat. Dacă ai cunoaște-o pe Alice, ai vedea ce povară a fost să nu știe. Cred că și-a trăit tot restul vieții bântuită de întâmplările groaznice din noaptea aceea, dar acum mi-a dat cheile de la casă și mi-a îngăduit să caut unde cred eu de cuviință. Sunt hotărâtă să nu plec de acolo fără să găsesc tot ce e nevoie ca să dovedesc rolul jucat de Anthony în moartea lui Theo.

—Ei bine, cred că e grozav ceea ce faci, că ajuți la încheierea acestui caz. Și ce lovitură! Să rezolvi o crimă care a rămas un mister timp de șaptezeci de ani. Trebuie să fie un sentiment extraordinar!

Sadie a zâmbit. Era *o lovitură*. Și se simțea *extraordinar*!

—Și ce frumos din partea Poliției Metropolitane să-ți mai dea concediu ca să scoți la liman povestea asta.

Obrajii i s-au aprins, înroșindu-se brusc. Spre deosebire de ea, Bertie, aplecat să-l mângâie pe Ramsay, părea inocența întruchipată. Sadie nu era prea sigură dacă replica lui era cu totul nevinovată sau înfățișarea lui degajată ascundea o întrebare nerostită. Oricum ar fi fost, ea l-ar fi putut minți, dar în clipa aceea nu o mai țineau puterile. Obosise, ce-i drept, să se mai prefacă, mai ales față de Bertie, singurul care-i rămăsese din familia ei, singura persoană din lume în prezența căreia putea să fie ea însăși.

—De fapt, bunicule, am avut niște necazuri la slujbă.

—Cum se poate, scumpo!? a zis el fără să clipească. Vrei să-mi spui despre ce este vorba?

Și așa s-a pomenit explicându-i despre cazul Bailey: convingerea ei că dispariția lui Maggie nu fusese tratată corect, refuzul de a urma cererea superiorilor și decizia finală de a vorbi cu Derek Maitland.

—Noi avem o regulă de bază: nu se vorbește cu presa.

—Dar tu ești un detectiv excelent! Trebuie să fi simțit că ai un motiv întemeiat ca să încalci regulamentul.

Încrederea lui în discernământul ei era emoționantă.

—Așa am crezut și eu. Am fost convinsă că intuiția mea era bună și mi s-a părut că acesta ar fi singurul mijloc să mențin acest caz în atenția publică.

—Deci ai acționat de bună-credință, chiar dacă ai folosit o metodă greșită. Sunt sigur că și asta contează.

—Ei, lucrurile nu stau chiar așa. Ar fi o problemă serioasă și dacă aș fi avut dreptate, dar nu am avut. Am făcut o mișcare greșită, m-am lăsat implicată emoțional în cazul acesta. Și acum se face o anchetă.

—Vai, scumpo! a spus el, plin de compasiune. Dacă are vreo importanță, eu aș paria oricând pe intuiția ta.

—Mulțumesc, bunicule.

—Și Donald? El știe? Ce zice?

—El a fost cel care mi-a propus să-mi iau concediu. Ca o mișcare anticipativă, să zicem. Așa că, dacă ei află că eu am vorbit, să pot spune că nu m-am mai ocupat de caz.

—Și o să ajute la ceva?

—Nu știu ca Ashford să fi fost vreodată îngăduitor cu cineva. Așa că, în cel mai rău caz, o să fiu suspendată și dată afară, dacă are o zi proastă.

Bertie a clătinat din cap.

—Nu mi se pare corect. Mai poți face ceva?

—Singurul plan pe care îl am în cap, în afară de a mă da la o parte și de a o evita pe Nancy Bailey, este să-mi țin pumnii strânși.

El și-a ridicat pumnii, încleștându-și viguros degetele bătrâne.

—Atunci îi țin și eu. Și-ntre timp, ai de rezolvat misterul Casei de lângă lac.

—Așa e.

Sadie a simțit cum o cuprinde entuziasmul gândindu-se la ziua următoare. Se felicita în sinea ei că îi spusese adevărul lui Bertie, când l-a văzut scărpinându-se gânditor în creștetul capului:

—Mă întreb ce-a fost așa special cu cazul acesta?

—Cum adică?

—De ce crezi că tocmai acest caz te-a impresionat atât?

—Ei, mame și copii, a spus ea, ridicând din umeri. Asta e întotdeauna greu pentru mine.

—Dar ai mai avut cazuri dintr-astea și altă dată. De ce tocmai acesta te-a afectat? De ce acum?

Sadie era cât pe ce să-i spună că nu știe, să pretindă că era unul din lucrurile acelea inexplicabile, când i-a venit în minte prima scrisoare a lui Charlotte Sutherland. În clipa aceea, a năpădit-o un val puternic de durere, un val pe care îl ținuse în frâu timp cincisprezece ani și care amenința să se dezlănțuie.

—Am primit o scrisoare, a spus ea pe nerăsuflăte. Acum câteva luni. Copilul... știi care... are cincisprezece ani acum și mi-a scris.

Ochii lui Bertie s-au mărit de uimire.

—Esther?

Rostit astfel, numele părea o săgeată. Singura regulă pe care o încălcase Sadie fusese să-i dea fetiței un nume atunci când i-a văzut mânuța ivindu-se de sub păturica cu galben și alb.

—Ți-a scris Esther?

„De două ori“, s-a gândit Sadie, fără să rostească cu voce tare.

—La câteva săptămâni după ce am început să lucrez la cazul Bailey. Nu știu cum de a obținut adresa mea, cred că datele oamenilor sunt înregistrate și sunt oferite la cerere și nu e așa de greu să găsești o adresă, dacă știi unde să o cauți.

—Și ce ți-a spus?

—Mi-a povestit câte ceva despre ea, că familia ei e drăguță, școala bună, ce preocupări are. Și mi-a spus că vrea să mă cunoască.

—Esther vrea să te cunoască?

—Nu o cheamă Esther, ci Charlotte. Charlotte Sutherland.

Bertie s-a sprijinit pe spătarul scaunului, cu un aer năucit, și un zâmbet slab i-a înflorit pe chip.

—O cheamă Charlotte și ai să te întâlnești cu ea!

—Nu, a scuturat Sadie din cap. Nu o să mă întâlnesc cu ea.

—Dar, Sadie, scumpo...

—Nu pot, bunicule. M-am hotărât.

—Dar...

—Am dat-o de bunăvoie. Ce-o să creadă despre mine?

—Erai și tu tot un copil.

Sadie încă mai scutura din cap, fără să-și dea seama. În ciuda nopții calde, a trecut-o un fior.

—O să creadă că am părăsit-o.

—Dar te-ai frământat să faci ce era mai bine pentru ea!

—Dar ea nu o să gândească așa. O să mă urască.

—Și dacă nu o să te urască?

—Uită-te la mine...

Fără soț, cu puțini prieteni, până și planta de acasă se usca din lipsă de grijă. Își sacrificase toată viața pentru slujbă și până și asta era acum nesigură. Nu putea fi decât o dezamăgire.

—Nu sunt eu bună de părinte!

—Eu nu cred că ea caută pe cineva care să-i lege șireturile. În privința asta se pare că a nimerit foarte bine. Vrea să-și cunoască mama biologică, atâta tot.

—Știm amândoi că biologia nu garantează că gândim la fel. Uneori cel mai bun lucru care i se poate întâmpla cuiva e să capete alți părinți. Gândește-te cum ați apărut tu și Ruth în viața mea.

Bertie a scuturat din cap, dar nu cu tristețe. Sadie își dădea seama că era supărat pe ea într-un fel, dar nu putea face nimic. Nu era decizia lui, ci a ei, și ea se hotărâse. Orice ar fi fost, bine sau rău.

„Asta este“, s-a gândit ea dând aerul afară din piept cu hotărâre.

—Ruth obișnuia să spună că dacă ai făcut ce trebuie și a doua oară ai face la fel, atunci e timpul să treci mai departe.

Lui Bertie i s-au umezit ochii.

—Așa era ea, înțeleaptă.

—Și avea de obicei dreptate. Asta am făcut și eu, bunicule, am urmat sfatul lui Ruth. În ultimii cincisprezece ani am mers mai departe și totul a fost bine. Toate astea s-au întâmplat din pricina scrisorii. A înviat trecutul.

—Dar nu asta a vrut să zică Ruth, draga mea. Ea voia ca tu să mergi mai departe fără regrete, să nu-ți renegi trecutul pe de-a întregul.

—Nu-l reneg, doar că nu mă mai gândesc la el. Am luat hotărârea pe care am luat-o și nu câștigăm nimic dacă dezgropăm trecutul.

—Dar nu asta faci tu pentru familia Edevane?

—Asta e altceva!

—Crezi?

—Da.

Și chiar era altceva. Nu știa să-i explice cum, dar era convinsă. O necăjea îndârjirea lui Bertie, dar nu voia să se certe cu el. Și-a înmuiat tonul și i-a spus:

—Uite, trebuie să merg înăuntru să dau niște telefoane până nu se face prea târziu. Ce-ai zice să pun ceainicul pe foc și să fac câte un ceai?

În ciuda efectului soporific al mării, Sadie nu a putut dormi în noaptea aceea. Reușise, în cele din urmă, să și-o scoată din minte pe Charlotte Sutherland– Esther–, dar atenția i s-a îndreptat spre familia Edevane și Loanneth. S-a tot răsucit și zvârcolit în timp ce imagini ale verii anului 1933 îi bântuiau prin minte. Eleanor aplecându-se asupra lui Theo înainte de a reveni în mijlocul oaspeților, bărcile cu vâsle și gondolele lunecând în susul pârâului către pavilionul de bărci, uriașul foc ce ardea pe insula din mijlocul lacului.

Era încă întuneric când a renunțat definitiv la ideea de somn și s-a îmbrăcat în echipamentul de alergare. Câinii s-au trezit entuziasmați când a trecut ea prin bucătărie, grăbindu-se să i se alăture. Era prea întuneric să se aventureze pe o potecă prin pădure, așa că s-a mulțumit să o ia pe promontoriu, recapitulând tot ce avea de făcut când ajungea la Loanneth. Se întorsese acasă la Bertie și își prăjea a treia felie de pâine când prima rază a zorilor s-a reflectat pe luciul blatului din bucătărie. Sadie i-a lăsat un bilet lui Bertie sub ceainic, și-a încărcat în

mașină dosarele, lanterna și un termos cu ceai și nu a lăsat câinii să se ia după ea.

Pe măsură ce înainta spre răsărit, orizontul devenea tot mai auriu. Marea sclipea de parcă ar fi fost presărată cu pilitură metalică și Sadie și-a coborât geamul ca să poată simți pe față briza răcoroasă și sărată. Ziua de festival avea să fie caldă și senină și se bucura pentru Bertie. Îi părea bine și că plecase înainte de a se trezi el, nu voia să reia discuția din seara precedentă. Nu că i-ar fi părut rău că îi spusese despre scrisoare, doar că nu voia să mai vorbească și gata. Știa că el era dezamăgit de hotărârea ei de a nu se întâlni cu Charlotte Sutherland, fiind convins că interpreta greșit sfatul lui Ruth, dar era o situație pe care el nu putea să o înțeleagă. Cândva, urma precis să găsească cuvintele potrivite ca să-i explice ce însemna să renunțe la un copil, cât îi fusese de greu să treacă peste faptul că exista pe lume cineva, carne din carnea ei, pe care nu avea să îl cunoască niciodată. Pentru moment, cu toate căte o apăseau, era prea complicat.

Sadie a ajuns la indicatorul înclinat, cu vopseaua ștersă de ani și de vânturile puternice, și a luat-o la stânga. Drumul ce se depărta de coastă era îngust și asfaltul decolorat era străbătut pe alocuri de

mănunchiuri de ierburi lungi și se îngusta pe măsură ce intra șerpuind în pădure. Zorile încă nu pătrunseseră prin bolta copacilor și Sadie a fost nevoită să aprindă farurile ca să vadă drumul. Mergea încet, scrutând marginile năpădite de vegetație ale drumului, ca să găsească intrarea la Loemanneth. După cum îi spusese Alice, porțile de fier forjat aveau să fie dificil de reperat. Erau ascunse undeva, mai departe de drum, și ornamentațiile lor complicat întrepătrunse erau, încă din vremurile bune ale familiei, năpădite de mlădițe de iederă care coborau din copaci, agățându-se și încâlcindu-se peste tot.

Sadie era gata să treacă mai departe când farurile au luminat marginea unui stâlp ruginit: și-a dat seama că ajunsese. A dat mașina înapoi, oprind pe marginea drumului și a început să caute printre cheile date de Alice pe cea cu eticheta „poartă“. Degetele îi erau nesigure din pricina emoției și a încercat de câteva ori să potrivească cheia în broască. În cele din urmă a reușit. Poarta era ruginită și înțepenită, dar, atunci când o însuflețea ceva, Sadie reușea întotdeauna să arate o putere fizică neașteptată. A împins porțile cu forță, deschizându-le suficient cât să poată trece cu mașina înăuntru.

Nu intrase niciodată pe domeniu din direcția aceasta și, când a ieșit în cele din urmă din desișul pădurii, a fost uimită să constate că era intenționat ascuns de restul lumii, vârat în propria lui vale, cu casa și grădinile interioare ocrotite de o perdea protectoare de ulmi. A mers mai departe pe aleea de la intrare, trecând peste un pod de piatră și a parcat mașina sub ramurile unui copac enorm dintr-o parte acoperită cu pietriș năpădit de smocuri îndărătnice de iarbă. Soarele abia răsărea când a tras ivărul porții vechi și a intrat în grădină.

—Ați ajuns devreme, a strigat ea către bătrânul așezat pe marginea unei lăzi mari de flori.

Clive i-a făcut cu mâna.

—Aștept ziua asta de șaptezeci de ani. N-aveam de gând să pierd nici o clipă.

Sadie îl sunase cu o seară înainte și-l pusese la curent cu întâlnirea ei cu Alice. El o ascultase, uimit să afle noua ipoteză, aceea că Theo Edevane ar fi fost omorât de tatăl lui.

—Și eu care eram sigur că băiatul a fost răpit, a spus el când Sadie a terminat de povestit. În tot timpul acesta am sperat să-l pot găsi.

Vocea i-a tremurat și Sadie și-a dat seama cât de mult suflet pusese în cazul Edevane. Cunoștea prea bine sentimentul acesta.

—Tot ne-a mai rămas ceva de făcut, a continuat ea, suntem datori față de băiețel să aflăm ce s-a întâmplat exact în noaptea aceea.

Apoi i-a povestit despre chei și despre permisiunea dată de Alice de a face cercetări în casă.

—Am sunat-o chiar înainte de a vă telefona dumneavoastră și i-am povestit despre interesul constant pentru acest caz, i-am spus cât de valoros a fost ajutorul dumneavoastră până acum.

Au ajuns amândoi sub porticul casei și Sadie se lupta să descuie ușa de la intrare. Pentru o clipă a avut senzația teribilă că broasca era blocată, dar apoi s-a auzit țcănitul mult așteptat al mecanismului care ceda. Câteva momente mai târziu, Sadie și Clive pășeau pragul în holul de la intrare al Casei de lângă lac.

Încăperea mirosea a mucegai și aerul era mai rece decât se așteptase. Ușa de la intrare rămăsese larg deschisă și, când s-a uitat peste umăr, lumea de afară care abia se trezea la viață părea mult mai strălucitoare decât înainte. Sadie putea vedea până

departe, de-a lungul aleii năpădite de vegetație, spre lacul care sclipea sub primele raze ale soarelui.

—Arată de parcă timpul a încremenit, casa nu s-a schimbat de când am fost noi cu atâția ani în urmă, a spus Clive încetișor, învârtindu-se să vadă din toate părțile. În afară de păianjeni. Ăștia nu erau pe-atunci. Ei, și-acum, de unde vrei să începi? a adăugat el, privind-o drept în ochi.

Ea i-a răspuns păstrând tonul respectuos. Ceva din casa aceea îndelung ferecată impunea parcă o astfel de atitudine.

—Alice credea că e mai probabil să găsim ce căutăm în biroul lui Anthony sau în măsuța de scris a lui Eleanor.

—Și ce căutăm, de fapt?

—Orice ar putea descrie boala lui Anthony, mai ales în săptămânile dinaintea sărbătorii de la mijlocul verii din 1933. Scrisori, jurnale... o mărturie semnată ar fi ideală.

Clive a zâmbit larg în timp ce ea vorbea mai departe.

—Cred că putem progresa mai repede dacă lucrăm separat. Ce-ar fi ca dumneavoastră să mergeți în birou, iar eu să mă ocup de măsuța de scris și apoi ne

reîntâlnim peste câteva ore ca să ne comparăm notițele?

Sadie a băgat de seamă cât de tăcut era Clive în timp ce urcau împreună scările, cum se uita în jur, oftând adânc când s-au oprit pe palierul de la etajul întâi. Își închipuia ce însemna pentru el să intre din nou în casă după atâtea zeci de ani. Șaptezeci de ani în care cazul Edevane rămăsese la fel de viu pentru el, în care nu renunțase nici o clipă la speranța de a rezolva misterul dispariției lui Theo. Și se întreba dacă în noaptea trecută se mai uitase peste cercetările inițiale și dacă nu cumva îl sâcâia vreo idee neluată până atunci în seamă.

—Crezi că m-am mai gândit la altceva? a răspuns el când l-a întrebat. Tocmai mă duceam la culcare când m-ai sunat, dar n-am mai putut să mai dorm după aceea. M-am gândit cum stătea el lângă ea în timpul interogatoriilor. Tot timpul mi-am imaginat că făcea asta ca să o protejeze, ca să nu clacheze după dispariția băiatului. Dar acum mă gândesc că era ceva foarte nenatural. Poate stătea de pază, să se asigure că nu dădea în vileag ce făcuse el.

Sadie era pe punctul de a-i răspunde când i-a sunat telefonul pe care îl ținea în buzunarul pantalonilor. Clive i-a făcut semn că o ia înainte pe scări către

biroul lui Anthony și ea a încuviințat din cap, scoțându-și mobilul din buzunar. I-a stat inima în loc când a văzut numărul lui Nancy Bailey pe ecran. Sadie se considera destul de pricepută la despărțiri și se gândise că „La revedere și ai grijă de tine“ fusese ceva destul de clar: un mod discret, chiar blând de a pune capăt oricărei discuții cu acea femeie. Evident că era nevoie să-i spună asta mai clar. Dar nu acum. A oprit sonorul telefonului și l-a îndesat din nou în buzunar. Avea să se ocupe altă dată de Nancy Bailey.

Dormitorul lui Eleanor se afla pe coridor doar la două uși mai încolo, dar Sadie nu s-a mișcat. Privirea i-a fost în schimb atrasă de un covor roșu, decolorat, putrezit pe alocuri, care se întindea în sus pe scări. Avea altceva de făcut mai întâi. A urcat încă un etaj și a străbătut coridorul până la capăt. Pe măsură ce urcase se făcuse mai cald și aerul era mai uscat. Pe pereți erau încă atârdate tablouri ale diferitelor generații de membri ai familiei deShiel și, prin ușile întredeschise, se vedeau încăperi complet mobilate, până la cele mai mici amănunte de pe măsuțele de toaletă: lămpi, cărți, piepteni și oglinzi. Era straniu și se simțea cuprinsă de sentimentul puternic, complet irațional, că trebuia să meargă în

vârful picioarelor fără să facă vreun zgomot. Dar spiritul ei de contradicție a îndemnat-o să tușească, ca să tulbure liniștea pătrunzătoare.

La capătul culoarului, ușa camerei copiilor era închisă. Sadie s-a oprit dinaintea ei. În ultimele două săptămâni își imaginase clipa aceasta de multe ori, dar acum că se afla chiar în pragul camerei lui Theo, totul părea mai real decât își închipuise ea. Nu-i păsa de obicei de ritualuri și superstiții, dar acum a ținut să și-l readucă în minte pe Theo Edevane, pruncul cu ochii larg deschiși și obrajii rotunzi din fotografiile din ziare, reamintindu-și că încăperea în care urma să intre era sacră.

A deschis încet ușa și a pășit înăuntru. Aerul din cameră era înăbușitor; draperiile cândva albe, acum înnegrite, erau trase și ciuruite de molii, iar lumina se revărsa prin ele nestingherită. Era mai mică decât și-o închipuise. Pătuțul demodat din fier forjat din mijloc era o dovadă pregnantă a vârstei și vulnerabilității lui Theo Edevane. Era așezat pe un covor rotund, țesut și, dincolo de el, lângă fereastră, se afla un fotoliu acoperit cu o husă de creton care fusese cândva de un galben strălucitor și vesel, acum spălăcit, de un bej posomorât. Nu era de mirare, după zeci de ani de praf, insecte și lumină a soarelui.

Raftul cu jucării vechi de lemn, căluțul de lemn de sub fereastră, copăița străveche de baie din colț: toate îi erau cunoscute din fotografiile din ziar și a avut senzația stranie că recunoștea totul, de parcă ar fi fost o cameră pe care să o fi visat sau de care să-și fi amintit vag din propria copilărie.

S-a dus să se uite mai bine la pătuț. Salteaua era încă acoperită cu cearceafuri peste care era pusă o pătură croșetată, bine întinsă, legată la un capăt. Acum era, din păcate, plină de praf. Sadie și-a trecut ușor mâna peste barele pătuțului și s-a auzit un zornăit slab. Una dintre cele patru măciulii de alamă se clătina în vârful stâlpului. Acolo a fost așezat la culcare Theo Edevane în noaptea balului. Doica Bruen dormea pe patul de lângă peretele îndepărtat, sub tavanul mansardat și afară, pe peluza de pe malul lacului, sute de oameni petreceau.

Sadie și-a aruncat privirea spre fereastră mică, laterală, prin care unicul martor din acest caz pretindea că văzuse o femeie subțirică. Oaspetele la bal spunea că asta s-ar fi întâmplat pe la miezul nopții, dar se putea să se fi înșelat. Fie că își închipuise toată povestea— după câte spunea Clive, femeia mai mirosea încă a alcool a doua zi de dimineață—, fie că era vorba o altă fereastră, dintr-o

altă cameră. Poate că o zărise pe Eleanor în camera copilului, care verifica ce făcea Theo, ca de obicei, dar dacă așa ar fi fost, atunci probabil că se înșelase asupra orei, căci Eleanor ieșise din cameră la unsprezece, oprindu-se pe scări să dea niște indicații unei servitoare. Și alți martori o văzuseră, chiar înainte de miezul nopții, pe Eleanor lângă pavilionul de bărci unde erau ancorate gondolele.

Un ceas rotund cu cadranul simplu și alb, cu limbile oprite la trei și un sfert, era agățat de sus pe perete, alături de cinci gravuri cu Winnie the Pooh. Zidurile acela văzuseră totul, dar nu puteau destăinui nimic. Sadie a privit spre ușă, închipuindu-și cum s-au desfășurat întâmplările din noapte aceea. La un moment dat, după miezul nopții, Anthony Edevane intrase din coridor străbătând camera ca să ajungă la pătuț, așa cum făcuse și ea. Și după aceea ce s-a întâmplat? L-a scos pe copil din încăpere sau fapta s-a întâmplat chiar acolo? S-a trezit Theo? L-a recunoscut pe tatăl lui și a zâmbit și a gângurit sau și-a dat în vreun fel seama că vizita asta avea ceva diferit, ceva îngrozitor? Când a aflat Eleanor ce făcuse soțul ei?

Privirea i-a fost atrasă de ceva mic și strălucitor căzut pe covor, sub pat, într-o pată de lumină. S-a

aplecat să vadă ce era: un nasture rotund cu un cupidon dolofan pe el. Îl răsucea între degete când a simțit o mișcare pe piciorul ei. A tresărit, cu inima zbătându-i-se, până când și-a dat seama că era telefonul mobil care îi vibra în buzunar. Ușurarea i s-a prefăcut imediat în exasperare când a văzut din nou numărul lui Nancy Bailey. Încruntându-se, a închis de tot telefonul și l-a băgat la loc în buzunar, împreună cu nasturele. S-a uitat din nou prin încăpere, dar vraja se risipise. Nu și-l mai putea închipui pe Anthony strecurându-se până la pătuț și nici nu mai auzea zgomotul petrecerii de afară. Era doar o cameră veche, goală și ea își irosea timpul cu nasturi pierduți și închipuiri macabre.

Dormitorul lui Eleanor Edevane era întunecat și aerul era încărcat de miros de mucegai, tristețe și părăsire. Draperiile groase de catifea erau trase la toate cele patru ferestre și primul lucru pe care l-a făcut Sadie a fost să le dea la o parte, înecându-se cu vălătucii de praf care se desprindeau și zburau în toate părțile. A deschis fereastra înțepenită cât de mult s-a putut și s-a oprit să admire priveliștea. Soarele strălucea puternic de-acum și rațele forfoteau preocupate. Un ugit înfundat i-a atras atenția și și-a ridicat privirea în sus. Ascuns la

adăpostul streșinii, a zărit ceva ce aducea cu un cuib de păsări.

Și în timp ce un val de aer răcoros și proaspăt intra pe fereastra deschisă, Sadie s-a simțit năpădită de un imbold puternic și s-a hotărât să-l fructifice. A găsit măsuța de scris cu rulou de pe peretele cel mai îndepărtat, chiar acolo unde îi spusese Alice că avea să o găsească. Eleanor fusese cea care o făcuse să pornească pe drumul acesta; Eleanor, față de care simțise de la început o atracție pornită de la scrisoarea pe hârtie cu chenar din frunze de viță. Tot ea avea să fie cea care s-o ajute să dovedească ce s-a întâmplat cu Theo. Amintindu-și indicațiile lui Alice, a început să pipăie sub scaun, atingând tapiseria zdrențuită de dedesubt, verificând de-a lungul marginilor de lemn. În cele din urmă, la îmbinarea dintre scaun și piciorul din stânga, de la spate, a dat peste o pereche de cheițe ce atârnau de un cuișor. Bingo!

Odată descuiat, ruloul de lemn s-a deschis cu ușurință, dând la iveală o măsuță curată, cu un carnet de piele și un suport de stilou așezate pe suprafața de scris. Rafturile din spate erau înțesate cu o mulțime de carnete și o simplă frunzărire a unuia dintre ele a dovedit că erau volumele de triplicate folosite, după

spusele lui Alice, pentru corespondență. Și-a trecut privirea lacomă peste cotoarele lor. Nu găsea vreun indiciu că ar fi fost puse în ordine cronologică, dar ordinea de pe masă sugera asta. Familia plecase de la Loanneth spre sfârșitul anului 1933, ceea ce însemna probabil că ultimul volum ar fi putut să cuprindă lunile de vară din acel an. Sadie l-a scos de pe raft și prima pagină era, desigur, o scrisoare datată din ianuarie 1933, adresată cuiva numit dr. Steinbach. S-a așezat pe podea cu spatele proptit de marginea patului și a început să citească.

Era prima din ceea ce s-a dovedit a fi o serie de scrisori către mai mulți doctori. Toate descriau simptomele lui Anthony și cereau ajutor cu fraze elegante și politicoase, dar nu reușeau pe deplin să-i ascundă disperarea. Descrierile suferinței lui făcute de Eleanor erau impresionante; tânărul entuziast al cărui viitor promițător fusese sacrificat în slujba patriei, care se străduise de-a lungul anilor de când se întorsese de pe front să-și revină și să-și redobândească înzestrările de altădată. Sadie era mișcată, dar nu era momentul să deplângă ororile războiului. Ea era interesată de o singură grozăvie ce trebuia lămurită, și pentru asta era nevoie să se concentreze și să caute dovezi despre posibilitatea ca

Anthony să fi fost violent și despre starea lui de dinaintea datei de 23 iunie.

Dacă scrisorile trimise doctorilor aveau un ton rezervat, cele adresate lui Daffyd Llewellyn— și erau multe, nu glumă— erau mult mai personale. Ele se refereau tot la situația medicală a lui Anthony— Sadie uitase că Llewellyn studiasse medicina, înainte de a lăsa totul baltă ca să se facă scriitor—, dar, eliberată de nevoia de a-și învălui descrierile în termeni care să protejeze demnitatea și intimitatea soțului ei în ochii unui medic rezervat, Eleanor putea să scrie deschis despre starea lui și disperarea ei: „Mi-e teamă, uneori, că nu se va elibera niciodată, că toată căutarea asta a fost în van... Aș da orice să-l pot ajuta, dar cum să fac asta când și-a pierdut voința de a se ajuta pe sine însuși?“ Și alte rânduri au convins-o pe Sadie că era pe calea cea bună: „S-a întâmplat din nou astă-noapte. S-a trezit urlând, strigând iar despre câine și despre copil, insistând că trebuie să plece pe dată. Și a trebuit să-l țin cu toată forța ca să-l împiedic să dea buzna afară din cameră. Bietul de el, când are stările astea, tremură încontinuu și lovește cu putere, fără să-și dea seama că eu sunt lângă el... Iar dimineața este plin de remușcări. Uneori mă pomenesc că-l mint, pretinzând că m-am

lovit în timp ce dădeam fuga undeva. Știu ce crezi dumneata despre astfel de lucruri, și sunt de acord, în principiu, că cea mai bună abordare este sinceritatea, dar cu măsură, căci l-ar afecta atât de tare dacă ar ști adevărul! El nu ar face rău cu bună știință nici măcar unei muște. Nu aș putea suporta să-l îndurerez atât de tare... Dar nici dumneata nu trebuie să-ți faci griji! Nu ți-aș fi spus niciodată dacă aș fi știut că te va face să suferi atât de cumplit. Te asigur că nu am nimic. Rănile fizice se vindecă; vătămarea spiritului este mult mai rea... eu i-am făcut lui Anthony o promisiune și promisiunile trebuie respectate. Doar dumneata m-ai învățat asta...”

Pe măsură ce citea, Sadie își dădea seama că Llewellyn știa și despre aventura lui Eleanor cu Benjamin Munro. „Prietenul meu, după cum bizar (sau mai degrabă rezervat!) insiști să-l numești este bine... Desigur că sunt măcinată de sentimente de vinovăție. E frumos din partea dumitale să subliniezi diferența dintre mama și mine, dar dincolo de cuvintele dumitale generoase, sunt conștientă că faptele noastre nu sunt atât de diferite... Dar în cazul meu, dacă îmi este îngăduit să mă apăr, eu îl iubesc, bineînțeles, altfel decât pe Anthony. Știu acum că

este posibil ca inima omenească să poată iubi două persoane în același timp...” Și apoi, în ultima scrisoare: „Ai dreptate, Anthony nu trebuie să afle niciodată. Nu numai că i-ar produce o cădere, ci l-ar distruge de-a binelea...”

Ultima scrisoare era din aprilie 1933 și carnetul nu mai conținea altele. Sadie și-a amintit că Daffyd Llewellyn obișnuia să locuiască la Loeanneth în lunile de vară, ceea ce explica lipsa corespondenței între ei doi. S-a uitat din nou la rândurile scrise îngrijit: „Ai dreptate, Anthony nu trebuie să afle niciodată... l-ar distruge de-a binelea“. Nu era chiar o dovadă, dar era interesant. Judecând după răspunsul lui Eleanor, pe Llewellyn l-ar fi îngrijorat modul în care ar fi reacționat Anthony aflând despre aventura ei. Sadie se întreba dacă temerile lui nu cumva alimentaseră depresia care îl împinsese la sinucidere. Ea nu se pricepea la lucruri de felul acesta, dar nu părea imposibil. În orice caz, s-ar fi lămurit momentul sinuciderii— un amănunt neclar care o tot sâcăia pe Sadie.

Și-a dat seama dintr-odată: Alice îi spusese că mama ei păstra scrisorile pe care le primea în sertarele aflate de o parte și de cealaltă a măsuței. Dacă avea noroc, găsea acolo și scrisorile de la

Daffyd Llewellyn. Putea afla de ce anume se temea el— și în ce măsură— totul scris cu mâna lui. Sadie a descuiat sertarele. Sute de plicuri— zdrențuite acolo unde fuseseră rupte— erau legate în teancuri cu panglici colorate. Toate erau adresate doamnei E. Edevane, unele bătute oficial la mașină, altele scrise de mână. Sadie le-a frunzărit, teanc după teanc, căutându-le pe cele de la Daffyd Llewellyn.

Nu găsisese încă nimic când a dat peste un teanc, în care, foarte neobișnuit, plicul de deasupra nu avea nici adresă, nici timbru. Uimită, Sadie s-a uitat și la restul scrisorilor. Numai vreo două veniseră cu poșta, restul plicurilor nu aveau nimic scris pe ele, la fel ca primul. Apoi și-a dat seama. Panglica moale, roșie, adierea slabă de parfum și pudră. Erau scrisori de dragoste.

Nu era exact ce își propusese să găsească, dar a fost cuprinsă de un fior de curiozitate. Și, pe deasupra, era posibil ca Eleanor să-i fi împărtășit iubitului ei temerile pe care le avea în legătură cu starea lui Anthony. A tras de panglica roșie, atât de nerăbdătoare să deschidă scrisorile că le-a scăpat pe jos. Se blestema în sinea ei că le-a împrăștiat, stricându-le ordinea, când ceva i-a atras atenția. Ceva ce nu aparținea aceluia teanc de scrisori.

A recunoscut hârtia pe dată, chenarul cu frunze și cârcei de viță de un verde închis care șerpuia pe margini, scrisul, cerneala: era identică. Era prima parte a scrisorii pe care o găsisese când scotocise prin pavilionul de bărci, scrisoarea pe care Eleanor i-o scrisese lui Anthony când era plecat la război. Inima i se zbătea în piept când a început să netezească hârtia. Mai târziu, i s-a părut că avusese chiar presentimentul a ceea ce urma să descopere, pentru că de îndată ce a început să citească, o mică piesă pierdută din puzzle, o dovadă pe care nici nu-și dăduse seama că o căuta, îi picase din cer.

—Sadie?

Și-a ridicat privirea tresărind. Era Clive, apărut în cadrul ușii, cu un caiet cu scoarțe de piele în mână și o expresie entuziasmată pe chip.

—A, aici erai! a exclamat el.

—Aici eram! l-a imitat ea, cu mintea tulburată de semnificațiile a ceea ce tocmai descoperise.

—Cred că am găsit, a spus el emoționat, îndreptându-se cât de iute îl duceau picioarele sale bătrâne ca să se așeze pe marginea patului, lângă Sadie. Uite jurnalul lui Anthony din 1933. Alice a avut dreptate, își însemna totul cu conștiinciozitate. Are câte un caiet pentru fiecare an, plin mai ales cu

observații din natură și cu exerciții de memorie. Le-am recunoscut din vremurile mele de început într-ale poliției, când încercam să învăț cum să-mi aduc aminte fiecare amănunt al scenei unei crime. Dar mai sunt și alte însemnări, sub forma unor scrisori către cineva numit Howard. Vreun prieten, înțeleg, care a fost ucis în Primul Război. Aici am găsit. În iunie 1933, Anthony pare să intre într-o altă fază întunecată. Îi spune prietenului său că simte cum a decăzut în ultimul an, că ceva se schimbase, doar că nu știa ce anume și că nașterea fiului său nu a îmbunătățit lucrurile. De fapt, când m-am uitat pe însemările mai vechi, am văzut că pomenește de câteva ori că plânsetul micuțului îi trezește amintiri despre ceva ce el numește „incidentul“, ceva ce se întâmplase în timpul războiului. În ultima însemnare dinaintea sărbătorii de la mijlocul verii scrie că fiica lui mai mare, Deborah, a venit la el și i-a spus ceva care a schimbat totul, explicând sentimentul lui că ceva nu era în regulă și „zdrobindu-i iluzia“ vieții perfecte.

—Aventura! a spus Sadie, gândindu-se la temerile lui Daffyd Llewellyn.

—Asta trebuie să fi fost!

Anthony aflate de aventură chiar înainte de sărbătoare. Era cu siguranță suficient ca să-l destabilizeze. De asta se și temuse Daffyd Llewellyn. Acum, totuși, în lumina a ceea ce tocmai citise, Sadie se întreba dacă asta era tot ce descoperise.

—Dar tu? a întrebat Clive, arătând cu capul spre plicurile răvășite pe covor. Ai găsit ceva interesant?

—Așa aș zice.

—Ei, ce anume?

Ea i-a povestit repede despre jumătatea de scrisoare pe care o găsisse în pavilionul de bărci, scrisoarea lui Eleanor către Anthony, scrisă când el era plecat la război și ea rămăsese singură acasă, gravidă cu Alice, și îngrijorată fiindcă nu știa cum avea să se descurce fără el.

—Și? a îmboldit-o Clive.

—Tocmai am găsit cealaltă jumătate, începutul, aici, printre celelalte scrisori ale lui Eleanor.

—Asta e? a întrebat el arătând spre hârtia din mâna lui Sadie. Pot s-o văd?

Ea i-a dat-o lui Clive care a parcurs-o rapid, înălțându-și uimit sprâncenele.

—Doamne, Dumnezeule!

—Da...

—Ce pasională e!

—Da...

—Dar nu e adresată lui Anthony! Uite, scrie aici: „Iubitul meu Ben!“

—Aveți dreptate, a spus Sadie. Și e datată mai 1932, ceea ce înseamnă că pruncul nenăscut despre care scrie ea nu e Alice, ci Theo.

—Dar asta înseamnă că...

—Exact. Theo Edevane nu era fiul lui Anthony, ci al lui Ben.

29

Cornwall, 1932

Eleanor nu intenționase să rămână însărcinată și, oricum, nu cu Ben, dar nu a regretat nici o clipă. Și-a dat seama aproape de îndată. Trecuseră zece ani de când o avusese pe Clementine, dar nu uitase sentimentul. Se umpluse de dragostea năvalnică și uriașă pentru ființa care creștea în pântecul ei. Anthony îi arătase cum se vede la microscop, așa că știa cum sunt celulele, bucățile și urzeala vieții. Dragostea ei pentru acel prunc era la nivel celular. Erau unul și același și își putea imagina viața pe care o purta în ea.

Atât de intensă și de personală era dragostea ei, că uita cu ușurință că acel copil avea un tată, că nu-l adusese pe lume doar prin simpla tărie a voinței sale— mai ales când el era încă atât de mic, atât de adânc ascuns. Așa că el a rămas secretul ei (era convinsă că era băiat), iar Eleanor știa să păstreze secrete. Avea o experiență îndelungată. Ani întregi păstrase secretul lui Anthony și acum pe al ei, de când îl întâlnise pe Ben.

Ben. La început, Eleanor își spusese că era pur și simplu o abandonare în voia patimii. Mai demult, când era mică, tatăl ei îi dăruise un zmeu, unul special adus cu vaporul tocmai din China, și o învățase cum să-l înalțe. Eleanor iubise zmeul acela cu pasiune, iubise cozile lui fabuloase, colorate, forța frânghiilor care-i vibrau în mâini, inscripțiile ciudate și minunate de pe aripi, ce păreau a fi mai degrabă ilustrații decât cuvinte.

Ea și tatăl ei au cutreierat toate câmpurile de la Loanneth căutând locul cel mai potrivit ca să înalțe zmeul, vânturile cele mai bune care să-l facă să zboare. Eleanor devenise obsedată, ținea un carnetel cu însemnări despre zboruri, desena diagrame detaliate și modele noi, ba se trezea în toiul nopții și repeta în pat mișcările prin care dădea drumul

zmeului, răsucind cu mâinile bobina închipuită de parcă ar fi fost afară, pe câmp.

—Ai făcut o adevărată patimă, îi spusese Doica Bruen cu o privire aspră și dezgustată, înainte de a-i lua zmeul din dormitor și a-l ascunde. Patima e un diavol și diavolul fuge când găsește ușa închisă.

Eleanor făcuse o patimă pentru Ben, sau cel puțin așa își închipuia ea, dar acum era adult, stăpână pe propriul eu. Nu mai era Doica Bruen care să-i pună zmeul pe foc și să închidă ușa, așa că era liberă să treacă pragul.

—Tocmai aprindeam focul, spusese Ben, în ziua când dăduse peste el în rulotă. Nu vreți să intrați până trece furtuna?

Încă mai ploua cu găleata și acum, că nu mai era încălzită de goana după Edwina, Eleanor își dădea seama cât de frig îi era, udă până la piele. Peste umărul lui zărea o mică încăpere care i se părea culmea confortului și căldurii. În spatele ei, ploaia cădea în rafale, iar Edwina, lipită de picioarele ei, își pusese în minte să nu se clintească. Eleanor și-a dat seama că nu prea avea de ales. I-a mulțumit, a tras aer în piept și a intrat.

Bărbatul a urmat-o, închizând ușa după el, și pe dată răpăitul ploii s-a auzit mai slab. I-a întins un

prosop și apoi și-a făcut de lucru, aprinzând focul într-o sobiță de metal din mijlocul rulotei. În timp ce-și ștergea părul, Eleanor a profitat de ocazie ca să arunce o privire în jur.

Rulota era confortabilă, dar modestă. Fusesse aranjată simplu, doar cât să dea senzația de locuință. Pe pervazul ferestrei a băgat de seamă că se aflau alte păsări dintr-acelea delicate de hârtie pe care îl văzuse făcându-le în tren.

—Vă rog să luați loc, a spus el. Aprind soba într-o clipă. Cam are toane, dar ne-am mai împrietenit în ultima vreme.

Eleanor se chinuia să scape de tulburarea ce îi dădea târcoale. Ascuns pe jumătate de o perdea trasă, văzuse patul în care dormea el. Și-a ferit privirea, a pus prosopul pe scaunul de răchită și s-a așezat. Ploaia cădea acum mai domol și i s-a părut, nu pentru prima dată, că era unul dintre cele mai frumoase sunete pe care le auzise. Să fie undeva la adăpost, cu speranța de a se încălzi și a se usca curând, în timp ce ploaia răpăia afară, era o simplă, dar minunată bucurie.

Flăcările s-au întesit și lemnele au început să trosnească, iar el s-a ridicat. A aruncat un chibrit stins în foc și a închis ușa sobei.

—Eu vă cunosc, a spus el. Din tren, din trenul acela aglomerat de Londra, de-acum câteva luni. Erați în compartimentul meu.

—După câte îmi amintesc eu, dumneata erai în compartimentul meu.

El a zâmbit și inima ei a tresărit periculos, neașteptat.

—Asta nu pot să neg. Am avut noroc să mai găsesc un bilet.

Și-a șters mâinile de cenușă pe pantaloni.

—Mi-am amintit de îndată ce ne-am despărțit la poștă. M-am întors, dar plecaserăți deja.

Se întorsese, deci. Asta o tulbura și mai tare, dar Eleanor și-a ascuns neliniștea privind în jur.

—Locuiești aici?

—Deocamdată. Aparține fermierului la care lucrez.

—Credeam că ai terminat munca la domnul Nicholson, a spus ea, blestemându-se în sinea ei, gândindu-se că avea să își dea seama că s-a interesat în legătură cu el.

Ben nu a reacționat în nici un fel și ea a schimbat subiectul.

—Aici nu e nici apă, nici curent electric.

—Eu nu am nevoie nici de una, nici de cealaltă.

—Și unde gătești?

El a făcut semn către sobă.

—Și unde te speli?

El a arătat cu capul spre pârâu.

Eleanor a afișat o expresie uimită.

—Mi se pare un loc foarte liniștit, a râs el.

—Liniștit?

—Nu ați simțit niciodată dorința să dispăreți din lumea asta?

Eleanor s-a gândit la toată strictețea impusă de faptul că era Mama, la cât de mult ura când propria ei mamă o încuviința aprobator din cap, la vigilența constantă care îi înțepenise oasele și-i întinsese mintea de parcă ar fi fost prinsă cu elastice.

—Nu, a răspuns ea cu o prefăcută ușurință pe care o exersase de-a lungul anilor. N-aș putea zice așa ceva.

—Bănuiesc că nu toată lumea simte asta, a spus el ridicând din umeri. Doriți un ceai cât vi se usucă lucrurile?

Eleanor a urmărit cu privirea mâna care arăta către o cratiță de pe sobă. Era frig, la urma urmei, și avea pantofii uzi.

—Ei, bine, poate doar cât aștept să se oprească ploaia.

El a pus ceaiul la fiert, iar ea l-a întrebat ce era cu cratița aceea. El a râs și i-a răspuns că nu avea ceainic, dar că acea cratiță îi ținea foarte bine locul.

—Dar nu-ți plac ceainicele?

—Ba da, doar că nu am unul.

—Nici măcar acasă?

—Asta e casa mea, cel puțin pentru moment.

—Și unde te duci când pleci de aici?

—În locul următor. Nu am stare, a explicat el. Adică nu stau prea mult timp într-un singur loc.

—Eu nu cred că aș putea suporta să nu am un cămin.

—Oamenii sunt căminul meu, cei pe care îi iubesc.

Eleanor a zâmbit cam amar. Își amintea că și ea spusese ceva asemănător cu mulți ani în urmă, într-o altă viață.

—Nu sunteți de acord?

—Oamenii se schimbă, nu-i așa?

Nu voise să pară atât de aspră.

—Totuși, o casă cu pereți, podele și un acoperiș deasupra capului, cu încăperi pline de lucruri speciale, cu amintiri prin colțuri umbrite, vezi, o casă e ceva pe care te poți bizui. E sigură și reală și...

—Onorabilă?

El i-a întins o ceașcă aburindă de ceai și s-a așezat pe scaunul de lângă ea.

—Da, chiar așa. Onorabilă, bună și adevărată, a urmat ea zâmbind, jenată că își exprimase o părere atât de categorică.

Se simțea dată în vileag, ciudată— cine mai simțea așa ceva pentru o casă? Dar a zâmbit și el și și-a dat seama că, deși nu era de acord, o înțelegea totuși.

De mult nu mai cunoscuse Eleanor pe cineva față de care să se simtă suficient de relaxată ca să întrebe și să asculte. I-a pus tot felul de întrebări despre viața lui. Crescuse în Orientul Îndepărtat, tatăl lui fusese arheolog, iar mama o călătoare împătimită, ei îl încurajaseră să-și croiască viața cum dorea și să nu se împiedice de rigorile societății. Eleanor își amintea că și ea fusese așa cândva.

Timpul se scurgea ciudat și nefiresc, de parcă atmosfera dinăuntru rulotei exista dincolo de mersul sinuos al lumii de afară. Urzeala realității se destrămasese și nu mai rămăseseră decât ei doi. De-a lungul vremii, Eleanor constatase că era capabilă să ghicească ora cu o abatere de maximum cinci minute, dar acum pierduse complet noțiunea timpului. Și doar când s-a întâmplat să dea cu ochii

de un ceas mic așezat pe pervazul ferestrei și-a dat seama că se scurseseră două ore.

—Trebuie să plec, a spus ea dintr-odată.

O astfel de nesăbuiță nu mai făcuse, era de neconceput. Fetele, Anthony, mama... ce aveau să spună?

S-a ridicat și el, dar pe urmă nici unul nu s-a mai clintit. Același fior ciudat i-a străbătut pe amândoi, ca cel pe care Eleanor îl simțise în tren, și a simțit brusc nevoia puternică să rămână, să se ascundă, să nu mai plece niciodată. Ar fi trebuit să își ia rămas-bun, dar în schimb a spus:

—Știi, mai am încă batista dumitale.

—Din tren? a râs el. V-am spus, e a dumneavoastră.

—Nu se poate. Înainte era altceva, nu aveam cum să ți-o mai dau înapoi, dar acum...ei, bine, acum știu unde te afli.

—Da, știți.

Eleanor a simțit o răceală care-i cobora pe șira spinării. El nu o atinsese, dar ea și-a dat seama cât de mult ar fi vrut să o fi atins. S-a simțit brusc ca pe marginea unei prăpastii și în clipa aceea ar fi vrut să se prăbușească. Mai târziu și-a dat seama că se prăbușise deja.

—Parcă ești mai sprinteră, a remarcat mama ei mai târziu în după-amiaza aceea. E de mirare ce poate face pentru starea de spirit să fii prins de ploaie.

Și în noaptea aceea, când Eleanor s-a urcat în pat alături de Anthony și a dat să-l cuprindă, el i-a mângâiat mâna, după care s-a întors pe partea cealaltă, iar ea a rămas nemișcată în întuneric, reconstituind liniile de pe tavan, ascultând cum răsuflarea soțului ei se liniștește și se adâncește, încercând să-și aducă aminte când a devenit atât de izolată, văzându-l cu ochii minții pe tânărul din tren, pe bărbatul al cărui prenume— abia acum își dădea seama— nu-l aflase încă, cel care o făcuse să râdă, să viseze, să se deschidă— și care se afla de fapt atât de aproape.

La început, pur și simplu simțea că trăiește, după atâția ani. Eleanor nu-și dăduse seama că se împietrise. Știa că se schimbase în cei peste zece ani de când Anthony se întorsese din război, dar nu își dăduse seama cât de mult o costase hotărârea de a-l îngriji, de a-l ocroti și a-l vindeca, de a le feri pe fete de rău. Și apoi a apărut Ben, atât de liber, degajat și vesel. Aventura aceasta însemna evadare, intimitate și plăcere egoistă și nu îi era greu să își spună că era o doar o patimă, un balsam temporar.

Dar simptomele împătimirii— gândurile obsesive, somnul tulburat, plăcerea desăvârșită de a mâzgăli numele celuilalt pe o foaie de hârtie neîncepută, de parcă văzându-l scris, visarea ar deveni realitate— sunt foarte asemănătoare cu cele ale îndrăgostirii, iar Eleanor nu a priceput pe dată ce i se întâmpla. Și apoi, nu-și închipuise vreodată că era posibil să iubească doi oameni în același timp. A fost uimită peste măsură când s-a pomenit într-o zi fredonând o veche melodie dintr-un balet la care nu se mai gândise de ani de zile și și-a dat seama că legătura ei cu Ben o făcea să se simtă la fel ca atunci când îl întâlnise prima oară pe Anthony, de parcă lumea ar fi devenit brusc și surprinzător mult mai strălucitoare de cât fusese până atunci.

Era îndrăgostită.

În mintea ei, cuvintele păreau uimitoare, și totuși pline de adevăr. Uitase că așa era dragostea, simplă, ușoară și veselă. Afecțiunea pe care o nutrea față de Anthony se adâncise de-a lungul deceniilor și se schimbase; viața le aruncase dinainte tot felul de piedici și iubirea se adaptase ca să le poată face față; ajunsese să însemne să îl pui pe celălalt pe primul loc, să faci sacrificii, să ai grijă ca barca peticită să nu se piardă în furtună. Cu Ben, dragostea era o

barcă ușoară cu vâsle în care pluteau liniștiți deasupra tuturor.

Când a rămas însărcinată, Eleanor și-a dat seama pe dată al cui era copilul. Cu toate acestea, a calculat totuși săptămânile, ca să fie sigură. Ar fi fost mult mai ușor dacă ar fi fost copilul lui Anthony.

Eleanor nu s-a gândit nici o clipă să-l mintă pe Ben, și totuși nu i-a spus imediat. Creierul omenesc are un fel de a aborda problemele complexe negându-le și Eleanor s-a concentrat pur și simplu asupra bucuriei sale: urma să aibă un copil, întotdeauna visase să mai aibă unul, un prunc l-ar fi făcut fericit pe Anthony. Mai mult de-atât, un copil l-ar fi însămănătoșit. Ideea aceasta îi intrase în minte de atâta timp, încât nu a pus-o nici o clipă la îndoială.

La început, a refuzat să se gândească la paternitatea copilului. Chiar și când pântecul a început să i se rotunjească și a simțit mișcările copilului, Eleanor și-a păstrat taina. Când s-au împlinit patru luni, totuși, după ce le-a dat vestea cea minunată fetelor și lui Anthony, a știut că era momentul să vorbească și cu Ben. Începea să se vadă deja.

Și pe măsură ce socotea cum să-i spună, Eleanor și-a dat seama că îi era groază, dar nu pentru că i-ar

fi fost teamă că Ben ar fi îngreunat lucrurile. Încă din prima zi, atunci, în rulotă, se așteptase ca el să dispară, închipuindu-și cu tristețe la ziua când avea să-l caute fără să-l găsească. De fiecare dată când o pornea de-a lungul pârâului ca să se întâlnească cu el, își ținea răsuflarea, pregătindu-se pentru ce putea fi mai rău. Cu siguranță nu pronunțase niciodată cu voce tare cuvântul „dragoste“. Gândul de a-l pierde era ucigător, dar Eleanor își tot reamintea că el era un hoinar și că ea știusese asta de la bun început. Lucrul acesta făcea parte din atracția pe care o resimțise și fusese motivul pentru care își îngăduise să se lase prinsă în toată povestea asta. Faptul că prezența lui era temporară i se păruse opusul poverii pe care o purta ea. Într-o bună zi trebuia să plece, își spunea Eleanor, și totul avea să se sfârșească. Fără nici o datorie, fără nici un regret, fără să se fi produs vreun rău adevărat.

Dar se înșelase, și acum vedea cât de falsă și nesăbuită fusese degajarea ei. Acum, când trebuia să îi dea vestea care avea cu siguranță să îl facă să plece pe iubitul ei rătăcitor, pe cel care nu avea nici măcar un ceainic, și-a dat seama cât de mult ajunsese să depindă de el: de mângâierea și umorul lui, de purtarea lui blândă și ocrotitoare. Îl iubea și în ciuda

rezolvării practice pe care plecarea lui ar fi produs-o, tot nu ar fi vrut să-l vadă plecat.

Dar Eleanor se muștra în gând că nutrește speranțe deșarte. Cu siguranță că lucrurile nu puteau rămâne la fel. Ea urma să aibă un copil. Era căsătorită cu Anthony, el era soțul ei și îl iubea, acum și întotdeauna. Singurul lucru pe care îl avea de făcut era să-i spună lui Ben despre sarcină și să-l vadă cum își face bagajele.

Dar nu s-a gândit la legăturile de sânge, la dragoste.

—Un copil?! s-a mirat el când i-a spus. Un copil!

Pe chip i se așternuse o privire neobișnuită, un zâmbet de bucurie și încântare, ba mai mult decât atât, de consternare. Și, chiar înainte ca Theo să se fi născut, Ben îl iubea deja.

—Am făcut un suflet mititel, a spus el, cel care se ferise toată viața de răspunderi și obligații. Nu mi-am închipuit niciodată că o să fie așa. Mă simt legat de copil și de tine cu o legătură de nezdruccinat. Nu simți și tu la fel?

Ce putea să-i spună? Și ea simțea așa, de bună seamă. Pruncul o lega de Ben printr-o dragoste diferită față de cea pe care o simțea pentru Anthony,

de viitorul pe care și-l închipuise pentru familia ei la Loeanneth.

În următoarele câteva luni, emoția lui Ben, optimismul său și refuzul de a accepta și cea mai mică aluzie că apariția copilului ar fi fost altfel decât perfectă și mult dorită au devenit contagioase.

Ben era atât de convins că totul va fi bine.

—Întotdeauna lucrurile se așază cumva, spunea el. Mi-am trăit întreaga viață lăsând totul să se întâmple după voia sorții.

Iar Eleanor începuse să-l creadă. De ce nu ar fi putut totul să continue după cum începuse, ea și copilul la Loeanneth, și Ben aici? Dacă funcționase așa până acum?

Dar Ben avea alte idei și în cursul verii, pe măsură ce se apropia momentul nașterii, i-a spus că urma să plece din caravană. La început ea a crezut că avea să plece într-altă regiune din Cornwall, și gândul acesta a ars-o de-a dreptul, dar el i-a dat o șuviță rebelă de păr peste ureche și i-a spus:

—Trebuie să fiu mai aproape. Am luat o slujbă pe care am găsit-o în ziarul local. Domnul Harris spunea că pot să încep lucrul săptămâna viitoare. Se pare că există un pavilion de bărci unde poate locui uneori personalul?

Probabil că lui Eleanor i se citea grija pe chip, căci el a adăugat imediat:

—Nu o să complic lucrurile, îți promit. Dar trebuie să fiu mai aproape, Eleanor, a urmat el, punând blând mâinile pe pântecul ei tare și rotund. Trebuie să fiu cu voi doi. Tu și copilul sunteți căminul meu.

Ben a început să lucreze la Loanneth spre sfârșitul verii, în anul 1932. Într-o după-amiază a apărut pe aleea de la intrare pe o căldură înăbușitoare, arătând de parcă nu ar fi avut habar de nimic despre domeniul acela decât ce se anunțase în ziar – că era nevoie de un ajutor de grădinar. Chiar și în acele momente Eleanor era încredințată că lucrurile aveau să se rezolve într-un fel. Ben avea acum un loc stabil de unde își putea urmări copilul cum crește; iar ea putea să îl vadă oricând ar fi dorit și Anthony, dragul de el, nu trebuia să știe niciodată nimic.

Ea trăia, desigur, într-un paradis al amăgirilor. Dragostea, emoția apariției pruncului, vara lungă—toate au făcut-o să nu vadă realitatea, dar nu i-a trebuit mult ca paradisul să-și piardă strălucirea. Apropierea lui Ben făcea ca relația să capete realitate. Până atunci, el existase pentru Eleanor într-un tărâm diferit, dar acum, aici, era ancorat în viața

ei, alături de familie și păcatul ei, îndelung tăinuit, începea să iasă la iveală.

Greșise înșelându-l pe Anthony. Eleanor își dădea seama de asta atât de limpede, și nu-și putea imagina ce fusese în capul ei. Ce o apucase? Anthony era marea ei dragoste. Cu ochii minții îi revedea chipul tânăr și strălucitor – în dimineața aceea de demult, când o salvase de sub roțile autobuzului, în ziua nunții când îi zâmbise și-i strânsese mâna, iar ea întrevăzuse viitorul așternându-se dinaintea lor, în după-amiaza aceea la gară, când el plecase la război atât de dornic să fie de folos– și-i venea să se încolăcească pe jos și să moară de rușine.

Eleanor a început să se ferească să mai meargă în grădină. Era o pedeapsă potrivită; grădina fusese întotdeauna locul care îi plăcea cel mai mult la Loanneth, unde își găsea odihna și alinarea și merita să îl piardă. Dar mai avea și un alt motiv pentru care se ținea departe. Vinovăția îi alimenta teama obsedantă că din greșeală s-a putea da de gol, că întâlnindu-se cu Ben ar fi putut să își trădeze cumva taina. Nu putea să riște: consecințele l-ar fi distrus pe Anthony. Pleca imediat de lângă fereastră doar dacă îl zărea pe Ben umblând prin grădină și noaptea stătea trează, frământându-se ce s-ar fi putut

întâmpla dacă el și-ar fi dorit să stea mai mult alături de copil decât putea ea să-l lase.

Dar oricât se învinuia, oricât de mult se căia, Eleanor nu putea să regrete această legătură pe de-a-ntregul. Și cum ar fi putut, când fapta ei urma să i-l dăruiască pe Theo? Ea îl iubise pe copil din prima clipă a sarcinii, dar după ce s-a născut, l-a adorat de-a dreptul. Și nu îl iubea mai mult decât își iubise fiicele, doar că acum era o altfel de femeie decât fusese când se născuseră ele. Viața o schimbase. Era mai bătrână, mai tristă și avea mai multă nevoie de alinare. Așa că putea să iubească acest copil cu un devotament eliberator. Și partea cea mai bună cu Theo era că, atunci când erau doar ei doi, ea putea fi doar Eleanor, Mama dispărea.

În toate scenariile pe care le construisese și cu toate închipuirile care o măcinaseră nu se gândise nici o clipă că situația lui Anthony s-ar fi putut înrăutăți după nașterea lui Theo. În timp ajunsese la convingerea fermă că un alt copil— un fiu— era tot ce îi trebuia ca să se facă bine și nu mai încăpea nici o altă posibilitate în minte ei. Dar se înșelase. Problemele au început aproape imediat, când Theo avea doar câteva săptămâni.

Anthony îl adora, luându-l grijuliu în brațe, uitându-se uimit la chipul lui mic și perfect, dar bucuria îi era adesea umbrită de melancolie, de o rușine amară că viața lui este atât de minunată în timp ce alții suferiseră atâtea privațiuni. Și mai rău decât atât, uneori, când copilul plângea, căpăta o privire ciudată, lipsită de orice expresie, de parcă ar fi fost sustras de alte gânduri tainice care i se perindau prin minte.

Și în nopțile acelea când el avea coșmaruri— cu tremurături îngrozitoare, când striga „Faceți copilul să nu mai plângă!“, „Să tacă!“ și Eleanor trebuia să-și folosească toată puterea ca să-l împiedice să se năpustească pe coridor ca să-l facă chiar el să tacă— ea se întreba ce făcuse oare.

Apoi, când Clementine a împlinit doisprezece ani, i-au dăruit un planor. Fusese ideea lui Anthony, o idee foarte bună, dar planul lui Eleanor de a evita să meargă în grădină s-a dus cu totul. Imediat după prânz, Clemmie și-a despachetat cadoul și a dat fuga afară, așa că mai rămăseseră doar prăjiturile și ceaiul din partea formală a sărbătorii. Eleanor și-a spus în sinea ei că nu se putea întâmpla nimic rău într-un interval atât de scurt de timp și, învinsă, i-a poruncit servitoarei să ducă tava în grădină.

Era o după-amiază frumoasă, proaspătă, însorită de toamnă, s-ar fi putut chiar înota cu puțin curaj. Toți erau pătrunși de spiritul de sărbătoare, țopăiau pe peluză, lansau planorul, râdeau când era să se prăbușească, dar Eleanor era foarte încordată. Își dădea seama că Ben lucra lângă lac și își făcea griji ca familia să nu-l vadă; se temea că, văzând coșulețul lui Theo, Ben ar fi căutat un motiv să se apropie de peluză.

El promisese că nu va face așa ceva. Dar teama te poate face să te gândești la lucruri nebunești și Eleanor nu dorea altceva decât să se sfârșească ziua aceea, să-și mănânce prăjiturile și să-și bea ceaiul și să se retragă din nou la adăpostul casei. Clementine însă avea alte idei. Parcă întreaga familie complota împotriva ei. Nimeni nu voia ceai, refuzaseră și prăjiturile și ea era nevoită să joace rolul Mamei, când nu dorea nimic altceva decât să fie singură.

Și apoi Clemmie, care se părea a avea darul să aleagă exact cele mai nepotrivite momente ca să-și etaleze nesăbuința, a început să se cațere în platanul cel mare. Eleanor stătea cu sufletul la gură, cu nervii la pământ, la limita răbdării. Stătea sub copac, cu atenția concentrată asupra fiicei sale mai mici care se

cățara în picioarele goale, cu fusta sumeasă, pregătită să o prindă dacă ar fi alunecat.

Din pricina aceasta nu a văzut când s-a întâmplat. Prima care a observat a fost Doica Rose, care a tras aer în piept și a apucat-o de mână:

—Repede, copilul! a șoptit ea.

Cuvintele doicii au înghețat-o. I s-a părut că pământul se clatină când s-a uitat peste umăr și l-a văzut pe Anthony îndreptându-se spre coșulețul copilului. Micuțul plângea și ea și-a dat seama după mersul înțepenit și bizar că Anthony nu era în firea lui.

Rose o luase deja la fugă pe peluză. Ea era una dintre puținii care știau despre boala lui Anthony, Eleanor nu-i spusese, își dăduse seama singură. Și tatăl ei avusese aceeași suferință, îi destăinuise ea în noaptea când se dusese să-i spună lui Eleanor că poate să o ajute dacă este nevoie.

—Daffyd, a strigat Eleanor, du fetele la barcă!

Probabil că el i-a simțit spaima din voce, căci i-a luat doar o fracțiune de secundă să înțeleagă și apoi, cu vocea lui veselă de povestitor, le-a chemat pe Deborah și pe Clemmie ca să o pornească spre locul de ancorare.

Eleanor a luat-o la fugă, cât pe-aici să dea peste Alice care nu se grăbea să plece după surorile ei. Inima îi bătea cu putere și nu se gândea la nimic altceva decât să ajungă la Anthony cât mai repede.

Dintr-o singură privire și-a dat seama că nu mai știa de el. Plecase în locul acela unde dispărea ori de câte ori îl cuprindea întunericul.

—Copilul! striga el, înnebunit. Opriți-l, faceți-l să tacă!

Eleanor l-a cuprins strâns în brațe, conducându-l către casă, șoptindu-i că totul era bine. Când a putut, și-a aruncat privirea înapoi spre Doica Rose și a văzut-o cum îl liniștea pe Theo. Rose i-a întors privirea și Eleanor s-a liniștit știind că ea avea să îl ocrotească pe micuț.

În noaptea aceea, după ce, cu ajutorul medicamentelor, Anthony fusese cuprins de un somn adânc, Eleanor s-a strecurat afară din dormitor și a pornit-o desculță pe culoar. A luat-o cu grijă pe scări, atentă să nu se împiedice în covorul Baluch al bunicului Horace, cu umbra furișându-i-se pe lângă ea pe podea.

Dalele potecii din grădină încă mai păstrau căldura zilei și Eleanor s-a bucurat să le simtă tăria sub tălpile ei moi. Cândva fuseseră și ele tari.

Când a ajuns la malul lacului, s-a oprit și și-a aprins o țigară. Nimeni nu știa că fumează. A tras fumul adânc în piept.

Îi fusese dor de grădină. Prietena ei din copilărie.

Lacul clipocea în beznă, păsările de noapte își fâșâiau aripile, o făptură micuță, poate o vulpe, a țâșnit din preajma ei brusc, speriată.

Eleanor și-a terminat țigara și a pornit-o cu pași repezi către pârâu. Și-a desfăcut nasturii și și-a tras cămașa de noapte peste cap.

Nu era o noapte rece, dar era totuși prea frig pentru scăldat. Dar Eleanor simțea o fierbințeală în piept. Voia să se simtă renăscută. Voia să se simtă vie, liberă, neîngrădită. Voia să se piardă, să uite de toți și de toate. „Nu ați simțit niciodată dorința să dispăreți din lumea asta?” o întrebase Ben atunci, în rulotă. Da, simțise, mai simțea încă, în noaptea aceea mai mult ca oricând.

S-a scufundat și s-a lăsat până la fund, simțind trestii reci și alunecoase pe picioare și apa grea de aluviuni pe mâini. Își închipuia că era un lemn împins de colo-colo de curenți, fără nici o răspundere, fără nici o grijă.

A ieșit din nou la suprafața apei luminate de lună și a plutit pe spate, ascultând sunetele nopții:

nechezatul unui cal într-un grajd din preajmă, păsările din pădure, susurul pârâului.

La un moment dat a simțit că nu era singură și cumva și-a dat seama că venise Ben. A înotat către țărm și a ieșit din apă, ducându-se să se așeze lângă el pe un buștean. El și-a scos haina și a înfășurat-o cu ea. Fără să trebuiască să-i spună că se întâmplase ceva rău, a luat-o în brațe, i-a mângâiat părul și i-a spus să nu-și mai facă griji, că totul avea să fie bine. Și Eleanor l-a lăsat să-i vorbească, pentru că îi fusese dor de el, și ușurarea de a fi din nou în brațele lui, în clipa și în locul acela, era atât de mare că o sufoca.

Dar Eleanor știa adevărul. Era asemenea reginei din *Pragul vrăjit al lui Eleanor*, care își dorise atât de mult un copil, încât fusese în stare să facă un pact cu diavolul ca să-l capete. Ea deschisese ușa și pășise dincolo, iubise ce nu se cuvenea, iar acum trebuia să sufere urmările. Lumea însemna echilibru și dreptate naturală, așa că exista întotdeauna un preț de plătit, iar acum era prea târziu să mai închidă ușa aceea.

—Fir-aș al naibii!

Ochii albaștri ai lui Clive se măriseră de tot în spatele lentilelor ochelarilor, pe măsură ce își dădea seama de implicațiile descoperirii lor.

—Nu știu de ce nu mi-am dat seama mai înainte, a spus ea.

—Nici nu aveai cum. Eu am fost aici în 1933 și am cunoscut toată familia. Nimănui nu i-a trecut nici măcar prin gând, nu s-a făcut nici o aluzie.

—Credeți că Anthony știa?

Clive a fluierat ușor, cântărind această posibilitate.

—Dacă a știut, atunci toate întâmplările capătă nuanțe mai întunecate.

Sadie s-a văzut nevoită să încuviințeze.

—În jurnalele lui nu e nimic? La vremea când Deborah s-a dus să vorbească cu el în birou?

—Nu știu, o fi fost prea învăluit ca să pot pricepe eu.

—Dar în anchetele din 1933? Știu că ați spus că nu a existat nici o aluzie că Anthony nu ar fi fost tatăl biologic al lui Theo, dar nu a mai fost și altceva, orice altceva? Vreun mic amănunt care la vremea aia să nu vi se fi părut important, dar care să conteze acum?

Clive s-a gândit și după o vreme a spus șovăind:

—Ceva a fost, nu-mi dau seama dacă are vreo însemnătate, mi se pare o prostie să și pomenesc de asta, dar la început, când am făcut primele interogatorii, șeful meu le-a recomandat soților Edevane să se adreseze și presei. Părerea lui era că atrăgând simpatia și interesul opiniei publice, vor fi mai mulți ochi care să-l caute pe băiețelul pierdut. Era o zi înăbușitor de caldă și ne aflam cu toții în biblioteca de jos, fotograful, jurnalistul, Anthony și Eleanor Edevane stăteau unul lângă celălalt pe canapea, în timp ce polițiștii căutau prin lac. Groaznic a fost, a adăugat el, clătinând din cap. Pur și simplu groaznic. De fapt, Eleanor era cât pe ce să leșine și în clipa aceea Anthony a pus brusc capăt discuției. Nu i-am făcut vină deloc, dar mi-a rămas în minte ce a spus atunci: „Aveți milă, a spus el, soția mea este distrusă. Copilul ei a dispărut“, a continuat Clive, privind-o pe Sadie cu îndârjire. N-a spus copilul *nostru*, ci copilul *ei*.

—Poate că își exprima doar compasiunea, vrând să sublinieze reacția *ei* mai ales?

—Nu, nu cred, a zis Clive și mai aprins. De fapt, cu cât mă gândesc mai mult, cu atât mi se pare mai suspect.

Sadie era tentată să-l contrazică. Pe măsură ce Clive era tot mai sigur că Anthony ştiuse că nu era el tatăl lui Theo, creştea dorinţa ei de a dovedi contrariul. Încăpăţânarea ei nu avea nici o logică, pur şi simplu nu voia să creadă una ca asta. Până în momentul acela, ea şi Alice presupuseseră că Anthony îl omorâse pe Theo din greşeală, într-un moment de furie cauzată de boala lui, de şocul obuzului. Dar dacă Theo, fiul mult aşteptat şi mult iubit, nu era de fapt copilul lui şi dacă Anthony descoperise cumva adevărul şi aflase despre infidelitatea soţiei sale, atunci apărea o posibilitate şi mai înspăimântătoare.

Dacă Donald ar fi fost acolo, Sadie era convinsă că ar fi acuzat-o că lăsase ca familia aceasta să-i intre în suflet, aşa că, în timp ce Clive continua să înşire alte mărunţişuri pe care le observase la Anthony în 1933, adaptându-le acum ca să-i susţină noua ipoteză, ea se străduia să-şi ţină mintea limpede. Era datoare faţă de Alice să nu-şi lase sentimentele personale să-i influenţeze judecata. Dar ceea ce susţinea Clive era oribil. Cât ar fi trebuit să plănuiască Anthony până să aleagă momentul perfect ca să-şi comită crima, balul anual, când ştia că soţia lui avea să fie ocupată până peste cap să-şi îndeplinească îndatoririle de

gazdă, iar personalul prea ocupat ca să bage de seamă ceva neobișnuit. Înlăturarea atât de convenabilă a lui Rose Waters, atât de vigilentă, după cum se exprimase cu regret Eleanor în declarația ei către poliție, care nu ar fi lăsat niciodată să se întâmple vreun rău copilului aflat în seama ei. Înlocuirea tinerei doici cu bătrâna Hilda Bruen, de la care te puteai aștepta să se dreagă cu un păhăruț de whisky dacă zgomotul petrecerii îi strica somnul. Și cu Eleanor cum rămânea? Care ar fi fost poziția ei în această ipoteză?

—Mai credeți că ea știa?

—Sunt convins că știa. Asta ar fi singura explicație a refuzului ei de a oferi o răscumpărare. Ea știa că nu avea rost, că fiul ei nu putea fi găsit.

—Dar de ce ar fi ajutat ea la mușamalizarea crimei? De ce nu a spus nimic? A rămas mai departe măritată cu Anthony, destul de fericiți după câte se spune.

—Situațiile familiale sunt tare complicate. Poate că el a făcut alte amenințări, poate că l-a amenințat pe Benjamin. Asta ar explica cu siguranță de ce Munro s-a făcut nevăzut. Poate că Eleanor a simțit că era oarecum vinovată, că infidelitatea ei îl împinsese la o astfel de faptă.

Sadie și-a adus aminte de discuția ei cu Alice, care spusese despre Eleanor că avea niște valori morale foarte puternice. Probabil că o femeie cu astfel de principii se simțea extrem de vinovată că își încălcase jurămintele matrimoniale. Dar ar fi fost cu puțință să accepte moartea lui Theo ca pe o pedeapsă meritată? Nu. Una era să-i ierte lui Anthony un accident— chiar și o astfel de interpretare era o exagerare— și alta era să-i scuze uciderea copilului ei. Și oricât de hotărâtă era să-și țină mintea limpede, nu putea în ruptul capului să pună laolaltă descrierile pe care le citise despre Anthony Edevane— tată blând, soț iubitor, fost soldat viteaz— cu imaginea aceasta de monstru răzbunător.

—Ei, a îmboldit-o Clive. Tu ce părere ai?

El aștepta nerăbdător să audă că ea e de acord, dar Sadie nu se putea pronunța. Le scăpa ceva. Totul ar fi putut căpăta sens, dar mai era o piesă lipsă din puzzle, și aceasta era crucială.

—Cred că ar fi mai bine să mergem jos, să deschidem termosul și să bem un ceai. Să mai lăsăm totul un pic la dospit.

Clive a încuviințat din cap, dezamăgit. Soarele se revărsa de-acum în cameră și, în timp ce Sadie aduna plicurile împrăștiate, el s-a dus la fereastra deschisă.

—Ia te uită! e exclamat el. Să fie chiar cine cred eu că e?

Sadie s-a dus lângă el și și-a aruncat privirea peste prveliștea cunoscută a grădinii sălbătice și a lacului. Două siluete se apropiau încet pe aleea de la intrare. Sadie nu ar fi fost mai uimită nici dacă l-ar fi văzut pe Theo însuși venind cu pași șovăitori spre casă.

—E Alice, a spus ea. Alice Edevane cu asistentul ei, Peter!

—Alice Edevane, a repetat Clive, fluierând ușor, nevenindu-i să creadă. A venit în fine înapoi acasă.

—M-am răzgândit, le-a spus Alice pe post de explicație când Sadie și Clive au întâmpinat-o în holul de la intrare și a făcut din nou cunoștință cu Clive.

După ce și-a adus șefa la destinație, Peter a fost trimis înapoi la mașină ca să aducă ceea ce ea numea destul de misterios „echipamentul“. Alice stătea acum pe dalele prăfuite din hol cu un aer ușor iritat, arătând ca stăpâna unui castel de țară care ieșise la plimbarea de dimineață și tocmai se întorsese, nemulțumită de strădaniile personalului ei care se foia de colo-colo.

—Aici ar cam trebui o curățenie ca lumea. Vreți să mergem în bibliotecă?

—Haideți! a încuviințat Sadie, ridicând din umeri uimită către Clive, în timp ce o urmau pe Alice care o pornise spre ușa aflată în partea cealaltă a holului. Era încăperea pe care Sadie o zărise pe fereastră în prima zi când dăduse din întâmplare peste casă, locul în care poliția își făcuse ancheta în 1933 și în care Clive povestea că Anthony și Eleanor se întâlniseră cu ziaristul și cu fotograful a doua zi după ce fusese anunțată dispariția lui Theo.

Clive s-a așezat la un capăt al canapelei și Sadie la celălalt. Era praf peste tot, era necesară o curățenie serioasă. Probabil că Alice venise să afle cum progresau cu cercetările și nu era genul de persoană care să accepte vreo împotrivire ori să se împiedice de un strat de praf.

Sadie a așteptat ca Alice să se așeze pe fotoliu și să înceapă să-i asalteze cu întrebări, dar bătrâna doamnă continua să se plimbe tacticoasă de la ușă la șemineu și apoi spre biroul de sub fereastră, oprindu-se o vreme dinaintea fiecăruia înainte de a trece mai departe. Își ținea bărbia ridicată, dar cu ochiul ei experimentat de detectiv, Sadie își dădea seama că, deși încerca disperată să nu se trădeze, Alice era

tulburată și enervată. Și nu era de mirare. Nici nu putea fi ceva mai ciudat decât să ajungi în casa copilăriei la șaptezeci de ani de când ai părăsit-o și s-o găsești cum ai lăsat-o. Și asta fără să se mai pună la socoteală întâmplarea dureroasă care a determinat plecarea definitivă a familiei Edevane. Alice s-a oprit lângă birou și a luat în mână desenul cu chipul copilului.

—El e? a întrebat Sadie încetișor, amintindu-și frumusețea ireală a desenului pe care îl zărise pe fereastră în dimineața când descoperise casa de la Loeanneth. E Theo?

Alice nu a făcut nici o mișcare și pentru o clipă Sadie s-a gândit că nu o auzise. Tocmai voia să repete când Alice a spus:

—A fost desenat de un prieten al familiei noastre, pe nume Daffyd Llewellyn. L-a făcut chiar în ziua în care Theo a murit.

Și-a ridicat privirea spre fereastră, încordându-și maxilarul. Mărăcinișul încâlcit bloca aproape toată priveliștea, dar lui Alice nu părea să-i pese.

—L-am văzut când a venit cu el de la pârâu. Vara obișnuia să stea la noi, în salonul Mulberry de sus. O pornea de obicei dimineața cu șevaletul în spinare și

cu un bloc de desen sub braț. Nu știam să-l fi desenat vreodată pe Theo până n-am văzut asta.

—Ce coincidență interesantă, a îmboldit-o Sadie cu prudență. Prima dată când îl desenează e chiar ziua când dispăre Theo.

Alice a privit-o tăios.

—Coincidență poate fi, dar nu aș numi-o interesantă. Domnul Llewellyn nu a avut nimic de-a face cu soarta lui Theo. Mă bucur totuși că i-a făcut portretul, i-a adus Mamei multă mângâiere în săptămânile ce au urmat.

—Daffyd Llewellyn a murit la foarte scurt timp după Theo, nu-i așa?

Sadie și-a amintit discuția ei cu Clive, bănuielile pe care le avusese despre coincidența celor două fapte.

Clive încuviința din cap, în timp ce Alice a spus:

—Poliția i-a găsit corpul în timpul căutărilor. A fost o foarte nefericită...

—Coincidență? a sugerat Sadie.

—Evoluție a evenimentelor, a apăsat Alice fiecare cuvânt, mutându-și din nou atenția asupra desenului, cu privirea împlânzită. Ce tragedie, ce pierdere îngrozitoare. Bineînțeles că te întrebi...

Dar nu a mai spus ce se întreba.

—Noi toți țineam foarte mult la domnul Llewellyn, dar el și Mama erau extrem de apropiați. Lui nu-i plăcea prea mult tovărășia altor adulți, iar Mama era o excepție notabilă. Așa că a fost o lovitură dublă pentru ea când l-au găsit mort la puțin timp după dispariția lui Theo. În mod normal, ea ar fi căutat mângâiere în prietenia lui. Îi era ca un tată.

—Era genul de persoană căreia i-ar fi destăinuit secretele?

—Îmi închipui că da. Mama nu avea prea mulți prieteni, oricum nu dintr-aceia cărorora li s-ar fi putut destăinui.

—Dar i s-ar fi destăinuit mamei ei?

Alice rămăsese cu privirea la desen, dar și-a ridicat ochii făcând o grimasă amuzată:

—Cui? Lui Constance?

—Locuia cu dumneavoastră, nu-i așa?

—N-avea încotro.

—Dar n-ar fi fost cu puțință ca mama dumneavoastră să i se fi confesat?

—Nicidecum. Mama și bunica nu s-au înțeles niciodată. Nu cunosc din ce pricină, dar între ele era o veche și adâncă animozitate. De fapt, după ce Theo a murit și noi am plecat de la Loanneth, ultimele legături, și așa subțiri, s-au rupt. Bunica nu

a venit cu noi la Londra. Sănătatea ei era precară, fusese destul de confuză în ultimele luni înainte de mijlocul verii și, după aceea, s-a deteriorat și mai tare. A fost internată într-un azil la Brighton unde și-a trăit restul zilelor. A fost unul din puținele momente când am văzut-o pe Mama arătând vreun semn de afecțiune pentru ea: a insistat să se găsească cel mai bun azil pentru bunica, unde totul trebuia să fie perfect. Tare complicate mai sunt familiile, nu-i așa, doamnă detectiv?

„Mai mult decât ți-ai închipui“, s-a gândit Sadie, schimbând o privire cu Clive. El a încuviințat din cap.

—Ce e? i-a întrebat Alice, uitându-se de la unul la celălalt, cu agerime. Ați găsit ceva?

Sadie mai avea în buzunarul de la spate al pantalonilor scrisoarea lui Eleanor către Ben și i-a întins-o lui Alice care și-a trecut privirea peste ea, ridicând o sprânceană.

—Da, bine, noi știam deja că mama și Benjamin Munro aveau o aventură.

Sadie i-a povestit apoi despre cealaltă pagină pe care o găsisese în pavilionul de bărci, în care Eleanor vorbea despre sarcina ei.

—Am presupus că îi scrisese tatălui dumneavoastră când era plecat la război. Îi spunea cât de dor îi este de el, ce greu îi va fi să nască copilul fără el, dar când am găsit pagina aceasta sus, în casă, mi-am dat seama că-i scria lui Ben, a urmat Sadie, șovăind o clipă... despre Theo.

Alice s-a lăsat încet pe fotoliu și Sadie a înțeles în fine expresia „a i se tăia picioarele“.

—Dumneata crezi că Theo era fiul lui Ben, a spus ea.

—Da, a zis scurt și apăsător Sadie.

Nu mai găsea altceva de adăugat.

Alice a pălit și a rămas cu privirea în gol, cu buzele mișcându-i-se imperceptibil, de parcă ar fi făcut socoteli în minte. La Londra i se păruse o persoană formidabilă, dar acum Sadie a văzut cât de vulnerabilă putea fi. Nu că ar fi părut fragilă, ci mai degrabă că, distanțându-se de propria legendă, se arăta o ființă simplă, cu slăbiciuni omenești normale.

—Da, a spus ea în cele din urmă, cu o undă de mirare în voce. Da, e posibil. E foarte posibil.

—Acest fapt schimbă însă lucrurile, nu credeți? a întrebat Clive, dregându-și vocea.

—Nu schimbă soarta fratelui meu, i-a răspuns Alice privindu-l drept în ochi.

—Nu, desigur, ce am vrut eu să spun e că...

—Vă referiți la motivul tatălui meu. Știu ce vreți să sugerați și vă pot asigura că tatăl meu nu i-ar fi făcut în nici un caz rău cu bună știință lui Theo.

Tot așa gândise și Sadie atunci când Clive venise cu ipoteza aceasta, dar acum, văzând refuzul vehement al lui Alice de a lua măcar în considerare această posibilitate, se întreba dacă nu cumva și judecata ei era întunecată.

De pe hol s-au auzit pași și Peter a apărut în cadrul ușii, înapoindu-se de la însărcinarea lui misterioasă.

—Alice, nu ți-e bine? a întrebat el ezitant. Apoi, întorcându-se spre Sadie a continuat îngrijorat, cu ochii măriți: S-a întâmplat ceva?

—N-am nimic, a răspuns Alice. Totul e în regulă.

Peter s-a dus lângă ea și o întreba dacă voia un pahar de apă, să iasă la aer curat sau să mănânce ceva, dar Alice a respins totul cu o fluturare de mână.

—Haide, zău, Peter, mă simt foarte bine. E doar faptul de a mă găsi aici, toate amintirile ce mă năpădesc. Uite, a urmat ea, întinzându-i desenul, e fratele meu mai mic. Acesta e Theo.

—Vai, ce desen minunat. Tu l-ai...

—Sigur că nu! l-a întrerupt ea, aproape pufnind în râs. L-a desenat un prieten de familie, Daffyd Llewellyn.

—A, scriitorul! a exclamat Peter, atât de bucuros să afle acest lucru de parcă ar fi găsit răspunsul unei întrebări pe care voia de mult să o pună. Sigur că da. E logic.

Menționarea scriitorului i-a amintit lui Sadie că discuția se abătuse înainte de a fi aflat tot ce dorea despre momentul sinuciderii sale. Acum se gândea că el ar fi putut să se simtă vinovat nu pentru că i-ar fi făcut vreun rău lui Theo, ci pentru că nu reușise să-l oprească pe Anthony.

—Tatăl dumneavoastră era apropiat de Daffyd Llewellyn?

—Se înțelegeau foarte bine, a răspuns Alice. Tata îl socotea un membru al familiei, dar pe lângă asta, aveau un mare respect profesional unul față de celălalt, ambii având pregătire medicală.

Dar mai aveau în comun și altceva, după câte își amintea Sadie. Daffyd Llewellyn, ca și Anthony, nu mai putuse practica medicina după o cădere nervoasă.

—Aveți vreo idee ce a produs căderea nervoasă a domnului Llewellyn?

—Nu am avut ocazia să-l întreb, am regretat mereu asta... aş fi vrut să-l întreb. Înainte de petrecerea de la mijlocul verii se comportase foarte neobişnuit, dar eu aveam alte lucruri în minte şi am amânat prea mult.

—Ar fi putut şti altcineva?

—Poate Mama, dar ea nu ar fi scos o vorbă, cu siguranţă, şi singura persoană care să-l fi cunoscut din tinereţe era bunica. Dar să scoţi ceva de la ea era o mare realizare! Şi oricum nu se prea înghiţeau unul pe altul. Constance nu putea suferi slăbiciunea şi, după ea, domnul Llewellyn era demn de dispreţ. Să fi văzut ce ciudă i-a fost când s-a anunţat că va fi decorat! Noi ceilalţi eram extrem de mândri— îmi pare rău că nu a trăit ca să primească personal distincţia.

—El a fost mentorul tău, a spus Peter încet, aşa cum a fost domnişoara Talbot pentru mine.

Alice şi-a înălţat bărbia de parcă ar fi vrut să-şi oprească lacrimile, în caz că ar fi îndrăznit să apară.

—Da, o vreme, a încuviinţat ea. Până când am hotărât că am crescut şi nu mai am nevoie de el. Cât orgoliu! Dar tinerii sunt întotdeauna atât de nerăbdători să scape de cei bătrâni, nu-i aşa?

Peter a zâmbit trist, aşa i s-a părut lui Sadie.

Amintirea aceasta trebuie să fi trezit ceva în sufletul lui Alice, căci a oftat hotărâtă și și-a plesnit palmele.

—Dar să terminăm cu toate astea, a spus ea, întorcându-se spre Peter cu o energie nebănuită. Ziua de azi nu e pentru regrete, decât dacă vrem să le învingem. Ai adus echipamentul?

Peter a încuviințat din cap.

—L-am lăsat la ușa de la intrare.

—Minunat. Acum crezi că ai putea să găsești...

—Chepengul cu ivăr în formă de cap de elan? Îl caut.

—Excelent!

Sadie nu a luat în seamă discuția despre capete de elan și a luat înapoi scrisoarea când i-a fost întinsă de Alice. Nu-și putea închipui cum era să citești o scrisoare ca aceea scrisă de propria mamă. Ca o voce dintr-un trecut îndepărtat care străbate până în prezent ca să complice un adevăr la care ținuse întotdeauna. Și s-a gândit că era ceva foarte curajos să-ți pui sentimentele pe hârtie și să le dai altcuiva să le citească.

I-a apărut în minte imaginea lui Charlotte Sutherland. Cu toată spaima simțită la primirea scrisorilor, Sadie nu se gândise nici o clipă cât curaj

ii trebuise fetei să le scrie și să le expedieze. Era ceva incredibil de intim în transmiterea sentimentelor; și Charlotte scrisese nu numai o dată, înfruntând riscul unei a doua respingeri. Sadie făcuse tot ce-i stătuse în putință să o respingă de prima dată— iar Charlotte fusese oare vitează sau nesăbuită ca să mai încerce?

—Ce nu înțeleg eu, a spus ea mai mult pentru sine decât pentru ceilalți, e de ce ar păstra cineva o scrisoare ca aceasta? Una e să o scrii sub impulsul momentului și alta e să o păstrezi pentru totdeauna după ce... a urmat ea clătinând din cap. E atât de personală, atât de *acuzatoare*.

Chipul lui Alice s-a luminat de un zâmbet și a părut că-și revine.

—Pui întrebarea asta pentru că dumneata nu prea scrii scrisori, doamnă detectiv. Dacă ai scrie, ai ști că un scriitor nu-și distruge niciodată opera. Chiar dacă s-ar teme că forța conținutului l-ar distruge.

Sadie încă mai cugeta asupra acestui lucru când s-a auzit o voce de afară.

—Bună ziua! E cineva acolo?

Era vocea lui Bertie.

—E bunicul meu, a spus ea surprinsă. Vă rog să mă scuzați o clipă.

—Am adus ceva de mâncare, a spus el stând în pragul ușii de la intrare.

Ținea un coș în mână, în care ducea un termos mare și pâine caldă, proaspăt scoasă din cuptor.

—Am încercat să te sun, dar nu răspunzi la telefon.

—Ei, fir-ar să fie! Îmi pare rău. L-am pus pe modul silențios.

Bertie a clătinat îngăduitor din cap.

—Da, trebuie să te concentrezi.

Sadie și-a scos telefonul și s-a uitat la ecran. Avea șase apeluri pierdute, două de la Bertie și patru de la Nancy.

—Ce-ai pățit, de ce te încrunți?

—Nimic, nu are importanță.

I-a zâmbit, stăpânindu-și un val tot mai puternic de îngrijorare. Nancy se dovedise insistentă în legătură cu dispariția fiicei ei, dar era neobișnuit să o sune de atâtea ori.

—Haide înăuntru să-i cunoști și pe ceilalți.

—Care ceilalți?

Sadie a început să îi spună despre oaspeții neașteptați, bucuroasă că veniseră. Altminteri avea senzația că Bertie ar fi încercat să aducă vorba, în timpul prânzului, fie de Charlotte Sutherland, fie de

cazul Bailey, două subiecte pe care Sadie prefera să le evite.

—Ei, ce bine atunci că eu gătesc întotdeauna mai mult, a spus el vesel, în timp ce Sadie îl conducea spre bibliotecă.

Alice stătea în picioare cu brațele încrucișate, uitându-se la ceasul de mână și bătând darabana cu degetele, iar Clive a răsuflet ușurat când a văzut-o pe Sadie înapoi.

—El e bunicul meu, Bertie, a spus ea. Ne-a adus de mâncare.

—Ce amabil din partea dumitale, a spus Alice, apropiindu-se să-i strângă mâna. Eu sunt Alice Edevane.

Îi trecuse brusc toată nervozitatea și redevenise dintr-odată stăpâna casei, răspândind acel fel de autoritate naturală despre care Sadie își închipuia că se învață în familiile bogate.

—Ce avem în meniu?

—Am făcut o supă, a spus Bertie, și ouă fierte tari.

—Preferatele mele, a răspuns Alice plăcut surprinsă, răsplătindu-l cu o înclinare scurtă a capului. Cum de-ai știut?

—Cei mai buni oameni preferă ouăle fierte tari.

Uimitor, Alice a zâmbit— un adevărat semn de apreciere care pur și simplu a transfigurat-o.

—Bunicul a făcut tot felul de prăjituri săptămâna aceasta pentru standul spitalului la festivalul de solstițiu, s-a băgat Sadie în vorbă, fără nici o legătură cu discuția lor.

Alice clătina aprobator din cap când Peter s-a întors aducând o mică geantă neagră.

—Eu sunt gata când vrei tu, a spus el, dar văzându-l pe Bertie l-a salutat: A, bună ziua!

S-au făcut scurte prezentări și a urmat un moment de fâstâceală în care Alice și Peter se întrebau dacă să se apuce direct de ceea ce plănuiau ei, sau să ia o gustare. În final au decis că ar fi fost nepolitic să lase să se răcească supa lui Bertie.

—Minunat! a spus Bertie. Atunci, poate ne arătați care ar fi locul cel mai bun unde să mâncăm. Cum nu știam cât de locuibilă mai e casa, am adus o pătură de picnic.

—Foarte inteligent! a spus Alice. Această grădină e făcută pentru picnicuri. Acum mi-e teamă că e cam sălbătică, dar sunt câteva locuri minunate pe lângă pârau, nu prea departe ca să mergem pe jos.

Alice a ieșit din cameră însoțită de Peter și de Bertie, sporovăind animați despre uriașul platan din

grădină, despre leagănul de lemn și despre pavilionul de bărci din spatele lor.

—Surorile mele și cu mine ne petreceam mai tot timpul acolo, le spunea Alice, iar vocea ei se auzea tot mai slab pe măsură ce dispăreau pe poteca pietruită. În casă există un tunel care duce până la marginea pădurii, dă chiar lângă pavilionul de bărci. Ce ne mai jucam de-a v-ați ascunselea!

Lucrurile luaseră o întorsătură ciudată și, pe măsură ce s-a lăsat tăcerea, Sadie s-a întors către Clive, ridicând uimită din umeri.

—Cred că ne oprim să mâncăm de prânz.

—Așa se pare, a încuviințat el. Eu o să te însoțesc până acolo, dar nu o să pot rămâne cu voi. Fiica mea m-a invitat să merg cu ea și familia ei la un târg de antichități...

Părea tare nefericit de această ieșire planificată și Sadie i-a făcut cu ochiul, înțelegătoare. Au pornit-o către locul unde îi așteptau ceilalți și, numai când au ocolit lacul, Sadie și-a dat seama că se îndreptau în direcția opusă locului de parcare. Mai mult de-atât, și-a amintit că nu văzuse mașina lui Clive în dimineața aceea. Și, oricum, poarta de la intrare era încuiată.

—Clive, a întrebat ea, dumneavoastră cum ați venit aici?

—Cu barca, a răspuns el. Am o bărcuță ancorată lângă traulerul unui prieten din sat. Așa se ajunge cel mai ușor până aici, mult mai repede decât cu mașina.

—Și e mult mai frumos, pun pariu! Ce peisaj liniștit!

—Uneori poți merge o zi întreagă fără să zărești vreun suflet, a spus el zâmbind.

În clipa aceea a sunat telefonul lui Sadie, risipind pacea și calmul. Ea l-a scos din buzunar și s-a încruntat când a văzut cine sună.

—Vești proaste?

—E Nancy Bailey... cazul acela despre care ți-am povestit.

—Bunica fetei, mi-aduc aminte, a spus el. Mă întreb ce vrea oare.

—Nu știu, dar m-a sunat toată ziua.

—Trebuie să fie ceva important, dacă te sună atât de insistent sâmbăta.

—Poate, dar e obsedată rău de tot.

—N-o suni înapoi?

—Nu ar trebui, de fapt. Ancheta e în curs și dacă află șeful că mai țin legătura cu ea, nu o să-i

trebuie să pună lucrurile cap la cap. Și, pe de altă parte, avem de lucru, nu-i așa?

Clive a încuviințat din cap, dar Sadie și-a dat seama că avea dubii.

—Credeți că ar trebui să o sun?

—Nu e treaba mea, doar că uneori, când îți rămâne vreun caz la suflet, e pentru că există ceva care încă te preocupă. Uită-te la mine, sunt aici chiar și după șaptezeci de ani.

Telefonul a sunat din nou. Pe ecran a apărut numărul lui Nancy Bailey și Sadie i-a aruncat o privire lui Clive. El i-a zâmbit încurajator și, trăgând adânc aer în piept, Sadie a răspuns.

31

Sadie i-a ajuns din urmă pe ceilalți lângă pârâu. Pătura de picnic fusese întinsă pe iarba înaltă de sub o salcie și o bărcuță cu numele *Jenny* scris pe ea sălta ușor în voia curentului la capătul pontonului din dreptul pavilionului de bărci. Peter și Clive discutau animați, iar Alice, așezată comod pe un scaun vechi, scos cine știe de unde, râdea cu poftă la ceva ce-i spunea Bertie. Sadie s-a așezat pe marginea păturii și, cu gândurile aiurea, a acceptat o

ceașcă de supă. Mentea i-o luase razna, scotocind după indiciile pe care se străduise atât de tare să le dea uitării în ultimele săptămâni. În evoluția oricărui caz apare un moment critic, când o dovadă anume oferă o nouă perspectivă și totul se vede dintr-odată mult mai clar, într-o altă lumină, cu alte legături. Ceea ce auzise în urmă cu câteva clipe de la Nancy schimba totul.

—Nu am putut să plec fără să aflu ce ți-a spus. Ei, ce e? a întâmpinat-o Clive.

Ceilalți se opriseră din vorbă și se uitau curioși la Sadie. Iar ei i-a trecut prin minte că toți cei cărora li se destăinuiseră în legătură cu cazul Bailey și cărora le mărturisiseră atașamentul ei exagerat față de el se aflau adunați acolo, în jurul păturii de picnic.

—Sadie, scumpo, i s-a adresat cu blândețe Bertie, Clive ne-a spus că Nancy Bailey a încercat toată ziua să dea de tine.

Cazul era oficial închis și ea își atrăsese deja o mulțime de neazuri fiindcă nu se potolise. Simțea că pocnește dacă nu spune ce aflase. Așa că a răsuflet adânc și a spus:

—Nancy mi-a povestit că a primit un telefon de la noii proprietari ai apartamentului fiicei sale.

—Dar cum? Noii proprietari aveau numărul ei de telefon? a întrebat Bertie, scărpinându-se în cap.

—E o poveste lungă.

—Și ce i-au spus?

—Au sunat să-i spună că au descoperit ceva scris cu creionul pe muchia mesei din bucătărie. „El a fost“... așa scria acolo. Nu ar fi acordat mare atenție, mi-a spus ea, dar, cum Nancy i-a vizitat destul de recent, nu le-a ieșit din minte dispariția lui Maggie.

A urmat un moment de tăcere, în timp ce fiecare se gândea la cele aflate.

—Dar cine e el și ce a făcut? a întrebat Peter, neînțelegând nimic.

Sadie și-a dat seama că asistentul lui Alice era singurul care nu aflase despre rolul jucat de ea în cazul Bailey, despre bănuiala ei că era ceva în neregulă cu dispariția lui Maggie, așa că i-a povestit pe scurt despre ce era vorba. Când a terminat, Peter i-a spus:

—Atunci acest *el*— oricine ar fi— e cel pe care îl cauți.

Sadie a încuviințat din cap cu oarecare bucurie; Peter presupunea că avusese dreptate să creadă că era ceva mai mult decât dubios legat de dispariția lui Maggie.

—Da, trebuie să descopăr cine este *el*.

Alice nu spusese nimic încă, dar atunci și-a dres glasul și a spus:

—Când o femeie aflată în pericol spune „El a fost“ înseamnă că e sigură că lumea va ști la cine se referă. Existau mulți bărbați în viața lui Maggy Bailey?

—Nu existau prea mulți *oameni* în viața ei, a scuturat Sadie din cap. Doar fiica ei, Caitlyn, și Nancy, mama ei.

—Dar tatăl lui Caitlyn?

—Ei, bine...

—E cel care acum are custodia copilului?

—Da.

—S-a recăsătorit de când s-a despărțit de mama fetiței, nu-i așa?

—Da, acum doi ani.

—Și nu mai are alți copii?

—Nu.

Sadie și-a amintit când o văzuse pe Caitlyn la secția de poliție: Gemma, cea de-a doua soție a lui Steve, împletise panglici în părul fetiței, o ținea de mână și-i zâmbea cu o căldură pe care Sadie o vedea chiar de la depărtarea la care se afla.

—Dar a doua lui soție pare să țină foarte mult la Caitlyn.

—Dar el ce fel de om e? a întrebat Alice neconvinsă.

—Steve? Cinstit, binevoitor. Nu îl cunosc prea bine. Dar ne-a fost de ajutor în timpul anchetei.

—Cât de mult v-a ajutat? a întrebat Clive, încruntându-se.

Sadie și-a amintit cum Steve a fost în fruntea celor care o căutau pe Maggie, venind din proprie inițiativă la poliție ca să dea declarații despre trecutul și caracterul ei, zugrăvind poliției un portret foarte limpede – cel al unei femei iresponsabile și nestatornice, căreia îi plăcea să se distreze și căreia i se părea copleșitoare sarcina de a se ocupa de un copil.

—Foarte mult, a răspuns ea, de fapt l-aș descrie ca extrem de folositor.

Clive a scos un sunet ușor de satisfacție, de parcă răspunsul i-ar fi susținut o convingere înrădăcinată și Sadie și-a amintit dintr-odată comentariul lui legat de cazul Edevane despre existența a două tipuri de comportament al celor vinovați. Începea să o furnice pielea. Din prima categorie, spusese el, făceau parte cei care se feresc de poliție ca dracu' de tămâie, iar

din cea de-a doua cei ce se oferă să ajute, care îi caută de bunăvoie pe ofițerii de poliție, plasându-se ei înșiși în centrul investigației, ascunzându-și astfel vina.

—Dar a existat și un bilet, a spus Sadie dintr-o suflare, căznindu-se să nu-și piardă șirul gândurilor ce se aglomerau, pe măsură ce începea să i se formeze o nouă imagine. Un bilet scris de Maggie cu mâna ei...

Nici nu a terminat bine de vorbit când și-a amintit cum Steve se plânsese de neglijența lui Maggie, spunând că uitase că el avea să fie plecat în săptămâna cu pricina. Vorbind despre schimbarea datelor, el spusese: „Am pus-o să scrie“, după care, în următoarea propoziție, a reformulat: „I-am scris chiar eu“. O mică schimbare, pe care Sadie o băgase de seamă chiar atunci. Dar presupusese că era doar o greșală de exprimare. Era supărat și nu-și găsea cuvintele. Ce mare lucru! Acum se întreba însă dacă acea greșală de exprimare nu avusese mai degrabă o conotație freudiană. O scăpare ce indica un alt moment când el o *forțase* pe Maggie să scrie cuvinte pe care i le dictase el.

—Să fie el criminalul? a gândit ea cu voce tare. Steve? Nu a fost suspect niciodată, nici măcar

înainte de găsirea biletului. Avea un alibi, și-a amintit ea, excursia de pescuit la Lyme Regis. S-au verificat informațiile pe care le dăduse doar pentru că așa scria la regulament. Totul s-a dovedit corect: hotelul, concediul, compania de închiriere a bărcii și asta a fost tot. Acum, în loc să-l absolve de vină, lui Sadie i s-a părut că absența lui din Londra— o excursie care l-a purtat într-o regiune îndepărtată a țării, chiar în momentul dispariției fostei sale soții— era extrem de convenabilă. Dar *de ce*? În ciuda propriului cod de bune practici, Sadie nu se putea abține să nu speculeze asupra motivului. El și Maggie au fost căsătoriți cândva, s-au iubit. După ce au divorțat nu au avut prea mult de a face unul cu celălalt. De ce să o omoare așa, dintr-odată?

Vocea limpede a lui Alice Edevane i-a risipit gândurile încâlcite:

—Unul dintre primele mele romane polițiste cu Diggory Brent se baza pe o poveste auzită de la sora mea Clemmie. Înainte de cel de-al Doilea Război Mondial, ne aflam în Hyde Park și mi-a povestit despre un bărbat a cărui soție își dorea atât de tare un copil, că el i-a furat unul. Nu am uitat niciodată povestea aceea. Căci mi s-a părut absolut posibil ca dorința unei femei de a avea un copil și dragostea

unui bărbat pentru soția lui să-i împingă să săvârșească o faptă atât de dramatică.

Sadie și-a reamintit chipul blând, fericit al Gemmei, felul în care o ținea pe Caitlyn de mână când au plecat de la secția de poliție, felul atât de firesc în care și-a ridicat copila pe un șold. O, Doamne, cât de fericită fusese Sadie pentru Caitlyn când îi văzuse împreună, cât de ușurată că, în ciuda dispariției mamei sale, fetița căpătase un cămin iubitor, cu părinți care să aibă grijă de ea!

—Și ce ai de gând să faci, scumpo? a întrebat Bertie, cu voce blândă.

Da, o listă cu sarcini imediate. Asta ar fi de folos. Mult mai utilă decât să-și tot facă reproșuri.

—Trebuie să verific din nou alibiul lui Steve, a spus ea, să văd dacă ar fi putut totuși să apară acasă la Maggie în intervalul când se presupunea că e plecat din Londra. Va trebui să vorbesc din nou cu el, dar nu o să fie prea ușor acum, cu ancheta asta în desfășurare.

—N-ai putea să-l suni pe Donald? Să-l rogi să pună el niște întrebări în locul tău?

Sadie a clătinat din cap.

—Trebuie să fiu absolut sigură înainte de a-l implica pe el.

Apoi s-a încruntat, căci o nouă idee i-a venit în minte.

—Va trebui să mă mai uit încă o dată la biletul lui Maggie, să-i pun pe cei de la medicină legală să îl examineze pentru dovezi.

—Pentru ADN?

—Și asta, dar și să caute semne de constrângere. Biletul a fost deja analizat de experți grafologi care l-au comparat cu alte mostre de scris ale lui Maggie și au spus că erau elemente ce par nefirești, care arată că a fost scris în grabă. Mie mi se părea destul de îngrijit, dar ei văd tot felul de chestii pe care noi, ceilalți, nu le luăm în seamă. Puneam graba pe seama enormității gestului pe care urma să-l facă. Avea mai mult sens.

Biletul era scris pe o cartolină elegantă. Maggie lucrase la papetăria WHSmith și, după câte spunea Nancy, deprinsese gustul articolelor elegante de papetărie. Din punctul de vedere al lui Sadie, scrisul era ordonat, dar în partea de sus a cartolinei era un fel de mâzgăleală care o pusese pe gânduri.

—Și-a încercat pixul, îi spusese Donald, ridicând din umeri. Am făcut și eu asta de sute de ori.

Așa făcuse și Sadie, dar ceva nu era în regulă. Se întreba de ce oare cineva care lăsa impresia că era

atât de pedant și-ar fi încercat pixul pe o cartolină atât de scumpă pe care intenționa să o folosească pentru un mesaj important?

—Dar ea nu era în firea ei, îi răspunsese Donald când Sadie i-a pus aceasta întrebare. Tocmai se pregătea să-și abandoneze fiica, era sub o mare tensiune, și mă îndoiesc că-i păsa cum mai arată hârtia pe care scria.

Sadie își mușcase buzele atunci. Scrisoarea fusese o mare surpriză, care i-a spulberat toate ipotezele și a făcut-o să pară cam țicnită. Atât îi mai trebuia, să bată câmpii mai departe despre o mâzgălitură pe o bucată de hârtie. Totuși, Nancy fost de acord cu ea.

—Maggie n-ar fi făcut asta niciodată, ei îi plăceau să fie toate frumos făcute și la locul lor. De când era mică ținea totul în bună rânduială.

Dintr-odată, mâzgălitura aceea i s-a părut destul de importantă. Dacă era cumva o dovadă că mai fusese cineva acolo cu Maggie? Cineva care stătuse lângă ea, care încercase poate pixul pe hârtie, înainte de a-i dicta mesajul pe care urma să-l scrie?

Sadie le-a împărtășit toate aceste gânduri celorlalți, îngenunchind în timp ce-și scotea telefonul din buzunar. Din fericire, deși nu întru totul legal, făcuse o fotografie a biletului înainte de a fi înregistrat

oficial ca dovadă la dosar. Acum căuta printre fotografiile din telefon și când a găsit-o, le-a întins-o și celorlalți să vadă.

S-a ridicat apoi în picioare și a început să se plimbe de colo, colo. Ar fi fost cu puțință ca Steve să fi plănuit ceva atât de cumplit și să înfăptuiască așa o grozăvie? Poate că mintea ei începea să o ia razna și se agăța de iluzii, dar când s-a uitat la ceilalți, i-a mai venit inima la loc. Un fost polițist, un scriitor de romane polițiste și un cercetător cu doctorat. Cu toată învățătura lor pusă la un loc, formau o echipă de investigații de primă mână și păreau a fi cu toții de acord că putea fi ceva adevărat în această nouă pistă.

Bertie zâmbea, cu chipul lui blând și atât de cunoscut năpădit de ceva ce părea a fi mândrie.

—Și acum ce ai de gând să faci, draga mea? a întrebat-o el din nou. Ce o să se întâmple acum?

Nu mai conta dacă avea sau nu dreptate și care puteau să fie consecințele, dacă exista chiar și cea mai mică posibilitate ca Steve să o fi forțat pe Maggie să scrie biletul acela, dacă ea și-a dat seama că lucrurile aveau să se sfârșească prost și totuși și-a făcut suficient curaj cât să lase un indiciu, atunci

Sadie îi era datoră să cerceteze această dovadă sau să se asigure că o face altcineva.

—Cred că trebuie să raportez ce am aflat, a spus ea.

—Și eu cred tot așa, a încuviințat Bertie.

Dar nu lui Donald. Se putea prea bine ca acest indiciu să nu ducă nicăieri și nu putea risca să-l bage din nou în bucluc din cauza ei. Va fi nevoită să meargă mai sus, chiar cu riscul de a se da de gol că ea fusese sursa scurgerii de informații. În timp ce Bertie și ceilalți strângeau lucrurile de picnic, Sadie a format numărul de telefon al Poliției Metropolitane și a cerut să vorbească cu inspectorul-șef Ashford.

Când ceilalți s-au întors în sat după prânz, Sadie nu a mers cu ei. Clive a plecat cu bărcuța lui, *Jenny*, imediat după masă, nu înainte de a obține promisiunea fermă a lui Sadie că îi va da de știre de îndată ce va avea vreo veste de la Poliția Metropolitană, iar Bertie, care asigura prima tură la standul spitalului, trebuia să se prezinte la datorie la ora trei, când avea loc deschiderea oficială a standului. El încercase să o ademenească pe Sadie promițându-i briose proaspete cu smântână, dar pe ea o apuca răul numai la gândul de a fi înconjurată

de veselie, în timp ce nervii ei erau întinși la maximum.

Dar Alice i-a aruncat lui Bertie unul din rarele ei zâmbete și i-a spus:

—De când n-am mai mâncat eu smântână adevărată din Cornwall!

S-a încruntat când Peter i-a reamintit cu delicatețe de treaba misterioasă pe care avuseseră de gând să o facă încă de când veniseră, dar ea a fluturat din mână, spunând că dacă tot așteptaseră atâta timp, mai puteau sta încă o zi până să o ducă la bun sfârșit. Și, pe deasupra, ar fi fost mai bine să meargă să se cazeze la hotel înainte de începerea festivităților, când piața centrală a satului avea să se aglomereze peste măsură. Alice promisese să îi dea un autograf proprietarei hotelului, ca singură modalitate de a face rost pe nepusă masă de două camere în acel sfârșit de săptămână din timpul festivalului.

Așa s-a întâmplat că Sadie a rămas singură, uitându-se la cele două mașini care dispăreau una după alta, în pădure, pe aleea de la intrare. Când nu s-au mai zărit, și-a scos telefonul. Devenise un obicei. Nu mai avea nici un apel pierdut, ceea ce nu era de mirare, căci dăduse soneria la maximum, așa

că l-a pus la loc cu un oftat de profundă nemulțumire.

Sadie nu le spusese tot adevărul celorlalți când zisese că Poliția Metropolitană era recunoscătoare pentru noile informații. De fapt, Ashford nu fusese nici pe departe încântat să primească telefonul ei și când auzise ce avea de spus, mai că spumegase de furie. Încă o mai ardea urechea de la cuvintele usturătoare pe care i le adresase. Nu ar fi putut jura că saliva lui nu străbătuse prin undele electromagnetice ca să-i ardă timpanul. Ca răspuns, simțise cum o inunda propria furie, dar s-a străduit din greu să și-o stăpânească. L-a lăsat să spună tot ce avea de spus și apoi, cu tot calmul de care s-a simțit în stare, și-a cerut scuze pentru greșeala pe care o făcuse și i-a comunicat că are informații noi. El nici nu a vrut să audă, așa că, simțind în stomac golul pe care îl ai atunci când pui la mezat slujba la care ții foarte mult, Sadie i-a reamintit că are numărul de telefon al lui Derek Maitland și că nu urma să fie bine deloc dacă avea să se dovedească faptul că ea avusese dreptate și că Poliția Metropolitană nu voise să știe că fusese omorâtă o femeie.

Atunci el o ascultase, cu răsuflarea șuierândă ca a unui balaur, și când a terminat, i-a spus morocănos:

—O să pun pe cineva să investigheze.

După care i-a închis telefonul. Apoi nu a mai avut altceva de făcut decât să aștepte și să spera că vor avea amabilitatea să o sune ca să-i spună ce descoperiseră.

Asta era situația! Trebuia să admită că existau locuri mult mai rele în care să-și piardă timpul. Casa era diferită după-amiaza. După schimbarea unghiului în care cădea lumina soarelui, s-ar fi zis că locul acela respira ușurat. Agitația frenetică a păsărilor și insectelor se domolise, acoperișul se întindea, trosnindu-și încheieturile încălzite cu ușurința obișnuită, iar lumina ce se revărsa prin ferestre era domoală și mulțumită.

Sadie a cotrobăit o vreme prin biroul lui Anthony. Cărțile lui de anatomie se mai aflau încă pe raftul de deasupra biroului, cu numele lui scris frumos, plin de speranță, pe prima pagină. În sertarul de jos a dat peste diplomele lui din timpul școlii: premiul întâi la studii clasice, poezie latină și nenumărate altele. Într-un colț din fundul sertarului a găsit o fotografie: un grup de tineri cu uniforme și șepci de studenți, pe unul dintre ei l-a recunoscut ca fiind Anthony în tinerețe. Cel de lângă el, care râdea, mai apărea și într-o altă fotografie înrămată de pe birou, un soldat

cu părul bogat și negru și cu o figură inteligentă. Sub sticla fotografiei era prinsă bine o rămurică de rozmarin și, după culoarea ei maronie, Sadie își dădea seama că s-ar fi pulverizat cu totul dacă ar fi fost scoasă de acolo. Pe birou mai era și o fotografie înrămată a lui Eleanor, stând în picioare în fața unei clădiri de cărămidă. A ridicat-o să se uite mai îndeaproape la ea. Fusese făcută la Cambridge, a bănuț ea, unde locuiseră înainte ca Anthony să-și uimească soția salvând casa de la Loeanneth și înapoindu-i-o.

Jurnalele lui Anthony ocupau un raft întreg din biblioteca ce se înălța pe un perete și Sadie a scos câteva la întâmplare. S-a cufundat în lectură până când lumina aproape că a dispărut și abia mai vedea. Însemnările sale nu dădeau nici un indiciu că Anthony ar fi avut porniri criminale. Dimpotrivă, scrisese despre încercările sale de a se „pune pe picioare”; de reproșurile pe care și le făcea fiindcă-și trădase soția, fratele, patria; erau pagini întregi de exerciții de memorie, așa cum îi spusese și Clive, pentru a-și forța mintea tulburată să se rânduiască la loc. Vinovăția de a fi supraviețuit, în vreme ce alții nu reușiseră, îl măcina de-a dreptul. Scrisorile lui către Howard, prietenul său pierdut, erau sfâșietoare.

Descrieri simple, pline de eleganță, a ceea ce însemna să trăiești *fără a mai fi de folos*, după cum se exprima el, simțind că viața este un dar nemeritat, furat de la alții.

Era impresionantă recunoștința pe care o simțea față de Eleanor și adâncă lui rușine, dar și mai cumplite erau aluziile la groaza că le-ar putea din greșeală pricinui vreun rău celor pe care îi iubea cel mai mult pe lume. *Tu, dragul meu prieten, știi, mai bine decât oricine, că sunt în stare de asta.* Sadie s-a încruntat. (Cum adică? Să se refere la ceva anume sau poate voia să spună doar că prietenul lui îl cunoștea foarte bine?)

Mai reieșea cu claritate că îl obseda neputința sa de a-și continua specializarea în chirurgie. *După tot ce s-a întâmplat în Franța, doar asta aveam în minte. Singurul mod în care puteam să fiu de folos era să mă sigur că supraviețuirea mea avea un rost, să mă întorc acasă, în Anglia, să lucrez ca doctor și să ajut mai mulți oameni decât am nenorocit.* Dar nu reușise și lui Sadie îi era cu adevărat milă de el. Văzuse și ea ce pedeapsă era să trăiască fără munca pe care o îndrăgea atât de mult.

S-a răsucit cu scaunul rotativ, de lemn, înțepenit, ca să privească restul încăperii întunecate. Era un loc

singuratic, trist și cu iz de mucegai. A încercat să-și imagineze cum se va fi simțit Anthony, ferecat într-un astfel de spațiu, întovărășit doar de demonii și dezamăgirile sale, temându-se în permanență că îl vor copleși. Și avea dreptate să se teamă, căci asta s-a și întâmplat în cele din urmă.

Moartea lui Theo fusese cu siguranță un accident. Chiar dacă Ben Munro era tatăl lui Theo și chiar dacă Anthony aflase despre infidelitatea lui Eleanor și se lăsase cuprins de gelozie, a ucide copilul soției sale era o crimă cât se poate de abominabilă. Oamenii se mai schimbă, în viață se întâmplă tot felul de lucruri, dar lui Sadie nu-i venea să creadă că el ar fi fost în stare de așa ceva. Faptul că era conștient de starea lui, groaza că ar fi putut fi capabil de violență, eforturile pe care le făcea să o țină în frâu, toate acestea contraziceau ipoteza lui Clive că el comisese cu bună știință o crimă atât de cumplită. Paternitatea lui Theo nu avea nici o importanță. Faptul că moartea lui Theo s-a petrecut odată cu descoperirea aventurii soției sale era o simplă coincidență. Sadie s-a încruntat. Coincidență. Iarăși cuvântul acesta enervant.

A oftat și și-a întins brațele. Începuse să se lase amurgul lung de vară. Greierii își porniseră cântările

de seară în cotloanele ascunse ale grădinii arse de soare și umbrele din casă începuseră să se lungească. Căldura înmagazinată peste zi se așezase neclintită și grea, așteptând ca răcoarea serii să o domolească. Sadie a închis jurnalul și l-a pus la loc pe raft. Închizând încetișor ușa biroului lui Anthony, s-a strecurat pe scări în jos ca să-și caute lanterna. A cercetat rapid ecranul telefonului— nu primise încă nimic — și apoi s-a îndreptat din nou către măsuța de scris a lui Eleanor.

Habar nu avea ce căuta, știa doar că îi lipsea ceva, și nimic nu era mai potrivit ca scrisorile lui Eleanor ca să pornească. Voia să înceapă cu scrisorile de dinaintea nașterii lui Theo și să le citească pe toate cu speranța de a descoperi acea informație vitală prin prisma căreia să se reazeze brusc toate legăturile. A început cronologic, renunțând la lectura după numele expeditorului, ci luând triplicatul lui Eleanor și căutând apoi răspunsul la fiecare scrisoare în parte.

Mergea greu, dar Sadie avea timp suficient, nu trebuia să meargă nicăieri și avea mare nevoie să se gândească la altceva. Se străduise să-și scoată din minte cazul Bailey și pe Ashford și reînviase lumea lui Eleanor. Era limpede că dragostea lui Eleanor

pentru Anthony era temelia vieții ei, o mare iubire umbrită de groaza și nedumerirea permanentă create de starea lui îngrozitoare. A găsit scrisoare după scrisoare adresate numeroșilor doctori, în care cerea la nesfârșit ajutor, pe un ton măsurat, dar cu o nestrămutată hotărâre de a găsi un tratament.

Dincolo de rugămințile stăruitoare, Eleanor era în culmea deznădejzii, ceea ce reieșea clar din scrisorile adresate lui Daffyd Llewellyn. Mult timp el fusese singurul căruia i se destăinuiseră în legătură cu umilința și disperarea lui Anthony. Fetele nu știau nimic, nici servitorii, se părea, cu excepția câtorva persoane remarcabile, de mare încredere. Nu știa nici Constance, pentru care atât Eleanor, cât și Daffyd Llewellyn simțeau o veche ostilitate.

Eleanor pomenea de mai multe ori că îi făcuse lui Anthony promisiunea de a-i păstra taina și nici nu încăpea discuție să își încalce cuvântul. Pentru restul lumii, crease un basm în care ea și soțul ei trăiau fără nici o grijă: ea era ocupată cu casa, el cu studiul naturii și cu producerea unei opere însemnate. Scrisorile misive vesele celor câțiva prieteni ai lor despre viața la Loanneth, pline de remarci nostime, critice uneori, despre fiicele ei *una mai excentrică decât cealaltă*.

Sadie admira tenacitatea și încăpățânarea lui Eleanor, clătinând din cap, gândindu-se ce sarcină înnebunitoare și imposibilă își luase. Daffyd Llewellyn o îndemnase și el să vorbească deschis cu cei din jurul ei, mai ales de la începutul anului 1933, când îngrijorarea său a devenit mai profundă. Se preocupa ca întotdeauna de starea lui Anthony, dar atunci a început să-i fie frică și pentru băiețelul a cărui naștere declanșase ceva îngrozitor în mintea soțului ei.

I se acutizase o mare suferință produsă de niște amintiri despre o întâmplare îngrozitoare din timpul războiului, când își pierduse cel mai bun prieten. *E ca și cum totul o pornește la vale. Îi este necaz pe norocul lui și regretă imens că nu poate profesa ca medic. Și totul i se amestecă în minte cu amintiri din război, mai ales cu un anume „incident“. Îl aud strigând în somn, spunând că trebuie să plece și să facă să tacă și câinele, și copilul. Și apoi, câteva săptămâni mai târziu: După cum știi, Daffyd, m-am interesat și eu discret de câtăva vreme. Am rămas uluită când nu am găsit numele lui Howard pe lista eroilor, așa că am făcut ceva cercetări. Vai, Daffyd, e groaznic! Bietul om a fost împușcat în zorii zilei de ai noștri! Am găsit pe cineva care a luptat în același*

regiment cu Howard și cu Anthony și persoana aceasta mi-a spus că Howard a încercat să dezerteze și că Anthony l-a împiedicat. Dragul de el, trebuie să fi crezut ca va putea să-l acopere, dar e clar că a intervenit un alt ofițer și lucrurile nu au ieșit bine. Cel cu care am vorbit mi-a spus că Anthony a suferit foarte mult și, cunoscându-mi soțul, sunt sigură că se va fi învinuit la fel de tare ca și cum el însuși ar fi apăsât pe trăgaci.

Faptul că aflase motivul spaimelor nocturne ale lui Anthony nu explica însă de ce se întetiseră la vremea aceea și nu o ajuta pe Eleanor în sarcina împovărătoare de a-l liniști și a-l aduce înapoi la realitate. El îl adora pe micuțul Theo, scria ea, și teama că ar fi putut să-i facă vreun rău îi producea o mare disperare și chiar îl făcea să spună, în cele mai cumplite clipe, că ar fi vrut să termine cu toate astea.

Nu-l pot lăsa, scria Eleanor, nu pot să îngădui ca toate speranțele și visurile acestui minunat om să se sfârșească în acest fel. Trebuie să îndrept lucrurile cumva. Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât sunt mai convinsă că doar vorbind despre ce s-a întâmplat cu Howard va reuși să scape în cele din urmă de teroarea care-l chinuie. Am de gând să-l

întreb direct despre acel „incident“, trebuie să o fac, dar nu înainte de a se liniști toate pe aici. Nu înainte de a-i pune la adăpost pe toți.

În acest vârtej cumplit, singura lumină din existența lui Eleanor, singurul ei refugiu era Ben. Ea îi spusese desigur lui Daffyd Llewellyn despre el și, de asemenea, i se destăinuiseră lui Ben despre starea lui Anthony. Ceva din natura nomadă a lui Ben, scria Eleanor, poate chiar lipsa lui de rădăcini, îl făcea să fie persoana cea mai nimerită cu care să împarți o taină. *Să nu-ți închipui că discutăm despre asta prea des. Avem destule de vorbit. El a călătorit atât de mult, copilăria lui e ca o comoară de povestiri despre oameni și locuri, iar eu de-abia aștept să le aud. E și acesta un fel indirect de a evada, chiar dacă pentru scurt timp. Dar pentru cazurile când trebuie pur și simplu să mă descarc, el este singurul, în afară de tine, dragul meu Daffyd, în care pot avea încredere. Când vorbesc cu el e ca și când aș scrie pe nisip sau aș striga în bătaia vântului. Este atât de reținut, încât sunt sigură că îi pot spune orice fără să se audă mai departe.*

Sadie se întreba ce părere avea Ben despre starea lui Anthony— mai ales despre amenințarea posibilă pe care o prezenta pentru Eleanor și bebeluș, care era

copilul *său*, la urma urmei. Scrisoarea pe care o găsisse Sadie în pavilionul de bărci era o dovadă clară că Ben știa că băiețelul era al lui. A atins cu degetele teancul de scrieri trimise de Ben lui Eleanor. Până atunci Sadie se ferise să le citească. I se păruse că încălca o limită dacă își băga nasul în scrisorile de dragoste ale altcuiva. Dar acum, totuși, se părea că trebuia să arunce o privire.

Dar a făcut mai mult de-atât, le-a citit pe toate. Și când a ajuns la ultima scrisoare în încăpere era întuneric de-a binelea, iar în casă și în grădină era atâta liniște că se auzea marea în depărtare. Sadie a închis ochii. Minteia îi era obosită și agitată deopotrivă, o ciudată combinație de stări contradictorii și tot ce văzuse, citise și auzise în timpul acelei zile se amesteca și se învâlmășea: Alice povestindu-i lui Bertie despre intrarea în tunelul de lângă pavilionul de bărci, Clive și bărcuța lui— „modul cel mai ușor de a ajunge ... poți merge o zi întreagă fără să zărești vreun suflet“, promisiunea lui Eleanor față de Anthony și grija ei pentru Theo, poveștile lui Ben despre propria copilărie.

Se gândea și la Maggie Bailey, și la ce ar fi cineva în stare să facă pentru a-și feri copilul de rău, la

Caitlyn și la felul în care Gemma îi zâmbise, la dragostea puternică pe care o putea simți cineva pentru un copil care nu era al lui. Îi era milă de Eleanor, care în decurs de o săptămână îi pierduse și pe Theo, și pe Ben, și pe Daffyd Llewellyn. Și îi tot revenea în gând caracterizarea pe care Alice i-o făcuse mamei ei: „Credea că odată făcută, o promisiune trebuie ținută cu orice preț...”

Nu mai era vorba despre descoperirea unui indiciu, ci despre punerea laolaltă a mai multe detalii mărunte. Ca în clipa când soarele aruncă o rază și o pânză de păianjen, ascunsă privirii mai înainte, capătă o strălucire de fire de argint fin împletite. Iar Sadie și-a dat brusc seama cum se lega totul și a înțeles ce se întâmplase în noaptea aceea. Anthony nu îl omorâse pe Theo, nici cu premeditare, nici din greșeală. Pur și simplu, nu-l omorâse.

32

Cornwall, 23 iunie 1933

Focul ardea pe insula din mijlocul lacului. Flăcările portocalii săltau zdrențuite pe fundalul înstelat al cerului și deasupra păsările țâșneau ca niște umbre negre. Lui Constance tare îi mai plăcea sărbătoarea

din miezul verii. Era una dintre puținele tradiții ale familiei soțului ei pe care le respectase. Nu pierduse nici o ocazie de a face o petrecere și focurile, lampioanele, muzica și dansul, lepădarea de inhibiții le făcea și mai atractive. Lui Constance nu i-a păsat deloc de toate superstițiile familiei de Shiel despre reînnoire și prefacere, alungarea spiritelor rele și alte asemenea, dar anul acesta se întreba dacă nu ar fi totuși o urmă de adevăr în ele. Constance avea de gând să facă un pas important pentru ea însăși. După aproape patruzeci de ani, se hotărâse, în cele din urmă, să renunțe la o veche animozitate.

Și-a dus mâna la inimă. Durerea știută era încă acolo, ascunsă între coastele ei, asemenea unui sâmbure de piersică. După ce le tot înăbușise tip de zeci de ani, amintirile îi reveneau în ultima vreme. Ce ciudat era că putea uita ce mâncase la cină cu o seară în urmă, dar se putea regăsi în vârtejul întâmplărilor din camera aceea, în zorii acelei zile, când i se sfâșiase tot trupul. Servitoarea cea netoată se mocăia cu niște cârpe, bucătăreasa își suflecuse mânecile până deasupra coatelor ei julite, cărbunii pocneau în foc. Pe coridor, bărbații discutau ce ar fi de făcut, dar Constance nu-i putea asculta, vocile lor erau acoperite de vuietul mării. Vântul bătuse tare în

dimineața aceea și, pe măsură ce lumea începuse să se miște în întunericul nedeslușit din jurul ei, într-o învălmășeală de mâini aspre și voci ascuțite, Constance dispăruse sub mișcarea neostoită a valurilor acelea blestemate. (Cât ura sunetul acela! Chiar și acum o înnebunea.)

După aceea, în golul neîndurător al săptămânilor ce au urmat, Henri chemase mai mulți doctori, cei mai buni din Londra, și toți căzuseră de acord că întâmplarea fusese inevitabilă— cordonul ombilical era strâns în jurul gâtului micuțului— și că ar fi fost cel mai bine pentru toți să fie dat uitării acest incident nefericit. Dar Constance nu uitase și era convinsă că nu aveau dreptate. „Incidentul“ putuse fi evitat; pruncul ei fusese omorât din nepricepere. Din nepriceperea *lui*. Desigur că doctorii au fost cu toții de partea *lui*, căci era de-al lor. Natura nu e întotdeauna dreaptă, o consolau ei, unul mai lingușitor decât celălalt, dar ea știa mai bine. Dar nimic nu-i putea împiedica să mai încerce o dată.

Să îți strângi buzele și să îți înăbuși orice emoție.

Cu cât vorbești mai puțin, cu atât mai repede trece!

O să fie bine data viitoare.

Și au avut dreptate. Douăsprezece luni mai târziu, când s-a născut Eleanor și moașa i-a adus-o să o

vadă– „E fetiță!“– Constance a privit-o din cap până în picioare, suficient cât să vadă că era udă și stacojie și că țipa, după care a dat scurt din cap, întorcându-se cu spatele și poruncind să-i fie adusă o ceașcă de ceai fierbinte.

Și a așteptat să fie cuprinsă de sentimente, de valul de dragoste maternă și de tânjirea care o cuprinsese prima dată (ah, fețișoara aceea durdulie, ca de ceară, degetele lungi și fine, buzele dulci și pline care nu vor rosti nici un sunet niciodată!), dar zilele treceau, una după alta, sânii i s-au umflat și au durut-o, apoi suferința fizică a dispărut și nici nu și-a dat seama când a trecut timpul și doctorul Gibbons a declarat că era sănătoasă și că lăuzia se terminase.

Până atunci, totuși, ceva se întâmplase pe tăcute între ea și copilul abia venit pe lume. Fetița plângea și țipa, refuzând să se domolească ori de câte ori o lua Constance în brațe. Ea se uita la chipul schimonosit de plâns al copilului și nu i-a venit în minte nici un nume potrivit. Așa că a rămas în seama lui Henri să-i dea numele, s-o țină în brațe și să o plimbe, până când s-a dat anunțul și a apărut doica Bruen cu recomandările și principiile ei educative impecabile. La vremea când a mai intervenit și Daffyd Llewellyn cu toate poveștile și poeziile sale,

Constance și Eleanor se înstrăinaseră de tot. În timp, ea și-a sporit ura față de omul care îi răpise nu unul, ci doi copii.

Dar— a oftat Constance— acum se săturase să mai fie furioasă. Prea mult își înăbușise ura topită în timp, care i se cimentase în suflet atât de mult, că o înțepenise și pe ea. În vreme ce orchestra începea o melodie veselă și lumea se învârtea pe ringul de dans luminat de lampioane, împodobit cu ghirlande de salcie, ea a străbătut mulțimea până la mesele unde chelnerii ofereau băuturi.

—Doriți un pahar de șampanie, doamnă?

—Mulțumesc. Și încă unul, vă rog, pentru un prieten.

A luat cele două pahare pline ochi și s-a îndreptat spre băncuța de sub boltă. Nu avea să fie ușor—vechea ei antipatie îi era la fel de cunoscută ca propria imagine reflectată de oglindă —, dar venise momentul să renunțe și să se elibereze de ea, precum și de mânia și de durerea care o stăpâniseră.

Și, ca un făcut, Constance a dat cu ochii de Daffyd Llewellyn la marginea mulțimii. Se îndrepta direct către chioșcul de verdeață, ocolind petrecăreții, de parcă ar fi știut că îl aștepta. Și lucrul acesta îi întări lui Constance convingerea că făcea ceea ce trebuia.

Avea să fie politicoasă, blândă chiar, să-l întrebe de sănătate— știa că avea arsuri la stomac— și să-l felicite pentru realizările lui din ultima vreme și pentru distincția ce urma să o primească.

Colțul buzelor îi tremura a zâmbet.

—Domnule Llewellyn! l-a strigat ea, cu o voce mai ascutită ca de obicei, ridicându-se și făcându-i cu mâna.

El s-a uitat împrejur și a încremenit, surprins să dea cu ochii de ea.

Prin mintea lui Constance a trecut pentru o clipă imaginea lui din tinerețe, a doctorului strălucitor și chipeș cu care se împrietenise soțul ei. Și-a adunat forțele.

—Mă întrebam dacă ai o clipă liberă, a spus șovăitoare, dar s-a stăpânit, hotărâtă să se elibereze. Speram să putem sta puțin de vorbă.

Constance îl ademenea cu un pahar de șampanie, chiar sub bolta de verdeață, în locul unde trebuia să se întâlnească cu Alice în cincisprezece minute. Fata avea un al șaselea simț când venea vorba să afle unde era Ben Munro și Eleanor îl rugase să o țină departe de el în noaptea aceea.

—Te rog, Daffyd, îi spusese ea, Alice o să strice totul dacă apare unde nu trebuie.

El a acceptat, doar pentru că Eleanor era ca și copilul lui. O iubea de când era mică. O păpușică înfășată, ca un accesoriu permanent în brațele lui Henri, și apoi, mai târziu, când se făcuse mai mare, călărind pe umerii lui sau ținându-l pe lângă el. Ar mai fi semănat oare atât de mult cu tatăl ei dacă nu și-ar fi petrecut atât de mult timp cu el în copilărie? Nu avea de unde să știe, dar semăna, și Daffyd o iubea cu atât mai mult.

—Te rog, i-a spus ea, apucându-l de mână. Te implor, nu pot face asta fără tine.

Iar el s-a învoit, de bună seamă.

De fapt, avea rezerve serioase față de ideea aceasta. Grija ce i-o purta lui Eleanor îl împingea la disperare și îi provoca o mare suferință. Arsurile lui la stomac se cronicizaseră de când aflase, iar vechea lui depresie, răul care amenințase cândva să-l doboare, revenise. El văzuse cu ochii lui ce li se poate întâmpla femeilor care și-au pierdut copiii. Așa că planul acesta născut din disperare căpăta sens doar în orele lungi ale nopții.

Discutaseră de numeroase ori și ea își descărcase sufletul în fața lui; o implorase să se mai gândească, dar ea rămăsese de neclintit. Îi înțelegea loialitatea față de Anthony— îi cunoștea pe amândoi de când

erau tineri și suferea, ca și ea, pentru cumplitele încercări îndurate de soțul ei— și îi împărtășea temerile pentru Theo. Dar să facă un astfel de sacrificiu! Trebuia să existe și o altă cale.

—Arată-mi-o și o voi urma, i-a spus ea.

Dar indiferent cum sucea și răsucea piesele puzzle-ului, nu putea să găsească o soluție care să o mulțumească, fără a face cunoscute problemele lui Anthony, lucru pe care ea îl refuza categoric.

—I-am făcut o promisiune, spunea ea, și tu știi cel mai bine că promisiunile nu sunt făcute ca să fie încălcate. Doar tu m-ai învățat asta.

Daffyd a certat-o când i-a adus acest argument, la început mai blând, apoi mai serios, încercând să o facă să înțeleagă că logica ce anima universul lui imaginar, acele fire luminoase pe care le împletea ca să-și creeze poveștile nu erau suficient de puternice ca să susțină meandrele vieții omenești. Dar ea nu se lăsa convinsă.

—Uneori, tot ce putem face este să iubim în tăcere, îi spusese ea, iar el se consolase, în cele din urmă, cu gândul că nimic nu era veșnic, că ea ar fi putut să se răzgândească oricând, că poate era o soluție potrivită, un adăpost temporar mai sigur pentru micuț.

Așa că a făcut ce i-a cerut. A aranjat să se întâlnească cu Alice în noaptea petrecerii, să o împiedice să apară acolo unde nu trebuia ca să nu le zădărnicească planurile. Eleanor contase pe curiozitatea înnăscută a fetei care să o facă să supună și se pregătise toată ziua, evaluând posibilitățile, anticipând problemele, dar nu prevăzuse apariția lui Constance. De regulă, Daffyd se străduia să se gândească la Constance cât mai puțin cu putință. Ei nu se înțeleseseră niciodată, nici chiar înainte de întâmplarea groaznică din noaptea aceea. În timp ce Henri îi făcea curte, Daffyd urmărise de la distanță cum ea îl juca pe degete pe prietenul lui. Cu atâta cruzime și nepăsare! Și totuși Henri era îndrăgostit până peste cap. El crezuse că avea să o poată îmblânzi, că atunci când avea să accepte să se căsătorească cu el, urma să se sfârșească cu nestatornicia ei.

Daffyd nu punea la îndoială durerea lui Constance după pierderea copilului. I se frânsese inima și avusese nevoie să dea vina pe cineva, așa că ura ei că s-a abătut asupra lui. Nu contase că numeroși doctori îi explicaseră despre cordonul ombilical și o asiguraseră că rezultatul ar fi fost același indiferent cine ar fi asistat-o la naștere, ea tot nu voia să-i

creadă. Nu-l iertase pe Daffyd pentru rolul pe care îl avusese. Dar nici el nu își putuse ierta și nu a mai practicat medicina după aceea. Pasiunea lui pentru meserie se stinsese în dimineața aceea cumplită. Era obsedat de chipul copilului, de căldura înăbușitoare și umedă a încăperii, de jalea lui Constance, care nu se putea dezlipi de copilul născut mort.

Și acum ea se afla dinaintea lui, cu un pahar de șampanie în mână, voind să-i vorbească.

—Mulțumesc, a răspuns el, acceptând paharul și luând o înghițitură mai mare decât ar fi trebuit.

Șampania era rece și acidulată, iar el nu-și dăduse seama cât era de însetat, de agitat din pricina misiunii pe care o avea de îndeplinit. Când a terminat de băut, Constance îl studia cu o expresie ciudată pe chip, surprinsă fără îndoială de setea lui neobișnuită. Apoi acea expresie a dispărut și i-a zâmbit.

—Mie mi-a plăcut întotdeauna sărbătoarea de la mijlocul verii. Orice e posibil la vremea asta, nu crezi?

—Mi-e teamă că e prea multă lume pentru gustul meu.

—Poate la petrecere, dar eu mă refeream așa, în general. La ideea de reînnoire, la posibilitatea de a o lua de la capăt.

Comportamentul ei avea ceva alarmant. Daffyd și-a dat seama că era la fel de nervoasă ca el. A mai luat o gură de șampanie.

—Ei, dar tu știi mai bine decât oricine ce înseamnă să o iei de la capăt, nu-i așa, Daffyd? Ce trecere ai făcut! Ce șansă uimitoare ai avut!

—Am avut noroc.

—Henri era atât de mândru de realizările tale literare, ca și Eleanor— ei, ea adoră pământul pe care calci!

—Și eu am îndrăgit-o peste măsură.

—O, da, știu. Ai răsfățat-o îngrozitor. Toate poveștile alea pe care i le-ai spus, cartea pe care ai scris-o despre ea...

Ea a râs ușor, după care a devenit brusc serioasă.

—Am îmbătrânit, Daffyd, mă pomenesc tot mai des gândindu-mă la trecut. Șanse risipite, oameni pierduți.

—Toți pățim la fel.

—Voiam să te felicit pentru distincție, pentru medalia regală. O să fie o recepție la palat, bănuiesc, nu?

—Așa cred.

—O să te întâlnești cu regele. Ți-am spus vreodată că era să mă bucur și eu de acest privilegiu când eram tânără? Dar, din păcate, m-am îmbolnăvit, și s-a dus sora mea, Vera, în locul meu. Astfel de lucruri nu pot fi evitate, desigur. Viața e plină de tot felul de întorsături. Succesul tău, de exemplu— o extraordinară preschimbare a cenușii în trandafiri!

—Constance...

—Daffyd, a urmat ea trăgând aer în piept și îndreptându-și spatele, sper să fii de acord că a venit vremea să lăsăm trecutul în urmă.

—Eu...

—Nu putem să ne agățăm la nesfârșit de resentimente. Vine o vreme când trebuie să ne hotărâm să acționăm mai degrabă decât să reacționăm.

—Constance, eu...

—Nu, te rog să mă lași să termin, Daffyd. Mi-am imaginat de atâtea ori cum va decurge această discuție. Așa că trebuie să-ți spun până la capăt.

El a încuviințat din cap, iar ea a zâmbit scurt, mulțumită, și a ridicat paharul. Mâna îi tremura ușor, Daffyd nu-și dădea seama dacă din pricina emoției sau a vârstei înaintate.

—Aș vrea să bem pentru acțiune, pentru îndreptări, pentru reînnoire.

Au ciocnit paharele și au băut, Daffyd aproape dând peste cap ultimele picături de șampanie. Se simțea confuz, copleșit. Ceea ce se întâmpla era atât de neașteptat, încât nu știa ce să spună: toată vinovăția și durerea acumulate o viață întreagă i s-au răscolit în suflet și ochii i s-au împăienjenit. Era prea mult pentru o noapte și așa încărcată cu alte sarcini împovărătoare.

Frământarea lui trebuie să fi fost vizibilă, căci Constance îl studia, urmărindu-l îndeaproape de parcă l-ar fi văzut pentru prima dată. Și poate din pricina aceasta el simțea că se clatină. Brusc i s-a făcut cald. Era înăbușitor. Prea multă lume se agita de colo-colo și muzica era prea puternică.

—Daffyd! a exclamat Constance încruntându-se. Nu arăți prea bine!

El și-a dus mâna la frunte ca și cum ar fi vrut să se calmeze. A clipit, încercând să-și limpezească privirea, să nu mai vadă nimburi de raze.

—Să-ți aduc un pahar de apă? Ai nevoie de aer curat!

—Aer... a spus el cu gâtul foarte uscat, cu vocea răgușită. Te rog!

Peste tot vedea oameni, chipuri, voci învâlmășindu-se și era bucuros să se poată sprijini de brațul ei. Nici într-o mie de ani nu și-ar fi putut închipui că vreodată avea să fie Constance aceea care să-i dea ajutor. Și totuși, se temea că ar fi putut să cadă fără sprijinul ei.

Au trecut printre oameni care râdeau și i s-a părut că o zărește pe Alice în depărtare. A încercat să spună ceva, să-i explice lui Constance că nu putea merge prea departe, că avea de făcut niște treburi importante, dar limba i se înmuiase și nu putea rosti cuvintele. Mai avea timp. Eleanor îi spusese că nu se întâlneau înainte de miezul nopții. Avea să facă așa cum promisese, doar că avea nevoie de un pic de aer curat mai întâi.

Au luat-o pe poteca de după gardul viu până când s-au îndepărtat de mulțime. Simțea cum inima îi bate să-i spargă pieptul. Era mai mult decât arsurile obișnuite la stomac sau decât anxietatea lui, își simțea pulsul bubuindu-i în urechi. Era de bună seamă din pricina vinovăției, a amintirilor din dimineața aceea de demult legate de neputința lui de a salva băiețelul. Îl apăsa gândul că tocmai Constance era cea care să caute împăcarea. Daffyd simțea o nevoie copleșitoare să plângă.

I se învârtea capul. Auzea tot felul de voci, multe, gălăgioase, îndepărtate, dar una dintre ele străbătea pe deasupra lor, ajungându-i la ureche:

—Așteaptă aici, odihnește-te o clipă. O să-ți aduc niște apă.

Brusc s-a simțit rece ca gheața. S-a uitat în jur. Persoana care-i vorbise dispăruse. Era singur. Unde se dusesese? Cine să se fi dus? Parcă fusese cineva cu el? Sau își închipuise? Era obosit, istovit din cale-afară.

Mintea i se învâlmășea în vârtejul sunetelor dimprejur. Parcă auzea peștii care-și plesnesc cozile în lacuri întunecate, picăturile misterioase în adâncul pădurii.

A văzut ca prin ceață pavilionul de bărci. Se aflau prea mulți oameni acolo, care râdeau și chiuiau, hârjonindu-se în bărcile luminate de lampioane. Avea nevoie să stea singur, să respire, să-și revină în fire.

O să meargă puțin mai departe, în cealaltă direcție, de-a lungul pârâului. Acolo era locul lui preferat. Ce zile frumoase petrecuseră acolo— zile lungi și însorite— cu Henri și, mai apoi, cu micuța Eleanor, țopăind pe lângă ei, încântându-i cu perspicacitatea sa. Daffyd nu avea să uite niciodată expresia lui

Henri când își privea fiica, un exemplu de adorație absolută. Încercase de nenumărate ori să deseneze expresia aceea, dar nu reușise niciodată să o aștearnă pe hârtie.

S-a împiedicat, dar și-a revenit, își simțea picioarele foarte îmbătrânite. Înmuiate, ca și cum ligamentele se prefăcuseră în cauciuc. S-a hotărât să se așeze o vreme. Nu prea mult timp. Și-a căutat în buzunar pastilele pentru arsuri la stomac, a luat una, a vârat-o în gură și a înghițit-o.

Pământul de sub el era răcoros și umed și și-a sprijinit spatele de trunchiul puternic al unui copac. A închis ochii. Asemenea unui fluviu năvalnic după ploaie, pulsul îi bătea iute, ritmic. Iar el se simțea ca o barcă împinsă de vârtoare, țâșnea, se învârtea și sălta.

Daffyd vedea chipul lui Henri acum. Cât de distins, de blând! Eleanor avea dreptate. Uneori a iubi de la distanță era tot ce puteai spera. Și, desigur, era mai bine decât să nu fi iubit de loc.

Oh, dar era atât de greu!

Apa clipea lovindu-se de mal și respirația lui Daffyd Llewellyn s-a domolit. Trebuia să se întâlnească cu Alice, îi promisese lui Eleanor. Avea să se ridice în câteva clipe. Mai rămânea doar câteva

minute, pe pământul tare și răcoros de sub el, lângă copacul credincios, cu briza ușoară care-i mângâia obrazul. Și cu chipul lui Henri în minte, vechiul lui prieten, care-l chema, făcându-i semn cu mâna, iar Daffyd avea să îl urmeze curând...

Uitându-se la ceasul de mână, Alice mai să se ciocnească de bunica ei. Bătrâna mergea foarte repede și părea neobișnuit de surescitată.

—Apă, a spus către Alice, cu obrajii înroșiți și ochii arzători, am nevoie de apă!

În alte condiții, Alice ar fi fost suficient de intrigată de energia neobișnuită a bunicii ei, asta i-ar fi stârnit curiozitatea, dar nu în noaptea aceea. Întregul ei univers se năruise și era prea ocupată să-și înece propria rușine și durere ca să se mai minuneze de ciudățeniile celorlalți. Doar puternicul ei simț al datoriei o făcea să meargă acum să se întâlnească cu domnul Llewellyn. Lui Alice nici nu-i venea să se mai gândească la discuția lor din dimineața aceea: fusese atât de dornică să se descotorosească de el, să plece să-i arate manuscrisul lui Ben, atât de mândră. Ce greșală s-a dovedit!

Doamne, îi venea să moară de rușine! Alice s-a așezat pe băncuța de sub boltă și și-a ridicat genunchii la piept, nefericită de-a dreptul. Nu voise

să vină deloc la petrecere, preferând să-și lingă rănile de una singură, dar Mama insistase.

—Doar nu o să stai bosumflată în casă toată noaptea! îi spusese ea, pune-ți mai bine rochia cea mai frumoasă și vino afară cu toată familia. Nu știi ce te-a apucat și de ce a trebuit să alegi tocmai noaptea asta, dar n-am să îngădui așa ceva, Alice! M-am zbatut din cale-afară să organizez petrecerea și nu-ți permit să o strici cu toanele tale!

Și așa se făcea că se afla aici, copleșită de suferință. Ar fi preferat să-și petreacă noaptea întreagă în dormitor, ascunzându-se în așternuturi, încercând să uite ce proastă fusese, ce proastă nesăbuită! Și numai domnul Llewellyn era de vină. Până când reușise să scape de bătrân în dimineața aceea, își închipuise că nu mai avea timp să-i arate lui Ben manuscrisul, domnul Harris și fiul lui se puteau întoarce dintr-o clipă într-alta. Și atunci a preferat să i-l ducă direct la pavilionul de bărci mai târziu, în după-amiaza aceea. Așa, se gândea ea, ar fi putut să fie singuri, în fine.

Îi ardeau obrazii când își amintea. Cum urcase scările în fugă ca să-i bată la ușă, debordând de entuziasm și încredere. Cu câtă grijă își alesese hainele și își aranjase părul! Cum se dăduse cu

parfumul mamei pe sub nasturii bluzei și pe la încheietura mâinilor, așa cum o văzuse făcând pe Deborah.

—Alice! exclamase el, zâmbind (încurcat, își dădea ea seama acum, dar în momentul acela crezuse doar că era și el la fel de emoționat ca ea. Umilița o ustura și acum.) Nu așteptam oaspeți.

El a deschis ușa pavilionului de bărci și ea a trecut pragul, încântată de dâra de parfum pe care o lăsa în urmă. Era plăcut înăuntru, unde era loc doar pentru un pat și o bucătărioară simplă. Alice nu mai intrase niciodată în dormitorul unui bărbat și a trebuit să se înfrâneze să nu se holbeze ca un copil prostuț la plapuma neglijent împăturită la marginea patului.

Deasupra se afla un cadou mic, dreptunghiular, împachetat simplu, dar cu mare grijă, și legat cu o bucată de sfoară, cu o cartolină făcută dintr-unul din animalele lui de hârtie.

—Asta e pentru mine? a întrebat Alice, amintindu-și că îi promisesse să-i dea ceva.

El i-a urmărit privirea.

—Da, dar nu e mare lucru, doar un mic semn de încurajare pentru scrisul tău.

Alice mai avea puțin până să plesnească de bucurie.

—Că tot vorbim de asta, a spus ea, înainte de a se avânta într-o descriere emoționată a felului cum terminase manuscrisul, uite-l, abia ieșit de sub tipar!

Și i-a îndesat în mână exemplarul pe care îl făcuse special pentru el.

—Am vrut să fii tu primul cititor.

El se bucura peste măsură pentru ea și zâmbetul lui larg a făcut să-i apară o gropiță în obraz.

—Alice, asta e grozav! Ce realizare! Prima carte din multe câte vor urma, să ții minte cuvintele mele!

Iar ea se simțea atât de matură, bucurându-se de laudele lui!

El i-a promis că o s-o citească și, pentru o clipă, Alice și-a ținut răsuflarea, așteptându-l să deschidă și să citească dedicația, dar el a așezat-o pe masă. Tot acolo se afla o sticlă cu limonadă și ea s-a simțit brusc mistuită de sete.

—Aș fi în stare să ucid ca să beau ceva, a spus ea alintându-se.

—Nu-i nevoie să ucizi, i-a răspuns el turnându-i un pahar. O împart bucuros cu tine.

Și în timp ce el și-a abătut atenția într-altă parte, ea și-a desfăcut nasturele de sus al bluzei. El i-a întins paharul și degetele li s-au atins. Un fior electric i-a străbătut șira spinării.

Fără să-l slăbească din ochi, Alice a luat o sorbitură. Limonada era rece și dulce. Și-a lins ușor buzele. Acum era momentul. Acum sau niciodată. Cu o mișcare iute, a pus paharul jos, înaintând spre el și luându-i fața în mâini, s-a aplecat să-l sărute așa cum visase că avea să facă.

Preț de o clipă a fost perfect. I-a adulmecat mirosul de piele tăbăcită și mosc, cu un iz ușor de sudoare, iar buzele lui erau calde și moi și ea a simțit că i se taie picioarele pentru că știuse că așa trebuia să simtă, știuse dintotdeauna...

Dar, dintr-odată, flacăra s-a stins. El s-a tras înapoi, privind-o drept în ochi.

—Ce s-a întâmplat? Cu ce am greșit?

—Vai, Alice!

Pe chip i se citeau surprinderea și îngrijorarea.

—Alice, îmi pare rău! Am fost atât de prost. Nu mi-am dat seama.

—Dar ce vrei să spui?

—Am crezut... nu m-am gândit... a urmat el, zâmbind blând și trist.

Din expresia lui se vedea că abia acum pricepea și că îi era milă de ea. Atunci a înțeles și Alice. A izbit-o pe loc. El nu avea asemenea sentimente. Și nici nu avusese vreodată.

El vorbea mai departe, cu convingere, cu sprâncenele încruntate și ochii plini de blândețe, dar lui Alice ecoul umilinței îi răsuna puternic și neabătut în urechi. Din când în când se mai domolea și mai auzea frânturi de consolări banale: „Ești o fată minunată ... atât de deșteaptă... o scriitoare minunată ... ai un viitor extraordinar înainte... o să întâlnești pe altcineva...”

Era însetată și amețită, trebuia să dispară de acolo, din locul acela unde se făcuse de rușine, unde bărbatul pe care îl iubea, singurul bărbat pe care avea să-l iubească *vreodată*, o privea cu milă și părere de rău și-i vorbea pe tonul acela cu care oamenii mari încearcă să-i domolească pe copiii buimăciți.

Alice a ridicat paharul și și-a terminat limonada, cu toată demnitatea de care a fost capabilă. Și-a luat înapoi manuscrisul cu dedicația ridicolă și a pornit-o spre ușă. Și atunci a băgat de seamă geamantanul. Mai târziu, gândindu-se la lucrul acesta, avea să se întrebe dacă era ceva în neregulă cu ea, dacă, chiar și atunci când i se frângea inima, o părticică a sufletului ei se putea distanța de realitatea emoțională a momentului ca să facă observații. Și mai târziu chiar, când avea să știe mai multe despre

Graham Greene, urma să își dea seama că era doar un ciob mic de gheață pe care toți scriitorii îl au în inimile lor.

Geamantanul era deschis și plin de teancuri de haine. Hainele lui. Își făcea bagajul.

Fără să se întoarcă spre el, l-a întrebat:

—Pleci?

—Da.

—De ce?

Vai, oribilă vanitate! Dar a simțit că-i revine speranța că el o iubea totuși și că din această pricină se simțea nevoit să plece. Din respect pentru tinerețea ei și din datorie față de familia care îl angajase.

Dar nu era așa.

—E vremea să plec. A venit, de fapt, mai demult. Contractul meu s-a terminat acum două săptămâni. Am mai rămas doar ca să ajut la pregătirile pentru bal.

—Și unde ai să te duci?

—Nu sunt sigur încă.

El era nomad, călător, de bună seamă. Nici nu se prezentase vreodată altfel. Și acum pleca. Dispărea din viața ei cu aceeași ușurință cu care apăruse. Dintr-odată i-a venit un gând. S-a răsucit spre el.

—Există altcineva, nu?

Ben nu i-a răspuns, nici nu era nevoie să o facă. Putea să-și dea seama că așa era din privirea lui tristă.

Încuviințând amețită din cap, fără să-l mai privească, a ieșit grăbită din pavilion. Cu capul sus și privirea ațintită înainte, pășind calm.

—Alice, cadoul tău... a strigat el, dar ea nu s-a mai întors.

Doar când a trecut de cotitura potecii și-a strâns manuscrisul la piept și a rupt-o la fugă spre casă, cât a putut de repede, cu ochii plini de lacrimi.

Cum de se putuse înșela atât de tare? Așezată pe băncuța de sub boltă, în timp ce oaspeții petreceau în jurul ei, Alice tot nu înțelegea. Își derula în minte toate întâlnirile lor de-a lungul anului. Fusese întotdeauna atât de bucuros să o vadă, o ascultase cu atenție vorbind despre scrierile ei, despre familie, îi dăduse chiar sugestii atunci când se plângea de Mama, de neînțelegerile pe care le aveau, încercase să micșoreze distanța dintre ele. Alice nu mai întâlnise pe nimeni căruia să-i pese atât de mult de ea, care să o înțeleagă așa de bine ca el.

Era adevărat că el nu o atinsese niciodată așa cum ar fi vrut ea și se gândea cu uimire la ce auzise de la

Deborah despre bărbații tineri și intențiile lor imorale, de desfrâu, dar ea socotise pur și simplu că era prea manierat. Și asta era problema. Presupusese prea multe. În tot timpul acela, văzuse doar ceea ce dorise să vadă: propriile dorințe ce se răsfrânseseră tot asupra ei.

Oftând necăjită, Alice a privit în jur după domnul Llewellyn. Aștepta de mai bine de un sfert de oră și nu se vedea pe nicăieri. Ar fi trebuit să plece. După ce s-a târât afară ca să se întâlnească cu el, nici măcar nu s-a deranjat să vină la ora stabilită. Probabil că uitase, sau avea o companie mai plăcută și întârzia. L-ar învăța minte să apară în cele din urmă și să vadă că ea nu mai era acolo.

Dar unde să se ducă. La gondole? Nu, erau prea aproape de pavilionul de bărci. Nu dorea să mai pună piciorul acolo niciodată. În casă? Nu, servitorii mișunau pretutindeni, toți spioni ai Mamei, bucuroși peste măsură să-i raporteze că Alice nu ascultase poruncile. Pe ringul de dans? Nici vorbă! Nu se putea gândi la ceva mai neplăcut decât să-și rupă călcâiele și să chiuie asemenea celorlalți netoți— și, mă rog, cu cine ar putea dansa?

Ei, asta era problema. Adevărul îngrozitor. Nu avea nimic mai bun de făcut și nici pe nimeni cu

care să se întovărășească. Nu era de mirare că Ben nu o iubea. Nici nu avea ce iubi. Mai erau zece minute până la miezul nopții, focurile de artificii aveau să pornească în curând și Alice era singură. Lipsită de orice nădejde și de prieteni, nu avea rost să continue așa.

Se privea pe sine însăși, ca și cum s-ar fi aflat undeva, la înălțime. O siluetă stingheră, tragică, înveșmântată în rochia cea mai frumoasă, care-și ținea genunchii strânși la piept, o fată pe care întreaga familie o înțelegea greșit.

De fapt arăta cam ca o mică imigrantă rămasă pe chei după o lungă călătorie pe mare. Cu umerii povârniți, capul aplecat, gâtul subțire și drept... O fată hotărâtă, copleșită de o mare pierdere. Toată familia îi fusese răpusă (cum? oribil, tragic, detaliile nu contează, pentru moment), dar, cu o hotărâre de nestrămutat, își pusese în gând să le răzbune moartea. Alice și-a îndreptat spatele, pe măsură ce o idee nouă îi încolțea în minte. A băgat încetișor mâna în buzunar și a început să mângâie coperta carnetelului. Se gândea.

Fata era singură pe lume, neconsolată, părăsită și uitată de toți cei în care crezuse, dar avea de gând să răzbească. Alice avea să se asigura de asta. S-a

ridicat imediat în picioare, îmboldită de o scânteie de entuziasm. Respirația i se întetise și ideile i se învârteau în minte ca niște fire strălucitoare pe care trebuia să înceapă să le împletească. Trebuia să se gândească. Să facă un plan.

În pădure. Acolo trebuia să meargă. Departe de larmă, departe de petrecăreții aceștia nesăbuiți. Acolo urma să se concentreze ca să facă planul următoarei ei povestiri. Nu avea nevoie nici de Ben, nici de domnul Llewellyn, nici de ceilalți. Ea era Alice Edevane și era scriitoare.

Plănuiseră să se întâlnească în pădure, la cinci minute după miezul nopții. Doar după ce-l văzuse așteptând-o acolo, chiar în locul în care promisese, Eleanor și-a dat seama că-și ținuse răsuflarea toată noaptea, așteptându-se ca totul să iasă prost.

—Bună, a spus ea.

—Bună.

Ciudat de formal. Dar cum altfel s-ar fi putut duce la bun sfârșit sarcina îngrozitoare ce-i aștepta? Nu s-au îmbrățișat, ci și-au atins, mai degrabă, brațele, coatele, încheieturile mâinilor, mimând timid afecțiunea cu care erau obișnuiți. În noaptea aceasta totul era diferit.

—Ai avut vreo problemă? a întrebat el.

—M-am întâlnit cu o servitoare pe scări ceva mai devreme, dar era destul de agitată să adune paharele de șampanie pentru miezul nopții. Nu mi-a dat nici o atenție.

—Poate că e bine. E o dovadă că erai în locul acela înainte. Dă mai puțin de bănuț.

Eleanor s-a cutremurat la auzul cuvintelor „locul acela“, „mai puțin de bănuț“. Cum de se ajunsese aici? S-a simțit năpădită de o senzație amețitoare de panică și derută care amenința să o doboare. Lumea pe care o lăsase în spate, pădurea înconjurătoare, petrecerea de dincolo, totul se învâlmășea. Se simțea complet ruptă de tot. Nu mai existau nici pavilionul de bărci luminat de lampioane, nici oaspeții care râdeau și flirtau, înveșmântați în mătăsurii, nici lacul, casa sau orchestra; acum exista doar acest fapt, plănuț de ei, care păruse la început atât de acceptabil, atât de logic.

O petardă a șuierat în spatele lor, străbătând cerul tot mai sus, până a explodat și o ploaie de scânteii roșii s-a revărsat în lac. Ca un îndemn la acțiune. Focul de artificii trebuia să dureze treizeci de minute. Eleanor îi ceruse pirotehnistului să facă un spectacol la care să nu poată rezista nimeni și le

îngăduise și servitorilor să participe. Daffyd o ținea ocupată pe Alice.

—Haide la treabă, a spus ea. Nu avem prea mult timp. O să mi se vadă lipsa.

Eleanor se obișnuise cu întunericul din pădure și acum îl putea vedea bine. Pe chipul lui se citea regretul și un fel de împotrivire, ochii lui căutau să deslușească într-ai ei un semn de șovăială. Cât de ușor ar fi fost să dea înapoi. Să-i spună „A fost o greșeală“ sau „Să ne mai gândim“. Și să plece fiecare pe drumul său. Dar ea și-a luat inima în dinți și a pornit-o către chepengul care ducea la ieșirea din tunel.

Poate că el nu avea să o urmeze, s-a gândit ea cu speranță. Și atunci s-ar fi putut întoarce singură, lăsând pruncul adormit la locul lui, revenind în mijlocul petrecerii ca și cum nu i-ar fi păsat de nimic pe lumea asta. S-ar fi putut trezi a doua zi de dimineață și la următoarea întâlnire ca și Ben aveau să clatine amândoi din cap amuzați, nevenindu-le să creadă, uimiți de nebunia care-i cuprinsese și prostia pe care ar fi putut să o facă, de parcă fuseseră vrăjiți. *O folie à deux*— o iluzie smintită a amândurora.

Dar de îndată ce acestea i-au trecut prin minte, entuziasmând-o și ușurând-o, și-a dat seama că

nimic nu urma să se rezolve de la sine. Anthony se simțea mai rău ca niciodată. Theo era în pericol. Și acum, printr-o întâmplare de neînchipuit, cu efect de-a dreptul distrugător, Deborah și Clemmie descoperiseră legătura ei cu Ben. Simplul gând că fiicele ei știau că îl înșelase pe tatăl lor o făcea să dorească să se prefacă într-un fir minuscul de praf și să dispară, ceea ce era un semn de slăbiciune și lene și nu folosea la nimic decât să-i sporească sila față de ea însăși. Nu, acest plan cumplit, de neimaginat, era singurul mod de a opri dezastrul. Și, mai mult decât atât, era exact ceea ce merita.

Eleanor a tresărit. Ceva se mișcase în pădure, era sigură. Zărise— sau poate auzise— ceva în întuneric. Să fi fost cineva acolo? Fuseseră văzuți?

A scrutat copacii dimprejur, fără să îndrăznească să respire.

Nu era nimic. Își închipuise doar.

Era conștiința ei încărcată.

Oricum, nu avea rost să trăgăneze.

—Hai, iute, a șoptit ea. Vino după mine pe scară, iute.

Când a ajuns jos a pășit într-o parte, să-i facă loc și lui în tunelul de cărămidă. El închisese chepengul de deasupra și era întuneric beznă. Eleanor a aprins

lanterna pe care o ascunsese acolo și l-a condus prin tunel către casă. Mirosea a putred, a mucegai și a mii de aventuri din copilărie. Brusc și-a dorit să fie din nou copil, fără alte griji decât să-și umple zilele nesfârșite, pline de soare. Un suspin îi ardea gâtul, amenințând să îi scape din piept, dar a scuturat din cap mânioasă, blestemându-se pentru această slăbiciune. Trebuia să fie mai puternică. Avea să vină lucruri și mai rele. De dimineață avea să înceapă căutările, urma să fie chemată poliția. Avea să înșire anchete și cercetări, și Eleanor trebuia să-și joace rolul sinistru, iar Ben să dispară.

Ben. Îi auzea pașii în urma ei și i-a revenit în minte gândul usturător că urma să îl piardă și pe el. Că în câteva minute el urma să plece și nu avea să-l mai vadă niciodată... Nu, Eleanor și-a încleștat maxilarul, căznindu-se să se concentreze doar asupra mersului. Pas după pas, s-a oprit doar când a ajuns la treptele ce duceau la intrândul din casă. A îndreptat lanterna spre ușă și a tas adânc aer în piept. În intrând aerul era greu, cu iz de pământ și firele de praf se vedeau suspendate în fasciculul de lumină. De îndată ce avea să treacă dincolo de ușă, nu mai era cale de întoarcere. Își aduna forțele ca să urce,

când Ben a apucat-o de mână. Surprinsă, s-a întors spre el.

—Eleanor, eu...

—Nu, i-a spus ea cu o voce neașteptat de ternă, Ben, te rog nu...

—E groaznic să-ți spun la revedere.

—Atunci nu o face.

După cum i s-a luminat dintr-odată chipul la lumina lanternei, Eleanor și-a dat seama că o înțelesese greșit, că el crezuse că îi sugera că nu trebuia să plece. Așa că s-a grăbit să adauge:

—Nu-mi spune la revedere. Fă doar ce trebuie.

—Dar trebuie să existe o altă cale.

—Nu există.

Și chiar că nu era, dacă ar fi existat, ar fi găsit-o. Eleanor se tot gândise, până când simțise că-i explodează creierul de atâta efort. Îi ceruse și domnului Llewellyn să vină cu o soluție, nici el nu fusese capabil să găsească o alternativă acceptabilă. Nu era nici o cale care să-i mulțumească pe toți. Așa că acest plan fusese tot ce putuse născoci, ceva pentru care ea urma să poarte întreaga vină. Theo avea să fie nedumerit la început, chiar nefericit—Dumnezeu s-o păzească!—, dar era mic și avea să uite. Îl credea pe Ben când îi spunea că o iubește, că

nu voia să trăiască fără ea, dar el era nomad și avea nestatornicia în sânge; tot ar fi plecat până la urmă. Nu, ea trebuia să sufere cel mai mult, să sufere pentru pierderea lor, de dorul lor, așa cum lunii îi lipsește soarele, întrebându-se mereu ...

„Nu, nu te gânde la asta!“ Cu toată tăria voinței sale, Eleanor și-a tras mâna dintr-a lui și a luat-o în sus pe scări. Ar fi trebuit să se concentreze să vadă dacă făcuse tot ce era nevoie ca să pună planul în aplicare. Dacă porția suplimentară de whisky fusese suficientă ca să o facă pe Doica Bruen să doarmă adânc, dacă domnul Llewellyn se întâlnise cu Alice care fusese foarte țâfnoasă toată seara.

Ajunsă în capul scărilor, s-a uitat pe vizorul ascuns din ușa secretă. Avea ochii împăienjeniți și a clipit mânioasă ca să și-i limpezească. Holul era gol. În depărtare se auzeau bubuiturile focurilor de artificii. S-a uitat fugitiv la ceas. Mai erau zece minute. Aveau timp destul.

Simțea mânerul tare, foarte real. Acum era momentul. Știa că era inevitabil, dar refuzase să și-l închipuie, concentrându-se, în schimb, asupra problemelor organizatorice, nepermițându-și să își imagineze ce avea să simtă în acest moment crucial.

—Mai spune-mi încă odată ce fel de oameni sunt, a spus ea încetișor.

Vocea din spatele ei era caldă, tristă și resemnată, ceea ce era cel mai rău.

—Sunt cei mai buni, a spus el. Sunt foarte harnici, inimoși și veseli, la ei miroase întotdeauna a mâncare bună. Poate să mai lipsească vreun lucru, dar din casa lor dragostea nu lipsește niciodată.

„Unde îl duci?“ ar fi vrut să-l întrebe, dar îi ceruse lui Ben să-i promită că nu îi va spune niciodată. Căci nu avea încredere în ea însăși. Totul avea să fie bine, cu condiția ca ea să nu știe unde să-l caute.

Ben a pus mâna pe umărul ei.

—Te iubesc, Eleanor.

Ea a închis ochii, cu fruntea sprijinită de lemnul tare și rece al ușii. Știa că el ar fi vrut să o audă spunându-i același lucru, dar asta i-ar fi adus pieirea.

Încuviințând ușor din cap, a tras ivărul complicat și s-a strecurat în holul pustiu. Și în timp ce focurile de artificii răsunau încă deasupra lacului, aruncând lumini roșii, albastre, verzi prin ferestre, peste covoare, ci au intrat în camera copiilor.

Theo s-a trezit brusc. Era întuneric și doica lui sforăia în patul din nișă. S-a auzit o bufnitură înfundată și un val de lumină verde s-a revărsat prin

perdelele subțiri. Se mai auzeau și alte zgomote, vesele, erau oameni mulți, undeva departe, afară. Dar altceva îl trezise. Își sugea degetul cel mare, ascultând concentrat, și apoi a zâmbit.

A știut că era Mama chiar dinainte de a ajunge în dreptul pătuțului. L-a luat în brațe și el și-a cuibărit căpșorul sub bărbia ei. Era acolo un locșor unde încăpea de minune. Ea îi șoptea vorbe de alint la ureche și el și-a ridicat mâna stângă să-i mângâie fața. A suspinat mulțumit. Theo o iubea pe Mama mai mult decât pe oricine pe lume. Surorile lui erau mai nostime, iar Tata putea să-l ridice cel mai sus, dar era ceva special în parfumul Mamei, în sunetul vocii ei și în felul în care îi mângâia ușor fața cu degetele.

Dar s-a mai auzit încă un zgomot și Theo și-a ridicat capul. Mai era și altcineva în încăpere. Ochii i se deprinseseră de-acum cu întunericul și a văzut un bărbat în spatele mamei. El s-a apropiat zâmbind și Theo și-a dat seama că era Ben, cel din grădină. Îl îndrăgea foarte mult pe Ben. El îi făcea animăluțe din hârtie și îi spunea povești care se terminau întotdeauna cu gâdilituri.

Mama îi șoptea blând la ureche, dar Theo nu asculta. El avea treabă să se ascundă după umărul ei,

încercând să-i atragă atenția lui Ben. Mama îl ținea mai strâns ca de obicei și el s-a răsucit să scape. Ea l-a sărutat de mai multe ori pe obraz, dar Theo s-a dat în lături. Se străduia să-l facă pe Ben să zâmbească. El nu voia să stea în brațe, ci să se joace. Când Ben a întins mâna să-l mângâie, a chicotit în ciuda degetului mare ținut în gură.

—Șșșșt, îi șoptea Mama, șșșșt!

Vocea ei suna altfel și lui nu-i prea plăcea. A privit-o îndelung, dar ea nu se mai uita la el. Arăta la ceva de sub pătuț. Theo s-a uitat la Ben cum se apleacă și se ridică din nou, cu o geantă pe umăr. Nu era ceva cunoscut, așa că nu s-a mai gândit la ea.

Ben s-a apropiat apoi și și-a ridicat mâna să-i atingă obrazul Mamei. Ea a închis ochii și și-a sprijinit capul de mâna lui.

—Și eu te iubesc, i-a spus.

Theo le-a privit chipurile. Stăteau amândoi neclintiți, fără să rostească vreun cuvânt și el încerca să ghicească ce o să urmeze. Când Mama i l-a dat lui Ben în brațe, Theo a rămas surprins, dar nu s-a supărat.

—E timpul! a șoptit ea, și Theo și-a aruncat privirea spre ceasul mare de pe perete.

El nu știa exact ce era timpul, dar aflase că venea de la ceas.

Au ieșit din camera copiilor și Theo se mira fiindcă nu știa unde se duc. Nu era ceva obișnuit să plece din dormitor noaptea. Și-a supt degetul mai departe, atent, așteptând să vadă ce urmează. În hol era o ușă pe care n-o mai văzuse până atunci, dar acum Mama o ținea deschisă. Ben s-a oprit și s-a aplecat spre ea, șoptindu-i ceva la ureche, dar Theo nu i-a auzit vorbele. A gângurit și el încetișor și a zâmbit mulțumit. După care Ben a pornit cu el și ușa s-a închis încet în urma lor.

Era întuneric. Ben a aprins o lanternă și a luat-o în jos pe scări. Theo s-a uitat în jur după Mama. Dar nu o vedea. Poate că se ascundea? Să fi fost un joc? Așa că se uita plin de speranță peste umărul lui Ben, așteptând ca ea să apară brusc, să zâmbească și să-i spună: „Bau!“ Dar nu a apărut. Nici atunci și nici mai târziu.

Lui Theo i-a tremurat buza de jos și ar fi vrut să plângă, dar Ben îi vorbea și vocea lui îl făcea să se simtă în siguranță. Și era ceva liniștitor în ea, ceva ce îi aducea aminte cum căpșorul lui se potrivea perfect în spațiul de sub bărbia Mamei, cum pielea lui Clemmie mirosea ca a lui. A căscat. Era obosit. L-a

ridicat pe Puppy și l-a așezat pe umărul lui Ben, și apoi și-a pus capul pe el. Și-a strecurat degetul în gură, și-a închis ochii și a ascultat.

Era mulțumit. Îi cunoștea vocea lui Ben la fel de bine cum își cunoștea familia, într-un fel special, cu o cunoaștere la fel de veche ca lumea însăși.

33

Cornwall, 2003

Era întuneric beznă, doar lumina albă a farurilor mătura drumul ce se așternea dinaintea lor. Peter nu prea știa de ce se aflau acolo, în acel moment, în pădurea de lângă Loanneth, în loc să meargă în sat să petreacă la festival. I-ar fi plăcut mai degrabă să se afle dinaintea unei farfurii de tocană de pește, cu o halbă de mied făcut în partea locului, dar Alice era pe cât de încăpățânată, pe atât de misterioasă.

—De acord, nu e ideal să mergem pe întuneric, spusese ea, dar n-am încotro, trebuie.

Întrebarea era de ce nu merseseră acolo mai devreme, așa cum plănuiseră.

—Doar nu era să mă apuc de treaba asta cu un detectiv și cu bunicu-său pe lângă mine. E ceva personal.

Răspunsul era parțial adevărat, căci Alice era una dintre cele mai discrete persoane pe care le cunoștea. Se întreba de ce îl luase *chiar și pe el*, dar lista cu lucrurile de care îi ceruse să facă rost pentru călătoria aceasta, „echipamentul“, cum insista ea să spună, arăta destul de clar că fusese chemat pentru forța brațelor. Reușise să facă rost de tot ce îi ceruse, ceea ce nu era ușor așa, pe nepusă masă, dar Peter era priceput și nu voise să o dezamăgească.

Era clar că treaba asta era foarte importantă pentru ea, căci îl sunase acasă, vineri seara, destul de târziu, și îl anunțase că se mai gândise și că voia să vină și ea cu el în Cornwall. Vocea îi era neobișnuit de agitată, răgușită chiar, și lui îi trecuse prin minte că poate după plecarea lui se mai tratase cu câteva pahare de gin tonic.

—Nu îmi place goana pe șosele, Peter, a spus ea, înainte de a-l anunța că avea să fie gata, așteptându-l, a doua zi dimineața la ora cinci. E mai bine să o pornim la drum înainte ca traficul să se aglomereze, nu crezi?

El a încuviințat și era gata să închidă telefonul când ea a continuat:

—Peter...

—Da, Alice.

—Crezi că poți să faci rost de o cazma și de o pereche de mănuși bune de grădinărit? Am ceva de făcut acolo.

Tot drumul stătuse lângă el, încremenită, cu un aer aproape consternat, refuzând cu încăpățănare orice sugestie de a face o oprire ca să ia o gură de aer, să mănânce, să bea sau să-și întindă picioarele. Nu avea chef de sporovăială, ceea ce-i convenea lui Peter. A pus audiobook-ul *Marile speranțe*, l-a deschis la capitolul unde rămăsese și a dat sonorul mai tare. Fusesse atât de ocupat în ultimele două săptămâni că nu avusese timp să termine de citit romanul, dar acest drum lung îi oferea ocazia perfectă să îl asculte. Când s-au apropiat de sat, i-a propus să se ducă direct la hotel și să se cazeze, dar Alice i-a răspuns tăios:

—Nu, nici nu mă gândesc. Trebuie să mergem direct la Loeanneth.

Atunci i-a spus și despre cheia pe care voia să i-o caute.

—Sus, la etaj, se află o uscătorie și în podeaua din spatele stativului este o scândură care se mișcă. O să o vezi pentru că are un cârlig care arată ca un cap de elan. Sub scândură o să găsești o punguță de piele. E a mea și am nevoie de ea.

—Am înțeles, a spus el. Scândura, cârligul cu cap de elan, punguța de piele...

Era la fel de hotărâtă când s-au alăturat celorlalți la picnicul de prânz. Îl pusese să care „echipamentul“ cu el, nerăbdătoare să o pornească prin pădure cu prima ocazie, dar apoi Bertie, bunicul lui Sadie Sparrow, se oferise să o însoțească la festival și ea acceptase fără șovăire. În alte împrejurări, Peter ar fi fost absolut consternat, dar în dimineața aceea văzuse ceva ce ar fi putut explica situația neobișnuită. Nu era sigur, dar i se părea că Alice îl plăcea pe Bertie. Îl asculta atentă când vorbea, râdea la glumele lui și încuviința tot ce-i povestea. Acesta nu era cu siguranță comportamentul ei tipic, ea nu lega prea ușor prietenii, mai bine zis nu lega deloc.

Oricare ar fi fost pricina, se întorseseră în sat, se cazaseră la hotel și Alice a vrut să dea o raită pe la locul de desfășurare a festivităților. Peter se scuzase și o ștersese de unul singur. Toată după-amiaza îi umblase ceva prin minte, un fleac, și voise să se oprească la bibliotecă să-l verifice. Dar acum iată-i în puterea nopții, pornind pe aceeași potecă pe care fuseseră mai devreme, ocolind lacul și îndreptându-se către pavilionul de bărci. Când au ajuns la pârâu, Alice nu s-a oprit, îndemnându-l să meargă mai

departe către pădure. Peter se cam temea, întrebându-se cât de înțelept era să ducă o octogenară în pădure în toiul nopții, dar Alice i-a spus să nu-și facă griji.

—Cunosc pădurea asta ca pe propria palmă. Nu uiți niciodată locurile unde ai crescut.

Pentru a mia oară Alice i-a mulțumit lui Dumnezeu că Peter nu era vorbăreț. Nu avea nici un chef să vorbească sau să explice, nu voia nici un fel de conversație. Tot ce o interesa era să meargă înainte și să-și amintească ultima dată când a umblat pe poteca aceasta prin pădure. Deasupra lor, din întuneric, a țâșnit o pasăre de noapte și și-a reamintit sunetele din acea noapte, cea din urmă cu peste șaptezeci de ani, când se strecurase până acolo să-l îngroape: nechezatul calului, clipocitul apei, zborul silviilor.

S-a împiedicat, dar Peter a prins-o de braț.

—Ai pățit ceva?

Era un băiat bun. Pusese foarte puține întrebări și făcuse tot ce îi ceruse.

—Nu mai avem mult.

Au mers mai departe în tăcere, prin urzici, traversând poiana unde se ascundea chepengul tunelului, au trecut de iazul cu păstrăvi. Alice simțea

o bucurie ciudată să se afle din nou la Loemanneth, în mijlocul pădurii, în noaptea aceasta. Era chiar cum își închipuise în cea precedentă, când se afla în biroul ei de la Londra, ascultând ticăitul ceasului de pe polița șemineului, când scânteia dorului pentru locul acesta se transformase în flacără și o făcuse să-l sune pe Peter. Și asta nu pentru că se simțea din nou tânără, nici vorbă, ci mai degrabă pentru că, pentru prima dată după șaptezeci de ani, își permisesese să-și aducă aminte că fusese tânără. Fusese fata aceea prostuță, speriată, îndrăgostită.

În cele din urmă au ajuns la locul pe care Alice îl alesese atunci, locul în care vina ei stătuse îngropată în tot acest timp.

—Să ne oprim aici, a spus.

A simțit mirosul de șoarece de pădure și de ciuperci și amintirea a lovit-o cu forța unui val, atât de puternic încât a trebuit să se sprijine de brațul lui Peter.

—Mă întreb dacă ai putea să sapi, a spus ea, să faci o săpătură în pământ, spre deosebire de alte săpături pe care le-ai mai făcut pentru mine.

Dragul de el, n-a pus nici o întrebare, ci a scos doar cazmaua din sacul pe care îl adusesese, și-a pus o

pereche de mănuși de grădină și s-a apucat să sape unde i-a arătat ea.

Alice a îndreptat lanterna ca să-i lumineze locul. Își ținea răsufierea, amintindu-și noaptea aceea, ploaia care cădea, noroiul de pe poalele rochiei care i se lipea și de încălțări. Nu a mai purtat-o niciodată după aceea. De îndată ce s-a întors în casă, a făcut-o ghem și a ars-o cu prima ocazie.

Se străduise să meargă pe câmp în ciuda ploii. Ar fi putut să o ia prin tunel. Nu i-ar fi fost prea ușor să deschidă ușa singură, mai ales din pricina aceluia ivăr ciudat, dar s-ar fi descurcat. Însă nu voise să meargă pe unde fusese Ben. Era sigură că el îl luase pe Theo, atât de mult credea în propria ipoteză și o îngrozea gândul că altcineva ar fi putut pune lucrurile cap la cap, descoperind astfel rolul pe care îl jucase ea.

—Alice, poți să miști puțin lanterna? a rugat-o Peter.

—Iartă-mă!

Lăsase lumina lanternei să plutească odată cu gândurile și a îndreptat-o din nou unde trebuia.

Un pocnet ascuțit. Cazmaua se izbise de ceva tare.

Peter s-a lăsat în genunchi și a scos pachetul din groapă, desfăcându-l din ceea ce mai rămăsese din sacul de pânză în care îl pusese ea cândva.

—E o cutie! a exclamat el, privind-o uimit. O cutie de metal!

—Așa e.

El s-a ridicat în picioare, scuturând pământul de pe capac cu mâinile înmănușate.

—Vrei să o deschid?

—Nu, s-o ducem la mașină.

—Dar...

De îndată ce o văzuse, inima începuse să îi bată nebunește, dar reușea să-și stăpânească vocea.

—Nu e nevoie să o deschidem acum. Știu exact ce se află înăuntru.

Sadie și-a croit drum prin mulțimea de la festival. Străzile ce se împreunau formând piața centrală a satului erau pline de standuri unde se vindeau porumb fiert, haine, plăcintă cu carne de porc și prăjituri. Focuri ardeau în butoaie și departe, în port, pontonul plutitor era încărcat cu artificii ce urmau să fie aprinse la miezul nopții. Alice și Peter stăteau la hotelul din colțul Străzii Mari, în clădirea aceea albă, cu coșuri de flori agățate de-a lungul pereților, cu proprietăreasa îngâmfată, dar lui Sadie i-a trebuit

mai mult decât își închipuise să-și croiască drum prin mulțime. Spera să-i găsească acolo, și nu afară, printre petrecăreți. Murea de nerăbdare să le împărtășească ce aflase despre moartea lui Theo, voia să o liniștească pe Alice și să-i spună că Anthony era absolvit de vină.

Telefonul suna, îl simțea vibrând în buzunar. L-a scos cu greu, cât pe ce să dea peste ea un puști cu o vată de zahăr. Sadie s-a uitat la ecran și a văzut numărul Poliției Metropolitane.

—Sparrow!

—Donald?

—Haide că de data asta ai reușit să stârnești un întreg cuib de viespi!

Sadie a încremenit pe loc, pulsul i-a luat-o razna.

—Ce s-a întâmplat? Ați vorbit cu bărbatul ei, cu Steve?

—Păi acu' e acu'! E în arest. A mărturisit tot.

—Cum?? Stai așa, să mă duc într-o parte unde e mai liniște!

Ușor de zis, greu de făcut, dar în cele din urmă Sadie a reușit să dea de o firidă în zidul de piatră al portului unde s-a putut adăposti de gloată.

—Spune-mi ce s-a întâmplat!

—Ashford a chemat-o mai întâi pe cealaltă soție. A pus-o pe Heather s-o interogheze, ce mai face Caitlyn, știi, chestii d-astea, ușurel și prietenos, și-apoi a întrebat-o dacă mai are și alți copii și dacă ar mai vrea să aibă. Și s-a dovedit că ea nu poate avea copii.

Sadie și-a apăsât urechea cu mâna liberă.

—Cum așa?

—Ea și soțul ei s-au chinuit mai bine de un an să facă un copil, după care s-au dus și la doctor să facă analize.

Era exact cum bănuiseră ei în timpul prânzului, la Loanneth, același scenariu pe care Alice îl folosisese în prima ei carte cu Diggory Brent, povestea pe care i-o spusese sora ei cu atâția ani în urmă.

—Așa că el s-a dus și i-a făcut rost de un copil?

—Da, cam așa stau lucrurile. A spus că nevastă-sa a fost distrusă când a aflat că nu poate avea copii. Visase întotdeauna să aibă un copil, o fetiță, mai mult decât orice pe lume. Când a văzut că nu rămâne însărcinată a fost distrusă și toate pilulele alea pentru fertilitate au zăpăcit-o și mai tare. Era cât pe ce să se sinucidă, zicea el, și voia să o vadă mulțumită.

—Găsindu-i o fiică! Soluția perfectă, doar că fetița avea deja o mamă!

—La interogatoriu, a mărturisit tot, ne-a spus ce-a făcut, unde putem să-i găsim cadavrul. Vacanță de pescuit, fir-ar el să fie! Am trimis scafandri acolo. Criminalul tipic, la prima faptă! A plâns, a jurat că nu e un om rău, că n-a vrut să iasă așa, n-a vrut să ajungă până acolo.

Sadie și-a strâns buzele înverșunată.

—Ar fi trebuit să se gândească la asta înainte de a o pune pe Maggie să scrie biletul ăla, înainte s-o omoare!

Clocotea de mânie. Cum răsucea paharul acela de polistiren în timpul anchetei, cum se dădea drept tată iubitor, fost soț persecutat, îngrijorat și confuz, dornic să facă orice era nevoie ca să o găsească pe fugara iresponsabilă, când el știa exact unde o dusesese. Ce îi făcuse.

Maggie știuse ce avea să i se întâmple. La un moment dat, în timpul confruntării cu el, probabil că-și dăduse seama. *El a fost*, scrijelise ea disperată. *El a fost*. Folosirea timpului trecut era îngrozitoare, dar cât de curajoasă! Singura ei mângâiere trebuie să fi fost că fetița, după toate aparențele, nu văzuse ce i se întâmplase mamei ei.

—Și nu v-a spus și ce-a făcut cu fata în timp ce el se ocupa de Maggie?

—I-a pus filmul cu *Dora Exploratoarea* și nici nu s-a clintit.

Și pentru că fetița era în casă, Maggie nu a făcut o scenă, din dorința de a-și apăra fiica de ceea ce și-a dat seama că urma să se întâmple. Pentru a doua oară în seara aceea, Sadie s-a minunat până unde poate merge un părinte ca să-și protejeze copilul iubit.

—Uite ce-i, Sparrow... s-a auzit vocea lui Donald, devenită brusc șovăitoare.

—Și și-a lăsat fiica singură în casă timp de o săptămână!

—Cică a crezut că o să vină bunica, că o să fie găsită mult mai repede. Că urma să se ducă chiar el...

—Va trebui să i se spună și lui Nancy Bailey.

—Au trimis deja un polițist.

—Deci ea a avut dreptate tot timpul.

—Da.

—Fata ei nu a dat bir cu fugiții. Maggie n-ar fi fost în stare de așa ceva. Așa cum a spus Nancy.

A fost ucisă. Și ei fuseseră cât pe ce să-l scoată basma curată pe criminal. Sadie se simțea ușurată și răzbunată, dar și revoltată, tristă pentru că asta

însemna că nu mai era nici o șansă ca fiica lui Nancy să revină acasă.

—Și ce-o să se întâmple cu Caitlyn?

—Acum au luat-o cei de la protecția copilului.

—Și după aia?

—Nu știu!

—Nancy o adoră, a urmat Sadie, ea avea grijă de copil când Maggie mergea la lucru. A făcut și o cameră la ea acasă pentru Caitlyn. Copilul trebuie să trăiască cu cineva din familia lui.

—O să notez asta în raport.

—Trebuie mai mult decât să scriem în raport, Donald. Măcar atâta lucru putem face pentru fetița asta. Am lăsat-o o dată de izbeliște, așa că trebuie să ne asigurăm că nu se mai întâmplă și a doua oară.

Sadie nu avea de gând să o lase pe Caitlyn să dispară înghițită de sistem. Se pricepea prea bine să fie roțița neunsă și era bucuroasă să scârțâie oricât de tare până se asigura că lucrurile decurgeau cum trebuia.

Și tocmai când își puneă în gând să apeleze la toate relațiile pe care le avea, să nu cruțe nimic până când Caitlyn nu avea să fie dată în grija lui Nancy, a zărit prin mulțime două persoane cunoscute.

—Bine, Don. Hai că trebuie să închid!

—Bine, Sparrow, înțeleg. Ar fi trebuit să te ascult și...

—Nu-ți mai face probleme! Vorbim mai târziu, doar te rog să-mi faci un serviciu.

—Bine.

—Asigură-te că fetița rămâne cu bunica.

A închis telefonul și l-a băgat în buzunar, croindu-și drum prin mulțime cât a putut de repede spre locul unde îi zărise pe Alice și pe Peter. S-a oprit o secundă, uitându-se în toate părțile până a dat cu ochii de părul alb al lui Alice, care să-i indice unde erau.

—Alice, a strigat ea, fluturând mâna pe deasupra mulțimii. Peter!

Ei s-au oprit uitându-se mirați în jur, până când Peter, fiind cu un cap mai înalt decât toată lumea, a dat cu ochii de Sadie și a zâmbit. Și scânteia aceea s-a ivit din nou. Fără nici o îndoială.

—Detectiv Sparrow! a exclamat Alice uimită, când Sadie a ajuns în dreptul lor.

—Ce mă bucur să vă găsesc! a rostit Sadie, rămasă fără suflare. Ben a fost, el a fost de la bun început!

Atunci a băgat de seamă că Peter ducea o cazma într-un sac agățat pe umăr și că Alice ținea în brațe

un fel de cutie măricică. Bătrâna părea s-o strângă și mai tare.

—Ce tot vorbești acolo? a întrebat ea.

—Ben a fost cel care l-a luat pe Theo. Nu a fost tatăl dumneavoastră, Anthony. El e nevinovat.

—Bate câmpii! i-a spus Alice lui Peter. Ajut-o cumva, Peter, nu vezi că vorbește aiurea?

Sadie a scuturat din cap, era încă emoționată după discuția cu Donald și avea nevoie să se liniștească, să o ia de la capăt, să-i facă să înțeleagă.

—N-am putea să mergem undeva să stăm de vorbă? Undeva unde să fie mai liniște?

—Haide la hotel, a spus Alice, dar mă îndoiesc că va fi liniște acolo.

Sadie și-a ridicat privirea spre hotel. Alice avea dreptate, nu aveau cum să scape de zgomot acolo. Atunci i-a venit în minte curtea lui Bertie, sus, deasupra satului, cu priveliștea spre mare.

—Veniți cu mine, știu eu un loc perfect.

Deși Bertie era încă la festival, lăsase lumina aprinsă la intrare și ușa descuiată. Câinii mișunau pe lângă nou-veniți, adulmecându-i curioși, după care au decis că nu erau dușmani și s-au luat după ei în bucătărie.

—Vreți o ceașcă de ceai, ceva? a întrebat Sadie, amintindu-și vag că rolul de gazdă implică unele obligații.

—Eu cred că o să am nevoie mai degrabă de un pahar cu ceva, a spus Alice. Cu ceva mai tare.

Sadie a găsit o sticlă de sherry în fundul unui raft din camera lui Bertie, a luat câteva pahare și i-a condus pe ceilalți afară, în curte. Luminițele aprinse de-a lungul zidurilor de piatră ale grădinii sclipeau și, în timp ce Alice și Peter și-au tras scaunele lângă masă, Sadie a aprins lumânările din felinarele de vânt și a turnat fiecareia băutura în pahare.

—Așadar, a început Alice, fără chef să-și piardă timpul cu politețuri, ce e povestea asta cu Benjamin Munro care mi-ar fi luat fratele? Credeam că stabiliserăm deja. Tata... cu șocul obuzului de care suferea...

—Da, a spus Sadie, așa gândeam și cu siguranță a jucat și asta un rol, dar Theo nu a murit în noaptea aceea. L-a luat Ben, care nu a acționat singur. El a plănuit totul împreună cu mama dumneavoastră.

—Ce tot spui?

Alice și-a pus mâna pe capacul cutiei de metal pe care o adusese. Era murdară de pământ și într-o clipită Sadie a făcut legătura cu cazmaua lui Peter,

dar nu a dat importanță acestei ciudățenii și a mers mai departe.

—Am avut dreptate că boala tatălui dumneavoastră era o amenințare, dar am greșit crezând că el i-a făcut vreun rău lui Theo. Ben și Eleanor au decis că pruncul trebuia protejat și tunelul, petrecerea, focul de artificii, toate acestea le-au oferit ocazia cea mai nimerită să-l facă dispărut. E totul în scrisorile lor. Cel puțin dacă știi cum să le citești. Eleanor se dădea de ceasul morții, dar nu a găsit alt mod de a-l feri pe Theo. Pe tatăl dumneavoastră nu îl putea părăsi, îl iubea, și îi promisesse că îi nu avea să îi dea suferința în vileag. Așa că nu vedea altă scăpare.

—Și Ben era tatăl biologic al lui Theo, a spus Peter, care încuviințase din cap în tot acest răstimp. Cea mai nimerită persoană căreia să i-l încredințeze.

—Singura persoană! a subliniat Sadie.

—De asta nu a vrut ea să ofere o răscumpărare, a completat Alice, făcând legătura între fapte cu iuțeala și precizia la care te-ai fi așteptat de la o scriitoare care urzea povești polițiste de aproape o jumătate de secol. Asta m-a obsedat mereu. Nu am înțeles de ce a refuzat atât de categoric. Spunea că ocazia de a obține niște bani scoate la iveală tot felul de desperați și de oportuniști și tulbură apele. Acum

totul capătă un alt înțeles: nu voia ca lumea să înceapă să-i caute pe Ben și pe Theo, nu voia să fie găsiți!

—Și explică de ce nu a vrut să se pomenească nimic în presă despre neglijența Doicii Bruen, a urmat Sadie, și de ce a avut grijă ca Rose Waters și poliția locală să fie răsplătiți cum se cuvine.

—Zău, asta n-am știut-o! s-a mirat Alice.

—Rose a fost distrusă când a fost concediată și nici nu e de mirare— fusese dată afară tocmai pentru că *era atât de grijulie*. Nici nu s-ar fi pus problema ca Eleanor să-și pună planul în aplicare dacă Rose ar fi avut grijă de Theo. Când a plecat, i-a dat recomandări strălucite și o sumă frumușică cu care a putut să-și plătească studiile și să-și facă o viață.

—A recompensat-o, a spus Peter.

—Așa-zisa răpire a fost o plămădire a minții sale, așa că s-a asigurat că toți cei care au avut de suferit de pe urma ei au fost recompensați pentru pierderea veniturilor sau pentru orice alt necaz pricinuit.

—Da, asta seamănă foarte bine cu ceva ce-ar fi făcut Mama, cu simțul ei de dreptate, care era principiul ei călăuzitor.

—Și după aceea? a întrebat Peter. Ben l-a scos pe Theo prin tunel și l-a dus departe de Loanneth. Credeți că l-a crescut de unul singur?

Alice s-a încruntat, răsucind paharul de sherry în mâini.

—Ben a luptat în cel de-al Doilea Război Mondial. A fost ucis în timpul Debarcării din Normandia, bietul de el, ce nedrept să moară așa, chiar aproape de sfârșit. Și fusese pe front mult timp, sora mea, Clementine, l-a întâlnit în Franța, în 1940.

—Theo era încă mic în timpul războiului, a spus Sadie, calculând în minte. Avea doar șapte ani când a izbucnit. Dacă Ben a plecat pe front de la început, nu a avut cum să-l crească pe Theo, doar dacă nu s-a însurat și l-a lăsat cu cineva.

—Sau dacă Theo nu a ajuns în altă parte.

—Ceea ce nu ne dă mai multe speranțe decât aveam la început, a conchis Alice.

Toți au fost cuprinși de o deznădejde la care a contribuit și Ash, care a oftat adânc în somn. Sadie a umplut din nou paharele și au băut tăcuți. Din depărtare străbătea tumultul îndepărtat al festivalului care se întetea în preajma miezului nopții.

—Dar scrisorile, a întrebat Alice în cele din urmă, nu ai găsit ceva în ele? Ceva din care să se înțeleagă

unde s-au dus Ben și Theo după ce au plecat de la Loeanneth?

—Nu, din câte mi-am dat eu seama. De fapt mama dumneavoastră a ținut morțiș ca Ben *să nu-i spună* unde se duceau.

—Poate că i-a dat totuși vreun indiciu.

—Nu cred.

—Ceva mai subtil, ceva personal care să-ți fi scăpat.

Sadie nu putea face față încăpățânării lui Alice.

—Merită să ne mai uităm încă o dată, a spus ea, mă duc să iau dosarul din casă. Am luat câteva scrisori cu mine.

Când a ajuns ea în bucătărie, Bertie tocmai intra pe ușa din față.

—Bună, Sadie! a salutat-o el, cu un zâmbet obosit, dar fericit. Am reușit să scap până nu s-a dezlănțuit petrecerea de tot. Ce-ai zice să cinăm?

Sadie i-a explicat că Alice și Peter se aflau în curte și vorbeau despre cazul Edevane.

—Am făcut o nouă descoperire, dar una care a deschis o listă întreagă de alte întrebări.

—Atunci să pregătim cina pentru patru persoane. Sunt gata imediat!

—Dar n-ai obosit să tot servești tartă cu pere?

—Nicidecum! Auzi ce sacrilegiu!

Și în timp ce Sadie scotea dosarul din rucsac, Bertie fredona ușor pe lângă ceainic.

—Dar cu chestia cealaltă? a întrebat el, așezând pliculețe de ceai în cești. Ai mai aflat ceva de la Poliția Metropolitană?

Sadie i-a spus pe scurt ce aflase la telefon de la Donald.

—Așa deci, a exclamat el trist, dar cu o ușoară satisfacție, ai avut dreptate! Ți-am spus eu că instinctul nu te înșală, a urmat el clătinând din cap cu o expresie de milă. Biata femeie, bietul copil! Și sper că-ți capeți slujba înapoi?

—De asta nu sunt sigură. Ashford știe că eu am vorbit. Nu cred că o să-mi scuze purtarea, indiferent cum au ieșit lucrurile până la urmă. Va trebui să aștept. Între timp... a spus ea ridicând dosarul și făcând semn cu el peste umăr, către cei din curte.

—Desigur. Vin și eu în câteva minute.

Sadie s-a apropiat în timp ce Alice îi spunea lui Peter:

—Știi, am rămas mereu cu impresia că l-am văzut pe Ben în pădure în noaptea aceea.

—Și de ce nu le-ai spus nimic celor de la poliție? a întrebat Sadie, așezându-se la loc pe scaun și împingând dosarul către mijlocul mesei.

O pală de vânt a mișcat firul cu becuțe atârinate de-a lungul zidului făcându-le să zornăie pe piatră. Pentru o clipă, Alice a întors capul.

—Eu n-ar fi trebuit să mă aflu acolo, a spus ea, cu umbrele căzându-i pe obraji, eu ar fi trebuit să mă întâlnesc cu domnul Llewellyn la ora aceea, la petrecere. Mereu mi-am reproșat ceea ce i s-a întâmplat, întrebându-mă dacă nu cumva lucrurile ar fi fost altfel dacă aș mai fi stat încă puțin să-l aștept. Vedeți, mai devreme, în ziua aceea, venise la mine, cerându-mi să ne întâlnim. Insistase că avea ceva de discutat cu mine. Eu l-am așteptat puțin, dar el nu a mai apărut.

—Asta e o altă *coincidență* care mie nu-mi place, a spus Sadie încruntându-se. E ceva în neregulă cu moartea domnului Llewellyn. El îi era foarte credincios mamei dumneavoastră, știa ce avea de gând să facă, ce însemna sacrificiul pe care îl făcea ea— și nu mi se pare în regulă că el a ales să-și pună capăt vieții chiar atunci, în locul acela.

—Ai dreptate, a spus Alice. Nu are nici o noimă. Dar depresia, ca toate afecțiunile mintale, nu e o boală rațională.

—Dacă am ști mai multe despre depresia lui! a exclamat Sadie, ridicându-se și mergând de colo-colo pe dalele de cărămidă. Despre prima lui cădere, când s-a lăsat de medicină și s-a apucat de scris. După câte știu eu, când cineva ia o hotărâre atât de mare, care-i schimbă viața, mai e și altceva, mai există niște motive. Dacă am ști ce a fost, poate ne-am lămuri mai bine.

Peter a ridicat o mână și a spus:

—De fapt, cred că aș putea eu să vă răspund.

Sadie s-a întors să se uite mai bine la el. Alice l-a privit peste ochelari.

—Tu, Peter?

—Astăzi, la Loanneth, când ați vorbit despre căderea nervoasă a lui Llewellyn întrebându-vă ce ar fi putut să o producă, mi-am amintit vag că citisem ceva despre asta într-un curs, la universitate. Așa că am intrat după-amiază la bibliotecă și am dat peste un domn foarte amabil...

—Alastair, a continuat Sadie.

—Chiar el, care se întâmpla să aibă cartea nimerită chiar acolo, pe biroul lui. O primise printr-un schimb

interbibliotecar și o împacheta, pregătindu-se să o înapoieze, când am dat cu ochii de ea. Chiar a fost una dintre cele mai nemaipomenite coincidențe...

—Nu spune una ca asta!

— ... întâmplări fericite! Avea un capitol despre Llewellyn și *Pragul fermecat al lui Eleanor*, cu o analiză foarte interesantă referitoare la principiile kantiene ale simbolurilor...

—Peter! i-a retezat-o aspru Alice.

—Da, da, scuze! Autorul pune în discuție faptul că povestea lui Llewellyn poate fi interpretată ca o alegorie a întâmplărilor din propria viață, mai ales a căderii nervoase pe care o suferise în tinerețe, când fusese nevoit să consulte într-o situație de urgență la moșia unui prieten și îi murise pacientul.

—Un copil? a sărit Sadie. Pacientul erau un nou-născut?

—De unde știi? a întrebat Alice. Ce copil? Al cui?

Privirea lui Sadie s-a încrucișat cu a lui Peter. A zâmbit în semn de înțelegere.

—Crezi că era copilul lui Constance?

—Da, a răspuns Sadie năpustindu-se la masă. Da, da, da!

A început să răsfoiască cu febrilitate dosarul, în timp ce lumânările din felinarele de vânt pâlpâiau în spatele ei.

—Asta explică totul, a spus Peter încet, ca pentru sine. Tensiunea dintre ei, dușmănia pe care ea o simțea pentru el. Mai ceva ca domnișoara Havisham! Asocierea a iritat-o pe Alice.

—Peter, a sărit ea enervată, ce naiba are Dickens de-a face cu toată tărășenia asta?

Peter s-a întors spre ea, cu ochii strălucitori.

—Când lucram la pagina ta de web, mi-ai spus să o fac fără să te bat la cap, și a trebuit să găsesc un răspuns la o întrebare. Așa că m-am uitat într-unul dintre jurnalele tale, din biroul de sus.

—Așa, și?

—Acolo scriai despre bunica ta, descriind-o ca pe „Niște moaște îmbrăcate într-o pulbere de veșminte bogate“, care e un citat din *Marile speranțe*.

—Foarte probabil, era o zgrițuroaică căreia îi plăcea să se îmbrace în rochiile alea pompoase din vremurile ei de glorie— dar pot să vă spun că nu într-o rochie de mireasă! Și, pentru numele lui Dumnezeu, ce are asta de-a face cu un copil?

—Uite, am găsit! a exclamat Sadie, smulgând pagina unde își notase câte ceva dintr-a doua discuție

a poliției cu Constance, la azil. „Asistenta medicală spunea că bătrâna tot vorbea despre Eleanor și despre un băiețel nou-născut care murise. Am crezut că Eleanor mai avusese vreun copil născut mort înaintea lui Theo, dar nu despre Eleanor era vorba.“

Alice a tras aer în piept.

—Deci era copilul bunicii!

Sadie a încuviințat din cap.

—Și Daffyd Llewellyn a fost doctorul care a asistat-o la naștere. Asta explică totul. Relația lui cu Constance, cauza depresiei sale, motivul pentru care s-a lăsat de medicină și și-a găsit alinare în scrierea de povești pentru copii...

—Explică și firul poveștii din *Pragul vrăjit al lui Eleanor*, a spus Peter. Bătrânul chinuit de păreri de rău, ferecat în afara regatului său, regina cea haină a cărei suferință după copilul pierdut stârnește o iarnă perpetuă, fetița, Eleanor, a cărei inocență este singura suficient de puternică să vindece ruptura...

Peter s-a oprit, lovindu-și ușor bărbia, căzut pe gânduri.

—Singurul lucru pe care nu-l explică însă este de ce s-a sinucis la petrecerea de la mijlocul verii, în 1933.

—Dar el nu s-a sinucis, a spus Alice calmă, cu ochii țintă la Sadie. Nu s-a sinucis, nu-i așa?

—Nu, a răspuns Sadie zâmbind, înfiorată de plăcerea de a vedea cum se așază totul la locul potrivit. Nu, nu cred.

Venise rândul lui Peter să se scarpine în cap.

—Dar știm că a murit dintr-o supradoză de barbiturice. Au existat probe, un examen medical.

—A existat însă și o cutie de somnifere puternice furată din casă în seara aceea, a spus Alice. Mult timp am crezut că s-au folosit somniferele pentru Theo, ca să-l țină liniștit

—Dar nu a fost așa, a continuat Sadie. N-ar fi fost greu, doar câteva pastile dizolvate într-o băutură și *voilà!* Pentru că pierderea copilului o rodea de zeci de ani și voia să...

—Să se răzbune, i-a luat Peter vorba din gură. Da, înțeleg ce spui, dar trecuseră patruzeci de ani, de ce ar fi așteptat atâta timp?

Sadie a reflectat puțin. Ramsay îi făcuse onoarea să-și pună capul pe piciorul ei și ea s-a aplecat să-l scarpine sub bărbie.

—Știi, a spus ea, căzută pe gânduri, tocmai am citit o carte în care se punea această întrebare. O femeie și-a ucis soțul din senin după ce-l răbdase ani de-a

rândul. În cele din urmă a determinat-o un fleac. El se hotărâse să plece în vacanță chiar în locul unde ea visase toată viața să meargă și acesta a fost motivul.

—E din *Porția rece de mâncare*, a spus Alice, dând aprobator din cap. Unul dintre romanele mele cele mai tainice, oricum favoritul meu. Dar care să fi fost motivul bunicii, totuși? După câte îmi aduc eu aminte, domnul Llewellyn nu avea de gând să plece în nici o vacanță exotică.

—Dar el anunțase ceva, a sărit Peter, chiar tu ai pomenit azi de asta! I se acordase o distincție regală pentru literatură, și chiar ai spus că bunicii tale nu i-a picat prea bine vestea.

—Distincția regală! a exclamat Sadie.

—Distincția regală, a repetat Alice. Constance s-a străduit toată viața să pescuiască o invitație la palat, să se învârtă în cercurile regale. În tinerețe chiar fusese invitată, dar nu se putuse duce. De câte ori n-am auzit noi povestea asta în copilărie! Și nu și-a revenit niciodată după dezamăgirea asta, a urmat Alice cu un zâmbet trist. E motivul perfect. Nici eu n-aș fi putut să gândesc unul mai bun.

Au rămas tăcuți, ascultând vuietul oceanului, zgomotele îndepărtate ale festivalului, bucurându-se de rezolvarea misterului. Alții n-aveau decât să

folosească alcoolul și drogurile, se gândea Sadie, nimic nu era mai stimulant ca dezlegarea unei enigme, mai ales una atât de neașteptată ca aceasta.

Dar momentul de gândire a fost de scurtă durată. Alice— o femeie pe placul lui Sadie— și-a îndreptat spatele și a tras dosarul spre ea.

—Ei, bine, a început ea, după câte îmi amintesc, căutam un indiciu despre locul unde l-a dus Ben pe Theo.

Peter a ridicat o sprânceană privind-o pe Sadie, amuzându-se amândoi cu îngăduință, dar au făcut ceea ce li se spusese, adunându-se din nou la masă ca să răscolească în dosar.

După o vreme, negăsind nimic folositor, Alice a spus:

—Mă întreb dacă ar fi vreun indiciu în comportamentul Mamei, adică în faptul că se întorcea în fiecare an la Loanneth... a continuat ea, încruntată. Dar nu, nu avem nici un motiv să credem că Ben ar fi continuat să trăiască în Cornwall și nici că i l-ar fi adus pe Theo la Loanneth, chiar dacă ar fi locuit în zonă, a spus ea mai departe, oftând dezamăgită. Mai degrabă ar fi putut să fie un un fel de veghe, un mod de a se simți mai aproape de Theo. Biata Mama, oare cum e să știi că ai un copil

unde va, sânge din sângele tău! Câtă curiozitate, cât dor! Nevoia de a ști dacă era iubit și fericit trebuie să fi fost sfâșietoare!

Bertie, care tocmai apăruse în curte cu o tavă încărcată cu tartă de pere și patru cești de ceai i-a aruncat lui Sadie o privire plină de înțeleșuri.

Sadie s-a uitat aiurea, alungându-și din minte imaginile cu Charlotte Suhterland în sacoul ei de școală și cu mânuța aceea ivită ca o stea de sub păturica de spital.

—Presupun că, dacă se hotărâse să dea copilul, nu mai putea decât să se țină de hotărârea luată. Așa era corect. Să o lase să-și vadă de viața ei fără complicații.

—De viața *lui*, a corectat-o Peter.

—Da, de viața lui, a repetat Sadie ca un ecou.

—Ce pragmatică ești, doamnă detectiv Sparrow! a exclamat Alice uimită. Probabil că scriitorul din mine presupune că toți părinții care renunță la copiii lor trebuie să se mai agață de un mic sâmbure de speranță că într-o bună zi, cumva, li se vor încrucișa cărările din nou.

Sadie își mai ferea încă privirea de Bertie.

—Dar pot fi cazuri când părintele se gândește dacă nu cumva copilul ar putea să fie dezamăgit de el, să fie, în primul rând, supărat și jignit că a fost dat.

—S-ar putea să ai dreptate, a spus Alice, luând articolul de ziar din dosarul lui Sadie și uitându-se la fotografia lui Eleanor, făcută sub copacul de la Loemanneth, cu cele trei fetițe în rochii de vară adunate în jurul ei. Dar mama mea a avut întotdeauna curajul propriilor convingeri. Nu mă îndoiesc că, dacă l-a dat din motivele pe care ea le credea cele mai îndreptățite, ar fi fost suficient de curajoasă în fața posibilității ca el să condamne decizia ei.

—Vai de mine!

Toți și-au îndreptat privirea spre Bertie care se clătina deasupra mesei cu o farfurie cu tartă de pere într-o mână și cu o ceașcă de ceai în cealaltă.

—Bunicule!

Peter s-a mișcat cel mai repede, repezindu-se să îi ia din mâini tarta și ceaiul înainte să le scape. L-a așezat pe Bertie pe un scaun.

—Ce-ai pățit, bunicule?

—Da, eu, doar că... ei bine, nu e nici o coincidență, lumea folosește mereu incorect cuvântul acesta, nu-i așa? Vor să spună că ceva e o înșiruire

remarcabilă de evenimente, dar uită, așa acum am făcut și eu, că există o legătură cauzală. Nu e nici o coincidență, ci doar o surpriză, o foarte mare surpriză!

Se înroșise tot, vorbea fără noimă, și pe Sadie a cuprins-o brusc un val de spaimă gândindu-se că ziua aceea îl obosise peste măsură și că era pe punctul de a face un atac. Dragostea și teama se împleteau, luând forma stăruinței.

—Bunicule! s-a răstit ea. Ce tot spui acolo?

—Pe femeia asta, a răspuns el, arătând cu degetul fotografia din articolul de ziar, eu am întâlnit-o cândva, când eram mic și lucram în prăvălia părinților mei, în timpul războiului.

—Dumneata ai cunoscut-o pe mama mea? a întrebat Alice.

—Ai întâlnit-o pe Eleanor Edevane? a întrebat și Sadie, aproape în același timp.

—Da, de câteva ori. Deși nu știam cum o cheamă. Obișnuia să vină în prăvălia noastră din Hackney, când făcea muncă voluntară.

—Așa e, a spus Alice încântată, a lucrat în cartierul East End în timpul războiului. A ajutat copiii rămași fără adăpost după bombardament.

—Știu, a urmat Bertie, zâmbind cu toată gura. Era tare bună. Una dintre clientele noastre cele mai fidele. Venea întotdeauna în prăvălie și cumpăra câteva mărunțișuri, fleacuri de care cu siguranță nu avea nevoie și eu îi făceam o ceașcă de ceai.

—Ei, bine, asta chiar că e o coincidență! a exclamat Peter.

—Nu, a răspuns Bertie râzând, asta tot încerc să vă spun. Desigur că e o surpriză să îi văd fotografia după atâta timp și să-mi dau seama că e legată de toată povestea asta de la Loanneth în care s-a băgat nepoata mea, dar nu e atât de întâmplătoare pe cât ați crede.

—Bunicule!?!

—Păi din cauza ei m-am mutat eu aici, în Cornwall, ea mi-a băgat ideea asta în cap, în primul rând. Aveam o fotografie deasupra casei de marcat, o ilustrată de la unchiul meu, cu o ușă mică de lemn într-un zid de cărămidă al unei grădini, acoperit de iederă și ferigi și ea a văzut-o odată și mi-a povestit de grădinile din Cornwall. Și eu am tot discutat-o, că aveam o carte a cărei acțiune se petrecea în Cornwall și locul acela mi se părea ca vrăjit. Mi-a povestit despre Curentul Golfului și despre plantele exotice care creșteau acolo. Și n-am uitat-o

niciodată. Acum că mă gândesc, cred că mi-a pomenit chiar și de Loanneth, deși nu i-a spus pe nume. Mi-a povestit că se născuse și crescuse pe o moșie faimoasă pentru lacul și grădinile ei.

—Incredibil, a exclamat Peter, și când te gândești că după atâția ani, nepoata dumneavoastră a descoperit casa ei părăsită și a devenit obsedată de acest caz!

—Ei, nu chiar obsedată! l-a corectat Sadie. Interesată!

Bertie nu i-a luat în seamă, cufundat în amintirea discuțiilor pe care le purtase demult cu Eleanor Edevane despre Loanneth.

—Când vorbea, mă făcea să cred că era un loc magic, cu sarea și marea, și tunelurile contrabandiștilor și tot felul de spiriduși. Spunea că există acolo și o grădină în miniatură, un loc desăvârșit, liniștit, cu un lac cu peștișori aurii în mijloc.

—Da, sigur că era. Ben Munro a făcut-o.

—Ben Munro?

—Unul dintre grădinarii de la Loanneth.

—Ei, ia te uită! a exclamat Bertie ridicându-și capul. Asta *chiar* că e ciudat! Păi așa îl chema pe

unchiul meu, unchiul pe care îl iubeam cel mai mult, care a murit în cel de-al Doilea Război Mondial.

Alice s-a încruntat, iar Peter a întrebat:

—Dar unchiul dumneavoastră a lucrat la Loeanneth?

—Nu sunt sigur, dar s-ar putea, cred. El a făcut tot felul de munci. Nu era genul care să prindă rădăcini într-un loc. Știa o mulțime de lucruri despre plante.

Toți s-au uitat unul la celălalt și Alice s-a încruntat și mai tare.

—Trebuie că era un alt Benjamin Munro. Ben— cel pe care l-am cunoscut noi la Loeanneth— nu putea să fie unchiul nimănui. Fusese singur la părinți.

—Păi așa era și unchiul Ben. Că el nu era unchiul meu de sânge. Era doar un bun prieten al mamei. Crescuseră împreună și rămăseseră foarte legați. Părinții lor fuseseră arheologi care călătoreau peste tot. Ben și mama s-au cunoscut când familiile lor lucrau în Japonia.

Toți au tăcut și aerul din jurul lor părea încărcat de energie. Liniștea a fost sfâșiată de o pocnitură uriașă și apoi a urmat fâsâitul primei petarde de artificii aruncate deasupra portului.

—Dar dumneata unde te-ai născut, Bertie? a întrebat Alice, aparent într-o doară.

—Aaa ... bunicul a fost adoptat când era foarte mic, și-a amintit Sadie.

El îi povestise despre mama lui și despre faptul că nu putea rămâne însărcinată, despre cât de bucuroasă fusese când apăruse el în cele din urmă, cât de mult o iubise și cât fusese de iubit. Asta se întâmplase pe vremea când Sadie venise să stea la ei și o ajutase să nu sufere după decizia de a renunța la copil. Dar după aceea povestea îi ieșise din minte. Fusese o perioadă atât de năucitoare, atâtea gânduri și sentimente îi acaparaseră atenția, iar Bertie vorbea mereu despre părinții lui cu atâta dragoste și căldură încât uitase pur și simplu că nu erau părinții lui biologici.

Bertie mai vorbea încă despre mama lui, Flo, și despre unchiul Ben, fără să sesizeze că Alice se ridicase foarte tăcută și pornise să ocolească masa, îndreptându-se spre el. I-a apucat fața cu mâini tremurânde. Fără să rostească vreo vorbă, ochii ei îi analizau trăsăturile, studiindu-le rând pe rând. A slobozit un strigăt înăbușit și Peter s-a repezit să o sprijine.

—Bunicule! a exclamat Sadie din nou, uimită de-a binelea.

—Bertie! a strigat Peter.

—Theo! a spus Alice

Se mai aflau încă în curtea casei când stelele apuneau pe rând și zorile aruncau o panglică de lumină la orizont.

—El îmi scria mereu, a spus Bertie deschizând o cutie de lemn pe care o adusese din pod.

A scos un teanc de scrisori, prima datând din 1934.

—Cu mult timp înainte ca eu să știu să citesc, dar mi le citeau tata și mama. Uneori veneau și cu mici daruri, sau animale făcute din hârtie ca să mă distreze. Îmi scria de oriunde umbla să lucreze și chiar de pe front. V-am spus doar, era unchiul meu favorit. Întotdeauna m-am simțit foarte apropiat de el. Ca o legătură de familie, s-ar putea spune.

—Știu prea bine ce vrei să spui, a repetat Alice, ca pe o mantră. Și eu am avut același sentiment când ne-am întâlnit azi dimineață. O senzație de familiaritate. De parcă te-aș fi cunoscut într-un fel.

Bertie i-a zâmbit și ochii i-au strălucit.

—Dar ce mai e în cutie, bunicule? a întrebat încetișor Sadie, dându-și seama că le-ar prinde bine să schimbe vorba.

—Ei, tot felul de nimicuri, a răspuns el, amintiri din copilărie.

Și a scos un cățeluș ponosit de jucărie, o carte veche și o mică salopetă de bebeluș. Sadie a observat că îi lipsea un nasture și i-a scăpat un strigăt de surpriză. Și-a băgat mâna în buzunar și a scos micuțul cap de îngerăș— nasturele pe care îl găsisese la Loeanneth. Se potrivea perfect.

—Dar mama și tatăl dumneavoastră v-au povestit vreodată despre părinții dumneavoastră adevărați? a întrebat Peter.

—Îmi spuneau o poveste, a răspuns Bertie zâmbind, despre un tigru și o perlă. Când eram mic, eram foarte încântat să cred că fusesem adus din Africa sub forma unui giuvaier fermecat; că fusesem născut în pădure, hrănit de zâne și apoi lăsat în pragul casei părinților mei.

A scos un lăntișor din cutie, cu un medalion din colț de tigru atârnat de el și i-a mângâiat fildeșul tocit.

—Mi l-a dat unchiul Ben și, după mintea mea de copil, era o dovadă că povestea era adevărată. Și când m-am făcut mai mare, nu am mai întrebat. Sigur că mi-ar fi plăcut să știu cine erau, dar părinții mei adoptivi mă iubeau— nici nu aș fi putut crește într-o familie mai fericită— și m-am împăcat cu ideea de a nu ști.

Și a privit-o din nou pe Alice, cu ochii strălucind de o emoție adunată o viață întreagă.

—Dar tu? a întrebat-o el, făcând semn cu capul spre cutia de metal, încă murdară de pământ, așezată pe masă dinaintea ei. Eu ți-am arătat comoara mea!

Ea a scos cheia din punguță și a descuiat cutia filigranată, ca să scoată la iveală două teancuri identice de hârtie. *Adio, pui de presură*, stătea scris pe prima pagină, *de Alice Edevane*.

—Acesta-i un manuscris! a spus el.

—Da, singurele exemplare ale primului roman pe care l-am scris în întregime.

—Și ce caută în cutie?

—Un scriitor nu-și distruge niciodată opera, a spus Alice.

—Dar de ce să stea îngropată în pământ?

—Asta-i o poveste lungă!

—Poate o să mi-o spui într-o bună zi!

—S-ar putea să ți-o spun.

Bertie și-a încrucișat brațele, prefăcându-se supărat și pentru o fracțiune de secundă Sadie a recunoscut unul dintre gesturile lui Alice.

—Cel puțin spune-ne despre ce este vorba, nu s-a lăsat el. E tot o carte polițistă?

Alice a râs. Primul râs liber, nereținut pe care îl auzea la ea. Sunase tinerește, melodios.

—Vai, Bertie... a dat ea să spună. Adică Theo! Nici nu m-ai crede dacă ți-aș spune!

34

Londra, 1941

Venise de îndată ce auzise unde căzuseră bombele peste noapte. Trecuseră doi ani de când primise scrisoarea care nu cuprindea altceva decât vestea că se înrolase și o adresă din Hackney. Până atunci, Eleanor reușise să se țină la distanță. Activitatea ei din timpul războiului o adusesse destul de aproape de el, în așa fel încât, ori de câte ori vedea băieți pe străzi, îi privea cum joacă arșice sau aleargă după comisioane în pantalonii lor scurți cafenii și cu pantofii scâlțiați, și își închipuia că unul dintre ei era chiar el. Când a citit în ziare despre bombardament, când s-a dus la muncă în dimineața aceea și i s-a dat lista străzilor devastate unde trebuia să se ducă, s-a răsucit pe călcâie și a rupt-o pur și simplu la fugă.

Strada ciuruită era plină de moloz, de pietre și cărămizi, de mobilă distrusă, dar Eleanor și-a croit drum. Un pompier a salutată-o cu o mișcare a capului

și ea i-a răspuns politico. Își ținea pumnii strânși—prostește și copilărește, dar oarecum folositor— și nodul din gât i se mărea și mai tare pe măsură ce trecea pe lângă fiecare casă bombardată.

Nu se mai așteptase nimeni la un alt război. Când îi ceruse lui Ben să nu mai ia niciodată legătura cu ea, insistând că nu trebuie să știe unde îl dusesese pe Theo, nu își închipuise că viitorul avea să arate așa. Își spusese că era suficient, că *trebuia* să fie de ajuns să știe că el se afla în grija unor oameni pe care Ben îi aprecia; că băiatul ei— copilul ei frumos— creștea fericit și la adăpost. Dar nu știuse că avea să fie încă un război. Asta schimba lucrurile.

Eleanor nu avea de gând să-i spună lui Anthony că se dusesese acolo în ziua aceea. Nu avea nici un rost. Mergea doar ca să se asigure că nu fusese bombardată și casa aceea, dar nu trebuia să intre. Oricum nu avea nici un gând să îl vadă pe Theo. În același timp, simțea povara unei fapte greșite. Nu îi mai plăcea să aibă secrete, secretele lor— ale ei și ale lui Anthony— aproape că îi distruseseră.

Crezuse că descoperirea legăturii ei amoroase avea să îl doboare, dar nu se întâmplase așa. La câteva zile după ce aflase, el venise la ea calm și îi ceruse să îl părăsească. Își dăduse seama deja că Theo nu

era fiul lui și spunea că dorința lui era ca ea să aibă o nouă șansă de a fi fericită. Se săturase să mai fie o povară, să îi împovăreze pe cei pe care îi iubea cel mai mult pe lume.

Dar cum ar fi putut ea să facă una ca asta? Să plece cu Ben și cu Theo, să o ia de la capăt? Nu ar fi putut niciodată să-și părăsească fiicele și nici să le ia de lângă Anthony. Pe deasupra, își iubea soțul. Întotdeauna îl iubise. Îi iubea pe *amândoi*, și pe Anthony, și pe Ben, iar pe Theo îl adora, dar viața nu era un basm și erau momente când nu puteai avea tot ce îți dorești, oricum nu totul deodată.

În ceea ce-l privea pe Anthony, faptul că aflate despre legătura ei cu Ben părea să-i fi luminat într-un fel drumul. Spunea că asta făcea ca viața lui să fie mai puțin desăvârșită, că plătitese un preț și că parcursese o parte a drumului spre ispășire.

—Ispășire pentru ce anume? spusese ea, întrebându-se dacă avea să fie cinstit cu ea în cele din urmă.

—Pentru totul, că am supraviețuit, că m-am întors acasă, la toate acestea.

Dar ea era desigur conștientă că nu-i spunea tot, că el vorbea— încriptat, ce-i drept— despre umbra uriașă ce îl bântuia. După ce Theo fusese pus la adăpost,

departe de Loanneth, îl întrebase, în cele din urmă, despre Howard. La început el a fost furios și mult mai tulburat decât îl văzuse ea vreodată, iar, în cele din urmă, cu timpul, după ce l-a luat cu binișorul, i-a confirmat povestea pe care ea o bănuia. I-a povestit totul, despre Howard, Sophie și copilașul ei, Louis, despre noaptea din șopron, când fusese pe punctul de a-l ajuta pe prietenul lui să evadeze, și mai ales despre granița cumplită pe care era cât pe ce să o încalce.

—Dar nu ai încălcat-o! l-a consolată ea, în vreme ce el plângea cu capul pe umărul ei.

—Am vrut să o fac și era s-o fac. Îmi mai doresc și acum, uneori, să o fi făcut!

—Ai vrut să-l salvezi pe Howard. Îl iubeai.

—Trebuia să-l fi salvat.

—Nici el n-ar fi vrut să o faci, oricum nu în felul acesta. El o iubea pe Sophie și iubea și copilul. Se considera tatăl lui Louis, și un părinte se va sacrifica întotdeauna pentru copilul său.

—Dar dacă ar fi existat o altă cale?

—Nu a fost alta. Te știu eu bine: ai fi găsit-o dacă ar fi existat.

Anthony a întrezărit atunci o micuță scânteie de speranță în ochii ei, o scânteie plăpândă care-i spunea că Eleanor avea dreptate.

—Dacă ai fi procedat altfel, a continuat ea, atunci ați fi fost amândoi împușcați. Howard a judecat bine, el a văzut limpede lucrurile.

—Dar s-a sacrificat pentru mine!

—Tu ai încercat să-l ajuți, ai riscat mult ca să-l ajuți!

—L-am trădat.

La asta nu a mai avut ce-i spune. A rămas pur și simplu lângă el, în timp ce își plângea prietenul pierdut. În cele din urmă, i-a strâns mâna cu tărie și i-a șoptit:

—Dar *pe mine* nu m-ai trădat. Mi-ai făcut o promisiune. Mi-ai spus că nu vei lăsa nimic să te împiedice să revii acasă.

Mai era un secret pe care nu i-l destăinuise — adevărul despre ce se întâmplase cu Daffyd. Anthony îl iubise și nu ar fi putut răbda să știe ce făcuse Constance. Dar Eleanor găsisese cutia goală de pastile în dormitorul mamei ei și își dăduse seama. Iar Constance nici nu se sinchisise să nege.

—A fost singurul mod, a spus ea, singura șansă de reînnoire.

După aceea, relația lui Eleanor cu Constance—niciodată prea grozavă— a devenit imposibilă. Nici nu se punea problema ca bătrâna să se mute cu ei la Londra, dar nu putea fi totuși abandonată. Nu pe de-a întregul. Eleanor s-a interesat peste tot până a găsit căminul de la Seawall. Era scump, dar merita fiecare bănuț.

—Nici nu există un cămin de bătrâni mai bun în toată Anglia, are o poziție minunată, i-a spus sorașefă în timp ce îi prezenta clădirea. Chiar pe faleză. Nu este nici o cameră din care să nu se audă cum se rostogolesc valurile oceanului.

—Este chiar ce trebuie, spusese Eleanor în timp ce semna formularul de internare.

Și chiar așa fusese, pe bună dreptate. Vuietul nestăvilnit al oceanului pentru tot restul zilelor ei era exact ceea ce merita Constance.

Eleanor a cotit și a intrat pe stradă, aproape ciocnindu-se de un polițist ce venea pe bicicletă. A cuprins cu privirea casele până a ajuns la băcănie. Respirația i s-a mai calmat când a văzut afișul glumeț de pe fațadă: „Chiar mai deschis ca de obicei“. S-a simțit ușurată pe dată. Nu fusese lovită.

Dacă tot ajunsese acolo, Eleanor s-a hotărât să arunce o privire în vitrină. Așa că a înaintat până

când s-a apropiat suficient ca să se uite pe fereastra asigurată cu fâșii de bandă adezivă. A văzut numele prăvăliei scris țăntoș în susul vitrinei și cutiile de conserve frumos aranjate pe raftul dinăuntru. Clădirea avea două caturi, iar ferestrele aveau perdele asortate. Era o casă frumușică. Confortabilă. Eleanor își închipuia cu cât efort se țineau curate vitrina și copertina în timpul raidurilor aeriene. Clopoțelul a răsunat ușor când a deschis ușa. Era o prăvălie micuță, dar surprinzător de bine aprovizionată, având în vedere lipsurile. Se vedea că cineva se străduia să aibă lucruri bune de oferit cumpărătorilor istoviți de război. Ben îi spusese că prietena lui, Flo, avea o forță de nestăvilit. „Ea nu face niciodată lucrurile pe jumătate.“ Acesta fusese unul dintre argumente— alături de asigurarea că prietena lui era bună, blândă și cinstită— care o ajutaseră pe Eleanor să o îndrăgească pe această femeie pe care nu cunoscuse, dar căreia urma să-i încredințeze o parte atât de însemnată a inimii sale.

În prăvălie era foarte liniște. Mirosea a ceai proaspăt și a lapte praf. După teighea nu se afla nimeni și Eleanor și-a spus că acesta era un semn. Văzuse ce era de văzut și era momentul să plece.

Pe peretele din spate al prăvăliei se afla o ușă întredeschisă și ea s-a gândit că probabil dădea în casă— locul unde el dormea noaptea și mânca la masă, râdea și plângea, țopăia și cânta, căminul în care trăia.

Inima începuse să-i bată cu putere. Se întreba ce ar fi fost dacă ar fi îndrăznit să arunce o privire dincolo de ușa aceea. Eleanor s-a uitat peste umăr și a văzut pe geam o femeie care împingea un cărucior negru pe stradă. În prăvălie nu mai era nimeni. Nu avea altceva de făcut decât să se strecoare pe ușa deschisă. Tocmai trăgea adânc aer în piept când din spatele ei s-a auzit un zgomot. S-a răsucit și a dat cu ochii de un băiat care se iveaua de sub tejghea.

L-a recunoscut pe dată.

El stătuse pe jos în tot acest timp și acum o privea uimit. Avea o claie de păr drept, nisipiu care îi cădea pe ochi asemenea unui castron cu budincă răsturnat și purta un șorț alb legat în jurul mijlocului. Era prea lung pentru el și fusese îndoit ca să-i vină bine.

Avea aproximativ nouă ani. Nu, nu *aproximativ*, ci chiar nouă ani! Mai precis, nouă ani și două luni, era micuț de statură, dar nu slab și avea obrazii rotunzi. I-a zâmbit cu toată gura lui Eleanor, ca și cum ar fi fost convins că lumea e un loc minunat.

—Scuze că v-am făcut să așteptați, a spus el. Mi-e teamă că nu prea mai avem lapte astăzi, dar avem niște ouă grozave pe care tocmai le-am primit de la o fermă din Kent.

Eleanor simțea că o cuprinde amețeala.

—Ouă, a bâiguit ea, ar fi bune niște ouă!

—Unul sau două?

—Două, te rog.

Și-a scos carnețelul cu cupoanele de rație și, în timp ce băiatul s-a întors spre coșul de pe raftul din spatele tejghelei și a început să înfășoare ouăle în bucăți de ziar, ea s-a apropiat de el. Își simțea inima bubuind să-i spargă pieptul. Dacă ar fi întins doar puțin mâna, ar fi putut să-l atingă.

Și-a împreunat palmele strâns pe tejghea, ca să reziste tentației. Deodată a băgat de seamă o carte. Era ponosită, cu colțurile îndoite și fără copertă. Nu o văzuse acolo când intrase în prăvălie, probabil că băiatul o scosese când ieșise din ascunzătoare.

—Îți place să citești?

El i-a aruncat peste umăr o privire vinovată, iar obrajii i s-au îmbujorat pe loc.

—Mama mea zice că sunt un geniu înnăscut.

Mama mea! Eleanor s-a cutremurat.

—Nu mai spune!

El a încuviințat din cap, încruntându-se ușor, continuând să împacheteze cu atenție cel de-al doilea ou, răsucind colțurile hârtiei ca la bomboane. Apoi le-a pus pe amândouă pe tejghea și a îndesat cartea pe un raft sub tejghea. S-a uitat la Eleanor, spunându-i solemn:

—De fapt, nu am voie să citesc când am grijă de prăvălie.

—Și eu făceam la fel când eram de vârsta ta.

—Și v-a trecut de-atunci obiceiul acesta?

—Nu prea.

—Nici mie nu cred că o să-mi treacă, de fapt. Pe asta am citit-o deja de patru ori.

—Ei, atunci cred că o știi aproape pe dinafară.

El a zâmbit, încuviințând cu mândrie.

—E despre o fată care trăiește într-o casă mare și veche de la țară și descoperă pragul tainic către o altă lume.

Eleanor s-a ținut de marginea tejghelei ca să nu cadă.

—Fata asta trăiește într-un loc numit Cornwall. Ați auzit de el?

Ea a încuviințat din cap.

—Și ați fost acolo vreodată?

—Da, am fost.

—Și cum e?

—Miroase a ocean și totul e verde. Sunt grădini extraordinare, pline de plante ciudate și minunate pe care nu le poți vedea nicăieri altundeva în Anglia.

—Așa e, a răspuns el, cu ochii strălucind. Adică așa mi-am închipuit și eu. Și unchiul meu mi-a spus la fel. El a fost acolo, să știți. Și zice că există de-adevăratelea case așa mari ca asta din cartea mea, cu lacuri și cu rațe și cu tuneluri secrete.

—Eu am crescut într-o casă ca asta.

—Vai, ce norocoasă sunteți! Unchiul Ben, care e acum pe front, mi-a trimis cartea aia poștală.

Eleanor s-a uitat spre locul arătat de băiat. O fotografie în sepia a unei porți de grădină năpădită de vegetație era lipită pe casa de marcat. „Amintiri magice!“ scria în colțul din dreapta jos cu litere înflorate

—Credeți în magie? a întrebat-o el serios.

—Cred că da.

—Și eu la fel.

Și-au zâmbit unul altuia, într-o clipă de perfectă armonie, și Eleanor a simțit că se află în pragul a ceva ce nu prevăzuse și pe care nu-l putea descrie cum se cuvine. Totul părea posibil.

Dar apoi atenția le-a fost atrasă de un zgomot și o femeie a dat buzna pe ușa din spatele prăvăliei. Avea părul negru tuns scurt și cârlionțat și un chip vioi cu buze pline și ochi strălucitori— genul acela năvalnic care umplea toată încăperea și o făcea pe Eleanor să se simtă slabă și străvezie.

—Ce faci aici, scumpule?

I-a ciufulit părul băiatului și i-a zâmbit cu o dragoste imensă. Apoi s-a întors către Eleanor.

—V-a servit Bertie cum se cuvine?

—A fost foarte amabil.

—Sper că nu v-a reținut de la treabă? Flăcăul ăsta al meu e așa de vorbăreț, că e în stare să te zăpăcească, dacă îl lași.

Bertie a râs și Eleanor și-a dat seama că asta era o glumă de-a lor.

A simțit o durere în piept și a întins mâna să se apuce de teighea. O apucase brusc amețeala.

—Nu vă simțiți bine? Sunteți cam palidă.

—Nu am nimic.

—Sunteți sigură? Bertie, ia du-te tu să pui ceainicul pe foc, scumpule!

—Nu e nevoie, a spus Eleanor, trebuie să plec. Mai am o mulțime de lucruri de făcut. Îți mulțumesc

pentru ouă, Bertie. O să le mâncăm cu plăcere. Nu am mai văzut de mult timp ouă de-adevăratelea.

—Fierte tari! A zis el, doar așa sunt bune ouăle!

—Sunt cu totul de acord.

Clopoțelul a răsunat din nou când ea a deschis ușa și prin minte i-a fulgerat o amintire: într-o zi, cu zece ani în urmă, deschisese ușa oficiului poștal și dăduse peste Ben.

—O să vă fac o ceașcă de ceai când veniți data viitoare, a strigat băiatul după ea.

Eleanor s-a întors și i-a zâmbit.

—Mi-ar plăcea foarte mult. Chiar foarte mult.

35

Londra, 2004

S-au întâlnit la Muzeul de Istorie Naturală, așa cum obișnuiau mereu de ziua lui Eleanor. Nu s-au îmbrățișat, nu obișnuiau așa ceva, dar s-au luat la braț, fiecare sprijinind-o puțin pe cealaltă în timp ce făceau turul de rigoare. Nu au rostit nici un cuvânt, ci au mers împreună tăcute, cufundată fiecare în propriile amintiri despre Anthony, Loanneth și toate lucrurile pe care le învățaseră, prea târziu ca să-

l mai ajute, dar încă la timp ca să aducă puțină alinare în propriile vieți.

Ceilalți li s-au alăturat mai târziu ca să ia ceaiul la Muzeul „Victoria și Albert“. Până și Bertie venise din Cornwall.

—Nici nu mă gândesc să lipsesc, i-a răspuns când Alice i-a telefonat să-l invite. Și oricum, tot aveam de gând să vin la Londra. E și o anume inaugurare la care trebuie să fiu...

El ocupase deja o masă când și-au făcut apariția Deborah și Alice și le-a făcut semn cu mâna. S-a ridicat în picioare, zâmbind, îmbrățișându-le pe fiecare în parte. Ce ciudat, se gândea Alice, în timp ce Deborah îi mângâia obrazii lui Bertie și râdea, că repulsia lor pentru atingerile fizice nu se extindea și la fratele lor mai mic. De parcă, fiindcă nu petrecuseră prea mult timp împreună, ar fi simțit nevoia fizică să acopere toți acei ani de absență. Sau poate din pricină că îl pierduseră atunci când era atât de mic și dragostea pe care o simțeau pentru el cerea o exprimare tactilă, așa cum un adult nu se poate abține să nu întindă brațele ca să ia un copil. Oricum, ele îl adorau. Și atunci i-a trecut prin minte cât de fericită ar fi fost Eleanor să știe că se regăsiseră.

Apoi a venit și Sadie, cu un teanc de hârtii în brațe. Mergea grăbită ca de obicei, cu capul plecat, în timp ce încerca să orânduiască hârțiile.

—Scuze, a spus ea când a ajuns la masa lor. Nu a venit metroul. Am întârziat. Asta e viața mea în momentul actual, încerc să termin totul la timp pentru marea inaugurare. Sper că nu v-am făcut să așteptați.

—Deloc, a spus Deborah zâmbind drăgăstos. Și noi de-abia am sosit.

—Uite-l și pe Peter! a spus Bertie făcând semn cu capul spre intrare.

Sadie i-a întins hârțiile lui Alice.

—Am subliniat tot ce-am putut găsi, dar nu a fost mare lucru. Doar câteva chestii minore de procedură. Vai, Alice, a exclamat ea, zvârlindu-și geanta pe jos și trântindu-se pe scaun. Ce grozavă e! Extraordinară! N-am putut s-o las din mână!

Alice s-a arătat încântată, dar nu surprinsă.

—Mă bucur că cea de-a cincizeci și una carte s-a dovedit a fi mai captivantă decât cea de-a cincizecea!

Peter s-a apropiat de masă și s-a aplecat să o sărute pe Sadie pe obraz. Ea l-a apucat de cămașă și l-a sărutat din nou.

—Cum a fost? l-a întrebat ea. Ai luat-o?

—E chiar aici, a răspuns el, arătând spre rucsac.

—Cum de-ai reușit? Mie mi-au spus că durează cel puțin încă o săptămână.

El a zâmbit misterios.

—Am eu metodele mele!

—Cred și eu!

—Să știi că are! Și să mai știi că el este asistentul meu, s-a repezit Alice, așa că nici să nu-ți treacă prin cap să mi-l furi!

—Nici n-aș îndrăzni.

—Haide, dă-i drumul atunci, a intervenit Bertie. Nu ne mai ține în șah. Dă-ne-o s-o vedem!

Peter a scos un pachet dreptunghiular din rucsac și a desfăcut foița dinăuntru. Metalul a sclipit cu luciri argintii când a ridicat plăcuța să le-o arate.

Alice și-a pus ochelarii și s-a aplecat să citească ce era gravat pe ea: *S. Sparrow, detectiv particular. Sunați la ușă pentru a fi primiți.* Apoi și-a dat jos ochelarii și i-a băgat în toc.

—Ei, a spus ea, e concisă și asta-mi place. La mine nu țin numele alea sofisticate cum ar fi *Vrabia din mână* sau *Ochi de șoim* ...

—Sau *Fiecare pasăre pe limba ei*.⁵⁵

—De fapt, mie ăsta mi-a plăcut, a spus Bertie.

—Din păcate, nu mă pot lăuda că l-am propus eu, ci Charlotte, a adăugat Peter.

—Vine și ea?

—Nu astăzi, a zis Sadie. Are prea multe lecții. Dar a promis că se va strădui să ajungă sâmbătă seara la deschiderea agenției.

—Ei bine, atunci, a spus Bertie, cu un zâmbet în care se împloteau mândria, satisfacția și o deplină mulțumire, ce părere aveți? N-ați vrea ca de data asta să lăsăm ceaiul și mai bine să bem ceva mai spumos? Mi se pare că avem multe de sărbătorit!

Note

[52](#). Noël Coward (1899–1973), actor britanic, muzician și dramaturg de mare succes, cunoscut mai ales pentru comedii de moravuri. (*N. red.*)

[53](#). Grăbește-te! Să mergem! (în fr., în orig.)

[54](#). Conserve de tocană de legume cu carne folosite pentru rațiile alimentare ale armatei britanice în timpul Primului Război Mondial.

[55](#). Toate aceste posibile denumiri provin din proverbe și jocuri de cuvinte care fac referire la păsări, implicit la numele lui Sadie Sparrow.

Mulțumiri

Trebuie să aduc mulțumiri imense, ca întotdeauna, multor oameni. Neprețuita Annette Barlow a citit, a evaluat și a comentat mai multe variante ale manuscrisului decât ar fi trebuit, iar Maria Rejt a fost mereu extrem de amabilă, atentă și înțeleaptă. Amândouă sunteți niște pietre nestemate și faceți ca publicarea unei cărți să devină o adevărată bucurie.

Cea mai sinceră recunoștință se îndreaptă către dragii mei prieteni de la Allen & Unwin, Australia, mai ales către Christa Munns, Karen Williams, Tami Rex și Andy Palmer, care m-au copleșit din nou cu entuziasmul și priceperea lor; către Ali Lavau și Simone Ford pentru priceperea lor și atenția la detalii, către Wenona Byrne, pentru nenumăratele ei calități uimitoare, și către Robert Gorman pentru credința lui nestrămutată în mine și în cărțile mele.

Cele mai adânci mulțumiri mult prețuitei mele echipe de la Pan Macmillan, Marea Britanie, care îi include pe Eloise Wood, Sophie Orme, Josie Humber, Geoff Duffield, Anna Bond, Stuart Dwyer, Jonathan Atkins, Katie James și Anthony Forbes Watson, care răspândesc energie și competență; le

mușumesc de asemenea lui Rachel Wright și Kate Moore pentru atenția lor și lui Liz Cowen pentru cunoștințele ei uimitoare.

Vreau să îi amintesc pe toți cei de la Atria, SUA, pentru pasiunea și priceperea lor extraordinară: mai ales pe Lisa Keim, Judith Curr și Carolyn Reidy, precum și pe Kimberly Goldstein, Isolde Sauer, Lisa Sciambra și Hilary Tisman. Și minunata mea echipă din Canada— Kevin Hanson, David Millar și Rita Silva.

Sunt recunoscătoare tuturor editorilor și traducătorilor excepționali prin ale căror eforturi cărțile mele sunt citite în limbi pe care eu nu le cunosc; editurii Bolinda, din Australia, și lui Caroline Lee pentru producerea unor ediții audio nemaipomenite, și fiecărui librar, bibliotecar, ziarist și cititor în parte care mi-a acceptat romanele— căci până nu este citită, o poveste este doar o sumă de semne negre pe o pagină albă.

Familia și prietenii mei m-au ajutat foarte mult. Julia Kretschmer primește mulțumirile mele pentru că mi-a fost alături încă de la început, încurajându-mă atunci când povestea era doar un amalgam de piese de puzzle care păreau că nu se vor așeza niciodată la locul potrivit; agenta mea Selwa

Anthony, pentru generozitatea, grija și atenția ei inimitabilă; Di McKean pentru că a fost un aliat rezonabil, calm și organizat, Mary-Rose MacColl și Louise Limerick pentru solidaritatea lor scriitoricească pe care am apreciat-o foarte mult, Herbert și Rita Davies, pentru că mi-au fost mentori străluciți și dragi, Karen Robson, Dalerie Patterson și Di Morton pentru că mi-au dăruit timpul lor prețios.

Aș vrea să fac aici o mențiune specială pentru Didee, a cărei dragoste și compasiune nețărmurită este întotdeauna un exemplu viu al sacrificiilor pe care o mamă le poate face pentru copiii ei.

Și cel mai mult aș dori să le mulțumesc soțului meu, Davin, care este deștept, nostim și blând, și celor trei fii ai mei, Oliver, Louis și Henri care și-au unit forțele ca să mă facă un om și un scriitor mai deschis, mai complex, mai vulnerabil, mai curajos și (sper) mai bun.

Lista completă a cărților consultate pentru scrierea acestui roman este mult prea lungă să o includ aici în întregime, dar le-aș enumera pe cele mai folosite și mai des consultate: *The Perfect Summer: England 1911*, *Just Before the Storm* de Juliet Nicolson, *The Victorian House* de Judith Flanders, *Talking about*

Detective Fiction de P.D. James, *The Reason Why: An Anthology of the Murderous Mind*, editor Ruth Rendell, *For Love and Courage: The Letters of Lieutenant Colonel E.W. Hermon*, editor Anne Nason, *A War of Nerves* de Ben Shephard și *Testament of Youth* de Vera Brittain (din care am spicuit spusele asprului vicecancelar: „Dacă un bărbat nu poate fi de folos patriei, mai bine să piară!“)

Pagina de internet www.beaumontchildren.com mi-a oferit informații despre procedurile de investigație, iar www.firstworldwar.com cuprinde o sumedenie de materiale despre șocul obuzului. Este, de altfel, chiar prima pagină de internet pe care o consultă Sadie după întâlnirea cu Margot Sinclair. Am citit pe internet multe relatări despre experiențele tinerelor care consimt să își dea copiii în adopție. Majoritatea erau anonime și le rămân recunoscătoare celor care au avut curajul să își împărtășească poveștile.

Ținutul Cornwall rămâne o extraordinară sursă de inspirație pentru mine și a fost o reală plăcere să petrec acolo, în imaginație, atât de mult timp.